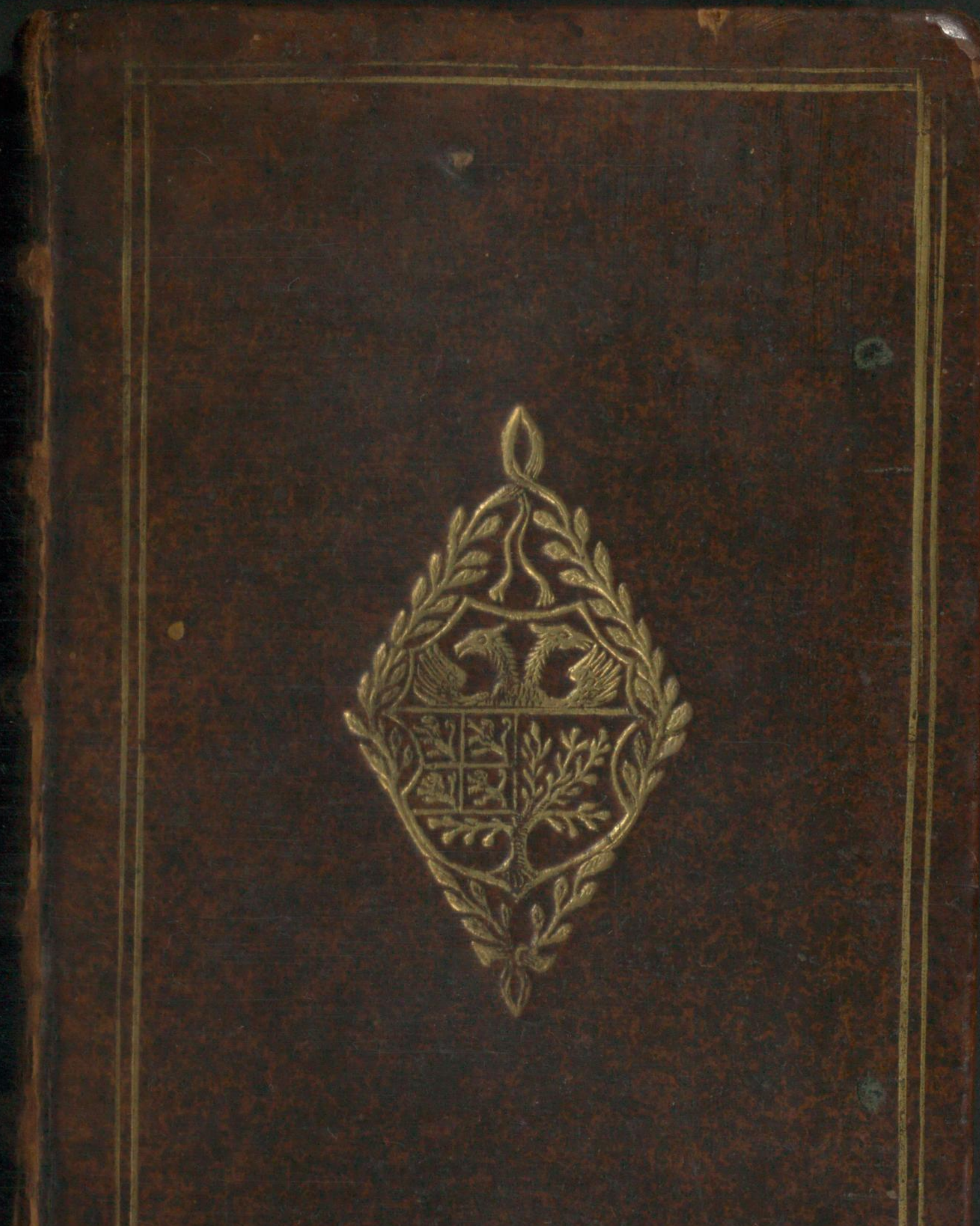
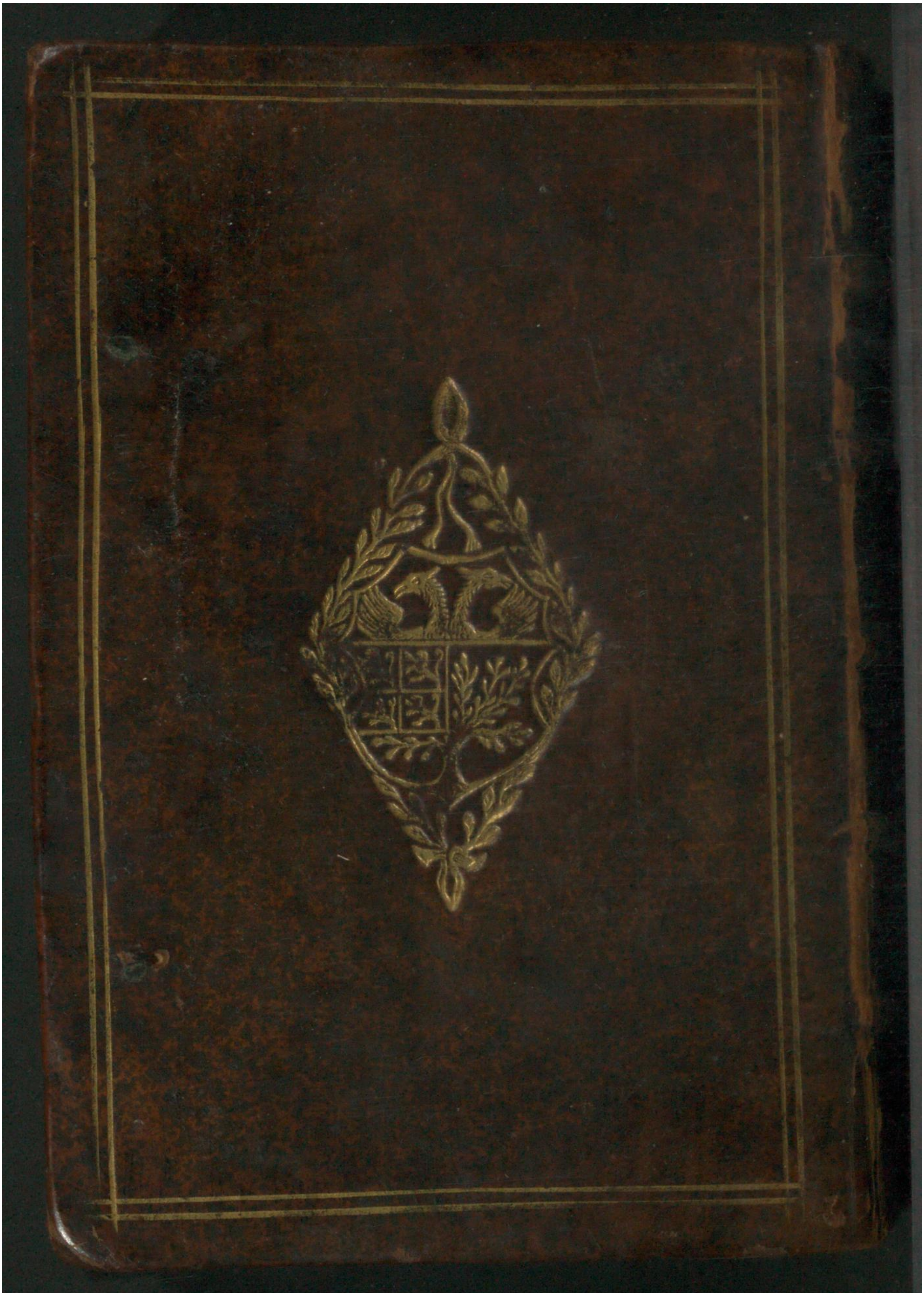

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

VIII E. 140
139 G 22

S: Maand: Naar
Justinus
Eustachius
De Beeck
1705

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

~~VIII C 84~~

139 G 22

niet plakken

(Boekbandm. 1774 F 115)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Emi 15 assibus
Bonifacius Beerenbroek
vic: in Tilburg 1780

A. Heylen

139 G 22

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

JUSTINI HISTORIAE PHILIPPICAE

Ex recenſione

JOANNIS GEORGII GRAEVII

Cum ejuſdem Caſtigationibus.

AMSTERODAMI
Apud HENRICUM WETSTENIUM.
& TRAJECTI ad RHENUM
Apud GUILLELMUM van de WATER.

CIↃ IↃ C XCIV.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Koninklijke
Bibliotheek
te 's Hage

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

NOBILISSIMIS VIRIS

EVERARDO a SYPESTEIN,

ET

ARNOLDO SPOOR,

CUM MAXIME CONSULIBUS;

NEC NON

AMPLISSIMO ORDINI,

ILLUSTRIS REIPUBLICAE TRAJECTENSIS

MAGISTRATIBUS & SENATORIBUS,

ACADEMIAE CURATORIBUS.

S. D.

JOANNES GEORGIUS GRAEVIUS.

EPitomen Trogi Pompeii, qui plerorumque omnium antiquiorum regnorum & rerum publicarum origines, incrementa & interitus uno corpore complexus memoriae prodidit, a Juſtino ſupra ſeculi ſui

 ca-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

captum per quam eleganter concinnatam, ſed mea cura & ſtudio denuo perpolitam, non potui non Vobis ſacrare, meae in Vos obſervantiae grataeque voluntatis monumentum. Ea enim ſunt Veſtra in publicam, ea in litterariam rem, eaque in me merita, ut ſic habeam, civis boni, qualem me volo haberi, numero neminem eſſe poſſe, qui non illa colat perpetua memoria, Vobisque iſtius, cujus fructum capimus omnes, felicitatis auctoribus non omni genere ſtudii & obſequii ſe devinctum eſſe profiteatur, ubicunque id profitendi datur facultas. Quae enim Veſtra cura & ſollicitudo, qui dies noctesque a ſalutis publicae cuſtodia oculos non deflectitis, ne in tanta temporum difficultate, atro-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

cis belli formidine circumſtrepente, urbis veſtrae praeſtans ac florens fortuna labefactetur, neve veſtrorum civium commoda minuantur, ſed ut, quantum hujus tempeſtatis diritas permittit, illi ſint beati, nullis ſane civitatum circa cultoribus inferiores & ſecundi. Cujus rei ecquod luculentius argumentum eſſe poteſt, quam quod non tantum ex conterminis, ſed longius quoque remotis gentibus, qui aut voluntate ac inductione quadam animi, aut fortunae quodam caſu alibi domicilium figere conſtituerunt, apud vos conſideant non pauci numero. Hi non tam coeli mollioris temperie, ſolique laetiſſimi amoenitate, quae utraque ſumma eſt, & quae veſtra induſtria conſitis nemoribus augetur

nulla libidine, nulla ambitione & gratia variatur; ſed omnibus, Tros Rutiluſve fuat, eſt aequalis. Quae in decernendo, ubi veritas non obſtat, veſtra eſt lenitas. Severitas quando in conſilium adhibenda, quam multis humanitatis mitigatur condimentis. Facilitatem Veſtram in omnibus, qui Veſtram fidem implorant, admittendis, in audiendis omnium querelis, nemo unquam deſideravit. Nullius humilitas, aut ſolitudo, aut peregrinitas ab ullius Veſtrum aditu quenquam excludit. Hinc videmus, multos ex variis exteris regionibus adverſae fortunae quaſi aeſtu quodam ejectos in Veſtrum ſinum, tanquam tutiſſimum portum, & miſerorum quandam aram confugere: Cives vero veſtros propter

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

teſtatam veſtram in omnes benevolentiam Vos, non fortunam & purpuram veſtram, colere, Voſque tanquam mites Patres Patriae amare. In oneribus, quae neceſſitates reipublicae & temporum exigunt, deſcribendis tanta ſollicitudine verſamini, ut aequabiliter tollerentur. Non modo nullam Vos praecipuam fortunam Vobis poſtulatis, ſed aliis ad ſumtus, qui faciendi ſunt, ferendos, exemplo veſtro praeitis, cum commoda veſtra reip. impenditis. Jam Veſtram in tantis aerarii, quod ſtipendium bellicum exhaurit, anguſtiis, munificentiam in fovendis ſapientiae ſtudiis, & in tuenda hac pietatis & Muſarum officina quis digne praedicet? Aliis hoc tempore eſt exemplo, poſteris erit admirationi. Non

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

tantum iis, qui dudum in erudienda ſibi commiſſa juventute ſuam Vobis probarunt induſtriam, ſalva ſunt vectigalia conſtituta, & ſine reliquatione penduntur, ſed & in eorum, qui aut deceſſerunt, aut abducti ſunt, alios ex omnibus Europae partibus, quos ingenii & doctrinae opinio Vobis conciliavit, invidioſis praemiis invitatis, qui vacua impleant loca. Unde tanto undique concurſu Nobiliſſimorum Juvenum ad capeſſendum ingenii cultum Veſtrum Athenaeum celebratur, ut nec Vos nec nos ejus poſſit poenitere. Qui omnes pro Veſtrae Urbis incolumitate & incrementis, Veſtraque ſalute, quibus has eruditionis copias, quas hic colligunt, acceptas ferunt, vota faciunt. Ego ſane,

qui

qui tam liberaliter a Vobis ſemper ſum habitus, ut nexu mancupioque Veſter ſim, aſſiduis precibus Deum fatigabo, ut nobiliſſima & pulcherrima Trajectum diutiſſime floreat, Vos autem illius Praeſides omni rerum optandarum genere cumulati, ex ſententia, praeſertim in tantis turbinibus & procellis, rempublicam geratis. Trajecti Veſtrae Kal. Decemb. CIↃ IↃC XCIII.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

LECTORI S.

Nihil minus cogitavi nunc quam de Juſtino edendo. Cum typographus mecum quod ceperat conſilium de hac re communicaſſet, rogaſſetque ut conferrem ſi quid haberem ad hanc editionem, quam moliretur, ornandam, fidem dedi me excuſſurum meas ſchedas & in contextu ſcriptoris emendando nonnullas horas impenſurum. Nihil notarum ſubtexere decreveram. Deprehendi vero poſt, me nonnulla loca inſigniora ex Florentina Juntarum editione, quæ prodiit anno cIↃ IↃ XXV. *cum C. Nepote, & Vellejo Paterculo, correxiſſe. Hinc impetum cepi eam totam a capite ad calcem componendi cum vulgatis libris. Tuli pretium operæ. Non pauca loca ibi emendata leguntur, quæ in omnibus, quæ circumferuntur editionibus aliis, quæ in manus quidem meas & Bongarſii inciderunt, ſunt fœde contaminata; ſive Juntæ vetuſtum expreſſerint codicem aliquem ex Magni Etruriæ Ducis illuſtriſſima bibliotheca, (aliquot enim huius ſcriptoris veterrimas membranas ibi ſervari ex Viris doctis*

acce-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

accepi) ſive Aldum Manutium ſint ſecuti, quod mihi confirmarunt amici; ipſe enim Aldinum librum adhuc inſpicere non potui. Quicquid ſit, optimæ huic Florentinæ editioni, quam nuperi editores, quod mihi multis conſtat rebus, non viderunt, quamque cum multa alia commendant, tum quod pleræque probatæ lectiones, quæ in illa reperiuntur, manu exaratorum librorum, quibus Bongarſius & Modius uſi ſunt, auctoritate confirmentur, maximam partem debetur, quod iſta editio noſtra aliis melior & emendatior prodeat. Ut vero ratio conſtaret eorum quæ mutavi, paucas quaſdam adjeci notas, quibus breviter mutationis cauſas reddidi, & fontes aperui. Hæc præfixeram editioni, quam anno hujus ſeculi LXVIII *publicaram Trajecti noſtræ. Poſt hoc tempus certatim clari doctique homines varias apud gentes multum ſtudii poſuerunt in illuſtrando Juſtino. In Gallia vir elegantia ingenii & doctrinæ copia inſignis, mihique, cum ſupereſſet, amicus, & ſumme carus, Tanaquillus Faber, inprimis egregiam ei navavit operam in editione Salmurienſi, quam anno* LXXI *adornavit, multa labe de-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

terſa, & obſcurioribus locis multa luce perfuſis. In Germania Joannes Vorſtius, variis eruditis ingenii monumentis celebris, anno LXXIII. *Juſtinum ornatiorem Lipſiæ juſſit in publicum exire. In quo deſideres, quod meliores lectiones, quas ex Iuntina non ſolum attuleram, ſed & aſſerueram, & in contextum editionis meæ deleta maculoſa ſcriptura receperam, laudat quidem a me prolatas, ſed ſibi vindicat, perinde ac ſi a nemine fuiſſent ante probatæ, crebro in iis adſtruendis uſus meis exemplis & rationibus. Sed viri, qui dudum e vivis exceſſit, aliis meritis hæc levicula donentur. Ne cum ſuperſtite quidem de his contendere velim, nec cum quoquam alio. Triennio poſt Joannes Schefferus, vir celeberrimus, decus Germaniæ, quæ edidit, & Sueciæ, quæ fovit, qui & ipſe vivus mihi fuit conjunctiſſimus, poſt tot alias pulcherrimas lucubrationes, quibus rem litterariam ſibi devinxit, Juſtinum quoque ſua cura dignatus eſt, quem Hamburgi, animadverſionibus inſtructum anno* LXXVIII. *vulgavit. Meam editionem non videtur ὁ μακαρίτης vidiſſe, ſed aut ſolas notas, quas Daniel El-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

zevirius editioni Amſterodamenſi præpoſuerat, cum Juſtinum, ut ante hac circumferebatur, non ut a me fuerat emendatior Trajecti emiſſus, typis deſcripſiſſet, aut, ut a Vorſtio ſunt laudatæ. Denique poſt hos omnes doctus Britannus, qui nobis nomen ſuum invidit, bellam & nitidam editionem Juſtini publici juris fecit Oxoniæ, uſus quatuor vetuſtis codicibus Anglicanis, quorum ſubſidio multa corrupta ſanavit egregie, quæ & mihi & Scheffero in curis ſecundis, quas viſis his Britannicis animadverſionibus elucubravit, plurimum profuerunt. His omnibus hæc editio debet multum, prioribus emendatior, qua meliorem adhuc viſam non eſſe, liquido ſine fuco, & ſine oſtentatione a qua ſemper fui alieniſſimus, poſſum adjurare. Vale.

DE

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

DE
JUSTINO,

Ex Gerardi Joan. Voſſii V. CL. *Lib. 1. de Hiſt. Lat.*

JUSTINI, qui Trogi epitomen fecit, nec nomen, nec ætas, dubitatione caret. In Ant. Arnoldi libro nominabatur Juſtinus Frontinus: At in codice bibliothecæ Mediceæ dicitur M. Junianus Juſtinus. Atque hoc verius cenſeo, ob libri ejus antiquitatem: cujus argumentum non leve eſt, quod literis Longobardicis ſcriptus ſit. Quod vero ad ætatem, Trogi ejus, cujus epitomen ſcripſit, filium fuiſſe tradit Gualterus Burlei Anglicus lib. de vita philophorum, qui anno cIↃ CCCC LXXII. editus ab Arnoldo Terffornen. Sed hoc ſeculo illi condonemus, quo vixit. At eruditiſſimos etiam viros video eſſe, qui ſuſpicentur vixiſſe, poſtquam imperium tranſlatum fuit Conſtantinopolin: idque ob verba illa lib. VIII. [Græciam etiam NUNC & viribus, & dignitate, orbis terrarum principem.] Sed NUNC iſtic non ſignat tempus, quo Juſtinus ſcribit, ſed de quo ſcribit; Quomodo idem paullo poſt ait: (Et hæc potiſſimum facere Thebanos, Lacedæmonioſque, antea inter ſe imperii, nunc Græciæ imperantis æmulos.) Ubi NUNC itidem valet, Hoc tempore, quod exponimus. Plane vero vixiſſe arbitror ſub Antonino Pio, atque huic epitomen ſuam dicaſſe. Id colligo ex verbis iſtis

præ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

præfationis, (Quod ad te, imperator Antonine, non tam cognoſcendi, quam emendandi cauſſa, tranſmiſi.) Ita enim habent editiones antiquæ, quæ, quin MSSorum fidem ſecutæ fuerint, nullus dubito. Sed objiciunt, in optimis libris legi: [Quod ad te non tam cognoſcendi magis, quam emendandi cauſa, tranſmiſi.] Quam MSSorum lectionem etiam Bongarſius retinuit. Sed nihil manifeſtius, quam uon ita ſcripſiſſe Juſtinum. Nec enim TAM & MAGIS ſatis conveniunt. Quid ergo? num dicemus MAGIS, tanquam ſuperfluum, tolli oportere? Atqui non videtur de nihilo eſſe, quod in optimis libris legitur. Quare puto, ſcriptum primo fuiſſe, [Quod, Antonine Imp. non cognoſcendi magis, quam emendandi cauſſa tranſmiſi.] Nempe ex [Antonine Imp.] fecere, [Ad te non] Ac quia ſic NON geminabatur, librarii hunc errorem exiſtimantes alterum omiſere. Et ſane Juſtinum hunc ſub Antonino vixiſſe, ante ſeculum Philippus Bergomas, ac Joan. Aventinus tradidere: imo idem jam ante annos trecentos in chronico ſuo ſcripſit Martinus Polonus: ſed quod idem Juſtinum hunc cum Juſtino martyre confudit, fœdus error eſt, cum hic, qui epitomen ſcripſit, in iis, quæ lib. VI. & XXX. de Moſe, Joſepho, & Iſraëlitis, tradit, plane Scripturis adverſetur: unde liquet, hominem fuiſſe Gentilem: aperteque inter eos ab Oroſio numeratur: Ut de eo nihil dicam, quod beatus Martyr nihil Latine ſcripſiſſe videtur: item quod Euſebius, Hieronymus, Photius, nuſquam hiſtoricam hanc epitomen inter Martyris illius ſcripta reponunt. Nec tamen ea ignota fuit B. Hieronymo, qui illius meminit prooemio in Danielem: Uti quoque Auguſtinus facit lib. IV. de civit. Dei cap. VI. & Oroſius lib. I. cap. VIII. & X. qui & Juſtinum paſ-
ſim

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ſim exſcribit. Poſt quos ejuſdem mentionem fecere, Iſidorus, Jornandes, alii. Etiam quæ Lupus Ferrarienſis Abbas epiſt. xx. ad Altuinum ex Trogo Pompeio citat de iis quæ Mithridatis excellentiam portenderint apud Juſtinum, ad verbum ex Juſtini lib. XXXVII. Sed apud Lupum nunc paulo comptius leguntur, ut in Juſtino debeant emendari. Eſt Juſtinus ſcriptor terſus & elegans, ut de eo ſcribit Raimundus Lullus lib. VII. de orat. cap. IV. Quam turpiter autem in rebus Judaicis aberrarit, oſtendit Benedictus Pererius in Daniëlem c. XL. MSus exſtat in bibliotheca publica Academiæ Cantabrigienſis, & Oxonii in collegio corporis Chriſti. Ac neſcio quid ſibi velit quod (ut eſt apud Th. James) Oxonii in bibliotheca Collegii Novi exſtare dicatur Epitome hiſtoriarum per Trogum Pompejum lib. IV.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Trogi Pompeii Fragmenta: de eodem & Justino Veterum Auctorum loca:

Vtraque a Viro Cl. Jac. Bongarſio collecta.

Priscianus *lib. VI.* Trogus Pompejus libr. 6. Inde Scepſim petit, quo ſe media interfecta ſocru contulerat. is ab Herculide petito colloquio.

In Ms. Priſciani leguntur hæc ex lib. 3. Pro ſe media *Mediolanenſis editio habet* e Media. *unde legebam olim,* ſe e Media *ſed ex lib. 3. Hellen. Xenophontis legendum,* quo ſe Medias. *Locum ipſum lector conſulat. De* Herculide *autem qui in MSS. Juſtini eſt* Derculides, *dixi ad libr. 6, 1, 2.*

Idem *lib. V.* Trogus hiſtoricus in XXII. femininum a flamine, protulit hæc flaminea. Papicio propter mortem flamineæ, flaminio obiit.

Duo MSS. Papicio flamineæ (*unus* flaminiæ) flaminio obiit. *Lego* Papirius propter mortem flamineæ, flaminio abiit. *A. Gellius lib. 10. cap. 15. de flamine Diali,* Uxorem ſi amiſit, *inquit,* flaminio decedit. *Sed quæ Trogo & Priſciano eſt Flaminea, Gellio eſt flaminica: & flaminia, flaminis domus.*

Vetus Interpres Virg. qui eſt apud P. Danielem in illud tertii Æneid.

Teucrus Rhœteas primum eſt advectus in oras.

TEUCRUS. de hoc fabula duplex eſt: Nam & de parentibus ejus dupliciter traditur. Alii enim Cureas & Idæ Nymphæ, alii, inter quos & Trogus, Scamandri filium tradunt: qui Scamander, cum Creta frugum inopia laboraret, cum parte tertia populi ad exteras ſedes quærendas profectus eſt, ab Apolline monitus, ibi eum habiturum ſedes, ubi noctu a terrigenis oppugnatus eſſet. Cum ad Frygiam veniſſet, & caſtra poſuiſſet, noctu mures arcuum

nervos

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

nervos & laboramenta armorum adroſerunt. Scamander hos interpretatus hoſtes eſſe terrigenas, in Idæ montis radicibus ædificia collocavit: qui cum adverſus finitimos bellum gereret, victor in Fanto flumine lapſus non comparuit, qui poſt a Cretenſibus in honorem regis ſui Scamander appellatus eſt: filioque ejus Teucro regnum traditum, qui cives e ſuo nomine Teucros appellavit, qui poſt a rege Troo Trojani dicti ſunt; & templum Apollini conſtituit, quem Sminthium appellavit. Cretenſes enim murum Smynthicem dicunt, &c.

Leg. arbitror. nervos, & loramenta armorum. *Et ſtatim,* in Xanthio flumine.

IDEM ad illud 4. Æneid.

Ductoreſque alii, quos Africa terra triumphis
Dives alit. ------

Triumphis dives, id eſt, bellicoſa. & quidam dicunt aſtros nunquam triumphaſſe. Plinius autem Secundus hiſtoriæ naturalis, & Pompejus Trogus aſtros dicunt pompam triumphi primos inveniſſe, quam ſibi Romani poſtea vindicaverunt. Libius autem Andronicus refert, eos de Romanis ſæpius triumphaſſe, ſuoſque porticus Romanis ſpoliis adornaſſe; merito ergo dives triumphis.

Pro Aſtros *legendum omnino* Afros. *Carthaginienſes triumphaſſe, indicat liber XIX. Juſtini.*

PLINIUS *in Indice hiſtoriæ naturalis*, Trogum auctorem multis locis laudat, ut lib. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 31. Quæ ex eo tranſtulit, non arbitror eſſe ex libris hiſtoriarum.

Lib. VII. Cap. 3. Et in Ægypto ſeptenos uno utero ſimul gigni, auctor eſt Trogus. *Eadem fere totidem verbis Solinus cap.* 3.

Lib. XI. Cap. 39. Pili a cute exeunt craſſa, hirti: feminis tenuiores, equis in juba largi, in armis leoni, daſypodi & in buccis intus, & in pedibus: quæ utraque Trogus & in lepore tradit, hoc exemplo libidinoſiores hominum quoque colligens.

Cap.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Cap. LII. Addidit morum quoque aſpectus ſimili modo apud nos Trogus, & ipſe actor ſeveriſſimus quos verbis ejus ſubjiciam. Frons ubi eſt magna, ſegnem animum ſubeſſe ſignificat; quibus parva, mobilem; quibus rotunda, iracundum; velut hoc veſtigio tumoris apparente. Supercilia quibus porriguntur in rectum, molles ſignificant; quibus juxta naſum flexa ſunt, auſteros; quibus juxta tempora inflexa, deriſores; quibus in totum deflexa, malevolos & invidos. Oculi quibuſcunque ſunt longi, maleficos eſſe indicant; qui carnoſos a naribus angulos habent, malitiæ notam præbent: candidi pars extenta, notam impudentiæ habet; qui identidem operire ſolent, inconſtantiæ. Oricularum magnitudo, loquacitatis & ſtultitiæ nota eſt. Hactenus Trogus.

Lib. XVII. Cap. 10. Nam folia palmarum apud Babylonios ſeri, atque ita arborem provenire, Trogum crediſſe demiror.

Lib. XXXI. Cap. ult. Trogus auctor eſt, circa Lyciam penicillos molliſſimos naſci in alto, unde ablatæ ſint ſpongiæ.

CHARISIUS *Lib. I.* Sed & Valgius, & Verrius, & Trogus de animalibus: hæ res lacte dicuntur; at conſuetudo tamen aliud ſequitur.

Leg. Fortaſſe hi tres lacte dicunt.

FL. VOPISCUS *in Aureliano.* Neminem ſcriptorum, quantum ad hiſtoriam pertinet, non aliquid eſſe mentitum: prodente quinetiam, in quo Livius, in quo Salluſtius, in quo Cornelius Tacitus, in quo denique Trogus, manifeſtis teſtibus convincerentur.

IDEM *in Probo.* Et mihi quidem id animi fuit, non ut Salluſtios, Livios, Tacitos, Trogos, atque omnes diſertiſſimos imitarer viros in vita principum & temporibus diſſerendis.

HIERONYMUS *Proœmio in Danielem.* Ad intelligen-

das

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

das autem extremas partes Daniëlis multiplex Græcorum hiſtoria neceſſaria eſt, &c. præcipueque noſtri Livii, & Pompeji Trogi, & Juſtini, qui omnem extremæ viſionis narrant hiſtoriam, & poſt Alexandrum uſque ad Cæſarem Auguſtum, Syriæ & Ægypti, id eſt, Seleuci & Antiochi, & Ptolemæorum bella deſcribunt.

IDEM *in Cap. V. Daniëlis.* Quo (*de Balthazare loquitur*) interfecto a Dario rege Medorum, qui Cyri regis Perſarum avunculus fuit, & Cyro Perſa, quæ duo regna Eſaias aſcenſorum bigæ cameli & aſini vocat, deſtructum eſſe imperium Chaldæorum. Quod quidem & Xenophon in Cyri majoris ſcribit infantia, & Pompejus Trogus, & multi alii, qui barbaras ſcripſere hiſtorias.

AUGUSTINUS *Lib. IV. de Civitate Dei, Cap. 6.* Juſtinus qui Græcam, vel potius peregrinam, Trogum Pompejum ſequutus, non Latine tantum, ſicut ille, verum etiam breviter ſcripſit hiſtoriam, opus librorum ſuorum ſic incipit, Principio rerum, &c. *Paulo poſt.* Qualibet autem fide rerum, vel iſte, vel Trogus ſcripſerit; nam quædam illos fuiſſe mentitos, aliæ fideliores litteræ oſtendunt: conſtat tamen, & inter alios ſcriptores regnum Aſſyriorum a Nino rege fuiſſe longe lateque porrectum.

OROSIUS *Lib. I. Cap. 8. De fame Ægypti, cui Joſeph ſubvenit.* Pompejus hiſtoricus, ejuſque breviator Juſtinus docet. *Et Cap. X.* Ait enim Pompejus ſive Juſtinus hoc modo: Ægyptii cum ſcabiem & vitiliginem, &c. *quæ exſtant lib. XXXVI. Juſtini.*

Tranſcripſit autem Oroſius ad verbum pleraque ex Juſtino in ſuam Ormeſtam mundi. ita enim in Mss. inſcribitur ipſius hiſtoria. (vide C. Barthium Adverſ. 36. 37.)

ISIDORUS *libro de Natura rerum, qui in MSS. P. Pithœi inſcribitur de Aſtronomia.* De monte Ætna Juſtinus in libro hiſtoriarum ita ſcripſit: Siciliæ tellus tenuis ac fragilis & cavernis quibuſdam fiſtuliſque ita penetrabilis, &c. *quæ exſtant lib. IV.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

JORNANDES *libro de rebus Gothicis*. Ex quorum (*Gothorum*) nomine vel genere Trogus Pompejus, Parthorum dicit extitiſſe proſapiam.

IDEM. Tunc Cyrus rex Perſarum, poſt grande intervallum, & pene poſt ſexcentorum triginta annorum tempora, Pompejo Trogo teſtante, Getarum reginæ Thamiri, ſibi exitiale intulit bellum.

MARTINUS POLONUS *ſub Antonio Pio*. Eo tempore, floruit Pompejus Trogus, natione Hiſpanus, qui totius orbis hiſtorias a tempore Nini regis Aſſyriorum, uſque ad Monarchiam Cæſaris Latino ſermone deduxit, diſtinguens per libros XLIV. quorum abbreviationem fecit Juſtinus ejus diſcipulus: Qui Juſtinus philoſophus Antonino Pio librum de Chriſtiana religione compoſitum tradidit, & benignum eum Chriſtianis fecit.

JOH. SARESBERIENSIS *Policrat. lib. V. Cap.* 12. Quod ut mecum conjicias, collationem Philippi & Alexandri, Trogo Pompejo, vel Juſtino, compendiario ejus, ſi mavis, auctore revolvamus. Ait ergo: Fuit Philippus rex armorum quam conviviorum ſtudioſior &c. (*Extant lib. 9. Juſtini c. 8. Idem Trogum Pompejum multis quoque aliis locis citat.*)

JACOBUS BONGARSIUS

in Epiſt. ad Joann. Noelium, Excerptionibus ejus Chronologicis, ad Juſtini hiſtoriam accommodatis, præmiſſa.

AD hiſtoriarum ſtudium ut accedas, requirit ætas tua; requirunt hæc tempora, quibus mature firmare animum expedit conſtantibus exemplis. Ea unde petas niſi ex hiſtoriis? Hiſtoriarum autem cognitionem ſi inchoare a Salluſtii, Livii, Taciti lectione volueris, neque recte feceris, neque ordine. Abrupta eſt, aut interrupta in eorum libris hiſtoriæ ſeries. Ab hoc tibi auctore (JUSTINO) principium ſit hiſtorici ſtudii.

PRAE-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

PRAEFATIO
JUSTINI.

QUum multi ex Romanis, etiam con- 1
ſularis dignitatis viri, res Roma-
nas Graeco peregrinoque ſermone
in hiſtoriam contuliſſent: ſive aemu-
latione gloriae, ſive varietate &
novitate operis delectatus vir priſcae eloquentiae
Trogus Pompejus Graecas & totius orbis hiſto-
rias Latino ſermone compoſuit; ut cum noſtra
Graece, Graeca quoque noſtra lingua legi poſ-
ſent; prorſus rem magni & animi & operis adgreſ-
ſus. Nam cum pleriſque auctoribus ſingulorum 2
regum vel populorum res geſtas ſcribentibus opus
ſuum ardui laboris videatur, nonne nobis Pom-
pejus Herculea audacia orbem terrarum adgreſ-
ſus videri debet, cujus libris omnium ſeculorum,
regum, nationum, populorumque res geſtae conti-
nentur? Et quae hiſtorici Graecorum, prout com- 3
modum cuique fuit, inter ſeſe gregatim occupa-
verunt, omiſſis quae ſine fructu erant, ea omnia
Pompejus diviſa temporibus & ſerie rerum dige-
ſta compoſuit. Horum igitur quatuor & qua- 4
draginta voluminum (nam totidem edidit) per
otium, quo in Urbe verſabamur, cognitione
quaeque digniſſima excerpſi; & omiſſis his quae
nec cognoſcendi voluptate jucunda, nec exemplo
erant neceſſaria, breve veluti florum corpuſculum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

feci: ut haberent & qui Graeca didiciſſent, quo admonerentur; & qui non didiciſſent, quo in-
5 *ſtruerentur. Quod ad te, non tam cognoſcendi, quam emendandi cauſa tranſmiſi: ſimul ut & otii mei, cujus & Cato reddendam operam pu-*
6 *tat, apud te ratio conſtaret. Sufficit enim mihi in hoc tempore judicium tuum, apud poſteros, cum obtrectationis invidia deceſſerit, induſtriae teſtimonium habituro.*

JUSTI-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

JUSTINI HISTORIARUM PHILIPPICARUM ET TOTIUS Mundi originum & terrae ſitus EX TROGO POMPEJO

LIBER I.

BREVIARIUM CAPITUM.

1 *Aſſyriorum prima monarchia ſub Nino.*
2 *Semiramidis a filio tandem interfectae imperium.*
3 *Poſtremus Aſſyriorum rex Sardanapalus.*
4 *Medorum monarchia ſub Aſtyage Cyri avo.*
5 *Cyri pueritia, adoleſcentia, & Harpagi ad Cyrum admonitio. &c.*
6 *Sybarem belli comitem Cyrus nobili praemio donat, & Aſtyagem regno ſpoliat.*
7 *Croeſum vincit & Lydos debellat, ac ſub jugo aſtute retinet. Candaulis tragoedia.*
8 *Bellum Scythicum, in quo initia Cyro felicia, finis autem luctuoſiſſimus.*
9 *Cambyſes Cyro ſuccedit & ſuomet gladio conficitur. Legitimo herede Smerdide ſublato, Magi rerum potiuntur. Oſtanes aliorum principum opera adjutus Magos de medio tollit.*
10 *Darius equi hinnitu, ſervuli induſtria, fit tertius Perſarum Rex, &c.*

CAP. I.

Principio rerum, gentium, nationumque imperium penes reges erat: quos ad faſtigium hu- 1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

jus majeſtatis non ambitio popularis, ſed ſpecta-
2 ta inter bonos moderatio provehebat. Populus
nullis legibus tenebatur: arbitria principum pro
3 legibus erant. Fines imperii tueri magis, quam
proferre, mos erat: intra ſuam cuique patriam
4 regna finiebantur. Primus omnium Ninus rex
Aſſyriorum veterem & quaſi avitum gentium
5 morem, nova imperii cupiditate mutavit. Hic
primus intulit bella finitimis, & rudes adhuc ad
reſiſtendum populos, terminos uſque Libyae per-
6 domuit. Fuere quidem temporibus antiquiores,
Seſoſtris Aegypti, & Scythiae rex Tanaus; quo-
rum alter in Pontum, alter uſque Aegyptum ex-
6 ceſſit. Sed longinqua, non finitima bella gere-
bant; nec imperium ſibi, ſed populis ſuis glo-
riam quaerebant; contentique victoria, imperio
abſtinebant: Ninus magnitudinem quaeſitae do-
8 minationis continua poſſeſſione firmavit. Domi-
tis igitur proximis, cum acceſſione virium for-
tior ad alios tranſiret, & PROXIMA quaeque vi-
ctoria inſtrumentum ſequentis eſſet, totius O-
9 rientis populos ſubegit. Poſtremum illi bellum
cum Zoroaſtre rege Bactrianorum fuit, qui pri-
mus dicitur artes magicas inveniſſe, & mundi
principia, ſiderumque motus diligentiſſime ſpe-
10 ctaſſe. Hoc occiſo & ipſe deceſſit, relicto im-
pubere adhuc filio Ninya, & uxore Semiramide.
1 Cap. II. Haec nec immaturo auſa tradere im-
perium, nec ipſa palam tractare, tot ac tantis
gentibus vix patienter uni viro, nedum feminae,
parituris, ſimulat ſe pro uxore Nini filium; pro
2 femina puerum. Nam & ſtatura utrique medio-
cris, & vox pariter gracilis, & lineamentorum
3 qualitas matri ac filio ſimilis. Igitur brachia ac
crura velamentis, caput tiara tegit: & ne novo
habitu aliquid occultare videretur, eodem orna-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

tu & populum veſtiri jubet: quem morem veſtis
exinde gens univerſa tenet. Sic primis initiis ſexum 4
mentita, puer eſſe credita eſt. Magnas deinde 5
res geſſit; quarum amplitudine ubi invidiam ſu-
peratam putat, quae ſit fatetur, quemve ſimu-
laſſet. Nec hoc illi dignitatem regni ademit, ſed 6
admirationem auxit; quod mulier non feminas
modo virtute, ſed etiam viros anteiret. Haec 7
Babyloniam condidit, murumque urbi cocto la-
tere circumdedit, arenae vice bitumine interſtra-
to: quae materia in illis locis paſſim e terra exae-
ſtuat. Multa & alia praeclara hujus reginae fue- 8
re. Siquidem non contenta acquiſitos viro regni
terminos tueri, Aethiopiam quoque imperio ad-
jecit. Sed & Indiae bellum intulit; quo praeter 9
illam & Alexandrum Magnum nemo intravit. Ad 10
poſtremum, cum concubitum filii petiſſet, ab eo-
dem interfecta eſt, duo & quadraginta annos poſt
Ninum regno potita. Filius ejus Ninya conten- 11
tus elaborato a parentibus imperio belli ſtudia de-
poſuit, & veluti ſexum cum matre mutaſſet, ra-
ro a viris viſus in feminarum turba conſenuit.
Poſteri quoque ejus id exemplum ſequuti reſpon- 12
ſa gentibus per internuntios dabant. Imperium 13
Aſſyrii, qui poſtea Syri dicti ſunt, mille trecen-
tis annis tenuere.

CAP. III. Poſtremus apud eos regnavit Sarda- 1
napalus, vir muliere corruptior. Ad hunc vi- 2
dendum (quod nemini ante eum permiſſum fue-
rat) praefectus ipſius, Medis praepoſitus, nomi-
ne Arbactus, cum admitti magna ambitione aegre
obtinuiſſet; invenit eum inter ſcortorum greges
purpuram colo nentem, & muliebri habitu, cum
mollitia corporis & oculorum laſcivia omnes fe-
minas anteiret, penſa inter virgines partientem.
Quibus viſis, indignatus tali feminae tantum vi- 3

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

rorum ſubjectum, tractantique lanam, ferrum &
arma portantes parere; progreſſus ad ſocios, quid
viderit refert: Negat ſe ei parere poſſe, qui ſe
4 feminam malit eſſe, quam virum. Fit igitur con-
juratio, bellum Sardanapalo infertur. quo ille
audito, non ut vir regnum defenſurus, ſed ut
metu mortis mulieres ſolent, primo latebras cir-
cumſpicit: mox deinde cum paucis & incompo-
5 ſitis in bellum progreditur. Victus in regiam ſe
recipit; ubi extructa incenſaque pyra, & ſe & di-
vitias ſuas in incendium mittit, hoc ſolo imita-
6 tus virum. Poſt hunc rex conſtituitur interfe-
ctor ejus Arbactus, qui praefectus Medorum fue-
rat. Is imperium ab Aſſyriis ad Medos transfert.
1 CAP. IV. Poſt multos deinde reges per ordi-
nem ſucceſſionis regnum ad Aſtyagen deſcendit.
2 Hic per ſomnum vidit ex naturalibus filiae, quam
unicam habebat, vitem enatam, cujus palmite
3 omnis Aſia obumbraretur. Conſulti harioli, ex
eadem filia nepotem ei futurum, cujus magnitu-
do praenuntietur, regnique ei amiſſionem por-
4 tendi, reſponderunt. Hoc reſponſo exterritus,
neque claro viro, neque civi filiam, ne paterna
maternaque nobilitas nepoti animos extolleret;
ſed ex gente, obſcura tunc temporis, Perſarum,
Cambyſi mediocri viro in matrimonium tradidit.
5 Ac ne ſic quidem ſomnii metu depoſito, gravidam
ad ſe filiam arceſſit, ut ſub avi potiſſimum ocu-
6 lis partus necaretur. Natus infans datur occiden-
7 dus Harpago regis amico & arcanorum participi. Is
veritus, ſi ad filiam mortuo rege veniſſet impe-
rium, quia nullum Aſtyages virilis ſexus genue-
rat, ne illa necati infantis ultionem, quam a pa-
tre non potuiſſet, a miniſtro exigeret; paſtori re-
8 gii pecoris puerum exponendum tradidit. Forte
9 eodem tempore & ipſi paſtori filius natus erat. E-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

jus igitur uxor audita regii infantis expoſitione,
ſummis precibus rogat ſibi afferri oſtendique pue-
rum. cujus precibus fatigatus paſtor, reverſus in 10
ſilvam, invenit juxta infantem canem feminam,
parvulo ubera praebentem, & a feris alitibuſque
defendentem. Motus & ipſe miſericordia, qua 11
motam etiam canem viderat, puerum defert ad
ſtabula, eadem cane anxie proſequente. Quem 12
ubi in manum mulier accepit, veluti ad notam
alluſit; tantuſque in illo vigor & dulcis quidam
blandientis riſus apparuit, ut paſtorem uxor ultro
rogaret, [quo ſuum partum pro illo exponeret]
permitteret [que] ſibi, ſive fortunae ipſius, ſive
ſpei ſuae puerum nutrire. Atque ita permutata 13
ſorte parvulorum, hic pro filio paſtoris educatur,
ille pro nepote regis exponitur. Nutrici Spaco 14
poſtea nomen fuit, quia canem Perſae ſic vocant.
CAP. V. Puer deinde, cum inter paſtores eſ- 1
ſet, Cyri nomen accepit. Mox rex inter luden- 2
tes ſorte delectus, cum per laſciviam contumaces
flagellis cecidiſſet, a parentibus puerorum que-
rela eſt regi delata, indignantibus a ſervo regio
ingenuos homines ſervilibus verberibus affectos.
Ille arceſſito puero & interrogato, cum, nihil 3
mutato vultu, *feciſſe ſe ut regem* reſpondiſſet; ad-
miratus conſtantiam, in memoriam ſomnii re-
ſponſique revocatur. Atque ita cum & vultus ſi- 4
militudo, & expoſitionis tempora, & paſtoris con-
feſſio convenirent, nepotem agnovit. Et quo- 5
niam defunctus ſibi ſomnio videretur, agitato in-
ter paſtores regno, animum minacem duntaxat
in illo fregit. Ceterum Harpago amico ſuo in- 6
feſtus, in ultionem ſervati nepotis, filium ejus in-
terfecit, epulandumque patri tradidit. Sed Har- 7
pagus, ad praeſens tempus diſſimulato dolore, o-
dium regis in vindictae occaſionem diſtulit. In- 8

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

terjecto deinde tempore, cum adoleviſſet Cyrus,
dolore orbitatis admonitus, ſcribit ei, *Ut ablega-*
tus in Perſas ab avo fuerit: ut occidi eum parvulum
avus juſſerit: ut beneficio ſuo ſervatus ſit: ut regem
9 *offenderit: ut filium amiſerit.* Hortatur, *exercitum*
paret, & pronam ad regnum viam ingrediatur, Medo-
10 rum tranſitionem pollicitus. Epiſtola, quia pa-
lam ferri nequibat, regis cuſtodibus omnes adi-
tus obſidentibus, exinterato lepori inſeritur, le-
puſque in Perſas Cyro ferendus fido ſervo tradi-
tur: addita retia, ut ſub ſpecie venationis dolus
lateret.
1 Cap. VI. Lectis ille epiſtolis, eadem ſomnio
aggredi juſſus eſt; ſed praemonitus, ut quem pri-
mum poſtera die obvium habuiſſet, ſocium coe-
2 ptis aſſumeret. Igitur antelucano tempore ruri
iter ingreſſus obvium habuit ſervum de ergaſtulo
3 cujuſdam Medi nomine Sybarem. Hujus requi-
ſita origine, ut in Perſis genitum audivit, dem-
ptis compedibus, aſſumptoque comite, Perſepo-
4 lim regreditur. Ibi convocato populo, jubet o-
mnes praeſto cum ſecuribus eſſe, & ſilvam viae
5 circumdatam excidere. Quod cum ſtrenue feciſ-
ſent, eoſdem poſtera die apparatis epulis invitat:
6 deinde cum alacriores ipſo convivio factos vide-
ret, rogat, *Si conditio proponatur, utrius vitae ſor-*
tem legant, heſterni laboris, an praeſentium epularum?
praeſentium, ut acclamavere omnes, ait, *Heſterno*
ſimilem labori omnem vitam acturos, quoad Medis pa-
7 *reant: ſe ſecutos, hodiernis epulis.* Laetis omnibus,
8 Medis bellum infert. Aſtyages meriti ſui in Har-
pagum oblitus ſummam belli eidem committit:
9 qui exercitum acceptum ſtatim Cyro per deditio-
nem tradidit, regiſque crudelitatem perfidia de-
10 fectionis ulciſcitur. Quod ubi Aſtyages audivit,
contractis undique auxiliis, ipſe in Perſas profi-
ciſcitur;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ciſcitur; & repetito alacrius certamine, pugnantibus ſuis partem exercitus a tergo ponit, & tergiverſantes ferro agi in hoſtes jubet; ac denuntiat ſuis, *Ni vincerent, non minus fortes etiam poſt terga* 11
inventuros, quam a frontibus viros: proinde videant, fugientibus haec, an illa pugnantibus acies rumpenda ſit.
Ingens poſt neceſſitatem pugnandi animus exer- 12
citui & vis acceſſit. Pulſa itaque cum Perſarum 13
acies paulatim cederet, matres & uxores eorum obviam occurrunt: orant in praelium revertantur: cunctantibus ſublata veſte obſcoena corpo- 14
ris oſtendunt, rogantes, *Num in uteros matrum vel*
uxorum velint refugere? Hac repreſſi caſtigatione, 15
in praelium redeunt: & facta impreſſione, quos fugiebant, fugere compellunt. In eo praelio A- 16
ſtyages capitur; cui Cyrus nihil aliud quam regnum abſtulit, nepotemque in illo magis quam victorem egit, eumque maximae genti Hyrcanorum praepoſuit. nam in Medos reverti ipſe noluit. Hic finis Medorum imperii fuit. Regna- 17
verunt annos CCCL.

CAP. VII. Initio regni, Cyrus Sybarem coe- 1
ptorum ſocium, quem juxta nocturnum viſum ergaſtulo liberaverat, comitemque in omnibus rebus habuerat, Perſis praepoſuit, ſororemque ſuam ei in matrimonium dedit. Sed civitates, quae 2
Medorum tributariae fuerant, mutato imperio, etiam conditionem ſuam mutatam arbitrantes, a Cyro defecerunt: quae res multorum bellorum Cyro cauſa & origo fuit. Domitis demum ple- 3
riſque, cum adverſus Babylonios bellum gereret, Babyloniis rex Lydorum Croeſus, cujus opes & divitiae inſignes ea tempeſtate erant, in auxilium venit: victuſque jam ac deſolatus in regnum refugit. Cyrus quoque poſt victoriam, compoſitis 4
in Babylonia rebus, bellum transfert in Lydiam.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

5 Ibi fortuna prioris praelii perculſum jam Croeſi
exercitum nullo negotio fundit: Croeſus ipſe ca-
6 pitur. Sed quanto bellum minoris periculi, tan-
7 to & mitior victoria fuit. Croeſo & vita, & pa-
trimonii partes, & urbs Barce conceſſa ſunt: in
qua etſi non regiam vitam, proximam tamen ma-
8 jeſtati regiae degeret. Haec clementia non mi-
9 nus victori quam victo utilis fuit. Quippe ex u-
niverſa Graecia, cognito quod illatum Croeſo
bellum eſſet, auxilia velut ad commune extin-
10 guendum incendium confluebant. tantus Croeſi
amor apud omnes urbes erat; paſſuruſque Cyrus
grave bellum Graeciae fuit, ſi quid in Croeſum
11 crudelius conſuluiſſet. Interjecto deinde tempo-
re, occupato in aliis bellis Cyro, Lydi rebella-
12 vere: quibus iterum victis arma & equi adempti,
juſſique cauponias, & ludicras artes, & lenocinia
13 exercere. Et ſic gens induſtria quondam potens
& manu ſtrenua, effeminata mollitie luxuriaque
virtutem priſtinam perdidit; & quos ante Cyrum
invictos bella praeſtiterant, in luxuriam lapſos o-
14 tium ac deſidia ſuperavit. Fuere Lydis multi an-
te Croeſum reges variis caſibus memorabiles;
15 nullus tamen fortuna Candauli comparandus. Hic
uxorem, quam propter formae pulchritudinem
deperibat, praedicare omnibus ſolebat, non con-
tentus voluptatum ſuarum tacita conſcientia, niſi
16 etiam matrimonii reticenda publicaret; prorſus
17 quaſi ſilentium damnum pulchritudinis eſſet. Ad
poſtremum, ut affirmationi ſuae fidem faceret,
18 nudam ſodali ſuo Gygi oſtendit. Quo facto, &
amicum in adulterium uxoris ſollicitatum hoſtem
ſibi fecit, & uxorem, veluti tradito alii amore,
19 a ſe alienavit. Namque brevi poſt tempore cae-
des Candauli nuptiarum praemium fuit, & uxor
mariti ſanguine dotata, regnum viri & ſe pariter
adultero tradidit.

Cap.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

CAP. VIII. Cyrus ſubacta Aſia, & univerſo 1
Oriente in poteſtatem redacto, Scythis bellum
infert. Erat eo tempore Scytharum regina To- 2
myris, quae non muliebriter adventu hoſtium ter-
rita, cum prohibere eos tranſitu Araxis fluminis
poſſet, tranſire permiſit, & ſibi faciliorem pu-
gnam intra regni ſui terminos rata, & hoſtibus ob-
jectu fluminis fugam difficiliorem. Itaque Cyrus 3
trajectis copiis, cum aliquantiſper in Scythiam
proceſſiſſet, caſtra metatus eſt. Dein poſtera die, 4
cum ſimulato metu quaſi refugiens caſtra deſe-
ruiſſet, vini affatim, & ea quae epulis erant ne-
ceſſaria, reliquit. Quod cum nuntiatum reginae 5
eſſet, adoleſcentulum filium ad inſequendum
eum cum tertia parte copiarum mittit. Cum 6
ventum ad Cyri caſtra eſſet, ignarus rei militaris
adoleſcens, veluti ad epulas, non ad praelium
veniſſet, omiſſis hoſtibus, inſuetos barbaros vi-
no ſe onerare patitur; priuſque Scythae ebrietate, 7
quam bello vincuntur. Nam cognitis his, Cy- 8
rus reverſus per noctem ſaucios opprimit, omneſ-
que Scythas cum reginae filio interficit. Amiſſo 9
tanto exercitu, &, quod gravius dolet, unico fi-
lio, Tomyris orbitatis dolorem non in lacrymas
effudit, ſed in ultionis ſolatia intendit; hoſteſque
recenti victoria exultantes, pari inſidiarum fraude
circumvenit. Quippe, ſimulata diffidentia propter 10
vulnus acceptum, refugiens Cyrum ad anguſtias
uſque produxit. Ibi compoſitis in montibus in- 11
ſidiis, ducenta millia Perſarum cum ipſo rege
trucidavit. In qua victoria etiam illud memora- 12
bile fuit, quod ne nuntius quidem tantae cladis
ſuperfuit. Caput Cyri amputatum in utrem hu- 13
mano ſanguine repletum conjici regina jubet,
cum hac exprobratione crudelitatis: *Satia te*, in-
quit, *ſanguine quem ſitiſti, cujuſque inſatiabilis ſem-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

14 *per fuiſti.* Cyrus regnavit annos XXX. non initio
tantum regni, ſed continuo totius temporis ſuc-
ceſſu admirabiliter inſignis.
1 CAP. IX. Huic ſucceſſit filius Cambyſes, qui
2 imperio patris Aegyptum adjecit; ſed offenſus
ſuperſtitionibus Aegyptiorum, Apis ceterorumque
3 deorum aedes dirui jubet. Ad Ammonis quo-
que nobiliſſimum templum expugnandum, exer-
citum mittit; qui tempeſtatibus & harenarum mo-
4 libus oppreſſus interiit. Poſt haec per quietem
5 vidit fratrem ſuum Smerdim regnaturum. Quo
ſomnio exterritus non dubitavit poſt ſacrilegia
6 etiam parricidium facere. Erat enim difficile, ut
parceret ſuis, qui cum contemptu religionis
7 graſſatus etiam adverſus deos fuerat. Ad hoc
tam crudele miniſterium, magum quendam ex a-
8 micis delegit nomine Cometen. Interim ipſe,
gladio ſua ſponte evaginato, in femore graviter
vulneratus occubuit; poenaſque luit ſeu imperati
9 parricidii, ſeu ſacrilegii perpetrati. Quo nuntio
accepto, magus ante famam amiſſi regis occupat
facinus; proſtratoque Smerde, cui regnum debe-
10 batur, fratrem ſuum ſubjecit Oropaſten. Erat e-
nim & oris & corporis lineamentis perſimilis; ac
nemine ſubeſſe dolum arbitrante, pro Smerde
11 rex Oropaſta conſtituitur. Quae res eo occultior
fuit, quod apud Perſas perſona regis ſub ſpecie
12 majeſtatis occulitur. Igitur magi, ad favorem
populi conciliandum, tributa & militiae vacatio-
13 nem in triennium remittunt; ut regnum, quod
fraude quaeſierant, indulgentia & largitionibus
14 confirmarent. Quae res ſuſpecta primo Oſtani
15 viro nobili & in conjecturis ſagaciſſimo fuit. Ita-
que per internuntios quaerit de filia, quae inter
regias pellices erat, an Cyri regis filius rex eſſet?
16 Illa, *nec ſe ipſam ſcire*, ait, *nec ex alia poſſe cognoſce-*
re,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

re, *quia ſingulae ſeparatim recludantur.* Tum per- 17
trectare dormienti caput jubet. nam mago Cam-
byſes aures utraſque praeciderat. Factus deinde 18
per filiam certior, ſine auribus eſſe regem, opti-
matibus Perſarum rem indicat; & in caedem falſi
regis impulſos ſacramenti religione obſtringit.
Septem tantum conſcii fuere hujus conjurationis, 19
qui ex continenti, ne dato in poenitentiam ſpa-
tio, res per quenquam narraretur, occultato ſub
veſte ferro, ad regiam pergunt. Ibi obviis inter- 20
fectis, ad magos perveniunt. quibus ne ipſis qui-
dem animus in auxilium ſui defuit; ſiquidem ſtri- 21
cto ferro duos de conjuratis interficiunt. Ipſi ta- 22
men corripiuntur a pluribus: quorum alterum
Gobryas medium amplexus, cunctantibus ſociis,
ne ipſum pro mago transfoderent, quia res ob-
ſcuro loco gerebatur, vel per ſuum corpus adigi
mago ferrum juſſit: fortuna tamen ita regente, 23
illo incolumi magus interficitur.

CAP. X. Occiſis magis, magna quidem gloria 1
recepti regni principum fuit; ſed multo major in
eo, quod cum de regno ambigerent, concorda-
re potuerunt. Erant enim virtute & nobilitate 2
ita pares, ut difficilem ex his populo electionem
aequalitas faceret. Ipſi igitur viam invenerunt, 3
qua de ſe judicium religioni & fortunae commit-
terent. Pactique inter ſe ſunt, ut die ſtatuta o- 4
mnes equos ante regiam primo mane perduce-
rent; & cujus equus inter ſolis ortum hinnitum
primus edidiſſet, is rex eſſet. Nam & ſolem 5
Perſae unum Deum eſſe credunt, & equos eidem
Deo ſacratos ferunt. Erat inter conjuratos Da- 6
rius Hyſtaſpis filius, cui de regno ſollicito equi
cuſtos ait, *Si ea res victoriam moraretur, nihil negotii
ſupereſſe*: per noctem deinde equum pridie con- 7
ſtitutam diem ad eundem locum ducit, ibique

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

equae admittit, ratus ex voluptate Veneris futu-
8 rum, quod evenit. Poſtera die itaque, cum ad
ſtatutam horam omnes conveniſſent, Darii equus,
cognito loco, ex deſiderio feminae hinnitum ſta-
tim edidit, & ſegnibus aliis, felix auſpicium do-
9 mino primus emiſit. Tanta moderatio ceteris
fuit, audito auſpicio, ut confeſtim equis deſilie-
10 rint, & Darium regem ſalutaverint. Populus
quoque univerſus ſecutus judicium principum
11 eundem regem conſtituit. Sic regnum Perſarum
ſeptem nobiliſſimorum virorum virtute quaeſi-
tum tam levi momento in unum collatum eſt.
12 Incredibile prorſus tanta patientia ceſſiſſe eo,
quod ut eriperent magis, mori non recuſaverint.
13 Quanquam praeter formam virtutemque hoc
imperio dignam, etiam cognatio Dario juncta
14 cum priſtinis regibus fuit. Principio igitur regni
Cyri regis filiam in matrimonium recepit regali-
bus nuptiis regnum firmaturus; ut non tam in
extraneum tranſlatum, quam in familiam Cyri
15 reverſum videretur. Interjecto deinde tempore,
cum Aſſyrii deſciviſſent, & Babyloniam occupaſ-
ſent, difficiliſque urbis expugnatio eſſet; aeſtuan-
te rege, unus de interfectoribus magorum Zo-
pyrus domi ſe verberibus lacerari toto corpore
jubet; naſum, aures, & labia ſibi praecidi; atque
16 ita regi inopinanti ſe offert. Attonitum & quae-
rentem Darium cauſas, auctoremque tam foedae
lacerationis tacitus quo propoſito fecerit, edocet;
formatoque in futura conſilio, transfugae titulo
17 Babyloniam proficiſcitur. Ibi oſtendit populo la-
niatum corpus: Queritur crudelitatem regis, a
quo in regni petitione, non virtute, ſed auſpi-
cio; non judicio hominum, ſed hinnitu equi ſu-
18 peratus ſit: Jubet illos ex amicis exemplum ca-
19 pere, quid hoſtibus cavendum ſit: Hortatur, ne
moenibus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

noenibus magis quam armis confidant, patian-
urque ſe commune bellum recentiore ira gere-
e. Nota nobilitas viri pariter & virtus omnibus 20
erat; nec de fide timebant, cujus veluti pignora,
vulnera corporis & injuriae notas habebant. Con- 21
ſtituitur ergo dux omnium ſuffragio; & accepta
parva manu, ſemel atque iterum cedentibus con-
ſulto Perſis, ſecunda praelia facit. Ad poſtre- 22
mum univerſum ſibi creditum exercitum Dario
prodit, urbemque ipſam in poteſtatem ejus redi-
git. Poſt haec Darius bellum Scythis infert, quod 23
ſequenti volumine referetur.

LIBER II.

BREVIARIUM CAPITUM.

1 *Scytharum origo & antiquitas, de qua cum Aegyptiis contendunt.*

2 *Deſcriptio Scythiae & morum gentis, quae in plauſtris degens juſtitiam colit & continentiam.*

3 *Scytharum fortitudo bellica: Aegyptios fugant, Aſiamque reddunt tributariam.*

4 *Amazonum a Scythis origo, reginae, res geſtae.*

5 *Bellum Scytharum adverſus ſervos, quos lepido ſtrategemate reprimunt. Darius Scythis, deinde Ionibus & Athenienſibus arma infert.*

6 *Athenienſium origo, gloriatio, induſtria, artes, reges.*

7 *Reſpublica Athenienſis Solonis legibus & politico ſtrategemate firmata.*

8 *Piſiſtratus poſt fortiter geſta in Megarenſes, tyrannidem per 33. annos occupat.*

9 *Ejuſdem filius Hippias patria pulſus Perſarum exercitum in Graeciam adduxit. Inde nobilis illa Marathonia pugna, in qua victi Perſae, Athenienſes victores duce Miltiade.*

10 *Diſſi-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

10 *Diſſidium fraternum de regno inter Darii filios Xerxes bellum adverſus Graecos inſtaurat validiſſimo exercitu.*

11 *Fortitudo Spartanorum, quorum rex Leonidas Perſae ad Thermopylas maxima clade afficiuntur.*

12 *Themiſtoclis induſtria Perſarum claſſis ad Salaminium fretum navali praelio victa poſt multam ſtragem fuga ſibi conſulit.*

13 *Mardonio terreſtris exercitus commiſſus. Xerxes aegre evadit piſcatoria ſcapha. ejuſdem pedeſtris exercitus fame obruitur; unde nova clades.*

14 *Mardonius in Boeotia ad Plataeas cum Perſis a Graecorum copiis victus, cum paucis profugit. Eodem fere momento adverſus Perſas in Aſia feliciter dimicatum eſt.*

15 *Athenienſes Spartanis deluſis urbem ex integro reſtaurant. Spartani Perſarum fines depopulantur. Pauſanias defectionis reus damnatur. Ariſtides proditoris conſilia diſcutit. Xerxes iterum arma movet infeliciter, a Cimone navali praelio ſuperatus.*

CAP. I.

1 In relatione rerum ab Scythis geſtarum, quae
ſatis amplae magnificaeque fuerunt, principium
2 ab origine repetendum eſt. Non enim minus il-
luſtria initia, quam imperium habuere; nec vi-
rorum imperio magis, quam feminarum virtuti-
3 bus claruere. Quippe cum ipſi Parthos Bactria-
noſque, feminae autem eorum Amazonum re-
4 gna condiderint: prorſus ut res geſtas virorum
mulierumque conſiderantibus incertum ſit, uter
5 apud eos ſexus illuſtrior fuerit. Scytharum gens
antiquiſſima ſemper habita: quanquam inter Scy-
thas & Aegyptios diu contentio de generis vetu-
ſtate

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ſtate fuerit, Aegyptiis praedicantibus, Initio rerum, 6
cum aliae terrae nimio fervore ſolis arderent, aliae ri-
gerent frigoris immanitate, ita ut non modo primae ge-
nerare homines, ſed ne advenas quidem recipere ac tue-
ri poſſent, priuſquam adverſus calorem vel frigus vela-
menta corporis invenirentur, vel locorum vitia quaeſitis
arte remediis mollirentur, Aegyptum ita temperatam 7
ſemper fuiſſe, ut neque hiberna frigora, nec aeſtivi ſolis
ardores incolas ejus premerent; ſolum ita fecundum, ut 8
alimentorum in uſum hominum nulla terra feracior fue-
rit. Jure igitur ibi primum homines natos videri debe- 9
re, ubi educari facillime poſſent. Contra, Scythae 10
coeli temperamentum, nullum eſſe vetuſtatis ar-
gumentum putabant: Quippe naturam, cum primum 11
incrementa caloris ac frigoris regionibus diſtinxit, ſtatim
ad locorum patientiam animalia quaeque generaſſe. ſed 12
& arborum atque frugum pro regionum conditione apte
genera variata. & quanto Scythis ſit coelum aſperius 13
quam Aegyptiis, tanto & corpora & ingenia eſſe du-
riora. Ceterum ſi mundi, quae nunc partes ſunt, ali- 14
quando unitas fuit; ſive illuvies aquarum principio re-
rum terras obrutas tenuit; ſive ignis, qui & mundum
genuit, cuncta poſſedit; utriuſque primordii Scythas origine
praeſtare. Nam ſi ignis prima poſſeſſio rerum fuit, qui 15
paulatim extinctus ſedem terris dedit, nullam prius
quam ſeptentrionalem partem hiemis rigore ab igne ſe-
cretam; adeo ut nunc quoque nulla magis rigeat frigo-
ribus. Aegyptum vero & totum orientem tardiſſime 16
temperatum; quippe qui etiam nunc torrenti calore ſo-
lis exaeſtuet. Quod ſi omnes quondam terrae ſubmerſae 17
profundo fuerunt, profecto editiſſimam quamque par-
tem decurrentibus aquis primum detectam; humillimo
autem ſolo eandem aquam diutiſſime immoratam: & 18
quanto prior quaeque pars terrarum ſiccata ſit, tanto
prius animalia generare coepiſſe. Porro Scythiam adeo 19
editiorem omnibus terris eſſe, ut cuncta flumina ibi
nata

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

nata, in Maeotim, tum deinde in Ponticum & Aegy-
20 *ptium mare decurrant. Aegyptum autem, quae tot re-*
gum, tot ſeculorum cura impenſaque munita ſit, & ad-
verſum vim incurrentium aquarum tantis ſtructa moli-
bus, tot foſſis conciſa, ut cum his arceantur, illis reci-
piantur aquae, nihilominus coli, niſi excluſo Nilo, non
potuerit, non poſſe videri hominum vetuſtate ultimam,
quae, ſive ex aggerationibus regum, ſive Nili trahentis
21 *limum, terrarum recentiſſima videatur.* His igitur ar-
gumentis ſuperatis Aegyptiis, antiquiores ſemper
Scythae viſi.

1 CAP. II. Scythia autem in orientem porrecta
includitur ab uno latere Ponto & ab altero mon-
tibus Riphaeis, a tergo Aſia & Phaſi flumine.
2 multum in longitudinem & latitudinem patet.
3 Hominibus inter ſe nulli fines. neque enim a-
grum exercent; nec domus illis ulla, aut tectum,
aut ſedes eſt, armenta & pecora ſemper paſcen-
tibus, & per incultas ſolitudines errare ſolitis.
4 Uxores liberoſque ſecum in plauſtris vehunt,
quibus, coriis imbrium hiemiſque cauſa tectis,
5 pro domibus utuntur. Juſtitia gentis ingeniis cul-
6 ta, non legibus. Nullum ſcelus apud eos furto
gravius; quippe ſine tecto munimentoque peco-
ra & armenta inter ſilvas habentibus quid ſalvum
7 eſſet, ſi furari liceret? Aurum & argentum perin-
8 de aſpernantur, ac reliqui mortales appetunt. La-
9 cte & melle veſcuntur. Lanae iis uſus ac veſtium
ignotus, quanquam continuis frigoribus urantur:
10 pellibus tamen ferinis aut murinis utuntur. Haec
continentia illis morum quoque juſtitiam edidit,
11 nihil alienum concupiſcentibus. QVIPPE ibi-
12 dem divitiarum cupido eſt, ubi & uſus. Atque
utinam reliquis mortalibus ſimilis moderatio &
abſtinentia alieni foret: profecto non tantum bel-
lorum per omnia ſecula terris omnibus continua-
retur;

retur; neque plus hominum ferrum & arma quam 13
naturalis fatorum conditio raperet. Prorſus ut 14
admirabile videatur, hoc illis naturam dare, quod
Graeci longa ſapientium doctrina, praeceptiſque
philoſophorum conſequi nequeunt; cultoſque mo-
res incultae barbariae collatione ſuperari. Tan- 15
to plus in illis proficit vitiorum ignoratio, quam
in his cognitio virtutis.

CAP. III. Imperium Aſiae ter quaeſivere, ipſi 1
perpetuo ab alieno imperio aut intacti, aut invi-
cti manſere. Darium regem Perſarum turpi ab 2
Scythia ſummoverunt fuga: Cyrum cum omni 3
exercitu trucidaverunt: Alexandri Magni ducem 4
Zopyriona pari ratione cum copiis univerſis de-
leverunt: Romanorum audivere, non ſenſere 5
arma. Parthicum & Bactrianum imperium ipſi 6
condiderunt. Gens & laboribus & bellis aſpera; 7
vires corporum immenſae. NIHIL parare, quod
amittere timeant: nihil victores praeter gloriam
concupiſcunt. Primus Scythis bellum indixit 8
Vexoris rex Aegyptius, miſſis primo lenonibus,
qui hoſtibus parendi legem dicerent. Sed Scythae 9
jam ante de adventu regis a finitimis certiores
facti legatis reſpondent: *Tam opulenti populi ducem* 10
ſtolide adverſus inopes occupaſſe bellum, quod magis do-
mi fuerit illi timendum: quod belli certamen anceps, 11
praemia victoriae nulla, damna manifeſta ſint. Igitur 12
non expectaturos Scythas dum ad ſe veniatur, cum
tanto ſibi plura in hoſte concupiſcenda ſint; ultroque
praedae ituros obviam. Nec dicta, res morata: 13
quos cum tanta celeritate venire rex addidiciſſet,
in fugam vertitur, exercituque cum omni apparatu
belli relicto, in regnum trepidus ſe recepit. Scy- 14
thas ab Aegypto paludes prohibuere: inde re- 15
verſi Aſiam perdomitam vectigalem fecere, mo-
dico tributo, magis in titulum imperii, quam
in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

16 in victoriae praemium impoſito. Quindecim annis
pacandae Aſiae immorati uxorum flagitatione re-
vocantur, per legatos denuntiantibus, *Ni redeant,*
ſubolem ſe ex finitimis quaeſituras, nec paſſuras ut in
poſteritatem Scytharum genus per feminas intercidat.
17 His igitur Aſia per mille quingentos annos vecti-
18 galis fuit. Pendendi tributi finem Ninus rex Aſ-
ſyriorum impoſuit.

1 CAP. IV. Sed apud Scythas medio tempore
duo regii juvenes Ylinos & Scolopitus per factio-
nem optimatum domo pulſi ingentem juventu-
2 tem ſecum traxere; & in Cappadociae ora, juxta
amnem Thermodonta conſederunt, ſubjectosque
3 Themiſcyrios campos occupavere. Ibi per mul-
tos annos ſpoliare finitimos aſſueti conſpiratione
4 populorum per inſidias trucidantur. Horum uxo-
res, cum viderent exſilio additam orbitatem, ar-
ma ſumunt; fineſque ſuos, ſummoventes primo,
5 mox etiam inferentes bella, defendunt. Nuben-
di quoque finitimis animum omiſere, ſervitutem,
6 non matrimonium appellantes. Singulare omnium
ſeculorum exemplum auſae auxere rempublicam
ſine viris: jam etiam cum contemptu virorum ſe
7 tuentur. Et ne feliciores aliae aliis viderentur,
8 viros qui domi remanſerant, interficiunt. Ul-
tionem quoque caeſorum conjugum excidio fini-
9 timorum conſequuntur. Tum pace armis quae-
ſita, ne genus interiret, concubitum finitimo-
10 rum ineunt. Si qui mares naſcerentur, interfi-
11 ciebant. Virgines in eundem ipſis morem, non
otio, neque lanificio; ſed armis, equis, vena-
tionibus exercebant, inuſtis infantum dexteriori-
bus mammis, ne ſagittarum jactus impediretur;
12 unde Amazones dictae ſunt. Duae his reginae
fuere, Marpeſia & Lampedo, quae in duas par-
tes agmine diviſo inclytae jam opibus vicibus ge-
rebant

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

rebant bella, ſolae terminos alternis defenden-
tes: & ne ſucceſſibus deeſſet auctoritas, genitas 13
ſe Marte praedicabant. Itaque majore parte 14
Europae ſubacta, Aſiae quoque nonnullas civi-
tates occupavere. Ibi Epheſo, multiſque aliis 15
urbibus conditis, partem exercitus cum ingenti
praeda domum dimittunt. Reliquae, quae ad 16
tuendum Aſiae imperium remanſerant, concurſu
barbarorum cum Marpeſia regina interficiuntur.
In hujus locum filia ejus Orithya regno ſuccedit; 17
cui praeter ſingularem belli ſcientiam, eximia
ſervatae in omne aevum virginitatis admiratio
fuit. Hujus virtute tantum additum gloriae & 18
famae Amazonum eſt, ut Herculi rex, cui XII
ſtipendia debebat, quaſi impoſſibile, imperaverit,
ut arma reginae Amazonum ſibi afferret. Eo igi- 19
tur profectus longis novem navibus comitante
principum Graeciae juventute inopinantes aggre-
ditur. Duae tum ſorores Amazonum regna tra- 20
ctabant, Antiope & Orithya; ſed Orithya foris
bellum gerebat. Igitur cum Hercules ad litus A- 21
mazonum applicuit, infrequens multitudo cum
Antiopa regina nihil hoſtile metuente erat. Qua 22
re effectum eſt, ut paucae repentino tumultu ex-
citae arma ſumerent, facilemque victoriam hoſti-
bus darent. Multae itaque caeſae captaeque. in 23
his duae Antiopae ſorores, Menalippe ab Hercu-
le, Hippolyte a Theſeo. Sed Theſeus obtenta 24
in praemium captiva eandem in matrimonium aſ-
ſumpſit, & ex ea genuit Hippolytum. Hercules, 25
poſt victoriam, Menalippen captivam ſorori red-
didit, & pretium arma reginae accepit. atque
ita functus imperio ad regem revertitur. Sed O- 26
rithya ubi comperit bellum ſororibus illatum &
raptorem eſſe Athenienſium principem; hortatur
comites, *fruſtraque & Ponti ſinum & Aſiam edo-*

mitam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

mitam eſſe dicit, *ſi Graecorum non tam bellis*, *quam*
27 *rapinis pateant.* Auxilium deinde a Sagillo re-
ge Scythiae petit: *Genus ſe Scytharum eſſe: cla-
dem virorum, neceſſitatem armorum, belli cauſas* oſ-
tendit; *aſſecutaſque virtute, ne ſegniores viris femi-*
28 *nas habere Scythae viderentur.* Motus ille dome-
ſtica gloria mittit cum ingenti equitatu filium
29 Panaſagorum in auxilium. Sed ante praelium
diſſenſione orta, ab auxiliis deſertae bello ab
30 Athenienſibus vincuntur; receptaculum tamen
habuere caſtra ſociorum, quorum auxilio inta-
31 ctae ab aliis gentibus in regnum revertuntur. Poſt
Orithyam, Pentheſilea regno potita eſt: cujus
Trojano bello inter fortiſſimos viros, cum au-
xilium adverſus Græcos ferret, magna virtutis
32 documenta extitere. Interfecta demum Penthe-
ſilea, exercituque ejus abſumpto, paucae, quae
in regno remanſerant, aegre ſe adverſus finitimos
defendentes, uſque tempora Alexandri Magni
33 duraverunt. Harum Minithya, ſive Thaleſtris
regina, concubitu Alexandri per dies XIII. ad
ſubolem ex eo generandam obtento, reverſa in
regnum, brevi tempore cum omni Amazonum
nomine intercidit.

1 CAP. V. Scythae autem tertia expeditione A-
ſiana, cum annis octo a conjugibus & liberis ab-
2 fuiſſent, ſervili bello domi excipiuntur. Quippe
conjuges eorum longa exſpectatione virorum feſ-
ſae, nec jam teneri bello, ſed deletos ratae, ſer-
3 vis ad cuſtodiam pecorum relictis nubunt: qui
reverſos cum victoria dominos velut advenas ar-
4 mati finibus prohibent. Quibus cum varia victo-
ria fuiſſet, admonentur Scythae mutare genus
pugnae, memores non cum hoſtibus, ſed cum
ſervis praeliandum; nec armorum, ſed domino-
rum jure vincendos; verbera in aciem, non tela
ad-

dferenda; omiſſoque ferro, virgas ac flagella,
eteraque ſervilis metus paranda inſtrumenta.
'robato omnes conſilio, inſtructi ſicut praece- 5
tum erat, poſtquam ad hoſtes acceſſere, inopi-
antibus verbera intentant; adeoque illos percu-
erunt, ut quos ferro non poterant, metu ver-
erum vincerent; fugamque non ut hoſtes victi,
ed ut fugitivi ſervi capeſſerent. Quicunque ca- 6
i potuerunt, ſupplicia crucibus luerunt. Mu- 7
ieres quoque male ſibi conſciae, partim ferro,
artim ſuſpendio, vitam finierunt. Poſt haec pax 8
pud Scythas fuit, uſque tempora Jancyri regis.
Huic Darius rex Perſarum, ſicut ſupra dictum 9
ſt, cum filiae ejus nuptias non obtinuiſſet, bel-
um intulit; & armatis ſeptingentis millibus ho- 10
ninum Scythiam ingreſſus, non facientibus ho-
tibus pugnae poteſtatem, metuens, ne interru-
oto ponte Iſtri, reditus ſibi intercluderetur, a-
niſſis octoginta millibus hominum trepidus refu-
git: quae jactura abundante multitudine inter da- 11
nna numerata non eſt. Inde Aſiam & Macedo- 12
iam domuit: Ionas quoque navali praelio ſupe-
at. Deinde cognito quod Athenienſes Ioniis 13
uxilium contra ſe tuliſſent, omnem impetum
elli in eos convertit.

CAP. VI. Nunc, quoniam ad bella Athenien- 1
ſium ventum eſt, quae non modo ultra ſpem ge-
rendi, verum etiam ultra geſti fidem patrata ſunt;
operaque Athenienſium effectu majora quam vo-
to fuere, paucis urbis origo repetenda eſt: quia 2
non, ut ceterae gentes, a ſordidis initiis ad ſum-
ma crevere. Soli enim, praeterquam incremen- 3
to, etiam origine gloriantur. Quippe non adve- 4
nae, neque paſſim collecta populi colluvies ori-
ginem urbi dedit; ſed eodem innati ſolo, quod
incolunt; & quae illis ſedes, eadem origo eſt.

Primi

5 Primi lanificii & olei & vini uſum docuere. A-
rare quoque & ſerere frumenta, glandem ve-
6 ſcentibus monſtrarunt. Literae certe ac facundia
& hic civilis ordo diſciplinae veluti templum A-
7 thenas habent. Ante Deucalionis tempora re-
gem habuere Cecropem; quem, ut omnis anti-
quitas fabuloſa eſt, biformem tradidere, quia
8 primus marem feminae matrimonio junxit. Huic
ſucceſſit Cranaus, cujus filia Athis regioni no-
9 men dedit. Poſt hunc Amphictyon regnavit, qui
primus Minervae urbem ſacravit, & nomen
10 civitati Athenas dedit. Hujus temporibus, a-
quarum illuvies majorem partem populorum
11 Graeciae abſumpſit. Superfuerunt, quos refugia
montium receperunt, aut ad regem Theſſaliae
Deucalionem ratibus evecti ſunt; a quo propter-
12 ea genus hominum conditum dicitur. Per ordi-
nem deinde ſucceſſionis regnum ad Erechtheum
deſcendit, ſub quo frumenti ſatio apud Eleuſin
13 a Triptolemo reperta eſt; in cujus muneris hono-
14 rem noctes initiorum ſacratae. Tenuit & Aegeus
Theſei pater, Athenis regnum; a quo per divor-
tium decedens Medea, propter adultam privigni
aetatem, Colchos cum Medio filio ex Aegeo ſuſ-
15 cepto conceſſit. Poſt Aegeum Theſeus, ac de-
inceps Theſei filius Demophoon, qui auxilium
Graecis adverſus Trojanos tulit, regnum poſſe-
16 dit. Erant inter Athenienſes & Dorienſes ſimul-
tatum veteres offenſae, quas vindicaturi bello Do-
rienſes de eventu praelii oracula conſuluerunt.
17 Reſponſum, *ſuperiores fore, ni regem Athenienſium*
18 *occidiſſent.* Cum ventum eſſet in bellum, militi-
19 bus ante omnia cuſtodia regis praecipitur. Athe-
nienſibus eo tempore rex Codrus erat; qui & re-
ſponſo Dei, & praeceptis hoſtium cognitis, per-
mutato regis habitu, pannoſus, ſarmenta collo
gerens

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

erens, caſtra hoſtium ingreditur: ibi in tur- 20
a obſiſtentium, a milite, quem falce aſtu con-
ulneraverat, interficitur. Cognito regis corpore, 21
)orienſes ſine praelio diſcedunt. Atque ita A- 22
ienienſes virtute ducis, pro ſalute patriae mor-
ı ſe offerentis, bello liberantur.

CAP. VII. Poſt Codrum nemo Athenis regna- 1
it; quod memoriae nominis ejus tributum eſt.
\dminiſtratio reipublicae annuis magiſtratibus 2
ermiſſa. Sed civitati nullae tunc leges erant; 3
uia libido regum pro legibus habebatur. Legi- 4
ur itaque Solon vir juſtitiae inſignis, qui velut
iovam civitatem legibus conderet; qui tanto 5
emperamento inter plebem ſenatumque egit
cum, ſi quid pro altero ordine tuliſſet, alteri
liſpliciturum videretur) ut ab utriſque parem
gratiam traheret. Hujus viri inter multa egre- 6
gia, illud memorabile fuit: Inter Athenienſes & 7
Megarenſes de proprietate Salaminae inſulae
prope uſque interitum armis dimicatum fuerat.
Poſt clades multas capital eſſe apud Athenien- 8
ſes coepit, ſi quis legem de vindicanda inſula
tuliſſet. Solicitus igitur Solon, ne aut tacendo 9
parum reipublicae conſuleret, aut cenſendo ſibi,
ſubitam dementiam ſimulat, cujus venia non di-
cturus modo prohibita, ſed & facturus erat. De- 10
formis habitu more vecordium in publicum evo-
lat; factoque concurſu hominum, quo magis 11
conſilium diſſimularet, inſolitis ſibi verſibus ſua-
dere populo coepit, quod vetabatur; omniumque 12
animos ita cepit, ut extemplo bellum adverſus
Megarenſes decerneretur, inſulaque, devictis ho-
ſtibus, Athenienſium fieret.

CAP. VIII. Interea Megarenſes memores il- 1
lati Athenienſibus belli, & veriti ne fruſtra arma
moviſſe viderentur, matronas Athenienſium in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Eleuſinis ſacris noctu oppreſſuri naves conſcen-
2 dunt. Qua re cognita, dux Athenienſium Piſi-
ſtratus juventutem in inſidiis locat, juſſis matro-
nis ſolito clamore ac ſtrepitu etiam in acceſſu
hoſtium, ne intellectos ſe ſentiant, ſacra celebra-
3 re; egreſſoſque navibus Megarenſes inopinantes
aggreſſus, delevit; ac protinus claſſe captiva in-
termixtis mulieribus, ut ſpeciem captarum ma-
4 tronarum praeberent, Megara contendit. Illi
cum & navium formam & petitam praedam co-
gnoſcerent, obvii ad portum procedunt; quibus
5 caeſis, Piſiſtratus paulum a capienda urbe abfuit.
Ita Megarenſes ſuis dolis hoſti victoriam dedere.
6 Sed Piſiſtratus, quaſi ſibi, non patriae viciſſet,
7 tyrannidem per dolum occupat: quippe volun-
tariis verberibus domi affectus, lacerato corpore in
8 publicum progreditur; advocata concione vulne-
ra populo oſtendit; de crudelitate principum, a
9 quibus haec ſe paſſum ſimulabat, queritur; addun-
tur vocibus lacrymae, & invidioſa oratione mul-
titudo credula accenditur; amore plebis inviſum
10 ſe ſenatui affirmat; obtinet ad cuſtodiam corpo-
ris ſui ſatellitum auxilium; per quos occupata
tyrannide per annos XXXIII regnavit.
1 CAP. IX. Poſt ejus mortem Diocles, alter ex
filiis, per vim ſtuprata virgine, a fratre puellae
2 interficitur. Alter, Hippias nomine, cum im-
perium paternum teneret, interfectorem fratris
3 comprehendi jubet; qui cum per tormenta con-
ſcios caedis nominare cogeretur, omnes amicos
4 tyranni nominavit. quibus interfectis, quaerenti
tyranno, *An adhuc aliqui conſcii eſſent; neminem* ait
ſupereſſe, quem amplius mori geſtiat, quam ipſum ty-
5 *rannum.* qua voce ejuſdem ſe tyranni victorem
6 poſt vindictam pudicitiae ſororis oſtendit. Hujus
virtute cum admonita civitas libertatis eſſet, tan-
dem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

em Hippias regno pulſus in exilium agitur; qui 7
rofectus in Perſas, ducem ſe Dario, inferenti
Athenienſibus bellum, ſicuti ſupra ſignificatum
ſt, adverſus patriam ſuam offert. Igitur Athe- 8
nienſes, audito Darii adventu, auxilium a Lace-
daemoniis, ſocia tum civitate, petiverunt. Quos 9
ubi viderunt quatridui teneri religione, non ex-
ſpectato auxilio, inſtructis decem millibus ci-
vium, & Plataeenſibus auxiliaribus mille, adver-
ſus ſexcenta millia hoſtium in campos Maratho-
nios in praelium egrediuntur. Miltiades & dux 10
belli erat & auctor non exſpectandi auxilii; quem
tanta fiducia ceperat, ut plus praeſidii in celeri-
tate, quam in ſociis duceret. Magna igitur in 11
pugnam euntibus alacritas animorum fuit, adeo
ut, cum mille paſſus inter duas acies eſſent, ci-
tato curſu ante jactum ſagittarum ad hoſtem ve-
nerint. Nec audaciae ejus eventus defuit. pugna- 12
tum eſt enim tanta virtute, ut hinc viros, inde
pecudes putares. Victi Perſae in naves confuge- 13
runt; ex quibus multae ſuppreſſae, multae ca-
ptae ſunt. In eo praelio tanta virtus ſingulorum 14
fuit, ut cujus laus prima eſſet, difficile judicium
videretur. Inter ceteros tamen Themiſtoclis ad- 15
oleſcentis gloria emicuit, in quo jam tunc in-
doles futurae imperatoriae dignitatis apparuit. Cy- 16
naegiri quoque militis Athenienſis gloria magnis
ſcriptorum laudibus celebrata eſt; qui poſt prae- 17
lii innumeras caedes, cum fugientes hoſtes ad na-
ves egiſſet, onuſtam navem dextra manu tenuit,
nec prius dimiſit, quam (manum) amitteret;
tum quoque amputata dextra, navem ſiniſtra 18
comprehendit; quam & ipſam cum amiſiſſet, ad
poſtremum morſu navem detinuit. Tantam in 19
eo virtutem fuiſſe, ut non tot caedibus fatigatus,
non duabus manibus amiſſis victus, truncus ad

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

poſtremum, veluti & rabida fera, dentibus dimi-
20 caverit. Ducenta millia Perſae eo praelio, ſive
21 naufragio, amiſere. Cecidit & Hippias tyrannus
Athenienſis auctor & concitor ejus belli, diis pa-
triae ultoribus poenas repetentibus.
1 CAP. X. Interea & Darius, cum bellum in-
ſtauraret, in ipſo apparatu decedit, relictis mul-
2 tis filiis & in regno & ante regnum ſuſceptis. Ex
his Artemenes maximus natu aetatis privilegio
regnum ſibi vindicabat; quod jus & ordo naſcen-
3 di & natura ipſa gentibus dedit. Porro Xerxes
controverſiam non de ordine, ſed de naſcendi
4 felicitate referebat: *Namque Artemenem primum*
quidem Dario, ſed privato proveniſſe; ſe regi primum
5 *natum. Fratres itaque ſuos, qui ante geniti eſſent,*
privatum patrimonium, quod eo tempore Darius habuiſ-
ſet, non regnum ſibi vindicare poſſe; ſe eſſe, quem pri-
6 *mum in regno jam rex pater ſuſtulerit. Huc accedere,*
quod Artemenes non patre tantum, ſed & matre pri-
vatae adhuc fortunae, avo quoque materno privato, pro-
7 *creatus ſit; ſe vero & matre regina natum & patrem non*
niſi regem vidiſſe; avum quoque maternum Cyrum ſe
regem habuiſſe, non heredem, ſed conditorem tanti regni;
8 *& ſi in aequo jure utrumque fratrem pater reliquiſſet,*
materno tamen ſe jure & avito vincere. Hoc certa-
9 men concordi animo ad patruum ſuum Atapher-
nem, veluti ad domeſticum judicem, deferunt;
10 qui domi cognita cauſa Xerxem praepoſuit; ad-
eoque fraterna contentio fuit, ut nec victor in-
ſultaverit, nec victus doluerit; ipſoque litis tem-
pore invicem munera miſerint, & jucunda quo-
que inter ſe, non ſolum credula convivia habue-
rint; judicium quoque ipſum ſine arbitris, ſine
11 convitio fuerit. Tanto moderatius tum fratres
inter ſe regna maxima dividebant, quam nunc
12 exigua patrimonia partiuntur. Igitur Xerxes bel-
lum

um a patre coeptum adverſus Graeciam quin-
quennium inſtruxit. Quod ubi primum didicit 13
Demaratus, rex Lacedaemoniorum, qui apud
Xerxem exulabat, amicior patriae poſt fugam,
quam regi poſt beneficia, ne inopinato bello op-
primerentur, omnia in tabellis ligneis magiſtrati-
bus perſcribit, eademque cera ſuperinducta delet;
ne aut ſcriptura ſine tegmine indicium daret, aut 14
recens cera dolum proderet; fido deinde ſervo
perferendas tradit, juſſo, magiſtratibus Spartano-
rum tradere. Quibus perlatis, Lacedaemone 15
quaeſtioni res diu fuit, quod neque ſcriptum ali-
quid viderent, nec fruſtra miſſas ſuſpicarentur,
tantoque rem majorem, quanto ſit occultior, pu-
tabant. Haerentibus in conjectura viris, ſoror 16
regis Leonidae conſilium ſcribentis invenit. Era- 17
ſa igitur cera, belli conſilia deteguntur. Jam Xer- 18
xes ſeptingenta millia de regno armaverat & tre-
centa millia de auxiliis; ut non immerito prodi- 19
tum ſit, flumina ab exercitu ejus ſiccata, Grae-
ciamque omnem vix capere exercitum ejus po-
tuiſſe. Naves quoque mille ducentas numero 20
habuiſſe dicitur. Huic tanto agmini dux defuit. 21
Ceterum, ſi regem ſpectes, divitias, non ducem 22
laudes; quarum tanta copia in regno ejus fuit,
ut, cum flumina multitudine conſumerentur, o-
pes tamen regiae ſupereſſent. Ipſe autem primus 23
in fuga, poſtremus in praelio ſemper viſus eſt;
in periculis timidus; ſicubi metus abeſſet, infla-
tus; denique ante experimentum belli, fiducia 24
virium, veluti naturae ipſius dominus, & mon-
tes in planum ducebat, & convexa vallium ae-
quabat, & quaedam maria pontibus ſternebat,
quaedam ad navigationis commodum per com-
pendium ducebat.

CAP. XI. Cujus introitus in Graeciam quam 1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

2 terribilis, tam turpis ac foedus diſceſſus fuit. Nam
cum Leonida rex Spartanorum cum quatuor mil-
libus militum anguſtias Thermopylarum occupaſ-
ſet, Xerxes contemptu paucitatis eos pugnam ca-
peſſere jubet, quorum cognati Marathonia pugna
3 interfecti fuerant; qui dum ulciſci ſuos quaerunt,
principium cladis fuere; ſuccedente deinde inu-
4 tili turba, major caedes editur. Triduo ibi cum
5 dolore & indignatione Perſarum dimicatum; quar-
ta die, quum nuntiatum eſſet Leonidae, a xx
millibus hoſtium ſummum cacumen teneri, tunc
hortatur ſocios: *Recedant, & ſe ad meliora patriae*
6 *tempora reſervent; ſibi cum Spartanis fortunam expe-*
riendam; plura ſe patriae quam vitae debere; ceteros
7 *ad praeſidia Graeciae ſervandos.* Audito regis im-
perio diſceſſere ceteri, ſoli Lacedaemonii reman-
8 ſerunt. Initio hujus belli ſciſcitantibus Delphis
oracula reſponſum fuerat, aut regi Spartanorum,
9 aut urbi cadendum. Et idcirco rex Leonida, cum
in bellum proficiſceretur, ita ſuos firmaverat,
ut ire ſe parato ad moriendum animo ſcirent.
10 Anguſtias propterea occupaverat, ut cum paucis
aut majore gloria vinceret, aut minore damno
11 reipublicae caderet. Dimiſſis igitur ſociis, hor-
tatur Spartanos: *Meminerint, qualitercunque prae-*
liantibus cadendum eſſe; caverent, ne fortius manſiſſe,
12 *quam dimicaſſe videantur; nec exſpectandum, ut ab*
hoſte circumvenirentur, ſed dum nox occaſionem daret,
13 *ſecuris & laetis ſuperveniendum; nuſquam victores ho-*
14 *neſtius, quum in caſtris hoſtium perituros.* Nihil erat
51 difficile perſuadere perſuaſis mori. ſtatim arma
capiunt, & ſexcenti viri caſtra quingentorum mil-
lium irrumpunt, ſtatimque regis praetorium pe-
tunt, aut cum illo, aut ſi ipſi oppreſſi eſſent, in
ipſius potiſſimum ſede morituri. Tumultus totis
16 caſtris oritur. Spartani, poſteaquam regem non
in-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

inveniunt, per omnia caſtra victores vagantur.
caedunt, ſternuntque omnia; ut qui ſciant ſe pu-
gnare non ſpe victoriae, ſed in mortis ultionem.
Praelium a principio noctis in majorem partem 17
diei tractum. Ad poſtremum non victi, ſed vin- 18
cendo fatigati, inter ingentes ſtratorum hoſtium
catervas occiderunt. Xerxes duobus vulneribus 19
terreſtri praelio acceptis experiri maris fortunam
ſtatuit.

CAP. XII. Sed Athenienſium dux Themiſto- 1
cles, cum animadvertiſſet Ionas, propter quos
bellum Perſarum ſuſceperant, in auxilium regis
claſſe veniſſe, ſolicitare eos in partes ſuas ſtatuit.
Et cum colloquendi copiam non haberet, quo 2
applicituri erant, ſymbolos proponi, & ſaxis pro-
ſcribi curat: *Quae vos, Iones, dementia tenet? quod* 3
facinus agitatis? bellum inferre olim conditoribus veſtris,
nuper etiam vindicibus, cogitatis? An ideo moenia ve- 4
ſtra condidimus, ut eſſent qui noſtra delerent? Quid ſi 5
non haec & Dario prius & nunc Xerxi, belli cauſa no-
biſcum foret, quod vos rebellantes non deſtituimus. Quin 6
vos in haec noſtra caſtra ex iſta obſidione tranſitis? Aut 7
ſi hoc parum tutum eſt, at vos commiſſo praelio ite ceſ-
ſim, inhibete remis, & a bello diſcedite. Ante nava- 8
lis praelii congreſſionem miſerat Xerxes quatuor
millia armatorum Delphos, ad templum Apolli-
nis diripiendum; prorſus, quaſi non cum Grae- 9
cis tantum, ſed & cum diis immortalibus bellum
gereret; quae manus tota imbribus & fulminibus 10
deleta eſt, ut intelligeret, quam nullae eſſent ho-
minum adverſus deos vires. Poſt haec Theſpias 11
& Plataeas & Athenas vacuas hominibus incen-
dit; & quoniam ferro in homines non poterat,
in aedificia igne graſſatur. Namque Athenienſes 12
poſt pugnam Marathoniam, praemonente The-
miſtocle, victoriam illam de Perſis, non finem,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ſed cauſam majoris belli fore, cc naves fabrica-
31 verant. Adventante igitur Xerxe, conſulentibus
Delphis oraculum reſponſum fuerat, *Salutem mu-*
14 *ris ligneis tuerentur.* Themiſtocles navium praeſi-
dium demonſtratum ratus perſuadet omnibus,
Patriam municipes eſſe, non moenia; civitatemque non
15 *in aedificiis, ſed in civibus poſitam. Melius itaque*
ſalutem navibus, quam urbi commiſſuros. Hujus ſen-
16 *tentiae etiam Deum auctorem eſſe.* Probato conſilio,
conjuges liberoſque cum pretioſiſſimis rebus
abditis inſulis, relicta urbe, demandant; ipſi na-
17 ves armati conſcendunt. Exemplum Athenien-
18 ſium & aliae urbes imitatae. Itaque cum aduna-
ta omnis ſociorum claſſis & intenta in bellum
navale eſſet; anguſtiaſque Salaminii freti, ne cir-
cumveniri a multitudine poſſet, occupaſſent, diſ-
19 ſenſio inter civitatum principes oritur. qui cum
deſerto bello ad ſua tuenda delabi vellent, timens
Themiſtocles, ne diſceſſu ſociorum vires minue-
rentur, per ſervum fidum Xerxi nuntiat, *Uno in*
loco eum contractam Graeciam capere facillime poſſe.
20 *Quod ſi civitates, quae jam abire vellent, diſſipentur,*
21 *majore labore ei ſingulas conſectandas.* Hoc dolo im-
pellit regem ſignum pugnae dare. Graeci quo-
que adventu hoſtium occupati praelium collatis
22 viribus capeſſunt. Interea rex velut ſpectator pu-
23 gnae cum parte navium in litore remanet. Ar-
temiſia autem regina Halicarnaſſi, quae in auxi-
lium Xerxi venerat, inter primos duces bellum
24 acerrime ciebat: *Quippe ut in viro muliebrem timo-*
25 *rem, ita in muliere virilem audaciam cerneres.* Cum
anceps praelium eſſet, Iones juxta praeceptum
Themiſtoclis pugnae ſe paulatim ſubtrahere coe-
perunt, quorum defectio animos ceterorum fre-
26 git. Itaque circumſpicientes fugam pelluntur
Perſae, & mox praelio victi, in fugam vertuntur.
In

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

In qua trepidatione multae captae naves, multae 27
merſae; plures tamen non minus ſaevitiam regis,
quam hoſtem timentes, domum dilabuntur.
CAP. XIII. Hac clade perculſum & dubium 1
conſilii Xerxem Mardonius aggreditur. Horta- 2
tur, *In regnum abeat, ne quid ſeditionis moveat fama*
adverſi belli, in majus, ſicuti mos eſt, omnia extollens;
ſibi CCC *millia armatorum lecta ex omnibus copiis relin-* 3
quat. qua manu aut cum gloria ejus perdomiturum ſe
Graeciam; aut, ſi aliter eventus ferat, ſine ejusdem
infamia hoſtibus ceſſurum. Probato conſilio, Mar- 4
donio exercitus traditur; reliquas copias rex ipſe
reducere in regnum parat. Sed Graeci audita re- 5
gis fuga conſilium ineunt pontis interrumpendi,
quem ille Abydo veluti victor maris fecerat; ut
intercluſo reditu, aut cum exercitu deleretur;
aut, deſperatione rerum, pacem victus petere co-
geretur. Sed Themiſtocles timens, ne interclu- 6
ſi hoſtes deſperationem in virtutem verterent, &
iter quod aliter non pateret, ferro patefacerent;
Satis multos hoſtes in Graecia remanere dictitans, *nec*
augeri numerum retinendo oportere, cum vincere 7
conſilio ceteros non poſſet, eundem ſervum ad
Xerxem mittit, certioremque conſilii facit, &
occupare tranſitum maturata fuga jubet. Ille per- 8
culſus nuntio tradit ducibus milites perducendos,
ipſe cum paucis Abydon contendit. Ubi cum 9
ſolutum pontem hibernis tempeſtatibus offendiſ-
ſet, piſcatoria ſcapha trepidus trajecit. Erat res 10
ſpectaculo digna & aeſtimatione ſortis humanae,
rerum varietate mirandae, in exiguo latentem vi-
dere navigio, quem paulo ante vix aequor omne
capiebat; carentem etiam omni ſervorum mini-
ſterio, cujus exercitus propter multitudinem ter-
ris graves erant. Nec pedeſtribus copiis, quas 11
ducibus aſſignaverat, felicius iter fuit: ſiquidem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

quotidiano labori (neque enim ulla eſt metuen-
12 tibus quies) etiam fames acceſſerat. Multorum
deinde dierum inopia contraxerat & peſtem; tantaque foeditas morientium fuit, ut viae cadaveribus implerentur, aliteſque & beſtiae eſcae illecebris ſolicitatae exercitum ſequerentur.
1 Cap. XIV. Interim Mardonius in Graecia
2 Olynthum expugnat. Athenienſes quoque in
ſpem pacis, amicitiamque regis ſolicitat, ſpondens incenſae eorum urbis etiam in majus reſti-
3 tutionem. Poſteaquam nullo pretio libertatem
videt his venalem, incenſis quae aedificare coe-
4 perant, copias in Boeotiam transfert. Eo &
Graecorum exercitus, qui centum millium fuit,
5 ſequutus eſt; ibique praelium commiſſum. Sed
fortuna regis cum duce mutata non eſt. Nam
victus Mardonius veluti ex naufragio cum paucis
6 profugit. Caſtra referta regalis opulentiae capta.
Unde primum Graecos, diviſo inter ſe auro Per-
7 ſico, divitiarum luxuria cepit. Eodem forte die,
quo Mardonii copiae deletae ſunt, etiam navali
praelio in Aſia ſub monte Mycale, adverſus Per-
8 ſas dimicatum eſt. Ibi ante congreſſionem, cum
claſſes ex adverſo ſtarent, fama ad utrumque exercitum venit, viciſſe Graecos & Mardonii copias
9 occidione occidiſſe. Tantam famae velocitatem
fuiſſe, ut cum matutino tempore praelium in Boeotia commiſſum ſit, meridianis horis in Aſiam, per tot maria & tantum ſpatii, tam brevi horarum momento, de victoria nuntiatum ſit!
10 Confecto bello, cum de praemiis civitatum ageretur, omnium judicio, Athenienſium virtus ceteris praelata. Inter duces quoque Themiſtocles princeps civitatum teſtimonio judicatus gloriam patriae ſuae auxit.
1 Cap. XV. Igitur Athenienſes aucti & praemiis

miis belli & gloria urbem ex integro condere moliuntur. Cum moenia majora complexi fuiſſent, 2
ſuſpecti eſſe Lacedaemoniis coepere, recte reputantibus, quibus ruina urbis tantum incrementi
dediſſet, quantum ſit datura munita civitas. Mit- 3
tunt ergo legatos, qui monerent, *Ne munimenta hoſtibus & receptacula futuri belli exſtruant.* Themi- 4
ſtocles ut vidit ſpei urbis invideri, non exiſtimans abrupte agendum reſpondit legatis, *Ituros Lacedaemonem, qui de ea re pariter cum illis conſulant.* Sic 5
dimiſſis Spartanis, hortatur ſuos, *Opus maturent.*
Dein ipſe interjecto tempore in legationem pro- 6
ficiſcitur, & nunc in itinere infirmitate ſimulata, nunc tarditatem collegarum accuſans, ſine quibus agi jure nihil poſſit, diem de die proferendo, ſpatium conſummando operi quaerebat. cum inte- 7
rim nuntiatur Spartanis, opus Athenis maturari; propter quod denuo legatos mittunt ad inſpiciendam rem. Tum Themiſtocles per ſervum ma- 8
giſtratibus ſcribit Athenienſium, *Legatos vinciant, pignuſque teneant, ne in ſe gravius conſulatur.* Adiit 9
deinde concionem Lacedaemoniorum; indicat *permunitas Athenas eſſe, & poſſe jam illatum bellum non armis tantum, ſed etiam muris ſuſtinere: Si quid* 10
ob eam rem de ſe crudelius ſtatuerent, legatos eorum in hoc pignus Athenis retentos. Graviter deinde caſti- 11
gat eos, *Quod non virtute, ſed imbecillitate ſociorum, potentiam quaererent.* Sic dimiſſus, veluti trium- 12
phatis Spartanis, a civibus excipitur. Poſt haec 13
Spartani, ne vires otio corrumperent, & ut bis illatum a Perſis Graeciae bellum ulciſcerentur, ultro fines eorum depopulantur. Ducem ſuo 14
ſociorumque exercitui deligunt Pauſaniam. qui pro ducatu, regnum Graeciae affectans proditionis praemium cum Xerxe nuptias filiae ejus paciſcitur, redditis captivis, ut fides regis aliquo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

15 beneficio obſtringeretur. Scribit praeterea Xerxi, *Quoſcumque ad ſe nuntios miſiſſet, interficeret, ne res*
16 *loquacitate hominum proderetur.* Sed dux Athenienſium Ariſtides belli ſocius, collegae conatibus obviam eundo, ſimul & in rem ſapienter conſulendo, proditionis conſilia diſcuſſit. Nec mul-
17 to poſt accuſatus Pauſanias damnatur. Igitur Xerxes, cum proditionis dolum publicatum vi-
18 deret, ex integro bellum inſtituit. Graeci quoque ducem conſtituunt Cimonem Athenienſem, filium Miltiadis, quo duce apud Marathonem pugnatum eſt, juvenem, cujus magnitudinem fu-
19 turam pietatis documenta prodiderunt. Quippe patrem ob crimen peculatus in carcerem conjectum ibique defunctum, tranſlatis in ſe vinculis,
20 ad ſepulturam redemit. Nec in bello judicium deligentium fefellit; ſiquidem non inferior virtutibus patris, Xerxem terreſtri navalique bello ſuperatum, trepidum recipere ſe in regnum coegit.

LIBER III.

BREVIARIUM CAPITUM.

1 *Xerxis & Artabani praefecti perfidi tragicus interitus.*

2 *Bellorum inter Lacedaemonios & Athenienſes origo. Spartae reſpublica, & legiſlator.*

3 *Leges a Lycurgo Spartanis latae, quomodo ratae fiant & habeantur.*

4 *Bellum Meſſeniis illatum ob ſtupratas virgines: & ſpuriorum Spartanorum in Italiam migratio.*

5 *Meſſenii ſcelerum ſuorum luunt poenas; & bellum inſtaurant, ac tandem ſuperantur.*

6 *Tertium bellum Meſſenium; Peloponneſiacum item, in quo multae eventuum variorum facies.*

7 *Pacis foedus ruptum. Spartani premuntur Periclis*

virtute,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

virtute, cujus egregia in rempublicam merita deſcribuntur. Iterum pax ſancita & violata: unde bellum Siculum.

CAP. I.

Xerxes rex Perſarum, terror antea gentium, 1
bello in Graeciam infeliciter geſto, etiam
ſuis contemptui eſſe coepit. Quippe Artabanus 2
praefectus ejus, deficiente quotidie regis majeſtate, in ſpem regni adductus, cum ſeptem robuſtiſſimis filiis regiam veſperi ingreditur, (nam amicitiae jure ſemper illi patebat) trucidatoque rege, voto ſuo obſiſtentes filios ejus dolo aggreditur. Securior de Artaxerxe, puero admo- 3
dum, fingit regem a Dario, qui erat adoleſcens, quo maturius regno potiretur, occiſum; impellit
Artaxerxem parricidium parricidio vindicare. Cum 4
ventum ad domum Darii eſſet, dormiens inventus,
quaſi ſomnum fingeret, interficitur. Dein cum 5
unum ex regis filiis ſceleri ſuo ſupereſſe Artabanus videret, metueretque de regno certamina principum, aſſumit in ſocietatem conſilii Bacabaſum; qui praeſenti ſtatu contentus rem pro- 6
dit Artaxerxi, *Ut pater ejus occiſus; ut frater falſa parricidii ſuſpicione oppreſſus; ut denique ipſi pararentur inſidiae.* His cognitis Artaxerxes, verens 7
Artabani numerum filiorum, in poſterum diem paratum eſſe armatum exercitum jubet, recogniturus & numerum militum & in armis induſtriam ſingulorum. Itaque cum inter ceteros & 8
ipſe Artabanus armatus aſſiſteret, rex ſimulat, ſe breviorem loricam habere, jubet Artabanum ſecum commutare, exuentem ſe ac nudatum gladio trajicit; tum & filios ejus corripi jubet.
Atque ita egregius adoleſcens & caedem patris 9
& ſe ab inſidiis Artabani vindicavit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

1 CAP. II. Dum haec in Perſis geruntur, in-
terea Graecia omnis, ducibus Lacedaemoniis &
Athenienſibus, in duas diviſa partes, ab externis
bellis, velut in viſcera ſua, arma convertit.
2 Fiunt igitur de uno populo duo corpora; & eo-
rundem caſtrorum homines in duos hoſtiles ex-
3 ercitus dividuntur. Hinc Lacedaemonii commu-
nia quondam civitatium auxilia ad vires ſuas
trahebant: inde Athenienſes & vetuſtate gentis &
geſtis rebus illuſtres propriis viribus confidebant.
4 Atque ita duo potentiſſimi Graeciae populi, in-
ſtitutis Solonis & Lycurgi legibus pares ex aemu-
5 latione virium in bellum ruebant. Namque Ly-
curgus cum fratri ſuo Polydectae Spartanorum
regi ſucceſſiſſet regnumque ſibi vindicare potuiſ-
ſet, Charilao filio ejus, qui natus poſtumus fue-
rat, cum ad aetatem adultam perveniſſet, regnum
ſumma fide reſtituit: ut intelligerent omnes,
6 quanto plus apud bonos pietatis jura, quam omnes
7 opes valerent. Medio igitur tempore dum infans
convaleſcit tutelamque ejus adminiſtrat, non
habentibus Spartanis leges inſtituit, non inventio-
8 ne earum magis, quam exemplo clarior: ſiqui-
dem nihil lege ulla in alios ſanxit, cujus non
9 ipſe primus in ſe documenta daret. Populum in
obſequia principum, principes ad juſtitiam impe-
10 riorum formavit. Parcimoniam omnibus ſuaſit,
exiſtimans laborem militiae aſſidua frugalitatis
11 conſuetudine faciliorem fore. Emi ſingula non
12 pecunia, ſed compenſatione mercium juſſit. Auri
argentique uſum velut omnium ſcelerum mate-
riam ſuſtulit.

1 CAP. III. Adminiſtrationem reipublicae per or-
2 dines diviſit: regibus poteſtatem bellorum, magi-
ſtratibus judicia per annuas ſucceſſiones, ſenatui
cuſtodiam legum, populo ſublegendi ſenatum, vel
creandi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

creandi quos vellet magiſtratus, poteſtatem per-
miſit. Fundos omnium aequaliter inter omnes 3
diviſit, ut aequata patrimonia neminem potentio-
rem altero redderent. Convivari omnes publi- 4
ce juſſit, ne cujus divitiae vel luxuria in occulto
eſſent. Juvenibus non amplius una veſte uti to- 5
to anno permiſit, nec quenquam cultius quam
alterum progredi, nec epulari opulentius, ne
imitatio in luxuriam verteretur. Pueros puberes 6
non in forum, ſed in agrum deduci praecepit,
ut primos annos non in luxuria, ſed in opere &
laboribus agerent. Nihil eos ſomni cauſa ſub- 7
ſternere, & vitam ſine pulmento degere, neque
prius in urbem redire, quam viri facti eſſent,
ſtatuit. Virgines ſine dote nubere juſſit, ut uxo- 8
res eligerentur, non pecuniae; ſeveriuſque ma-
trimonia ſua viri coercerent, cum nullis dotis
fraenis tenerentur. Maximum honorem non di- 9
vitum & potentium, ſed pro gradu aetatis ſenum
eſſe voluit. nec ſane uſquam terrarum locum
honoratiorem ſenectus habet. Haec quoniam pri- 10
mo, ſolutis antea moribus, dura videbat eſſe,
auctorem eorum Apollinem Delphicum fingit,
& inde ſe ea ex praecepto numinis detuliſſe, ut
conſueſcendi taedium metus religionis vincat.
Dein ut aeternitatem legibus ſuis daret, jureju- 11
rando obligat civitatem, nihil eos de ejus legi-
bus mutaturos, priuſquam reverteretur; & ſimu-
lat, ſe ad oraculum Delphicum proficiſci con-
ſulturum, quid addendum mutandumque legibus
videretur. Proficiſcitur autem Cretam, ibique 12
perpetuum exilium egit, abjicique in mare oſſa
ſua moriens juſſit, ne relatis Lacedaemonem,
ſolutos ſe Spartani religione jurisjurandi in diſ-
ſolvendis legibus arbitrarentur.

CAP. IV. His igitur moribus ita brevi civitas 1
conva-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

convaluit, ut, cum Meſſeniis propter ſtupratas
virgines ſuas in ſolenni Meſſeniorum ſacrificio
bellum intuliſſent, graviſſima ſe exſecratione
obſtrinxerint, non prius quam Meſſenam expu-
gnaſſent, reverſuros; tantum ſibi vel de viribus
2 ſuis, vel de fortuna ſpondentes. Quae res ini-
tium diſſenſionis Graeciae & inteſtini belli cauſa
3 & origo fuit. Itaque, cum contra praeſumptio-
nem ſuam annis decem in obſidione urbis tene-
rentur, & querelis uxorum poſt tam longam vi-
4 duitatem revocarentur; veriti, ne hac perſeve-
rantia belli gravius ſibi quam Meſſeniis nocerent:
quippe illis quantum juventutis bello intercidat,
mulierum foecunditate ſuppleri; ſibi & belli da-
mna aſſidua & foecunditatem uxorum, abſentibus
5 viris, nullam eſſe: itaque legunt juvenes ex eo
genere militum, qui poſt jusjurandum in ſupple-
mentum venerant. quibus Spartam remiſſis pro-
miſcuos omnium feminarum concubitus permi-
6 ſere; maturiorem futuram conceptionem rati, ſi
7 eam ſingulae per plures viros experirentur. Ex
his nati, ob notam materni pudoris, Partheniae
8 vocati. Qui cum ad annos XXX perveniſſent,
metu inopiae (nulli enim pater exiſtebat, cujus
in patrimonium ſucceſſio ſperaretur) ducem Pha-
lantum aſſumunt, filium Arati, qui auctor Spar-
tanis fuerat juventutis ad generandam ſobolem
9 domum remittendae: ut ſicuti dudum patrem
ejus naſcendi auctorem habuiſſent, ſic ipſum ſpei
10 ac dignitatis ſuae haberent. Itaque nec ſalutatis
matribus, e quarum adulterio infamiam colle-
giſſe videbantur, ad ſedes inquirendas proficiſcun-
11 tur; diuque & per varios caſus jactati, tandem
in Italiam deferuntur, & occupata arce Taren-
tinorum, expugnatis veteribus incolis, ſedes ibi
12 conſtituunt. Sed poſt annos plurimos dux eo-
rum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

um Phalantus, per ſeditionem in exilium pro-
urbatus, Brunduſium ſe contulit, quo expulſi
edibus ſuis veteres Tarentini conceſſerant. Hic 13
noriens perſuadet, *Ut oſſa ſua poſtremaſque reliquias*
onterant, & tacite ſpargi in foro Tarentinorum curent.
Hoc enim modo recuperare illos patriam ſuam poſſe, A- 14
ollinem Delphis ceciniſſe. Illi arbitrantes eum in 15
ltionem ſui civium fata prodidiſſe, praeceptis
aruere. Sed oraculi diverſa ſententia fuerat. 16
erpetuitatem enim urbis, non amiſſionem hoc
acto promiſerat. Ita ducis exulis conſilio & ho- 17
tium miniſterio, poſſeſſio Tarentina Partheniis
n aeternum fundata. ob cujus beneficii memo- 18
iam Phalanto divinos honores decrevere.

CAP. V. Interea Meſſenii, cum virtute non 1
oſſent, per inſidias expugnantur. Dein, cum 2
er annos LXXX gravia ſervitutis verbera ple-
umque & vincula, ceteraque captivitatis mala
erpeſſi eſſent, poſt longam poenarum patien-
iam bellum reſtaurant. Lacedaemonii quoque 3
o conſpiratius ad arma concurrunt, quod adver-
us ſervos dimicaturi videbantur. Itaque cum 4
inc injuria, inde indignitas animos acueret; La-
edaemonii de belli eventu oraculo Delphis con-
ulto jubentur ducem belli ab Athenienſibus pe-
ere. Porro Athenienſes, cum reſponſum co- 5
noviſſent, in contemptum Spartanorum Tyr-
aeum poetam, claudum pede, miſere. qui tri- 6
us praeliis fuſus eo uſque deſperationis Sparta-
nos adduxit, ut ad ſupplementum exercitus ſer-
vos ſuos manumitterent, hiſque interfectorum
matrimonia pollicerentur; ut non numero tan- 7
um amiſſorum civium, ſed & dignitati ſuccede-
ent. Sed reges Lacedaemoniorum, ne contra 8
ortunam pugnando, majora detrimenta civitati
nfligerent, reducere exercitum voluerunt; ni in- 9
terve-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

9 terveniſſet Tyrtaeus. qui compoſita carmina exercitui pro concione recitavit; in quibus hortamenta virtutis, damnorum ſolatia, belli conſilia con-
10 ſcripſerat. Itaque tantum ardorem militibus injecit, ut non de ſalute, ſed de ſepultura ſoliciti teſſeras, inſculptis ſuis & patrum nominibus, dex-
11 tro brachio deligarent; ut, ſi omnes adverſum praelium conſumpſiſſet, & temporis ſpatio confuſa corporum lineamenta eſſent, ex indicio ti-
12 tulorum tradi ſepulturae poſſent. Cum ſic animatum reges exercitum viderent, curant rem
13 hoſtibus nuntiari. Meſſeniis autem non timorem
14 res, ſed aemulationem mutuam dedit. Itaque tantis animis concurſum eſt, ut raro unquam cru-
15 entius praelium fuerit. Ad poſtremum tamen victoria Lacedaemoniorum fuit.

1 CAP. VI. Interjecto tempore, tertium quo-
2 que bellum Meſſenii reparavere: in cujus auxilium Lacedaemonii inter reliquos ſocios etiam
3 Athenienſes adhibuere. quorum fidem cum ſuſpectam haberent, ſupervacaneos ſimulantes a
4 bello eoſdem dimiſerunt. Hanc rem Athenienſes graviter ferentes, pecuniam, quae erat in ſtipendium Perſici belli ab univerſa Graecia collata, a Delo Athenas transferunt, ne deficientibus a fide ſocietatis Lacedaemoniis, praedae ac rapinae
5 eſſet. Sed nec Lacedaemonii quievere; qui cum Meſſeniorum bello occupati eſſent, Peloponnenſes immiſere, qui bellum Athenienſibus facerent.
6 Parvae tunc temporis claſſe in Ægyptum miſſa vires Athenienſibus erant: itaque navali praelio
7 dimicantes facile ſuperantur. Interjecto deinde tempore, poſt reditum ſuorum aucti & claſſis &
8 militum robore praelium reparavere. Jam & Lacedaemonii, omiſſis Meſſeniis, adverſus Athe-
9 nienſes arma verterant. Diu varia victoria fuit;

ad

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ꝗ poſtremum aequo Marte utrimque diſceſſum.
ıde revocati Lacedaemonii ad Meſſeniorum 10
ellum, ne medium tempus otioſum Athenien-
ous relinquerent, cum Thebanis paciſcuntur, ut
oeotiorum imperium his reſtituerent, quod tem-
oribus Perſici belli amiſerant, ut illi Athenien-
um bella ſuſciperent. Tantus furor Spartano- 11
ım erat, ut duobus bellis impliciti ſuſcipere ter-
um non recuſarent, dummodo inimicis ſuis ho-
es acquirerent. Igitur Athenienſes adverſus tan- 12
ım tempeſtatem belli duos duces deligunt, Pe-
clem ſpectatae virtutis virum, & Sophoclem
criptorem tragoediarum; qui diviſo exercitu, & 13
partanorum agros vaſtaverunt, & multas Achaiae
ıvitates Athenienſium imperio adjecerunt.

CAP. VII. His malis fracti Lacedaemonii in 1
nnos XXX pepigerunt pacem. Sed tam longum
tium inimicitiae non tulerunt. Itaque quinto- 2
ecimo anno, rupto foedere, cum contemptu
eorum hominumque fines Atticos populantur;
ɛ ne praedam potius, quam pugnam expetiſſe 3
iderentur, hoſtes ad praelium provocant. Sed 4
Athenienſes conſilio Periclis ducis populationis
njuriam differunt in tempus ultionis, ſuperva-
uam pugnam exiſtimantes, cum ulciſci hoſtem
ine periculo poſſent. Deinde interjectis diebus 5
ıaves conſcendunt, & nihil ſentientibus Lacedae-
noniis totam Spartam depraedantur, multoque
lura auferunt, quam amiſerant. prorſus ut in 6
omparatione damnorum longe pluris fuerit ul-
io, quam injuria. Clara quidem haec Periclis 7
xpeditio habita; ſed multo clarior privati patri-
monii contemptus fuit. Hujus agros in popula- 8
ione ceterorum intactos hoſtes reliquerant, ſpe-
rantes acquirere ſe illi poſſe, aut periculum ex
nvidia, aut ex ſuſpicione proditionis infamiam.
Quod

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

9 Quod ante proſpiciens Pericles, & futurum pc
pulo praedixerat, & ad invidiae impetum decl
nandum, agros ipſos dono reipublicae dederat
10 atque ita, unde periculum quaeſitum fuerat, il
11 maximam gloriam invenit. Poſt haec interject
diebus navali praelio dimicatum eſt : victi Lace
12 daemonii fugerunt. Nec ceſſatum deinceps eſ
quin aut terra, aut mari, varia praeliorum for
13 tuna invicem ſe trucidarent. Denique feſſi to
malis pacem in annos quinquaginta fecere, quan
14 non niſi ſex annis ſervaverunt. Nam inducias
quas proprio nomine condixerant, ex ſociorun
15 perſona rumpebant; quippe quaſi minus perjuri
contraherent, ſi ferentes ſociis auxilia, potiu
16 quam ſi ipſi aperto praelio dimicaſſent. Hinc bel
lum in Siciliam tranſlatum, quod priuſquam ex
pono, de Siciliae ſitu pauca dicenda ſunt.

LIBER IV.

BREVIARIUM CAPITUM.

1 *Siciliae inſulae ſitus, ſoli natura. Aetnae item montis ac Scyllae & Charybdis miraculum.*

2 *Nomina, incolae veteres, tyranni Siciliae, cui Carthaginienſes inhiant.*

3 *Rheginenſes ab Himeranis oppreſſi. Athenienſes imperium Siciliae ambiunt & proſpere agunt initio.*

4 *In incepto pergentes Syracuſani Lacedaemonios acerſunt. Graecorum concurſus fit, & bellum in Siciliam transfertur.*

5 *Athenienſes a Gylippo Lacedaemoniorum duce terra marique franguntur, ducibus Demoſthene & Nicia indecoro fato ſublatis.*

CAP. I.

1 Siciliam ferunt anguſtis quondam faucibus Italiae adhaeſiſſe, direptamque velut a corpore majore

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ajore impetu ſuperi maris, quod toto unda-
m onere illuc vehitur. Eſt autem ipſa terra te- 2
nis ac fragilis & cavernis quibuſdam fiſtulisque
. penetrabilis, ut ventorum tota ferme flatibus
teat. Nec non & ignibus generandis nutriendiſ- 3
ae ſoli ipſius naturalis materia; quippe intrinſe-
s ſtratum ſulphure & bitumine traditur. quae 4
s facit, ut ſpiritu cum igne inter interiora lu-
ante, frequenter & compluribus locis nunc flam-
as, nunc vaporem, nunc fumum eructet. In- 5
denique Aetnae montis per tot ſecula durat
cendium. Et ubi acrior per ſpiramenta caver- 6
arum ventus incubuit, harenarum moles ege-
ntur. Proximum Italiae promontorium Rhe- 7
um dicitur, ideo, quia Graece abrupta hoc no-
ine pronuntiantur. Nec mirum ſi fabuloſa eſt 8
ci hujus antiquitas, in quem res tot coiere mi-
e. Primum quod nuſquam alias tam torrens 9
etum, nec ſolum citato impetu, verum etiam
evo; neque experientibus modo terribile, ve-
m etiam procul videntibus. Undarum porro 10
ter ſe concurrentium tanta pugna eſt, ut alias
eluti terga dantes in imum deſidere, alias quaſi
ictrices in ſublime ferri videas; nunc hic fremi-
m ferventis aeſtus, nunc illic gemitum in vo-
ginem deſidentis exaudias. Accedunt vicini & 11
erpetui Aetnae montis ignes & inſularum Aeo-
dum, veluti ipſis undis alatur incendium. Ne- 12
ue enim in tam anguſtis terminis aliter durare
t ſeculis tantus ignis potuiſſet, niſi humoris nu-
rimentis aleretur. Hinc igitur fabulae Scyllam 13
t Charybdin peperere; hinc latratus auditi, hinc
onſtri credita ſimulacra, dum navigantes ma-
nis vorticibus pelagi deſidentis exterriti latrare
utant undas, quas ſorbentis aeſtus vorago con-
dit. Eadem cauſa etiam Aetnae montis perpe- 14
tuos

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

15 tuos ignes facit. Nam aquarum ille concurſus
raptum ſecum ſpiritum in imum fundum trahit,
atque ibi ſuffocatum tamdiu tenet, donec per
ſpiramenta [terrae diffuſus, nutrimenta] ignis
16 incendat. Jam ipſa Italiae Siciliaeque vicinitas,
[jam] promontoriorum altitudo ipſa ita ſimilis
eſt, ut quantum nunc admirationis, tantum an-
tiquis terroris dederit; credentibus, coeuntibus
in ſe promontoriis, ac rurſum diſcedentibus, ſo-
17 lida intercipi abſumique navigia. Neque hoc ab
antiquis in dulcedinem fabulae compoſitum, ſed
18 metu & admiratione tranſeuntium. Ea eſt enim
procul inſpicientibus natura loci, ut ſinum ma-
ris, non tranſitum putes; quo cum acceſſeris,
diſcedere ac ſejungi promontoria, quae antea jun-
cta fuerant, arbitrere.

1 CAP. II. Siciliae primo Trinacriae nomen
2 fuit, poſtea Sicania cognominata eſt. Haec a
principio patria Cyclopum fuit. quibus extinctis,
3 Cocalus regnum inſulae occupavit. poſt quem
ſingulae civitates in tyrannorum imperium con-
4 ceſſerunt, quorum nulla terra feracior fuit. Ho-
rum ex numero Anaxilaus juſtitia cum cetero-
rum crudelitate certabat. cujus moderationis haud
5 mediocrem fructum tulit; quippe decedens cum
filios parvulos reliquiſſet, tutelamque eorum Mi-
cytho ſpectatae fidei ſervo commiſiſſet; tantus a-
mor memoriae ejus apud omnes fuit, ut parere
ſervo, quam deſerere regis filios mallent; prin-
cipeſque civitatis obliti dignitatis ſuae regni ma-
6 jeſtatem adminiſtrari per ſervum paterentur. Im-
perium Siciliae etiam Carthaginienſes tentavere;
diuque varia victoria cum tyrannis dimicatum.
7 Ad poſtremum amiſſo Hamilcare imperatore
cum exercitu aliquantiſper quievere victi.

1 CAP. III. Medio tempore cum Rhegini diſcor-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

a laborarent, civitaſque per diſſenſionem divi-
in duas partes eſſet; veterani ab altera parte
Himera in auxilium vocati, pulſis civitate,
ontra quos implorati fuerant ; & mox caeſis,
aibus tulerant auxilium, urbem cum conjugi-
is & liberis ſociorum occupavere, auſi facinus 2
ılli tyranno comparandum : quippe ut Rhegi-
s melius fuerit vinci, quam viciſſe. Nam ſive 3
ctoribus captivitatis jure ſerviſſent, ſive amiſſa
atria exulare neceſſe habuiſſent; non tamen in-
r aras & patrios lares trucidati crudeliſſimis ty-
nnis patriam cum conjugibus ac liberis prae-
am reliquiſſent. Catinienſes quoque cum Syra- 4
aſanos graves paterentur, diffiſi viribus ſuis,
ıxilium ab Athenienſibus petivere; qui ſeu ſtu- 5
io majoris imperii, quo Aſiam Graeciamque pe-
itus occuparent, ſeu metu factae pridem a Syra-
uſanis claſſis, ne Lacedaemoniis illae vires ac-
ederent; Lamponium ducem cum claſſe in Si-
iliam miſere, ut ſub ſpecie ferendi Catinienſi-
us auxilii tentarent Siciliae imperium. Et quo- 6
iam prima initia, frequenter caeſis hoſtibus, pro-
pera fuerant; majore denuo claſſe & robuſtiore
xercitu, Lachete & Chariade ducibus, Siciliam
etivere. ſed Catinienſes, ſive metu Athenien- 7
um, ſive taedio belli, pacem cum Syracuſanis,
emiſſis Athenienſium auxiliis, fecerunt.

CAP. IV. Interjecto deinde tempore, cum fi- 1
es pacis a Syracuſanis non ſervaretur, denuo le-
atos Athenas mittunt, qui ſordida veſte, capil-
o barbaque promiſſis & omni ſqualoris habitu ad
niſericordiam commovendam acquiſito, concio-
em deformes adeunt; adduntur precibus lacry- 2
nae, & ita miſericordem populum ſupplices mo-
ent, ut damnarentur duces, qui ab his auxilia
eduxerant. Igitur claſſis ingens decernitur; crean- 3
tur

tur duces Nicias & Alcibiades & Lamachus; tan-
tiſque viribus Sicilia repetitur, ut ipſis terrori eſ-
4 ſent, in quorum auxilia mittebantur. Brevi poſt
tempore, revocato ad reatum Alcibiade, duo
praelia pedeſtria ſecunda Nicias & Lamachus fa-
5 ciunt; munitionibus deinde circumdatis hoſtes
etiam marinis commeatibus in urbe clauſos in-
6 tercludunt. Quibus rebus fracti Syracuſani auxi-
7 lium a Lacedaemoniis petiverunt. Ab his mit-
titur Gylippus ſolus, ſed in quo inſtar omnium
8 auxiliorum erat. Is audito in itinere belli jam
inclinato ſtatu, auxiliis partim in Graecia, par-
tim in Sicilia contractis, opportuna bello loca
9 occupat. Duobus deinde praeliis victus, con-
greſſus tertio, occiſo Lamacho, & hoſtes in fu-
10 gam compulit & ſocios obſidione liberavit. Sed
cum Athenienſes a bello terreſtri in navale ſe
tranſtuliſſent, Gylippus claſſem Lacedaemone
11 cum auxiliis arceſſit. Quo cognito, & ipſi Athe-
nienſes in locum amiſſi ducis Demoſthenem &
Eurymedonta cum ſupplemento copiarum mit-
12 tunt. Peloponeſii quoque communi civitatum
decreto ingentia Syracuſanis auxilia miſere; &
quaſi Graeciae bellum in Siciliam tranſlatum eſ-
ſet, ita ex utraque parte ſummis viribus dimica-
batur.

1 CAP. V. Prima igitur congreſſione navalis
certaminis Athenienſes vincuntur. Caſtra quo-
que cum omni publica ac privata pecunia amit-
2 tunt. Super haec mala, cum etiam terreſtri prae-
lio victi eſſent, tunc Demoſthenes cenſere coe-
pit, *Ut abirent Sicilia, dum res, quamvis afflictae,*
3 *nondum tamen perditae forent; neque in bello male au-*
ſpicato amplius perſeverandum; eſſe domi graviora &
forſitan infeliciora bella, in quae ſervare hos urbis ap-
4 *paratus oporteat.* Nicias, ſeu pudore male actae
rei,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

r., ſeu metu deſtitutae ſpei civium, ſeu impel-
nte fato, manere contendit. Reparatur igitur 5
vale bellum, & animi a prioris fortunae pro-
lla ad ſpem certaminis revocantur: ſed inſcitia 6
cum, qui inter anguſtias maris tuentes ſe Sy-
cuſanos aggreſſi fuerant, facile vincuntur. Eu- 7
medon dux in prima acie fortiſſime dimicans
imus cadit; triginta naves, quibus praefuerat,
cenduntur. Demoſthenes & Nicias & ipſi vi- 8
i exercitum in terram deponunt, tutiorem fu-
m rati itinere terreſtri. Ab his relictas centum 9
iginta naves Gylippus invaſit; ipſos deinde in-
quitur; fugientes partim capit, partim caedit.
emoſthenes, amiſſo exercitu, a captivitate gla- 10
o & voluntaria morte ſe vindicat: Nicias au- 11
m ne Demoſthenis quidem exemplo, ut ſibi
onſuleret, admonitus, cladem ſuorum auxit de-
ecore captivitatis.

LIBER V.

BREVIARIUM CAPITUM.

Alcibiades Siculi belli concitor in exilium conjectus Lacedaemonios ad bellum Athenienſibus inferendum impellit. Huic bello Darius rex Perſarum accedit ſocius Lacedaemoniis.

Alcibiadis res geſtae in patriam. Lacedaemoniis ſuſpectus negotium illis faceſſit Tiſſafernis opera.

Alcibiades ſtatum reip. mutat, deinde claſſe inſtructa in bellum pergit adverſus Lacedaemonios.

4 *Navalis pugna & praeclara de Lacedaemoniis victis ab Alcibiade reportata victoria. Is deſideratus civibus Athenas reverſus ſumma cum omnium laetitia excipitur.*

5 *Lacedaemonii Perſarum freti auxilio exercitum Athe-*

 nien-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

nienſium in Aſia ſparſum opprimunt. Alcibiades ob rem male geſtam veritus populi impetum denuo in voluntarium exilium proficiſcitur.

6 *Conon, Alcibiadis ſucceſſor, invalidos & novos milites nactus infeliciter rem gerit, & navali praelio ſuperatus concedit ad Evagoram.*

7 *Athenienſium tot cladibus fractorum puſillanimitas.*

8 *Lacedaemonii victores urbe Athenarum deditione potiuntur. Lyſander ſtatum reip. mutat: inde* XXX *tyranni, & caedes Alcibiadis.*

9 *Theramenes tyrannorum unus, vir moderatus, a collegis trucidatur. Thraſybulus remp. collapſam reſtituit, &, praelio commiſſo,* XXX *tyrannorum ſaeviſſimos, Critiam & Hippolochum, mactat.*

10 *Thraſybulus populares fugientes placide revocat; ſuperſtites tyrannos urbe pellit; qui, dum bellum reparare ſtudent, comprehenſi trucidantur,* ἀμνηστίᾳ, *id eſt, diſcordiarum oblivione, inter cives ſancita.*

11 *Darii mors. inter cujus filios Artaxerxem & Cyrum lis de regno: qua prius in occultum, deinde vere in apertum bellum erumpente, Artaxerxes demum, fratre occiſo, & victoria & regno potitur.*

CAP. I.

1 DUM Athenienſes in Sicilia bellum per biennium cupidius, quam felicius gerunt, interim concitor & dux ejus Alcibiades abſens Athenis inſimulatur, myſteria Cereris initiorum ſacra, nullo magis quam ſilentio ſolennia, enuntiaviſſe.
2 Revocatuſque a bello ad judicium, ſive conſcientiam ſive indignitatem rei non ferens, tacitus in
3 exilium Elidem profectus eſt. Inde, ubi non damnatum ſe tantum, verum etiam diris per omnium ſacerdotum religiones devotum cogno-
4 vit, Lacedaemona ſe contulit; ibique regem Lacedaemoniorum impellit, turbatis Athenienſibus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

.s adverſo Siciliae praelio ultro bellum inferre.
uo facto, omnia Graeciae regna velut ad ex- 5
nguendum commune incendium concurrunt.
antum odii Athenienſes immoderati imperii 6
udelitate contraxerant. Darius quoque rex 7
erſarum, memor paterni avitique in hanc ur-
em odii, facta cum Lacedaemoniis per Tiſſa-
rnem, praefectum Lydiae, ſocietate, omnem
mptum belli pollicetur. Et erat hic quidem ti- 8
ilus cum Graecis coeundi; re autem vera time-
at, ne, victis Athenienſibus, ad ſe Lacedae-
ronii arma transferrent. Quis igitur miretur, 9
am florentes Athenienſium opes ruiſſe, cum ad
pprimendam unam urbem totius Orientis vires
oncurrerent? Non tamen inerti, neque incruen- 10
o cecidere bello; ſed praeliati ad ultimum, vi-
tores etiam interdum, conſumpti magis fortu-
iae varietate, quam vi victi ſunt. Principio bel- 11
i omnes ab his etiam ſocii deſciverant, ut fit:
Quo ſe fortuna, eodem etiam favor hominum
nclinat.

CAP. II. Alcibiades quoque motum adverſus 1
patriam bellum, non gregarii militis opera, ſed
imperatoris virtutibus adjuvat. Quippe acceptis 2
quinque navibus in Aſiam contendit, & tributa-
rias Athenienſium civitates auctoritate nominis
ſui ad defectionem compellit. Sciebant enim do- 3
mi clarum, nec exilio videbant factum mino-
rem; nec tam ablatum Athenienſibus ducem,
quam Lacedaemoniis traditum; partaque cum
amiſſis imperia penſabant. Sed apud Lacedaemo- 4
nios virtus Alcibiadis plus invidiae quam gratiae
contraxit. Itaque cum principes, velut aemu- 5
lum gloriae ſuae, interficiendum inſidiis mandaſ-
ſent, cognita re Alcibiades per uxorem Agidis
regis, quam adulterio cognoverat, ad Tiſſafer-

 nem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

nem praefectum Darii regis profugit; cui ſe cc
leriter officii comitate & obſequendi gratia inſi
6 nuavit. Erat enim & aetatis flore & formae ve
neratione, nec minus eloquentia, etiam inter A
7 thenienſes, inſignis; ſed in conciliandis amici
tiarum ſtudiis, quam in retinendis vir melior
quia morum vitia ſub umbra eloquentiae prim
8 latebant. Igitur perſuadet Tiſſaferni, *ne tant*
9 *ſtipendia claſſi Lacedaemoniorum praeberet. Vocand*
enim in portionem muneris Ionios, quorum pro liberta
te, cum tributa Athenienſibus penderent, bellum ſuſc
10 *ptum ſit. Sed nec auxiliis nimis enixe Lacedaemoni*
juvandos: Quippe memorem eſſe debere, alienam ſe vi
ctoriam, non ſuam inſtruere: & eatenus bellum ſuſ
11 *tinendum, ne inopia deſeratur. Nam regem Perſa*
rum, diſſidentibus Graecis, arbitrum pacis ac belli fore
& quos ſuis non poſſit, ipſorum armis victurum: per
fecto autem bello, ſtatim ei cum victoribus dimicandum
12 *Domeſticis itaque bellis Graeciam atterendam, ne exter*
nis vacet; exaequandaſque vires partium, & inferiore
13 *auxilio levandos. Non enim quieturos poſt hanc victo*
riam Spartanos, qui vindices ſe libertatis Graeciae pro
14 *feſſi ſint.* Grata oratio Tiſſaferni fuit. Itaqu
commeatus maligne praebere; claſſem regian
non totam mittere; ne aut victoriam totam da
ret, aut neceſſitatem deponendi belli imponere
1 CAP. III. Interea Alcibiades hanc operam ci
2 vibus venditabat: ad quem cum legati Athenien
ſium veniſſent, pollicetur his amicitiam regis,
3 reſpub. a populo tranſlata ad ſenatum foret; ſpe
rans, ut aut, concordante civitate, dux belli a
omnibus legeretur, aut diſcordia inter ordines fa
4 cta, ab altera parte in auxilium vocaretur. Se
Athenienſibus, imminente periculo belli, majo
5 ſalutis quam dignitatis cura fuit. Itaque, per
mittente populo, imperium ad ſenatum transfer
tur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ır. Qui cum, inſita genti ſuperbia, crudeliter 6
i plebem conſuleret, ſingulis tyrannidis ſibi im-
ptentiam vindicantibus, ab exercitu Alcibiades
ɛul revocatur, duxque claſſi conſtituitur. Sta- 7
m igitur Athenas mittit, *ex continenti ſe cum exer-*
tu venturum, recepturumque a quadringentis jura po-
ıli, ni ipſi redderent. Hac denuntiatione opti- 8
ıates territi primo urbem prodere Lacedaemo-
iis tentavere; dein, cum id nequiſſent, in exi-
um profecti ſunt. Igitur Alcibiades, inteſtino 9
ıalo patria liberata, ſumma cura claſſem inſtruit,
tque ita in bellum adverſus Lacedaemonios per-
it.

CAP. IV. Jam Seſto Mindarus & Pharnaba- 1
us Lacedaemoniorum duces inſtructis navibus
xpectabant. Praelio commiſſo, victoria penes 2
Athenienſes fuit. In eo bello major pars exer-
itus & omnes ferme hoſtium duces caeſi; naves
.xxx captae. Interjectis quoque diebus, cum 3
ellum Lacedaemonii a mari in terram tranſtu-
iſſent, iterato vincuntur. His malis fracti pacem 4
ɔetiere; quam ne acciperent, opera eorum effe-
ɛtum eſt, quibus ea res quaeſtum praeſtabat. In- 5
erea & Syracuſanorum auxilia, illatum a Car-
haginienſibus Siciliae bellum, domum revoca-
vit: quibus rebus deſtitutis Lacedaemoniis, Al- 6
cibiades cum claſſe victrici Aſiam vaſtat; multis
locis praelia facit; ubique victor recipit civitates,
quae defecerant; nonnullas capit, & imperio A-
thenienſium adjicit; atque ita priſca navali gloria 7
vindicata, adjecta etiam laude terreſtris belli, de-
ſideratus civibus ſuis Athenas revertitur. His o- 8
mnibus praeliis ducentae naves hoſtium & praeda
ingens capta. Ad hunc redeuntis exercitus trium- 9
phum effuſa omnis multitudo obviam procedit;
& univerſos quidem milites, praecipue tamen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Alcibiadem mirantur; in hunc oculos civitas uni-
10 verſa, in hunc ſuſpenſa ora convertit. hunc qua
de caelo miſſum & ut ipſam Victoriam contuen-
11 tur: laudant quae pro patria, nec minus admi-
rantur quae exul contra geſſerit, excuſantes ipſi
12 iratum provocatumque feciſſe. Enimvero tan-
tum in uno viro fuiſſe momenti, ut maximi im-
perii ſubverſi & rurſum recepti auctor eſſet; &
unde ſtetiſſet, eo ſe victoria transferret; fieretqu
13 cum eo mira quaedam fortunae inclinatio. Igi-
tur omnibus non humanis tantum, verum & di-
vinis eum honoribus onerant: certant ſecum ipſi
utrum contumelioſius eum expulerint, an revo-
14 caverint honoratius. Ipſos illi deos gratulante
tulere obviam, quorum exſecrationibus erat de-
15 votus. Et cui paulo ante omnem humanam o
pem interdixerant, eum, ſi queant, in caelo po
16 ſuiſſe cupiunt. Explent contumelias honoribus
detrimenta muneribus, exſecrationes precibus
17 Non Siciliae illis adverſa pugna in ore eſt, ſed
Graeciae victoria; non claſſes per illum amiſſae
ſed acquiſitae; nec Syracuſarum, ſed Ioniae,
18 Helleſpontique meminerunt. Sic Alcibiades nun-
quam mediocribus, nec in offenſa, nec in favo-
re, ſtudiis ſuorum exceptus eſt.

1 CAP. V. Dum haec aguntur, a Lacedaemo-
niis Lyſander claſſi belloque praeficitur, & in lo-
cum Tiſſafernis, Darius, rex Perſarum, filium
ſuum Cyrum Ioniae Lydiaeque praepoſuit; qui
Lacedaemonios auxiliis opibuſque ad ſpem for-
2 tunae prioris erexit. Aucti igitur viribus, Alci-
biadem cum centum navibus in Aſiam profectum,
dum agros longa pace divites ſecurius populatur,
& praedae dulcedine ſine inſidiarum metu ſparſos
3 milites habet, repentino adventu oppreſſere; tan-
taque caedes palantium fuit, ut plus vulneris eo

prae-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

aelio Athenienſes acciperent, quam ſuperiori-
is dederant; & tanta deſperatio apud Athenien- 4
s erat, ut ex continenti Alcibiadem ducem Co-
one mutarent; arbitrantes victos ſe non fortu- 5
a belli, ſed fraude imperatoris, apud quem plus
rior offenſa valuiſſet, quam recentia beneficia.
iciſſe autem eum priore bello ideo tantum, ut 6
ſtenderet hoſtibus, quem ducem ſpreviſſent, &
carius eis ipſam victoriam venderet. Omnia 7
nim credibilia in Alcibiade, vigor ingenii, &
orum luxuria faciebat. Veritus itaque multitu- 8
inis impetum denuo in voluntarium exilium
roficiſcitur.

CAP. VI. Itaque Conon Alcibiadi ſuffectus, 1
abens ante oculos cui duci ſucceſſiſſet, claſſem
axima induſtria exornat; ſed navibus exercitus 2
eerat, fortiſſimis quibuſque in Aſiae populatione
miſſis. Armantur tamen ſenes, aut impuberes 3
ueri, & numerus militum ſine exercitus robore
xpletur. Sed non magnam bello moram aetas 4
ecit imbellis. caeduntur paſſim, aut fugientes
apiuntur; tantaque ſtrages, aut occiſorum, aut
aptivorum fuit, ut Athenienſium deletum non
mperium tantum, verum etiam nomen videre-
ur. Quo praelio perditis & deſperatis rebus, ad 5
antam inopiam rediguntur, ut, conſumpta mi-
itari aetate, peregrinis civitatem, ſervis liberta-
em, damnatis impunitatem darent. Ex qua col- 6
luvione hominum conſcripto exercitu, domini
antea Graeciae, vix libertatem tuebantur. Ite- 7
rum tamen fortunam maris experiendam decer-
nunt. Tanta virtus animorum erat, ut, cum 8
paulo ante ſalutem deſperaverint, nunc non
deſperent victoriam. Sed neque is miles erat, 9
qui nomen Athenienſium tueretur; neque eae
vires, quibus vincere conſuerant; neque ea

 ſcien-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ſcientia militaris in his, quos vincula, no
caſtra continuerant. Itaque omnes aut capti
10 aut occiſi. Cum dux Conon eo praelio ſuper
fuiſſet ſolus, crudelitatem civium metuens cum
octo navibus ad regem Cyprium concedit Eva
goram.

1 CAP. VII. At dux Lacedaemoniorum rebu
2 feliciter geſtis fortunae hoſtium inſultat; captiva
naves cum praeda bellica in triumphi modum or
3 natas mittit Lacedaemona; ac tributarias Athe-
nienſium civitates, quas metus dubiae belli for-
tunae in fide tenuerat, voluntarias recepit, nec
aliud ditionis Athenienſium praeter urbem ipſam
4 reliquit. Quae cuncta cum Athenis nuntiata eſ-
ſent, omnes relictis domibus per urbem diſcur-
rere pavidi, alius alium ſciſcitari, auctorem nun-
5 tii requirere: non pueros imprudentia, non ſenes
debilitas, non mulieres ſexus imbecillitas, domi
tenet. adeo ad omnem aetatem tanti mali ſen-
6 ſus penetraverat. In foro deinde coeunt, atque
ibi perpeti nocte fortunam publicam queſtibus ite-
7 rant. Alii fratres, aut filios, aut parentes deflent,
cognatos alii, alii amicos cognatis cariores, &
cum privatis caſibus querelam publicam miſcent:
8 *Jam ſe ipſos, jam ipſam patriam perituram, miſerio-
remque incolumium, quam amiſſorum, fortunam judi-*
9 *cantes; ſibi quiſque ante oculos obſidionem, famem, &*
10 *ſuperbum victoremque hoſtem proponentes; jam ruinam
urbis & incendia, jam omnium captivitatem & miſerri-*
11 *mam ſervitutem recordantes; feliciores prorſus priores
urbis ruinas ducentes, quae, incolumibus filiis parenti-*
12 *buſque, tectorum tantum ruina taxatae ſint.* Nunc
*autem non claſſem, in quam, ſicuti pridem, confugiant,
ſupereſſe; non exercitum, cujus virtute ſervati pulcrio-
ra poſſent moenia extruere.*

1 CAP. VIII. Sic defletae ac prope perditae ur-
bi

hoſtes ſuperveniunt, & obſidione circumdatos
me urgent. Sciebant enim neque ex advectis 2
opiis multum ſupereſſe, & ne novae advehi poſ-
nt, providerant. Quibus malis Athenienſes fra- 3
i poſt longam famem & aſſidua ſuorum funera
acem petivere: quae an dari deberet, diu inter
partanos ſocioſque deliberatum. Cum multi 4
elendum Athenienſium nomen, urbemque in-
endio conſumendam cenſerent, negarunt ſe
partani ex duobus Graeciae oculis alterum eru-
uros: pacem polliciti, ſi demiſſa Piraeeum ver- 5
us muri brachia dejicerent, naveſque quae reli-
uae forent, traderent; reſque publica ex ſemet
oſis xxx rectores acciperet. In has leges tradi- 6
am ſibi urbem Lacedaemonii formandam Lyſan-
ro tradiderunt. Inſignis hic annus & expugna- 7
one Athenarum & morte Darii regis Perſarum
exilio Dionyſii Siciliae tyranni fuit. Mutato 8
atu Athenarum, etiam civium conditio muta-
ur. Triginta rectores reipublicae conſtituuntur, 9
ui fiunt tyranni: quippe a principio tria millia 10
bi ſatellitum ſtatuunt, quantum ex tot cladibus
rope nec civium ſuperfuerat; & quaſi parvus hic 11
d continendam civitatem exercitus eſſet, ſe-
tingentos milites a victoribus accipiunt. Caedes 12
leinde civium ab Alcibiade auſpicantur, ne ite-
um rempublicam ſub obtentu liberationis inva-
leret. Quem cum profectum ad Artaxerxem, 13
Perſarum regem, comperiſſent, citato itinere
miſerunt, qui eum interciperent: a quibus occu- 14
patus, cum occidi aperte non poſſet, vivus in
cubiculo, in quo dormiebat, crematus eſt.

CAP. IX. Liberati hoc ultoris metu tyranni 1
miſeras urbis reliquias caedibus & rapinis exhau-
riunt. Quod cum diſplicere uni ex numero ſuo 2
Therameni didiciſſent, ipſum quoque ad terro-

3 rem omnium interficiunt. Fit igitur ex urbe paſ-
ſim omnium fuga, repleturque Graecia Athe-
4 nienſium exulibus; quod etiam ipſum auxilium
cum miſeris eriperetur, (nam Lacedaemoniorum
edicto civitates exules recipere prohibebantur)
5 omnes ſe Argos & Thebas contulere. ibi non
ſolum tutum exilium egerunt, verum etiam ſpem
6 recuperandae patriae receperunt. Erat inter exu-
les Thraſybulus, vir ſtrenuus & domi nobilis,
qui audendum aliquid pro patria & pro ſalute
communi, etiam cum periculo, ratus; adunatis
exulibus, caſtellum Phylen Atticorum finium oc-
7 cupat. Nec deerat quarundam civitatium tam
8 crudeles caſus miſerantium favor. Itaque Iſme-
nias, Thebanorum princeps, etſi publicis non po-
9 terat, privatis tamen viribus adjuvabat: & Lyſias
Syracuſanus orator, exul tunc, quingentos milites
ſtipendio ſuo inſtructos in auxilium patriae commu-
10 nis eloquentiae miſit. Fit itaque aſperum praelium:
ſed cum hinc pro patria ſummis viribus, inde pro
aliena dominatione ſecurius pugnaretur, tyranni
11 vincuntur; victi in urbem refugiunt, quam ex-
12 hauſtam caedibus ſuis etiam armis ſpoliant. De-
inde cum omnes Athenienſes proditionis ſuſpe-
ctos haberent, demigrare eos ex urbe jubent, &
in brachiis muri quae diruta fuerant, habitare, ex-
13 traneis militibus imperium tuentes. Poſt haec
Thraſybulum corrumpere, imperii ſocietatem pol-
14 licentes, conantur. quod cum non contigiſſet,
auxilia a Lacedaemoniis petivere; quibus accitis,
15 iterato praeliantur. In eo bello Critias & Hippo-
lochus, omnium tyrannorum ſaeviſſimi, cadunt.
1 CAP. X. Ceteris victis, cum exercitus eorum,
ex quibus major pars Athenienſium erat, fugeret,
2 magna voce Thraſybulus exclamat, *Cur ſe victorem*
fugiant, potius quam ut vindicem communis libertatis
ad-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

djuvent? Civium illam meminerint aciem, non ho- 3
ium eſſe; nec ſe ideo arma cepiſſe, ut aliqua victis adi-
iat, ſed ut adempta reſtituat. XXX ſe dominis, non
ivitati bellum inferre. Admonet deinde cognatio- 4
iis, legum, ſacrorum communium, tum vetu-
li per tot bella commilitii: orat, *Miſereantur*
xulum civium, ſi tam patienter ipſi ſerviant; red-
lant ſibi patriam, accipiant libertatem. His vo- 5
ibus tantum promotum eſt, ut reverſus in ur-
em exercitus XXX tyrannos emigrare Eleuſina
uberet, ſubſtitutis decem, qui rempubl. regerent; 6
ui, nihil exemplo prioris dominationis territi,
andem viam crudelitatis aggreſſi ſunt. Dum 7
aec aguntur, nuntiatur Lacedaemone bellum
Athenis exarſiſſe; ad quod comprimendum Pau-
ànias rex mittitur. qui miſericordia exulis popu- 8
i permotus patriam miſeris civibus reſtituit, &
lecem tyrannos ex urbe Eleuſina migrare ad ce-
eros jubet. Quibus rebus cum pax ſtatuta eſſet, 9
nterjectis diebus, repente tyranni, non minus re-
ſtitutos exules, quam ſe in exilium actos indi-
gnantes, quaſi vero aliorum libertas, ſua ſervitus
eſſet, bellum Athenienſibus inferunt: ſed ad col- 10
loquium, veluti dominationem recepturi, progreſſi,
per inſidias comprehenſi, ut pacis victimæ truci-
dantur; populus, quem emigrare juſſerant, in ur-
bem revocatur. Atque ita per multa membra 11
civitas diſſipata in unum tandem corpus redigitur;
&, ne qua diſſenſio ex ante actis naſceretur, o- 12
mnes jurejurando obſtringuntur, diſcordiarum
oblivionem fore. Interea Thebani Corinthiique 13
legatos ad Lacedaemonios mittunt, qui ex manu-
biis portionem praedae communis belli periculi-
que peterent: quibus negatis, non quidem aper- 14
te bellum adverſus Lacedaemonios decernunt; ſed
tacitis animis tantam iram concipiunt, ut ſubeſſe
bellum intelligi poſſet.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

1 CAP. XI. Eodem fere tempore Darius, rex
Perſarum, moritur, Artaxerxe & Cyro filiis re-
2 lictis. Regnum Artaxerxi, Cyro civitates quarum
3 praefectus erat, teſtamento legavit. Sed Cyro ju-
dicium patris injuria videbatur. Itaque occulte ad-
4 verſus fratrem bellum parabat: quod cum nuntia-
tum Artaxerxi eſſet, arceſſitum ad ſe fratrem, &
innocentiam diſſimulatione belli ſimulantem com-
pedibus aureis vinxit, interfeciſſetque, ni mater
5 prohibuiſſet. Dimiſſus igitur Cyrus, jam non oc-
culte bellum, ſed palam; nec per diſſimulationem,
ſed aperta profeſſione parare coepit; auxilia undi-
6 que contrahit. Lacedaemonii memores, Athe-
nienſi bello enixe ſe ejus opera adjutos, velut
ignorantes contra quem bellum pararetur, decer-
nunt auxilia Cyro mittenda, ubi res ejus exegiſ-
7 ſet: quaerentes apud Cyrum gratiam, & apud
Artaxerxem, ſi viciſſet, veniae patrocinia, cum
8 nihil adverſus eum aperte decreviſſent. Sed cum
in bello fors praelii utrumque fratrem pugnae ob-
9 tuliſſet, prior Artaxerxes a fratre vulneratur;
quem cum equi fuga periculo ſubtraxiſſet, Cyrus
a cohorte regia oppreſſus interficitur. Sic victor
Artaxerxes & praeda fraterni belli & exercitu po-
10 titur. In eo praelio decem millia Graecorum in
auxilio Cyri fuere: quae & in cornu, in quo ſte-
terant, vicerunt; & poſt mortem Cyri, neque
armis a tanto exercitu vinci, neque dolo capi po-
11 tuerunt; revertenteſque inter tot indomitas na-
tiones & barbaras gentes per tanta itineris ſpatia
virtute ſe uſque terminos patriae defenderunt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

LIBER VI.

BREVIARIUM CAPITUM.

1 *Lacedaemonii Aſiae imperium affectantes bellum movent. Rex Perſarum Athenienſibus per Cononem auxilium concedit.*

2 *Lacedaemonii ducem exercitus Ageſilaum praeficiunt. Cononis prudenter & fortiter geſta.*

3 *Piſandri & Cononis pugna, in qua Lacedaemonii victi.*

4 *Inclinatio fortunae Lacedaemoniorum, quam Ageſilai fortitudo ſuſtentat.*

5 *Athenienſes Iphicratem & Cononem Lacedaemoniis opponunt. Athenae ex Lacedaemoniorum ſpoliis inſtaurantur.*

6 *Graeciae pax a rege Perſarum indicta, quam Lacedaemonii magno ſuo malo turbant.*

7 *Thebani Lacedaemonios laceſſunt; unde dubia Martis alea & pugna ad Mantineam.*

8 *Epaminondae, fortiſſimi Thebanorum ducis, interitus & elogium.*

9 *Totius Graeciae labes poſt Epaminondae exceſſum.*

CAP. I.

Lacedaemonii, more ingenii humani, quo plura habent, eo ampliora cupientes, non contenti acceſſione Athenienſium opum vires ſibi duplicatas, totius Aſiae imperium affectare coeperunt: ſed major pars ſub regno Perſarum erat. 1
Itaque Hercyllides dux in hanc militiam electus, cum videret, ſibi adverſus duos praefectos Artaxerxis, Pharnabazum & Tiſſafernem, maximarum gentium viribus ſuccinctos, dimicandum, pacificari cum altero ſtatuit. Aptior viſus Tiſſa- 2 3

fernes, vir & induſtria potior & militibus Cyri
quondam regis inſtructior, in colloquium voca-
tur, & ſtatutis conditionibus, ab armis dimitti-
4 tur. Hanc rem Pharnabazus apud communem
regem criminatur: *Ut Lacedaemonios Aſiam ingreſ-*
ſos non repulerit armis, ſed impenſis regiis aluerit;
5 *merceturque ab his, quae differant bella, quae gerant,*
tanquam non ad unius ſummam imperii detrimentum
6 *omne perveniat. Indignum*, ait, *bella non perfici, ſed*
7 *redimi; hoſtem pretio, non armis ſummoveri.* His vo-
cibus regem a Tiſſaferne alienatum hortatur, ut
in locum ejus navalis belli ducem eligat Conona
Athenienſem, qui amiſſa bello patria Cypri exu-
8 labat: *Quippe Athenienſibus, etſi fractae ſint opes,*
manere tamen navalem uſum; nec, ſi eligendus ſit ex
9 *univerſis, meliorem alium eſſe.* Acceptis igitur quin-
gentis talentis, juſſus eſt Conona claſſi praefi-
cere.

1 CAP. II. His cognitis, Lacedaemonii & ipſi a
rege Aegypti Hercynione auxilia navalis belli per
2 legatos petunt, a quo centum triremes & ſexcen-
ta millia modiorum frumenti miſſa; a ceteris quo-
3 que ſociis ingentia auxilia contracta ſunt. Sed
tanto exercitui, & contra tantum ducem, deerat
4 dignus imperator. Itaque poſtulantibus ſociis A-
geſilaum ducem, regem tunc Lacedaemoniorum,
propter reſponſum oraculi Delphici diu Lace-
daemonii, an eum ſummae rei praeponerent, de-
5 liberaverunt: quibus futurus imperii finis denun-
tiabatur, cum regium claudicaſſet imperium. erat
6 enim pede claudus. Ad poſtremum ſtatuerunt,
melius eſſe inceſſu regem, quam imperio regnum
7 claudicare. Poſteaquam Ageſilaum cum ingen-
tibus copiis in Aſiam miſere, non facile dixerim,
quod aliud par ducum tam bene comparatum fue-
8 rit: quippe aetas, virtus, conſilium, ſapientia utri-
que

ae prope una, gloria quoque rerum geſtarum
idem: quibus cum paria omnia fortuna dederit, 9
ivictum tamen ab altero utrumque ſervavit. Ma- 10
nus igitur amborum apparatus belli, magnae res
eſtae fuerunt. Sed Cononem ſeditio militum in- 11
adit, quos praefecti regis fraudare ſtipendio ſo-
ti erant, eo inſtantius debita poſcentibus, quo
raviorem ſub magno duce militiam praeſume-
ant. Itaque Conon, diu rege per epiſtolas fru- 12
ra fatigato, ad poſtremum ipſe ad eum pergit:
cujus aſpectu & colloquio prohibitus eſt, quod 13
um more Perſarum adorare nollet. agit tamen 14
um eo per internuntios, & queritur, *Opulentiſſi-*
ni regis bella inopia dilabi; & qui exercitum parem ho-
ibus habeat, pecunia vinci, qua praeſtet; inferioremque
um ea parte virium inveniri, qua longe ſuperior ſit.
Poſtulat dari ſibi miniſtrum impenſae, quia pluri- 15
ous id mandare pernicioſum ſit. Dato ſtipendio, 16
d claſſem remittitur: nec moram agendis rebus
acit. multa fortiter, multa feliciter agit: agros
ioſtiles vaſtat, urbes expugnat, &, quaſi tempe-
tas quaedam, cuncta proſternit. Quibus rebus 17
erriti Lacedaemonii ad patriae ſubſidium revo-
andum ab Aſia Ageſilaum decernunt.

Cap. III. Interim Piſandrus ab Ageſilao profi- 1
ciſcente dux patriae relictus ingentem claſſem
ſummis viribus inſtruit fortunam belli tentaturus.
Nec non & Conon, tunc primum cum hoſtium 2
exercitu concurſurus, magna cura ordinat ſuos.
Summa igitur non tam ducum in eo praelio, quam 3
militum aemulatio fuit. Nam & ipſe dux Co- 4
non non tam Perſis, quam patriae ſtudebat; & 5
ſicut afflictis Athenienſium rebus auctor amiſſae
dominationis fuerat, ſic volebat idem haberi red-
ditae, patriamque vincendo recipere, quam vi-
ctus amiſerat; eo ſpecioſius, quod ne ipſorum 6
qui-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

quidem Athenienſium, ſed alieni imperii virib
dimicet, pugnaturus periculo regis, victurus pra
mio patriae; gloriamque diverſis artibus qua
7 priores civitatis ſuae duces conſecuturus: quipp
illos, vincendo Perſas, patriam defendiſſe; ſ
Perſas victores faciendo, reſtituturum patria
8 eſſe. Porro Piſandrus pro conjunctione Ageſil
etiam virtutum aemulator erat; contendebatqu
ne a rebus geſtis ejus & gloriae ſplendore deced
ret; neve tot bellis ac ſeculis quaeſitum imperiu
9 brevis momenti culpa ſubverteret. Eadem mil
tum & omnium regum cura erat; quos major ſo
licitudo cruciabat, non tam ne ipſi quaeſitas op
amitterent, quam ne priſtinas Athenienſes rec
10 perent. Sed quanto majus praelium fuit, tant
11 & clarior victoria Cononis. Victi Lacedaemo
nii fugam capeſſunt; praeſidia hoſtium Athen
12 deducuntur; populo reſtituta dignitate conditi
ſervilis eripitur; multae quoque civitates rec
piuntur.

1 CAP. IV. Hoc initium Athenienſibus reſumen
dae potentiae & Lacedaemoniis habendae fini
2 fuit. Namque velut cum imperio etiam virtu
tem perdidiſſent, contemni a finitimis coepere
3 Primi igitur Thebani, auxiliantibus Athenienſibus
4 bellum his intulere: quae civitas ex infimis in
crementis virtute Epaminondae ducis ad ſpem
5 imperii Graeciae erecta eſt. Fit itaque terreſtr
praelium: eadem Lacedaemoniorum fortuna, qua
pugnatum adverſus Conona navali praelio fuerat
6 In eo bello Lyſander, quo duce Athenienſes vi
7 cti a Lacedaemoniis fuerant, interficitur. Pau-
ſanias quoque, alter dux Lacedaemoniorum, pro-
8 ditionis accuſatus in exilium abiit. Igitur Theba-
ni potiti victoriam univerſum exercitum ad ur-
bem Lacedaemoniorum ducunt, facilem expu-
gna-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ationem rati, quoniam deſerti a ſociis omni-
is erant. quod metuentes Lacedaemonii, regem 9
um Ageſilaum ex Aſia, qui ibi magnas res ge-
bat, ad defenſionem patriae arceſſunt. Occiſo 10
nim Lyſandro nullius alterius fiduciam ducis ha-
ebant. Cujus quoniam ſerus adventus erat, con- 11
ripto exercitu, obviam hoſti procedunt. Sed 12
ictis adverſus paulo ante victores nec animus,
eque vires pares fuere. Prima igitur congreſſio- 13
e funduntur. Deletis jam ſuorum copiis ſuper-
enit rex Ageſilaus, qui reſtituto praelio, non
ifficulter, recenti & multis expeditionibus indu-
ato milite, hoſtibus victoriam eripuit; ipſe ta-
nen graviter ſauciatur.

CAP. V. Quibus rebus cognitis, Athenienſes 1
erentes, ne, iterum Lacedaemoniis victoribus,
n priſtinam ſortem ſervitutis redigerentur, exer-
itum contrahunt, eumque in auxilium Boeotio- 2
um per Iphicratem, viginti quidem annos natum,
ed magnae indolis juvenem, duci jubent. Hujus 3
doleſcentis ſupra aetatem virtus admirabilis fuit;
nec unquam ante eum Athenienſes, inter tot tan- 4
oſque duces, aut ſpei majoris, aut indolis ma-
urioris, imperatorem habuerunt; in quo non im- 5
peratoriae tantum, verum & oratoriae artes fue-
re. Conon quoque, audito reditu Ageſilai, & 6
pſe ex Aſia ad depopulandos Lacedaemoniorum
gros revertitur: atque ita, undique belli formi- 7
dine circumſtrepente, clauſi Spartani ad ſummam
deſperationem rediguntur. Sed Conon vaſtatis 8
hoſtium terris Athenas pergit; ubi magno civium
gaudio exceptus, plus tamen triſtitiae ipſe ex in-
cenſa & diruta a Lacedaemoniis patria, quam lae-
titiae ex recuperata poſt tantum temporis, cepit.
Itaque, quae incenſa fuerant, praedarum ſumptu 9
& exercitu Perſarum reſtituit; quae diruta, refi-
cit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

10 cit. Fatum illud Athenarum fuit, ut ante a Per
ſis crematae, manibus eorum; & nunc a Lace
daemoniis dirutae, ex ſpoliis Lacedaemoniorun
11 reſtituerentur: verſa quoque vice, nunc haberen
ſocios, quos tunc hoſtes habuerant; & hoſtes nun
paterentur, cum quibus juncti tunc arctiſſimis ſo-
cietatis vinculis fuerant.

1 Cap. VI. Dum haec geruntur, Artaxerxes, re
Perſarum, legatos in Graeciam mittit, per quo
jubet *omnes ab armis diſcedere; qui aliter feciſſet, eum*
2 *ſe pro hoſte habiturum:* civitatibus libertatem ſuaque
omnia reſtituit. quod non Graeciae laboribus aſſi-
duiſque bellorum internecivis odiis conſulens fe-
3 cit; ſed ne occupato ſibi Aegyptio bello, quod
propter auxilia adverſus praefectos ſuos Lacedae-
moniis miſſa ſuſceperat, exercitus ſui in Graecia
4 diſtinerentur. Feſſi igitur tot bellis Graeci cupi-
5 de paruere. Hic annus non eo tantum inſignis
fuit, quod repente pax tota Graecia facta eſt; ſed
etiam eo, quod eodem tempore urbs Romana a
6 Gallis capta eſt. Sed Lacedaemonii ſecuris inſi-
diantes, abſentiam Arcadum ſpeculati, caſtellum
eorum expugnant, occupatoque praeſidium im-
7 ponunt. Itaque armato inſtructoque exercitu Ar-
cades, adhibitis in auxilium Thebanis, amiſſa bel-
8 lo repetunt. In eo praelio Archidamus, dux La-
9 cedaemoniorum, vulneratur; qui, cum caedi ſuos
jam & victos videret, per praeconem corpora in-
10 terfectorum ad ſepulturam poſcit. hoc eſt enim
ſignum apud Graecos victoriae traditae. Qua
confeſſione contenti Thebani ſignum parcendi de-
dere.

1 Cap. VII. Paucis deinde poſt diebus, neutris
quicquam hoſtile facientibus, cum quaſi tacito
conſenſu induciae eſſent, Lacedaemoniis alia bella
adverſus finitimos gerentibus, Thebani Epami-
nonda

onda duce occupandae urbis eorum ſpem cepe-
ınt. Igitur principio noctis taciti Lacedaemona 2
roficiſcuntur. Non tamen aggredi incautos po-
ıerunt: quippe ſenes & cetera imbellis aetas, 3
ım adventum hoſtium praeſenſiſſent, in ipſis por-
ırum anguſtiis armati occurrunt; & adverſus 4
uindecim millia militum, non amplius centum
ım effoetae aetatis viri pugnae ſe offerunt. Tan- 5
ım animorum viriumque, patriae & penatium
onſpectus ſubminiſtrat; tantoque praeſentia, quam
ecordatione ſui, majores ſpiritus largiuntur.
Nam, ut videre, inter quae, & pro quibus ſtarent, 6
ut vincendum ſibi, aut moriendum cenſuerunt.
'auci igitur ſuſtinuere ſenes aciem, cui par ante 7
iem univerſa juventus eſſe non potuit. In eo 8
raelio duo duces hoſtium cecidere. Cum inte- 9
im, Ageſilai adventu nuntiato, Thebani receſ-
ere. nec bellum diu dilatum: ſiquidem Sparta- 10
orum juventus ſenum virtute & gloria incenſa
eneri non potuit, quin ex continenti acie decer-
eret. Cum victoria Thebanorum eſſet, Epami- 11
ıondas, dum non ducis tantum, verum etiam
ortiſſimi militis officio fungitur, graviter vulne-
atur. Quo audito, his ex dolore metus, illis ex 12
audio ſtupor injicitur; atque ita veluti ex placi-
o conſenſu a praelio diſceditur.

CAP. VIII. Poſt paucos deinde dies Epaminon- 1
las decedit, cum quo vires quoque reipubl. ceci-
lerunt. Nam ſicuti telo ſi primam aciem prae- 2
regeris, reliquo ferro vim nocendi ſuſtuleris; ſic
llo, velut mucrone teli, ablato duce Thebano-
um, rei quoque publicae vires hebetatae ſunt:
ıt non tam illum amiſiſſe, quam cum illo inter-
iſſe omnes viderentur. Nam neque hunc ante 3
lucem ullum memorabile bellum geſſere, nec
oſtea virtutibus, ſed cladibus inſignes fuere; ut
ma-

manifeſtum ſit, patriae gloriam & natam & ex-
4 tinctam cum eo fuiſſe. Fuit autem incertum
5 vir melior, an dux, eſſet. nam & imperium non
6 ſibi, ſed patriae ſemper quaeſivit; & pecuniae
adeo parcus fuit, ut ſumptus funeri defuerit.
7 Gloriae quoque non cupidior, quam pecuniae:
8 quippe recuſanti omnia imperia ingeſta ſunt; ho-
noreſque ita geſſit, ut ornamentum non accipe-
9 re, ſed dare ipſi dignitati videretur. Jam litera-
rum ſtudium, jam philoſophiae doctrina tanta,
ut mirabile videretur, unde tam inſignis militiae
10 ſcientia homini inter literas nato. Neque ab hoc
11 vitae propoſito mortis ratio diſſenſit. Nam ut
relatus in caſtra ſemianimis vocem ſpiritumque
collegit, id unum a circumſtantibus requiſivit,
12 *Num cadenti ſibi ſcutum ademiſſet hoſtis.* Quod
ut ſervatum audivit, allatum velut laborum glo-
riaeque ſocium oſculatus eſt. Iterum quaeſivit,
13 *Utri viciſſent.* Ut audivit, Thebanos, *Bene ha-
bere ſe rem*, dixit: atque ita velut gratulabundus
patriae expiravit.

1 CAP. IX. Hujus morte etiam Athenienſium
2 virtus intercidit. Siquidem amiſſo, cui aemula-
ri conſueverant, in ſegnitiam torporemque reſo-
3 luti, non ut olim in claſſem exercituſque, ſed in
dies feſtos apparatuſque ludorum, reditus publi-
4 cos effundunt; & cum actoribus nobiliſſimis poe-
tiſque theatra celebrant, frequentius ſcenam,
quam caſtra viſentes; verſificatoreſque meliores,
5 quam duces laudantes. Tunc vectigal publicum,
quo milites & remiges alebantur, cum urbano po-
6 pulo dividi coeptum. Quibus rebus effectum eſt,
ut inter otia Graecorum ſordidum & obſcurum
7 antea Macedonum nomen emergeret: & Philip-
pus obſes triennio Thebis habitus, Epaminondae
& Pelopidae virtutibus eruditus regnum Mace-
doniae,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

oniae, Graeciae & Aſiae cervicibus, velut jugum ſervitutis, imponeret.

LIBER VII.

BREVIARIUM CAPITUM.

Macedoniae vetus nomen, populus, primi reges.

Perdiccae regis familia illuſtris, & infantis Europi nobile fatum.

Legati Perſarum ad Amyntam petulantiae ſuae dant poenas.

Pax Macedoniae Bubaris, reguli Perſae, opera conciliatur. - Tragoediae in familia Amyntae, Alexandri Macedonis avi.

Philippi Macedonis varii caſus: fratribus dolo materno vita ſublatis, a populo compulſus regnum ſuſcipit.

Initia regni Philippici laude & obſervatione digniſſima: bella, conjugium, vitia & virtutes ejuſdem.

CAP. I.

Macedonia ante a nomine Emathionis regis, 1
cujus prima virtutis experimenta in illis locis
extant, Emathia cognominata eſt. Hujus ſicuti 2
incrementa modica, ita termini peranguſti fuere. Po- 3
pulus Pelaſgi, regio Poeonia dicebatur. Sed 4
poſtea virtute regum & gentis induſtria, ſubactis
primo finitimis, mox populis nationibuſque, imperium
uſque extremos Orientis terminos prolatum.
In regione Poeonia, quae nunc portio eſt 5
Macedoniae, regnaſſe fertur Pelegonius pater Aſteropoei,
cujus Trojano bello inter clariſſimos vin-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

6 vindices urbis nomen accepimus. Ex alio latere i
7 Europa regnum Europus nomine tenuit. Sed & Ca
ranus cum magna multitudine Graecorum ſedes i
Macedonia reſponſo oraculi juſſus quaerere, cur
in Emathiam veniſſet, urbem Edeſſam, non ſen
tientibus oppidanis, propter imbrium & nebula
magnitudinem, gregem caprarum, imbrem fu
8 gientium, ſecutus, occupavit; revocatuſque i
memoriam oraculi, quo juſſus erat, *ducibus capr*
9 *imperium quaerere*, regni ſedem ſtatuit; religioſequ
poſtea obſervavit, quocumque agmen moveret
ante ſigna eaſdem capras habere, coeptorum du
10 ces habiturus, quas regni habuerat auctores. Ur
bem Edeſſam, ob memoriam muneris, Aegeas
11 populum Aegeadas vocavit. Pulſo deinde Mida
(nam is quoque portionem Macedoniae tenuit
aliiſque regibus pulſis, in locum omnium ſolu
12 ſucceſſit; primuſque adunatis gentibus variorur
populorum veluti unum corpus Macedoniae feci
creſcentique regno valida incrementorum funda
menta conſtituit.
1 Cap. II. Poſt hunc Perdicca regnavit, cuju
& vita illuſtris, & mortis poſtrema, veluti ex o
2 raculo praecepta, memorabilia fuere: ſiquiden
ſenex moriens Argaeo filio monſtravit locum, qu
condi vellet, ibique non ſua tantum, ſed & ſuc
3 cedentium ſibi regum oſſa poni juſſit; praefatus
quoad ibi conditae poſterorum reliquiae forent
4 regnum in familia manſurum: creduntque ha
ſuperſtitione extinctam in Alexandro ſtirpem, qui
5 locum ſepulturae mutaverit. Argaeus moderat
& cum amore popularium adminiſtrato regn
ſucceſſorem filium Philippum reliquit; qui imma
tura morte raptus Aeropum parvulum admodun
6 inſtituit heredem. Sed Macedonibus aſſidua cer
tamina cum Thracibus & Illyriis fuere, quorun
armi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

anis veluti quotidiano exercitio indurati gloria
llicae laudis finitimos terrebant. Igitur Illyrii, 7
àntiam regis pupilli contemnentes, bello Ma-
cdonas aggrediuntur: qui praelio pulſi, rege ſuo 8
cunis prolato & pone aciem poſito, acrius cer-
men repetivere: tanquam ideo victi fuiſſent an- 9
a, quod bellantibus ſibi regis ſui auſpicia defuiſ-
ſet; futuri vel propterea victores, quod ex ſu- 10
erſtitione animum vincendi ceperant. ſimul & 11
iſeratio eos infantis tenebat, quem, ſi victi fo-
nt, captivum de rege facturi videbantur. Con- 12
ſto itaque praelio, magna caede Illyrios fudere,
tenderuntque hoſtibus ſuis, priore bello regem
Iacedonibus, non virtutem defuiſſe. Huic A- 13
yntas ſuccedit, & propria virtute & Alexandri
ſii egregia indole inſigniter clarus: cui Alexan- 14
o tanta omnium virtutum natura ornamenta
titere, ut etiam Olympio certamine vario ludi-
orum genere contenderit.

CAP. III. Cum interim Darius rex Perſarum 1
rpi ab Scythia fuga ſummotus, ne ubique de-
rmis militiae damnis haberetur, mittit cum par-
copiarum Megabyzum ad ſubigendam Thra-
am, ceteraque ejus tractus regna; quibus pro
nobili momento erat acceſſura Macedonia. Qui 2
evi tempore exſecuto regis imperio, legatis ad
myntam regem Macedoniae miſſis, obſides in
gnus futurae pacis dari ſibi poſtulabat. Sed le- 3
ti benigne excepti inter epulas ebrietate creſcen-
rogant Amyntam, *Ut apparatui epularum adji-*
at jus familiaritatis, adhibitis in convivium ſuis ac fi-
uxoribus: id apud Perſas haberi pignus ac foedus ho-
itii. Quae ut venerunt, petulantius Perſis eas 4
ontrectantibus, filius Amyntae Alexander rogat
atrem, reſpectu aetatis ac gravitatis ſuae, abi-
t convivio, pollicitus, ſe hoſpitum temperatu-
rum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

5 rum jocos. Quo digreſſo, mulieres quoque pau
lulum e convivio evocat, cultius exornaturus
6 gratioreſque reducturus. In quarum locum ma
tronali habitu exornatos juvenes ſupponit; eoſqu
petulantiam legatorum ferro, quod ſub veſte ge
7 rebant, compeſcere jubet. Atque ita interfecti
omnibus, ignarus rei Megabyzus, cum legati no
redirent, mittit eo cum exercitus parte Bubarem
8 ut in bellum facile & mediocre; dedignatus ipſ
ire, ne dehoneſtaretur praelio tam foedae genti
9 Sed Bubares ante bellum amore filiae Amynta
captus omiſſo bello nuptias facit, depoſitiſque ho
ſtilibus animis, in affinitatis jura ſuccedit.

1 Cap. IV. Poſt diſceſſum a Macedonia Bubari
Amyntas rex decedit, cujus filio & ſucceſſori A
lexandro, cognatio Bubaris non Darii tantu
temporibus pacem praeſtitit; verum etiam Xerxe
adeo conciliavit, ut, cum Graeciam, veluti tem
peſtas quaedam, occupaſſet, inter Olympum Hae
mumque montes totius regionis eum imperio do
2 naverit. Sed nec virtute minus, quam Perſaru
3 liberalitate, regnum ampliavit. Per ordinem dein
de ſucceſſionis, regnum Macedoniae ad Amyn
4 tam, fratris ejus Menelai filium, pervenit. Hi
quoque inſignis induſtria & omnibus imperatori
5 virtutibus inſtructus fuit; qui ex Eurydice tres fi
lios ſuſtulit, Alexandrum, Perdiccam & Philip
pum, Alexandri Magni Macedonis patrem, & fi
liam Euryonem: ex Gygaea autem Archelaum
6 Archideum, Menelaum. Cum Illyriis deinde &
7 cum Olynthiis gravia bella geſſit. Inſidiis auten
Eurydices uxoris, quae nuptias generi pacta, oc
cidendum virum, regnumque adultero traden
dum ſuſceperat, occupatus fuiſſet, ni filia pelli
8 catum matris & ſceleris conſilia prodidiſſet. Fun
ctus itaque tot periculis ſenex deceſſit, regn
maximo ex filiis Alexandro tradito. Cap

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

CAP. V. Igitur Alexander inter prima initia re- 1
gi, bellum ab Illyriis, pacta mercede & Philip-
p fratre dato obſide, redemit. Interjecto quo- 2
ce tempore, per eundem obſidem cum Theba-
s gratiam pacis reconciliat: quae res Philippo
axima incrementa egregiae indolis dedit. Si- 3
uidem Thebis triennio obſes habitus, prima pue-
riae rudimenta, in urbe ſeveritatis antiquae &
i domo Epaminondae, ſummi & philoſophi &
nperatoris, depoſuit. Nec multo poſt Alexan- 4
er inſidiis Eurydices matris appetitus occumbit:
ui Amyntas, in ſcelere deprehenſae, propter 5
ommunes liberos, ignarus eiſdem quandoque
citioſam fore, pepercerat. Frater quoque ejus 6
erdicca pari inſidiarum fraude decipitur. Indi- 7
num prorſus, libidinis cauſa liberos a matre vi-
privatos, quam ſcelerum ſuorum ſuppliciis li-
erorum contemplatio vindicaverat. Perdiccae 8
oc indignior caedes videbatur, quod ei apud
atrem miſericordiam nec parvulus quidem filius
onciliaverat. Itaque Philippus diu non regem, 9
d tutorem pupilli egit. At ubi graviora bella 10
nminebant, ſerumque auxilium in expectatione
nfantis erat, compulſus a populo regnum ſuſce-
it.

CAP. VI. Ut eſt ingreſſus imperium, magna 1
e illo ſpes omnibus fuit; & propter ipſius inge-
ium, quod magnum ſpondebat virum; & pro- 2
ter vetera Macedoniae fata, quae cecinerant,
no ex Amyntae filiis regnante florentiſſimum fo-
e Macedoniae ſtatum: cui ſpei ſcelus matris hunc
eſiduum fecerat. Principio regni, cum hinc 3
aedes fratrum indigne peremptorum, inde ho-
tium multitudo; hinc inſidiarum metus, inde
nopia continuis bellis exhauſti regni, immaturam
etatem tironis urgerent: bella, quae, velut con- 4

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ſpiratione quadam, ad opprimendam Macedo
niam, multarum gentium ex diverſis locis un
tempore confluebant, quoniam omnibus par eſſ
5 non poterat, diſpenſanda ratus; alia interpoſit
pactione componit, alia redimit, facillimis quibuſ
que aggreſſis, quorum victoria & militum trepi
dos animos firmaret & contemptum ſibi hoſtiun
6 demeret. Primum illi cum Athenienſibus certa
men fuit: quibus per inſidias victis, metu bell
gravioris, cum interficere omnes poſſet, incolu
7 mes ſine pretio dimiſit. Poſt haec, bello in Il
lyrios tranſlato, multa millia hoſtium caedit. Ur
8 bem nobiliſſimam Lariſſam capit. Hinc Theſſa
liam, non praedae cupiditate, ſed quod exercitu
ſuo robur Theſſalorum equitum adjungere geſtie
bat, nihil minus quam bellum metuentem im
9 proviſus expugnat: unumque corpus equitum pe-
10 deſtriumque copiarum invicti exercitus facit. Qui
bus rebus feliciter provenientibus, Olympiadem
Neoptolemi regis Moloſſorum filiam, uxorem du-
11 cit; conciliante nuptias fratre patruele, altore virgi-
nis, Arruba, rege Moloſſorum, qui ſororem O-
lympiadis Troada in matrimonium habebat: quae
cauſa illi exitii, malorumque omnium initium
12 fuit. Nam, dum regni incrementa affinitate Phi-
lippi acquiſiturum ſe ſperat, proprio regno ab eo-
13 dem privatus in exilio conſenuit. His ita geſtis, Phi-
lippus, jam non contentus ſummovere bella, ultro
14 etiam quietos laceſſit. Cum Methonam urbem op-
pugnaret, in praetereuntem de muris ſagitta jacta
15 dextrum oculum regis effodit. Quo vulnere nec
ſegnior in bellum, nec iracundior adverſus hoſtes
16 factus eſt: adeo ut interjectis diebus pacem de-
precantibus dederit; nec moderatus tantum, ve-
rum etiam mitis adverſus victos fuerit.

LIBER

LIBER VIII.

BREVIARIUM CAPITUM.

Graeciae clades ſub Philippo Macedone. Thebani & Phocenſes civilis belli faces.

Thebani Philippum arceſſunt, qui Phocenſes opprimit. Athenienſes ſaluti publicae pro virili conſulunt.

Contra, Philippus Graeciam lacerat, Cappadociam Macedoniae adjungit, Olynthios delet. Latrocinium exercet variis modis.

Athenienſibus, Theſſalis, Boeotis, & Phocenſibus callide imponit.

Phocenſes ad deditionem & reliquos Graecos cogit ad ſervile obſequium.

Monarchiam cum ſumma injuſtitia conſtituit.

CAP. I.

GRaeciae civitates, dum imperare ſingulae cu- 1
piunt, imperium omnes perdiderunt : quip- 2
e in mutuum exitium ſine modo ruentes, omni-
us perire quod ſingulae amitterent, non niſi op-
reſſae ſenſerunt. Siquidem Philippus rex Ma- 3
edoniae, velut e ſpecula quadam, libertati omnium
nſidiatus, dum contentiones civitatium alit, auxi-
ium inferioribus ferendo, victos pariter victoreſ-
que ſubire regiam ſervitutem coegit. Cauſa & 4
rigo hujus mali Thebani fuere : qui, cum rerum
potirentur, ſecundam fortunam imbecillo animo
ferentes, victos armis Lacedaemonios & Phocen-
ſes, quaſi parva ſupplicia caedibus & rapinis luiſ-
ſent, apud commune Graeciae concilium ſuper-
be accuſaverunt. Lacedaemoniis crimini datum, 5
quod arcem Thebanam induciarum tempore oc-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

cupaſſent; Phocenſibus, quod Boeotiam depopu-
6 lati eſſent. prorſus quaſi poſt arma & bellum lo-
7 cum legibus reliquiſſent. Cum judicium arbitrio
victorum exerceretur, tanta pecunia damnantur,
8 quanta exſolvi non poſſet. Igitur Phocenſes,
cum agris, liberis, conjugibuſque privarentur,
deſperatis rebus, Philomelo quodam duce, velut
deo iraſcentes, templum ipſum Apollinis Delphis
9 occupavere. Inde auro & pecunia divites, condu-
cto mercenario milite, bellum Thebanis intulerunt.
10 Factum Phocenſium, tametſi omnes execrarentur
propter ſacrilegium, plus tamen invidiae Theba-
banis, a quibus ad hanc neceſſitatem compulſi fue-
11 rant, quam ipſis intulit. Itaque auxilia his & ab
12 Athenienſibus & a Lacedaemoniis miſſa. Prima
igitur congreſſione Philomelus Thebanos caſtris
13 exuit. Sequenti praelio primus inter confertiſſi-
mos dimicans cecidit, & ſacrilegii poenas impio
14 ſanguine luit. In hujus locum dux Onomarchus
creatur.

1 CAP. II. Adverſus quem Thebani Theſſali-
que, non ex civibus ſuis, ne victoris potentiam
ferre non poſſent, ſed Philippum, Macedoniae
2 regem, ducem eligunt; & externae dominationi,
3 quam in ſuis timuerunt, ſponte ſuccedunt. Igi-
tur Philippus, quaſi ſacrilegii, non Thebanorum
ultor eſſet, omnes milites coronas laureas ſumere
jubet, atque ita, veluti deo duce, in proelium
4 pergit. Phocenſes, inſignibus dei conſpectis,
conſcientia delictorum territi, abjectis armis fu-
gam capeſſunt, poenaſque violatae religionis ſan-
5 guine & caedibus ſuis pendunt. Incredibile quan-
tum ea res apud omnes nationes Philippo gloriae
6 dedit. *Illum vindicem ſacrilegii, illum ultorem religio-
num: quod orbis viribus expiari debuit, ſolum qui
piacula exigeret, extitiſſe.* Dignum itaque qui diis
proxi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

roximus haberetur, per quem deorum majeſtas
indicata ſit. Sed Athenienſes, audito belli even- 8
1, ne in Graeciam Philippus tranſiret, anguſtias
Thermopylarum pari ratione ſicuti antea advenien-
ibus Perſis occupavere, ſed nequaquam ſimili aut
irtute aut cauſa: ſiquidem tunc pro libertate Grae- 9
iae, nunc pro ſacrilegio publico; tunc a ra-
ina hoſtium templa vindicaturi, nunc adverſus
indices templorum raptores defenſuri: agunt- 10
ue propugnatores ſceleris, cujus turpe erat alios
indices fuiſſe; immemores prorſus, quod in du- 11
iis rebus ſuis illo deo etiam conſiliorum auctore
ſi fuerant; quod illo duce tot bella victores inie-
ant, tot urbes auſpicato condiderant, tantum im-
erium terra marique quaeſierant; quod nihil ſine
najeſtate numinis ejus aut privatae unquam aut
ublicae rei geſſerant. Tantum facinus admiſiſſe 12
ngenia omni doctrina exculta, pulcerrimis legi-
us inſtitutiſque formata, ut, quid poſt hac ſuccen-
ere jure barbaris poſſent, non haberent.

CAP. III. Sed nec Philippus melioris fidei 1
dverſus ſocios fuit: quippe veluti timens, ne ab 2
oſtibus ſacrilegii ſcelere vinceretur, civitates, qua-
um paulo ante dux fuerat, quae ſub auſpiciis
jus militaverant, quae gratulatae illi ſibique vi-
toriam fuerant, hoſtiliter occupatas diripuit:
onjuges liberoſque omnium ſub corona vendi- 3
it: non deorum immortalium templis, non ae- 4
ibus ſacris, non diis penatibus publicis privatiſ-
que, ad quos paulo ante ingreſſus hoſpitaliter
uerat, pepercit: prorſus ut non tam ſacrilegii ul- 5
or extitiſſe, quam ſacrilegiorum licentiam quae-
iſſe videretur. Inde, veluti rebus egregie geſtis, 6
n Cappadociam trajicit: ubi bello pari perfidia
eſto, captiſque per dolum & occiſis finitimis re-
ibus, univerſam provinciam imperio Macedo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

7 niae adjungit. Deinde ad abolendam invidiae fa
mam, qua inſignis praeter ceteros tunc tempor
habebatur, per regna mittit & opulentiſſimas civ
8 tates, qui opinionem ſererent, regem Philippu
magna pecunia locare & muros per civitates
fana & templa facienda; & ut per praecones ſu
9 ceptores ſollicitarent. Qui cum in Macedonia
veniſſent, variis dilationibus fruſtrati, vim regia
10 majeſtatis timentes, taciti proficiſcebantur. Po
haec Olynthios aggreditur: receperant enim pe
miſericordiam, poſt caedem unius, duos fratr
ejus, quos Philippus ex noverca genitos, velu
11 participes regni interficere geſtiebat. Ob han
igitur cauſam urbem antiquam & nobilem exſci
dit, & fratres olim deſtinato ſupplicio tradit
praedaque ingenti pariter & parricidii voto fruitu
12 Inde, quaſi omnia, quae agitaſſet animo, ei l
cerent, auraria in Theſſalia, argenti metalla i
13 Thracia, occupat. Et, ne quod jus vel fas in
violatum praetermitteret, piraticam quoque exer
14 cere inſtituit. His ita geſtis, forte evenit, ut eun
fratres duo, reges Thraciae, non contemplation
juſtitiae ejus, ſed invicem metuentes, ne alteriu
viribus accederet, diſceptationum ſuarum judicem
15 eligerent. Sed Philippus, more ingenii ſui, ac
judicium veluti ad bellum, inopinantibus fratribu
inſtructo exercitu ſupervenit, & regno utrumque,
non judicis more, ſed fraude latronis ac ſcelere,
ſpoliavit.

1 CAP. IV. Dum haec aguntur, legati Athe-
2 nienſium petentes pacem ad eum venerunt. Qui-
bus auditis, & ipſe legatos Athenas cum pacis
conditionibus miſit, ibique ex commodo utrorum-
3 que pax facta. Ex ceteris quoque Graeciae ci-
vitatibus, non pacis amore, ſed belli metu, le-
4 gationes venere. Siquidem, crudeſcente ira,
Theſ-

'heſſali, Boeotiique orant, ut profeſſum adver-
ım Phocenſes ducem Graeciae exhibeat: tanto 5
dio Phocenſium ardentes, ut obliti cladium ſua-
um, perire ipſi, quam non perdere eos prae-
ptarent, expertamque Philippi crudelitatem pati,
uam parcere hoſtibus ſuis mallent. Contra, 6
'hocenſium legati, adhibitis Lacedaemoniis & A-
henienſibus, bellum deprecabantur, cujus ab eo
ilationem ter jam emerant. Foedum prorſus 7
niſerandumque ſpectaculum, Graeciam etiam
unc & viribus & dignitate, orbis terrarum prin-
ipem, regum certe gentiumque ſemper victri-
em & multarum adhuc urbium dominam, alie-
is excubare ſedibus, aut rogantem bellum, aut
leprecantem: in alterius ope omnem ſpem po- 8
uiſſe orbis terrarum vindices, eoque diſcordia
ua civilibuſque bellis redactos, ut adulentur ultro
ordidam paulo ante clientelae ſuae partem: & 9
ıaec potiſſimum facere Thebanos Lacedaemo-
ıioſque, antea inter ſe imperii, nunc Graeciae
mperantis aemulos. Philippus venditatione glo- 10
iae ſuae tantarum urbium faſtidium agitat, atque
ıtros potius dignetur, aeſtimat. Secreto igitur 11
ıuditis utriſque legationibus, his veniam belli pol-
licetur, jurejurando adactis, reſponſum nemini
prodituros; illis contra, venturum ſe, auxilium-
que laturum. utroſque vetat parare bellum, aut
metuere. Sic variato reſponſo ſecuris omnibus 12
Thermopylarum anguſtias occupat.

CAP. V. Tunc primum Phocenſes, captos ſe 1
fraude Philippi animadvertentes, trepidi ad arma
confugiunt. Sed neque ſpatium erat inſtruendi 2
belli, nec tempus ad contrahenda auxilia; & Phi-
lippus excidium minabatur, ni fieret deditio. Vi- 3
cti igitur neceſſitate pacta ſalute ſe dediderunt.
Sed pactio ejus fidei fuit, cujus ante fuerat de- 4

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

5 precati belli promiſſio. Igitur caeduntur paſſi
rapiunturque; non liberi parentibus, non conj
ges maritis, non deorum ſimulacra templis ſu
6 relinquuntur. Unum tantum miſeris ſolatiu
fuit, quod, cum Philippus portione praedae ſ
cios fraudaſſet, nihil rerum ſuarum apud inimic
7 viderunt. Reverſus in regnum, ut pecora paſt
res nunc in hibernos, nunc in aeſtivos ſaltus traji
ciunt, ſic ille populos & urbes, ut illi vel replen
da, vel derelinquenda quaeque loca videbantur
8 ad libidinem ſuam transfert. Miſeranda ubique fa
9 cies & excidio ſimilis erat. Non quidem pavo
ille hoſtilis, nec diſcurſus per urbem militum erat
non tumultus armorum, non bonorum atque ho
10 minum rapina; ſed tacitus moeror & luctus, ve
rentibus, ne ipſae lacrymae pro contumacia ha
11 berentur. Creſcit diſſimulatione ipſa dolor, ho
12 altius demiſſus, quo minus profiteri licet. Nun
ſepulcra majorum, nunc veteres penates, nun
tecta, in quibus geniti erant, in quibuſque genue
13 rant, conſiderabant: miſerantes nunc vicem
ſuam, quod in eam diem vixiſſent; nunc filio-
rum, quod non poſt eam diem nati eſſent.
1 Cap. VI. Alios populos in finibus ipſis hoſtibus
opponit, alios in extremis [regni terminis] ſta-
tuit, quoſdam bello captos in ſupplementis urbium
2 dividit. Atque ita ex multis gentibus nationi-
buſque unum regnum populumque conſtituit.
3 Compoſitis ordinatiſque Macedoniae rebus, Dar-
danos, ceteroſque finitimos, fraude captos, ex-
4 pugnat. Sed nec a proximis manus abſtinet. Si-
quidem Arrybam, regem Epiri, uxori ſuae Olym-
piadi arctiſſima cognatione junctum, pellere regno
5 ſtatuit: atque Alexandrum, privignum ejus,
uxoris Olympiadis fratrem, puerum honeſtae pul-
critudinis, in Macedoniam nomine ſororis arceſ-
ſit,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

; omnique ſtudio ſollicitatum ſpe regni ſimulato 6
nore ad ſtupri conſuetudinem perpulit, majora
eo obſequia habiturus, ſive conſcientiae pudo-
, ſive regni beneficio. Cum igitur ad viginti an- 7
os perveniſſet, ereptum Arrybae regnum puero
dmodum tradit, ſceleſtus in utroque. Nam nec 8
eo jus cognationis ſervavit, cui ademit re-
num; & eum cui dedit, impudicum fecit ante
uam regem.

LIBER IX.

BREVIARIUM CAPITUM.

Philippus cogitat de Graecia ſubjuganda; ideo Byzantium, ſed fruſtra, obſidet.

A Scytharum rege variis modis deluditur: unde pugna, & praeda abducta.

Triballi Philippum praeda ſpoliant. Athenienſes & Thebanos Philippus praelio atterit.

Victoria moderate utitur: ſaevit in Thebanos, qui fortiter ſe gerunt.

Graeciam pacare ſtudet, ut Perſas bello adoriatur.

Pauſanias Philippum obtruncat, ultionem ab iniquo judice exigens.

Philippus, Olympiade & Alexandro conſciis, interficitur.

Philippi elogium, ejuſdemque cum Alexandro filio & ſucceſſore comparatio.

CAP. I.

IN Graeciam Philippus cum veniſſet, ſollicita- 1
tus paucarum civitatium direptione; & ex
praeda modicarum urbium, quantae opes univer-

ſarum eſſent, animo proſpiciens, bellum tot
2 Graeciae inferre ſtatuit. Ad cujus emolumentum
egregie pertinere ratus, ſi Byzantium, nobilem
& maritimam urbem, receptaculum terra marique
copiis ſuis futuram, in poteſtatem redegiſſet,
eandem claudentem ſibi portas obſidione cinxit.
3 Haec namque urbs condita primo a Pauſania,
rege Spartanorum, & per VII annos poſſeſſa
fuit; deinde variante victoria, nunc Lacedaemo-
4 niorum, nunc Athenienſium juris habita eſt. Quae
incerta poſſeſſio effecit, ut, nemine quaſi ſuam
auxiliis juvante, libertatem conſtantius tueretur.
5 Igitur Philippus longa obſidionis mora exhauſtus
6 pecuniae commercium de piratica mutuatur. Ca-
ptis itaque centum ſeptuaginta navibus, mercibuſ-
que diſtractis, anhelantem inopiam paululum re-
7 creavit. Deinde, ne unius urbis oppugnatione
tantus exercitus tereretur, profectus cum fortiſ-
8 ſimis multas Cherſonenſium urbes expugnat: fi-
liumque Alexandrum, decem & octo annos na-
tum, ut ſub militia patris tirocinii rudimenta de-
9 poneret, ad ſe arceſſit. In Scythiam quoque
praedandi cauſa profectus eſt, more negotian-
tium impenſas belli alio bello refecturus.

1 CAP. II. Erat eo tempore rex Scytharum A-
theas, qui, cum bello Iſtrianorum premeretur,
auxilium a Philippo per Apollonienſes petit, in
ſucceſſionem eum regni Scythiae adoptaturus.
2 Cum interim Iſtrianorum rex decedens & metu
3 belli & auxiliorum neceſſitate Scythas ſolvit. Ita-
que Atheas, remiſſis Macedonibus, renuntiari
Philippo jubet, *Neque auxilium ejus ſe petiſſe, neque*
4 *adoptionem mandaſſe. nam neque vindicta Macedonum*
egere Scythas, quibus meliores forent: neque heredem
5 *ſibi incolumi filio deeſſe.* His auditis Philippus lega-
tos ad Atheam mittit, impenſae obſidionis por-
tionem

onem petentes, ne inopia deſerere bellum coga-
ır. Quod eo promptius eum facere debere, 6
ıod miſſis a ſe in auxilium ejus militibus, ne
ımptum quidem viae, non modo officii pretia
ederit. Atheas inclementiam coeli & terrae ſte- 7
litatem cauſatus, quae non patrimoniis ditet Scy-
ıas, ſed vix alimentis exhibeat, reſpondit, *Nullas ſibi*
oes eſſe, quibus tantum regem expleat; & turpius pu- 8
ıre, parvo defungi, quam totum abnuere: Scythas au- 9
m virtute animi & duritia corporis, non opibus cen-
ri. Quibus deriſus Philippus, ſoluta obſidione 10
yzantii, Scythica bella aggreditur, praemiſſis le-
atis, quo ſecuriores faceret, qui nuntient Atheae,
Dum Byzantium obſidet, voviſſe ſe ſtatuam Herculi, ad 11
uam in oſtio Iſtri ponendam ſe venire, pacatum acceſ-
ım ad religionem dei petens, amicus ipſe Scythis ven-
urus. Ille, *ſi voto fungi vellet, ſtatuam ſibi mitti* ju- 12
et; *non modo ut ponatur, verum etiam ut inviolata*
ıaneat, pollicetur: *Exercitum autem fines ingredi* negat
e paſſurum. Ac ſi invitis Scythis ſtatuam ponat, eo 13
igreſſo ſublaturum, verſurumque aes ſtatuae in aculeos
agittarum. His utrimque irritatis animis praelium 14
ommittitur. Cum virtute & numero praeſtarent
cythae, aſtu Philippi vincuntur. Viginti millia 15
uerorum ac feminarum capta, pecoris magna vis,
ıuri argentique nihil. Ea primum fides inopiae 16
Scythicae fuit. Viginti millia nobilium equarum
ıd genus faciendum in Macedoniam miſſa.

Cap. III. Sed revertenti ab Scythia Triballi 1
Philippo occurrunt: negant, ſe tranſitum daturos,
ni portionem accipiant praedae. Hinc jurgium 2
& mox praelium; in quo ita in femore vulnera-
tus eſt Philippus, ut per corpus ejus equus inter-
ficeretur. Cum omnes occiſum putarent, praeda 3
amiſſa eſt. Ita Scythica, velut devota, ſpolia pe- 4
ne luctuoſa Macedonibus fuere. Ubi vero ex

vulnere primum convaluit, diu diſſimulatum bel-
5 lum Athenienſibus infert: quorum cauſae The-
bani ſe junxere, metuentes, ne, victis Athe-
nienſibus, bellum, veluti vicinum incendium, ad
6 ſe tranſiret. Facta igitur inter duas, paulo ante
infeſtiſſimas, civitates ſocietate, legationibus Grae-
ciam fatigant. Communem hoſtem putant com-
7 munibus viribus ſummovendum; neque enim ceſ-
ſaturum Philippum, ſi proſpere prima ſucceſſe-
8 rint, niſi omnem Graeciam domuerit. Motae
quaedam civitates Athenienſibus ſe jungunt; quaſ-
9 dam autem ad Philippum belli metus traxit. Prae-
lio commiſſo, cum Athenienſes longe majore
militum numero praeſtarent, aſſiduis bellis indu-
10 rata virtute Macedonum vincuntur. non tamen
immemores priſtinae gloriae cecidere: quippe ad-
verſis vulneribus, omnes loca, quae tuenda a du-
cibus acceperant, morientes corporibus texerunt.
11 Hic dies univerſae Graeciae & gloriam domina-
tionis & vetuſtiſſimam libertatem finivit.

1 CAP. IV. Hujus victoriae callide diſſimulata
laetitia eſt. Denique non ſolita ſacra Philippus
illa die fecit; non in convivio riſit; non ludos in-
ter epulas adhibuit; non coronas aut unguenta
ſumpſit; &, quantum in illo fuit, ita vicit, ut
2 victorem nemo ſentiret. Sed nec regem ſe Grae-
3 ciae, ſed ducem appellari juſſit. Atque ita inter
tacitam laetitiam & dolorem hoſtium temperavit,
ut neque apud ſuos exultaſſe, neque apud victos
4 inſultaſſe videretur. Athenienſibus, quos paſſus
infeſtiſſimos fuerat, & captivos gratis remiſit, &
bello conſumtorum corpora ſepulturae reddidit;
reliquiaſque funerum ut ad ſepulcra majorum de-
5 ferrent, ultro hortatus eſt. Super haec Alexan-
drum filium cum amico Antipatro, qui pacem
cum his amicitiamque jungerent, Athenas miſit.

The-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

'hebanorum porro non ſolum captivos, verum 6
:iam interfectorum ſepulturam vendidit. Prin- 7
pes civitatis alios ſecuri percuſſit, alios in exi-
um redegit, bonaque omnium occupavit. Pul- 8
)s deinde per injuriam in patriam reſtituit:
x horum numero CCC exules judices recto-
eſque civitati dedit: apud quos cum potentiſ- 9
mi quique rei ejus ipſius criminis poſtularen-
ır, quod per injuriam ſe in exilium egiſ-
ɜnt, hujus conſtantiae fuerunt, ut omnes ſe
uctores faterentur, meliuſque cum republica
ctum, cum damnati eſſent, quam cum reſti-
uti, contenderent. Mira prorſus audacia; de 10
udicibus vitae neciſque ſuae, quemadmodum
oſſunt, ſententiam ferunt; contemnuntque ab-
olutionem, quam dare inimici poſſunt; & quo-
iam rebus nequeunt ulciſci, verbis uſurpant li-
ertatem.

CAP. V. Compoſitis in Graecia rebus, Philip- 1
ous omnium civitatium legatos ad formandum
rerum praeſentium ſtatum evocari Corinthum ju-
ɔet. Ibi pacis legem univerſae Graeciae pro me- 2
ritis ſingularum civitatium ſtatuit; conciliumque
omnium, veluti unum ſenatum, ex omnibus le-
git. Soli Lacedaemonii & legem & regem con- 3
tempſerunt; ſervitutem non pacem rati, quae non
ipſis civitatibus conveniret, ſed a victore ferretur.
Auxilia deinde ſingularum civitatium deſcribun- 4
tur, ſive adjuvandus ea manu rex oppugnante ali-
quo foret, ſeu duce illo bellum inferendum.
Neque enim dubium erat, imperium Perſarum 5
his apparatibus peti. Summa auxiliorum ducen- 6
ta millia peditum fuere & equitum quindecim mil-
lia. Extra hanc ſummam & Macedoniae exer- 7
citus erat, & confinis domitarum gentium barba-
ries. Initio veris tres duces in Aſiam Perſarum 8

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

juris praemittit, Parmenionem, Amyntam & A
9 talum, cujus ſororem nuper expulſa Alexand
matre Olympiade propter ſtupri ſuſpicionem i
matrimonium receperat.

1 CAP. VI. Interea, dum auxilia a Graecia coeun
nuptias Cleopatrae filiae & Alexandri, quem re
2 gem Epiri fecerat, celebrat. Dies erat pro ma
gnitudine duorum regum & collocantis filiam e
3 uxorem ducentis apparatibus inſignis. Sed ne
ludorum magnificentia deerat: ad quorum ſpe
ctaculum Philippus dum ſine cuſtodibus mediu
inter duos Alexandros, filium generumque, con
4 tenderet; Pauſanias, nobilis ex Macedonibus ado
leſcens, nemini ſuſpectus, occupatis anguſtiis
Philippum in tranſitu obtruncat; diemque laeti
5 tiae deſtinatum, foedum luctu funeris facit. Hi
primis pubertatis annis ſtuprum per injuriam pa
ſus ab Attalo fuerat. cujus indignitati haec etian
6 foeditas acceſſerat: nam perductum in conviviun
ſolutumque mero, Attalus, non ſuae tantum
verum & convivarum libidini, velut ſcortum vi
7 le, ſubjecerat, ludibriumque omnium inter aequa
8 les reddiderat. Hanc rem aegre ferens Pauſanias
querelam Philippo ſaepe detulerat. Cum variis
fruſtrationibus non ſine riſu differretur, & hono-
ratum inſuper ducatu adverſarium cerneret, iram
in ipſum Philippum vertit; ultionemque, quam
ab adverſario non poterat, ab iniquo judice
exegit.

1 CAP. VII. Creditum eſt etiam immiſſum ab
Olympiade matre Alexandri fuiſſe, nec ipſum
Alexandrum ignarum paternae caedis extitiſſe:
2 quippe non minus Olympiadem repudium &
praelatam ſibi Cleopatram, quam ſtuprum Pau-
3 ſaniam, doluiſſe. Alexandrum quoque, regni ae-
mulum, fratrem ex noverca ſuſceptum, timuiſſe:
eoque

eque actum, ut in convivio antea primum cum
talo, mox cum ipſo patre jurgaret; adeo ut 4
eam ſtricto gladio eum Philippus conſectatus
, aegreque a filii caede, amicorum precibus,
oratus. Quamobrem Alexander ad avunculum 5
in Epirum cum matre, inde ad regem Illyrio-
m contulerat: vixque revocanti mitigatus eſt 6
tri, precibuſque cognatorum aegre redire com-
lſus. Olympias quoque fratrem ſuum Alexan- 7
um Epiri regem in bellum ſubornabat, pervi-
ſſetque, ni filiae nuptiis pater generum occu-
iſſet. His ſtimulis irarum utrique Pauſaniam, 8
impunitate ſtupri ſui querentem, ad tantum
cinus impuliſſe creduntur. Olympias certe fu- 9
ienti percuſſori equos quoque praeparatos habuit.
ſa deinde, audita regis nece, cum titulo officii 10
l exequias cucurriſſet, in cruce pendentis Pau-
niae capiti, eadem nocte qua venit, coronam
ream impoſuit: quod nemo alius audere, niſi
aec, ſuperſtite Philippi filio, potuiſſet. Paucos 11
einde poſt dies, refixum corpus interfectoris ſu-
er reliquias mariti cremavit, & tumulum ei eo-
em fecit in loco, parentarique eidem quotannis,
ncuſſa populo ſuperſtitione, curavit. Poſt haec 12
Cleopatram, a qua pulſa Philippi matrimonio
uerat, in gremio ejus prius filia interfecta, finire
vitam ſuſpendio coegit, ſpectaculoque pendentis
ltionem potita eſt, ad quam per parricidium
eſtinaverat. Noviſſime gladium, quo rex per- 13
cuſſus eſt, Apollini ſub nomine Myrtalis conſe-
cravit: hoc enim nomen ante Olympiadis par-
vulae fuit. Quae omnia ita palam facta ſunt, ut 14
timuiſſe videatur, ne facinus ab ea commiſſum
non probaretur.

CAP. VIII. Deceſſit Philippus XL & VII an- 1
norum, cum annis XXV regnaſſet. Genuit ex 2
Lariſ-

Lariſſaea ſaltatrice filium Aridaeum, qui po
3 Alexandrum regnavit. Habuit & alios multos ex v
riis matrimoniis regio more ſuſceptos, qui parti
4 fato, partim ferro periere. Fuit rex armorum qua
5 conviviorum apparatibus ſtudioſior; cui maxim
6 opes erant inſtrumenta bellorum: divitiaru
quaeſtu quam cuſtodia ſolertior. itaque inter quo
7 tidianas rapinas ſemper inops erat. Miſericord
in eo & perfidia pari jure dilectae. Nulla apu
8 eum turpis ratio vincendi. Blandus pariter
inſidioſus alloquio, qui plura promitteret, quar
9 praeſtaret: in ſeria & jocos artifex. Amicitia
utilitate, non fide colebat. Gratiam fingere i
odio, in gratia offenſam ſimulare, inſtruere inte
concordantes odia, apud utrumque gratiam quae
10 rere, ſolennis illi conſuetudo. Inter haec elo
quentia inſignis, oratio acuminis & ſolertiae ple
na, ut nec ornatui facilitas, nec facilitati inventio
11 nec inventionibus deeſſet ornatus. Huic Alexande
filius ſucceſſit, & virtute & vitiis patre major
12 Vincendi ratio utrique diverſa. Hic aperte, ill
artibus bella tractabat. Deceptis ille gaudere
13 hoſtibus, hic palam fuſis. Prudentior ille conſi-
14 lio, hic animo magnificentior. Iram pater diſſimu-
lare, plerumque etiam vincere: huic, ubi exarſiſſet,
15 nec dilatio ultionis, nec modus erat. Vini ni-
mis uterque avidus, ſed ebrietatis diverſa vitia.
Pater de convivio in hoſtem procurrere, manum
conſerere, periculis ſe temere offerre: Alexander
16 non in hoſtem, ſed in ſuos ſaevire. Quamob-
rem Philippum ſaepe vulneratum praelia remi-
ſere: hic amicorum interfector convivio frequen-
17 ter exceſſit. Regnare ille cum amicis volebat,
18 hic in amicos regna exercebat. Amari pater
malle, hic metui. Literarum cultus utrique ſi-
19 milis. Solertiae pater majoris, hic fidei. Verbis
atque

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

que oratione Philippus, hic rebus moderatior.
rcendi victis filio animus & promptior & ho- 20
ſtior, ille nec ſociis abſtinebat. Frugalitati pa-
r, luxuriae filius magis deditus erat. Quibus 21
tibus orbis imperii fundamenta pater jecit, ope-
s totius gloriam filius conſummavit.

LIBER X.

BREVIARIUM CAPITUM.

Artaxerxis filii in patrem conſpirant : ſed conſpiratione detecta parricidii poenas dant.

Cauſa parricidii ex multiplici libidine nata.

Ochus, Artaxerxis ſucceſſor, cognatorum principum ſtrage regiam replet. Perſicae monarchiae finis.

CAP. I.

Artaxerxi regi Perſarum ex pellicibus CXV fi- 1
lii fuere, ſed tres tantum juſto matrimonio
ſcepti : Darius, Ariarates, & Ochus. Ex his 2
arium contra morem Perſarum, apud quos
x non niſi morte mutatur, per indulgentiam pa-
er regem vivus fecit : nihil ſibi ablatum exiſti- 3
ans, quod in filium contuliſſet, ſinceriuſque
audium ex procreatione capturus, ſi inſignia
ajeſtatis ſuae vivus in filio conſpexiſſet. Sed 4
arius poſt nova paternae pietatis exempla inter-
iciendi patris conſilium cepit. Sceleratus, ſi ſo- 5
us parricidium cogitaſſet ; tanto ſceleratior, quod
n ſocietatem facinoris aſſumptos quinquaginta
ratres fecit parricidas. Oſtenti prorſus genus, 6
ibi in tanto populo non ſolum ſociari, verum
tiam ſileri parricidium potuit ; ut ex quinquagin-
a liberis nemo inventus ſit, quem aut paterna
ajeſtas, aut veneratio ſenis, aut indulgentia pa-
tris,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

7 tris, a tanta immanitate revocaret. Adeone
paternum nomen apud tot numero filios f
ut quorum praeſidio tutus etiam adverſus ho
eſſe debuerat, eorum inſidiis circumventus tu
ab hoſtibus quam a filiis fuerit?

1 CAP. II. Cauſa parricidii ſceleratior ipſo p
2 ricidio fuit. Occiſo quippe Cyro fraterno be
cujus mentio ſupra habita eſt, Aſpaſiam pellic
ejus rex Artaxerxes in matrimonium recepe
3 Hanc patrem cedere ſibi, ſicuti regnum, Da
poſtulaverat: qui pro indulgentia ſua in libe
4 primo facturum ſe dixerat: mox poenitentia
ctus, ut honeſte negaret, quod temere promi
rat, Solis eam ſacerdotio praefecit, quo per
tua illi ab omnibus viris pudicitia imperabat
5 Hinc exacerbatus juvenis in jurgia primo pat
erupit: mox facta cum fratribus conjuration
dum patri inſidias parat, deprehenſus cum ſoc
poenas parricidii diis paternae majeſtatis ultori
6 dedit. Conjuges quoque omnium cum liberi
ne quod veſtigium tanti ſceleris exſtaret, inte
fectae. Poſt haec Artaxerxes morbo ex dolo
contracto decedit, rex quam pater felicior.

1 CAP. III. Hereditas regni Ocho tradita, qu
timens parem conjurationem, regiam cognat
rum caede & ſtrage principum replet, nulla no
ſanguinis, non ſexus, non aetatis miſericord
permotus; ſcilicet ne innocentior fratribus parr
2 cidis haberetur. Atque ita veluti purificato re
3 gno bellum Caduſiis infert. In eo cum adverſu
provocatorem hoſtium Codomannus quidam o
mnium favore proceſſiſſet, hoſte caeſo, victorian
ſuis pariter & prope amiſſam gloriam reſtituit
4 Ob haec decora idem Codomannus praeficitu
5 Armeniis. Interjecto deinde tempore, poſt mor-
tem Ochi regis, ob memoriam priſtinae virtutis.

rex

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

x a populo conſtituitur, Darii nomine, ne
uid regiae majeſtati deeſſet, honoratus: bellum- 6
ue cum Alexandro Magno, diu variante for-
na, magna virtute geſſit. Poſtremo victus ab 7
lexandro, & a cognatis occiſus, vitam pariter
um Perſarum regno finivit.

LIBER XI.

BREVIARIUM CAPITUM.

Occiſo Philippo, Alexander Macedones in officio continet.

Initia principatus Alexandri. Perſas bello aggredi conſtituit.

Graecos defectionem cogitantes coercet.

Thebas victis incolis evertit. Athenienſibus infeſtus.

Saevit in novercae ſuae cognatos & in conſanguineos ſuos; deinde bellum Perſicum aggreditur.

Diſciplinam militarem ordinat. Parva manu ingentia molitur. Perſas praelio ſuperat.

Inſidiis vitatis, Gordium nodum fatalem callide ſolvit.

Tauro monte tranſcenſo, in graviſſimum morbum incidit, & ſanitati reſtituitur.

Ad alterum praelium apparatus. Atrox pugna. ſtrages Perſarum & fuga Darii, cujus uxor, mater, filia, captivae ab Alexandro regie excipiuntur.

10 *Perſis ſuperatis, a Perſarum luxu Alexander ſuperatur. Novae in Orientem victoriae. Tyrus expugnatur.*

11 *Provinciis non paucis receptis pergit ad Hammonis oraculum.*

12 *Darii regnum ambit, & pacem petenti recuſat.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

13 *Tertii praelii inter Alexandrum & Darium*
cumſtantiae quaedam.
14 *Ejuſdem praelii deſcriptio. Perſae fugant*
victores praeda ingenti potiuntur.
15 *Darius a ſuis vinctus & multis vulneribus confo*
ſalutem dicit Alexandro, & in morte reg
animum prodit. Alexander Darii obitum fl
& regia ſepultura decorat.

CAP. I.

1 In exercitu Philippi, ſicuti variae gentes erar
ita, eo occiſo, diverſi motus animorum fue
2 Alii quippe injuſta ſervitute oppreſſi ad ſpem
3 libertatis erigebant; alii taedio longinquae militi
4 remiſſam ſibi expeditionem gaudebant; nonnu
facem nuptiis filiae accenſam rogo patris ſubdita
5 dolebant. Amicos quoque tam ſubita mutatio
rerum haud mediocris metus ceperat, reputant
nunc provocatam Aſiam, nunc Europam no
6 dum perdomitam; nunc Illyrios, Thracas, Da
danos, ceteraſque barbaras gentes fidei dubiae
mentis infidae. qui omnes populi ſi pariter def
7 ciant, ſiſti nullo modo poſſe. Queis rebus velu
8 medela quaedam interventus Alexandri fuit; q
pro concione ita vulgus omne conſolatus horta
tuſque pro tempore eſt, & metum timentibu
9 demeret, & ſpe omnes impleret. Erat hic anno
XX natus: in qua aetate ita moderate de ſe mult
pollicitus eſt, ut appareret plura eum experimen
10 tis reſervare. Macedonibus immunitatem cun-
ctarum rerum, praeter militiae vacationem de-
dit. quo facto tantum ſibi favorem omnium con-
ciliavit, ut, corpus hominis, non virtutem regis
mutaſſe ſe dicerent.
1 CAP. II. Prima illi cura paternarum exequia-
rum

an fuit; in quibus ante omnia, caedis conſcios tumulum patris occidi juſſit. ſoli Alexandro 2
Inciſtae fratri pepercit, ſervans in eo auſpicium nitatis ſuae: nam regem eum primus ſalutave-. Aemulum quoque imperii Caranum fratrem 3
noverca ſuſceptum interfici curavit. Inter ini- 4
multas gentes rebellantes compeſcuit, orien- nonnullas ſeditiones extinxit. Quibus rebus 5
ctus citato gradu in Graeciam contendit: ubi, mplo patris Corinthum evocatis civitatibus, x in locum ejus ſubſtituitur. Inchoatum dein- 6
a patre Perſicum bellum aggreditur. in cujus 7
paratu occupato nuntiatur, Athenienſes & The-nos ab eo ad Perſas defeciſſe, auctoremque ejus ectionis, magno auri pondere a Perſis corru-m, Demoſthenem oratorem extitiſſe; qui Ma- 8
onum deletas omnes cum rege copias a Tri-is affirmaverit, producto in concionem aucto- qui in eo praelio, in quo rex ceciderit, ſe oque vulneratum diceret. Qua opinione mu- 9
os omnium ferme civitatium animos eſſe: prae-a Macedonum obſideri. Quibus motibus oc- 10
ſurus tanta celeritate inſtructo paratoque exer- Graeciam oppreſſit, ut, quem venire non ſerant, videre ſe vix crederent.

Cap. III. In tranſitu hortatus Theſſalos fue- 1
; beneficiorumque Philippi patris, maternaeque e cum his ab Aeacidarum gente neceſſitudinis monuerat. Cupide haec Theſſalis audientibus, 2
mplo patris dux univerſae gentis creatus erat, vectigalia omnia redituſque ſuos ei tradiderant. d Athenienſes, ſicuti primi defecerant, ita pri- 3
poenitere coeperunt; contemptum hoſtis in 4
mirationem vertentes, pueritiamque Alexandri, etam antea, ſupra virtutem veterum ducum ollentes. Miſſis itaque legatis, bellum depre- 5
can-

cantur; quibus auditis & graviter increpatis, A
6 lexander bellum remiſit. Inde Thebas exercitu
convertit, eadem indulgentia uſurus, ſi parem pœ
7 nitentiam inveniſſet. Sed Thebani armis, nc
precibus nec deprecatione uſi ſunt. Itaque vi
graviſſima quaeque ſupplicia miſerrimae captivit
8 tis experti ſunt. In conſilio cum de excidio urb
deliberaretur, Phocenſes & Plataeenſes & Th
ſpienſes & Orchomenii, Alexandri ſocii, victo
riaeque participes, excidia urbium ſuarum cr
9 delitatemque Thebanorum referebant: ſtudia
Perſas non praeſentia tantum, verum & vete
10 adverſus Graeciae libertatem increpantes. *Quan*
obrem odium eos omnium populorum eſſe: quod vel ex
manifeſtari, quod jurejurando ſe omnes obſtrinxerint,
11 *victis Perſis Thebas diruerent.* Adjiciunt & ſcel
rum priorum fabulas, quibus omnes ſcenas repl
verint, ut non praeſenti tantum perfidia, veru
& vetere infamia inviſi forent.

1 CAP. IV. Tunc Cleadas unus ex captivis, d
ta poteſtate dicendi, *Non a rege ſe defeciſſe, quem in*
2 *terfectum audierint, ſed a regis heredibus. quicquid*
eo ſit admiſſum, credulitatis, non perfidiae culpam eſ
cujus tamen jam magna ſe ſupplicia pependiſſe, dele
3 *juventute. Nunc ſenum feminarumque, ſicuti infirmu*
ita innoxium reſtare vulgus, quod ipſum ſtupris conti
meliiſque ita vexatum eſſe, ut nihil amarius unqua
4 *ſint paſſi: nec jam pro civibus ſe, qui tam pauci rema*
ſerint, orare; ſed pro innoxio patriae ſolo, & pro urbe
5 *quae non viros tantum, verum & deos genuerit.* Pri
vata etiam regem ſuperſtitione deprecatur, geni
apud ipſos Herculis, unde originem gens Aeac
darum trahat; actaque Thebis a patre ejus Phi
6 lippo pueritia. rogat, *Urbi parcat, quae majores eju*
partim apud ſe genitos, deos adoret; partim educatos
ſummae majeſtatis reges viderit. Sed potentior fui
ir

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

a quam preces. Itaque urbs diruitur, agri in- 7
victores dividuntur, captivi ſub corona ven-
tur: quorum pretium non ex ementium com- 8
do, ſed ex inimicorum odio extenditur. Mi- 9
anda res Athenienſibus viſa. Itaque portas re-
iis profugorum contra interdictum regis ape-
re. Quam rem ita graviter tulit Alexander, ut 10
anda legatione denuo bellum deprecantibus,
demum remiſerit, ut oratores & duces, quo-
n fiducia toties rebellent, ſibi dedantur: para- 11
lue Athenienſibus, ne cogantur ſubire bellum,
res reducta eſt, ut retentis oratoribus, duces
exilium agerentur; qui ex continenti ad Da- 12
m profecti non mediocre momentum Perſa-
n viribus acceſſere.

CAP. V. Proficiſcens ad Perſicum bellum, 1
nes novercae ſuae cognatos, quos Philippus
excelſiorem dignitatis locum provehens impe-
praefecerat, interfecit. Sed nec ſuis, qui 2
i regno videbantur, pepercit, ne qua materia
itionis, procul ſe agente, in Macedonia rema-
et: & reges ſtipendiarios conſpectioris ingenii 3
commilitium ſecum trahit, ſegniores ad tute-
n regni relinquit. Adunato deinde exercitu na- 4
onerat; unde conſpecta Aſia, incredibili ar-
e mentis accenſus duodecim aras Deorum in
li vota ſtatuit. Patrimonium omne ſuum, 5
d in Macedonia Europaque habebat, amicis
idit, *ſibi Aſiam ſufficere* praefatus. Priuſquam 6
a navis litore excederet, hoſtias caedit, petens
toriam bello, quo toties a Perſis petitae Grae-
e ultor electus ſit: quibus longa jam ſatis & 7
tura imperia contigiſſe, quorumque tempus
e vices excipere melius acturos. Sed nec exer- 8
us ejus alia, quam regis animorum praeſumptio
t: quippe obliti omnes conjugum, liberorum- 9
que,

que, & longinquae a domo militiae, Perſicu
aurum & totius Orientis opes, jam quaſi ſua
praedam ducebant; nec belli periculorumque, ſ
10 divitiarum meminerant. Cum delati in con
nentem eſſent, primus Alexander jaculum vel
in hoſtilem terram jecit, armatuſque de navi tr
11 pudianti ſimilis proſiluit; atque ita hoſtias caedi
precatus, *ne ſe regem illae terrae invitae accipian*
12 In Ilio quoque ad tumulos heroum, qui Trojan
bello ceciderant, parentavit.

1 Cap. VI. Inde hoſtem petens milites a popu
latione Aſiae prohibuit, *parcendum ſuis rebus* prae
2 fatus, *nec perdenda ea, quae poſſeſſuri venerint.* I
exercitu ejus fuere peditum xxx duo millia, equ
tum quatuor millia quingenti, naves centu
3 LXXXII. Hac tam parva manu univerſum terr
rum orbem utrum admirabilius vicerit, an aggr
4 di auſus fuerit, incertum eſt. Cum ad tam pericu
loſum bellum exercitum legeret, non juvenes ro
buſtos, nec primum florem aetatis, ſed veter
nos, pleroſque etiam emeritae militiae, qui cum
5 patre patruiſque militaverant, elegit: ut non tam
milites, quam magiſtros militiae electos putares
6 Ordines quoque nemo niſi ſexagenarius duxit: u
ſi principia caſtrorum cerneres, ſenatum te ali
7 cujus priſcae reipubl. videre diceres. Itaque ne
mo in praelio fugam, ſed victoriam cogitavit
nec in pedibus cuiquam ſpes, ſed in lacertis fuit
8 Contra rex Perſarum Darius, fiducia virium, ni
aſtu agere, affirmans ſuis, *Occulta conſilia victoria*
9 *furtivae convenire:* nec hoſtem regni finibus arcere
ſed in intimum regnum accipere; glorioſius ratu
10 repellere bellum, quam non admittere. Prim
11 igitur congreſſio in campis Adraſtiae fuit. In acie
Perſarum ſexcenta millia fuere, quae non minu
arte Alexandri, quam virtute Macedonum ſupe
rata

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

a, terga verterunt. Magna itaque caedes Per-
um fuit. De exercitu Alexandri novem pe- 12
es, centum viginti equites cecidere; quos rex 13
penſe ad ceterorum exemplum humatos ſtatuis
eſtribus donavit, cognatiſque eorum immu-
ates dedit. Poſt victoriam major pars Aſiae 14
eum defecit. Geſſit & plura bella cum prae- 15
tis Darii, quos jam non tam armis, quam
rore nominis ſui vicit.

CAP. VII. Dum haec aguntur, interim indicio 1
otivi ad eum defertur, inſidias ei ab Alexandro
ncista, genero Antipatri, qui praepoſitus Mace-
niae erat, parari. Ob quam cauſam timens, ne 2
is interfecto eo in Macedonia motus oriretur,
vinculis eum habuit. Poſt haec Gordium urbem 3
tit, quae poſita eſt inter Phrygiam majorem &
norem: cujus urbis potiundae non tam propter 4
aedam cupido eum cepit, ſed quod audierat in
urbe, in templo Jovis jugum plauſtri Gordii
ſitum, cujus nexum ſi quis ſolviſſet, eum tota
ſia regnaturum antiqua oracula ceciniſſe. Hu- 5
s rei cauſa & origo illa fuit. Gordius cum in
s regionibus bubus conductis araret, aves eum
mnis generis circumvolare coeperunt. Profe- 6
us ad conſulendos augures vicinae urbis, obviam
porta habuit virginem eximiae pulcritudinis,
rcontatus eam, quem potiſſimum augurem
nſuleret. illa audita cauſa conſulendi, gnara ar- 7
s ex diſciplina parentum, *regnum ei portendi*, re-
ondit; polliceturque ſe & matrimonii & ſpei
ciam. Tam pulcra conditio, prima regni feli- 8
tas videbatur. Poſt nuptias inter Phrygas orta 9
ditio eſt. Conſulentibus de fine diſcordiarum 10
racula reſponderunt, *regem diſcordiis opus eſſe*. Ite- 11
to quaerentibus de perſona regis, jubentur eum
gem obſervare, quem reverſi primum in tem-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

12 plum Jovis euntem plauſtro reperiſſent. Obvi
illis Gordius fuit, ſtatimque eum regem conſ
13 lutant. Ille plauſtrum, quo vehenti regnum d
latum fuerat, in templo Jovis poſitum, Majeſt
14 ti regiae conſecravit. Poſt hunc filius Mida r
gnavit, qui ab Orpheo ſacrorum ſolennibus in
tiatus Phrygiam religionibus implevit, quibus t
15 tior omni vita, quam armis fuit. Igitur Alexa
der capta urbe cum in templum Jovis veniſſe
16 jugum plauſtri Gordii requiſivit: quo exhibito
cum capita loramentorum intra nodos abſcor
dita reperire non poſſet, violentius oraculo uſ
gladio loramenta caedit, atque ita reſolutis nex
bus, latentia in nodis capita invenit.

1 CAP. VIII. Haec illi agenti nuntiatur, D
2 rium cum ingenti exercitu adventare. Itaque t
mens anguſtias magna celeritate Taurum tra
ſcendit, in qua feſtinatione quingenta ſtadia cu
3 ſu fecit. Cum Tarſum veniſſet, captus Cydr
fluminis amoenitate, per mediam urbem influen
tis, projectis armis, plenus pulveris ac ſudoris i
4 praefrigidam undam ſe projecit. Tum repent
tantus nervos ejus occupavit rigor, ut intercluſ
voce non ſpes modo remedii, ſed nec dilatio pe
5 riculi inveniretur. Unus erat ex medicis nomin
Philippus, qui ſolus remedium polliceretur: ſe
& ipſum Parmenionis pridie a Cappadocia miſſa
6 epiſtolae ſuſpectum faciebant; qui ignarus infir
mitatis Alexandri ſcripſerat, a Philippo medic
caveret. nam corruptum illum a Dario ingent
7 pecunia eſſe. Tutius tamen eſt ratus, dubiae ſ
fidei medici credere, quam indubitato morbo pe-
8 rire. Accepto igitur poculo epiſtolas medico tra-
didit, atque ita inter bibendum oculos in vultum
9 legentis intendit. Ut ſecurum conſpexit, laetior
factus eſt, ſanitatemque quarta die recepit.

CAP.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

CAP. IX. Interea Darius cum quadringentis 1
illibus peditum, ac centum millibus equitum
aciem procedit. Movebat haec multitudo ho- 2
ſum reſpectu paucitatis ſuae Alexandrum; ſed
iterdum reputabat, quantas res cum iſta paucita-
 geſſiſſet, quantoſque populos fudiſſet. Itaque 3
ım ſpes metum vinceret, periculoſius differ-
 bellum ratus, ne deſperatio ſuis creſceret,
rcumvectus ſuos, ſingulas gentes diverſa oratio-
e alloquitur; Illyrios & Thracas opum ac divi- 4
arum oſtentatione; Graecos veterum bellorum
iemoria internecivique cum Perſis odii accen-
ebat; Macedones autem nunc Europae victae 5
dmonet, nunc Aſiae expetitae; nec inventas illis
oto orbe pares vires gloriatur. Ceterum & la- 6
orum finem hunc & gloriae cumulum fore. At- 7
ue inter haec identidem conſiſtere aciem jubet,
t hac mora conſueſcant oculis turbam hoſtium
ıſtinere. Nec Darii ſegnis opera in ordinanda 8
cie defuit. Quippe omiſſis ducum officiis ipſe
mnia circumire, ſingulos hortari, veteris gloriae
'erſarum, imperiique perpetuae a diis immorta-
ibus datae poſſeſſionis admonere. Poſt haec prae- 9
ium ingentibus animis committitur. In eo uter-
ue rex vulneratur. Tamdiu certamen anceps fuit,
uoad fugeret Darius. Exinde caedes Perſarum 10
ecuta eſt. Caeſa ſunt peditum unum & ſexagin-
a millia, equitum decem millia; capta quadra-
inta millia. Ex Macedonibus cecidere pedeſtres
CXXX, equites CL. In caſtris Perſarum mul- 11
tum auri ceterarumque opum inventum. Inter 12
captivos caſtrorum mater & uxor eademque ſo-
ror & filiae duae Darii fuere. Ad quas viſendas 13
hortandaſque cum Alexander veniſſet, conſpectis
armatis, invicem ſe amplexae, velut ſtatim mori-
turae, complorationem ediderunt. Provolutae 14

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

deinde genibus Alexandri, non mortem, ſed du
Darii corpus ſepeliant, dilationem mortis, depr
15 cantur. Motus tanta mulierum pietate Alexand
& Darium vivere dixit, & timentibus mortis m
16 tum demſit, eaſque haberi ut reginas praecepit. F
lias quoque non ſordidius dignitate patris ſpera
matrimonium juſſit.

1 CAP. X. Poſt haec opes Darii, divitiarumq
apparatum contemplatus admiratione tantaru
2 rerum capitur. Tunc primum luxurioſa conv
via & magnificentiam epularum ſectari, tunc Ba
ſenen captivam diligere propter formae pulcrit
3 dinem coepit. A qua poſtea ſuſceptum pueru
4 Herculem vocavit. Memor tamen adhuc D
rium vivere, Parmenionem ad occupandam Pe
ſicam claſſem, alioſque amicos ad recipiendas A
5 ſiae civitates miſit; quae ſtatim audita fama victo
riae, ipſis Darii praefectis cum auri magno pon
dere tradentibus ſe, in poteſtatem victorum ve
6 nerunt. Tunc in Syriam proficiſcitur, ubi obvic
7 cum infulis multos orientis reges habuit. E
his pro meritis ſingulorum alios in ſocietater
recepit, aliis regnum ademit, ſuffectis in loca eo
8 rum novis regibus. Inſignis praeter ceteros fu
Abdalonimus, rex ab Alexandro Sidoniae conſti
9 tutus. Quem Alexander, cum operam oblocar
ad puteos exhauriendos, hortoſque irrigandos ſo
litus eſſet, miſere vitam exhibentem, regem fe
cerat, ſpretis nobilibus, ne generis id, non danti
10 beneficium putarent. Tyriorum civitas cum co-
ronam auream magni ponderis per legatos in ti-
tulum gratulationis Alexandro miſiſſet, grate mu-
nere accepto, Tyrum ſe ire velle ad vota Hercu-
11 li reddenda dixit. Cum legati rectius id eum in
Tyro vetere & antiquiore templo facturum dice-
rent, in deprecantes ejus introitum ita exarſit,
ut urbi

urbi excidium minaretur: confeſtimque exer- 12
cu inſulae applicato, non minus animoſis Ty-
s fiducia Carthaginienſium, bello excipitur. Au- 13
bat enim Tyriis animos Didonis exemplum,
ae Carthagine condita tertiam partem orbis
aeſiſſet, turpe ducentes, ſi feminis ſuis plus ani-
i fuiſſet in imperio quaerendo, quam ſibi in tuen-
libertate. Amota igitur imbelli aetate Cartha- 14
nem, & arceſſitis mox auxiliis, non magno poſt
mpore per proditionem capiuntur.

CAP. XI. Inde Rhodum Alexander, Aegy- 1
tum, Ciliciamque ſine certamine recipit. Ad 2
vem deinde Hammonem pergit, conſulturus
de eventu futurorum & de origine ſua. Nam- 3
ue mater ejus Olympias confeſſa viro ſuo Phi-
ppo fuerat, Alexandrum non ex eo ſe, ſed ex
rpente ingentis magnitudinis concepiſſe. De- 4
ique Philippus ultimo prope vitae ſuae tempo-
, *filium ſuum non eſſe* palam praedicaverat. Qua 5
cauſa Olympiadem, velut ſtupri compertam,
pudio dimiſerat. Igitur Alexander cupiens ori- 6
nem divinitatis acquirere, ſimul & matrem in-
mia liberare, per praemiſſos ſubornat antiſtites,
uid ſibi reſponderi velit. Ingredientem templum 7
atim antiſtites ut Hammonis filium ſalutant. Ille 8
etus dei adoptione hoc ſe patre cenſeri jubet.
ogat deinde, *An omnes interfectores parentis ſui* 9
t ultus? reſpondetur, *Patrem ejus nec poſſe inter-*
ci, nec mori; regis Philippi peractam plene ultio-
em eſſe. Tertiam interrogationem poſcenti, 10
ictoriam omnium bellorum poſſeſſionemque
rrarum dari reſpondetur. Comitibus quoque 11
uis reſponſum, ut Alexandrum pro deo, non
ro rege colerent. Hinc illi aucta inſolentia, 12
iruſque animo increvit tumor, exempta comi-
ate, quam & Graecorum literis & Macedonum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

13 inſtitutis didicerat. Reverſus ab Hammone Ale-
xandriam condidit, & coloniam Macedonum ca-
put eſſe Aegypti jubet.
1 CAP. XII. Darius cum Babyloniam profu-
giſſet, per epiſtolas Alexandrum deprecatur, re-
dimendarum ſibi captivarum poteſtatem faciat,
inque eam rem magnam pecuniam pollicetur.
2 ſed Alexander in pretium captivarum regnum
3 omne, non pecuniam petit. Interjecto tempo-
re, aliae epiſtolae Darii Alexandro redduntur,
quibus filiae matrimonium & regni portio offertur.
4 Sed Alexander *ſua ſibi dari* reſcripſit; juſſitque ſup-
plicem venire, & regni arbitria victori permittere.
5 Tum ſpe pacis amiſſa, bellum Darius reparat;
cum quadringentis millibus peditum, & centum
6 millibus equitum obviam vadit Alexandro. In
itinere nuntiatur, uxorem ejus ex colliſione ab-
jecti partus deceſſiſſe, ejuſque mortem illacryma-
tum Alexandrum, exequiaſque benigne proſecu-
tum, idque eum non amoris, ſed humanitatis
7 cauſa feciſſe. Nam ſemel tantum eam Alexan-
dro viſam eſſe, cum matrem filiaſque ejus par-
8 vulas frequenter conſolaretur. Tunc Darius ſe
ratus vere victum, cum poſt tot praelia etiam be-
neficiis ab hoſte ſuperaretur, gratumque ſibi eſſe,
ſi vincere nequeat, quod a tali potiſſimum vince-
9 retur. Scribit itaque & tertias epiſtolas, & gra-
10 tias agit, quod nihil in ſuos hoſtile fecerit. Of-
fert deinde majorem partem regni uſque flumen
Euphratem & alteram filiam uxorem, pro reli-
11 quis captivis triginta millia talentum. Ad haec
Alexander, *Gratiarum actionem ab hoſte ſupervaca-*
12 *neam eſſe* reſpondit: *nec a ſe quicquam factum in hoſtis*
adulationem, nec quod in dubios belli exitus, aut in le-
13 *ges pacis ſibi lenocinia quaereret; ſed animi magnitudi-*
ne, qua didicerit adverſus vires hoſtium, non adverſus
calami-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

lamitates contendere; polliceturque, *praeſtaturum ſe* 14
Dario, ſi ſecundus ſibi, non par haberi velit. Ce- 15
rum, neque mundum poſſe duobus ſolibus regi; neque
bem ſumma duo regna ſalvo ſtatu terrarum habere.
oinde aut deditionem ea die, aut in poſteram aciem 16
iret, nec polliceatur ſibi aliam, quam ſit expertus,
ctoriam.

CAP. XIII. Poſtera die aciem producunt. 1
um repente ante praelium confectum curis
lexandrum ſomnus arripuit. Cum ad pugnam 2
lus rex deeſſet, a Parmenione aegre excitatus,
aerentibus ſomni cauſas omnibus inter pericula,
ijus etiam in otio ſemper parcior fuerit: *Magno* 3
aeſtu liberatum ait, *ſomnumque ſibi a repentina*
curitate datum, quod liceat cum omnibus Da-
coepiis confligere; veritum ſe longam belli mo-
am, ſi Perſae exercitum diviſiſſent. Ante prae- 4
um utraque acies hoſtibus ſpectaculo fuit. Ma- 5
edones multitudinem hominum, corporum ma-
nitudinem, armorumque pulcritudinem mira-
antur: Perſae a tam paucis victa ſuorum tot mil-
a ſtupebant. Sed nec duces circumire ſuos ceſ- 6
abant. Darius vix denis armatis ſingulos hoſtes, 7
diviſio fieret, evenire dicebat. Alexander Ma- 8
edonas monebat, *Ne multitudine hoſtium, nec cor-*
oris magnitudine, vel coloris novitate moverentur: tan-
um meminiſſe jubet, *cum iiſdem ſe tertio pugnare. nec* 9
eliores factos putarent fuga, cum in aciem ſecum tam
riſtem memoriam caedium ſuarum & tantum ſanguinis
uobus praeliis fuſi ferrent; & quemadmodum Dario 10
ajorem turbam hominum eſſe, ſic virorum ſibi. Hor- 11
atur, *Spernant illam aciem auro & argento fulgentem,*
n qua plus praedae, quam periculi ſit; cum victoria
on armorum decore, ſed ferri virtute quaeratur.

CAP. XIV. Poſt haec praelium committitur. 1
Macedones in ferrum cum contemptu toties a ſe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

victi hoſtis ruebant; contra Perſae mori, quai
2 vinci praeoptabant. Raro ullo praelio tantum ſai
3 guinis fuſum eſt. Darius cum vinci ſuos videre
mori voluit & ipſe; ſed a proximis fugere compu
4 ſus eſt. Suadentibus deinde quibuſdam, ut pon
Cydni fluminis, ad iter hoſtium impediendum
intercideretur: *Non ita ſe ſaluti ſuae velle conſultu*
ait, *ut tot millia ſociorum hoſti objiciat: debere & ali*
5 *fugae viam patere, quae patuerit ſibi.* Alexande
autem periculoſiſſima quaeque aggrediebatur, &
ubi confertiſſimos hoſtes acerrime pugnare con
ſpexiſſet, eo ſe ſemper ingerebat, periculaque ſu
6 eſſe, non militum volebat. Hoc praelio Aſia
imperium rapuit, quinto poſt acceptum regnun
7 anno: cujus tanta felicitas fuit, ut poſt hoc nem
rebellare auſus ſit; patienterque Perſae poſt im
perium tot annorum jugum ſervitutis acceperint
8 Donatis refectiſque militibus XXXIV diebus prae
9 dam recognovit. In urbe deinde Suſa XL milli
10 talentum invenit. Expugnat & Perſepolim, ca
put Perſici regni, urbem multis annis illuſtrem
refertamque orbis terrarum ſpoliis, quae interitu
11 ejus primum apparuere. Inter haec DCCC ad-
modum Graeci occurrunt Alexandro, qui poenam
captivitatis truncata corporis parte tulerant, ro-
gantes, ut ſicuti Graeciam, ſe quoque ab hoſtium
12 crudelitate vindicaret. Data poteſtate redeundi,
agros accipere maluerunt, ne non tam gaudium
parentibus, quam deteſtandum ſui conſpectum
reportarent.

1 CAP. XV. Interea Darius in gratiam victoris
a cognatis ſuis aureis compedibus cateniſque in
2 vico Parthorum Thara vincitur. Credo ita diis
immortalibus judicantibus, ut in terra eorum,
qui ſucceſſuri imperio erant, Perſarum regnum
3 finiretur. Alexander quoque citato curſu poſtera
die ſu-

ɛe ſupervenit, ibique cognovit Darium clauſo
ehiculo per noctem exportatum. Juſſo itaque 4
xercitu ſubſequi, cum ſex millibus equitum fu-
entem inſequitur; in itinere multa & periculoſa
raelia facit. Emenſus deinde plura millia paſ- 5
ıum, cum nullum Darii indicium reperiſſet, re-
ρirandi equis data poteſtate, unus ex militibus,
um ad fontem proximum pergit, in vehiculo
)arium, multis quidem vulneribus confoſſum,
d ſpirantem adhuc invenit. qui applicito capti- 6
o cum civem ex voce cognoviſſet, *Id ſaltem prae-
ntis fortunae ſolatium habere ſe* dixit, *quod apud in-
llectūrum locuturus eſſet, nec incaſſum poſtremas voces
niſſurus.* Perferri haec Alexandro jubet, *Se nullis* 7
*eum meritorum officiis, maximorum illi debitorem mo-
, quod in matre liberiſque ſuis regium ejus, non ho-
ilem animum expertus, felicius hoſtem quam cognatos
rtitus ſit: quippe matri & liberis ſuis ab eodem hoſte* 8
*itam datam, ſibi a cognatis ereptam, quibus & vitam
regna dederit. Quamobrem gratiam illis eam futuram,* 9
uam ipſe victor volet. Alexandro referre ſe, quam 10
*lam moriens poteſt, gratiam: Precari ſuperum inferum-
ıe numina & regales deos, uti illi terrarum omnium
ctori contingat imperium. Pro ſe juſtam magis, quam* 11
avem ſepulturae veniam orare. Quod ad ultionem per- 12
*neat, jam non ſuam, ſed exempli, communemque
nnium regum eſſe cauſam, quam negligere, illi & in-
corum & periculoſum eſſe; quippe cum in altero juſti-
ae ejus, in altero etiam utilitatis cauſa verſetur. In* 13
*uam rem unicum pignus fidei regiae dexteram ſe feren-
am Alexandro dare.* Poſt haec porrecta manu
xſpiravit. Quae ubi Alexandro nuntiata ſunt, 14
iſo corpore defuncti, tam indignam illo faſtigio
ıortem lacrymis proſecutus eſt; corpusque re- 15
io more ſepeliri, & reliquias ejus majorum tu-
ıulis inferri juſſit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

LIBER XII.

BREVIARIUM CAPITUM.

1 *Alexandri in retinendo milite ſolertia. Graeci bellum abſente Alexandro reparant.*

2 *Alexander, rex Epiri, Italiam turbat, & tandem in pugna cadit. Scythae Alexandri praefectum & exercitum internecione delent.*

3 *Alexandri ſimulatio, ambitio, cum Thaleſtri concubitus, luxus & profuſiones.*

4 *Qua ratione Macedones tumultuantes in officio continuerit.*

5 *In domeſticos ſuos ferrum ſtringit, & nova ratione adverſarios ulciſcitur, populos multos ſubigit, & Beſſum, Darii interfectorem, de medio tolli curat.*

6 *In convivio mactat Clitum amicum, quem fruſtra deſiderat peccati ſera poenitentia ductus.*

7 *Ad ingenium reverſus in prudentes conſiliarios ſaevit, ad orientem ſtatuit imperii limites. Bacchi veſtigiis delectatur: Herculiſque geſta ſuperare contendit.*

8 *Porum, praelio ſuperatum, regie excipit & dimittit. multis populis expugnatis quietem exercitui concedere velle videtur.*

9 *Bellum inſtaurat. In Sugambrorum urbe de vita certat & periclitatur.*

10 *Ab amicis periculo ereptus oceanum luſtrat, terminos imperii ſtatuit, praefectos vita privat, & ad nuptias applicat animum.*

11 *Liberalitas, munificentia, & ſeveritas ejuſdem.*

12 *Qua ratione Macedones ſeditioſos ad officium revocaverit. Hephaeſtionis obitus & tumulus.*

13 *Dum occidentales provinciae manus porrigunt, Alexander in lethalem morbum incidit Babylonem pergens.*

14 *Alexan-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

4 *Alexander Antipatri artibus veneno extinguitur.*
5 *Alexandri moribundi noviſſima verba.*
6 *Ejuſdem Alexandri Magni elogium.*

CAP. I.

A Lexander in perſequendo Dario amiſſos mi- 1
lites magnis funerum impenſis extulit; reli-
uis expeditionis ejus ſociis tredecim millia ta-
ntum diviſit. Equorum major pars aeſtu amiſſa, 2
utileſque etiam, qui ſuperfuerant, facti. Pecu- 3
ia omnis centum nonaginta millia talentum Ec-
atana congeſta, eique Parmenio praepoſitus.
)um haec aguntur, epiſtolae Antipatri e Mace- 4
onia ei redduntur, quibus bellum Agidis regis
partanorum in Graecia; bellum Alexandri regis
piri in Italia; bellum Zopyrionis, praefecti
jus in Scythia, continebatur. Quibus varie affe- 5
tus, plus tamen laetitiae, cognitis mortibus duo-
um aemulorum regum, quam doloris, amiſſi cum
opyrione exercitus, ſuſcepit. Namque poſt pro- 6
ectionem Alexandri, Graecia ferme omnis in
ccaſionem recuperandae libertatis ad arma con-
urrerat, auctoritatem Lacedaemoniorum ſecuta,
ui Philippi Alexandrique pacem ſoli ſpreverant 7
t leges reſpuerant. Dux hujus belli Agis rex 8
acedaemoniorum fuit: quem motum Antipater
ontractis militibus in ipſo ortu oppreſſit. Ma- 9
na tamen utrinque caedes fuit. Agis rex, cum 10
uos terga dantes videret, dimiſſis ſatellitibus, ut
lexandro felicitate, non virtute inferior videre-
ur, tantam ſtragem hoſtium edidit, ut agmina
nterdum fugaret. Ad poſtremum, etſi a multi- 11
udine victus, gloria tamen omnes vicit.

CAP. II. Porro Alexander, rex Epiri, in 1
taliam a Tarentinis, auxilia adverſus Bruttios

deprecantibus, ſollicitatus, ita cupide profectus
fuerat, veluti in diviſione orbis terrarum, Ale-
xandro, Olympiadis ſororis ſuae filio, oriens,
2 ſibi occidens ſorte contigiſſet; non minorem re-
rum materiam in Italia, Africa, Siciliaque, quam
3 ille in Aſia & in Perſis habiturus. Huc accede-
bat, quod ſicut Alexandro Magno Delphica ora-
cula inſidias in Macedonia; ita huic reſponſum
Dodonaei Jovis circa urbem Pandoſiam amnem-
4 que Acheruſium praedixerat. Quae utraque cum
in Epiro eſſent, ignarus eadem & in Italia eſſe,
ad declinanda fatorum pericula peregrinam mili-
5 tiam cupidius elegerat. Igitur, cum in Italiam
veniſſet, primum illi bellum cum Appulis fuit:
6 quorum cognito urbis fato, brevi poſt tempore
7 pacem & amicitiam cum rege eorum fecit. Erat
namque tunc temporis urbs Appulis Brunduſium,
quam Aetoli, ſequuti dudum fama rerum in Troja
geſtarum clariſſimum ac nobiliſſimum ducem
8 Diomedem, condiderant; ſed pulſi ab Appulis
conſulentes oracula reſponſum acceperant, *locum,*
9 *quem repetiſſent, perpetuo poſſeſſuros.* Hac igitur ex
cauſa, per legatos cum belli comminatione reſti-
10 tui ſibi ab Appulis urbem poſtulaverant. Sed ubi
Appulis oraculum innotuit, interfectos legatos
in urbe ſepelierant, perpetuam ibi ſedem habitu-
ros. Atque ita defuncti reſponſo diu urbem poſ-
11 ſederunt. Quod factum cum cognoviſſet Ale-
xander, antiquitatis fata veneratus bello Appulo-
12 rum abſtinuit. Geſſit & cum Brutiis Lucaniſque
bellum, multaſque urbes cepit: tum & cum Me-
tapontinis & Pediculis & Romanis foedus amici-
13 tiamque fecit. Sed Brutii Lucanique, cum au-
xilia a finitimis contraxiſſent, acrius bellum re-
14 petivere. Ibi rex juxta urbem Pandoſiam & flu-
men Acheronta, non prius fatalis loci cognito
nomi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

omine, quam occideret, interficitur; morienſ-
ıe non in patria fuiſſe ſibi periculoſam mor-
m, propter quam patriam fugerat, intellexit.
orpus ejus Thurii publice redemptum ſepulturae 15
adiderunt. Dum haec aguntur in Italia, Zo- 16
yrion quoque praefectus Ponti ab Alexandro
lagno relictus, otioſum ſe ratus, ſi nihil & ipſe
eſſiſſet, adunato XXX millium exercitu, Scythis
ellum intulit; caeſuſque cum omnibus copiis 17
oenas temere illati belli genti innoxiae luit.

CAP. III. Haec cum nuntiata in Parthis Ale- 1
andro eſſent, ſimulato moerore, propter Ale-
andri cognationem, exercitui ſuo triduum lu-
tum indixit. Omnibus deinde, velut perpetra- 2
bello, reditum in patriam exſpectantibus, con-
ıgeſque ac liberos ſuos animo jam quodammo-
o complectentibus, ad concionem exercitum
ocat: ibi *nihil actum tot egregiis praeliis* ait, *ſi in-* 3
lumis orientalis barbaria relinquatur; nec ſe corpus,
d regnum Darii petiſſe; perſequendoſque eſſe eos, qui
regno defecerint. Hac oratione velut ex integro 4
ıcitatis animis, Hyrcaniam, Mardoſque ſubegit.
bi ei occurrit Thaleſtris ſive Minithaea, Ama- 5
onum regina, cum CCC mulieribus, XXV die-
um inter infeſtiſſimas gentes itinere confecto, ex
ege liberos quaeſitura: cujus conſpectus adven- 6
ıſque admirationi omnibus fuit, & propter inſo-
tum feminis habitum, & propter expetitum con-
ubitum. Ob hoc tredecim diebus otio a rege 7
atis, ut viſa eſt uterum impleſſe, diſceſſit. Poſt 8
aec Alexander habitum regum Perſarum & dia-
lema, inſolitum antea regibus Macedonicis, vel-
ıt in leges eorum, quos vicerat, tranſiret, aſſu-
nit. Quae ne invidioſius in ſe uno conſpiceren- 9
ur, amicos quoque ſuos longam veſtem aura-
am purpureamque ſumere jubet. Ut luxum 10

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

quoque, ſicuti cultum Perſarum imitaretur, inter
pellicum regiarum greges electae pulcritudinis no-
11 bilitatiſque noctium vices dividit. His rebus ingen-
tes epularum apparatus adjicit, ne jejuna & de-
ſtructa luxuria videretur, conviviumque juxta re-
12 giam magnificentiam ludis exornat; immemor
prorſus, tantas opes amitti his moribus, non quae-
ri ſolere.
1 CAP. IV. Inter haec indignatio omnium totis
caſtris erat, a Philippo illum patre tantum dege-
neraviſſe, ut etiam patriae nomen ejuraret, mo-
reſque Perſarum aſſumeret, quos propter tales
2 mores vicerat. Sed ne ſolus vitiis eorum, quos
armis ſubegerat, ſuccubuiſſe videretur, militibus
quoque ſuis permiſit, ſi quarum captivarum con-
3 ſuetudine tenerentur, ducere uxores: exiſtimans
minorem in patriam reditus cupiditatem futuram
habentibus in caſtris imaginem quandam larium
4 ac domeſticae ſedis; ſimul & laborem militiae
5 molliorem fore dulcedine uxorum. In ſupple-
menta quoque militum minus exhauriri poſſe
Macedoniam, ſi veteranis patribus tirones filii
6 ſuccederent: militaturi in vallo, in quo eſſent
nati: conſtantioreſque futuri, ſi non ſolum tiro-
cinia, verum & incunabula in ipſis caſtris poſuiſ-
7 ſent. Quae conſuetudo in ſucceſſores quoque
8 Alexandri manſit. Igitur & alimenta pueris ſtatuta;
& inſtrumenta armorum equorumque juvenibus
data; & patribus, pro numero filiorum, praemia
9 ſtatuta. Si quorum patres occidiſſent, nihilomi-
nus pupilli ſtipendia patrum trahebant, quorum
10 pueritia inter varias expeditiones militia erat. Ita-
que a parvula aetate periculis laboribuſque indu-
rati invictus exercitus fuere: neque caſtra aliter
quam patriam, neque pugnam aliud unquam quam
victoriam duxere. Haec ſuboles nomen habuit
Epigo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

pigoni. Parthis deinde domitis, praefectus his 12
tuitur ex nobilibus Perſarum Andragoras; unde
pſtea originem Parthorum reges habuere.
CAP. V. Interea Alexander non regio, ſed 1
bſtili odio ſaevire in ſuos coepit. Maxime in- 2
gnabatur carpi ſe ſermonibus ſuorum Philippi
tris, patriaeque mores ſubvertiſſe. Propter 3
ae crimina, Parmenion quoque ſenex, digni-
te regi proximus, cum Philota filio, de utro-
ue prius quaeſtionibus habitis, interficitur. Fre- 4
ere itaque omnes univerſis caſtris coepere, in-
oxii ſenis filiique caſum miſerantes, interdum *ſe*
oque non debere melius ſperare dicentes. Quae 5
am nuntiata Alexandro eſſent, verens ne haec
pinio etiam in Macedoniam divulgaretur, & ne
ictoriae gloria ſaevitiae macula infuſcaretur, ſi-
ulat ſe ex amicis quoſdam in patriam victoriae
untios miſſurum. Hortatur milites ſuis ſcribe- 6
e, rariorem habituros occaſionem propter mili-
am remotiorem. Datos faſces epiſtolarum ta- 7
ite ad ſe deferri jubet. ex quibus cognito de ſe 8
ngulorum judicio, in unam cohortem eos, qui
e rege durius opinati fuerant, contribuit, aut
onſumpturus eos, aut in ultimis terris in colo-
ias diſtributurus. Inde Drancas, Evergetas, Pa- 9
ymas, Parapammenos, Adaſpios, ceteroſque po-
ulos, qui in radice Caucaſi morabantur, ſubegit.
nterea unus ex amicis Darii Beſſus vinctus per- 10
ucitur, qui regem non ſolum prodiderat, ve-
um & interfecerat. Quem in ultionem perfidiae 11
xcruciandum fratri Darii tradidit, reputans non
am hoſtem ſuum fuiſſe Darium, quam amicum
jus, a quo eſſet occiſus. Et ut his terris nomen 12
elinqueret, urbem Alexandriam ſuper amnem
Tanaim condidit, intra diem ſeptimum decimum
muro VI millium paſſuum conſummato, trans-
latis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

latis eo trium civitatium populis, quas Cyru
13 condiderat. In Bactrianis quoque Sogdianiſqu
XII urbes condidit, diſtributis his, quoſcunque i
exercitu ſeditioſos habebat.
1 CAP. VI. His ita geſtis ſolenni die amicos i
2 convivium vocat. Ubi orta inter ebrios rerum
Philippo geſtarum mentione, praeferre ſe pat
ipſe, rerumque ſuarum magnitudinem extoller
caelo tenus coepit, aſſentante majore convivarui
3 parte. Itaque cum unus e ſenibus Clitus, fiduci
amicitiae regiae, cujus palmam tenebat, memo
riam Philippi tueretur, laudaretque ejus res ge
ſtas, adeo regem offendit, ut telo a ſatellite rapt
4 eundem in convivio trucidaverit. Qua caed
exultans, mortuo patrocinium Philippi, laudem
5 que paternae militiae objectabat. Poſtquam ſa
tiatus caede animus conquievit, & in irae locur
ſucceſſit aeſtimatio, modo perſonam occiſi, mo
do cauſam occidendi conſiderans, pigere eum fa
6 cti coepit: quippe paternas laudes tam iracund
accepiſſe ſe, quam nec convitia debuiſſet; ami
cumque ſenem & innoxium, a ſe occiſum inte
7 epulas & pocula, dolebat. Eodem igitur furor
in poenitentiam, quo pridem in iram verſus, mo
8 ri voluit. Primum in fletus progreſſus, amplect
mortuum, vulnera tractare, & quaſi audient
confiteri dementiam, arreptum telum in ſe ver-
tit, peregiſſetque facinus, niſi amici interveniſ
9 ſent. Manſit haec voluntas moriendi etiam ſe-
10 quentibus diebus. Acceſſerat enim poenitentiae
nutricis ſuae, ſororis Cliti, recordatio, cujus ab-
11 ſentis eum maxime pudebat: tam foedam illi ali-
mentorum ſuorum mercedem redditam, ut in
cujus manibus pueritiam egerat, huic juvenis &
12 victor pro beneficiis funera remitteret. Reputabat
deinde, quantum in exercitu ſuo, quantum apud
devi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

·victas gentes fabularum atque invidiae, quantum
·ud ceteros amicos metum & odium ſui fecerit;
·am amarum & triſte reddiderit convivium ſuum, 13
·on armatus in acie, quam in convivio terribilior.
·unc Parmenion & Philotas, tunc Amyntas con- 14
·brinus, tunc noverca fratreſque interfecti; tunc
·ttalus, Eurylochus, Pauſanias, aliique Macedo-
·ae extincti principes, occurrebant. Ob haec illi 15
·atriduo perſeverata inedia eſt, donec exercitus
·niverſi precibus exoratus eſt, precantis, *Ne ita mortem*
·ius doleat, ut univerſos perdat: quos in ultimam de- 16
·ctos barbariam, inter infeſtas & irritatas bello gentes, 17
·ſtituat. Multum profuere Calliſthenis philoſophi
·eces, condiſcipulatu apud Ariſtotelem familiaris
·i, & tunc ab ipſo rege ad prodenda memoriae
·ta ejus accitus. Revocato igitur ad bellum ani- 18
·o, Choraſmos & Dahas in deditionem accepit.

CAP. VII. Deinde, quod primo ex Perſico 1
·perbiae regiae more diſtulerat, ne omnia pariter
·vidioſiora eſſent, non ſalutari, ſed adorari ſe
·bet. Acerrimus inter recuſantes Calliſthenes 2
·it. Quae res & illi & multis principibus Ma-
·edonum exitio fuit; ſiquidem ſub ſpecie inſidia-
·um omnes interfecti. Retentus tamen eſt a Ma- 3
·edonibus mos ſalutandi regis, exploſa adoratio-
·e. Poſt haec Indiam petit, ut oceano ultimo- 4
·ue oriente finiret imperium. Cui gloriae, ut 5
·iam exercitus ornamenta convenirent, phaleras
·quorum & arma militum argento inducit, exer-
·tumque ſuum, ab argenteis clypeis, Argyraſpi-
·as appellavit. Cum ad Nyſam urbem veniſſet, 6
·ppidanis non repugnantibus fiducia religionis Libe-
· patris, a quo condita urbs erat, parci juſſit; laetus
·on militiam tantum, verum & veſtigia ſe dei ſe-
·uutum. Tunc ad ſpectaculum ſacri montis duxit 7
·xercitum, naturalibus bonis, vite, hederaque non
aliter

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

aliter veſtiti, quam ſi manu cultus, colentiu-
8 que induſtria exornatus eſſet. Sed exercitus ej
ubi ad montem acceſſit, repentino impetu m
tis in ſacros dei ululatus inſtinctus, cum ſtup
regis, ſine noxa diſcurrit; ut intelligeret, non t
oppido ſe parcendo, quam exercitui ſuo con-
9 luiſſe. Inde montes Daedalos, regnaque Clec-
dis reginae petit. Quae cum ſe dedidiſſet,
concubitu redemptum regnum ab Alexandro
cepit, illecebris conſecuta, quod virtute non p
10 tuerat; filiumque ab eo genitum Alexandrum n
minavit, qui poſtea regnum Indorum potitus
11 Cleoſis regina, propter proſtratam pudicitia
ſcortum regium ab Indis exinde appellata
12 Peragrata India, cum ad ſaxum mirae aſperita
& altitudinis, in quod multi populi confugera
perveniſſet, cognoſcit, Herculem ab expugnati
13 ne ejuſdem ſaxi terrae motu prohibitum. Capt
itaque cupidine, Herculis acta ſuperare, cum ſu
mo labore ac periculo potitus ſaxo, omnes ej
loci gentes in deditionem accipit.

1 CAP. VIII. Unus ex regibus Indorum fu
Porus nomine, viribus corporis & animi mag
2 tudine pariter inſignis, qui bellum jampriden
audita Alexandri opinione, in adventum ejus p
3 rabat. Commiſſo itaque praelio exercitum ſuu
Macedonas invadere jubet, ſibi regem eorum p
4 vatum hoſtem depoſcit. Nec Alexander pugn
moram fecit, ſed prima congreſſione vulnera
equo, cum praeceps in terram decidiſſet, co
5 curſu ſatellitum ſervatur. Porus multis vulner
6 bus obrutus capitur. Qui victum ſe adeo dolui
ut cum veniam ab hoſte accepiſſet, neque cibu
ſumere voluerit, neque vulnera curari paſſus ſi
aegreque ſit ab eo obtentum, ut vellet viver
7 Quem Alexander ob honorem virtutis incolu
men

em in regnum remiſit. Duas ibi urbes condi- 8
: unam Nicaeam, alteram, ex nomine equi,
icephalen vocavit. Inde Areſtas, Geſteanos, 9
aeſidas, Gangaridas, caeſis eorum exercitibus,
pugnat. Cum ad Cuphites veniſſet, ubi eum 10
c millibus equitum hoſtes opperiebantur, exer-
cus omnis, non minus victoriarum numero,
am laboribus feſſus, lacrymis eum deprecatur,
nem tandem belli faceret; aliquando patriae re- 11
uſque meminiſſet; reſpiceret militum annos, qui-
s vix aetas ad reditum ſufficeret. Oſtendere alius 12
niciem, alius vulnera, alius aetate conſum-
a corpora, alius cicatricibus exhauſta: *Solos* 13
eſſe, qui duorum regum, Philippi Alexandri-
e, continuam militiam pertulerint. Tandem ora- 14
, *Ut reliquias ſaltem ſuas paternis ſepulcris red-*
t, quorum non ſtudiis deficiatur, quam annis.
do ſi non militibus, vel ipſe ſibi parcat, ne for- 15
nam ſuam nimis onerando fatiget. Motus his 16
m juſtis precibus, velut in finem victoriae,
ſtra ſolito magnificentiora fieri juſſit, quorum
olitionibus & hoſtis terreretur, & poſteris admi-
tio ſui relinqueretur. Nullum opus milites lae- 17
us fecere. Itaque caeſis hoſtibus, cum gratu-
tione in eadem reverterunt.

Cap. IX. Inde Alexander ad amnem Aceſi- 1
em pergit: per hunc in oceanum devehitur.
i Hiacenſanas Siieoſque, quos Hercules condi- 2
t, in deditionem accepit. Hinc in Ambros & 3
ugambros navigat. Quae gentes eum armatis
xxx millibus peditum & lx millibus equitum
cipiunt. Cum praelio victor eſſet, exercitum 4
l urbem eorum ducit. Quam deſertam a defen- 5
oribus, cum de muro, quem primus ceperat,
nimadvertiſſet, in urbis planiciem ſine ullo ſa-
llite deſiliit. Itaque cum eum hoſtes ſolum con- 6
ſpexiſ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ſpexiſſent, clamore edito, undique concurru
ſi poſſint in uno capite orbis bella finire, & ul
7 nem tot gentibus dare. Nec minus Alexan
conſtanter reſiſtit, & unus adverſus tot mi
8 praeliatur. Incredibile dictu eſt, ut eum non m
titudo hoſtium, non vis magna telorum, n
tantus laceſſentium clamor terruerit, ſolus
9 millia ceciderit ac fugaverit. Ubi vero ob
multitudine ſe vidit, trunco ſe, qui propter m
10 rum ſtabat, applicuit: cujus auxilio tutus, c
diu agmen ſuſtinuiſſet, tandem cognito peric
ejus, amici ad eum deſiliunt, ex quibus multi c
11 ſi: praeliumque tamdiu anceps fuit, quoad om
exercitus, muris dejectis, in auxilium venir
12 In eo praelio ſagitta ſub mamma trajectus, c
ſanguinis fluxu deficeret, genu poſito tam
praeliatus eſt, donec eum, a quo vulneratus fi-
13 rat, occideret. Curatio vulneris gravior ipſo v-
nere fuit.

1 CAP. X. Itaque ex magna deſperatione t-
dem ſaluti redditus Polyperchonta cum exerc
Babyloniam mittit. Ipſe cum lectiſſima manu
2 vibus conſcenſis oceani litora peragrat. Cum
niſſet ad urbem Ambigeri regis, oppidani invictu
ferro audientes ſagittas veneno armant; atque
gemino mortis vulnere, hoſtem a muris ſumm
3 ventes plurimos interficiunt. Cum inter mult
vulneratus etiam Ptolemaeus eſſet, moriturusq
jamjam videretur, per quietem regi monſtrata
remedia veneni herba eſt: qua in potu accept
ſtatim periculo liberatus eſt, majorque pars exe
4 citus hoc remedio ſervata. Expugnata deinc
urbe, reverſus in naves Oceano libamenta ded
5 proſperum in patriam reditum precatus: ac velu
curru circa metam acto, poſitis imperii termini
quatenus aut terrarum ſolitudines prodire paſſa
ſunt

ınt, aut mare navigabile fuit, ſecundo aeſtu
dio fluminis Indi invehitur. Ibi in monumenta 6
rum a ſe geſtarum urbem Barcen condidit, araſ-
ıe ſtatuit, relicto ex numero amicorum litora-
ous Indis praefecto. Inde iter terreſtre facturus, 7
m arida loca medii itineris dicerentur, puteos
pportunis locis fieri praecipit: quibus ingenti
lci aqua inventa, Babyloniam redit. Ibi mul- 8
e devictae gentes praefectos ſuos accuſaverunt,
os ſine reſpectu amicitiae Alexander in con-
ectu legatorum necari juſſit. Filiam poſt haec 9
arii regis, Statiram, in matrimonium recepit:
d & optimatibus Macedonum lectas ex omni- 10
s gentibus nobiliſſimas virgines tradidit, ut com-
uni facto crimen regis levaretur.

CAP. XI. Hinc ad concionem exercitum vo- 1
t, & promittit, ſe aes alienum omnium pro-
ia impenſa ſoluturum, ut praedam praemiaque
tegra domos ferant. Inſignis haec munificentia 2
on ſumma tantum, verum etiam titulo muneris
it; nec a debitoribus magis, quam a creditori-
s gratius excepta, quoniam utriſque exactio pa-
er ac ſolutio difficilis erat. XX millia talentum 3
hos ſumptus expenſa. Dimiſſis veteranis, exer- 4
tum junioribus ſupplet. Sed retenti veterano- 5
m diſceſſum aegre ferentes miſſionem & ipſi
gitabant; nec annos, ſed ſtipendia ſua nume-
ri jubebant; pariter in militiam lectos, pariter
cramento ſolvi, aequum cenſentes. nec jam 6
ecibus, ſed convitio agebant, jubentes eum ſo-
m cum patre ſuo Hammone inire bella, quate-
us milites ſuos faſtidiat. Contra ille nunc caſti- 7
re milites, nunc lenibus verbis monere, ne glo-
oſam militiam ſeditionibus infuſcarent. Ad po- 8
emum cum verbis nihil proficeret, ad corri-
endos ſeditionis auctores, e tribunali in concio-
nem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

nem armatam inermis ipſe deſiliit, & nemine pr
hibente, XIII correptos manu ſua ipſe ad ſu
9 plicia duxit. Tantam vel illis moriendi patientia
metus regis, vel huic exigendi ſupplicii conſta
tiam diſciplina militaris dabat.
1 CAP. XII. Inde ſeparatim auxilia Perſaru
2 in concione alloquitur. Laudat perpetuam ill
rum, tum in ſe, tum in priſtinos reges fider
ſua in illos beneficia commemorat: *Ut nunqu*
quaſi victos, ſed veluti victoriae ſocios habuerit; d
nique ſe in illorum, non illos in gentis ſuae mor
tranſiſſe; affinitatibus connubiorum victos victorib
3 *miſcuiſſe. Nunc quoque* ait, *cuſtodiam corporis*
non Macedonibus tantum ſe, verum & illis credi
4 *rum.* Atque ita mille ex his juvenes in n
merum ſatellitum legit: auxiliorum quoq
portionem, formatam in diſciplinam Maced
5 num, exercitui ſuo miſcet. Quam rem aeg
Macedones tulerunt, jactantes, hoſtes ſuos
6 officium ſuum a rege ſubjectos. Tunc unive
flentes regem adeunt: orant, *Suppliciis ſuis pot*
7 *ſaturet ſe, quam contumeliis.* Qua modeſtia ob
nuerunt, ut undecim millia militum veteranoru
8 exauctoraret. Sed ex amicis dimiſſi ſenes, P
lyperchon, Clitus, Gorgias, Polydamas, An
9 das, Antigenes. Dimiſſis his Craterus praepo
tur, juſſus praeeſſe Macedonibus in Antipatri l
cum, Antipatrumque cum ſupplemento tironu
10 in locum ejus evocat: ſtipendia revertentibus, v
11 uti militantibus data. Dum haec aguntur, un
ex amicis ejus Ephaeſtion decedit, dotibus prin
formae pueritiaeque, mox obſequiis regi per
12 rus: quem contra decus regium Alexander d
luxit, tumulumque ei XII millium talentoru
fecit, eumque poſt mortem coli ut deum juſſit.
1 CAP. XIII. Ab ultimis litoribus oceani B
byl

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Honiam revertenti nuntiatur, legationes Car-
iginienſium, ceterarumque Africae civitatium,
l & Hiſpaniarum, Siciliae, Galliae, Sardiniae,
nnullas quoque ex Italia ejus adventum Baby-
niae opperiri. Adeo univerſum terrarum or- 2
m nominis ejus terror invaſerat, ut cunctae gen-
veluti deſtinato ſibi regi adularentur. Hac 3
tur ex cauſa Babyloniam feſtinanti, veluti con-
ntum terrarum orbis acturo, quidam ex ma-
praedixit, ne urbem introiret, teſtatus, hunc
cum ei fatalem fore. Ob hoc omiſſa Babylo- 4
n., in Borſippam urbem trans Euphratem, deſer-
n olim, conceſſit. Ibi ab Anaxarcho philoſo- 5
o compulſus eſt rurſum magorum praedicta
ntemnere, ut falſa & incerta, & ſi fatis con-
nt, ignota mortalibus; at ſi naturae debeantur,
mutabilia. Reverſus igitur Babyloniam, mul- 6
diebus otio datis, intermiſſum olim convivium
enniter inſtituit: totuſque in laetitiam effuſus, 7
n diei noctem pervigilem junxiſſet, receden-
n jam e convivio Medius Theſſalus, inſtaurata
meſſatione, & ipſum & ſodales ejus invitat.
cepto poculo, media potione repente veluti 8
o confixus ingemuit: elatuſque e convivio ſe- 9
animis, tanto dolore cruciatus eſt, ut ferrum
remedia poſceret, tactumque hominum velut
lnera indoleſceret. Amici cauſam morbi in- 10
nperiem ebrietatis diſſeminaverunt: re autem
ra inſidiae fuerunt, quarum infamiam ſucceſſo-
n potentia oppreſſit.

Cap. XIV. Auctor inſidiarum Antipater 1
t, qui cum cariſſimos amicos ejus interfectos
leret: Alexandrum Lynciſtam, generum ſuum
ciſum: ſe magnis rebus in Graecia geſtis, non 2
n gratum apud regem, quam invidioſum eſſe:
matre quoque ejus Olympiade variis ſe crimi- 3
natio-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

4 nationibus vexatum: Huc accedebant ante pa
cos dies, ſupplicia in praefectos devictarum n
5 tionum crudeliter habita. Ex quibus ſe quoqu
Macedonia non ad ſocietatem militiae, ſed
6 poenam evocatum arbitrabatur. Igitur ad occupa
dum regem, Caſſandrum filium dato veneno ſu
ornat, qui cum fratribus Philippo & Jolla miniſtr
7 re regi ſolebat: cujus veneni tanta vis fuit,
non aere, non ferro, non teſta contineretur, n
aliter ferri, niſi in ungula equi potuerit; praem
nito filio, ne alii quam Theſſalo & fratribus c
8 deret. Hac igitur ex cauſa, apud Theſſalum p
9 ratum repetitumque convivium eſt. Philippus
Jollas praeguſtare ac temperare potum regis ſo
in aqua frigida venenum habuerunt, quam pr
guſtatae jam potioni ſupermiſerunt.

1 CAP. XV. Quarto die Alexander indubi
tam mortem ſentiens, *Agnoſcere ſe fatum domus m*
jorum ſuorum ait: *nam pleroſque Aeacidarum intra t*
2 *geſimum annum defunctos.* Tumultuantes dein
milites, inſidiis periſſe regem ſuſpicantes, ipſe
davit; eoſque omnes cum prolatus in editiſſimu
urbis locum eſſet, ad conſpectum ſuum admit
oſculandamque dextram ſuam flentibus porre
3 Cum lacrymarent omnes, ipſe non ſine lacry
tantum, verum etiam ſine ullo triſtioris men
argumento fuit, ut quoſdam impatientius dol
tes conſolatus ſit, quibuſdam mandata ad par
4 tes eorum dederit. adeo, ſicuti in hoſtem, ita
5 in mortem invictus animus fuit. Dimiſſis m
tibus, amicos circumſtantes percontatur, *Videant*
6 *ne ſimilem ſibi reperturi regem?* Tacentibus cunct
tum ipſe, *Ut hoc neſciat, ita illud ſcire vaticinari*
ſe, ac pene oculis videre dixit, *quantum ſit in hoc c*
tamine ſanguinis fuſura Macedonia; quantis caedib
7 *quo cruore mortuo ſibi parentatura.* Ad poſtremu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

crpus ſuum in Hammonis templo condi jubet.
ım deficere eum amici viderent, quaerunt, 8
em imperii faciat heredem: reſpondit, *Digniſſi-*
m. Tanta illi magnitudo animi fuit, ut cum 9
erculem filium, cum fratrem Aridaeum, cum
bxanem uxorem praegnantem relinqueret; ob-
las neceſſitudinum, digniſſimum nuncuparet he-
dem. Prorſus quaſi nefas eſſet, viro forti alium 10
am virum fortem ſuccedere, aut tanti regni
es aliis, quam probatis relinqui. Hac voce vel- 11
u bellicum inter amicos ceciniſſet, aut malum
ſcordiae miſiſſet, ita omnes in aemulationem
nſurgunt, & ambitione vulgi tacitum favorem
ilitum quaerunt. Sexto die praecluſa voce, 12
emptum digito anulum Perdiccae tradidit, quae
s gliſcentem amicorum diſſenſionem ſedavit.
am etſi non voce nuncupatus heres, judicio ta- 13
en electus eſſe videbatur.

CAP. XVI. Deceſſit Alexander, menſem 1
uum, annos tres & triginta natus; vir ſupra hu-
anam potentiam magnitudine animi praeditus.
ua nocte eum mater Olympias concepit, viſa 2
r quietem eſt cum ingenti ſerpente volutari:
c decepta ſomnio eſt. nam profecto majus
mana mortalitate opus utero tulit: quam cum 3
eacidarum gens ab ultima ſeculorum memoria,
regna patris, fratris, mariti, ac deinceps ma-
rum omnium illuſtraverint, nullius tamen no-
ine, quam filii, clarior fuit. Prodigia magni- 4
dinis ejus in ipſo ortu nonnulla apparuere.
am ea die qua natus eſt, duae aquilae tota die 5
erpetes ſupra culmen domus patris ejus ſede-
unt, omen duplicis imperii, Europae Aſiaeque
raeferentes. Eadem quoque die nuntium pater 6
us duarum victoriarum accepit; alterius belli
lyrici; alterius certaminis Olympici, in quod

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

quadrigarum currus miſerat; quod omen unive
7 ſarum terrarum victoriam infanti portendebat. P
8 er acerrimis literarum ſtudiis eruditus fuit. Ex
cta pueritia, per quinquennium ſub Ariſtotele do
9 ctore inclyto omnium philoſophorum, crevit. Ac
cepto deinde imperio, *Regem ſe terrarum omniu*
10 *ac mundi* appellari juſſit; tantamque fiduciam ſi
militibus fecit, ut illo praeſente nullius hoſtis a
11 ma, nec inermes, timuerint. Itaque cum null
hoſtium unquam congreſſus eſt, quem non viceri
nullam urbem obſedit, quam non expugnaverit
12 nullam gentem adiit, quam non calcaverit. V
ctus denique ad poſtremum eſt, non virtute ho
ſtili, ſed inſidiis ſuorum & fraude civili.

LIBER XIII.

BREVIARIUM CAPITUM.

1 *Luctus poſt Alexandri Magni exceſſum: Macedo num ingratitudo: ducum ambitio, militumqu avaritia.*

2 *De Alexandri ſucceſſore, ducum exercitus ſenten tiae pugnantes.*

3 *Perdiccae ſententiae reclamant pedites: unde tu multus & ſeditio; cui Perdicca prudenter me detur.*

4 *Aridaeo rege deſignato, Perdicca & alii duces, ſeu principes provincias dividunt.*

5 *Bellum pro Graeciae libertate ab Athenienſibus & Aetolis reparatum. Demoſthenis pro patria labores: Antipatri obſidio & liberatio.*

6 *Perdicca Cappadoces praelio fatigat. Bellum inte Antigonum & Perdiccam. Ptolemaei ſolers induſtria.*

De ori-

De origine urbis Cyrenes digreſſio.
Ptolemaeus bellum parat in Perdiccam. Eumenis res fortiter & feliciter geſtae.

CAP. I.

Xtincto in ipſo aetatis ac victoriarum flore 1
Alexandro Magno, triſte apud omnes, tota
bylone ſilentium fuit. Sed nec devictae gen- 2
fidem nuntio habuerunt, quod ut invictum
cem, ita immortalem eſſe crediderant; recor- 3
ates, quoties praeſenti morte ereptus eſſet;
um ſaepe pro amiſſo repente ſe non ſoſpitem
atum ſuis, verum etiam victorem obtuliſſet.
vero mortis ejus fides adfuit, omnes barba- 4
gentes paulo ante ab eo devictae, non ut ho-
n, ſed ut parentem luxerunt. Mater quoque 5
rii regis, quam amiſſo filio, a faſtigio tantae
jeſtatis in captivitatem redactam, indulgentia
toris in eam diem vitae non poenituerat, au-
a morte Alexandri, mortem ſibi ipſa conſci-
; non quod hoſtem filio praeferret, ſed quod 6
tatem filii in eo, quem ut hoſtem timuerat,
erta eſſet. Contra Macedones verſa vice, 7
n ut civem, ac tantae majeſtatis regem, verum
hoſtem amiſſum, gaudebant, ſeveritatem ni-
am, & aſſidua belli pericula execrantes. Huc 8
cedebat, quod principes regnum & imperia,
lgus militum theſauros & grande pondus auri,
lut inopinatam praedam, ſpectabant; illi ſuc-
ſſionem regni, hi opum ac divitiarum heredi-
em cogitantes. Erant enim in theſauris quin- 9
aginta millia talentum, & in annuo vectigali
buto tricena millia. Sed nec amici Alexandri 10
iſtra regnum ſpectabant. nam ejus virtutis
venerationis erant, ut ſingulos reges putares.

11 Quippe ea formæ pulchritudo, & procéritas co-
poris, & virium ac ſapientiae magnitudo in om-
bus fuit, ut qui eos ignoraret, non ex una gent
12 ſed ex toto terrarum orbe electos judicaret. N
que enim unquam ante Macedonia, vel ulla ge
alia, tam clarorum virorum proventu floru
13 quos primo Philippus, mox Alexander tanta cu
legerat, ut non tam ad ſocietatem belli, qua
14 in ſucceſſionem regni, electi viderentur. Qu
igitur miretur, talibus miniſtris orbem terraru
victum, cum exercitus Macedonum tot, no
15 ducibus, ſed regibus regeretur? qui nunquam ſi
reperiſſent pares, ſi non inter ſe concurriſſen
multoſque Macedonia pro uno Alexandros h
buiſſet, niſi fortuna eos aemulatione virtutis
perniciem mutuam armaſſet.

1 CAP. II. Ceterum, occiſo Alexandro, no
ut laeti, ita & ſecuri fuere, omnibus unum locu
2 competentibus: nec minus milites invicem ſe
mebant, quorum & libertas ſolutior & favor i
3 certus erat. Inter ipſos vero aequalitas diſco
diam augebat, nemine tantum ceteros excedent
4 ut ei aliquis ſe ſummitteret. Armati itaque
regiam coeunt, ad formandum rerum praeſe
5 tium ſtatum. Perdicca cenſet, *Roxanes exſpecta*
partum, quae exacto menſe octavo matura jam ex Al
xandro erat; & ſi puerum peperiſſet, hunc dari ſucceſ
6 *rem patri.* Meleager *negat differenda in partus d*
bios conſilia; nec expectandum dum reges naſcerentu
7 *cum jam genitis uti liceret. ſeu puer illis placeat, e*
Pergami filium Alexandri natum ex Barſine, nomi
8 *Herculem; ſeu mallent juvenem, eſſe in caſtris fratre*
Alexandri Aridaeum, comem & cunctis non ſuo ta
tum, verum & patris Philippi nomine acceptiſſimu
9 *Ceterum Roxanen eſſe originis Perſicae; nec eſſe fas*
ut Macedonibus ex ſanguine eorum, quorum regna d
leverint

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

berint, reges conſtituantur; quod nec ipſum Alexan- 10
um voluiſſe dicit. *Denique morientem nullam de eo*
ntionem habuiſſe. Ptolemaeus recuſabat regem 11
ridaeum, *non propter maternas modo ſordes, quod*
e Lariſſaeo ſcorto naſceretur; ſed etiam propter vale-
tudinem majorem, quam patiebatur, ne ille nomen re-
g, alius imperium teneret: melius eſſe ex his legi, qui 12
p virtute regi ſuo proximi fuerint, qui provincias re-
nt, quibus bella mandentur, quam ſub perſona regis
lignorum ſubjiciantur imperio. Vicit Perdiccae ſen- 13
ntia conſenſu univerſorum. Placuit itaque 14
bxanes exſpectari partum; & ſi puer natus fuiſſet,
tores Leonatum, Perdiccam, Crateron & An-
patrum conſtituunt, confeſtimque in tutorum
ſequia jurant.

CAP. III. Cum equites quoque idem feciſ- 1
nt, pedites indignati, nullas ſibi conſiliorum
rtes relictas, Aridaeum, Alexandri fratrem,
gem appellant, ſatelliteſque illi ex tribu ſua
gunt, & nomine Philippi patris vocari jubent.
uae cum nuntiata equitibus eſſent, legatos ad 2
itigandum eorum animos, duos ex proceribus,
ttalum & Meleagrum mittunt, qui potentiam
e vulgi adulatione quaerentes, omiſſa legatione,
ilitibus conſentiunt. Statim & ſeditio crevit, 3
i caput & conſilium habere coepit. Tunc ad 4
lendum equitatum cuncti armati in regiam ir-
mpunt: quo cognito, equites trepidi ab urbe 5
dcedunt, caſtriſque poſitis, & ipſi pedites terrere
oeperunt. Sed nec procerum inter ſe odia ceſſa- 6
nt. Attalus ad interficiendum Perdiccam ducem 7
rtis alterius mittit: ad quem armatum, & ultro 8
ocantem, cum accedere percuſſores auſi non
iſſent; tanta conſtantia Perdiccae fuit, ut ultro
pedites veniret, & in concionem vocatos do-
ret, quod facinus molirentur: *Reſpicerent contra* 9

*quos arma ſumpſiſſent: non illos Perſas, ſed Mace-
nas; non hoſtes, ſed cives eſſe; pleroſque etiam cog-
tos eorum, certe commilitones, eorundem caſtrorum
10 periculorum ſocios: edituros deinde egregium hoſtibus ſ
ſpectaculum, ut quorum armis victos ſe doleant, eor
mutuis caedibus gaudeant, parentaturoſque ſanguine
manibus hoſtium a ſe interfectorum.*

1 CAP. IV. Haec cum pro ſingulari facun
ſua Perdicca peroraſſet, adeo movit pedites,
probato conſilio ejus, dux ab omnibus legeret
2 Tum equites in concordiam revocati in A
3 daeum regem conſentiunt. Servata eſt port
4 regni Alexandri filio, ſi natus eſſet. Haec ag
bant, poſito in medio corpore Alexandri, ut m
5 jeſtas ejus teſtis decretorum eſſet. His ita co
poſitis, Macedoniae & Graeciae Antipater pra
ponitur: regiae pecuniae cuſtodia Cratero t
ditur: caſtrorum, exercitus, & rerum cura M
6 leagro & Perdiccae aſſignatur: jubeturque A
daeus rex, corpus Alexandri in Hammonis te
7 plum deducere. Tunc Perdicca inſenſus ſed
tionis auctoribus, repente ignaro collega, luſtr
tionem caſtrorum propter mortem regis, in p
8 ſterum edicit. Poſtquam armatum exercitum
campo conſtituit, conſentientibus univerſis, ev
catos dum tranſit, de ſingulis manipulis ſediti
9 ſos, ſupplicio tradi occulte jubet. Reverſus i
de inter principes provincias dividit, ſimul
& removeret aemulos, & munus imperii, ben
10 ficii ſui faceret. Prima Ptolemaeo Aegyptus
Africae Arabiaeque pars ſorte venit, quem e
gregario milite Alexander virtutis cauſa prov
11 xerat: cui ad tradendam provinciam Cleomene
12 qui Alexandriam aedificaverat, datur. Confine
huic provinciae Syriam Laumedon Mitylenaeus
13 Ciliciam Philotas, Philo Illyrios accipiunt. Me
dia

ae majori Atropatus, minori ſocer Perdiccae
aeponitur. Suſiana gens Scyno, Phrygia ma- 14
r Antigono, Philippi filio, aſſignatur. Lyciam 15
Pamphyliam Nearchus, Cariam Caſſander,
ydiam Menander ſortiuntur. Leonato minor 16
hrygia evenit, Thracia & regiones Pontici ma-
Lyſimacho; Cappadocia cum Paphlagonia Eu-
eni data. Summus caſtrorum tribunatus Se- 17
hco Antiochi filio ceſſit. Stipatoribus regis ſa- 18
llitibuſque Caſſander filius Antipatri praefici-
tr. In Bactriana ulteriore, & Indiae regionibus, 19
iores praefecti retenti. Terras inter amnes 20
ydaſpem & Indum, Taxiles habebat. In co- 21
lnias in Indis conditas, Pithon Agenoris filius
ittitur. Paropamiſios & fines Caucaſi montis,
xtarches accepit. Aracoſſi Gedroſique Sibyr- 22
o traduntur, Drancae & Arei Staſanori. Ba- 23
rianos Amyntas ſortitur, Sogdianos Scythaeus,
icanor Parthos, Philippus Hyrcanos, Phrata-
rnes Armenios, Tleptolemus Perſas, Peuce-
es Babylonios, Archos Pelaſgos, Arceſilaus Me-
potamiam. Cum haec diviſio, veluti fatale mu- 24
s ſingulis contigiſſet, ita magna incremento-
m materia plurimis fuit. Siquidem non magno 25
ſt tempore, quaſi regna, non praefecturas di-
ſiſſent; ſic reges ex praefectis facti, magnas opes
on ſibi tantum paraverunt, verum etiam poſte-
s reliquerunt.

CAP. V. Dum haec in oriente aguntur, in 1
raccia Athenienſes & Aetoli bellum, quod jam
ivo Alexandro moverant, ſummis viribus in-
ruebant. Cauſae belli erant, quod reverſus ab 2
ndia Alexander epiſtolas in Graeciam ſcripſerat,
uibus omnium civitatium exules, praeter caedis
amnati, reſtituebantur. Quae recitatae praeſen- 3
univerſa Graecia in mercatu Olympiaco ma-

4 gnos motus fecerunt; quod plurimi non legib
pulſi patria, ſed per factionem principum fuera
verentibus iiſdem principibus ne revocati pote
5 tiores in republica fierent. Palam igitur jam tu
multae civitates libertatem bello vindicandam fr
6 mebant. Principes tamen omnium Athenien
7 & Aetoli fuere. Quod cum nuntiatum Alexa
dro eſſet, mille naves longas ſociis imperari pra
ceperat, quibus in occidente bellum gerere
excurſuruſque cum valida manu fuerat ad Ath
8 nas delendas. Igitur Athenienſes, contracto x
millium exercitu & CC navibus, bellum cu
Antipatro, cui Graecia ſorte evenerat, gerun
eumque detrectantem praelium & Heracleae url
9 moenibus tuentem ſe obſidione cingunt. Eode
tempore Demoſthenes Athenienſis orator, pu
ſus patria, ob crimen accepti ab Harpalo aur
qui crudelitatem Alexandri fugerat, quod civ
tatem in ejuſdem Alexandri bellum impellere
10 forte Megaris exulabat: qui ut miſſum ab Athe
nienſibus Hyperidem legatum cognovit, qui Pe
lopennenſes in ſocietatem armorum ſollicitare
ſequutus eum, Sicyona, Argos & Corinthum
ceteraſque civitates, eloquentia ſua Athenien
11 bus junxit. Ob quod factum miſſa ab Athenien
12 ſibus obviam nave ab exilio revocatur. Interin
in obſidione Antipatri, Leoſthenes, dux Athe
nienſium, telo e muris in tranſeuntem jacto oc
13 ciditur. Quae res tantum animorum Antipatr
14 dedit, ut etiam vallum reſcindere auderet. Au
xilium deinde a Leonato per legatos petit, qui cur
venire cum exercitu nuntiatus eſſet, obvii ei A
thenienſes cum inſtructis copiis fuere, ibiqu
equeſtri praelio gravi vulnere ictus extinguitur
15 Antipater, tametſi auxilia ſua videret victa, mor
te tamen Leonati laetatus eſt: quippe & aemulun

ſubla

olatum, & vires ejus acceſſiſſe ſibi gratulabatur.
atim igitur exercitu ejus recepto, cum par ho- 16
bus etiam praelio videretur, ſolutus obſidione
Macedoniam conceſſit. Graecorum quoque 17
piae finibus Graeciae hoſte pulſo in urbes dila-
ae.

CAP. VI. Interea Perdicca, bello Ariarathi 1
gi Cappadocum illato, praelioque victo, nihil
aemii praeter vulnera & pericula retulit. Quippe 2
ſtes ab acie in urbem recepti occiſis conjugibus
liberis domos quiſque ſuas cum omnibus copiis
cenderunt. Eodem congeſtis etiam ſervitiis & 3
metipſos praecipitant, ut nihil hoſtis victor ſua-
m rerum, praeter incendii ſpectaculo frueretur.
de, ut viribus auctoritatem regiam acquireret, 4
nuptias Cleopatrae, ſororis Alexandri Magni,
alterius Alexandri quondam uxoris, non aſper-
nte Olympiade, matre ejus, intendit: ſed prius 5
ntipatrum, ſub affinitatis obtentu, capere cu-
ebat. Itaque fingit ſe in matrimonium filiam 6
us petere, quo facilius ab eo ſupplementum
tonum ex Macedonia obtineret. Quem dolum 7
aeſentiente Antipatro, dum duas eodem tem-
pre uxores quaerit, neutram obtinuit. Poſt 8
aec bellum inter Antigonum & Perdiccam oritur.
ntigono Craterus & Antipater auxilium fere- 9
nt, qui facta cum Athenienſibus pace, Poly-
rchonta Graeciae & Macedoniae praeponunt.
erdicca, alienatis rebus, Aridaeum & Alexandri 10
lagni filium, in Cappadocia, quorum cura illi
andata fuerat, de ſumma belli in conſilium ad-
ibet. Quibuſdam placebat bellum in Macedo- 11
iam transferri, ad ipſum fontem & caput regni,
bi & Olympias eſſet, mater Alexandri, non me- 12
iocre momentum partium, & civium favor, pro-
ter Alexandri Philippique nomina: ſed in rem 13

 viſum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

viſum eſt ab Aegypto incipere, ne in Maced
niam profectis, Aſia a Ptolemaeo occuparet
14 Eumeni, praeter provincias quas acceperat, P
phlagonia & Caria & Lycia & Phrygia adjiciunt
15 Ibi Craterum & Antipatrum opperiri jubetur: a
jutores ei dantur cum exercitibus frater Perdi
16 cae Alcetas & Neoptolemus. Clito cura claſ
traditur: Cilicia Philotae adempta Philoxeno d
tur: ipſe Perdicca Aegyptum cum ingenti exe
17 citu petit. Sic Macedonia, in duas partes diſc
rentibus ducibus, in ſua viſcera armatur; ferru
que ab hoſtili bello in civilem ſanguinem verti
exemplo furentium, manus ac membra ſua ip
18 caeſura. Sed Ptolemaeus in Aegypto ſolerti i
19 duſtria magnas opes parabat: quippe & Aegypti
inſigni moderatione in favorem ſui ſollicitavera
& reges finitimos beneficiis obſequiiſque devi
20 xerat; terminos quoque imperii acquiſita Cyre
urbe ampliaverat, factuſque jam tantus erat,
non tam timeret, quam timendus ipſe hoſtib
eſſet.

1 CAP. VII. Cyrene autem condita fuit ab Ar
ſtaeo, cui nomen Batto propter linguae oblig
2 tionem fuit. Hujus pater Grinus, rex Thera
inſulae, cum ad oraculum Delphos, propter de
decus adoleſcentis filii nondum loquentis, deu
deprecaturus veniſſet, reſponſum accepit, qu
jubebatur filius ejus Battus *Africam petere, & urbe*
3 *Cyrenen condere, uſum linguae ibi accepturus.* Cu
reſponſum ludibrio ſimile videretur, propter ſo
litudinem Therae inſulae, ex qua coloni ad urbe
condendam in Africam tam vaſtae regionis pro
4 ficiſci jubebantur, res omiſſa eſt. Interjecto dein
de tempore, velut contumaces, peſtilentia deo p
rere compelluntur: quorum tam inſignis pauci
5 tas fuit, ut vix unam navem complerent. Cum
veniſ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

[v]eniſſent in Africam, pulſis accolis, montem Cy-
[r]am & propter amoenitatem loci & propter fon-
[ti]um ubertatem occupavere. Ibi Battus, dux eo- 6
[r]um, linguae nodis ſolutis, loqui primum coepit:
[q]uae res animos eorum, ex promiſſis Dei jam
[p]arte percepta, in reliquam ſpem condendae urbis
[a]ccendit. Poſitis igitur caſtris, opinionem vete- 7
[r]is fabulae accipiunt, Cyrenen, eximiae pulchri-
[t]udinis virginem, a Theſſaliae monte Pelio ab
[A]polline raptam, perlatamque in ejuſdem montis
[j]uga, cujus collem occupaverant, a deo reple-
[t]am, quatuor pueros peperiſſe, Nomium, Ari-
ſtaeum, Authocum, Argaeum: miſſos a patre 8
[H]ypſeo, rege Theſſaliae, qui perquirerent virgi-
[n]em, loci amoenitate captos in iiſdem terris
[c]um virgine reſediſſe. Ex his pueris tres adultos 9
[i]n Theſſaliam reverſos avita regna recepiſſe. Ari- 10
ſtaeum in Arcadia late regnaſſe, eumque primum
[e]t apium & mellis uſum & lactis ad coagula ho-
[m]inibus tradidiſſe, ſolſtitialeſque ortus ſideris pri-
[m]um inveniſſe. Quibus auditis Battus, virginis 11
[n]omine ex reſponſis agnito, urbem Cyrenen con-
[d]idit.

CAP. VIII. Igitur Ptolemaeus hujus urbis 1
[a]uctus viribus bellum in adventum Perdiccae pa-
[r]abat. Sed Perdiccae plus odium arrogantiae, 2
quam vires hoſtium nocebant; quam exoſi etiam
ſocii ad Antipatrum gregatim profugiebant. Neo- 3
ptolemus quoque in auxilium Eumeni relictus,
non ſolum transfugere, verum etiam prodere par-
tium exercitum voluit. Quam rem cum prae- 4
ſenſiſſet Eumenes, cum proditore decernere prae-
lio neceſſe habuit. Victus Neoptolemus ad An- 5
tipatrum & Polyperchonta profugit; hiſque per-
ſuadet, ut continuatis manſionibus, læto ex victo-
ria & ſecuro fuga ſua Eumeni ſuperveniant. Sed 6

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

res Eumenem non latuit. Itaque inſidiae in inſ
diatores verſae; & qui ſecurum aggreſſuros ſe pu
tabant, ſecuris in itinere, & pervigilio noctis fa
7 tigatis occurſum eſt. In eo praelio Polypercho
8 occiditur. Neoptolemus quoque cum Eumen
congreſſus diu mutuis vulneribus acceptis collu
9 ctatus eſt; in ſumma victus occumbit. Victo
igitur duobus praeliis continuis Eumenes afflicta
partes tranſitione ſociorum paululum ſuſtentavi
10 Ad poſtremum tamen Perdicca occiſo, ab exer
citu hoſtis cum Pithone & Illyrio & Alceta fra
tre Perdiccae appellatur: bellumque adverſus eo
Antigono decernitur.

LIBER XIV.

BREVIARIUM CAPITUM.

1 *Eumenis in bello adverſus Antigonum prudentia & fortitudo.*

2 *Praelio victus obſidetur, liberatur, ad Argyraſpidas confugit, eoſque ad ſuas partes pertrahit.*

3 *Dum Argyraſpidae Eumenis imperia contemnunt, hoſtium virtute ſuperantur. unde in Eumenem conjuratio.*

4 *Eumenis captivi ad Argyraſpidas oratio, qua petit ut ſibi inter eos mori liceat. Petitione fruſtratus proditorum capita devovet, & Antigono vinctus traditur.*

5 *Caſſander, Aridaei vices gerens, Graeciae civitates opprimit, & in Macedoniam adverſus Olympiadem proficiſcitur.*

6 *Olympias fugit, obſidetur, victori Caſſandro ſe tradit; cujus juſſu interficitur.*

CAP. I.

EUmenes, ut Perdiccam occiſum, ſe hoſtem 1
a Macedonibus judicatum, bellumque Anti-
no decretum cognovit; ultro ea militibus ſuis 2
dicavit, ne fama aut rem in majus extolleret,
t militum animos rerum novitate terreret; ſi- 3
ul ut quomodo circa ſe animati eſſent cogno-
ret, ſumpturus conſilium ex motu univerſo-
m. Conſtanter tamen praefatus eſt, *ſi cui haec* 4
rori eſſent, habere eum diſcedendi poteſtatem. Qua 5
ce adeo cunctos in ſtudium partium ſuarum in-
xit, ut ultro illum omnes hortarentur, *reſciſſu-*
que ſe ferro decreta Macedonum affirmarent. Tunc 6
ercitu in Aetoliam promoto, pecunias civitati-
s imperat; recuſantes dare hoſtiliter diripit. In- 7
Sardis profectus eſt ad Cleopatram, ſororem
exandri Magni, ut ejus voce centuriones prin-
peſque confirmaret, exiſtimaturos ibi majeſta-
n regiam verti, unde ſoror Alexandri ſtaret.
anta veneratio magnitudinis Alexandri erat, ut 8
am per veſtigia mulierum favor ſacrati ejus no-
inis quaereretur. Cum reverſus in caſtra eſſet, 9
iſtolae totis caſtris abjectae inveniuntur; qui-
s iis, qui Eumenis caput ad Antigonum detu-
lent, magna praemia definiebantur. His cogni- 10
, Eumenes vocatis ad concionem militibus,
imo gratias agit, *quod nemo inventus eſſet, qui ſpem*
uenti praemii fidei ſacramenti anteponeret: deinde 11
llide ſubnectit, *confictas has a ſe epiſtolas ad ex-*
riundos ſuorum animos eſſe. Ceterum ſalutem ſuam 12
omnium poteſtate eſſe; nec Antigonum, nec quem-
uam ducum ſic velle vincere, ut ipſe in ſe exemplum
ſimum ſtatuat. Hoc facto, & in praeſenti la- 13
ntium animos retinuit, & in futurum providit,
ſi quid ſimile accidiſſet, non ſe ab hoſte cor-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

14 rumpi, ſed ab duce tentari arbitrarentur. Omn
igitur operam ſuam certatim ad cuſtodiam ſalu
ejus offerunt.
1 Cap. II. Cum interim Antigonus cum ex
citu ſupervenit, caſtriſque poſitis, poſtera die
2 aciem procedit. Nec Eumenes moram prael
fecit; qui victus in munitum quoddam caſtellu
3 confugit. ubi cum videret ſe fortunam obſidio
ſubiturum, majorem exercitus partem dimiſ
ne aut conſenſu multitudinis hoſti traderetu
4 aut obſidio ipſa multitudine gravaretur. Legat
deinde ad Antipatrum, qui ſolus par Antigo
viribus videbatur, ſupplices mittit: a quo cu
auxilia Eumeni miſſa Antigonus didiciſſet,
5 obſidione receſſit. Erat quidem ſolutus ad ter
pus metu mortis Eumenes: ſed nec ſalutis, c
6 miſſo exercitu, magna ſpes erat. Omnia igit
circumſpicienti optimum viſum eſt, ad Alexand
Magni Argyraſpidas, invictum exercitum & t
7 victoriarum praefulgentem gloria, decurrere. S
Argyraſpides poſt Alexandrum omnes duces faſt
diebant, ſordidam militiam ſub aliis, poſt tan
8 regis memoriam, exiſtimantes. Itaque Eumen
blandimentis agere, ſuppliciter ſingulos alloqu
nunc *commilitones ſuos*, nunc *patronos* appellans
nunc *periculorum & operum orientalium ſocios*; nun
refugia ſalutis ſuae & unica praeſidia commemorans
9 *ſolos eſſe quorum virtute oriens ſit domitus; ſolos q*
militiam Liberi patris, qui Herculis monumenta ſu
10 *perarint; per hos Alexandrum magnum factum, p*
hos divinos honores & immortalem gloriam conſequutum
11 orat, *ut non tam ducem ſe, quam commilitonem recipiant*
12 *unumque ex corpore ſuo eſſe velint.* Receptus ha
lege, paulatim imperium, primum monendo ſin
gulos, mox quae perperam facta erant blan
de corrigendo, uſurpat: nihil in caſtris ſine il
lo agi

› agi, nihil adminiſtrari ſine ſolertia illius po-
rat.

CAP. III. Ad poſtremum cum Antigonum 1
enire cum exercitu nuntiatum eſſet, compellit
os in aciem deſcendere. Ibi dum ducis imperia 2
ontemnunt, hoſtium virtute ſuperantur. In eo 3
raelio non gloriam tantum tot bellorum, cum
onjugibus & liberis, ſed & praemia longa militia
rta perdiderunt. Sed Eumenes, qui auctor cla- 4
s erat, nec aliam ſpem ſalutis reliquam habebat,
ctos hortabatur. Nam & *virtute eos ſuperiores* 5
iſſe affirmabat: *quippe ab his quinque millia hoſtium*
eſa; & ſi in bello perſtent, ultro hoſtes pacem peti-
uros. Damna, quibus ſe victos putent, duo millia 6
ulierum & paucos infantes & ſervitia eſſe, quae melius
ncendo poſſint reparare, quam deſerendo victoriam.
ntro Argyraſpides *neque fugam ſe tentaturos* dicunt, 7
ſt damna patrimoniorum, & poſt conjuges amiſſas,
que bellum geſturos contra liberos ſuos: ultroque eum 8
onvitiis agitant, *quod ſe poſt tot annos emeritorum*
pendiorum redeuntes domum cum praemiis tot bellorum,
ipſa miſſione rurſus in novam militiam immenſaque
lla revocaverit, & a laribus jam quodammodo ſuis 9
ab ipſo limine patriae abductos inanibus promiſſis
ceperit; nunc quoque amiſſis omnibus felicis militiae 10
aeſtibus, ne victos quidem in miſera & inopi ſenecta
ieſcere ſinat. Ignaris deinde ducibus, confeſtim 11
Antigonum legatos mittunt, petentes *ut ſua*
ddi jubeat. Is redditurum ſe pollicetur, *ſi Eume-*
m ſibi tradant. Quibus cognitis, Eumenes cum 12
ucis fugere tentavit: ſed retractus, deſperatis
bus, cum concurſus multitudinis factus eſſet,
tit ut poſtremum ſibi alloqui exercitum liceret.

CAP. IV. Juſſus ab univerſis dicere, facto 1
entio, laxatiſque vinculis, prolatam, ſicut erat
tenatus, manum oſtendit: *Cernitis milites*, inquit, 2
habitum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

habitum atque ornamenta ducis veſtri, quae mihi n
hoſtium quiſquam impoſuit; nam hoc etiam ſolatio for
3 *Vos me ex victore victum, vos me ex imperatore cap*
vum feciſtis; quater intra hunc annum in mea ver
4 *jurejurando obſtricti eſtis. Sed iſta omitto. Neq*
5 *enim miſeros convitia decent. Unum oro, ſi propoſi*
rum Antigoni in meo capite ſumma conſiſtit, inter v
6 *me velitis mori. Nam neque illius intereſt, quema*
modum aut ubi cadam; & ego fuero ignominia mor
7 *liberatus. Hoc ſi impetro, ſolvo vos jurejurando, q*
8 *toties vos ſacramento mihi devoviſtis. Aut ſi ipſ*
pudet roganti vim adhibere, ferrum huc date; & pe
mittite, quod vos facturos pro imperatore juraſtis, in
peratorem pro vobis ſine religione jurisjurandi facer
9 Cum non obtineret, preces in iram vertit. *A*
10 *vos*, ait, *devota capita, reſpiciant dii perjuriorum vin*
dices; taleſque vobis exitus dent, quales vos ducibus v
11 *ſtris dediſtis. Nempe vos iidem paulo ante & Perdi*
cae ſanguine eſtis aſperſi & in Antipatrum eadem m
12 *liti. Ipſum denique Alexandrum, ſi fas fuiſſet eu*
mortali manu cadere, interempturi; quod maximu
13 *erat, ſeditionibus agitaſtis. Ultima nunc ego perfid*
14 *rum victima, has vobis diras atque inferias dico, u*
inopes extorreſque omne aevum in hoc caſtrenſi exil
agatis; devorentque vos arma veſtra, quibus plures v
15 *ſtros, quam hoſtium duces, abſumpſiſtis.* Plenus dein
de irae cuſtodes ſuos praecedere ad Antigoni ca
16 ſtra coepit. Sequitur exercitus, prodito impera
tore ſuo & ipſe captivus, triumphumque de ſ
17 ipſo ad victoris ſui caſtra ducit; omnia auſpicia re
gis Alexandri, & tot bellorum palmas laureaſqu
18 una ſecum victori tradens: & ne quid deeſſe
pompae, elephanti quoque & auxilia orientali
19 ſubſequuntur. Tanto pulcrior haec Antigono
quam Alexandro tot victoriae fuerunt; ut cum
ille orientem vicerit, hic etiam eos a quibu
orien

cens victus fuerat, ſuperaverit. Igitur Anti- 20
gnus domitores illos orbis exercitui ſuo dividit,
dditis quae in victoria ceperat. Eumenem ve- 21
r, verecundia prioris amicitiae, in conſpectum
ſum venire prohibitum aſſignari cuſtodibus prae-
cpit.

CAP V. Interea Eurydice, uxor Aridaei re- 1
g, ut Polyperchonta a Graecia redire in Mace-
oniam cognovit, & ab eo arceſſitam Olympia-
em; muliebri aemulatione perculſa, abutens va- 2
ludine viri, cujus officia ſibi vindicabat, ſcribit
gis nomine Polyperchonti, *Caſſandro exercitum* 3
tdat, in quem regni adminiſtrationem rex tranſtulerit:
dem & in Aſiam Antigono per epiſtolas nun-
it. Quo beneficio devinctus Caſſander nihil 4
on ex arbitrio muliebris audaciae gerit. Dein- 5
c profectus in Graeciam multis civitatibus bel-
lm infert: quarum excidio, veluti vicino incen- 6
o territi Spartani, urbem quam ſemper armis,
on muris defenderant, tum contra reſponſa fa-
orum & veterem majorum gloriam, armis diffiſi
urorum praeſidio includunt. Tantum eos de- 7
eneraviſſe a majoribus, ut, cum multis ſeculis
urus urbi civium virtus fuerit, tunc cives ſal-
os ſe fore non exiſtimaverint, niſi intra muros
terent. Dum haec aguntur, Caſſandrum a Grae- 8
a turbatus Macedoniae ſtatus domum revoca-
t. Namque Olympias, mater Alexandri Ma- 9
ni regis, cum Epiro in Macedoniam, proſe-
uente Aeacide, rege Moloſſorum, veniret, pro-
iberique finibus ab Eurydice & Aridaeo rege
oepiſſet; ſeu memoria mariti, ſeu magnitudine 10
lii & indignitate rei moti Macedones ad Olym-
iadem tranſiere: cujus juſſu & Eurydice & rex
cciditur, ſex annis poſt Alexandrum potitus
egno.

CAP.

1 CAP. VI. Sed nec Olympias diu regnav
Nam cum principum paſſim caedes, muliei
magis, quam regio more feciſſet, favorem ſui
2 odium vertit. Itaque audito Caſſandri advent
diffiſa Macedonibus, cum nuru Roxane & nep
3 te Hercule, in Pydnam urbem concedit. Pr
ficiſcenti Deidamia, Aeacidae regis filia, & Th
ſalonice privigna, & ipſa clara Philippi patris n
mine, multaeque aliae principum matronae, ſp
cioſus magis quam utilis grex, comites fue
4 Haec cum nuntiata Caſſandro eſſent, ſtatim cit
to curſu Pydnam venit, & urbem obſidione ci
5 git. Cum fame, ferroque urgeretur Olympia
longae obſidionis taedio, pacta ſalute, victori
6 tradidit. Sed Caſſander ad concionem vocato p
pulo, ſciſcitaturus *quid de Olympiade fieri velin*
ſubornat parentes interfectorum, qui ſump
lugubri veſte crudelitatem mulieris accuſarei
7 A quibus accenſi Macedones, ſine reſpectu priſ
8 nae majeſtatis, occidendam decernunt: immem
res prorſus, quod per filium ejus virumque nc
ſolum vitam ipſi inter finitimos tutam habuiſſen
verum etiam tantas opes imperiumque orb
9 quaeſiſſent. Sed Olympias ubi obſtinatos veni
ad ſe armatos vidit, veſte regali, duabus ancill
10 innixa ultro obviam procedit. Qua viſa, percu
ſores attoniti fortuna majeſtatis prioris, & tot i
ea memoriae occurrentibus regum ſuorum nc
11 minibus, ſubſtiterunt; donec a Caſſandro miſ
ſunt, qui eam confoderent, non refugientem gla
dium, nec vulnera, aut muliebriter vociferan
tem; ſed virorum more fortium, pro gloria ve
teris proſapiae, morti ſuccumbentem, ut Alexan
drum poſſes etiam in moriente matre cognoſce
12 re. Inſuper exſpirans capillis & veſte crura con
texiſſe fertur, ne quid poſſet in corpore ejus in
deco-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

corum videri. Poſt haec Caſſander Theſſalo- 13
cen, regis Aridaei filiam, uxorem ducit: filium
exandri cum matre in arcem Amphipolitanam
ſtodiendos mittit.

LIBER XV.

BREVIARIUM CAPITUM.

Antigoni bellum adverſus ſocios, in quo Demetrius F. ſuperatus praelio.

Caſſandri in familiam Alexandri M. ſaevitia, Antigoni proſperi ſucceſſus in bello.

Lyſimachi, Antigono oppoſiti, virtutes & praeclare geſta.

Novus hoſtis Antigono accedit, nempe Seleucus, cujus origo, & res geſtae ſubjiciuntur. Antigonus in praelio occumbit.

CAP. I.

Erdicca & fratre ejus, Eumene ac Polyper- 1
chonte, ceteriſque ducibus diverſae partis oc-
is, finitum certamen inter ſucceſſores Alexan-
i Magni videbatur, cum repente inter ipſos vi-
ores nata diſcordia eſt: quippe poſtulantibus 2
olemaeo & Caſſandro & Lyſimacho, *ut pecunia*
praeda capta provinciaeque dividerentur; Antigo-
s negavit, *ſe in ejus belli praemia ſocios admiſſu-*
m, in cujus periculum ſolus deſcenderit. Et ut ho- 3
eſtum adverſus ſocios bellum ſuſcipere videre-
r, divulgat, *ſe Olympiadis mortem a Caſſandro in-*
fectae ulciſci velle, & Alexandri regis ſui filium
n matre obſidione Amphipolitana liberare. His co- 4
itis, Ptolemaeus & Caſſander, inita cum Ly-
ſimacho

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ſimacho & Seleuco ſocietate, bellum terra ma
5 que enixe inſtruunt. Tenebat Ptolemaeus Aeg
ptum cum Africae parte majore & Cypro
Phoenice. Caſſandro parebat Macedonia cu
6 Graecia. Aſiam & partes orientis occupave
Antigonus, cujus filius Demetrius prima be
congreſſione a Ptolemaeo apud Gamalam vin
7 tur. In quo praelio major Ptolemaei moder
8 tionis gloria, quam ipſius victoriae fuit. Siqu
dem & amicos Demetrii non ſolum cum ſuis r
bus, verum etiam additis inſuper muneribus, d
miſit; & ipſius Demetrii privatum omne inſtr
mentum ac familiam reddidit, adjecto hono
9 verborum, *Non ſe propter praedam, ſed propter d*
gnitatem iniſſe bellum; indignatum, quod Antigon
devictis diverſae factionis ducibus, ſolus communis v
ctoriae praemia corripuiſſet.
1 CAP. II. Dum haec aguntur, Caſſander
Apollonia rediens incidit in Abderitas, q
propter ranarum muriumque multitudinem r
2 licto patriae ſolo ſedes quaerebant: veritus n
Macedoniam occuparent facta pactione in ſoci
tatem eos recipit, agroſque iis ultimos Maced
3 niae aſſignat. Deinde, ne Hercules, Alexandr
filius, qui fere annos quatuordecim exceſſerat
favore paterni nominis in regnum Macedonia
vocaretur, occidi eum tacite cum matre Barſin
jubet, corporaque eorum terra obrui, ne caede
4 ſepultura proderetur: & quaſi parum facinoris i
ipſo primum rege, mox in matre ejus Olympia
de, ac filio admiſiſſet, alterum quoque filium cu
5 matre Roxane pari fraude interficit. ſcilicet qua
ſi regnum Macedoniae, quod affectabat, alite
6 conſequi quam ſcelere non poſſet. Interea Pto
lemaeus cum Demetrio, navali praelio, iterat
congreditur; & amiſſa claſſe, hoſtique conceſſa
victo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

..toria, in Aegyptum refugit. Demetrius filium 7
..lemaei Leontiſcum & fratrem Menelaum,
..icoſque ejus cum privati inſtrumenti miniſte-
.., pari provocatus antea munere Aegyptum re-
..ttit: & ut appareret eos non odio, ſed digni- 8
..s gloria accenſos, donis muneribuſque inter
.. bella contendebant. Tanto honeſtius tunc 9
..la gerebantur, quam nunc amicitiae coluntur.
..c victoria elatus Antigonus regem ſe cum De- 10
..trio filio appellari a populo jubet. Ptolemaeus 11
..oque, ne minoris apud ſuos auctoritatis habe-
..ur, rex ab exercitu cognominatur. Quibus 12
..litis, Caſſander & Lyſimachus & ipſi regiam
.. majeſtatem vindicaverunt. Hujus honoris or- 13
..mentis tamdiu omnes abſtinuerunt, quamdiu
.. regis ſui supereſſe potuerunt. Tanta in illis 14
..ecundia fuit, ut cum opes regias haberent,
..cum tamen nominibus aequo animo caruerint,
..oad Alexandro juſtus heres fuit. Sed Ptole- 15
..eus & Caſſander, ceterique factionis alterius
..ces cum carpi ſe ſingulos ab Antigono vide-
..t; dum privatum ſingulorum, non commune
..verſorum bellum ducunt, nec auxilium ferre
..r alteri volunt, quaſi victoria unius, non
..nium foret; per epiſtolas ſe invicem confir- 16
..ntes, tempus & locum coëundi condicunt,
..lumque communibus viribus inſtruunt. Cui 17
..n Caſſander intereſſe propter finitimum bel-
..n non poſſet, Lyſimachum cum ingentibus co-
..s in auxilium ſociis mittit.

CAP. III. Erat hic Lyſimachus illuſtri qui- 1
..m Macedoniae loco natus, ſed virtutis expe-
..mentis omni nobilitate clarior; quae tanta in 2
.. fuit, ut animi magnitudine, philoſophia ipſa,
..iumque gloria omnes, per quos oriens domi-
.. eſt, vicerit. Quippe cum Alexander Magnus 3

Cal-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Calliſthenem philoſophum, propter ſalutation
Perſicae interpellatum morem, inſidiarum, qu
ſibi paratae fuerant, conſcium fuiſſe iratus finxiſſe
4 eumque truncatis crudeliter omnibus membri
abſciſſiſque auribus, ac naſo, labiiſque, deforn
5 ac miſerandum ſpectaculum reddidiſſet; inſup
cum cane in cavea clauſum, ad metum ceter
6 rum circumferret: tunc Lyſimachus, audire Ca
liſthenem & praecepta ab eo virtutis accipe
ſolitus, miſertus tanti viri, non culpae, ſed l
bertatis poenas pendentis, venenum ei in rem
7 dium calamitatum dedit. Quod adeo aegre Al
xander tulit, ut eum objici ferociſſimo leoni j
8 beret. Sed cum ad conſpectum ejus concitat
leo impetum feciſſet, manum amiculo involuta
Lyſimachus in os leonis immerſit, arreptaq
9 lingua, feram exanimavit. Quod cum nuntiatu
regi eſſet, admiratio in ſatisfactionem ceſſit; c
rioremque eum propter conſtantiam tantae virtu
10 habuit. Lyſimachus quoque magno animo reg
11 veluti parentis contumeliam tulit. Denique om
ex animo hujus facti memoria exturbata, poſt
in India inſectanti regi quoſdam palantes hoſte
cum a ſatellitum turba equi ſui celeritate deſert
eſſet, ſolus ei per immenſas harenarum mol
12 curſus comes fuit. Quod idem antea Philipp
frater ejus cum facere voluiſſet, inter manus reg
13 exſpiraverat. Sed Lyſimachum deſiliens equ
Alexander haſtae cuſpide ita in fronte vulneravi
ut ſanguis aliter cludi non poſſet, quam diaden
ſibi demptum rex, alligandi vulneris cauſa, capi
14 ejus imponeret. Quod auſpicium primum regal
15 majeſtatis Lyſimacho fuit. Sed & poſt morte
Alexandri, cum inter ſucceſſores ejus provinci
dividerentur, ferociſſimae gentes, quaſi omniu
16 fortiſſimo, aſſignatae ſunt: adeo etiam conſe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

univerſorum palmam virtutis inter ceteros
ut.

AP. IV. Priuſquam bellum inter Ptole- 1
eum ſocioſque ejus adverſus Antigonum com-
teretur, repente ex Aſia majore digreſſus Se-
cus, novus Antigono hoſtis acceſſerat. Hu- 2
quoque & virtus clara & origo admirabilis
Siquidem mater ejus Laudice, cum nupta 3
t Antiocho, claro inter Philippi duces viro,
eſt ſibi per quietem ex concubitu Apollinis
ccepiſſe; gravidamque factam, munus concu- 4
s anulum a deo accepiſſe, in cujus gemma
hora ſculpta eſſet; juſſaque donum filio, quem
eriſſet, dare. Admirabilem fecit hunc viſum 5
nulus, qui poſtera die, ejuſdem ſculpturae,
cto inventus eſt, & figura anchorae, quae in
ore Seleuci nata cum ipſo parvulo fuit. Quam- 6
em Laudice anulum Seleuco, eunti cum
xandro Magno ad Perſicam militiam, edocto
origine ſua, dedit. Ubi poſt mortem Ale- 7
dri, occupato regno orientis, urbem condidit,
ue geminae originis memoriam conſecravit.
n & urbem ex Antiochi patris nomine An- 8
hiam vocavit, & campos vicinos urbi Apol-
dicavit. Originis ejus argumentum etiam in 9
eris manſit: ſiquidem filii nepoteſque ejus,
horam in femore, veluti notam generis natu-
m habuere. Multa in oriente poſt diviſionem 10
r ſocios regni Macedonici bella geſſit. Prin- 11
o Babyloniam cepit: inde auctis ex victoria
bus, Bactrianos expugnavit. Tranſitum dein- 12
n Indiam fecit, quae poſt mortem Alexandri,
ti cervicibus jugo ſervitutis excuſſo, praefe-
ejus occiderat. Auctor libertatis Sandrocot- 13
fuerat: ſed titulum libertatis poſt victoriam in
itutem verterat. Siquidem occupato regno, 14
popu-

populum, quem ab externa dominatione vin-
15 caverat, ipſe ſervitio premebat. Fuit hic q-
dem humili genere natus, ſed ad regni pote-
16 tem majeſtate numinis impulſus. Quippe c
procacitate ſua Alexandrum regem offendiſ-
interfici a rege juſſus ſalutem pedum celeri-
17 quaeſierat. Ex qua fatigatione, cum ſomno
ptus jaceret, leo ingentis formae ad dormient
acceſſit, ſudoremque profluentem lingua ei
18 terſit, expergefactumque blande reliquit. Hoc p-
digio primum ad ſpem regni impulſus contra
latronibus Indos ad novitatem regni ſollicita-
19 Molienti deinde bellum adverſus praefectos A-
xandri elephantus ferus infinitae magnitudinis u-
ſe obtulit, & veluti domita manſuetudine e
tergo excepit; duxque belli & praeliator inſi-
20 fuit. Sic acquiſito regno, Sandrocottus ea te-
peſtate, qua Seleucus futurae magnitudinis f-
21 damenta jaciebat, Indiam poſſidebat: cum
facta pactione Seleucus, compoſitiſque in ori-
22 te rebus, in bellum Antigoni deſcendit. Adu-
tis igitur omnium ſociorum copiis, praelium co-
mittitur: in eo Antigonus occiditur, Demet-
23 filius ejus in fugam vertitur. Sed ſocii profligato
ſtili bello denuo in ſemetipſos arma verterunt
cum de praeda non convenirent, iterum in
24 factiones diducuntur. Seleucus Demetrio, I
lemaeus Lyſimacho junguntur. Caſſandro de-
25 cto Philippus filius ſuccedit. Sic quaſi ex i-
gro nova Macedoniae bella naſcuntur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

LIBER XVI.

BREVIARIUM CAPITUM.

1 *Antipater, Caſſandri filius, fit parricida. Demetrius Alexandrum, Caſſandri F. interficit, & Macedoniam uſurpat.*

2 *Demetrius praelio fuſus fugatur. Antipater parricida foede perit. In Caſſandri familiam numinis vindicta. Ptolemaei placidum fatum.*

3 *Bellum Pyrrhi & Lyſimachi. De Heracleae origine & ſtatu digreſſio.*

4 *Clearchi, tyranni Heraclienſis, artes luculenter deſcribuntur.*

5 *Quibus rationibus Clearchus tyrannidem firmaverit. Clearchus tandem a Chione & Leonide, juvenibus nobiliſſimis, obtruncatur. Poſt Clearchi ſupplicium Heracleae conditio.*

CAP. I.

POſt Caſſandri regis filiique ejus Philippi con- 1
tinuas mortes, Theſſalonice regina, uxor Caſ-
dri, non magno poſt tempore, ab Antipatro
o, cum vitam etiam per ubera materna depre-
etur, occiditur. Cauſa parricidii fuit, quod 2
t mortem mariti, in diviſione inter fratres re-
, propenſior fuiſſe Alexandro videbatur. Quod 3
inus eo gravius omnibus viſum eſt, quod
llum maternae fraudis veſtigium fuit. Quan- 4
am in parricidio nulla ſatis juſta cauſa ad ſce-
is patrocinia praetexi poteſt. Ob haec igitur 5
exander in ultionem maternae necis, geſturus
m fratre bellum, auxilium a Demetrio petit:
c Demetrius ſpe invadendi Macedonici regni 6
oram fecit. Cujus adventum verens Lyſima- 7

 chus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

chus perſuadet genero ſuo Antipatro, ut ma
cum fratre in gratiam reverti, quam paternu
8 hoſtem in Macedoniam admitti. Inchoatam ig
tur inter fratres reconciliationem cum praeſc
ſiſſet Demetrius, per inſidias Alexandrum inte
9 fecit; occupatoque Macedoniae regno, caede
apud exercitum excuſaturus in concionem voc
10 Ibi *priorem ſe petitum ab Alexandro* allegat; *nec*
11 *ciſſe ſe, ſed occupaſſe inſidias. Regem autem ſe M*
cedoniae vel aetatis experimentis, vel cauſis juſtior
12 *eſſe. Patrem enim ſuum & Philippo Regi & Alexa*
13 *dro Magno ſocium in omni militia fuiſſe: liberoru*
deinde Alexandri miniſtrum, & ad perſequendos d
14 *fectores ducem extitiſſe. Contra Antipatrum avum*
rum adoleſcentium, amariorem ſemper miniſtrum regn
15 *quam ipſos reges fuiſſe. Caſſandrum vero patrem, e*
tinctorem regiae domus, non feminis, non pueris pepe
ciſſe; nec ceſſaſſe, quoad omnem ſtirpem regiae ſubolis d
16 *leret. Horum ſcelerum ultionem, quia nequiſſet ab ip*
17 *Caſſandro exigere, ad liberos ejus tranſlatam. Quan*
obrem etiam Philippum, Alexandrumque, ſi quis m
nium ſenſus eſt, non interfectores ſuos, ac ſtirpis ſua
ſed ultores eorum, Macedoniae regnum tenere mal
18 Per haec mitigato populo, rex Macedoniae a
19 pellatur. Lyſimachus quoque cum bello Do
cetis, regis Thracum, premeretur, ne code
tempore & adverſus eum dimicare neceſſe hab
ret, tradita ei altera parte Macedoniae, quae A
tipatro ejus genero obvenerat, pacem cum e
fecit.

1 CAP. II. Igitur Demetrius totis Macedo
niae regni viribus inſtructus, cum Aſiam occu
pare ſtatuiſſet, iterato Ptolemaeus, Seleucus &
Lyſimachus, experti priore certamine quantae vi
res eſſent concordiae, pacta ſocietate adunatiſqu
exercitibus, bellum adverſus Demetrium trans
ferun

ſeant in Europam. His comitem ſe & belli ſo- 2
cim jungit Pyrrhus, rex Epiri, ſperans non dif-
ilius Demetrium amittere Macedoniam poſſe,
um acquiſierat. Nec ſpes fruſtra fuit; quippe 3
ercitu ejus corrupto, ipſoque in fugam acto,
enum Macedoniae occupavit. Dum haec agun- 4
, Lyſimachus generum ſuum Antipatrum, re-
am Macedoniae ademptum ſibi ſoceri fraude
erentem, interficit; filiamque ſuam Eurydicen,
erelarum ſociam, in cuſtodiam tradit; atque 5
it univerſa Caſſandri domus Alexandro Magno,
e necis ipſius, ſeu ſtirpis extinctae poenas partim
de, partim ſupplicio, partim parricidio luit. De- 6
trius quoque a tot exercitibus circumventus, cum
ſſet honeſte mori, turpiter ſe dedere Seleuco ma-
t. Finito bello Ptolemaeus cum magna re- 7
m geſtarum gloria moritur. Is contra jus gen-
im, minimo natu ex filiis ante infirmitatem re-
um tradiderat, ejuſque rei populo rationem red-
lerat: cujus non minor favor in accipiendo, 8
am patris in tradendo regno fuerat. Inter ce- 9
a patris & filii mutuae pietatis exempla, etiam
res amorem populi juveni conciliaverat, quod
er, regno ei publice tradito, privatus officium
gi inter ſatellites fecerat, omnique regno pul-
us regis eſſe patrem duxerat.

CAP. III. Sed inter Lyſimachum & Pyrrhum 1
gem, ſocios paulo ante adverſus Demetrium,
iduum inter pares diſcordiae malum, bellum
overat. Victor Lyſimachus pulſo Pyrrho Ma- 2
doniam occupaverat. Inde Thraciae, ac dein- 3
ps Heracleae bellum intulerat. cujus urbis & 4
itia & exitus admirabiles fuere; quippe Boeotiis
ſtilentia laborantibus oraculum Delphis reſpon-
rat, *Coloniam in Ponti regione ſacram Herculi conde-
at.* Cum propter metum longae ac periculoſae 5

navigationis, mortem in patria omnibus pra
optantibus, res omiſſa eſſet, bellum his Phoce
6 ſes intulerunt: quorum cum adverſa praelia p
terentur, iterato ad oraculum decurrunt; reſpo
7 ſum, *Idem belli quod peſtilentiae remedium fore.* Igit
conſcripta colonorum manu in Pontum delati u
bem Heracleam condiderunt. Et quoniam fatoru
auſpiciis in eas ſedes delati erant, brevi tempore m
8 gnas opes paravere. Multa deinde hujus urb
adverſus finitimos bella, multae etiam domeſt
cae diſſenſiones. Inter cetera magnifica, v
9 praecipue illud memorabile fuit. Cum reru
potirentur Athenienſes, victiſque Perſis, Grae
ciae & Aſiae tributum in tutelam claſſis deſcripſi
ſent; omnibus cupide ad praeſidium ſalutis ſua
conferentibus, ſoli Heracleenſes ob amicitiam r
10 gum Perſicorum collationem abnuerant. Miſſi
itaque ab Athenienſibus Lamachus cum exercit
ad extorquendum quod negabatur, dum relict
in litore navibus, agros Heraclienſium popula
tur, claſſem cum majore parte exercitus naufra
11 gio repentinae tempeſtatis amiſit. Itaque cur
neque mari poſſet amiſſis navibus, neque terr
auderet cum parva manu inter tot ferociſſima
gentes reverti; Heraclienſes honeſtiorem benefi
cii, quam ultionis occaſionem rati inſtructo
12 commeatibus auxiliiſque dimittunt: bene agro
rum ſuorum populationem impenſam exiſtiman
tes, ſi quos hoſtes habuerant, amicos reddidiſ
ſent.

1 CAP. IV. Paſſi ſunt inter plurima mala etian
2 tyrannidem: ſiquidem cum plebs & novas tabu
las & diviſionem agrorum divitum impotente
3 flagitaret; diu re in ſenatu tractata, cum exitu
rei non inveniretur, poſtremum adverſus plebem
nimio otio laſcivientem, auxilia a Timotheo,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

thenienſium duce, mox ab Epaminonda The-
norum petivere. Utriſque negantibus, ad 4
learchum, quem ipſi in exilium egerant, decur-
nt. Tanta calamitatium neceſſitas fuit, ut cui 5
triam interdixerant, eum ad tutelam patriae re-
carent. Sed Clearchus exilio facinoroſior red- 6
tus, & diſſenſionem populi occaſionem inva-
ndae tyrannidis exiſtimans, primo tacitus cum 7
ithridate, civium ſuorum hoſte, colloquitur;
inita ſocietate paciſcitur, ut revocatus in pa-
tam prodita ei urbe praefectus ejus conſtituere-
r. Poſtea autem inſidias, quas civibus parave- 8
t, in ipſum Mithridatem verterat. Namque 9
m velut arbiter civilis diſcordiae de exilio re-
rſus eſſet, ſtatuto tempore, quo urbem Mithri-
ti traderet, ipſum cum amicis ſuis cepit, cap-
mque, accepta ingenti pecunia, dimiſit. At- 10
e ut in illo ſubitum ſe ex ſocio fecit hoſtem,
ex defenſore ſenatoriae cauſae repente patro-
s plebis evaſit; & adverſus auctores potentiae 11
ae, a quibus revocatus in patriam, per quos
arce collocatus fuerat, non ſolum plebem ac-
ndit, verum etiam nefandiſſima quaeque ty-
nnicae crudelitatis exercuit. Igitur populo ad 12
ncionem vocato, *neque ſe affuturum amplius graſ-*
ti in populum ſenatui, ait; *interceſſurum etiam, ſi*
priſtina ſaevitia perſeveret. Quod ſi pares ſe crude- 13
ti ſenatorum arbitrarentur, abiturum cum militibus
s, neque civilibus diſcordiis interfuturum. Sin vero 14
fidant viribus propriis, vindictae ſe civium non defu-
um. Proinde conſulant ſibi ipſi, jubeant abire ſe, 15
malint cauſae popularis ſocium remanere. His ver- 16
ſollicitata plebs ſummum ad eum imperium
fert; & dum ſenatus potentiae iraſcitur, in ſer-
utem ſe tyrannicae dominationis cum conjū-
us & liberis tradit. Igitur Clearchus LX ſe- 17

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

natores comprehenſos (nam ceteri in fugam
18 lapſi erant) in vincula compingit. Laetari ple
quod a duce potiſſimum ſenatorum, ſenatus
leretur, verſaque vice, auxilium eorum in e
19 tium converſum eſſet. Quibus dum mortem p
ſim omnibus minatur, cariora eorum pretia fac
20 ſiquidem Clearchus magna pecunia (quaſi mi
populi occulte eos ſubtracturus) accepta, ſpol
tos fortunis, vita quoque ſpoliavit.

1 CAP. V. Cognito deinde, quod bellum
ab iis qui profugerant, miſericordia in auxiliu
ſollicitatis civitatibus, pararetur, ſervos eoru
2 manumittit. Et ne quid mali afflictis honeſti
mis domibus deeſſet, uxores eorum, filiaſq
nubere ſervis ſuis, propoſita recuſantibus mort
compellit, ut eos ſibi fidiores & dominis infeſti
3 res redderet. Sed matronis tam lugubres nuptia
4 graviores repentinis funeribus fuere. Itaque m
tae ſe ante nuptias, multae in ipſis nuptiis, oc
ſis prius novis maritis, interficiunt, & ſe tam
neſtis calamitatibus, virtute ingenui pudoris, e
5 piunt. Praelium deinde committitur; quo vict
tyrannus captivos ſenatores in triumphi modu
6 per ora civium trahit. Reverſus in urbem, ali
vincit; torquet alios, alios occidit: nullus loc
7 urbis a crudelitate tyranni vacat. Accedit ſaev
8 tiae inſolentia, crudelitati arrogantia. Interdu
ex ſucceſſu continuae felicitatis obliviſcitur ſe h
9 minem; interdum Jovis ſe filium dicit. Eun
per publicum aurea aquila velut argumentum g
10 neris praeferebatur; veſte purpurea & cothu
nis regum tragicorum & aurea corona utebatu
11 filium quoque ſuum Ceraunon vocat, ut de
non mendacio tantum, verum etiam nominibu
12 illudat. Haec illum facere duo nobiliſſimi juv
nes Chion & Leonides indignantes, patriam l
bera

raturi in necem tyranni conſpirant. Erant hi 13
ſcipuli Platonis philoſophi, qui virtutem, ad
cam quotidie praeceptis magiſtri erudiebantur,
triae exhibere cupientes, quinquaginta cogna-
s, veluti clientes, in inſidiis locant. Ipſi mo- 14
i jurgantium, ad tyrannum, veluti ad regem,
i arcem contendunt: qui jure familiaritatis ad- 15
iſſi, dum alterum priorem dicentem intentus
dit tyrannus, ab altero obtruncatur. Sed & 16
ſi, ſociis tardius auxilium ferentibus, a ſatelli-
bus obruuntur. Quare factum eſt, ut tyran- 17
s quidem occideretur, ſed patria non liberare-
r. Nam frater Clearchi Satyrus eadem via tyran- 18
idem invadit; multiſque annis, per gradus ſucceſ-
onis, Heraclienſes ſub regno tyrannorum fuere.

LIBER XVII.

BREVIARIUM CAPITUM.

1 *Lyſimachi regis tragoedia.*

2 *Amiſſis* XV *liberis in proelio occumbit. Seleucus per inſidias occiditur a Ptolemaeo. Ptolemaeus principum amicitias, Pyrrhi praeſertim, ſibi conciliat.*

3 *De Epirotarum regno, ejuſdemque origine ac regibus digreſſio. Pyrrhi varia fortuna.*

CAP. I.

PEr idem ferme tempus in Helleſponti & Cher- 1
ſoneſi regionibus terrae motus fuit: maxime ta- 2
men Lyſimachia urbs ante duos & viginti annos
a Lyſimacho rege condita everſa eſt. Quod por- 3
tentum dira Lyſimacho ſtirpique ejus, ac regni

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ruinam cum clade vexatarum regionum port-
4 debat. Nec oſtentis fides defuit: nam brevi p
tempore Agathoclem filium ſuum, quem in ſ-
ceſſionem regni ordinaverat, per quem multa b-
la proſpere geſſerat, non ſolum patrium, veru
etiam humanum ultra morem peroſus, minil
5 Arſinoe noverca, veneno interfecit. Haec i
prima mali labes, hoc initium impendentis r
6 nae fuit. Nam parricidium principum ſequu
caedes ſunt, luentium ſupplicia quod occiſum j
7 venem dolebant. Itaque & hi qui caedibus i
perſuerant, & hi qui exercitibus praeerant, c
8 tatim ad Seleucum deficiunt; eumque pronu
jam ex aemulatione gloriae, bellum Lyſimacl
9 inferre compellunt. Ultimum hoc certam
commilitonum Alexandri fuit, &, velut ad exe
10 plum fortunae, par reſervatum. Lyſimachus qu
tuor & LXX annos natus erat: Seleucus ſepte
11 & LXX. Sed in hac aetate utrique animi juv
niles erant, imperiique cupiditatem inſatiabile
12 gerebant. Quippe cum orbem terrarum duo ſo
tenerent, anguſtiis ſibimet incluſi videbantur, v
taeque finem non annorum ſpatio, ſed imper
terminis metiebantur.

1 CAP. II. In eo bello Lyſimachus amiſſis ant
variis caſibus XV liberis, non inſtrenue moriens
poſtremus domus ſuae ruinae cumulus acceſſit
2 Laetus tanta victoria Seleucus, & quod maju
victoria putabat, ſolum ſe de cohorte Alexandr
remanſiſſe, victoremque victorum extitiſſe, non
humanum eſſe opus, ſed divinum munus gloria-
3 tur: ignarus prorſus, non multo poſt fragilitatis
4 humanae ſe ipſum exemplum futurum. Quippe
poſt menſes admodum ſeptem a Ptolemaeo, cujus
ſororem Lyſimachus in matrimonio habuerat, per
5 inſidias circumventus occiditur; regnumque Ma-
cedo-

doniae, quod Lyſimacho eripuerat, cum vita
iter amittit. Igitur Ptolemaeus cum & in 6
tiam memoriae magni Ptolemaei patris, &
favorem ultionis Lyſimachi ambitioſus apud
pulares eſſet, primo Lyſimachi filios conciliare
ſtatuit; nuptiaſque Arſinoes ſororis ſuae, ma- 7
eorum, petit, puerorum adoptione promiſſa;
cum in locum patris eorum ſucceſſiſſet, nihil 8
moliri vel verecundia matris, vel appellatione
ris auderent. Fratris quoque regis Aegypti 9
ncordiam per epiſtolas deprecatur; profeſſus
bonere ſe offenſam erepti paterni regni, neque amplius
fratre quaeſiturum, quod honeſtius a paterno hoſte
ceperit. Omnique arte adulatur Eumeni & 10
tigono, Demetrii filiis, Antiocho, filio Seleuci,
m quibus bellum habiturus erat, ne tertius ſibi
ſtis accederet. Sed nec Pyrrhus rex Epiri 11
iſſus, ingens momentum futurus, utri parti
cius acceſſiſſet: qui & ipſe ſpoliare ſingulos cu- 12
ns omnibus ſe partibus venditabat. Itaque 13
arentinis adverſus Romanos laturus auxilium,
Antigono naves ad exercitum in Italiam de-
rtandum mutuo petit; ab Antiocho pecuniam,
i opibus quam militibus inſtructior erat; a
olemaeo Macedonum militum auxilia. Sed 14
olemaeus, cui nulla dilationis ex infirmitate
ium venia eſſet, quinque millia peditum, equi-
m quatuor millia, elephantos quinquaginta, non
plius, quam in biennii uſum dedit. Ob haec 15
rrhus, filia Ptolemaei in matrimonium accepta,
ndicem eum regni reliquit, ne abducta in Italiam
ventute praedam hoſtibus regnum relinqueret.

CAP. III. Sed quoniam ad Epiri mentionem 1
ntum eſt, de origine regni ejus pauca narranda
nt. Moloſſorum primum in ea regione regnum 2
it. Poſt Pyrrhus, Achillis filius, amiſſo per 3

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

abſentiam Trojanis temporibus paterno regn,
in his locis conſedit, qui Pyrrhidae primo, poſt
4 Epirotae dicti ſunt. Sed Pyrrhus, cum in tem-
plum Dodonaei Jovis ad conſulendum veniſſ
ibi Lanaſſam, neptem Herculis, rapuit; ex cuj
5 matrimonio octo liberos ſuſtulit. Ex his no
nullas virgines nuptum finitimis regibus tradid
6 opeſque affinitatium auxilio magnas paravit: atq
ita Heleno, filio Priami regis, ob induſtria
ſingularem, regnum Chaonum, & Andromach
Hectoris, quam & ipſe matrimonio ſuo in diviſio
Trojanae praedae acceperat, uxorem tradidi
7 brevique poſt tempore, Delphis inſidiis Oreſta
8 filii Agamemnonis, inter altaria dei interiit. Su
9 ceſſor huic Pialis filius fuit. Per ordinem dein
10 regnum ad Arrybam deſcendit. cui, quonia
pupillus & unicus ex gente nobili ſupereſſet, i
tentiore omnium cura ſervandi ejus educandiq
11 publice tutores conſtituuntur: Athenas quoq
erudiendi gratia miſſus, quanto doctior major
12 bus ſuis, tanto & gratior populo fuit. Prim
itaque leges & ſenatum, annuoſque magiſtrat
13 & reipubl. formam compoſuit: & ut a Pyrrh
ſedes, ſic vita cultior populo ab Arryba ſtatut
14 Hujus filius Neoptolemus fuit; ex quo nata e
Olympias, mater Alexandri Magni, & Alexander
15 qui poſt eum regnum Epiri tenuit; & in Itali
16 bello geſto, in Bruttiis interiit. Poſt ejus morte
frater Aeacides regno ſucceſſit, qui aſſiduis ad
verſus Macedonas bellorum certaminibus popu
17 lum fatigando offenſam civium contraxit; a
propterea in exilium actus Pyrrhum filium bimun
18 admodum parvulum in regno reliquit. Qui &
ipſe cum a populo propter odium patris ad necem
quaereretur, furtim ſubtractus in Illyrios defer
19 tur; traditusque eſt Beroae, Glauciae regis uxori

nutrien

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

triendus, quae & ipſa genus Aeacidarum erat.
i eum, ſeu miſericordia fortunae ejus, ſeu in- 20
ntilibus blandimentis inductus rex, adverſum
aſſandrum Macedoniae regem, qui eum ſub
lli comminatione depoſcebat, diu protexit,
dito in auxilium etiam adoptionis officio. Qui- 21
s rebus moti Epirotae, odio in miſericordiam
rſo, annorum XI eum in regnum revocaverunt,
tis tutoribus, qui regnum uſque adultam ejus
tatem tuerentur. Adoleſcens deinde multa 22
lla geſſit, tantuſque rerum ſucceſſu haberi
eptus eſt, ut Tarentinos ſolus adverſus Ro-
anos tueri poſſe videretur.

LIBER XVIII.

BREVIARIUM CAPITUM.

1 *Pyrrho, Tarentinis adverſus Romanos ſuppetias ferenti, Valerius Laevinus occurrit; unde praelia & ſtrages.*

2 *Carthaginienſium auxilium Romani remittunt. Pax cum Pyrrho componitur. Romanorum continentia. Pyrrhus Siciliam occupat.*

3 *De Carthaginienſium origine & veteribus incolis digreſſio, in qua etiam de Sidonis & Tyri conditoribus.*

4 *Novae incolae Tyri, inter quos Eliſſa; quae a Pygmalione fratre recedit, ut rebus ſuis conſuleret.*

5 *Eliſſa agnomine Dido, Cyprum appellit: deinde in ſinum Africae defertur, & Carthaginem condit.*

6 *Eliſſa propter Iarbae votum ſibi vim infert. Carthaginienſium crudelis ſuperſtitio.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

7 *Clades Carthaginienſium in Sardinia. Superſt in exilium pulſi patriam armis recuperare tuntur : unde Malei patris in Cartalonem lium ſeveritas, & paulo poſt cruentus interitu*

CAP. I,

1 IGitur Pyrrhus, rex Epiri, cum iterata Tare tinorum legatione, additis Samnitium & L canorum precibus, & ipſis auxilio adverſus R manos indigentibus, fatigaretur, non tam ſupp cum precibus, quam ſpe invadendi Italiae imp rii inductus, venturum ſe cum exercitu pollic
2 tur. In quam rem inclinatum ſemel animu praecipitem agere coeperant exempla majorur ne aut inferior patruo ſuo Alexandro videretu quo defenſore iidem Tarentini adverſus Brutti uſi fuerant; aut minores animos Magno Alexa dro habuiſſe, qui tam longa a domo militia orie
3 tem ſubegit. Igitur relicto cuſtode regni fil Ptolemaeo, annos XV nato, exercitum in por Tarentino exponit, duobus parvulis filiis Alexa dro & Heleno in ſolatia longinquae ſecum e
4 peditionis adductis. Cujus audito adventu, co ſul Romanus Valerius Laevinus, feſtinans, prius cum eo congrederetur, quam auxilia ſoci rum convenirent, exercitum in aciem educi
5 Nec rex, tametſi numero militum inferior eſſet
6 certamini moram fecit. Sed Romanos vicente jam, inuſitata ante elephantorum forma ſtuper primo, mox cedere praelio coegit; victoreſqu jam nova Macedonum monſtra repente vicerunt
7 Nec hoſtibus incruenta victoria fuit. Nam & ipſ Pyrrhus graviter vulneratus eſt, & magna par militum ejus caeſa, majoremque gloriam ejus vi
8 ctoriae, quam laetitiam habuit. Hujus pugnae even

entum multae civitates ſecutae Pyrrho ſe tra-
nt. Inter ceteras etiam Locri prodito praeſi- 9
o Romano ad Pyrrhum deficiunt. Ex ea prae- 10
Pyrrhus CC captivos milites Romam gratis re-
iſit, ut cognita virtute ejus, Romani cognoſce-
nt etiam liberalitatem. Interjectis deinde die- 11
s, cum ſociorum exercitus ſuperveniſſet, ite-
o praelium cum Romanis facit, in quo par
tuna priori bello fuit.

CAP. II. Interea Mago, dux Carthaginien- 1
m, in auxilium Romanorum cum CXX navi-
s miſſus ſenatum adiit, *Aegre tuliſſe Carthaginien-
ſ* affirmans, *quod bellum in Italia a peregrino rege
terentur. Ob quam cauſam miſſum ſe, ut quoniam* 2
erno hoſte oppugnarentur, externis auxiliis juvaren-
. Gratiae a ſenatu Carthaginienſibus actae, 3
xiliaque remiſſa. Sed Mago Punico ingenio 4
ſt paucos dies tacitus, quaſi pacificator Car-
aginienſium, Pyrrhum adit ſpeculaturus conſi-
l. ejus de Sicilia, quo eum arceſſiri fama erat.
am Romanis eadem cauſa mittendi auxilii Car- 5
aginienſibus fuerat, ut Romano bello, ne in
ciliam tranſire poſſet Pyrrhus, in Italia detine-
tur. Dum haec aguntur, legatus a ſenatu Ro- 6
ano Fabricius Lucinus miſſus, pacem cum Pyr-
o compoſuit. Ad quam confirmandam, Cy- 7
as Romam cum ingentibus a Pyrrho donis miſ-
s, neminem, cujus domus muneribus pateret,
venit. Huic continentiae Romanorum ſimile 8
emplum, iiſdem ferme temporibus fuit. Nam 9
iſſi a ſenatu in Aegyptum legati, cum ingentia
i a Ptolemaeo rege miſſa munera ſpreviſſent,
terjectis diebus ad coenam invitatis aureae co-
nae miſſae ſunt, quas illi honoris cauſa rece-
as poſtera die ſtatuis regis impoſuerunt. Igitur 10
yneas, cum turbatam cum Romanis pacem ab

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Appio Claudio renuntiaſſet, interrogatus a Py
rho, *Qualis Roma eſſet*, reſpondit, *Regum urbem*
11 *bi viſam.* Poſt haec legati Siculorum ſuperv
niunt, tradentes Pyrrho totius inſulae imperiu
quae aſſiduis Carthaginienſium bellis vexabat
12 Itaque relicto Locris Alexandro filio, firmat
que ſociorum civitatibus valido praeſidio, in S
ciliam exercitum trajecit.
1 CAP. III. Et quoniam ad Carthaginienſiu
mentionem ventum eſt, de origine eorum pau
dicenda ſunt, repetitis Tyriorum paulo alti
2 rebus, quorum caſus etiam dolendi fuerunt. T
3 riorum gens condita a Phoenicibus fuit: qui te
rae motu vexati, relicto patriae ſolo, Aſſyriu
ſtagnum primo, mox mari proximum litus i
4 coluerunt, condita ibi urbe, quam a piſciu
ubertate, Sidona appellaverunt. nam piſce
5 Phoenices ſidon vocant. Poſt multos dein
annos a rege Aſcaloniorum expugnati, navib
appulſi Tyron, urbem ante annum Trojan
6 cladis condiderunt. Ibi Perſarum bellis diu v
rieque fatigati, victores quidem fuere, ſed attri
viribus, a ſervis ſuis multitudine abundantib
7 indigna ſupplicia perpeſſi ſunt: qui conſpiratio
facta omnem liberum populum cum domi
interficiunt, atque ita potiti urbe lares domin
rum occupant, rempubl. invadunt, conjug
ducunt, & quod ipſi non erant, liberos procrea
8 Unus ex tot millibus ſervorum fuit, qui m
ingenio, ſenis domini, parvulique filii ejus fortu
moveretur, dominoſque non truci feritate, ſ
9 piae miſericordiae humanitate reſpiceret. Itaq
cum velut occiſos alienaſſet, ſerviſque de ſta
reipub. deliberantibus placuiſſet regem ex ſu
corpore creari, eumque potiſſimum quaſi acc
ptiſſimum diis, qui ſolem orientem primus v
diſſe

ſet, rem ad Stratonem (hoc enim ei nomen
at) dominum occulte latentem detulit. Ab eo 10
rmatus cum medio noctis omnes in unum
mpum proceſſiſſent, ceteris in orientem ſpe-
antibus, ſolus occidentis regionem intuebatur.
primum aliis videri furor, in occidente ſolis 11
tum quaerere: ubi vero dies adventare coepit, 12
itiſſimiſque culminibus urbis oriens ſplendere;
pectantibus aliis, ut ipſum ſolem aſpicerent,
primus omnibus fulgorem ſolis in ſummo
ſtigio civitatis oſtendit. Non ſervilis ingenii 13
io viſa; requirentibuſque auctorem, de domino
nfitetur. Tunc intellectum eſt, quantum 14
genua ſervilibus ingenia praeſtarent, malitiaque
vos, non ſapientia vincere. Igitur venia ſeni 15
ioque data eſt: & velut numine quodam re-
rvatos arbitrantes, regem Stratonem creaverunt.
oſt cujus mortem regnum ad filium, ac deinde 16
nepotes tranſiit. Celebre hoc ſervorum facinus, 17
etuendumque exemplum toto orbe terrarum
it. Itaque Alexander Magnus cum interjecto 18
mpore in oriente bellum gereret, velut ultor
blicae ſecuritatis, expugnata eorum urbe, o-
nes qui praelio ſuperfuerant, ob memoriam ve-
ris caedis crucibus affixit: genus tantum Stra- 19
nis inviolatum ſervavit, regnumque ſtirpi ejus
ſtituit, ingenuis & innoxiis incolis inſulae attri-
tis, ut exſtirpato ſervili germine genus urbis
integro conderetur.

CAP. IV. Hoc igitur modo Tyrii Alexandri 1
ſpiciis conditi parſimonia & labore quaerendi
to convaluere. Ante cladem dominorum cum 2
opibus & multitudine abundarent, miſſa in
fricam juventute, Uticam condidere; cum 3
terim rex Tyro decedit, filio Pygmalione, &
liſſa filia, inſignis formae virgine, heredibus
inſti-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

4 inſtitutis. Sed populus Pygmalioni admodu
5 puero regnum tradidit. Eliſſa quoque Acerb
avunculo ſuo, ſacerdoti Herculis, qui hon
6 ſecundus a rege erat, nubit. Huic magnae, ſ
diſſimulatae opes erant; aurumque metu reg
7 non tectis, ſed terrae crediderat: quam rem e
homines ignorabant, fama tamen loquebatu
8 Qua incenſus Pygmalion, oblitus juris human
avunculum ſuum, eundemque generum, ſi
9 reſpectu pietatis occidit. Eliſſa diu fratrem pr
pter ſcelus averſata, ad poſtremum diſſimula
odio, mitigatoque interim vultu fugam taci
molitur, aſſumptis quibuſdam principibus in ſ
cietatem, quibus par odium in regem eſſe, ea
10 demque fugiendi cupiditatem arbitrabatur. Tu
fratrem dolo aggreditur: fingit, *ſe ad eum migra*
velle, ne amplius ei mariti domus, cupidae oblivioni
gravem luctus imaginem renovet, nec ultra amara adm
11 *nitio oculis ejus occurrat.* Non invitus Pygmalio
verba ſororis audivit, exiſtimans cum ea & a
12 rum Acerbae ad ſe venturum. Sed Eliſſa mi
ſtros migrationis a rege miſſos navibus cum omn
bus opibus ſuis prima veſpera imponit, provect
que in altum compellit eos onera harenae p
pecunia involucris involuta in mare dejicer
13 Tunc deflens ipſa lugubrique voce Acerbam ciet
orat, *Ut libens opes ſuas recipiat, quas reliquerat; ha*
14 *beatque inferias, quas habuerit cauſam mortis.* Tun
ipſos miniſtros aggreditur: *Sibi quidem* ait *optata*
olim mortem; ſed illis acerbos cruciatus, & dira ſup
plicia imminere, qui Acerbae opes, quarum ſpe parr
15 *cidium rex fecerit, avaritiae tyranni ſubtraxerint.* Ho
metu omnibus injecto, comites fugae accepi
Junguntur & ſenatorum in eam noctem praepa
rata agmina; atque ita ſacris Herculis, cujus ſa
cerdos Acerbas fuerat, repetitis, exilio ſedes quae
runt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

CAP. V. Primus illis appulſus terrae Cyprus 1
ſula fuit : ubi ſacerdos Jovis, cum conjuge & 2
eris, deorum monitu, comitem ſe Eliſſae ſo-
amque fortunae praebuit, pactus ſibi poſteriſque
rpetuum honorem ſacerdotii. Conditio pro ma- 3
eſto omine accepta. Mos erat Cypriis, vir- 4
nes ante nuptias ſtatutis diebus dotalem pecu-
am quaeſituras, in quaeſtum ad litus maris mit-
re, pro reliqua pudicitia libamenta Veneri ſo-
turas. Harum igitur ex numero LXXX admo- 5
am virgines raptas navibus imponi Eliſſa jubet,
& juventus matrimonia, & urbs ſubolem ha-
re poſſet. Dum haec aguntur, Pygmalion, co- 6
ita ſororis fuga, cum impio bello fugientem
rſequi pararet, aegre precibus matris & deorum
inis victus quievit: cui cum inſpirati vates ca- 7
erent, *Non impune laturum, ſi incrementa urbis toto
be auſpicatiſſimae interpellaſſet*, hoc modo ſpatium
ſpirandi fugientibus datum. Itaque Eliſſa dela- 8
in Africae ſinum, incolas loci ejus, adventu
eregrinorum, mutuarumque rerum commercio
udentes, in amicitiam ſollicitat : deinde empto 9
co, qui corio bovis tegi poſſet, in quo feſſos
nga navigatione ſocios, quoad proficiſcere-
ur, reficere poſſet; corium in tenuiſſimas
artes ſecari jubet, atque ita majus loci ſpa-
um quam petierat, occupat. unde poſtea ei lo-
Byrſae nomen fuit. Confluentibus deinde vi- 10
nis locorum, qui ſpe lucri multa hoſpitibus ve-
alia inferebant, ſedeſque ibi ſtatuentibus, ex fre- 11
uentia hominum velut inſtar civitatis effectum
ſt. Uticenſium quoque legati dona ut conſan- 12
uineis attulerunt, hortatique ſunt, urbem ibi
onderent, ubi ſedes ſortiti eſſent. Sed & Afros 13
etinendi advenas amor cepit. Itaque conſen- 14
entibus omnibus, Carthago conditur ſtatuto an-
nuo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

15 nuo vectigali pro ſolo urbis. In primis fun
mentis caput bubulum inventum eſt; quod
ſpicium quidem fructuoſae terrae, ſed labo
ſae, perpetuoque ſervae urbis fuit. propter q
16 in alium locum urbs tranſlata. Ibi quoque e
caput repertum, bellicoſum potentemque po
lum futurum ſignificans, urbi auſpicatam ſed
17 dedit. Tunc ad opinionem novae urbis conc
rentibus gentibus, brevi & populus & civitas n
gna facta.

1 CAP. VI. Cum ſucceſſu rerum florentes C
thaginis opes eſſent, rex Maxitanorum Hiar
decem Poenorum principibus ad ſe arceſſitis E
2 ſae nuptias ſub belli denuntiatione petit. Qu
legati reginae referre metuentes Punico cum
ingenio egerunt, nuntiantes, *Regem aliquem poſce*
3 *qui cultiores victus eum, Afroſque perdoceat: ſed qu*
inveniri poſſe, qui ad barbaros & ferarum more viv
4 *tes tranſire a conſanguineis velit?* Tunc a regina c
ſtigati, *Si pro ſalute patriae aſperiorem vitam recu*
rent, cui etiam ipſa vita, ſi res exigat, debeatur; r
gis mandata aperuere, dicentes, *Quae praecip*
aliis, ipſi facienda eſſe, ſi velit urbi conſultum e
5 Hoc dolo capta, diu Acerbae viri nomine cu
multis lacrymis & lamentatione flebili invocat
ad poſtremum, *Ituram ſe quo ſuae urbis fata vocare*
6 reſpondit. In hoc trium menſium ſumpto ſp
tio, pyra in ultima parte urbis exſtructa, vel
placatura viri manes, inferiaſque ante nupti
miſſura, multas hoſtias caedit, & ſumpto glad
7 pyram conſcendit; atque ita ad populum reſp
ciens, *Ituram ſe ad virum, ſicut praeceperant*, dixi
8 vitamque gladio finivit. Quamdiu Carthago i
9 victa fuit, pro dea culta eſt. Condita eſt url
10 haec LXXII annis ante quam Roma; cujus virt
ſicut bello clara fuit, ita domi ſtatus variis diſco
diarur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

rum caſibus agitatus eſt. Cum inter cetera ma- 11
etiam peſte laborarent, cruenta ſacrorum re-
ione & ſcelere pro remedio uſi ſunt. Quippe 12
mines, ut victimas immolabant; & impuberes
ae aetas etiam hoſtium miſericordiam provo-
) aris admovebant, pacem deorum ſanguine
um expoſcentes, pro quorum vita dii rogari
xime ſolent.

Cap. VII. Itaque adverſis tanto ſcelere nu- 1
mibus, cum in Sicilia diu feliciter dimicaſſent;
nſlato in Sardiniam bello, amiſſa majore exer-
us parte, gravi praelio victi ſunt. Propter quod 2
cem ſuum Maleum, cujus auſpiciis & Siciliae
rtem domuerant, & adverſus Afros magnas res
gſerant, cum parte exercitus, quae ſuperfuerat,
ulare juſſerunt. Quam rem aegre ferentes milites 3
atos Carthaginem mittunt, qui reditum primo,
niamque infelicis militiae petant; tum denuntient
d precibus nequeant, armis ſe conſecuturos. Cum & 4
eces & minae legatorum ſpretae eſſent, interjectis
ebus conſcenſis navibus, armati ad urbem ve-
unt: ibi deos homineſque teſtati, *Non ſe expu-* 5
tum, ſed reciperatum patriam venire; oſtenſuroſque
ibus ſuis, non virtutem ſibi priore bello, ſed fortu-
m defuiſſe, prohibitis commeatibus, obſeſſaque 6
be, in ſummam deſperationem Carthaginien-
adduxerunt. Interea Cartalo, Malei exſulis 7
cis filius, cum praeter caſtra patris a Tyro, quo
cimas Herculis ferre ex praeda Sicilienſi, quam
ter ejus ceperat, a Carthaginienſibus miſſus fue-
t, reverteretur, arceſſituſque a patre eſſet, *Prius*
blicae ſe religionis officia exſecuturum quam privata
etatis, reſpondit. Quam rem etſi indigne ferret 8
ter, non tamen vim afferre religioni auſus eſt.
terjectis deinde diebus Cartalo, petito commea- 9
a populo, cum reverſus ad patrem eſſet, or-
natuſ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

natuſque purpura & infulis ſacerdotii, omni
ſe oculis ingereret, tunc in ſecretum abductus
10 ter ait: *Auſuſne es, nefandiſſimum caput, iſta p*
pura & auro ornatus in conſpectum tot miſerorum civ
venire? & moeſta ac lugentia caſtra, circumfluentibus q
tae felicitatis inſignibus, velut exultabundus intra?
11 *Nuſquamne te aliis jactare potuiſti? Nullus locus apt*
quam ſordes patris, & exilii infelicis aerumnae fuerun
12 *Quid, quod paulo ante vocatus, non dico patrem,*
13 *cem certe civium tuorum ſuperbe ſpreviſti? Quid po*
tu in purpura iſta coroniſque aliud, quam victoriar
14 *mearum titulos geris? Quoniam igitur tu in patre n*
niſi exſulis nomen agnoſcis, ego quoque imperatorem
magis, quam patrem judicabo; ſtatuamque in te exe
plum, ne quis poſthac infelicibus miſeriis patris illud
15 Atque ita eum cum ornatu ſuo, in altiſſima
16 crucem in conſpectu urbis ſuffigi juſſit. Poſt pa
cos deinde dies Carthaginem capit; evocatoq
populo ad concionem, exilii injuriam queritu
belli neceſſitatem excuſat; *contentumque victoria ſu*
punitis auctoribus miſerorum civium, injurioſi exi
17 *omnibus ſe veniam dare* dicit. Atque ita decem
natoribus interfectis, urbem legibus ſuis reddid
18 Nec multo poſt ipſe affectati regni accuſatus d
plicis & in filio & in patria parricidii poenas dedi
19 Huic Mago imperator ſucceſſit, cujus induſtr
& opes Carthaginienſium & imperii fines & bell
cae gloriae laudes creverunt.

LIBER XIX.

BREVIARIUM CAPITUM.

1 *Magoni, Carthaginienſium imperatori, ſuccedunt Haſdrubal & Amilcar. Haſdrubal in Sardinia*

nia perit. Inde Siculum bellum & Perſarum legatio.

Horum filii, & Carthaginienſis clades exercitus in Sicilia.

Imulco, dux hujus exercitus, Carthaginem reverſus, ſpe omni abjecta mortem ſibi infert.

CAP. I.

Ago Carthaginienſium imperator, cum pri- 1
mus omnium ordinata diſciplina militari
erium Poenorum condidiſſet, vireſque civitatis
minus bellandi arte quam virtute firmaſſet,
n fungitur, relictis duobus filiis Haſdrubale &
nilcare; qui per veſtigia paternae virtutis de- 2
rentes, ſicuti generi, ita & magnitudini patris
ceſſerunt. His ducibus Sardiniae bellum il- 3
m: adverſus Afros quoque, vectigal pro ſolo
s multorum annorum repetentes, dimicatum.
Afrorum ſicuti cauſa juſtior, ita & fortuna 4
rior fuit; bellumque cum his ſolutione pecu- 5
, non armis, finitum. In Sardinia quoque 6
drubal graviter vulneratus imperio Hamilcari
ri tradito interiit: cujus mortem, cum luctus 7
tatis, tum & dictaturae undecim & triumphi
tuor inſignem fecere. Hoſtibus quoque crevere 8
mi, veluti cum duce vires Poenorum cecidiſ-
t. Itaque Siciliae populis propter aſſiduas 9
thaginienſium injurias, ad Leonidam fratrem
is Spartanorum, concurrentibus, grave bellum
um; in quo & diu & varia victoria praeliatum
. Dum haec aguntur, legati a Dario, Perſa- 10
n rege, Carthaginem venerunt, afferentes edi-
m, quo Poeni humanas hoſtias immolare &
ina veſci prohibebantur; mortuorumque cor- 11
a cremare potius, quam terra obruere a rege
jube-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

12 jubebantur; petentes ſimul auxilia adverſus Gr-
13 ciam, cui illaturus bellum Darius erat. S
Carthaginienſes auxilia negantes propter aſſid
finitimorum bella, ceteris, ne per omnia con-
maces viderentur, cupide paruere.

1 CAP. II. Interea Hamilcar bello Siciliei
interficitur, relictis tribus filiis, Imilcone, Hannon
2 Giſcone. Haſdrubali quoque par numerus filioru
3 fuit, Annibal & Haſdrubal & Sapho. Per h
res Carthaginienſium ea tempeſtate gerebant
4 Itaque & Mauris bellum illatum, & adverſus N
midas pugnatum, & Afri compulſi ſtipendiu
5 urbis conditae Carthaginienſibus remittere. De
de cum familia tanta imperatorum gravis liber
civitati eſſet, omniaque ipſi agerent ſimul & j
dicarent, centum ex numero ſenatorum judic
6 deliguntur, qui reverſis a bello ducibus, ratione
rerum geſtarum exigerent, ut hoc metu ita
bello imperia cogitarent, ut domi judicia legeſq
7 reſpicerent. In Sicilia in locum Hamilcari
imperator Imilco ſuccedit: qui cum navali terr
ſtrique bello ſecunda praelia feciſſet, multaſq
civitates cepiſſet, repente peſtilentis ſideris
8 exercitum amiſit. Quae res cum nuntiata Ca
thagini eſſet, moeſta civitas fuit: omnia ulula
bus, non ſecus ac ſi urbs ipſa capta eſſet, pe
9 ſonabant: clauſae privatae domus, clauſa deoru
templa, intermiſſa omnia ſacra, omnia priva
10 officia damnata. Cuncti deinde ad portum co
gregantur, egredienteſque paucos e navibus, q
11 cladi ſuperfuerant, de ſuis percontantur. Ut v
ro dubia antea ſpe, & ſuſpenſo metu, incerta o
bitatis exſpectatione, caſus ſuorum miſeris eluxi
tunc toto litore plangentium gemitus, tunc i
felicium matrum ululatus & flebiles querelae a
diebantur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

CAP. III. Inter haec procedit inops e navi ſua 1
erator, ſordida ſervilique tunica, diſcinctus:
ad cujus conſpectum plangentium agmina jun-
tur. Ipſe quoque manus ad caelum tendens, 2
c ſortem ſuam, nunc publicam fortunam de-
: nunc *deos* accuſat, *qui tanta belli decora & tot* 3
menta victoriarum, quae ipſi dederant, abſtulerint;
captis tot urbibus, totieſque hoſtibus terreſtri nava-
e praelio victis, exercitum victorem non bello, ſed pe-
deleverint. Deferre ſe tamen civibus ſuis non mo- 4
ſolatia, quod malis eorum hoſtes gaudere, non glo-
poſſent. Quippe cum neque eos qui mortui ſunt, 5
occiſos; neque eos qui reverſi ſunt, a ſe fugatos
nt dicere. Praedam, quam relictis a ſe caſtris abſ- 6
rint, non eſſe talem, quam velut ſpolium victi ho-
oſtentent: ſed quam poſſeſſione vacua, fortuitis do-
orum mortibus, ſicuti caduca occuparint. Quod ad 7
es pertinet, victores ſe receſſiſſe; quod ad peſtem,
os. Nihil tamen ſe gravius ferre, quam quod inter 8
iſſimos viros mori non potuerit, ſervatuſque ſit non
vitae jucunditatem, ſed ad ludibrium calamitatis.
nquam ubi miſeras copiarum reliquias Carthaginem 9
uxerit, ſe quoque ſequuturum commilitones ſuos:
nſurumque patriae, non ideo ſe in eam diem vixiſſe, 10
niam velit vivere; ſed ne hos, quibus nefanda lues
ercerat, inter hoſtium exercitus relictos morte ſua pro-
et. Tali vociferatione per urbem ingreſſus, 11
ad limina domus ſuae venit, proſecutam mul-
dinem velut poſtremo alloquio dimiſit; obſe- 12
iſque foribus, ac nemine ad ſe, ne filiis qui-
n admiſſis, mortem ſibi conſcivit.

LIBER

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

LIBER XX.

BREVIARIUM CAPITUM.

1 *Dionyſius, Siciliae tyrannus, Graeciae Magnae - colas bello aggreditur.*

2 *Metapontinorum origo & fata.*

3 *Crotonienſium & Locrenſium bella.*

4 *Pythagoras philoſophus Crotonienſes ad frugalitat revocat.*

5 *Dionyſius victis Locrenſibus Crotonienſes adorit quos relinquit ab Hannone retractus, & tand ſuorum inſidiis opprimitur.*

Cap. I.

1 Dionyſius e Sicilia Carthaginienſibus pulſis, o
cupato totius inſulae imperio, grave otiu
regno ſuo, periculoſamque deſidiam tanti exerc
2 tus ratus, copias in Italiam trajecit: ſimul ut n
litum vires continuo labore acuerentur, & reg
3 fines proferrentur. Prima militia adverſus Gra
cos, qui proxima Italici maris litora tenebar
4 fuit: quibus devictis, finitimos quoſque aggre
tur, omneſque Graeci nominis Italiam poſſide
5 tes hoſtes ſibi deſtinat: quae gentes non parten
ſed univerſam ferme Italiam ea tempeſtate occ
6 paverant. Denique multae urbes adhuc poſt tanta
7 vetuſtatem veſtigia Graeci moris oſtentant. Nar
que Tuſcorum populi, qui oram inferi maris poſ
8 dent, a Lydia venerunt: & Venetos, quos inc
las ſuperi maris videmus, capta & expugnata Tr
9 ja, Antenore duce, miſit: Adria quoque Illyric
mari proxima, quae & Adriatico mari nomen d
10 dit, Graeca urbs eſt: & Arpos Diomedes e
ciſo Ilio, naufragio in ea loca delatus, condidi

Se

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

SI & Piſae in Liguribus Graecos auctores ha- 11
bent: & in Tuſcis Tarquinii a Theſſalis, & Spi-
na in Umbris : Peruſini quoque originem ab
Achaeis ducunt. Quid Ceren urbem dicam? Quid 12
Latinos populos, qui ab Aenea conditi videntur?
Jam Faliſci, Nolani, Abellani, nonne Chalci- 13
denſium coloni ſunt? Quid tractus omnis Campa- 14
niae? quid Brutii, Sabinique? Quid Samnites?
Quid Tarentini? quos Lacedaemone profectos, 15
Spurioſque vocatos accepimus? Thurinorum ur- 16
bem condidiſſe Philocteten ferunt, ibique adhuc
monumentum ejus viſitur: & Herculis ſagittae in
Apollinis templo, quae fatum Trojae fuere.

CAP. II. Metapontini quoque in templo Mi- 1
nervae ferramenta, quibus Epeus, a quo conditi
ſunt, equum Trojanum fabricavit, oſtentant.
Propter quod omnis illa pars Italiae, major Grae- 2
cia appellata eſt. Sed principio originum Meta- 3
pontini cum Sybaritanis & Crotonienſibus pellere
ceteros Graecos Italia ſtatuerunt. Cum primum 4
urbem Sirim cepiſſent, in expugnatione ejus quin-
quaginta juvenes amplexos Minervae ſimulacrum,
ſacerdotemque deae velatum ornamentis, inter
ipſa altaria trucidaverunt. Ob haec cum peſte & 5
ſeditionibus vexarentur, priores Crotonienſes Del-
phicum oraculum adierunt. Reſponſum his eſt, 6
finem mali fore, ſi violatum Minervae numen & inter-
fectorum manes placaſſent. Itaque cum ſtatuas juve- 7
nibus juſtae magnitudinis, & imprimis Minervae
fabricare coepiſſent, Metapontini cognito oraculo
deorum, occupandam manium & deae pacem ra-
ti, juvenibus modica & lapidea ſimulacra ponunt,
& deam panificiis placant. Atque ita peſtis utro- 8
bique ſedata eſt, cum alteri magnificentia, alteri
velocitate certaſſent. Recuperata ſanitate, non diu 9
Crotonienſes quievere. Itaque indignantes, in 10

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

oppugnatione Siris, auxilium contra ſe a Locre
11 ſibus latum, bellum his intulerunt. Quo metu te
riti Locrenſes ad Spartanos decurrunt: auxiliu
12 ſupplices deprecantur. Illi longinqua militia gr
vati auxilium a Caſtore & Polluce petere eos jube
13 Neque legati reſponſum ſociae urbis ſpreverun
profectique in proximum templum, facto ſacrifici
14 auxilium deorum implorant. Litatis hoſtiis, o
tentoque, ut rebantur, quod petebant, haud ſ
cus laeti, quam ſi deos ipſos ſecum avecturi eſſen
pulvinaria iis in navi componunt, fauſtiſque pro
fecti ominibus, ſolatia ſuis pro auxiliis deportan
1 CAP. III. His cognitis, Crotonienſes & ip
legatos ad oraculum Delphos mittunt, victoria
facultatem bellique proſperos eventus deprecan
2 tes. Reſponſum, *prius votis hoſtes, quam armis vin*
3 *cendos.* Cum voviſſent Apollini decimas praedae
Locrenſes & voto hoſtium & reſponſo dei cog
nito nonas voverunt; tacitamque eam rem habue
4 re, ne votis vincerentur. Itaque cum in acien
proceſſiſſent, & Crotonienſium centum vigint
millia armatorum conſtitiſſent, Locrenſes pau
citatem ſuam circumſpicientes (nam ſola quin
decim millia militum habebant) omiſſa ſpe victo
5 riae, in deſtinatam mortem conſpirant: tantuſqu
ardor ex deſperatione ſingulos cepit, ut victore
6 ſe putarent, ſi non inulti morerentur. Sed dun
mori honeſte quaerunt, feliciter vicerunt: nec
alia cauſa victoriae fuit, quam quod deſperaverunt
7 Pugnantibus Locris, aquila ab acie nunquam
receſſit, eoſque tam diu circumvolavit, quoad
8 vincerent. In cornibus quoque duo juvene
diverſo a ceteris armorum habitu, eximia ma-
gnitudine & albis equis & coccineis paludamentis,
pugnare viſi ſunt, nec ultra apparuerunt, quam
9 pugnatum eſt. Hanc admirationem auxit incre-
dibi-

bilis famae velocitas. Nam eadem die qua in
lia pugnatum eſt, & Corintho & Athenis &
cedaemone nunciata eſt victoria.

CAP. IV. Poſt haec Crotonienſibus nulla 1
tutis exercitatio, nulla armorum cura fuit.
erant enim quae infeliciter ſumpſerant: mu- 2
ſentque vitam luxuria, ni Pythagoras philo-
ohus fuiſſet. Hic Sami Demarato locuplete 3
gotiatore natus, magniſque ſapientiae incre-
ntis formatus, Aegyptum primo, mox Baby-
iam ad perdiſcendos ſiderum motus, origi-
mque mundi ſpectandam profectus, ſummam
entiam conſequutus erat. Inde regreſſus, Cre- 4
n & Lacedaemona, ad cognoſcendas Minois
Lycurgi inclytas ea tempeſtate leges, conten-
rat. Quibus omnibus inſtructus Crotonam ve- 5
, populumque in luxuriam lapſum, auctori-
e ſua ad uſum frugalitatis revocavit. Lauda- 6
t quotidie virtutem; & vitia luxuriae, caſuſque
itatium ea peſte perditarum enumerabat; tan- 7
mque ſtudium ad frugalitatem multitudinis pro-
cavit, ut aliquos ex his luxuriatos incredibile
deretur. Matronarum quoque ſeparatam a vi- 8
doctrinam, & puerorum a parentibus frequen-
habuit. Docebat nunc has pudicitiam, & ob- 9
quia in viros; nunc illos modeſtiam, & litera-
m ſtudium. Inter haec velut genitricem vir- 10
tum frugalitatem omnibus ingerebat; conſecu- 11
ſque diſpntationum aſſiduitate erat, ut matronae
ratas veſtes, ceteraque dignitatis ſuae ornamenta,
lut inſtrumenta luxuriae deponerent, eaque
nnia delata in Junonis aedem ipſi deae conſecra- 12
nt; prae ſe ferentes, vera ornamenta matronarum
dicitiam, non veſtes eſſe. In juventute quoque 13
antum profligatum ſit, victi feminarum contuma-
s animi manifeſtant. Sed CCC ex juvenibus cum 14

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ſodalitii juris ſacramento quodam nexi ſeparati
a ceteris civibus vitam exercerent, quaſi coetu
clandeſtinae conjurationis haberent, civitatem
15 ſe converterunt; quae eos, cum in unam domu
16 conveniſſent, cremare voluit. In quo tumu
LX ferme periere: ceteri in exilium profec
17 Pythagoras autem cum annos XX Crotonae eſ-
ſet, Metapontum migravit, ibique deceſſit: cujus
tanta admiratio fuit, ut ex domo ejus templu
facerent, eumque pro deo colerent.

1 CAP. V. Igitur Dionyſius tyrannus, quem ſu-
pra a Sicilia exercitum in Italiam trajeciſſe, be-
lumque Graecis intuliſſe memoravimus, exp-
gnatis Locris, Crotonienſes vix vires longo oti
2 ex prioris belli clade reſumentes, aggreditur: q
fortius cum paucis tanto exercitui ejus, qua
antea cum tot millibus Locrenſium paucitati r
3 ſtiterunt. Tantum virtutis paupertas adverſ
inſolentes divitias habet, tantoque inſperata i
4 terdum ſperata victoria certior eſt. Sed Dion
ſium gerentem bellum, legati Gallorum, qui a
te menſes Romam incenderant, ſocietatem an
5 citiamque petentes adeunt: *Gentem ſuam inter hoſ*
ejus poſitam eſſe, magnoque uſui ei futuram vel in a
bellanti, vel de tergo intentis in praelium hoſtibus, affi
6 mant. Grata legatio Dionyſio fuit. Ita pacta ſ
cietate, & auxiliis Gallorum auctus, bellum ve
7 ut ex integro reſtaurat. His autem Gallis cau
in Italiam veniendi, ſedeſque novas quaerend
inteſtina diſcordia & aſſiduae domi diſſenſion
8 fuere: quarum taedio cum in Italiam veniſſen
ſedibus Tuſcos expulerunt; & Mediolanum, Co
mum, Brixiam, Veronam, Bergomum, Tride
9 tum, Vicentiam condiderunt. Tuſci quoque
duce Rhaeto, avitis ſedibus amiſſis, Alpes occu
pavere; & ex nomine ducis gentes Rhaetoru

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ndiderunt. Sed Dionyſium in Siciliam adven- 10
s Carthaginienſium revocavit: qui reparato exer-
u, bellum quod lue deſeruerant, auctis viribus
petebant. Dux belli Hanno Carthaginienſis 11
at: cujus inimicus Suniatus, potentiſſimus ea 12
mpeſtate Poenorum, cum odio ejus, Graecis
eris Dionyſio adventum exercitus & ſegnitiem
cis familiariter praenuntiaſſet, comprehenſis
iſtolis, proditionis damnatur: facto ſenatuſcon- 13
lto, *Ne quis poſtea Carthaginienſis, aut literis Grae-*
, aut ſermoni ſtuderet: ne aut loqui cum hoſte, aut
ibere ſine interprete poſſet. Nec multo poſt Dio- 14
ſius, quem paulo ante non Sicilia, non Italia
piebat, aſſiduis belli certaminibus victus fractuſ-
ue, inſidiis poſtremum ſuorum interficitur.

LIBER XXI.

BREVIARIUM CAPITUM.

1 *Dionyſii junioris artes tyrannicae deſcribuntur.*
2 *Ejuſdem luxuria, crudelitas, doli, exilium, tyrannis in Locrenſes.*
3 *Callido commento Locrenſes ſpoliat & obtruncat, ac Syracuſas per proditionem recipit.*
4 *Hannonis, tyrannidem Carthagini occupare tentantis, tragoedia.*
5 *Dionyſius junior, Sicilia ejectus, Corinthi moratur.*
6 *Hamilcarem, cognomine Rhodanum, Alexandri conſilia ſpeculatum ingrati Carthaginienſes interficiunt.*

CAP. I.

EXtincto in Sicilia Dionyſio tyranno, in lo- 1
cum ejus milites maximum natu ex filiis ejus,

2 nomine Dionyſium, ſuffecere; & naturae jus-
cuti, & quod firmius futurum eſſe regnum, ſi j-
nes unum remanſiſſet, quam ſi portionibus in
3 plures filios divideretur, arbitrabantur. Sed D-
nyſius inter initia regni, avunculos fratrum ſ-
rum, veluti aemulos imperii ſui, hortatoreſq
puerorum ad diviſionem regni, tollere geſtieb.
4 Quare pauliſper diſſimulatum animum prius
favorem popularium conciliandum intendit; e
cuſatius facturus quod ſtatuerat, ſi probatus a
5 omnibus foret. Igitur nexorum tria millia e c
cere dimittitt, tributa populo per triennium r
mittit; & quibuſcumque delinimentis poteſt, a
6 mos omnium ſollicitat. Tunc ad deſtinatum fa
nus converſus, non cognatos tantum fratrum, ſ
7 etiam ipſos interficit: ut quibus conſortium reg
debebat, ne ſpiritus quidem conſortium relinqu
ret, tyrannidem in ſuos prius quam in exter
auſpicatus.

1 CAP. II. Sublatis deinde aemulis, in ſegn
tiem lapſus, ſaginam corporis ex nimia luxuri
oculorumque valetudinem contraxit; adeo
non ſolem, non pulverem, non denique ſple
2 dorem ferre lucis ipſius poſſet. Propter qu
dum contemni ſe putat, ſaevitia graſſatur; nec
pater carcerem nexis, ſed caedibus civitatem r
3 plet. Ob quae non contemptior omnibus, qua
4 inviſior fuit. Itaque cum bellum adverſus eu
Syracuſani decreviſſent, diu dubitavit, imperiu
5 deponeret, an bello reſiſteret. Sed a militibu
praedam & urbis direptionem ſperantibus deſcen
6 dere in praelium cogitur. Victus, cum iterat
non felicius fortunam tentaſſet, legatos ad Syra
cuſanos mittit, ſpondens, *ſe depoſiturum tyrannidem*
ſi mitterent ad eum, quibuſcum ſibi de pace conveniret
7 In quam rem miſſos primores in carcere retinet
atque

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

que ita incautis omnibus, nec quicquam hoſtile
ıetuentibus, exercitum ad delendam civitatem
ittit. Fit igitur in ipſa urbe anceps praelium: in 8
ıo oppidanis multitudine ſuperantibus, Diony-
ıs pellitur: qui cum obſidionem arcis timeret,
ım omni regio apparatu in Italiam profugit ta-
tus. Exul a Locrenſibus ſociis exceptus, velut 9
re regnaret, arcem occupat, ſolitamque ſibi
evitiam exercet. Conjuges principum ad ſtu- 10
um rapi jubebat: virgines ante nuptias abduce-
ıt, ſtupratasque ſponſis reddebat: locupletiſſimos
ıoſque aut civitate pellebat, aut occidi impera-
ıt, bonaque eorum invadebat.

CAP. III. Dein cum rapinae occaſio deeſſet, 1
ıiverſam civitatem callido commento circum-
enit. Cum Rheginorum tyranni Leophronis 2
ello Locrenſes premerentur, voverant, ſi victo-
es forent, ut die feſto Veneris virgines ſuas pro-
ituerent. Quo voto intermiſſo, cum adverſa 3
ella cum Lucanis gererent, in concionem eos
)ionyſius vocat: hortatur, *Ut uxores filiaſque ſuas*
templum Veneris, quam poſſint ornatiſſimas mittant:
quibus ſorte ductae centum, voto publico fungantur, 4
ligioniſque gratia uno ſtent in lupanari menſe, omni-
us ante juratis viris, ne quis ullam attaminet. Quae 5
es ne virginibus, voto civitatem ſolventibus, fraudi
ſet, decretum facerent: Ne qua virgo nuberet, priuſ-
uam illae maritis traderentur. Probato conſilio, 6
uo & ſuperſtitioni & pudicitiae virginum conſu-
ebatur, certatim omnes feminae impenſius exor-
ıatae in templum Veneris conveniunt: quas 7
ımnes Dionyſius immiſſis militibus ſpoliat, or-
ıamentaque matronarum in praedam ſuam ver-
it. Quarundam viros ditiores interficit, quaſ- 8
lam ad prodendas virorum pecunias torquet.
Cum his artibus per annos ſex regnaſſet, conſpi- 9

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ratione Locrorum civitate pulſus in Siciliam
10 dit. Ibi Syracuſas ſecuris omnibus, poſt long
intercapedinem pacis, per proditionem recipit.
1 CAP. IV. Dum haec in Sicilia gerunt
interim in Africa princeps Carthaginienſium Han
opes ſuas, quibus vires reipubl. ſuperabat, ad
cupandam dominationem intendit, regnumq
2 invadere, interfecto ſenatu, conatus eſt.
ſceleri ſolennem nuptiarum diem filiae ſuae leg
ut religione votorum nefanda commenta facili
3 tegerentur. Itaque plebi epulas in publicis porti
bus, ſenatui in domo ſua parat, ut poculis vene
infectis, ſecretius ſenatum & ſine arbitris inter
4 ceret, orbamque rempubl. facilius invaderet. Q
re magiſtratibus per miniſtros prodita, ſcelus d
clinatum, non vindicatum eſt, ne in viro ta
potenti plus negotii faceret res cognita, qua
5 cogitata. Contenti itaque cohibuiſſe, decreto m
dum nuptiarum ſumptibus ſtatuunt: idque obſe
vari non ab uno, ſed ab univerſis jubent, ne pe
6 ſona deſignata, ſed vitia correcta viderentur. Ho
conſilio praeventus iterum ſervitia concitat, ſta
tutaque rurſus caedium die, cum denuo ſe pro
ditum videret, timens judicium, munitum quod
dam caſtellum cum viginti millibus ſervorum ar
7 matis occupat. Ibi dum Afros regemque Mau
rorum concitat, capitur, virgiſque caeſus, effoſſi
oculis, & manibus cruribuſque fractis, velut
ſingulis membris poenae exigerentur, in conſpe-
ctu populi occiditur: corpus verberibus lacerum
8 in cruce figitur. Filii quoque, cognatique omnes,
etiam innoxii, ſupplicio traduntur, ne quiſquam
aut ad imitandum ſcelus, aut ad mortem ulci-
ſcendam, ex tam nefaria domo ſupereſſet.
1 CAP. V. Interea Dionyſius Syracuſis rece-
ptus, cum gravior crudeliorque indies civitati
eſſet,

cet, iterata conſpiratione obſidetur. Tunc de- 2
ſito imperio, arcem Syracuſanis cum exercitu
adit: receptoque privato inſtrumento, Corin-
am in exilium proficiſcitur. Ibi humillima quae- 3
e tutiſſima exiſtimans in ſordidiſſimum vitae ge-
s deſcendit: non contentus in publico vagari, 4
l potare: nec conſpici in popinis, lupanaribuſ-
e, ſed totis diebus deſidere: cum perditiſſimo 5
oque de minimis rebus diſceptare: pannoſus
ſqualidus incedere: riſum libentius praebere,
am captare: in macello perſtare: quod emere 6
on poterat, oculis devorare: apud aediles adver- 7
s lenones jurgari: omniaque iſta facere, ut
ontemnendus magis, quam metuendus videre-
r. Noviſſime ludimagiſtrum profeſſus, pueros 8
i trivio docebat, ut aut a timentibus ſemper in
iblico videretur, aut a non timentibus facilius
ontemneretur. Nam licet tyrannicis vitiis ſem- 9
r abundaret, tamen ſimulatio haec vitiorum,
on naturae erat: magiſque haec arte, quam
niſſo regali pudore faciebat, expertus quam in-
ſa tyrannorum forent etiam ſine opibus nomi-
a. Laborabat itaque invidiam praeteritorum, 10
ontemptu praeſentium demere: neque honeſta,
d tuta conſilia circumſpiciebat. Inter has ta- 11
en ſimulationum artes inſimulatus eſt affecta-
e tyrannidis; nec aliter quam dum contemni-
r, liberatus eſt.

CAP. VI. Inter haec Carthaginienſes tanto 1
cceſſu rerum Alexandri Magni exterriti, veren-
s ne Perſico regno & Africam vellet adjunge-
, mittunt ad ſpeculandos ejus animos Hamil-
arem, cognomento Rhodanum, virum ſolertia
cundiaque praeter ceteros inſignem. Augebant 2
nim metum & Tyrus urbs, auctor originis ſuae,
apta: & Alexandria aemula Carthaginis, in ter- 3

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

4 minis Africae & Aegypti condita: & felicitas r
gis, apud quem nec cupiditas, nec fortuna ull
5 modo terminabantur. Igitur Hamilcar per Pa
menionem aditu regis obtento, profugiſſe ſe a
regem expulſum patria fingit, militemque ſe e
6 peditionis offert. Atque ita conſiliis ejus explo
ratis, in tabellis ligneis, vacua deſuper cera in
7 ducta, civibus ſuis omnia perſcribebat. Sed Ca
thaginienſes poſt mortem regis reverſum in pa
triam, quaſi urbem regi venditaſſet, non ingrat
tantum, verum etiam invido & crudeli animo
necaverunt.

LIBER XXII.

BREVIARIUM CAPITUM.

1 *Agathoclis Siciliae tyranni pueritia, adoleſcentia miſera conditio, felicitas bellica, nova dignitas perfidia, crudelitas, tyrannis.*

2 *Carthaginienſes in Hamilcarem proditorem tacit ſuffragia ferunt.*

3 *Bella Agathoclis.*

4 *Syracuſis a Carthaginienſibus obſeſſis, Agathocle audaci conſilio bellum in Africam infert.*

5 *Expoſito in litore Africae exercitu, gravi oration ſuos ad pugnam accendit.*

6 *Diſcuſſa ſuperſtitionis nebula, & navibus incenſis, Carthaginienſes praelio ſuperat, & urbes nobiliſſimas recipit.*

7 *Siciliam Carthaginienſes relinquere coguntur, & infeliciter cum Agathocle pugnant in Africa. Fatum acerbum Aphellae & Bomilcaris.*

8 *Agathocles totius Siciliae imperium occupat: in*

Afri-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Africam reverſus infeliciter pugnat, caſtra deſerit: unde militum defectio. Filiorum Agathoclis mors cruenta: & Agathoclis pax inita cum Carthaginienſibus.

CAP. I.

AGathocles Siciliae tyrannus, qui magnitudi- 1
ni prioris Dionyſii ſucceſſit, ad regni maje-
ſtatem ex humili & ſordido genere pervenit.
Quippe in Sicilia patre figulo natus, non hone- 2
ſtiorem pueritiam, quam principia originis habuit.
Siquidem forma & corporis pulchritudine egre- 3
gius diu vitam ſtupri patientia exhibuit. Annos 4
deinde pubertatis egreſſus libidinem a viris ad fe-
minas tranſtulit. Poſt haec apud utrumque ſe- 5
xum famoſus vitam latrociniis mutavit. Inter- 6
jecto tempore, cum Syracuſas conceſſiſſet, ad-
ſcituſque in civitatem inter incolas eſſet, diu ſi-
ne fide fuit: quoniam nec in fortunis quod amit- 7
teret, nec in verecundia quod inquinaret, habe-
re videbatur: in ſumma gregariam militiam ſor- 8
titus, non minus tunc ſeditioſa, quam antea tur-
pi vita, in omne facinus promptiſſimus erat.
Nam & manu ſtrenuus & in concionibus perfa- 9
cundus habebatur. Brevi itaque centurio ac dein- 10
ceps tribunus militum factus eſt. Primo bello 11
adverſus Aetnaeos magna experimenta ſui Syra-
cuſanis dedit. Sequenti Campanorum, tantam 12
de ſe ſpem omnibus fecit, ut in locum demortui
ducis Damaſconis ſufficeretur. Cujus uxorem 13
adulterio cognitam poſt mortem viri in matrimo-
nium recepit. Nec contentus quod ex inope re- 14
pente dives factus eſſet, piraticam adverſus pa-
triam exercuit. Saluti ei fuit, quod ſocii capti 15
tortique de illo negaverunt. Bis occupare impe- 16

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

rium Syracuſarum voluit : bis in exilium actus e
1 CAP. II. A Murgantinis, apud quos exul
bat, odio Syracuſanorum, primo praetor, m
2 dux creatur. In eo bello & urbem Leontinoru
capit, & patriam ſuam Syracuſas obſidere coep
3 ad cujus auxilium Hamilcar, dux Poenorum, i
ploratus, depoſitis hoſtilibus odiis, praeſidia n
4 litum mittit. Ita uno eodemque tempore Sy
cuſae, & ab hoſte, civili amore defenſae; &
5 cive, hoſtili odio impugnatae ſunt. Sed Agath
cles, cum videret fortius defendi urbem qua
oppugnari, precibus per internuntios Hamilc
rem exorat, ut inter ſe & Syracuſanos pacis a
bitria ſuſcipiat, peculiaria in ipſum officia ſua r
6 promittens. Qua ſpe impletus Hamilcar ſoci
tatem cum eo metu potentiae ejus jungit: ut qua
tum virium Agathocli adverſus Syracuſanos d
diſſet, tantum ipſe ad incrementa domeſticae p
7 tentiae reciperaret. Igitur non pax tantum Ag
thocli conciliatur, verum etiam praetor Syrac
8 ſis conſtituitur. Tunc Hamilcari expoſitis ign
bus cereis tactiſque in obſequia Poenorum jura
9 Deinde acceptis ab eo quinque millibus Afr
rum, potentiſſimos quoſque ex principibus inte
10 ficit: atque ita veluti reip. ſtatum formaturus p
pulum in theatrum ad concionem vocari jubet
contracto in gymnaſio ſenatu quaſi quaedam pri
11 ordinaturus. Sic compoſitis rebus, immiſſis mi
12 litibus populum obſidet, ſenatum trucidat: cuju
peracta caede, ex plebe quoque locupletiſſimo
& promptiſſimos interficit.
1 CAP. III. His ita geſtis, militem legit, exer
citumque conſcribit: quo inſtructus finitimas ci
vitates nihil hoſtile metuentes ex improviſo ag
2 greditur. Poenorum quoque ſocios, permittente
Hamilcare, foede vexat: propter quod querelas
ar-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

arthaginem ſocii non tam de Agathocle, quam
Hamilcare detulerunt: *hunc ut dominum & ty-* 3
annum, illum ut proditorem arguentes, *a quo infe-*
ſſimo hoſti fortunae ſociorum, interpoſita pactione,
natae ſint: ſicut ab initio Syracuſae in pignus ſocie- 4
tis ſint traditae, urbs ſemper Poenis infeſta & de
perio Siciliae Carthaginis aemula: nunc inſuper
vitates ſociorum eidem titulo pacis addictas. De- 5
ntiare igitur ſe, haec brevi ad ipſos redunda-
ra, ac propediem ſenſuros, quantum malum non
iciliae magis, quam ipſi Africae attulerint. His 6
ierelis ſenatus in Hamilcarem accenditur. Sed
uoniam in imperio eſſet, tacita de eo ſuffragia
lerunt, & ſententias priuſquam recitarentur, in
rnam conjectas obſignari juſſerunt, dum alter
Hamilcar, Giſgonis filius, a Sicilia reverteretur.
ed haec callida commenta Poenorum, & ſen- 7
ntias inauditas mors Hamilcaris praevenit, li-
eratuſque eſt fati munere, quem ſui per injuriam
ves inauditum damnaverant. Quae res Aga- 8
nocli adverſus Poenos occaſionem movendi bel-
dedit. Prima igitur illi cum Hamilcare, Giſ- 9
onis filio, praelii congreſſio fuit: a quo victus
najore mole reparaturus bellum Syracuſas con-
eſſit. Sed ſecundi certaminis eadem fortuna, 10
uae & prioris, fuit.

CAP. IV. Cum igitur victores Poeni Syra- 1
uſas obſidione cinxiſſent, Agathoclesque ſe nec
iribus parem, neque ad obſidionem ferendam in-
tructum videret: ſuper haec a ſociis crudelitate
jus offenſis deſertus eſſet, ſtatuit bellum in Afri-
am transferre: mira prorſus audacia, ut quibus 2
n ſolo urbis ſuae par non erat, eorum urbi bel-
um inferret; & qui ſua tueri non poterat, im-
ugnaret aliena; victuſque victoribus inſultaret.
Hujus conſilii non minus admirabile ſilentium, 3

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

quam commentum fuit, populo hoc ſolum pro
feſſus, *inveniſſe ſe victorias viam, animos illi ta*
tum in brevem obſidionis patientiam firmarent: vel
cui ſtatus praeſentis fortunae diſpliceret, dare ſe
4 *diſcedendi liberam poteſtatem.* Cum mille ſexcen
ti diſceſſiſſent, ceteros ad obſidionis neceſſ
tatem frumento & ſtipendio inſtruit: quinqua
ginta tantum ſecum talenta ad praeſentem u
ſum aufert, cetera ex hoſte melius, quam e
5 ſociis paraturus. Omnes deinde ſervos, militari
aetatis, libertate donatos, ſacramento adegit
eoſque & majorem partem ferme militum navi
bus imponit: ratus exaequata utriuſque ordini
conditione, mutuam inter eos virtutis aemulatio
nem futuram. ceteros omnes ad tutelam patriae
relinquit.

1 Cap. V. Septimo igitur imperii anno, comi
tibus duobus adultis filiis, Archagatho & Hera-
clida, nullo militum ſciente quo veheretur, cur-
2 ſum in Africam dirigit. Cum omnes aut in Ita-
liam praedatum ſe, aut in Sardiniam ituros cre-
derent, tum primum, expoſito in Africae litore
3 exercitu, conſilium ſuum omnibus aperit. Quo
in loco Syracuſae poſitae ſint, oſtendit: *quibus aliud*
nullum auxilium ſupereſſet, quam ut hoſtibus faciant,
4 *quae ipſi patiantur. Quippe aliter domi, aliter foris*
bella tractari. Domi ea ſola auxilia eſſe, quae patriae
vires ſubminiſtrent: foris hoſtem etiam ſuis viribus vin-
ci, deficientibus ſociis, & odio diuturni imperii extera
5 *auxilia circumſpicientibus. Huc accedere, quod urbes*
caſtellaque Africae, non muris cinctae, non in montibus
poſitae ſint, ſed in planis campis ſine ullis munimen-
tis jaceant: quas omnes metu excidii facile ad belli ſo-
6 *cietatem perlici poſſe. Majus igitur Carthaginienſibus*
ab ipſa Africa, quam ex Sicilia exarſurum bellum,
coituraque auxilia omnium adverſus unam urbem, no-
mine

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

me quam opibus ampliorem, & quas non attulerit vi-
re, inde ſumpturum. Nec in repentino Poenorum me- 7
modicum momentum victoriae fore, qui tanta audacia
um perculſi trepidaturi ſint. Acceſſura & villa- 8
u incendia, caſtellorum urbiumque contumacium dire-
nem, tum ipſius Carthaginis obſidionem. Quibus 9
ibus non ſibi tantum in alios, ſed & aliis in ſe ſen-
t patere bella. His non ſolum Poenos vinci, ſed & 10
liam liberari poſſe: nec enim moraturos in ejus ob-
one hoſtes, cum ſua urgeantur. Nuſquam igitur ali- 11
acilius bellum, ſed nec praedam uberiorem inveniri
: nam capta Carthagine, omnem Africam Si-
mque praemium victorum fore. Gloriam certe tam 12
oſtae militiae tantam in omne aevum futuram, ut
inari nullo tempore oblivione poſſit: ut dicatur eos
r mortalium eſſe, qui bella, quae domi ferre non po-
nt, ad hoſtes tranſtulerint, victique victores inſe-
ſint, & obſeſſores urbis ſuae obſederint. Omnibus 13
ur forti ac laeto animo bellum ineundum, quo nullum
d poſſit aut praemium victoribus uberius, aut victis
umentum illuſtrius dare.

CAP. VI. His quidem adhortationibus animi 1
litum erigebantur: ſed terrebat eos portenti re-
o, quod navigantibus eis ſol defecerat. Cujus 2
rationem non minore cura rex, quam belli
ldebat, affirmans, *Si prius quam proficiſcerentur,*
lum eſſet, crediturum adverſum profecturos prodi-
m eſſe: nunc quia egreſſis acciderit, illis ad quos
ur, portendere. Porro defectus naturalium ſiderum 3
per praeſentem rerum ſtatum mutare: certumque eſſe
rentibus Carthaginienſium opibus, adverſiſque rebus
s commutationem ſignificari. Sic conſolatis mili- 4
us, univerſas naves conſentiente exercitu in-
ndi jubet, ut omnes ſcirent, auxilio fugae
empto, aut vincendum, aut moriendum eſſe.
einde cum omnia, quacunque ingrederentur, 5
proſter-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

proſternerent, villas caſtellaque incenderent, c-
vius eis fuit cum xxx millibus Poenorum Hann:
6 ſed praelio commiſſo, duo de Siculis, tria m-
7 lia de Poenis cum ipſo duce cecidere. Hac v
ctoria & Siculorum animi eriguntur, & Poen-
8 rum franguntur. Agathocles victis hoſtibus urb
caſtellaque expugnat, praedas ingentes agit, h-
9 ſtium multa millia trucidat. Caſtra deinde
quinto lapide a Carthagine ſtatuit, ut damna c
riſſimarum rerum, vaſtitatemque agrorum, & i
cendia villarum, de muris ipſius urbis ſpecul
10 rentur. Interea ingens tota Africa deleti Poen
rum exercitus fama, occupatarumque urbiun
11 divulgatur. Stupor itaque omnes & admiratio i
ceſſit, unde tanto imperio tam ſubitum bellun
12 praeſertim ab hoſte jam victo. admiratio deinc
paulatim in contemptum Poenorum vertitu
Nec multo poſt, non Afri tantum, verum etia
urbes nobiliſſimae novitatem ſequutae, ad Ag
thoclem defecere, frumentoque & ſtipendio v
ctorem inſtruxere.

1 CAP. VII. His Poenorum malis etiam dele
tus in Sicilia cum imperatore exercitus, velu
2 quidam aerumnarum cumulus acceſſit. Nam po
profectionem a Sicilia Agathoclis, in obſidion
Syracuſarum Poeni ſegniores redditi, ab Antan
dro, fratre regis Agathoclis, occidione caeſi nun
3 tiabantur. Itaque cum domi foriſque eadem for
tuna Carthaginienſium eſſet, jam non tributaria
tantum ab his urbes, verum etiam ſocii reges de-
ficiebant, amicitiarum jura non fide, ſed ſucceſſu
4 ponderantes. Erat inter ceteros, rex Cyrenarum
Aphellas, qui ſpe improba regnum totius Africae
amplexus, ſocietatem cum Agathocle per legatos
junxerat; pactuſque cum eo fuerat, ut Siciliae
illi, ſibi Africae imperium, victis Carthaginien-
ſibus,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ſus, cederet. Itaque cum ad belli ſocietatem 5
cn ingenti exercitu ipſe veniſſet, Agathocles
ndo alloquio & humili adulatione, cum ſae-
s ſimul coenaſſent, adoptatuſque filius ejus ab
hella eſſet, incautum interficit: occupatoque 6
rcitu ejus, iterato Carthaginienſes omnibus
ibus bellum cientes, magno utriuſque exerci-
ſanguine, gravi praelio ſuperat. Hoc certa- 7
nis diſcrimine tanta deſperatio illata Poenis
ut niſi in exercitu Agathoclis orta ſeditio fuiſ-
, tranſiturus ad eum Bomilcar, rex Poeno-
n, cum exercitu fuerit. Ob quam noxam in 8
dio foro a Poenis patibulo ſuffixus eſt: ut idem
us monumentum ſuppliciorum ejus eſſet, qui
e fuerat ornamentum honorum. Sed Bomil- 9
magno animo crudelitatem civium tulit, ad-
ut de ſumma cruce, veluti de tribunali, in
enorum ſcelera concionaretur: objectans illis, 10
nc *Hannonem falſa affectati regni invidia circum-*
tum: nunc Giſgonis innocentis exilium: nunc in Ha-
carem patruum ſuum tacita ſuffragia, quod Aga-
lem ſocium illis facere, quam hoſtem maluerit. Haec 11
n in maxima populi concione vociferatus
t, expiravit.

CAP. VIII. Interea Agathocles profligatis 1
Africa rebus, tradito Archagatho filio exerci-
in Siciliam recurrit: nihil actum in Africa
ſtimans, ſi amplius Syracuſae obſiderentur.
m poſt occiſum Hamilcarem, Giſgonis filium, 2
vus eo a Poenis miſſus exercitus fuerat. Sta- 3
igitur primo adventu ejus Siciliae urbes, au-
s rebus quas in Africa geſſerat, certatim ſe ei
dunt: atque ita pulſis e Sicilia Poenis, totius
ulae imperium occupavit. In Africam deinde 4
erſus ſeditione militum excipitur. Nam ſti-
diorum ſolutio in adventum patris dilata a filio
fuerat.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

5 fuerat. Igitur ad concionem vocatos blandis
bis permulſit: *Stipendia illis non a ſe flagitanda*
ſed ab hoſte quaerenda: communem victoriam, com
6 *nem praedam futuram. Paulum modo anniteren*
dum belli reliquiae peraguntur, cum ſciant, Car
7 *ginem captam, ſpes omnium expleturam.* Sedato n
tari tumultu, interjectis diebus, ad caſtra hoſti
exercitum ducit: ibi inconſultius praelium co
mittendo majorem partem exercitus perdi
8 Cum itaque in caſtra fugiſſet, verſamque in ſe
vidiam temere commiſſi belli videret, priſtina
que offenſam non depenſi ſtipendii metueret; c
cubia nocte ſolus a caſtris cum Archagatho f
9 profugit. Quod ubi milites cognovere, haud ſec
quam ſi ab hoſte capti eſſent, trepidavere: *Bi*
a rege ſuo in mediis hoſtibus relictos eſſe, proclamant
ſalutemque ſuam deſertam ab eo eſſe, quorum ne ſepult
10 *quidem relinquenda fuerit.* Cum perſequi regem v
lent, a Numidis excepti in caſtra revertunt
comprehenſo tamen reductoque Archagatho,
11 a patre noctis errore diſceſſerat. Agathocles a
tem navibus, quibus reverſus a Sicilia fuera
cum cuſtodibus earundem, Syracuſas defert
12 Exemplum flagitii ſingulare, rex exercitus ſui d
13 ſertor, filiorumque pater proditor. Interim
Africa poſt fugam regis, milites pactione cum h
ſtibus facta, interfectis Agathoclis liberis, Ca
14 thaginienſibus ſe tradidere. Archagathus cum o
cideretur ab Arceſilao, amico antea patris, r
gavit eum, *Quidnam liberis ejus facturum Agathocle*
putet, per quem ipſe liberis careat? Tunc reſpondit
Satis habere ſe, quod ſuperſtites eos eſſe Agathoclis li
15 *beris ſciat.* Poſt haec Poeni ad perſequendum bel
li reliquias duces in Siciliam miſerunt, cum qui
bus Agathocles pacem aequis conditionibus fecit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

LIBER XXIII.

BREVIARIUM CAPITUM.

Agathocles tranſit in Italiam adverſus Bruttios: quorum origo & potentia paucis perſtringitur.

Agathocles vi morbi expugnatus revertitur in Siciliam: ubi turbae domeſticae, quae uxorem & liberos Agathoclis in Aegyptum pellunt. Agathoclis obitus.

Pyrrhi Epirotae bella & res geſtae, cum in Sicilia, tum in Italia.

Hieronis, Siciliae principis laudatiſſimi, dignitas & virtus.

CAP. I.

A Gathocles, rex Siciliae, pacificatus cum Car- 1
thaginienſibus, partem civitatium a ſe fidu-
virium diſſidentium armis ſubegit. Dein qua- 2
nguſtis inſulae terminis clauderetur, cujus im-
ii partem primis incrementis ne ſperaverat qui-
n, in Italiam tranſcendit: exemplum Diony-
ſecutus, qui multas civitates Italiae ſubegerat.
mi igitur hoſtes illi Bruttii fuere, qui & for- 3
imi tum & opulentiſſimi videbantur, ſimul &
injurias vicinorum prompti. Nam multas ci- 4
ates Graeci nominis Italia expulerant: aucto- 5
quoque ſuos Lucanos bello vicerant, & pa-
m cum his aequis legibus fecerant. Tanta fe- 6
s animorum erat, ut nec origini ſuae parce-
nt. Namque Lucani iiſdem legibus liberos 7
os, quibus & Spartani inſtituere ſoliti erant.
uippe ab initio pubertatis in ſilvis inter paſtores 8
bebantur, ſine miniſterio ſervili, ſine veſte
am induerent, vel cui incubarent: ut a primis
annis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

annis duritiae parcimoniaeque, ſine ullo ſu
9 urbis, aſſueſcerent. Cibus his praeda venat
potus, aut lactis, aut fontium liquor erat.
10 ad labores bellicos indurabantur. Horum ig
ex numero quinquaginta primo ex agris finitin
rum praedari ſoliti, confluente deinde multitu
ne, ſollicitati praeda, cum plures facti eſſe
11 infeſtas regiones reddebant. Itaque fatigatus q
relis ſociorum Dionyſius, Siciliae tyrannus, ſ
12 centos Afros ad compeſcendos eos miſerat: q
rum caſtellum proditum ſibi per Bruttiam mu
rem expugnaverunt; ibique civitatem, concurr
tibus ad opinionem novae urbis paſtoribus, ſ
tuerunt; Bruttioſque ſe ex nomine mulieris v
13 caverunt. Primum illis cum Lucanis, origi
14 ſuae auctoribus, bellum fuit. Qua victoria e
cti, cum pacem aequo jure feciſſent, ceteros
nitimos armis ſubegerunt, tantaſque opes bre
conſecuti ſunt, ut pernicioſi etiam regibus hab
15 rentur. Denique Alexander, rex Epiri, qu
in auxilium Graecarum civitatium cum magi
exercitu in Italiam veniſſet, cum omnibus cop
16 ab his deletus eſt. Quare feritas eorum ſucce
felicitatis incenſa diu terribilis finitimis fuit. A
17 poſtremum imploratus Agathocles ſpe amplian
regni a Sicilia in Italiam trajecit.

1 CAP. II. Principio adventus ejus opinion
concuſſi, legatos ad eum, ſocietatem amicitiam
2 que petentes miſerunt. Quos Agathocles ad co
nam invitatos, ne exercitum trajici viderent, i
poſterum ſtatuta his die, conſcenſa nave fruſtra
3 tus eſt. Sed fraudis haud laetus eventus fuit: ſiqui
dem reverti eum in Siciliam, interjectis paucis die
4 bus, vis morbi coegit; quo toto corpore comprehen
ſus, per omnes nervos articuloſque humore pe
ſtifero graſſante, velut inteſtino ſingulorum mem

brorum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

rum bello impugnabatur. Ex qua deſperatio- 5
ellum inter filium nepotemque ejus, regnum
quaſi mortui vindicantes, oritur: occiſoque
regnum nepos occupavit. Igitur Agatho- 6
, cum morbi cura & aegritudo graviores
nt, & inter ſe alterum alterius malo creſce-
deſperatis rebus, uxorem ſuam Texenam,
itoſque ex ea duos parvulos, cum omni pe-
ia, & familia, regalique inſtrumento, quo
ter illum nemo regum ditior fuit, navibus
oſitos Aegyptum, unde uxorem acceperat,
ittit; timens, ne praedonem regni ſui hoſtem
rentur. Quamquam uxor diu, ne ab aegro 7
lleretur, deprecata eſt, ne diſceſſus ſuus ad-
gi nepotis parricidio poſſet; & tam cruente haec
ruiſſe virum, quam ille impugnaſſe avum vi-
etur: *Nubendo ſe non proſperae tantum, ſed omnis* 8
unae ſocietatem: nec invitam periculo ſpiritus ſui
turam, ut extremos viri ſpiritus exciperet, & exſe-
urum officium, in quod, profecta ſe, nemo ſit ſuc-
rus, obſequio debitae pietatis impleret. Diſceden- 9
parvuli flebili ululatu amplexi patrem tene-
t. Ex altera parte uxor maritum non am-
s viſura oſculis fatigabat. Nec minus ſenis
rymae miſerabiles erant. Flebant hi morien- 10
n patrem, ille exules liberos: hi diſceſſu ſuo
tudinem patris, aegri ſenis: ille in ſpem re-
ſuſceptos relinqui in egeſtate lugebat. Inter 11
c regia omnis aſſiſtentium fletibus tam crude-
i diſcidii impleta reſonabat. Tandem finem 12
rymis neceſſitas profectionis impoſuit, &
ors regis proficiſcentes filios inſequuta eſt.
um haec aguntur, Carthaginienſes, cognitis 13
ae in Sicilia agebantur, occaſionem totius inſu-
occupandae datam ſibi exiſtimantes, magnis
ibus eo trajiciunt, multaſque civitates ſubigunt.

CAP.

1 CAP. III. Eo tempore & Pyrrhus adve
2 Romanos bellum gerebat: qui imploratus a
culis in auxilium, ſicuti dictum eſt, cum S
cuſas veniſſet, multaſque civitates ſubegiſſet,
3 Siciliae, ſicut Epiri appellatur. Quarum re
felicitate laetus, Heleno filio Siciliae, velut
tum (nam ſuſceptus ex filia Agathoclis r
erat,) Alexandro autem Italiae regnum deſti
4 Poſt haec, multa ſecunda praelia cum Carth
5 nienſibus facit. Interjecto deinde tempore le
ab Italicis ſociis venere, nuntiantes, *Romanis*
ſti non poſſe, deditionemque futuram, niſi ſubven
6 Anxius tam ambiguo periculo, incertuſque q
ageret, vel quibus primum ſubveniret, in utr
7 que pronus conſultabat. Quippe inſtantibus h
Carthaginienſibus, inde Romanis, periculo
videbatur exercitum in Italiam non trajicere,
riculoſius a Sicilia deducere: ne aut illi non
8 ope, aut hi deſerti amitterentur. In hoc a
periculorum tutiſſimus portus conſiliorum v
eſt, omnibus viribus decernere in Sicilia: & p
fligatis Carthaginienſibus, victorem exercit
9 tranſponere in Italiam. Itaque conſerto prae
cum ſuperior fuiſſet, quoniam tamen a Sic
10 abiret, pro victo fugere viſus eſt: ac propte
ſocii ab eo defecerunt; & imperium Siciliae t
11 cito amiſit, quam facile quaeſierat. Sed nec
Italia meliore felicitate uſus in Epirum revertit
Admirabilis utriuſque rei caſus in exemplum fu
12 Nam ſicut ante ſecunda fortuna, rebus ſupra
ta fluentibus, Italiae Siciliaeque imperium, &
de Romanis victorias adſtruxerat: ita nunc
verſa, velut in oſtentationem fragilitatis hum
nae, deſtruens quae cumulaverat, Sicilienſi n
nae naufragium maris, & foedam adverſus R
manos pugnam, turpemque ab Italia diſceſſu
adjecit.

CA

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ap. IV. Poſt profectionem a Sicilia Pyrrhi, 1
giſtratus Hiero creatur: cujus tanta moderatio 2
r, ut, conſentiente omnium civitatium favore,
adverſus Carthaginienſes primum, mox rex
retur. Hujus futurae majeſtatis ipſa infantis 3
catio quaſi praenuntia fuit: quippe genitus erat 4
e Hierocle, nobili viro, cujus origo a Gelo-
antiquo Siciliae tyranno, manabat: ſed ma- 5
num illi genus ſordidum, atque adeo puden-
m fuit. Nam ex ancilla natus, ac propterea a 6
e, velut dehoneſtamentum generis, expoſitus
at. Sed parvulum & humanae opis egentem 7
, congeſto circa jacentem melle, multis die-
alucre. Ob quam rem reſponſo aruſpicum 8
onitus pater, qui regnum infanti portendi ca-
ant, parvulum recolligit, omnique ſtudio ad
n majeſtatis, quae promittebatur, inſtituit.
em in ludo inter coaequales diſcenti lupus ta- 9
m in turba puerorum repente conſpectus
uit. Adoleſcenti quoque prima bella in- 10
ti aquila in clypeo, noctua in haſta conſedit.
od oſtentum, & conſilio cautum, & manu 11
mptum, regemque futurum ſignificabat. De- 12
e adverſus provocatores ſaepe pugnavit, ſem-
que victoriam reportavit. A Pyrrho rege mul- 13
militaribus donis donatus eſt. Pulchritudo ei 14
poris inſignis, vires quoque in homine admi-
les fuere: in alloquio blandus, in negotio 15
us, in imperio moderatus: prorſus ut nihil ei
ium deeſſe, praeter regnum, videretur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

LIBER XXIV.

BREVIARIUM CAPITUM.

1 *Graeciae civitates aliae in alias aſſurgunt.*
2 *Ptolemaei Macedonis in ſororem Arſinoen conj ratio.*
3 *Inceſtuoſae Ptolemaei & Arſinoes nuptiae trag caſibus ſolvuntur.*
4 *Gallorum, qui Ptolemaeum vicerunt & interfe runt, in Macedoniam irruptio.*
5 *Quo ſtrategemate Ptolemaeum aggreſſi ſint & preſſerint. Macedonum luctus & inſtauratio.*
6 *Alia Gallorum Brenno duce in Graeciam expe tio: & de ſpoliatione Delphici templi conſili Hujus templi & oraculi deſcriptiones.*
7 *Brenni & aliorum conſultatio de templi oppug tione: & hortatio ad milites.*
8 *Oppugnatio irrita, & clades Gallici exercitus, Br no interfecto.*

CAP. I.

1 DUm haec in Sicilia geruntur, interim Graecia diſſidentibus inter ſe bello Ptol
2 maeo Cerauno & Antigono regibus, omnes f me Graeciae civitates, ducibus Spartanis, vel occaſione data, ad ſpem libertatis erectae, miſ invicem legatis, per quos in ſocietatis foedera
3 ligarentur, in bellum prorumpunt: &, ne cu Antigono, ſub cujus regno erant, bellum cepi viderentur, ſocios ejus Aetolos aggrediuntu
4 cauſas belli praetendentes, quod conſenſu Gra ciae ſacratum Apollini Cirraeum campum p
5 vim occupaſſent. Huic bello ducem deligu Arean, qui adunato exercitu, urbem ſataque h

hi campis poſita depopulatur: quae auferri non
erant, incendit. Quod cum e montibus con- 6
pati Aetolorum paſtores eſſent, congregati
modum quingenti, ſparſos hoſtes, ignorantes-
e quanta manus eſſet, quoniam conſpectum
metus & incendiorum fumus abſtulerat,
aſectantur, trucidatiſque admodum novem
libus, praedones in fugam verterunt. Repa- 7
tibus deinde Spartanis bellum auxilium mul-
a civitates negaverunt, exiſtimantes, domina-
nem eos, non libertatem Graeciae, quaerere.
erea inter reges bellum finitur: nam Ptole- 8
eus, pulſo Antigono, cum regnum totius
cedoniae occupaſſet, pacem cum Antiocho
t, affinitatemque cum Pyrrho, data ei in
trimonium filia ſua, jungit.
Cap. II. Exinde externo metu depoſito, 1
pium & facinoroſum animum ad domeſtica
lera convertit, inſidiaſque Arſinoae ſorori ſuae
ruit, quibus & filios ejus vita, & ipſam Caſ-
dreae urbis poſſeſſione privaret. Primus ei 2
us fuit, ſimulato amore, ſororis matrimonium
ere. aliter enim ad ſororis filios, quorum re-
um occupaverat, quam concordiae fraude per-
nire non poterat. Sed nota ſcelerata Ptole- 3
ei voluntas ſorori erat. Itaque non credenti 4
ndat, *velle ſe cum filiis ejus regni conſortium*
gere; cum quibus non ideo ſe armis contendiſſe, quo-
m eripere his regnum, ſed quod id facere ſui muneris
et. In hoc mitteret arbitrum jurisjurandi: quo prae- 5
te apud deos patrios, quibus vellet obſecrationibus, ſe
igaret. Incerta Arſinoe quid ageret: ſi mitte- 6
t, decipi perjurio: ſi non mitteret, provocare
biem fraternae crudelitatis timebat. Itaque plus 7
eris, quam ſibi timens, quos matrimonio ſuo
otecturam ſe arbitrabatur, mittit ex amicis ſuis

8 Chodionem: quo perducto in ſanctiſſimum Jo
templum, veterrimae Macedonum religion
Ptolemaeus ſumptis in manus altaribus, cont
gens ipſa ſimulacra & pulvinaria deorum, in-
9 ditis ultimiſque execrationibus adjurat, *ſe ſinc
fide matrimonium ſororis petere, nuncupaturumque
eam reginam, neque in contumeliam ejus ſe aliam u-*
10 *rem, alioſve, quam filios ejus, liberos habiturum.* A-
ſinoe poſtquam & ſpe impleta eſt & metu ſolu
ipſa cum fratre colloquitur: cujus vultus & bla
dientes oculi, cum fidem non minorem, qua
jusjurandum promitterent, reclamante Pto
maeo filio *fraudem ſubeſſe*, in matrimonium fi
tris concedit.

1 CAP. III. Nuptiae magno apparatu laetiti
2 que omnium celebrantur. Ad concionem qu
que vocato exercitu, capiti ſororis diadema i
3 ponit, reginamque eam appellat. Quo nomine
laetitiam effuſa Arſinoe, quia quod morte Ly
machi prioris mariti amiſerat, recepiſſet; ult
virum in urbem ſuam Caſſandream invitat, c
4 jus urbis cupiditate fraus ſtruebatur. Praegreſ
igitur virum, diem feſtum urbi in adventum ej
indicit: domos, templa, ceteraque omnia exo
5 nari jubet: aras ubique hoſtiaſque diſponi: fili
quoque ſuos, Lyſimachum ſexdecim annos na
tum, Philippum triennio minorem, utrumqu
forma inſignem, coronatos occurrere jube
6 Quos Ptolemaeus ad celandam fraudem cupid
& ultra modum verae affectionis amplexus oſcu
7 lis diu fatigat. Ubi ad portam ventum eſt, oc
cupari arcem jubet, pueros interfici. Qui cum
ad matrem confugiſſent, in gremio ejus inter ipſ
8 oſcula trucidantur. Proclamante Arſinoe, quod
tantum nefas aut nubendo, aut poſt nuptias con-
traxiſſet, pro filiis ſaepe ſe percuſſoribus obtulit,
frequen-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

frequenter corpore ſuo puerorum corpora am-
plexata protexit, vulneraque excipere, quae libe-
ris intendebantur, voluit. Ad poſtremum etiam 9
ſpoliata funeribus filiorum, ſciſſa veſte & crini-
bus ſparſis, cum duobus ſervulis ex urbe protra-
cta, Samothraciam in exilium abiit: eo miſerior,
quod mori cum filiis ei non licuit. Sed nec Pto- 10
lemaeo inulta ſcelera fuerunt. Quippe diis im-
mortalibus tot perjuria, & tam cruenta parricidia
vindicantibus, brevi poſt a Gallis ſpoliatus regno,
captuſque vitam ferro, ut meruerat, amiſit.

CAP. IV. Namque Galli, abundanti multi- 1
tudine, cum eos non caperent terrae quae genue-
rant, trecenta millia hominum ad ſedes novas
quaerendas, velut ver ſacrum miſerunt. Ex his 2
portio in Italia conſedit, quae & urbem Romanam
captam incendit; & portio Illyricos ſinus, ducibus 3
avibus (nam augurandi ſtudio Galli praeter cete-
ros callent) per ſtrages barbarorum penetravit,
& in Pannonia conſedit: gens aſpera, audax, bel- 4
licoſa, quae prima poſt Herculem, cui ea res
virtutis admirationem & immortalitatis fidem de-
dit, Alpium invicta juga & frigore intractabilia
loca tranſcendit: ibi domitis Pannoniis per mul- 5
tos annos cum finitimis varia bella geſſerunt.
Hortante deinde ſucceſſu, diviſis agminibus, alii 6
Graeciam, alii Macedoniam, omnia ferro pro-
terentes, petivere. Tantuſque terror Gallici no- 7
minis erat, ut etiam reges non laceſſiti ultro pa-
cem ingenti pecunia mercarentur. Solus rex Ma- 8
cedoniae Ptolemaeus adventum Gallorum intre-
pidus audivit; hiſque cum paucis & incompoſitis,
quaſi bella non difficilius, quam ſcelera patraren-
tur, parricidiorum furiis agitatus occurrit. Dar- 9
danorum quoque legationem viginti millia arma-
torum in auxilium offerentem ſprevit, addita in-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ſuper contumelia, *Actum de Macedonia* dicens
cum totum orientem ſoli domuerint, nunc in vindict
10 *finium Dardanis egeant: milites ſe habere filios eoru,*
qui ſub Alexandro rege ſtipendia, toto orbe terra
11 *victores, fecerint.* Quae ubi Dardano regi nu-
tiata ſunt, *inclytum illud Macedoniae regnum bre*
immaturi juvenis temeritate caſurum, dixit.
1 CAP. V. Igitur Galli, duce Belgio, ad te-
tandos Macedonum animos, legatos ad Pto-
maeum mittunt, offerentes pacem, ſi emere v
2 lit: ſed Ptolemaeus inter ſuos belli metu pace
3 Gallos petere gloriatus eſt. Nec minus fero-
ter ſe legatis, quam inter amicos jactavit: *Ali*
ſe pacem daturum negando, niſi principes ſuos obſi
dederint, & arma tradiderint: non enim fidem ſe n
4 *inermibus habiturum.* Renuntiata legatione, riſe
Galli, undique acclamantes, *brevi ſenſurum, ſibi*
5 *illi conſulentes pacem obtulerint.* Interjectis diebu
praelium conſeritur, victique Macedones caedu
6 tur. Ptolemaeus multis vulneribus ſaucius cap
tur: caput ejus amputatum & lancea fixum to
7 acie ad terrorem hoſtium circumfertur. Pauc
ex Macedonibus fuga ſervavit: ceteri aut capt
8 aut occiſi. Haec cum nuntiata per omnem M
cedoniam eſſent, portae urbium clauduntur, luct
omnia replentur: nunc orbitatem amiſſorum f
9 liorum dolebant: nunc excidia urbium metueban
nunc Alexandri Philippique regum ſuorum n
10 mina, ſicuti numina, in auxilium vocabant. *S*
illis ſe non ſolum tutos, verum etiam victores orbis te
11 *rarum extitiſſe. ut tuerentur patriam ſuam, quam gl*
ria rerum geſtarum caelo proximam reddidiſſent:
opem afflictis ferrent, quos furor & temeritas Ptol
12 *maei regis perdidiſſet*, orabant. Deſperantibus omni
bus, non votis agendum Soſthenes unus de Ma
cedonum principibus ratus, contracta juventute
&

ꝺGallos victoria exultantes compeſcuit, & Ma-
cdoniam ab hoſtili populatione defendit. Ob 13
cae virtutis beneficia multis nobilibus regnum
acedoniae affectantibus ignobilis ipſe praeponi-
r: & cum rex ab exercitu appellatus eſſet, ipſe 14
n in regis, ſed ducis nomen jurare milites
mpulit.

CAP. VI. Interea Brennus, quo duce portio 1
llorum in Graeciam ſe effuderat, audita victo-
ſuorum, qui Belgio duce Macedones vice-
nt, indignatus parta victoria opimam praedam
orientis ſpoliis onuſtam tam facile relictam
è, ipſe adunatis CL millibus peditum & XV
llibus equitum in Macedoniam irrumpit.
m agros villaſque popularetur, occurrit ei 2
m inſtructo exercitu Macedonum Soſthe-
s: ſed pauci a pluribus, trepidi a valentibus
ile vincuntur. Itaque cum victi ſe Macedo- 3
s intra muros urbium condidiſſent, victor Bren-
s nemine prohibente totius Macedoniae agros
praedatur. Inde quaſi terrena jam ſpolia ſorde- 4
nt, animum ad deorum immortaliam templa
nvertit, ſcurriliter jocatus, *locupletes deos largiri*
minibus oportere. Statim igitur Delphos iter ver- 5
, praedam religioni, aurum offenſae deorum
mortalium praeferens, *quos nullis opibus egere*,
qui eas largiri hominibus ſoleant, affirmabat. Tem- 6
um autem Apollinis Delphis poſitum eſt in
onte Parnaſo, in rupe undique impendente:
civitatem frequentia hominum fecit, qui ad
rmationem majeſtatis undique concurrentes in
ſaxo conſedere: atque ita templum & civita- 7
n non muri, ſed praecipitia; nec manu facta,
d naturalia praeſidia, defendunt: prorſus ut in-
rtum ſit, utrum munimentum loci, an maje-
s dei plus hic admirationis habeat. Media ſaxi 8

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

rupes in formam theatri receſſit. Quamobrn
& hominum clamor, & ſi quando accedit tu-
rum ſonus, perſonantibus & reſpondentibus in
ſe rupibus, multiplex audiri, ampliorque qu
editur, reſonare ſolet. Quae res majorem ma-
ſtatis terrorem ignaris rei, & admirationem
9 pentibus plerumque affert. In hoc rupis anfrac
media ferme montis altitudine, planicies exig
eſt, atque in ea profundum terrae foramen, qu
in oracula patet: ex quo frigidus ſpiritus vi qu-
dam velut vento in ſublime expulſus mentes
tum in vecordiam vertit, impletaſque deo,
10 ſponſa conſulentibus dare cogit. Multa igitur
& opulenta regum populorumque viſuntur m-
nera; quaeque magnificentia ſui reddentium vo
gratam voluntatem & deorum reſponſa man
feſtant.

1 CAP. VII. Igitur Brennus cum in conſpec
haberet templum, diu deliberavit, an confeſti
rem aggrederetur, an vero feſſis via militibus n
2 ctis ſpatium ad reſumendas vires daret. Eman
& Theſſalorus duces, qui ſe ad praedae ſocietate
junxerant, *amputari moras* jubent, *dum impar*
3 *hoſtes, & recens adventus ſui terrori eſſet: int*
jecta nocte & animos hoſtibus, forſitan & auxil
acceſſura, & vias quae tunc pateant, obſtructu
4 *iri.* Sed Gallorum vulgus ex longa inopia, u
primum vino ceteriſque commeatibus referta ru
ra invenit, non minus abundantia, quam victo
5 ria laetum per agros ſe ſparſerat; deſertiſque ſ
gnis ad occupanda omnia pro victoribus vagaba
6 tur. Quae res dilationem Delphis dedit. Prim
namque opinione adventus Gallorum prohibi
agreſtes oraculis feruntur, meſſes vinaque villi
7 efferre. Cujus rei ſalutare praeceptum non priu
intellectum eſt, quam vini ceterarumque copiarum

abun-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

andantia, velut mora, Gallis objecta, auxilia
ſitimorum convenere. Prius itaque urbem 8
ſum Delphi, aucti viribus ſociorum, permuni-
re, quam Galli vino, velut praedae, incuban-
, ad ſigna revocarentur. Habebat Brennus le- 9
ex omni exercitu peditum ſexaginta quinque
llia, Delphorum ſociorumque non niſi quatuor
llia militum erant: quorum contemptu Bren- 10
s ad acuendos ſuorum animos praedae uberta-
n omnibus oſtendebat, ſtatuaſque cum quadri-
, quarum ingens copia procul viſebatur, ſoli-
auro fuſas eſſe; pluſque in pondere, quam in
cie habere praedae, affirmabat.

CAP. VIII. Hac aſſeveratione incitati Gal- 1
ſimul & heſterno mero ſaucii, ſine reſpectu
iculorum in bellum ruebant. Contra Delphi 2
is in deo, quam in viribus reponentes, cum
ntemptu hoſtium reſiſtebant, ſcandenteſque
llos e ſummo montis vertice, partim ſaxo,
tim armis obruebant. In hoc partium certa- 3
ne, repente univerſorum templorum antiſtites,
ul & ipſi vates, ſparſis crinibus, cum inſigni-
s atque infulis, pavidi vecordeſque in primam
gnantium aciem procurrunt: *Adveniſſe deum* cla- 4
nt, *eumque ſe vidiſſe deſilientem in templum per*
minis aperta faſtigia. Dum omnes opem dei ſuppli- 5
r implorant, juvenem ſupra humanum modum in-
nis pulchritudinis, comiteſque ei duas armatas vir-
es ex propinquis duabus Dianae Minervaeque aedi-
occurriſſe; nec oculis tantum haec ſe perſpexiſſe, au- 6
ſe etiam ſtridorem arcus ac ſtrepitum armorum.
inde ne cunctarentur, diis anteſignanis, hoſtem cae- 7
re, & victoriae deorum ſocios ſe adjungere, ſummis
ſecrationibus monebant. Quibus vocibus in- 8
nſi, omnes certatim in praelium proſiliunt.
aeſentiam dei & ipſi ſtatim ſenſere. nam & ter- 9

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

rae motu portio montis abrupta, Gallorum ra-
vit exercitum, & confertiſſimi cunei non n
10 vulneribus hoſtium diſſipati ruebant. Inſe
deinde tempeſtas eſt, quae grandine & fri
11 ſaucios ex vulneribus abſumpſit. Dux ipſe B
nus, cum dolorem vulnerum ferre non po
12 pugione vitam finivit. Alter ex ducibus, pu
belli auctoribus, cum decem millibus ſaucio
13 citato agmine Graecia excedit. Sed nec fug
tibus fortuna commodior fuit: ſiquidem pav
14 nulla ſub tectis acta nox, nullus ſine labor
periculo dies: aſſidui imbres & gelu, nix conc
ta, & fames, & laſſitudo, ſuper haec maxim
pervigiliae malum, miſeras infelicis belli reliqu
15 obterebant. Gentes quoque nationeſque, per q
iter habebant, palantes velut praedam ſectab
16 tur. Quo pacto evenit, ut nemo ex tanto ex
citu, qui paulo ante fiducia virium etiam adv
ſus deos contendebat, vel ad memoriam tan
cladis ſupereſſet.

LIBER XXV.

BREVIARIUM CAPITUM.

1 *Gallorum in Antigonum, Macedoniae regem conſpiratio.*

2 *Dum ad praedam currunt, praedae fiunt ipſi, Antigonus pacem obtinet. Nomen Gallorum formidabile & armorum invicta felicitas.*

3 *Pyrrhus Macedonia potitur, Antigono ejecto.*

4 *Pyrrhus, dum monarchiam ſomniat, a Spartan mulieribus atteritur.*

5 *Pyrrhus apud Argos occiditur, cujus elogium & rerum ſummam Juſtinus ſubjicit.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

CAP. I.

INter duos reges, Antigonum & Antiochum, 1
atuta pace, cum in Macedoniam Antigonus
erteretur, novus eidem repente hoſtis exortus
Quippe Galli, qui a Brenno duce, cum in 2
aeciam proficiſceretur, ad terminos gentis
ndos relicti fuerant, ne ſoli deſides videren-
, peditum quindecim millia, equitum tria mil-
armaverunt: fugatiſque Getarum Triballo- 3
nque copiis, Macedoniae imminentes, legatos
regem miſerunt, qui pacem ei venalem offer-
t, ſimul & regis caſtra ſpecularentur. Quos 4
tigonus pro regali munificentia ingenti appa-
u epularum ad coenam invitavit. Sed Galli 5
poſitum grande auri argentique pondus admi-
ntes, atque praedae ubertate ſollicitati, infeſtio-
quam venerant, revertuntur. Quibus & ele- 6
antos ad terrorem, velut inuſitatas barbaris
mas, rex oſtendi juſſerat, & naves onuſtas co-
s demonſtrari: ignarus, quod quibus oſtenta- 7
ne virium metum ſe injicere exiſtimabat, eo-
n animos ut ad opimam praedam ſollicitabat.
que legati ad ſuos reverſi, omnia in majus ex- 8
lentes, opes pariter & negligentiam regis oſten-
nt: *Referta auro & argento caſtra; ſed neque vallo,* 9
ſave munita: & quaſi ſatis munimenti in divitiis
berent, ita eos omnia officia militaria intermiſiſſe:
rſus quaſi ferri auxilio non indigerent, quoniam 10
undarent auro.

CAP. II. Hac relatione avidae gentis animi 1
tis ad praedam incitabantur. Accedebat tamen 2
exemplum Belgii, qui non magno ante tem-
pre Macedonum exercitum cum rege trucida-
rat. Itaque conſentientibus omnibus, nocte ca- 3
a regis aggrediuntur: qui praeſentiens tantam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

tempeſtatem ſignum pridie dederat, ut omnibus
rebus ablatis, in proxima ſilva taciti ſe occul-
rent. Neque aliter ſervata caſtra, quam qu
4 deſerta ſunt. Siquidem Galli, ubi omnia vac-
tia, nec ſine defenſoribus modo, verum eti
ſine cuſtodibus vident, non fugam hoſtium,
dolum arbitrantes, diu intrare portas timueru.
5 Ad poſtremum integris & intactis muniment,
ſcrutantes potius quam diripientes, caſtra occu-
6 verunt. Tunc ablatis quae invenerant, ad
tus convertuntur. Ibi dum naves incautius
ripiunt, a remigibus, & ab exercitus parte, qu
eo cum conjugibus & liberis confugerant, ni
7 tale metuentes trucidantur: tantaque caedes G
lorum fuit, ut Antigono pacem opinio hujus
ctoriae, non a Gallis tantum, verum etiam a
8 nitimorum feritate praeſtiterit. Quanquam Ga
lorum ea tempeſtate tantae foecunditatis juve
tus fuit, ut Aſiam omnem velut examine aliqu
9 implerent. Denique neque reges orientis ſi
mercenario Gallorum exercitu ulla bella geſſ
runt, neque pulſi regno ad alios quam ad Gall
10 confugerunt. Tantus terror Gallici nominis,
armorum invicta felicitas erat, ut aliter nequ
majeſtatem ſuam tutari, neque amiſſam rec
perare ſe poſſe ſine Gallica virtute arbitraren
11 tur. Itaque in auxilium a Bithyniae rege in
vocati regnum cum eo parta victoria diviſerunt
eamque regionem Gallograeciam cognominave
runt.

1 CAP. III. Dum haec in Aſia geruntur, in-
terim in Sicilia Pyrrhus a Poenis navali praelio
victus, ab Antigono Macedoniae rege ſupplemen-
2 tum militum petit: denuntians, *Ni mittat, redire
ſe in regnum neceſſe habere, incrementa rerum, quae de
3 Romanis voluerit, de ipſo quaeſiturum.* Quod ubi
nega-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

natum legati retulerunt, diſſimulatis cauſis, re-
ptinam fingit profectionem. Socios interim 4
are bellum jubet: arcis Tarentinae cuſtodiam
leno filio & amico Miloni tradit. Reverſus 5
Epirum ſtatim fines Macedoniae invadit: cui
tigonus cum exercitu occurrit, victuſque prae-
in fugam vertitur. Atque ita Pyrrhus Mace- 6
niam in deditionem accipit: & veluti damna
iſſae Siciliae Italiaeque acquiſito Macedoniae
no penſaſſet, relictum Tarenti filium & ami-
m arceſſit. Antigonus autem cum paucis equi- 7
is, fugae comitibus, repente fortunae orna-
ntis deſtitutus, amiſſi regni ſpeculaturus even-
n, Theſſalonicam ſe recepit, ut inde cum con-
cta Gallorum mercenaria manu bellum repa-
et. Rurſus a Ptolemaeo Pyrrhi filio funditus 8
tus, cum ſeptem comitibus fugiens, non jam
iperandi regni ſpem, ſed ſalutis latebras, ac
gae ſolitudines captat.

CAP. IV. Igitur Pyrrhus in tanto faſtigio re- 1
i collocatus, jam nec eo, ad quod votis per-
niendum fuerat, contentus, Graeciae Aſiaeque
gna meditatur. Neque illi major ex imperio, 2
am ex bello voluptas erat: nec quiſquam Pyr-
um, qua tuliſſet impetum, ſuſtinere valuit. Sed 3
ad devincenda regna invictus habebatur, ita
victis acquiſitiſque celeriter carebat. Tanto
elius ſtudebat acquirere imperia, quam retinere.
ique cum copias Cherroneſo tranſpoſuiſſet, le- 4
tionibus Athenienſium & Achaeorum Meſſe-
iorumque excipitur. Sed & Graecia omnis ad- 5
iratione nominis ejus, ſimul & rerum adverſus
omanos Poenoſque geſtarum gloria attonita,
dventum ejus exſpectabat. Primum illi bellum 6
dverſus Spartanos fuit: ubi majore mulierum,
uam virorum virtute exceptus, Ptolemaeum fi-

lium & exercitus partem robuſtiſſimam ami
7 Quippe oppugnanti urbem, ad tutelam patr
tanta multitudo feminarum concurrit, ut n
8 fortius victus, quam verecundius, recederet. P
ro Ptolemaeum filium ejus, adeo ſtrenuum
manu fortem fuiſſe tradunt, ut urbem Corcyr
cum ſexaginta ceperit: idem praelio navali qu
queremem ex ſcapha cum ſeptem inſiluerit, c
9 tamque tenuerit. in oppugnatione quoque Sp
tanorum uſque in mediam urbem equo procur
rit, ibique concurſu multitudinis interfectus
10 Cujus corpus ut relatum patri eſt, dixiſſe P
rhum ferunt, *aliquanto tardius eum, quam timue
ipſe, vel temeritas ejus meruerit, occiſum eſſe.*

1 CAP. V. Repulſus a Spartanis Pyrrhus Arg
petit: ibi, dum Antigonum in urbe clauſum e
pugnare conatur, inter confertiſſimos violenti
2 me dimicans ſaxo de muris ictus occiditur. C
put ejus Antigono refertur: qui victoria miti
uſus, filium ejus Helenum, cum Epirotis ſibi d
ditum, in regnum remiſit, eique inſepulti patr
3 oſſa in patriam referenda tradidit. Satis conſta
inter omnes auctores fama eſt, nullum, nec ej
nec ſuperioris aetatis regem comparandum Py
rho fuiſſe: raroque non inter reges tantum, v
rum etiam inter illuſtres viros, aut vitae ſanctio
4 ris, aut juſtitiae probatioris viſum fuiſſe: ſcien
tiam certe rei militaris in illo viro tantam fuiſſe,
ut cum Lyſimacho, Demetrio, Antigono, tant
5 regibus bella gerens invictus ſemper fuerit. Illy
riorum quoque, Siculorum, Romanorumque,
& Carthaginienſium bellis, nunquam inferior,
6 plerumque etiam victor extiterit: qui patriam cer-
te ſuam anguſtam ignobilemque, fama rerum
geſtarum, & claritate nominis ſui, toto orbe illu-
ſtrem reddiderit.

LIBER

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

LIBER XXVI.

BREVIARIUM CAPITUM.

Peloponneſii per proditionem Antigono traduntur. Ariſtotimus tyrannus Epirotas affligit, & Hellanici prudentia opprimitur.

Antigonus Gallis occurrit, qui in furorem verſi conjuges & liberos ſuos trucidant: deinde numinis vindicta omnes internecione delentur. Antigoni varii caſus.

Alexander, Pyrrhi filius, in regnum reſtituitur. Regni Cyrenarum turbulentus ſtatus.

CAP. I.

POſt mortem Pyrrhi non in Macedonia tan- 1
tum, verum etiam in Aſia Graeciaque magni
lorum motus fuere. Nam & Peloponneſii per 2
oditionem Antigono traditi: & variante homi- 3
m partim dolore, partim gaudio, prout ſingu-
civitates aut auxilium de Pyrrho ſperaverant,
metus ſuſtinuerant, ita aut cum Antigono ſo-
tatem jungebant, aut mutuis inter ſe odiis in
lum ruebant. Inter hunc turbatarum provin- 4
rum motum, Epirorum quoque urbs ab Ari-
timo principe per tyrannidem occupatur: a quo 5
n multi ex primoribus occiſi, plures in exilium
i eſſent, Aetolis per legatos poſtulantibus,
njuges liberoſque exulum redderet, primo ne-
vit: poſtea quaſi poeniteret, proficiſcendi ad 6
os omnibus matronis poteſtatem dedit, diem-
e profectionis ſtatuit. Illae, quaſi in perpetuum 7
m viris exulaturae, pretioſiſſima quaeque au-
entes, cum ad portam, quaſi uno agmine pro-
cturae, conveniſſent, omnibus rebus expolia-

 tae,

tae, in carcerem recluduntur, occiſis prius
gremio matrum parvulis liberis, virginibuſque
8 ſtuprum direptis. Ad tam ſaevam dominatione
ſtupentibus omnibus, princeps eorum Hellanic,
ſenex & liberis orbus, ut qui nec aetatis nec
gnoris reſpectu timeret, contractos domum
diſſimos amicorum in vindictam patriae hortat
9 Cunctantibus privato periculo publicum fini,
& deliberandi ſpatium poſtulantibus, arceſſitis ſ-
vis jubet obſerari fores, tyrannoque nuntiari, *n-*
teret qui conjuratos apud ſe comprehenderet : objecta
ſingulis, *ſe quia liberandae patriae auctor eſſe non p-*
10 *ſit, deſertae ultorem futurum.* Tunc illi ancipiti p-
riculo circumventi, honeſtiorem viam eligent
conjurant in tyranni necem: atque ita Ariſto-
mus, quinto poſtquam tyrannidem occupave
menſe, opprimitur.

1 CAP. II. Interea Antigonus cum multipli
bello & Ptolemaei regis, & Spartanorum, pr
meretur, novuſque illi hoſtis Gallograeciae ex
citus affluxiſſet; in ſpeciem caſtrorum parva m
nu adverſus ceteros relicta, adverſus Gallos t
2 tis viribus proficiſcitur. Quibus cognitis, Ga
cum & ipſi ſe praelio pararent, in auſpicia p
gnae hoſtias caedunt, quarum extis cum mag
caedes interituſque omnium praediceretur, n
in timorem, ſed in furorem verſi, ſperanteſq
deorum minas expiari caede ſuorum poſſe, co
juges & liberos ſuos trucidant, auſpicia belli
3 parricidio incipientes. Tanta rabies feros an
mos invaſerat, ut non parcerent aetati, cui etia
hoſtes pepercisſent; bellumque internecivum cu
liberis liberorumque matribus gererent, pro qu
4 bus bella ſuſcipi ſolent. Itaque quaſi ſcelere v
tam victoriamque redemiſſent, ſicut erant cruen
ex recenti ſuorum caede, in praelium non m

lior

lire eventu, quam omine proficiſcuntur. Si- 5
dem pugnantes, prius parricidiorum furiae
um hoſtes circumvenere, obverſantibuſque an-
oculos manibus interemptorum, omnes occi-
ne caeſi. Tanta ſtrages fuit, ut pariter cum 6
minibus dii conſenſiſſe in exitium parricidarum
erentur. Poſt hujus pugnae eventum, Pto- 7
maeus & Spartani, victorem hoſtium exercitum
linantes, in tutiora ſe recipiunt. Antigonus 8
oque ubi eorum diſceſſum videt, recenti adhuc
priori victoria militum ardore, bellum Athe-
nſibus infert. In quo cum occupatus eſſet, 9
rim Alexander rex Epiri ulciſci mortem pa-
Pyrrhi cupiens fines Macedoniae depopula-
Adverſus quem cum reverſus a Graecia 10
tigonus eſſet, tranſitione militum deſtitutus re-
m Macedoniae cum exercitu amittit. Hujus 11
lius Demetrius puer admodum, abſente patre,
arato exercitu, non ſolum amiſſam Macedo-
m recipit, verum etiam Epiri regno Alexan-
m ſpoliat. Tanta vel mobilitas militum, vel 12
unae varietas erat, ut viciſſim reges, nunc
les, nunc reges viderentur.

Cap. III. Igitur Alexander, cum exul ad 1
arnanas confugiſſet, non minore Epirotarum
iderio, quam ſociorum auxilio, in regnum re-
uitur. Per idem tempus rex Cyrenarum Agas 2
edit: qui ante infirmitatem, Beronicen uni-
m filiam, ad finienda cum Ptolemaeo fratre
tamina, filio ejus deſponderat. Sed poſt mor- 3
n regis, mater virginis Arſinoe, ut invita ſe
ntractum matrimonium ſolveretur, miſit qui
nuptias virginis, regnumque Cyrenarum, De-
trium fratrem regis Antigoni a Macedonia ar-
ſerent: qui & ipſe ex filia Ptolemaei procrea-
erat. Sed nec Demetrius moram fecit. Ita- 4
que

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

que cum ſecundante vento celeriter Cyrenas
volaſſet, fiducia pulchritudinis, qua nimis pla
re ſocrui coeperat, ſtatim a principio ſuperb
regiae familiae, militibuſque impotens erat:
diumque placendi a virgine in matrem con
5 lerat. Quae res ſuſpecta primo virgini, dein
6 pularibus militibuſque inviſa fuit. Itaque ve
omnium animis in Ptolemaei filium, inſidiae I
metrio comparantur: cui, cum in lectum ſoc
7 conceſſiſſet, percuſſores immittuntur. Sed A
noe audita voce filiae, ad fores ſtantis, & pr
cipientis *ut matri parceretur*, adulterum pauliſ
8 corpore ſuo protexit. Quo interfecto, Beroni
& ſtupra matris, ſalva pietate, ulta eſt, & in m
trimonio ſortiendo judicium patris ſecuta.

LIBER XXVII.

BREVIARIUM CAPITUM.

1 *Seleucus novercam & fratrem infantem interficit.*
2 *Claſſe naufragio amiſſa, civitates amiſſas recipi praelio victus aufugit: auxilium noxium a fra Antiocho Hierace petit & impetrat.*
3 *Aſiae lacerus ſtatus. In Antiochum Hieracem Seleucum numinis vindicta.*

CAP. I.

1 MOrtuo Syriae rege Antiocho, cum in locu
ejus filius Seleucus ſucceſſiſſet, hortante ma
tre Laudice, quae prohibere debuerat, auſpici
2 regni a parricidio coepit. Quippe Beronicen no
vercam ſuam, ſororem Ptolemaei regis Aegypti
3 cum parvulo fratre ex ea ſuſcepto interficit. Qu

faci

facinore perpetrato, & infamiae maculam ſubiit, & Ptolemaei bello ſe implicuit. Porro Beroni- 4
ce cum ad ſe interficiendam miſſos didiciſſet, Daphnae ſe claudit. Ubi cum obſideri eam cum 5
parvulo filio nuntiatum Aſiae civitatibus eſſet, recordatione paternae, majorumque ejus, digni-
tatis, caſum tam indignae fortunae miſerantes, auxilia ei omnes miſere. Frater quoque Ptole- 6
maeus periculo ſororis exterritus, relicto regno, cum omnibus viribus advolat. Sed Beronice an- 7
te adventum auxiliorum, cum vi expugnari non poſſet, dolo circumventa trucidatur. Indigna res omnibus viſa. Itaque cum univerſae civitates, 8
quae defecerant, ingentem claſſem comparaſſent, recente exemplo crudelitatis exterritae, ſimul & in ultionem ejus, quam defenſuri erant, Ptole-
maeo ſe tradunt; qui niſi in Aegyptum dome- 9
ſtica ſeditione revocatus eſſet, totum regnum Seleuci occupaſſet. tantum vel illi odium, parri- 10
cidiale ſcelus, vel huic favorem indigne peremptae mors ſororis, attulerat.

CAP. II. Poſt diſceſſum Ptolemaei, Seleu- 1
cus cum adverſus civitates, quae defecerant, ingentem claſſem comparaſſet, repente veluti diis ipſis parricidium vindicantibus, orta tempeſtate claſſem naufragio amittit: nec quicquam illi ex 2
tanto apparatu, praeter nudum corpus & ſpiritum & paucos naufragii comites reſiduos fortuna fecit. Miſera quidem res, ſed optanda Se- 3
leuco fuit: ſiquidem civitates, quae odio ejus ad Ptolemaeum tranſierant, velut diis arbitris ſatisfactum ſibi eſſet, repentina animorum mutatione in naufragii miſericordiam verſae, imperio ſe ejus reſtituunt. Laetus igitur malis ſuis & damnis di- 4
tior redditus, veluti par viribus, bellum Ptolemaeo infert: ſed quaſi ad ludibrium tantum fortunae 5
natus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

natus eſſet, nec propter aliud opes regni recep-
ſet, quam ut amitteret, victus praelio, non m
quam poſt naufragium comitatior, trepidus An
6 chiam confugit. Inde ad Antiochum fratrem
ras facit, quibus auxilium ejus implorat, oblat
Aſia, inter fines Tauri montis, in praemium
7 tae opis. Antiochus autem cum eſſet annos
natus, ſupra aetatem regni avidus, occaſion
non tam pio animo, quam offerebatur, arrip
ſed latronis more, totum fratri eripere cupie
8 puer ſceleratam virilemque ſumit audaciam. U
Hierax eſt cognominatus: quia non hominis,
accipitris ritu in alienis eripiendis vitam ſecta
9 tur. Interea Ptolemaeus Euergetes cum Ant
chum in auxilium Seleuco venire cognoviſ
ne cum duobus uno tempore dimicaret, in
10 nos decem cum Seleuco pacem facit: ſed pax
hoſte data interpellatur a fratre, qui condu
Gallorum mercenario exercitu, pro auxilio b
11 lum, pro fratre hoſtem, imploratus exhibuit.
eo praelio virtute Gallorum victor quidem A
tiochus fuit; ſed Galli arbitrantes Seleucum
praelio cecidiſſe, in ipſum Antiochum arma ve
tere, liberius depopulaturi Aſiam, ſi omnem ſt
12 pem regiam extinxiſſent. Quod ubi ſenſit A
tiochus, velut a praedonibus, auro ſe redimi
ſocietatemque cum mercenariis ſuis jungit.

1 CAP. III. Interea rex Bithyniae Eumene
ſparſis conſumptiſque fratribus bello inteſtin
diſcordiae, quaſi vacantem Aſiae poſſeſſionem in
vaſurus, victorem Antiochum Galloſque aggre
2 ditur. Nec difficile ſaucios adhuc ex ſuperior
3 congreſſione, integer ipſe viribus ſuperat. E
namque tempeſtate omnia bella in exitium Aſia
gerebantur: uti quiſque fortior fuiſſet, Aſiam vel
4 ut praedam occupabat. Seleucus & Antiochu

fratre

fr:es bellum propter Aſiam gerebant : Ptole-
m:us rex Aegypti ſub ſpecie ſororiae ultionis
A:e inhiabat. Hinc Bithynus Eumenes, inde 5
Gli (humiliorum ſemper mercenaria manus)
Aim depopulabantur : cum interea nemo defen-
Aſiae inter tot praedones inveniebatur. Victo 6
iocho, cum Eumenes majorem partem Aſiae
cupaſſet, ne tunc quidem fratres, perdito prae-
, propter quod bellum gerebant, concordare
nerunt : ſed omiſſo externo hoſte, in mutuum
nium bellum reparant. In eo Antiochus de- 7
u victus, multorum dierum fuga fatigatus,
dem ad ſocerum ſuum Artamenem, regem
padociae, provehitur. A quo cum primum 8
gne exceptus eſſet, interjectis diebus cognito
d inſidiae ſibi pararentur, ſalutem fuga quae-
. Igitur cum profugo nuſquam tutus locus 9
t, ad Ptolemaeum hoſtem, cujus fidem tu-
em quam fratris exiſtimabat, decurrit; me-
vel quae facturus fratri eſſet, vel quae me-
ſet a fratre. Sed Ptolemaeus non amicior 10
ito, quam hoſti factus, ſervari eum artiſſima
odia jubet. Hinc quoque Antiochus opera 11
iſdam meretricis adjutus, quam familiarius
erat, deceptis cuſtodibus elabitur, fugienſque
tronibus interficitur. Seleucus quoque iiſdem 12
ne diebus, amiſſo regno, equo praecipitatus,
tur. Sic fratres, quaſi & germanis caſibus,
les ambo, poſt regna, ſcelerum ſuorum poe-
luerunt.

LIBER

LIBER XXVIII.

BREVIARIUM CAPITUM.

1 *Olympias, Alexandri Epirotae vidua, Dem*
Macedoni Ptiam filiam dat uxorem: unde
goedia & bellorum initia.

2 *Aetoli ſuperbe reſpondent Romanis, qui Aca*
nis auxilium praebebant, & arma movent in
pide.

3 *Filiis duobus morbo ſublatis Olympias non diu*
pervivit. Laodamia filia interfecta. Epirus
viter affligitur. Demetrius Macedo moritur.
jus filii Philippi Antigonus tutelam ſuſci
quam prudenter adminiſtrat.

4 *Bellum Antigoni adverſus Spartanos; quorum*
Cleomenes viribus attritis in Aegyptum pr
git, ubi interficitur. Antigono mortuo, Phi
pus regnat.

CAP. I.

1 OLympias Pyrrhi Epirotae regis filia, ami
marito, eodemque germano fratre Alexa
dro, cum tutelam filiorum ex eo ſuſceptoru
Pyrrhi & Ptolemaei, regnique adminiſtratione
in ſe recepiſſet, Aetolis partem Acarnaniae, qua
in portionem belli pater pupillorum accepera
eripere volentibus, ad regem Macedoniae D
2 metrium decurrit: eique habenti uxorem Anti
chi regis Syriae ſororem, filiam ſuam Ptiam i
matrimonium tradit: ut auxilium, quod miſer
cordia non poterat, jure cognationis obtinere
3 Fiunt igitur nuptiae, quibus & novi matrimon
gratia acquiritur, & veteris offenſa contrahitu
4 Nam prior uxor, velut matrimonio pulſa, ſpont
ſua ad

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

..ad fratrem Antiochum diſcedit, eumque in
..ati bellum impellit. Acarnanes quoque diffi- 5
..birotis, adverſus Aetolos auxilium Romano-
..m implorantes, obtinuerunt a Romano ſena-
..ut legati mitterentur, qui denuntiarent Aeto-
.. *Praeſidia ab urbibus Acarnaniae deducerent : pa-* 6
..*urque eſſe liberos, qui ſoli quondam adverſus Tro-*
..*, auctores originis ſuae, auxilia Graecis non mi-*

..AP. II. Sed Aetoli legationem Romano- 1
..m ſuperbe audivere, Poenos illis & Gallos, a
..us tot bellis occidione caeſi ſint, exprobran-
..s dicenteſque, *Prius illis portas adverſus Cartha-* 2
..*aſes aperiendas, quas clauſerit metus Punici belli,*
..*a in Graeciam arma transferenda.* *Meminiſſe* dein- 3
..bent, *qui quibus minentur.* *Adverſus Gallos* 4
..*a eos ſuam tueri non potuiſſe : captamque non fer-*
..*fendiſſe, ſed auro redemiſſe. Quam gentem ſe ali-* 5
..*to majore manu Graeciam ingreſſam, non ſolum*
.. *externis viribus, ſed ne domeſticis quidem totis ad-*
..*, univerſam deleſſe : ſedemque ſepulcris eorum prae-*
.., *quam illi urbibus, imperioque ſuo propoſuerant.*
..*ra, Italiam, trepidis ex recenti urbis ſuae incendio* 6
..*nis, univerſam ferme a Gallis occupatam. Prius* 7
.. *illis Gallos Italia pellendos, quam minentur*
..*olis : priuſque ſua defendenda quam aliena appe-*
... *Quos autem homines Romanos eſſe? nempe pa-* 8
.., *qui latrocinio juſtis dominis ademptum ſolum te-*
.. *: qui uxores cum propter originis dehoneſtamenta* 9
..*invenirent, vi publica rapuerint : qui denique urbem* 10
..*a parricidio condiderint, murorumque fundamenta* 11
..*rno ſanguine aſperſerint. Aetolos autem principes*
..*ciae ſemper fuiſſe : & ſicut dignitate, ita & vir-*
.., *ceteris praeſtitiſſe : ſolos denique eſſe, qui* 12
..*edonas, imperio terrarum florentes, ſemper con-*
..*ſerint : qui Philippum regem non timuerint : qui*

Alexan-

Alexandri Magni poſt Perſas Indoſque devictos, u
13 *omnes nomen ejus horrerent, edicta ſpreverint. M*
re igitur ſe Romanos: Contenti ſint fortuna praeſe,
nec provocent arma, quibus & Gallos caeſos, & M
14 *donas contemptos videant.* Sic dimiſſa legatione R
manorum, ne fortius locuti, quam feciſſe vi
rentur, fines Epiri regni & Acarnaniae depo
lantur.

1 CAP. III. Jam Olympias filiis regna tra
derat, & in locum Pyrrhi fratris defuncti Pto
2 macus ſucceſſerat: qui cum hoſtibus inſtru
exercitu obvius proceſſiſſet, infirmitate corre
3 in itinere decedit. Olympias quoque non mag
poſt tempore, gemino funerum vulnere afflic
aegrum ſpiritum trahens non diu filiis ſupervi
4 Cum ex gente regia ſola Nereis virgo, cum L
damia ſorore ſupereſſet, Nereis nubit Geloni
5 ciliae regis filio: Laudamia autem cum in aram D
6 nae confugiſſet, concurſu populi interficitur. Qu
facinus dii immortales aſſiduis cladibus gentis
7 prope interitu totius populi vindicaverunt. N
ſterilitatem, famemque paſſi, & inteſtina diſc
dia vexati, externis ad poſtremum bellis pe
8 conſumpti ſunt: Miloque Laudamiae percuſ
in furorem verſus, nunc ferro, nunc ſaxo,
ſumma dentibus laceratis viſceribus, duodeci
9 die interiit. His in Epiro geſtis, interim in M
cedonia Demetrius rex, relicto filio Philipp
10 parvulo admodum, decedit. Cui Antigonus t
tor datus, accepta in matrimonium matre pupil
11 regem ſe conſtitui laborabat. Interjecto dein
tempore cum ſeditione minaci Macedonun
clauſus in regia teneretur, in publicum ſine ſat
12 litibus procedit: projectoque in vulgus diadem
te ac purpura, *dare haec* eos *alteri* jubet, *qui a*
13 *imperare illis neſciat, aut cui parere ipſi ſciant: ſe a*
bi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

cinvidioſum illud regnum, non voluptatibus, ſed la-
rus ac periculis ſentire. Commemorat deinde be- 14
etia ſua: *Ut defectionem ſociorum vindicaverit: ut*
danos, Theſſaloſque exultantes morte Demetrii re-
ompeſcuerit: ut denique dignitatem Macedonum
ſolum defenderit, verum etiam auxerit. Quorum ſi 15
poeniteat, deponere ſe imperium, & reddere illis
s ſuum: ipſi regem quaerant, cui imperent. Cum 16
lus pudore motus recipere eum regnum ju-
r, tamdiu recuſavit, quoad ſeditionis aucto-
upplicio traderentur.

AP. IV. Poſt haec bellum Spartanis infert: 1
oli Philippi Alexandrique bellis, & imperium
edonum, & omnibus metuenda arma con-
ſerant. Inter duas nobiliſſimas gentes bel- 2
ſummis utrimque viribus fuit: cum hi pro
e Macedonum gloria, illi non ſolum pro
ta libertate, ſed etiam pro ſalute certarent.
Lacedaemonii non ipſi tantum, ſed etiam 3
ges liberique magno animo fortunam tule-
Nemo quippe in acie ſaluti pepercit: nulla 4
ũm conjugem flevit: filiorum mortem ſenes
bant: patribus in acie caeſis filii gratulaban-
ſuam vicem omnes dolebant, quod non ipſi
patriae libertate cecidiſſent. Patentibus omnes 5
ibus ſaucios excipiebant, vulnera curabant.
haec nullus in urbe ſtrepitus, nulla trepida- 6
magis omnes publicam, quam privatam for-
n lugebant. Inter haec Cleomenes rex poſt 7
as hoſtium caedes, toto corpore, ſuo pari-
hoſtium cruore madens, ſupervenit: in-
uſque urbem, non humi conſedit, non ci-
aut potum popoſcit, non denique armorum 8
depoſuit: ſed acclinis parieti, cum quatuor 9
a ſola ex pugna ſuperfuiſſe conſpexiſſet, hor-
ut ſe ad meliora republicae tempora reſervarent.

Tum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

10 Tum cum conjuge & liberis Aegyptum ad Pto-
lemaeum proficiſcitur: a quo honorifice ſuce-
11 ptus, diu in ſumma dignatione regis vixit. Po-
ſtremo poſt Ptolemaei mortem a filio ejus cum
12 omni familia interficitur. Antigonus autem
caeſis occidione Spartanis, fortunam tantae u
miſeratus, a direptione milites prohibuit:
niamque his qui ſuperfuerant dedit, praefa
13 *bellum ſe cum Cleomene, non cum Spartanis habi*
14 *cujus fuga omnis ira ejus finita ſit: nec minori*
gloriae fore, ſi ab eo ſervata Lacedaemon, a quo
15 *capta ſit, proderetur. Parcere igitur ſe ſolo urb*
tectis, quoniam homines quibus parceret, non ſuper
16 *ſent.* Nec multo poſt ipſe decedit, regnum
Philippo pupillo annos XIV nato tradidit.

LIBER XXIX.

BREVIARIUM CAPITUM.

1 *Orbis multa imperia nova regum ſucceſſione mutantur, nominatim in Africa, Aegypto, Macedonia.*

2 *Philippus rex Macedoniae malo conſilio impi Romanis bellum inferre conſtituit.*

3 *Inſanam hanc mentem ſpecioſis verbis occultat.*

4 *Tandem apertus hoſtis apparet: unde cruen bellum, ipſi Philippo pernicioſum ſimul ac miniоſum.*

CAP. I.

1 IIſdem ferme temporibus prope univerſi o
imperia nova regum ſucceſſione mutata f
2 Nam & in Macedonia Philippus mortuo A
go

gco, tutore eodemque vitrico, annorum qua-
urdecim regnum ſuſcepit : & in Aſia interfecto 3
Seuco, impubes adhuc rex Antiochus conſtitu-
s eſt: Cappadociae regnum Ariarathi puero ad- 4
ndum pater ipſe tradiderat : Aegyptum, patre 5
matre interfectis, occupaverat Ptolemaeus,
ex facinoris crimine cognomentum *Philopatori*
. Sed & Spartani in locum Cleomenis ſuffe- 6
ant Lycurgum. Et ne qua temporibus muta- 7
i deeſſet, apud Carthaginienſes quoque aetate
matura dux Annibal conſtituitur, non penuria
iorum, ſed odio Romanorum, quo imbutum
m a pueritia ſciebant: fatale non tam Roma-
, quam ipſi Africae malum. His regibus pue- 8
i, etſi nulli ſenioris aetatis rectores erant, ta-
n in ſuorum quibusque majorum veſtigia ni-
tibus magna indoles virtutis enituit. Solus 9
lemaeus, ſicut ſceleſtus in occupando regno,
& ſegnis in adminiſtrando fuit. Philippum 10
rdani, ceterique omnes finitimi populi, qui-
; velut immortale odium cum Macedonum re-
us erat, contemptu aetatis aſſidue laceſſebant.
ontra ille ſummotis hoſtibus, non contentus 11
i defendiſſe, ultro etiam Aetolis bellum infer-
geſtiebat.

CAP. II. Quae agitantem illum Demetrius 1
Illyriorum, nuper a Paulo Rom. conſule vi-
s, ſupplicibus precibus aggreditur, *injuriam Ro-*
norum querens : *qui non contenti Italiae terminis* 2
perium ſpe improba totius orbis amplexi, bellum cum
nibus regibus gerant. Sic illos Siciliae, ſic Sardi- 3
ae Hiſpaniaeque, ſic denique totius Africae impe-
um affectantes, bellum cum Poenis & Annibale ſuſce-
ſe : ſibi quoque non aliam ob cauſam, quam quod 4
aliae finitimus videbatur, bellum illatum : quaſi nefas
et, aliquem regem juxta imperii eorum terminos eſſe.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

5 *Sed & ipſi cavendum eſſe exemplum , cujus quo*
promptius nobiliuſque ſit regnum, tanto ſit Roma
6 *acriores hoſtes habiturus.* Super haec *cedere ſe illi*
gno, quod Romani occupaverint, profitetur, *gra*
habiturus , ſi in poſſeſſione imperii ſui , ſocium
7 *tius quam hoſtes videret.* Hujuſcemodi oratio
impulit Philippum, ut omiſſis Aetolis, bellum R
manis inferret, minus negotii exiſtimantem, qu
jam victos ab Annibale apud Thraſymenum
8 cum audierat. Itaque ne eodem tempore mu
bellis detineretur, pacem cum Aetolis facit; n
quaſi alio bellum tranſlaturus, ſed ut Graec
quieti conſulturus, *quam nunquam in majori peri*
9 *lo fuiſſe* affirmabat. *Siquidem conſurgentibus ab oc*
dente novis Poenorum & Romanorum imperiis, qui
una haec a Graecia atque Aſia ſit mora, dum inte
bello diſcrimen imperii faciunt : ceterum ſtatim victo
bus tranſitum in orientem fore.
1 CAP. III. *Videre ſe itaque* ait *conſurgentem in I*
lia nubem illam trucis & cruenti belli; videre tonant
ac fulminantem ab occaſu procellam, quam in quaſcu
que terrarum partes victoriae tempeſtas detulerit, mag
2 *cruoris imbre omnia foedaturam. Frequenter Graecia*
ingentes motus paſſam nunc Perſarum, nunc Galloru
nunc Macedonum bellis, ſed omnia illa ludum fu
exiſtimaturos, ſi ea quae nunc in Italia concurrat m
3 *nus, extra terram illam ſe effuderit. Cernere ſe, qua*
cruenta & ſanguinaria inter ſe bella utrique populi vi
bus copiarum & ducum artibus gerant; quae rabies fin
ri ſolo partis alterius interitu , ſine ruina finitimoru
4 *non poſſit. Feros igitur animos victorum minus quide*
Macedoniae, quam Graeciae timendos, quia & rem
5 *tior, & in vindictam ſui robuſtior ſit : ſcire tamen*
eos qui tantis viribus concurrant, non contentos hoc fi
victoriae fore; metuendumque ſibi quoque certamen e
6 *rum, qui ſuperiores extiterint.* Hoc praetextu fini
t

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ticum Aetolis bello, nihil aliud quam Poeno-
rum Romanorumque bella reſpiciens ſingulorum
vires perpendebat. Sed nec Romani, tametſi Poe- 7
ni & Annibal in cervicibus erant, ſoluti metu
Macedonico videbantur; quippe terrebat eos & 8
vetus Macedonum virtus, & devicti orientis glo-
ria, & Philippus ſtudio Alexandri aemulationis
incenſus, quem promptum in bella induſtriumque
cognoverant.
CAP. IV. Igitur Philippus, cum iterato praelio 1
victos a Poenis Romanos didiciſſet, aperte ho-
ſtem ſe his profeſſus, naves, quibus in Italiam
exercitum trajiceret, fabricare coepit. Legatum 2
deinde ad Annibalem, jungendae ſocietatis gratia,
cum epiſtolis mittit; qui comprehenſus & ad ſe- 3
natum perductus incolumis dimiſſus eſt, non in
honorem regis, ſed ne dubius adhuc, indubita- 4
tus hoſtis redderetur. Poſtea vero, cum Roma-
nis nuntiatum eſſet, in Italiam Philippum copias
trajecturum, Laevinum praetorem cum inſtructis
navibus ad prohibendum tranſitum mittunt. Qui 5
cum in Graeciam trajeciſſet, multis promiſſis im-
pellit Aetolos bellum adverſus Philippum ſuſcipe-
re. Philippus quoque Achaeos in Romanorum 6
bella ſollicitat. Interea & Dardani Macedoniae
fines vaſtare coeperunt, abductiſque xx millibus
captivorum, Philippum a Romano bello ad tuen- 7
dum regnum revocaverunt. Dum haec aguntur,
Laevinus praetor, juncta cum Attalo rege ſocie-
tate, Graeciam populatur. Quibus cladibus per- 8
culſae civitates, auxilium petentes, Philippum le-
gationibus fatigant: nec non & Illyriorum rex la-
teri ejus haerens, aſſiduis precibus promiſſa exi-
gebat. Super haec vaſtati Macedones ultionem 9
flagitabant. Quibus tot tantiſque rebus obſeſſus,
cui rei primum occurreret, ambigebat; omnibus

tamen propediem auxilia ſe miſſurum pollicer,
non quia facere poſſet quae promittebat, ſed u
10 ſpe impletos in ſocietatis jure retineret. Pri
tamen illi expeditio adverſus Dardanos fuit;
abſentiam ejus aucupantes, majore belli mole M
11 cedoniae imminebant. Cum Romanis quoque
cem facit, contentis interim bellum Macedo
cum diſtuliſſe: Philopoemeni Achaeorum du
quem ad Romanos ſociorum animos ſollicit
didicerat, inſidias praetendit. Quibus ille cog
tis vitatiſque diſcedere ab eo Achaeos auctorit
ſua coegit.

LIBER XXX.

BREVIARIUM CAPITUM.

1 *Ptolemaei regis Aegypti luxuria, vecordia, & p ricidia.*

2 *Miſerrimus Aegypti ſtatus ſub turpiſſimo Principe. e meretrix & lenones crudeli fato pereunt.*

3 *Mortuo Ptolemaeo, Romani tutelam pupilli adver Antiochum Syrum, & Philippum Macedon ſuſcipiunt: Philippumque prius bello reducunt humiliorem mentem.*

4 *Terrae motus ingentes. Romani pacem repudia Philippus & Flamininus ſuos ad pugnam acce dunt. Macedonas Romana fortuna vincit, Philippus ſpoliatur.*

CAP. I.

1 PHilippo in Macedonia magnis rebus intento
in Aegypto Ptolemaei diverſi mores eran
2 Quippe regno parricidio parto, & ad necem utriu
qu

ce parentis, caede etiam fratris adjuncta, velut
rbus feliciter geſtis, luxuriae ſe tradiderat; re-
gque mores omnis ſequuta regia erat. Itaque 3
n amici tantum praefectique, verum etiam
mnis exercitus, depoſitis militiae ſtudiis, otio
a deſidia corrupti marcebant. Quibus rebus co- 4
gitis, Antiochus rex Syriae, veteri inter ſe re-
gorum odio ſtimulante, repentino bello multas
bes ejus oppreſſit, ipſamque Aegyptum aggre-
dur. Trepidare igitur Ptolemaeus; legationibus 5
iſſis, quoad vires pararet, morari Antiochum.
agno deinde in Graecia exercitu conducto, ſe- 6
ndum praelium facit, ſpoliaſſetque regno An-
chum, ſi fortunam virtute juviſſet. Sed con- 7
tus reciperatione urbium quas amiſerat, facta
ce, avide materiam quietis arripuit; revolutuſ-
qe in luxuriam, occiſa Eurydice uxore eadem-
qe ſorore ſua, Agathocliae meretricis illecebris
pitur. Atque ita omnem magnitudinem nomi- 8
n ac majeſtatis oblitus, noctes in ſtupris, dies
in conviviis conſumit. Adduntur inſtrumenta 9
turiae, tympana & crepundia; nec jam ſpecta-
r rex, ſed magiſter nequitiae, nervorum oble-
menta modulatur. Haec primo laborantis re- 10
g tacitae peſtes & occultae fuere.

CAP. II. Deinde creſcente licentia, jam nec 1
rietibus regiae domus contineri meretricis auda-
n poteſt: quam protervioram, ſociata cum Aga- 2
ocle fratre, ambitioſae pulchritudinis ſcorto, quo-
iana regis ſtupra faciebant. Accedebat & ma- 3
r Oenanthe, quae geminae ſubolis illecebris de-
nctum regem tenebat. Itaque non contentae 4
ge jam etiam regnum poſſident, jam in publi-
c viſuntur, jam ſalutantur, jam comitantur. A- 5
thocles regis lateri junctus civitatem regebat;
bunatus, praefecturas, & ducatus mulieres or-

dinabant; nec quiſquam in regno ſuo minus qua
6 ipſe rex poterat. Cum interim, relicto quinqueni
ex Eurydice ſorore filio, moritur; ſed mors ej
dum pecuniam regiam mulieres rapiunt, & imp
rium inita cum perditiſſimis ſocietate occupa
7 conantur, diu occultata fuit. Re tamen cogni
concurſu multitudinis & Agathocles occiditur,
mulieres in ultionem Eurydices patibulis ſuffigu
8 tur. Morte regis, ſupplicio meretricum vel
expiata regni infamia, legatos Alexandrini ad R
manos miſere, orantes, *Ut tutelam pupilli ſuſciperen*
tuerenturque regnum Aegypti, quod jam Philippum
Antiochum, facta inter ſe pactione, diviſiſſe diceban
1 CAP. III. Grata legatio Romanis fuit, ca
ſam belli adverſus Philippum quaerentibus, q
inſidiatus eis, temporibus Punici belli, fuer
2 Huc accedebat, quod Poenis & Annibale ſuper
to, nullius magis arma metuebant, reputantibu
quantum motum Pyrrhus parva manu Maced
num in Italia feciſſet, quantaſque res Macedone
3 in oriente geſſiſſent. Mittuntur itaque legati
qui Antiocho & Philippo denuntient, *Regno Ae*
4 *gypti abſtineant.* Mittitur & M. Lepidus in Ae
gyptum, qui tutorio nomine regnum pupilli ad
5 miniſtret. Dum haec aguntur, interim legatio
nes Attali regis & Rhodiorum, injurias Philipp
querentes, Romam venerunt. Quae res omnem
cunctationem Macedonici belli ſenatui exemit
6 Statim igitur, titulo ferendi ſociis auxilii, bel
lum adverſus Philippum decernitur, legioneſque
7 cum conſule in Macedoniam mittuntur. Nec
multo poſt tempore, tota Graecia, fiducia Ro-
manorum, adverſus Philippum ſpe priſtinae li-
bertatis erecta, bellum ei intulit: atque ita cum
rex undique urgeretur, pacem petere compelli-
8 tur. Deinde cum expoſitae conditiones pacis a
Roma-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Rmanis eſſent, repetere ſua & Attalus, & Rho-
di, & Achaei, & Aetoli, coepere. Contra Phi- 9
lipus, *adduci ſe poſſe ut Romanis pareat*, concede-
re; *ceterum indignum eſſe, Graecos a Philippo & A-*
endro majoribus ſuis victos, & ſub jugum Macedo-
imperii ſubactos, veluti victores, leges pacis ſibi di-
, quibus prius ſit ſervitutis ratio reddenda, quam
ertas vindicanda. Ad poſtremum tamen petente 10
rc, induciae duorum menſium datae, ut pax,
ue in Macedonia non conveniebat, Romae a
atu peteretur.

Cap. IV. Eodem anno inter inſulas Theram 1
Theraſiam, medio utriuſque ripae & maris ſpa-
i, terrae motus fuit. In quo, cum admiratione 2
igantium, repente ex profundo cum calidis a-
s inſula emerſit. In Aſia quoque eadem die 3
m motus terrae Rhodum, multaſque alias ci-
ates gravi ruinarum labe concuſſit, quaſdam
idas abſorbuit. Quo prodigio territis omnibus, 4
es cecinere, *oriens Romanorum imperium vetus*
raecorum ac Macedonum voraturum. Interim a ſe- 5
u repudiata pace, Philippus in ſocietatem belli
bin tyrannum ſollicitat. Atque ita, cum in a- 6
m exercitum inſtructis e diverſo hoſtibus pro-
xiſſet, hortari ſuos coepit, referendo, *Perſas,*
ctros, Indoſque, & omnem Aſiam, orientis finem,
Macedonibus perdomitam; tantoque fortius hoc bellum 7
m illa ſuſtinendum, quanto ſit libertas imperio ca-
r. Sed & Flamininus Romanus conſul, rela- 8
one rerum recentiſſime geſtarum, ſuos ſtimula-
t in praelium, oſtendendo, *hinc Carhaginem cum*
cilia, inde Italiam & Hiſpaniam Romana virtute
rdomitas: nec Annibalem quidem Alexandro Ma- 9
o poſtponendum, quo Italia pulſo, Africam ipſam
tiam partem mundi ſuperaverint. Sed nec Macedo- 10
veteri fama, ſed praeſentibus viribus aeſtimandos:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

11 *quia non cum Alexandro Magno, quem invictum ..*
dierant, nec cum exercitu ejus, qui totum orienten..
12 *vicerat, bellum gerant; ſed cum Philippo puero im..*
turae aetatis, qui regni terminos adverſus finitimos ..
defendat, & cum his Macedonibus, qui non ita ..
13 *dem praedae Dardanis fuerunt. Illos majorum dec..*
14 *ſe ſuorum militum commemorare. Non enim alio e..*
citu Annibalem & Poenos & totum ferme occid..
tem, ſed his ipſis, quos in acie habeat, militib..
15 *ſubactos.* His adhortationibus utrinque conci..
milites, praelio concurrunt, alteri orientis, ..
teri occidentis imperio gloriantes; ferenteſc..
in bellum, alii majorum ſuorum antiquam & ..
ſoletam gloriam, alii virentem recentibus exp..
16 mentis virtutis florem. Sed Macedonas Ron..
17 na fortuna vicit. Fractus itaque bello Philipp..
pace a Flaminino conſule petita, nomen q..
dem regium retinuit; ſed omnibus Graeciae ..
bibus, velut regni membris extra terminos an..
quae poſſeſſionis, amiſſis, ſolam Macedonia..
18 retinuit. Offenſi tamen Aetoli, quod non ex a..
bitrio eorum Macedonia quoque adempta reg..
& data ſibi in praemium belli eſſet, legatos a..
Antiochum mittunt, qui eum adulatione magn..
tudinis, in Romana bella, ſpe ſocietatis unive..
ſae Graeciae, impellerent.

LIBER XXXI.

BREVIARIUM CAPITUM.

1 *Romani Antiochum Syrum legatione coercent. A Na..*
bide Graeciam liberari jubent. Annibalis nome..
Romanis formidabile.

2 *Annibal Romanorum inſidias fugiens ad Antiochum*
curſum dirigit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

3 *Nabis duobus praeliis fractus poſt Romanorum diſ-
ceſſum arma movet. Annibalis ad Antiochum
de opprimendis Romanis conſilium.*

4 *Carthaginienſes ab Antiocho ſollicitati rem Romanis
ſignificant, qui politico ſtrategemate Annibalem
ab Antiocho divellunt*

*Iteratum Annibalis conſilium de bello in Italia Roma-
nis inferendo.*

*Antiochi adulatores Annibalis ſana conſilia rident;
inde ſubverſio Antiochi, qui terreſtri & navali
praelio a Romanis ſuperatur.*

*Scipiones, ducto in Africam exercitu, pacis leges An-
tiocho praeſcribunt, quas ipſe repudiat.*

*Bello reparato, & pugna commiſſa, caeſis quinqua-
ginta Aſiaticorum millibus, Antiochus ſubactus
pacem petit & obtinet.*

CAP. I.

Ortuo Ptolemaeo Philopatore rege Aegypti, 1
contemptaque parvuli filii ejus aetate, qui
pem regni relictus praedae etiam domeſticis
, Antiochus rex Syriae occupare Aegyptum
ait. Itaque Phoenicen, ceteraſque Syriae 2
dem, ſed juris Aegypti, civitates cum inva-
et, legatos ad eum ſenatus mittit, qui denun-
ent ei, *Abſtineret regno pupilli, poſtremis pa-
precibus fidei ſuae traditi.* Quibus ſpretis, 3
erjecto tempore alia legatio ſupervenit, quae,
iſſa pupilli perſona, *civitates, jure belli factas
uli Romani, in integrum reſtitui* jubebat. Ab- 4
enti bellum denuntiatum; quod ille facile ſuſ-
tum infeliciter geſſit. Eodem tempore & 5
bis tyrannus multas Graeciae civitat occu-
verat. Igitur ſenatus, ne uno tempore duplici 6
llo Romanae vires detinerentur, ſcripſit Fla-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

minino, *ſi ei videatur, ſicuti Macedoniam a Phi-*
7 *lippo, ita Graeciam a Nabide liberet.* Ob quan
cauſam imperium ei progatum eſt. Terribil
quippe Antiochi bellum Annibalis nomen facie
bat, quem aemuli ejus, *occultis mandatis cun*
Antiocho iniſſe ſocietatem apud Romanos crimi
8 nabantur; negantes *eum aequo animo ſub legibu*
vivere, aſſuetum imperio & immoderata licentia mi
litari; ſemperque, taedio quietis urbanae, novas bel
9 *cauſas circumſpicere.* Quae etſi falſa nuntiata fui
ſent, apud timentes tamen pro veris habeban
tur.
1 Cap. II. Denique ſenatus metu perculſus a
ſpeculandos actus Annibalis legatum in Africar
Cnaeum Servilium mittit; eique tacitis mandati
praecipit, *ſi poſſet, eum per aemulos ejus interf*
ceret, metuque inviſi nominis tandem populu
2 *Romanum liberaret.* Sed res Annibalem no
diu latuit, virum ad proſpicienda cavendaque pe
ricula paratum; nec minus in ſecundis adverſa
3 quam in adverſis ſecunda cogitantem. Igitu
cum tota die in oculis principum legatique Ro
mani in foro Carthaginienſium obverſatus in ſu
premum fuiſſet, appropinquante veſpere, equun
conſcendit, & rus urbanum, quod propter litu
maris habebat, ignaris ſervis, juſſiſque ad portan
4 revertentem opperiri, contendit. Habebat ibi na
ves cum remigibus occulto ſinu litoris abſcondita
erat & grandis pecunia in eo agro praeparata, u
cum res exegiſſet, nec facultas fugam nec inopi
5 moraretur. Lecta igitur ſervorum juventute
quorum copiam Italicorum captivorum numeru
augebat, navem conſcendit, curſumque ad An
6 tiochum dirigit. Poſtera die civitas principem
ſuum, ac tum temporis conſulem, in foro ex
ſpectabat. Quem ut profectum nuntiatum eſt
no

n aliter quam ſi urbs capta eſſet, omnes tre-
pavere, exitioſamque ſibi fugam ejus ominati
t. Legatus vero Romanus, quaſi bellum jam 8
itum Italiae ab Annibale eſſet, tacitus Romam
reditur, trepidumque nuntium refert.

CAP. III. Interim in Graecia Flamininus, jun- 1
cum quibuſdam civitatibus ſocietate, Nabidem
rannum duobus continuis praeliis ſubegit; &
viter fractum, velut exſanguem, in regno re-
uit. Sed libertate Graeciae reſtituta, deductiſ- 2
e ab urbibus praeſidiis, cum Romanus exerci-
s in Italiam reportatus eſſet, velut vacua rur-
s poſſeſſione ſollicitatus, multas civitates repen-
o bello invaſit. Quibus rebus exterriti Achaei, 3
vicinum malum etiam ad ſe ſerperet, bellum
verſus Nabidem decernunt, ducemque prae-
rem ſuum Philopoemenem, inſignis induſtriae
rum, conſtituunt: cujus in eo bello tanta vir- 4
s enituit, ut opinione omnium Flaminino Ro-
ano imperatori compararetur. Eodem tempo- 5
Annibal cum ad Antiochum perveniſſet, velut
orum munus excipitur; tantuſque ejus adventu 6
dor animis regis acceſſit, ut non tam de bello,
am de praemiis victoriae cogitaret. Sed An- 7
bal, cui nota Romana virtus erat, negabat *op-*
imi Romanos niſi in Italia poſſe. Ad hoc ſibi cen- 8
m naves & decem millia peditum & mille equi-
s poſcebat, promittens *hac manu non minus bel-*
m quam geſſerit, Italiae reſtauraturum; & in A- 9
m regi ſedenti, aut victoriam de Romanis, aut aequas
cis conditiones relaturum: quippe & Hiſpanis bello 10
agrantibus, ducem tantum deeſſe; & Italiam notiorem
bi nunc, quam pridem fuiſſet. Sed nec Carthaginem
uieturam, ſociamque ſe ei ſine mora praebituram.

CAP. IV. Cum regi conſilia placuiſſent, mitti- 1
ar Carthaginem unus ex comitibus Annibalis,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

qui in bellum cupidos hortetur, *Annibalemq*
cum copiis affuturum nuntiet: *nihil*, dicat, *partibu*
niſi animos Carthaginienſium deeſſe, *Aſiam & vi*
2 *belli & ſumptum praebituram.* Haec cum rela
Carthaginem eſſent, nuntius ipſe ab inimicis A
nibalis comprehenditur, & perductus in ſenatu
cum interrogaretur, *Ad quem miſſus eſſet?* Punic
ingenio reſpondit, *Se ad univerſum ſenatum miſſu*
nec enim hoc opus ſingulorum, ſed univerſorum e
3 Dum multis diebus deliberant, an eum Roma
ad purgandam publicam conſcientiam mittant, t
citus conſcenſa nave ad Annibalem revertitu
quo cognito, Carthaginienſes ultro rem Roma
4 per legatum deferunt. Romani quoque ad A
tiochum legatos miſere, qui ſub ſpecie legationi
& regis apparatum ſpecularentur, & Annibale
aut Romanis mitigarent, aut aſſiduo colloqui
5 ſuſpectum inviſumque regi redderent. Itaque l
gati, cum Epheſi conveniſſent ad Antiochum
6 mandata ei ſenatus tradunt. Dum reſponſum e
ſpectant, omnibus diebus aſſidui circa Annibale
fuere, dicentes: *Timide eum a patria receſſiſſe, cu*
pacem Romani, non tam cum republica ejus, qua
7 *cum eo factam, ſumma fide cuſtodiant; nec bella eu*
Romanorum magis odio, quam patriae amore geſſiſſe
cui ab optimo quoque etiam ſpiritus ipſe debeatur. Ha
enim publicas inter populos, non privatas inter duce
bellandi cauſas eſſe. Inde res geſtas ejus laudare
8 Quorum ſermone laetus ſaepius cupidiuſque cu
legatis colloquebatur, ignarus quod familiaritat
9 Romana odium ſibi apud regem crearet. Quipp
Antiochus, tam aſſiduo colloquio reconciliatan
ejus cum Romanis gratiam exiſtimans, nihil a
eum ſicuti ſolebat referre; expertemque totius con
ſilii, veluti hoſtem proditoremque ſuum, odiſſ
coepit. Quae res tantum apparatum belli ceſſant
impera-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

nperatoria arte corrupit. Senatus mandata fue- 10
rit, *Ut contentus terminis Aſiae eſſet, ne ipſis in-
diendi Aſiam neceſſitatem imponeret.* Quibus ſpre-
, non accipiendum bellum ſtatuit, ſed inferen-
m.

CAP. V. Dicitur, quum frequenter de bello 1
nſilium habuiſſet remoto Annibale, tantum
m vocare juſſiſſe, non ut ex ſententia ejus ali-
id ageret, ſed ne per omnia eum ſpreviſſe vi-
retur; omnibuſque perrogatis poſtremum in-
rogaſſe. Quo ille animadverſo, *Intelligere ſe* pro- 2
ſus eſt, *non quia egeat conſilio, ſed ad ſupplendum
nerum ſententiarum ſe vocatum: tamen & odio Ro-
norum & amore regis, apud quem ſolum tutum ſibi
lium relictum ſit, ſe viam gerendi belli ediſſerturum.*
niam deinde libertati praefatus, *Nihil ſe aut con-* 3
iorum, aut coeptorum praeſentium, probare ait; *ne-
e ſedem belli Graeciam ſibi placere, cum Italia ube-
r materia ſit; quippe Romanos vinci non niſi armis* 4
*is poſſe, nec Italiam aliter, quam Italicis viribus
bigi, ſiquidem diverſum ceteris mortalibus eſſe illud ho-
inum & belli genus. Aliis bellis plurimum momenti* 5
*bere, priorem aliquam cepiſſe occaſionem loci temporiſ-
e, agros diripuiſſe, urbes aliquas expugnaſſe; cum
omano, ſeu occupaveris prior aliqua, ſeu viceris, tum
iam cum victo & jacente luctandum eſſe. Quamob-* 6
*m ſi quis eos in Italia laceſſat, ſuis eos opibus, ſuis
ribus, ſuis armis poſſe vincere, ſicut ipſe fecerit. Sin* 7
*ro quis illis Italia velut fonte virium ceſſerit, perinde
lli, ac ſi quis amnes non ab ipſis fontium primordiis
erivare, ſed concretis jam aquarum molibus avertere
el exſiccare velit. Haec & ſecreto ſe cenſuiſſe, ultro-* 8
*ue miniſterium conſilii ſui obtuliſſe; & nunc praeſenti-
us amicis ideo repetiſſe, ut ſcirent omnes rationem cum
omanis gerendi belli, eoſque foris invictos, domi fra-
iles eſſe. Nam prius illos urbe quam imperio, prius* 9

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Italia quam provinciis exui poſſe; quippe & a Gall captos & a ſe prope deletos eſſe, neque ſe unquam v ctum prius, quam terris eorum ceſſerit. reverſo Ca thaginem ſtatim cum loco fortunam belli mutatam.

1 CAP. VI. Huic ſententiae obtrectatores ami
regis erant; non utilitatem rei cogitantes, ſed ve
rentes, ne probato conſilio ejus primum apud rege
2 locum gratiae occuparet. Et Antiocho non ta
conſilium, quam auctor diſplicebat, ne gloria vi
3 ctoriae Annibalis, non ſua eſſet. Omnia igitu
variis aſſentantum adulationibus corrumpebantu
nihil conſilio vel ratione agebatur. Rex ipſe pe
hyemem in luxuriam lapſus novis quotidie nupti
4 deditus erat. Contra Acilius Romanus conſul
qui ad hoc bellum miſſus erat, copias, arma
ceteraque bello neceſſaria ſumma induſtria para
bat; civitates ſocias confirmabat, dubias illiciebat
nec alius exitus belli, quam apparatus utriuſqu
5 partis fuit. Itaque prima belli congreſſione, cum
cedentes ſuos rex cerneret, non laborantibus auxi-
lium tulit; ſed fugientibus ſe ducem praebuit,
6 caſtraque ditia victoribus reliquit. Deinde cum
in Aſiam, praeda Romanis occupatis, fugiendo
perveniſſet, poenitere neglecti conſilii coepit;
revocatoque in amicitiam Annibale, omnia ex
7 ſententia ejus agere. Interim nuntiatur, Aemi-
lium, Romanum ducem, octoginta roſtratis na-
vibus in bellum navale a ſenatu miſſum, adven-
tare; quae res illi ſpem reſtituendae fortunae de-
8 dit. Itaque priuſquam ſociae civitates ad hoſtes
deficerent, decernere navali praelio ſtatuit, ſpe-
rans cladem in Graecia acceptam, nova poſſe
9 victoria aboleri. Tradita igitur Annibali claſſe
praelium committitur; ſed nec Aſiani milites Ro-
manis, neque naves eorum pares roſtratis navibus
fuere; minor tamen clades ducis ſolertia fuit.
Ro-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Rmam nondum opinio victoriae venerat , & id- 10
cco in conſulibus creandis ſuſpenſa civitas erat.
CAP. VII. Sed adverſus Annibalem ducem 1
qs melior quam Africani frater crearetur, cum
vicere Poenos opus Scipionum eſſet? Creatur 2
tur conſul Lucius Scipio ; eique datur legatus
ter Africanus, ut intelligeret Antiochus , non
ajorem fiduciam ſe in Annibale victo, quam
omanos in victore Scipione habere. Trajicien- 3
ius in Aſiam Scipionibus exercitum, jam utro-
ue profligatum bellum nuntiatum eſt, victum-
e Antiochum terreſtri, Annibalem navali bello
renerunt. Primo igitur adventu eorum, lega- 4
, pacem petentes, ad eos Antiochus mittit,
culiare donum Africano ferentes ipſius filium,
qem rex parvo navigio trajicientem ceperat. Sed
fricanus, *Privata beneficia a rebus publicis ſecreta eſſe* 5
xit; *aliaque eſſe patris officia, alia patriae jura, quae non*
eris tantum, verum etiam vitae ipſi praeponantur. Proin- 6
gratum ſe munus accipere, privatoque impendio mu-
ficentiae regis reſponſurum. Quod ad bellum pacemque
rtineat, nihil neque gratiae dari, neque de jure pa-
ae decidi poſſe, reſpondit. Nam neque de redi- 7
endo filio unquam tractavit, nec ſenatum de
agere permiſit; ſed ut dignum majeſtate ejus
at, *armis ſe recepturum filium* dixerat. Poſt haec 8
ges pacis dicuntur: *Ut Aſia Romanis cederet;*
ntentus Syriae regno eſſet; naves univerſas, captivos,
transfugas traderet; ſumptumque omnem belli Ro-
anis reſtitueret. Quae cum nuntiata Antiocho 9
ſſent, *Nondum ita victum ſe eſſe* reſpondit, *ut ſpo-*
ari ſe regno pateretur; bellique ea irritamenta, non
acis blandimenta eſſe.

CAP. VIII. Igitur cum ab utriſque bellum pa- 1
retur, ingreſſique Aſiam Romani Ilion veniſ-
ent, mutua gratulatio Ilienſium ac Romanorum
fuit,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

fuit, Ilienſibus *Aeneam, ceteroſque cum eo duces ſe profectos*; Romanis *ſe ab his procreatos* referent
2 bus. Tantaque laetitia omnium fuit, quanta eſ poſt longum tempus inter parentes & liberos ſc
3 let. Juvabat Ilienſes, nepotes ſuos, occidente Africa domita, Aſiam ut avitum regnum vindica re, *optabilem Trojae ruinam fuiſſe* dicentes, *ut ta*
4 *feliciter renaſceretur.* Contra Romanos, avitos la res & incunabula majorum, templaque ac dec rum ſimulacra, inexplebile deſiderium videndi te
5 nebat. Profectis ab Ilio Romanis, Eumenes re cum auxiliis occurrit: nec multo poſt praeliu
6 cum Antiocho commiſſum. Cum in dexterior cornu pulſa legio Romana majore dedecore qua periculo ad caſtra fugeret, M. Aemilius tribunu militum ad tutelam caſtrorum relictus, *armare milites ſuos, & extra vallum progredi* jubet, ſtricti que gladiis fugientibus minari, *Morituros* dicens *niſi in praelium revertantur, infeſtioraque ſua quan*
7 *hoſtium caſtra inventuros.* Attonita tam ambiguo pe riculo legio, comitantibus commilitonibus qu fugere eos prohibuerant, in praelium revertitur magnaque caede edita, initium victoriae fuit
8 Caeſa hoſtium quinquaginta millia, capta XI Antiocho pacem petenti, nihil ad ſuperiores con ditiones additum, Africano praedicante, *Nequ Romanis, ſi vincantur, animos minui; neque, ſ*
9 *vincant, ſecundis rebus inſoleſcere.* Captas ci vitates inter ſocios diviſere Romani, aptiorem gloriam, quam poſſeſſiones voluptarias judican tes. quippe victoriae gloriam Romano nomini vindicandam; opum luxuriam ſociis relinquen dam.

LIBER

LIBER XXXII.

BREVIARIUM CAPITUM.

Aetoli libertate ſpoliantur. Bellum inter Meſſenios & Achaeos. Philopoemenes captus & veneno interemptus: unde Meſſeniorum clades.

Antiochus Syrus, dum ſacrilegio ſibi providere putat, interficitur. Senatus Romanus Philippo parcit ob Demetrii filii virtutem: cui Perſeus frater invidet, & Demetrium impiis artibus de medio tollit.

Philippi obitus, & belli apparatus adverſus Romanos, Gallis ad hujus belli ſocietatem pertractis: de quorum migrationibus ſubjicitur narratio.

Bellum inter Pruſiam & Eumenem, in quo Annibalis opera Pruſias ſuperior evadit. Pace inter reges ſancita, Romani Annibalem perſequuntur. Is hauſto veneno legationem morte praevenit. adjunctum ejuſdem Annibalis elogium.

CAP. I.

AEtoli, qui Antiochum in bella Romana im- 1
pulerant, victo eodem, ſoli adverſus Roma-
s, & viribus impares, & omni auxilio deſtituti,
manſerunt : nec multo poſt victi, libertatem, 2
um illibatam adverſus dominationem Athenien-
m & Spartanorum, inter tot Graeciae civita-
ſoli retinuerant, amiſerunt. Quae conditio 3
to amarior illis, quanto ſerior fuit, reputan-
us tempora illa, quibus tantis Perſarum opibus
meſticis viribus reſtiterant; quibus Gallorum
lentiam, Aſiae Italiaeque terribilem, Delphico
lo fregerant. Quae glorioſa recordatio magis de-
ierium libertatis augebat. Dum haec aguntur, 4
medio

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

medio tempore inter Meſſenios & Achaeo
principatu primo diſſenſio, mox bellum or
5 eſt. In eo nobilis Achaeorum imperator Ph
poemen capitur: non quia pugnando vitae
percerit, ſed dum ſuos in praelium revo
in tranſitu foſſae equo praecipitatus, a multit
6 ne hoſtium oppreſſus eſt. Quem jacentem M
nii, ſeu metu virtutis, ſeu verecundia dignit
7 interficere auſi non fuerunt. Itaque velut in
omne bellum confeciſſent, captivum per uni
ſam civitatem in modum triumphi circumdu
runt, effuſo obviam populo, ac ſi ſuus, non
8 ſtium imperator adventaret. Nec victorem
chaei avidius vidiſſent, quam victum hoſtes
derunt. Igitur eundem in theatrum duci ju
runt, ut omnes contuerentur, quem potuiſſe
9 pi incredibile ſingulis videbatur. Inde in ca
rem ducto, verecundia magnitudinis ejus, ve
num dederunt; quod ille laetus, ac ſi viciſſet,
cepit, quaeſito prius, *An Lycortas praefectus Ach*
rum, quem ſecundum a ſe eſſe ſcientia rei mili
ris ſciebat, *incolumis effugiſſet?* Quem ut acce
evaſiſſe, *non in totum* dicens *conſultum male Acha*
10 exſpiravit. Nec multo poſt reparato bello M
ſenii vincuntur, poenaſque interfecti Philop
menis pependerunt.

1 CAP. II. Interea in Syria rex Antiochus, cu
gravi tributo pacis, a Romanis victus, onera
eſſet, ſeu inopia pecuniae compulſus, ſeu avari
ſollicitatus, qua ſperabat ſe, ſub ſpecie tributari
neceſſitatis, excuſatius ſacrilegia commiſſurui
adhibito exercitu, nocte templum Elymaei Jov
2 aggreditur. Qua re prodita, concurſu inſul
3 rium, cum omni militia interficitur. Roma
cum multae Graeciae civitates queſtum de injuri
Philippi regis Macedonum veniſſent, & diſcept

t

ti in ſenatu inter Demetrium Philippi filium, qum pater ad ſatisfaciendum ſenatui miſerat, & itos civitatium eſſet; turba querelarum confuiu adoleſcens repente obticuit. Tunc ſenatus ve- 4
cundia ejus motus, quae probata etiam antea, n obſes Romae eſſet, omnibus fuerat, cauſam l donavit: atque ita modeſtia ſua Demetrius iam patri, non jure defenſionis, ſed patro- 5
io pudoris obtinuit. quod ipſum decreto ſeus ſignificatum eſt, ut appareret, non tam abitum regem, quam donatum filio patrem. ae res Demetrio non gratiam legationis, ſed 6
um obtrectationis comparavit. Nam & apud 7
rem Perſeum aemulatio illi invidiam contraxit, apud patrem nota abſolutionis cauſa offenſae ; indignante Philippo, plus momenti apud ſeum perſonam filii, quam auctoritatem patris, dignitatem regiae majeſtatis habuiſſe. Igitur 8
rſeus perſpecta patris aegritudine quotidie abſenn Demetrium apud eum criminari, & primo riſum, poſt etiam ſuſpectum reddere; nunc acitiam Romanorum, nunc proditionem ei pas objectare. Ad poſtremum inſidias ſibi ab eo 9
ratas confingit: ad cujus rei probationem imttit indices, teſtes ſubornat, & facinus quod jicit, admittit. Quibus rebus compulſo ad par- 10
idium patre, funeſtam omnem regiam facit.

CAP. III. Occiſo Demetrio, ſublatoque aemu- 1
, non negligentior tantum Perſeus in patrem, rum etiam contumacior erat; nec heredem rei, ſed regem ſe gerebat. His rebus offenſus 2
hilippus impatientius in dies mortem Demetrii olebat: tunc & inſidiis ſe circumventum ſuſpiri, teſtes indiceſque torquere. Atque ita co- 3
nita fraude, non minus ſcelere Perſei, quam noxii Demetrii morte cruciabatur; peregiſſetque ultio-

4 ultionem, niſi morte praeventus fuiſſet. Nam
brevi poſt tempore, morbo ex aegritudine animi
contracto, deceſſit, relicto magno belli apparatu
adverſus Romanos, quo poſtea Perſeus uſus ſi
5 nam & Gallos Scordiſcos ad belli ſocietatem p
pulerat; feciſſetque Romanis grave bellum, ni
6 deceſſiſſet. Namque Galli bello adverſus Delp
infeliciter geſto, in quo majorem vim numi
quam hoſtium ſenſerant, amiſſo Brenno du
pars in Aſiam, pars in Thraciam extorres fu
7 rant. Inde per eadem veſtigia qua venerant,
8 tiquam patriam repetivere. Ex his manus qu
dam in confluente Danubii & Savi conſedit, *S*
9 *diſcos*que ſe appellari voluit. Tectoſagi auten
cum in antiquam patriam Toloſam veniſſe
comprehenſique peſtifera lue eſſent, non prius
nitatem reciperavere, quam aruſpicum reſpo
moniti, aurum argentumque, bellis ſacrilegiiſ
10 quaeſitum, in Toloſenſem lacum mergerent. Qu
omne magno poſt tempore Caepio Romanus co
ſul abſtulit. Fuere autem argenti pondo centu
decem millia, auri pondo quinquies decies ce
11 tum millia. Quod ſacrilegium cauſa excidii Ca
pioni exercituique ejus poſtea fuit. Roman
quoque Cimbrici belli tumultus, velut ultor ſacr
12 pecuniae, inſecutus eſt. Ex gente Tectoſagoru
non mediocris populus praedae dulcedine Illyr
cum repetivit, ſpoliatiſque Iſtris, in Pannon
13 conſedit. Iſtrorum gentem fama eſt originem
Colchis ducere, miſſis ab Aeeta rege ad Argonaut
14 raptoreſque filiae perſequendos: qui ut a Pont
intraverunt Iſtrum, alveo Savi fluminis penitu
invecti, veſtigia Argonautarum inſequentes, na
ves ſuas humeris per juga montium uſque ad li
tus Adriatici maris tranſtulerunt; cognito quo
Argonautae idem propter magnitudinem navi
priore

pores feciſſent. quos ut avectos Colchi non re- 15
eunt, ſive metu regis, ſive taedio longae navi-
gonis, juxta Aquilejam conſedere, Iſtrique ex
cabulo amnis, quo a mari conceſſerant, appel-
lat Daci quoque ſuboles Getarum ſunt; qui, 16
n, Orole rege, adverſus Baſtarnas male pu-
aſſent, ad ultionem ſegnitiae, capturi ſomnum
ta loco pedum ponere juſſu regis cogebantur;
miſteriaque uxoribus, quae ipſis antea fieri ſo-
int, facere. Neque haec ante mutata ſunt,
m ignominiam bello acceptam virtute dele-
et.

CAP. IV Igitur Perſeus, cum imperio Philippi 1
is ſucceſſiſſet, omnes has gentes adverſus Ro-
nos in ſocietatem belli ſollicitabat. Interim in- 2
Pruſiam regem, ad quem Annibal poſt pa-
n Antiocho a Romanis datam profugerat, &
menem bellum ortum eſt; quod Pruſias, An-
lis fiducia rupto foedere, prior intulit. Nam- 3
Annibal, cum ab Antiocho Romani inter ce-
s conditiones pacis deditionem ejus depoſce-
t, admonitus a rege, in fugam verſus, Cre-
n defertur. Ibi cum diu quietam vitam egiſ- 4
, invidioſumque ſe propter nimias opes vide-
, amphoras plumbo repletas in templo Dianae,
ſi fortunae ſuae praeſidia, deponit; atque ideo 5
il de illo ſollicita civitate, quoniam velut pignus
s ejus tenebat, ad Pruſiam contendit, auro ſuo
ſtatuis, quas ſecum portabat, infuſo, ne con-
ctae opes vitae nocerent. Dein, cum Pruſias 6
reſtri bello ab Eumene victus eſſet, & praelium
mare tranſtuliſſet, Annibal novo commento
ctor victoriae fuit. Quippe omne ſerpentium
us in fictiles lagenas conjici juſſit, medioque
elio in naves hoſtium mitti. Id primum Pon- 7
s ridiculum viſum, fictilibus dimicare, qui fer-
ro

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ro nequeant. Sed ubi ſerpentibus repleri
coepere, ancipiti periculo circumventi ho
8 ctoriam ceſſere. Quae ubi Romam nuntiata
miſſi a ſenatu legati ſunt, qui utrumque
in pacem cogerent, Annibalemque depoſc
Sed Annibal re cognita ſumpto veneno le
9 nem morte praevenit. Inſignis hic annus
toto orbe maximorum imperatorum mo
fuit, Annibalis & Philopoemenis & Scipion
10 fricani. Ex quibus conſtat, Annibalem, ne
cum Romano tonantem bello Italia contre
nec cum reverſus Carthaginem ſummum
rium tenuit, aut cubantem coenaſſe, au
11 quam ſextario vini indulſiſſe; pudicitiamque
tantam inter tot captivas habuiſſe, ut in A
12 natum quivis negaret. moderationis certe
fuit, ut cum diverſarum gentium exercitus re
neque inſidiis ſuorum militum ſit petitus unq
neque fraude proditus, quum utrumque hoſte
pe tentaſſent.

LIBER XXXIII.

BREVIARIUM CAPITUM.

1 *Macedonicum bellum. Perſei & conſulum Ro rum animus.*

2 *Pugna, in qua Macedones fuſi fugatique ſunt. ſeus & filii capti in fuga. Macedonia in pr ciam redacta, & Aetoli oppreſſi.*

CAP. I.

1 MInore quidem rerum motu Romani Mac
nicum quam Punicum bellum geſſerunt;
tanto clarius, quanto nobilitate Macedones

nt anteceſſerunt. Quippe cum gloria orientis
niti, tum & auxiliis omnium regum juvaban-
ı Itaque Romani & legiones plures numero 2
ſcripſerunt; & auxilia a Maſiniſſa rege Numi-
um, ceteriſque ſociis omnibus acciverunt; &
meni regi Bithyniae denuntiatum, ut bellum
mis viribus juvaret. Perſeo, praeter Macedo- 3
ım invictae opinionis exercitum, decennis bel-
ımptus, a patre paratus, in theſauris & horreis
r. Quibus rebus inflatus, oblitus fortunae pa-
ıae, veterem Alexandri gloriam conſiderare
s jubebat. Prima equitum congreſſio fuit, qua 4
or Perſeus ſuſpenſam omnium exſpectationem
ávorem ſui traxit: miſit tamen legatos ad con- 5
m, qui pacem peterent, quam patri ſuo Ro-
ni etiam victo dediſſent, impenſas belli lege
i ſuſcepturus. Sed conſul Sulpitius non mi-
graves quam victo leges dixit. Dum haec a- 6
tur, metu tam periculoſi belli Romani Aemi-
n Paulum conſulem creant, eique extra ordi-
n Macedonicum bellum decernunt: qui cum
exercitum veniſſet, non magnam moram pu-
e fecit. Pridie quam praelium confereretur, 7
ı nocte defecit, triſte id oſtentum Perſeo omni-
praeſagientibus, finemque Macedonici regni
tendi vaticinantibus.

CAP. II. In ea pugna M. Cato, Catonis ora- 1
s filius, dum inter confertiſſimos hoſtes inſigni-
dimicat, equo delapſus, pedeſtre praelium ag-
ditur. Nam cadentem manipulus hoſtium cum 2
rido clamore, veluti jacentem obtruncaturus,
umſteterat; at ille citius corpore collecto ma-
s ſtrages edidit. Quum ad unum opprimendum 3
ique hoſtes convolarent, dum procerum quen-
n petit, gladius ei e manu elapſus, in mediam
ortem hoſtium decidit. ad quem reciperandum 4
umbo-

umbone ſe protegens, inſpectante utroque exer-
citu, inter mucrones ſe hoſtium immerſit; re-
lectoque gladio, multis vulneribus exceptis, ad
ſuos cum clamore hoſtium revertitur. Hujus au-
5 daciam ceteri imitati victoriam peperere. Perſes
rex fuga cum decem millibus talentum Samothra-
ciam defertur; quem Cnaeus Octavius, ad perſe-
quendum miſſus a conſule, cum duobus filiis A-
lexandro & Philippo, cepit, captumque ad conſu-
6 lem duxit. Macedonia a Carano, qui primus in
ea regnavit, uſque Perſen triginta reges habuit.
Quorum ſub regno fuit quidem annis noningentis
& viginti tribus; ſed rerum non niſi centum ſe-
7 naginta duobus annis potita. Ita cum in ditionem
Romanorum ceſſiſſet, magiſtratibus per ſingulas
civitates conſtitutis, libera facta eſt; legeſque, qui-
8 bus adhuc utitur, a Paulo accepit. Aetolorum
univerſarum urbium ſenatus, cum conjugibus &
liberis, qui dubia fide fuerant, Romam miſſus;
ibique, ne in patria aliquid novaret, diu deten-
tus, aegreque, per multos annos legationibus ci-
vitatium ſenatu fatigato, in patriam quiſque ſuam
remiſſus eſt.

LIBER XXXIV.

BREVIARIUM CAPITUM.

1 *Romani in Achaeos cauſas belli quaerunt, & in-
niunt. Cruenta Achaeorum ſeditio.*

2 *Bellum quo Achaei oppreſſi ſunt: & Corinthus e-
verſa: Ptolemaeus Aegypto pulſus petit a Ro-
manis auxilium.*

3 *Populi ad Antiochum in gratiam Ptolemaei ver-
bera legatio. Antiocho mortuo Demetrius fr-
Roma profugus regno potitur.*

4 *Pruſias, rex Bithyniae, regno & vita a filio ſpolia-*

CAP.

C A P. I.

Denis ac Macedonibus ſubactis, Aetolorum- 1
que viribus principum captivitate debilitatis,
adhuc ex Graecia univerſa Achaei nimis po-
es tunc temporis Romanis videbantur, non
oter ſingularum civitatium nimias opes, ſed
oter conſpirationem univerſarum. Namque 2
aei, licet per civitates, veluti per membra,
ſi ſint, unum tamen corpus & unum impe-
n habent, ſingularumque urbium pericula mu-
viribus propulſant. Quaerentibus igitur Ro- 3
ais cauſas belli, tempeſtive fortuna querelas
rtanorum obtulit, quorum agros Achaei pro-
mutuum odium populabantur. Spartanis a 4
tu reſponſum eſt, *legatos ſe ad inſpiciendas*
ſociorum, & ad injuriam demendam in Grae-
miſſuros: ſed legatis occulta mandata data 5
r, ut corpus Achaeorum diſſolverent, ſingu-
lue urbes proprii juris facerent, quo facilius
obſequia cogerentur; &, ſi quae urbes contu-
ces eſſent, frangerentur. Igitur legati, omnium 6
tatium principibus Corinthum evocatis, decre-
ſenatus recitant; quid conſilii habeant, ape-
t. *Expedire omnibus* dicunt, *ut ſingulae ci-* 7
tes ſua jura & ſuas leges habeant. Quod ubi 8
nibus innotuit, velut in furorem verſi univer-
peregrinum populum trucidant: legatos quo- 9
ipſos Romanorum violaſſent, niſi audito tu-
ltu, trepidi fugiſſent.

AP. II. Haec ubi Romae nuntiata ſunt, ſta- 1
ſenatus Mummio conſuli bellum Achaicum
ernit: qui extemplo exercitu deportato, &
nibus ſtrenue proviſis, pugnandi copiam hoſti-
fecit. Sed Achaei, velut nihil negotii Ro- 2
no bello ſuſcepiſſent, ita apud eos neglecta

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

3 omnia & ſoluta fuere. Itaque praedam, non pe-
lium cogitantes, & vehicula ad ſpolia hoſt
reportanda duxerunt, & conjuges liberoſque ſ
ad ſpectaculum certaminis, in montibus po
4 runt. Sed praelio commiſſo ante oculos ſuo
caeſi lugubre his ſpectaculum & gravem lu
5 memoriam reliquerunt. Conjuges quoque lib
que eorum, de ſpectatoribus captivi facti, p
6 da hoſtium fuere. Urbs ipſa Corinthus dirui
populus omnis ſub corona venditur: ut hoc
emplo ceteris civitatibus metus novarum re
7 imponeretur. Dum haec aguntur, rex Sy
Antiochus Ptolemaeo, majoris ſororis ſuae f
regi Aegypti, bellum infert, ſegni admodum
quotidiana luxuria ita marcenti, ut non ſolum
giae majeſtatis officia intermitteret, verum et
8 ſenſu hominis nimia ſagina careret. Pulſus ig
regno, ad fratrem minorem Ptolemaeum Alex
driam confugit, participatoque cum eo reg
legatos Romam ad ſenatum mittunt, auxilia
tunt, fidem ſocietatis implorant. Movere ſe
tum preces fratrum.

1 CAP. III. Mittitur itaque legatus Popilius
Antiochum, *qui abſtinere illum Aegypto, aut*
2 *jam inceſſiſſet, excedere* juberet. Cum in Aegy
eum inveniſſet, oſculumque ei rex obtuliſſet, (n
coluerat inter ceteros Popilium Antiochus, c
Romae obſes eſſet) tunc Popilius *faceſſere in*
im privatam amicitiam jubet, *cum mandata*
3 *triae intercedant*; prolatoque ſenatus decreto,
tradito, cum cunctari eum videret, conſultat
nemque ad amicos referre; ibi Popilius vi
quam in manu gerebat, amplo circulo incluſu
ut & amicos caperet, *conſulere* jubet; *nec p*
inde exire, quam reſponſum ſenatui daret,
pacem, aut bellum cum Romanis habiturum. A

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

eque haec aſperitas animum regis fregit, ut 4
aturum ſe ſenatui reſponderet. Reverſus in re- 5
um Antiochus decedit relicto parvulo admo-
n filio: cum tutores dati a populo eſſent, pa- 6
us ejus Demetrius, qui obſes Romae erat,
nita morte Antiochi fratris, ſenatum adiit,
idemque ſe vivo fratre veniſſe, quo mortuo cu-
obſes ſit, ſe ignorare. Dimitti igitur ſe ad 7
um petendum aequum eſſe, quod, ſicuti ju-
gentium majori fratri ceſſerit, ita nunc ſibi,
pupillum aetate antecedat, deberi. Cum ſe 8
a dimitti animadverteret a ſenatu, tacito judi-
, tutius apud pupillum, quam apud eum, re-
m futurum arbitrante; ſpecie venandi ab urbe
fectus, Hoſtiae tacitus, cum fugae comitibus
em conſcendit. Delatus in Syriam ſecundo 9
ore omnium excipitur; regnumque ei occiſo
illo a tutoribus traditur.

Cap. IV. Eodem fere tempore Pruſias, rex 1
hyniae, conſilium cepit interficiendi Nico-
dis filii, dum conſulere ſtudet minoribus filiis,
os ex noverca ejus ſuſceperat, & Romae ha-
at. Sed res adoleſcenti ab his, qui facinus ſuſ- 2
erant, proditur; hortatique ſunt, *ut crude-*
te patris provocatus occupet inſidias, & in au-
em retorqueat ſcelus. nec difficilis perſuaſio
. Igitur cum accitus in patris regnum veniſ- 3
, ſtatim rex appellatur. Pruſias regno ſpolia- 4
a filio, privatuſque redditus, etiam a ſervis
eritur. Cum in latebris ageret, non minori 5
lere, quam filium occidi juſſerat, a filio in-
ficitur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

LIBER XXXV.

BREVIARIUM CAPITUM.

1 *Demetrius bella quaerens ab hoſtibus opprimitur,*
in acie cadit.

2 *Qui Demetrium everterat, ejuſdem filio dat po*
praelio victus & interfectus.

CAP. I.

1 DEmetrius, occupato Syriae regno, nov
ſuae otium periculoſum ratus, ampliare fi
2 & opes augere finitimorum bellis ſtatuit. Ita
Ariarathi, regi Cappadociae, propter faſtid
ſororis nuptias infeſtus fratrem ejus Orofern
per injuriam regno pulſum, ſupplicem recep
datumque ſibi honeſtum belli titulum gratula
3 reſtituere eum in regnum ſtatuit. Sed Orofern
ingrato animo, inita cum Antiochenſibus pacti
ne, offenſis tunc Demetrio, pellere ipſum reg
4 a quo reſtituebatur, conſilium cepit. Quo
gnito, Demetrius vitae quidem ejus, ne Aria
thes metu faterni belli liberaretur, pepercit;
pſum autem comprehenſum, vinctum Seleuciae
5 ſtodiri jubet. Nec Antiochenſes indicio territ
6 defectione deſtiterunt. Itaque juvantibus & P
lemaeo rege Aegypti & Attalo rege Aſiae & Ar
rathe Cappadociae, bello a Demetrio laceſſi
ſubornant Balam quendam, ſortis extremae juv
nem, qui Syriae regnum velut paternum arn
7 repeteret: & ne quid contumeliae deeſſet, nom
ei *Alexandri* inditur, genituſque ab Antiocho r
8 ge dicitur. Tantum odium Demetrii apud omn
erat, ut aemulo ejus non vires regiae tantum, v
rum etiam generis nobilitas conſenſu omnium tr
bueretu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

…beretur. Igitur Alexander admirabili rerum va- 9
…rtate priſtinarum ſordium oblitus, totius ferme
…entis viribus ſuccinctus, bellum Demetrio in-
…fe, victumque vita pariter ac regno ſpoliat. Quan- 10
…um nec Demetrio animus in propulſando bello
…uit. Nam & primo praelio hoſtem fugavit, &
…ibus bellum reſtituentibus, multa millia in acie
…cidit. Ad poſtremum tamen invicto animo in- 11
…confertiſſimos fortiſſime dimicans cecidit.

CAP. II. Initio belli Demetrius duos filios apud 1
…idium hoſpitem ſuum cum magno auri ponde-
…commendaverat, ut belli periculis eximeren-
…, & ſi ita fors tuliſſet, paternae ultioni ſerva- 2
…tur. Ex his major Demetrius, annos puberta-
…egreſſus, audita Alexandri luxuria, quem in-
…ratae opes, & alienae felicitatis ornamenta,
…at captum inter ſcortorum greges deſidem in
…ia tenebant, auxiliantibus Cretenſibus, ſecurum
…nihil hoſtile metuentem aggreditur. Antiochen- 3
…quoque, veterem patris offenſam novis meri-
…correcturi, ſe ei tradunt. ſed & milites pater-
…i favore juvenis accenſi, prioris ſacramenti re-
…onem novi regis ſuperbiae praeferentes, ſigna
…Demetrium transferunt; atque ita Alexander 4
…n minori impetu fortunae deſtructus, quam ela-
…, primo praelio victus interficitur; deditque
…nas, & Demetrio, quem occiderat, & An-
…cho, cujus mentitus originem fuerat.

LIBER XXXVI.

BREVIARIUM CAPITUM.

Demetrius junior bella importune movet & infeliciter perſequitur. Turbae in Syria, ubi Trypho ab Antiocho Demetrii fratre opprimitur. Antiochus Judaeos ſubigit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

2 *De Judaeorum origine, incrementis, & geſtis,*
ni falſa ſententia.

3 *Judaeorum opes. Mare mortuum. A quibu*
daei domiti ſint.

4 *Attali Aſiae regis delicta, mors, teſtamentum.*
Romanorum fit propria, divitias autem &
ſua Romam tranſmittit.

CAP. I.

1 RECiperato paterno regno Demetrius, &
rerum ſucceſſu corruptus, vitiis adoleſce
in ſegnitiam labitur; tantumque contemptum
omnes inertiae, quantum odium ex ſuperbia p
2 habuerat, contraxit. Itaque cum ab imperio
paſſim civitates deficerent, ad abolendam ſe
3 tiae maculam, bellum Parthis inferre ſtatuit:
jus adventum non inviti orientis populi vid
& propter Arſacidae, regis Parthorum, cru
tatem, & quod veteri Macedonum imperio aſſ
4 novi populi ſuperbiam indigne ferebant: Ita
cum & Perſarum & Elymaeorum Bactrianor
que auxiliis juvaretur, multis praeliis Parthos
5 dit. Ad poſtremum tamen pacis ſimulatione
ceptus capitur; traductuſque per ora civitati
populis qui deſciverant, in ludibrium favoris oſt
6 ditur. Miſſus deinde in Hyrcaniam benigne
7 juxta cultum priſtinae fortunae habetur. Dum h
aguntur, interim in Syria Trypho, qui ſe tutor
Antiocho, Demetrii privigno, ſubſtitui a populo
boraverat, occiſo pupillo, regnum Syriae inva
8 Quo diu potitus, tandem exoleſcente favore
centis imperii, ab Antiocho puero admodu
Demetrii fratre, qui in Aſia educabatur, be
vincitur; rurſuſque regnum Syriae ad ſubolem I
9 metrii revertitur. Igitur Antiochus, memor qu

& pa

&pater propter ſuperbiam inviſus, & frater propter
…nitiam contemptus fuiſſet, ne in eadem vitia
…ideret, recepta in matrimonium Cleopatra,
…ore fratris, civitates, quae vitio fraterni imperii
…ecerant, ſumma induſtria perſequitur, domi-
…que rurſus regni terminis adjicit. Judaeos quo- 10
…e, qui in Macedonico imperio ſub Demetrio
…re armis ſe in libertatem vindicaverant, ſubigit.
…orum vires tantae fuere, ut poſt hunc nullum
…cedonum regem tulerint, domeſticiſque impe-
… uſi Syriam magnis bellis infeſtaverint.

CAP. II. Namque Judaeis origo Damaſcena, 1
…iae nobiliſſima civitas; unde & Aſſyriis regibus
…us ex regina Semirami fuit. Nomen urbi a 2
…maſco rege inditum; in cujus honorem Syrii
…ulcrum Arathis uxoris ejus pro templo coluere,
…mque exinde ſanctiſſimae religionis habent.
…t Damaſcum Azelus, mox Adores, & Abraham, 3
…Iſrahel reges fuere. Sed Iſrahelem felix decem 4
…orum proventus majoribus ſuis clariorem fecit.
…que populum in decem regna diviſum filiis tra- 5
…it, omneſque ex nomine Judae, qui poſt divi-
…nem deceſſerat, *Judaeos* appellavit; colique ejus
…moriam ab omnibus juſſit, cujus portio omni-
… acceſſerat. Minimus aetate inter fratres Jo- 6
…h fuit; cujus excellens ingenium veriti fratres
…m interceptum peregrinis mercatoribus vendi-
…unt. A quibus deportatus in Aegyptum, cum 7
…gicas ibi artes ſolerti ingenio percepiſſet, brevi
… regi percarus fuit. Nam & prodigiorum ſa- 8
…ciſſimus erat, & ſomniorum primus intelligen-
…m condidit, nihilque divini juris humanique
…incognitum videbatur; adeo, ut etiam ſterili- 9
…em agrorum ante multos annos providerit; pe-
…ſetque omnis Aegyptus fame, niſi monitu ejus
… edicto ſervari per multos annos fruges juſſiſſet;

10 tantaque experimenta ejus fuerunt, ut non ab ho-
11 mine, ſed a Deo reſponſa dari viderentur. Fi
ejus Moſes fuit, quem praeter paternae ſcien
hereditatem, etiam formae pulcritudo comr
12 dabat. Sed Aegyptii, quum ſcabiem & vit
nem paterentur, reſponſo moniti, eum cum ae
ne peſtis ad plures ſerperet, terminis Aegypti
13 lunt. Dux igitur exulum factus ſacra Aegyp
rum furto abſtulit: quae repetentes armis Aeg
tii domum redire tempeſtatibus compulſi ſ
14 Itaque Moſes Damaſcena antiqua patria rep
montem Synae occupat: quo ſeptem dierum
junio per deſerta Arabiae cum populo ſuo
gatus, cum tandem veniſſet, ſeptimum diem m
gentis *Sabbatum* appellatum in omne aevum je
nio ſacravit, quoniam illa dies famem illis er
15 remque finierat. Et quoniam metu contagio
pulſos ſe ab Aegypto meminerant, ne eadem c
ſa inviſi apud incolas forent, caverunt, ne c
peregrinis communicarent: quod ex cauſa fact
paulatim in diſciplinam religionemque conver
16 Poſt Moſen etiam filius ejus Aruas, ſacerdos
cris Aegyptiis, mox rex creatur; ſemperque ex
de hic mos apud Judaeos fuit, ut eoſdem, re
& ſacerdotes haberent; quorum juſtitia religio
permixta, incredibile quantum coaluere.

1 CAP. III. Opes genti ex vectigalibus opobal
mi crevere, quod in his tantum regionibus gig
2 tur. Eſt namque vallis, quae continuis montib
velut muro quodam, ad inſtar caſtrorum clau
tur. Spatium loci ducenta jugera, nomine Hi
3 richus dicitur. In ea valle ſilva eſt, & ubertate
amoenitate inſignis, ſiquidem palmeto & opoba
4 ſameto diſtinguitur. Arbores opobalſami forma
ſimilem piceis arboribus habent, niſi quod ſunt hu
miles magis, & in vinearum morem excoluntu

Ha

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ae certo anni tempore balſamum ſudant. Sed 5
m minor loci ejus apricitatis quam ubertatis ad-
ratio eſt; quippe cum toto orbe regionis ejus
lentiſſimus ſol ſit, ibi tepidi aëris naturalis quae-
m ac perpetua apricitas ineſt. In ea regione la- 6
s eſt Aſphaltites, qui propter magnitudinem &
ae immobilitatem, *mortuum mare* dicitur. Nam 7
que ventis movetur, reſiſtente turbinibus bitu-
ne, quo aqua omnis ſtagnatur; neque naviga-
nis patiens eſt, quoniam omnia vita carentia in
fundum merguntur; nec materiam ullam ſuſti-
t, niſi quae alumine illinatur. Primum Xerxes, 8
Perſarum, Judaeos domuit; poſtea cum ipſis
rſis in ditionem Alexandri Magni venere, diu-
e in poteſtate Macedonici imperii ſubjecti Sy-
e regno fuere. A Demetrio cum deſciviſſent, 9
icitia Romanorum petita, primi omnium ex
ientalibus libertatem receperunt, facile tunc
manis de alieno largientibus.

Cap. IV. Per eadem tempora, quibus in Sy- 1
regni mutatio inter novos reges alternabatur,
Aſia rex Attalus florentiſſimum ab Eumene
truo acceptum regnum caedibus amicorum &
gnatorum ſuppliciis foedabat, nunc matrem
um, nunc Beronicen ſponſam maleficiis eorum
catas confingens. Poſt hanc ſceleſtam violen- 2
e rabiem, ſqualidam veſtem ſumit; barbam ca-
lumque in modum reorum ſubmittit; non in
blicum prodire, non populo ſe oſtendere, non
mi laetiora convivia inire, aut aliquod ſignum
ni hominis habere, prorſus ut poenas pendere
anibus interfectorum videretur. Omiſſa deinde 3
gni adminiſtratione, hortos fodiebat, gramina
minabat, & noxia innoxiis permiſcebat, eaque
nnia veneni ſucco infecta, velut peculiare mu-
s amicis mittebat. Ab hoc ſtudio, aerariae artis 4

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

fabricae ſe tradit, ceriſque fingendis, & aere f-
5 dendo procudendoque oblectabatur. Matri d-
de ſepulcrum facere inſtituit: cui operi inter
morbum ex ſolis fervore contraxit, & ſept
die deceſſit. hujus teſtamento heres populus R
6 tunc inſtituitur. Sed erat ex Eumene Ariſt
cus, non juſto matrimonio, ſed ex pellice Eph
cithariſtae cujuſdam filia genitus, qui poſt n
tem Attali velut paternum regnum Aſiam in-
7 ſit. Cum multa ſecunda praelia adverſus civ-
tes, quae metu Romanorum tradere ſe ei ne-
bant, feciſſet; juſtuſque rex jam videretur,
8 Licinio Craſſo conſuli decernitur: qui inten
Attalicae praedae, quam bello, quum extre
anni tempore inordinata acie praelium conſer-
ſet, victus poenas inconſultae avaritiae ſangu
9 dedit. In hujus locum miſſus Perpenna con
prima congreſſione Ariſtonicum ſuperatum in
teſtatem ſuam redegit; Attalicaſque gazas, he-
ditarias populi Romani, navibus impoſitas, R-
10 mam deportavit. Quod aegre ferens ſucce
ejus Manius Aquilius Conſul, ad eripiendum-
riſtonicum Perpennae, veluti ſui potius trium
munus eſſe deberet, feſtinata velocitate conten
11 Sed contentionem conſulum mors Perpennae
12 remit. Sic Aſia Romanorum facta cum opi
ſuis vitia quoque Romam transmiſit.

LIBER XXXVII.

BREVIARIUM CAPITUM.

1 *Maſſilienſium in Phocenſes beneficentia. Tragoedi in Cappadocia & Ponto.*

2 *Mithridatis Ponti regis futura magnitudo praedict liberatio, occupationes.*

3 *Ejuſdem res geſtae, & domi ab uxore periculum.*

4 *Ot*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Otii deteſtatio, exercitia militaria, Cappadociae & Galatiae occupatio, atque ſuperbum Romanis reſponſum.

CAP. I.

CApto Ariſtonico, Maſſilienſes pro Phocen- 1
ſibus conditoribus ſuis, quorum urbem ſena-
ts, & omne nomen, quod & tunc & antea An-
ochi bello, infeſta contra populum Romanum
ma tulerant, deleri juſſerat, legatos Romam de-
ecatum miſere, veniamque his a ſenatu obti-
uere. Poſt haec regibus, qui adverſus Ariſtoni- 2
cm auxilia tulerant, praemia perſoluta; Mithri-
ti Pontico Phrygia major; filiis Ariarathis regis
ppadociae, qui eodem bello occiderat, Lycao-
n & Cilicia datae; fideliorque populus Romanus 3
ſocii filios, quam mater in liberos fuit: quippe
nc parvulis auctum regnum, inde vita ademta.
amque Laudice ex numero ſex filiorum, quos 4
ilis ſexus ex Ariarathe rege ſuſceperat, timens
non diutinam regni adminiſtrationem adultis
ibuſdam potiretur, quinque parricidiali veneno
cavit: unum parvulum, ſceleri matris cogna- 5
rum cuſtodia eripuit, qui poſt necem Laudices
iam propter crudelitatem eam populus extinxe-
t) ſolus regno potitus eſt. Mithridates quoque 6
pentina morte interceptus filium, qui & ipſe
ithridates dictus eſt, reliquit. Cujus ea poſtea 7
agnitudo fuit, ut non ſui tantum temporis, ve-
m etiam ſuperioris aetatis omnes reges majeſta-
ſuperaverit, bellaque cum Romanis per XLVI
nos varia victoria geſſerit: cum eum ſummi 8
peratores, Sylla, Lucullus, ceterique, in ſum-
a Cnaeus Pompejus, ita vicerint, ut major cla-
orque in reſtaurando bello reſurgeret, damniſque

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

9 ſuis terribilior redderetur. Denique ad poſtrem
non vi hoſtili, ſed voluntaria morte, in avit
gno, ſenex, herede filio, deceſſit.

1 CAP. II. Hujus futuram magnitudinem e
2 caeleſtia oſtenta praedixerant. Nam & eo qu
nitus eſt anno, & eo quo regnare primum co
ſtella cometes per utrumque tempus ſeptua
diebus ita luxit, ut caelum omne flagrare vi
3 tur. Nam & magnitudine ſui quartam par
coeli occupaverat; & fulgore ſui, ſolis nito
vicerat; & cum oriretur occumberetque qua
4 ſpatium horarum conſumebat. Puer tutorum
ſidias paſſus eſt, qui eum fero equo impoſi
5 equitare jaculari que cogebant: qui conatus
eos fefelliſſent, ſupra aetatem regente equum
6 thridate, veneno eum appetivere. Quod metu
antidota ſaepius bibit, & ita ſe adverſus inſidias
quiſitioribus remediis ſtagnavit, ut ne volens
7 dem ſenex veneno mori potuerit. Timens d
de, ne inimici, quod veneno non potuerant, f
peragerent, venandi ſtudium finxit, quo per
ptem annos neque urbis, neque ruris tecto u
8 eſt; ſed per ſilvas vagatus diverſis montium re
nibus pernoctabat, ignaris omnibus, quibus e
locis; aſſuetus feras curſu aut fugere, aut per
9 qui, cum quibuſdam etiam viribus congredi. Q
bus rebus, & inſidias vitavit, & corpus ad omnem
tientiam duravit.

1 CAP. III. Ad regni deinde adminiſtration
cum acceſſiſſet, ſtatim non de regendo, ſed
2 augendo regno cogitavit. Itaque Scythas invict
antea, qui Sopyriona, Alexandri Magni duce
cum triginta millibus armatorum deleverant; q
Cyrum, Perſarum regem, cum ducentis millib
trucidaverant; qui Philippum Macedonum rege
3 fugaverant, ingenti felicitate perdomuit. Auct

itur viribus, Pontum quoque, ac deinceps Cappa-
ociam occupavit. Cum de Aſia tractaret, tacitus 4
ım quibuſdam amicis regno profectus univerſam
mine ſciente pervagatus eſt, omniumque urbium
um ac regiones cognovit. Inde Bithyniam tran- 5
endit, & quaſi dominus Aſiae, opportuna quaeque
ctoriae ſuae metatus eſt. Poſt haec in regnum cum
m periſſe crederetur, reverſus eſt, invento parvu- 6
l filio, quem per abſentiam ejus Laudice ſoror u-
orque enixa fuerat. Sed inter gratulationem adven- 7
s ſui, & filii geniti, veneno periclitatus eſt. ſiqui-
em Laudice ſoror, cum periiſſe eum crederet, in
ncubitus amicorum projecta, quaſi admiſſum
cinus majore ſcelere tegere poſſet, venenum ad-
nienti paravit. Quod cum ex ancilla Mithri- 8
tes cognoviſſet, facinus in auctores vindicavit.

CAP. IV. Hieme deinde appetente, non in con- 1
vio, ſed in campo; non in vacationibus, ſed in ex-
citationibus; nec inter ſodales, ſed inter aequales,
t equo, aut curſu, aut viribus contendebat. Exer- 2
cum quoque ſuum ad parem laboris patientiam
otidiana exercitatione durabat; atque ita invictus
ſe inexpugnabilem exercitum fecerat. Inita deinde 3
m Nicomede ſocietate, Paphlagoniam invadit,
ctamque cum ſocio dividit. Quam cum teneri 4
regibus ſenatui nuntiatum eſſet, legatos ad u-
umque miſit, *qui gentem reſtitui in priſtinum ſta-
m* juberent. Mithridates, cum ſe jam parem 5
agnitudini Romanorum crederet, ſuperbo re-
onſo, *hereditarium patri ſuo regnum obveniſſe*,
ſpondit, *mirarique ſe, quod quae ei relata controver-
 non fuerit, ſibi referatur.* Nec territus minis 6
alatiam quoque occupat. Nicomedes, quo- 7
am ſe tueri jure non poterat, *juſto regi reddi-
rum* reſpondit. Atque ita filium ſuum mutato 8
omine Pylaemenem Paphlagonum regum nomi-

ne appellat, & quaſi ſtirpi regiae reddidiſſe
9 gnum, falſo nomine tenet. Sic ludibrio habi
gati Romam revertuntur.

LIBER XXXVIII.

BREVIARIUM CAPITUM.

1 *Mithridates regni ſui auſpicia parricidiis polluit & callidis artibus Ariarathem Cappadocem t dat.*
2 *Novae Mithridatis & Nicomedis tragoediae, qua natus Romanus utcunque ſedat.*
3 *Mithridates Tigranem in ſocietatem belli adverſus manos trahit, & proconſulibus Rom. fuſis genti civitatum Aſianarum favore excipitur*
4 *Oratio Mithridatis, in qua rationes ſuas exponit, bellum ſit Romanis inferendum.*
5 *Romanos, dum occupati eſſent, adoriundos eſſe cen juſtum bellum illud oſtendens.*
6 *Malas eorundem artes & originem detegit.*
7 *Stirpis ſuae nobilitatem, ſuorumque libertatem fortitudinem opponit, nec non belli facilitat liberalitate ac munificentia milites alliciens.*
8 *Ptolemaeus Phyſcon in Aegypto multiplici ſcelere om turbat, & a ſuis pellitur.*
9 *Demetrii Syriae regis, fortunae ludibrii, caſus va*
10 *Antiochus Demetrii frater, Parthos bello aggreſſ in acie a ſuis deſertus occiditur.*

CAP. I,

1 MIthridates parricidia a nece uxoris auſpicat ſororis alterius Laudices filios, cujus viru Ariarathem, regem Cappadociae, per Gordiu inſidiis occiderat, tollendos ſtatuit: nihil actu

mor

orte patris exiſtimans, ſi adoleſcentes paternum
gnum, cujus ille cupiditate flagrabat, occupaſ-
ſit. Igitur dum in his cogitationibus verſatur, 2
terim Nicomedes rex Bithyniæ vacuam morte
gis Cappadociam invadit. Quod cum nuntia- 3
m Mithridati fuiſſet, per ſimulationem pietatis
xilia ſorori ad expellendum Cappadocia Nico-
edem mittit. Sed jam Laudice per pactionem 4
Nicomedi in matrimonium tradiderat. Quod 5
gre ferens Mithridates praeſidia Nicomedis Cap-
docia expellit, regnumque ſororis filio reſtituit:
egium prorſus factum, ni ſubſequuta fraus eſ-
ſet. Siquidem interjectis menſibus, ſimulat, ſe 6
ordium, quo miniſtro uſus in Ariarathe inter-
iendo fuerat, reſtituere in patriam velle, ſpe-
ns, ſi obſiſteret adoleſcens, cauſas belli futuras,
, ſi permitteret, per eundem filium tolli poſſe,
quem interfecerat patrem. Quod ubi Aria- 7
hes junior moliri cognovit, graviter ferens in-
fectorem patris per avunculum potiſſimum ab
lio revocari, ingentem exercitum contrahit.
tur cum in aciem eduxiſſet Mithridates pedi- 8
m octoginta millia, equitum decem millia, cur-
falcatos DC, nec Ariarathi, auxiliantibus fi-
imis regibus, minores copiae eſſent, incertum
lli timens conſilia ad inſidias transfert; ſollicita- 9
que juvene ad colloquium, cum ferrum occul-
um inter faſcias gereret, ſcrutatori ab Ariara-
regio more miſſo curioſius imum ventrem
rtrectanti ait, *Caveret, ne aliud telum inveniret quam*
ereret. Atque ita riſu protectis inſidiis ſevoca- 10
m ab amicis, velut ad ſecretum ſermonem,
pectante utroque exercitu, interficit: regnum
ppadociae octo annorum filio, impoſito *Aria-*
his nomine, additoque ei rectore Gordio, tra-
dit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

1 Cap. II. Sed Cappadoces crudelitate ac l
dine praefectorum vexati a Mithridate defici
fratremque regis, & ipſum Ariarathem nom
2 ab Aſia, ubi educabatur, revocant: cum quo
thridates praelium renovat, victumque Capp
ciae regno expellit. Nec multo poſt adoleſc
3 ex aegritudine collecta infirmitate, decedit.
hujus mortem Nicomedes timens, ne Mith
tes acceſſione Cappadociae etiam Bithyniam
timam invaderet, ſubornat puerum eximiae
critudinis, quaſi Ariarathes tres, non duos f
genuiſſet, qui a ſenatu Romano paternum
4 gnum peteret. Uxorem quoque Laudicen
mam mittit, ad teſtimonium trium ex Ariar
5 ſuſceptorum filiorum. Quod ubi Mithridates
gnovit, & ipſe pari impudentia Gordium Ro
mittit, qui ſenatui aſſeveret, *puerum cui Cappad*
regnum tradiderat, *ex eo Ariarathe genitum*, *qui*
6 *Ariſtonici auxilia Romanis ferens cecidiſſet.* Sed
natus, ſtudio regum intellecto, aliena regna f
nominibus furantium, & Mithridati Capp
ciam, & Nicomedi, ad ſolatium ejus, Paphla
7 niam ademit. Ac ne contumelia regum fo
ademtum illis, quod daretur aliis, uterque
8 pulus libertate donatus eſt. Sed Cappadoces
nus libertatis abnuentes, negant *vivere gentem*
rege poſſe. Atque ita rex illis a ſenatu Ariobarza
conſtituitur.

1 Cap. III. Erat eo tempore Tigranes rex
meniae, obſes Parthis ante multum temporis
tus, ſed olim ab iiſdem in regnum paternum
miſſus. Hunc Mithridates mire ad ſocietat
Romani belli, quod olim meditabatur, pellic
2 cupiebat. Nihil igitur de offenſa Romanoru
ſentientem per Gordium impellit, ut Ariobar
ni, ſegni admodum, bellum inferat: & ne q
dol

olus ſubeſſe videretur, filiam ſuam ei Cleopa-
am in matrimonium tradit. Primo igitur adven- 3
Tigranis Ariobarzanes ſublatis rebus ſuis Ro-
am contendit. Atque ita per Tigranem rurſus
ppadocia juris eſſe Mithridatis coepit. Eodem 4
mpore mortuo Nicomede, etiam filius ejus &
ſe Nicomedes regno a Mithridate pellitur: qui
m ſupplex Romam veniſſet, decernitur in ſe-
tu, ut uterque in regnum reſtituantur: in quod
n miſſi Aquilius & Manlius Maltinus legati.
s cognitis Mithridates ſocietatem cum Tigra- 5
, bellum adverſus Romanos geſturus, jungit:
ctique inter ſe ſunt, ut urbes agrique Mithrida-
homines vero & quaecunque auferri poſſent,
grani cederent. Poſt haec Mithridates intel- 6
cto, quantum bellum ſuſcitaret, legatos ad Cim-
os, alios ad Gallograecos, & Sarmatas, Baſtar-
ſque, auxilium petitum mittit. Nam omnes 7
s gentes Romanum meditabundus bellum variis
neficiorum muneribus jam ante illexerat. Ab
ythia quoque exercitum venire jubet, omnem-
e orientem adverſus Romanos armat. Non 8
gno igitur labore Aquilium & Maltinum Aſia-
exercitu inſtructos vincit: quibus ſimul cum
icomede pulſis, ingenti favore civitatium exci-
ur: multum ibi auri argentique, ſtudio vete- 9
m regum, magnumque belli apparatum inve-
, quibus inſtructus debita civitatibus publica
vataque remittit, & vacationem quinquennii
ncedit. Tunc ad concionem milites vocat, 10
ſque variis exhortationibus ad Romana bella ſi-
Aſiana incitat. Quam orationem dignam du- 11
, cujus exemplum brevitati hujus operis inſe-
rem, quam obliquam Pompejus Trogus expo-
t, quoniam in Livio & in Salluſtio reprehen-
, quod conciones directas, pro ſua oratione
operi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

operi ſuo inſerendo, hiſtoriae modum ex
rint.

1 CAP. IV. *Optandum ſibi fuiſſe* ait, *ut de e*
ret conſulere, bellumne ſit cum Romanis, an pax hab
2 *quin vero ſit reſiſtendum impugnantibus, nec eo*
dem dubitare, qui ſpe victoriae careant. Quippe ad
latronem, ſi nequeant pro ſalute, pro ultione tamen
3 *omnes ferrum ſtringere. Ceterum quia non id ag*
an liceat quieſcere, non tantum animo hoſtiliter
etiam praelio congreſſis, conſulendum, qua ratio
4 *ſpe coepta bella ſuſtineant. Eſſe autem ſibi victor*
duciam, ſi ſit illis animus: Romanoſque vinci
cognitum non ſibi magis, quam ipſis militibus, q
in Bithynia Aquilium, & Maltinum in Cappa
5 *fuderint. At ſi quem aliena magis exempla qua*
experimenta moveant, audire ſe, a Pyrrho rege E
non amplius quam quinque millibus Macedonum i
6 *cto, fuſos tribus praeliis Romanos. Audire An*
lem ſexdecim annis Italiae victorem immoratum; &
ipſam caperet urbem, non Romanorum illi vires
tiſſe, ſed domeſticae aemulationis atque invidiae ſtu
7 *Audire populos Tranſalpinae Galliae Italiam ingr*
maximis eam plurimiſque urbibus poſſidere: & l
aliquanto ſolum finium, quam in Aſia, quae di
8 *imbellis, eoſdem Gallos occupaſſe: nec victam ſolum*
ſibi Romam a Gallis, ſed etiam captam, ita ut
illis montis tantum cacumen relinqueretur; nec bell
9 *ſtem, ſed pretio remotum. Gallorum autem nomen,*
ſemper Romanos terruit, in partem virium ſuarum
numeret. nam hos qui Aſiam incolunt Gallos
illis, qui Italiam occupaverant, ſedibus tantum diſt
originem quidem ac virtutem, genuſque pugnae idem
10 *bere: tantoque his ſagaciora eſſe quam illis ingen*
quanto longiori ac difficiliori ſpatio per Illyricum T
ciamque prodierint, pene operoſius tranſitis eorum finib
11 *quam ubi conſedere, poſſeſſis. Jam ipſam Italiam audir*

ni

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

nquam , ut Roma condita ſit , ſatis illi pacatam ,
d aſſidue per omnes annos pro libertate alios , quoſ-
m etiam pro jure imperii bellis continuis perſeveraſſe : 12
a multis civitatibus Italiae deletos Romanorum exer-
us ferro , a quibuſdam novo contumeliae more ſub ju-
m miſſos. Ac ne veteribus immoretur exemplis , hoc 13
o tempore univerſam Italiam bello Marſico conſurre-
ſe , non jam libertatem , ſed conſortium imperii civi-
tiſque poſcentem. Nec gravius vicinae Italiae bello , 14
am domeſticis principum factionibus urbem premi ,
ltoque periculoſius acceſſiſſe Italico civile bellum. Simul 15
a Germania Cimbros , immenſa millia ferorum atque
mitium populorum more procellae inundaſſe Italiam :
orum tametſi ſingula bella ſuſtinere Romani poſſent , 16
iverſis tamen obruantur , ut ne vacaturos quidem bel-
ſuo putet.

CAP. V. Utendum igitur occaſione & rapienda in- 1
menta virium , ne ſi illis occupatis quieverint , mox
verſus vacuos & quietos majus negotium habeant.
on enim quaeri , an capienda ſint arma , ſed utrum 2
a potius occaſione , an illorum. Nam bellum equidem 3
m tunc ſecum ab illis geri coeptum , cum ſibi pupillo
njorem Phrygiam ademerint , quam patri ſuo praemium
ti adverſus Ariſtonicum auxilii conceſſerant , gentem
am & proavo ſuo Mithridati Seleucus Callinicus in
tem dediſſet. Quid , cum Paphlagonia ſe decedere 4
ſſerunt , non alterum illud genus belli fuiſſe ? quae non
, non armis , ſed adoptione teſtamenti , & regum do-
ſticorum interitu , hereditaria patri ſuo obveniſſet :
n inter hanc decretorum amaritudinem parendo non 5
men eos mitigarit , quin acerbius ſe in dies gerant ,
n obtinuiſſe. Quod enim a ſe non praebitum illis ob- 6
quium ? non Phrygiam , Paphlagoniamque dimiſſas ?
n Cappadocia filium eductum , quam jure gentium
ctor occupaverat ? Raptam tamen ſibi eſſe victoriam 7
s ab illis , quorum nihil eſt niſi bello quaeſitum. Non 8

regem

regem Bithyniae Chreſton, in quem ſenatus arma ...
creverat, a ſe in gratiam illorum occiſum? tamen nih...
minus imputari ſibi, ſi qua Gordius aut Tigranes ...
9 ciat: libertatem etiam in contumeliam ſui a ſe...
ultro delatam Cappadociae, quam reliquis gentibus ...
tulerunt: deinde populos Cappadocum pro libertate ...
lata Gordium regem orantes, ideo tantum quoniam a...
10 cus ſuus eſſet, non obtinuiſſe. Nicomedem praece...
illorum bellum ſibi intuliſſe: quia ultum ierit ſe ...
ipſis ventum obviam, & nunc eam ſecum bellandi ...
cauſam fore, quod non impune ſe Nicomedi lacerand...
ſaltatricis filio, praebuerit.

1 CAP. VI. Quippe non delicta regum illos, ſed v...
ac majeſtatem inſequi; neque in ſe uno, ſed in aliis q...
2 que omnibus hac ſemper arte graſſatos. Sic & av...
ſuum Pharnacem, per cognationum arbitria, ſucce...
3 neum regi Pergameno Eumeni datum: ſic rurſus E...
menem, cujus claſſibus primum in Aſiam fuere tra...
vecti, cujus exercitu magis quam ſuo, & Magnum A...
tiochum, & Gallos in Aſia, & mox in Macedonia ...
4 gem Perſen domuerant, & ipſum pro hoſte habitum, ...
que interdictum Italia, & quod cum ipſo deforme ſ...
putaverant, cum filio ejus Ariſtonico bellum geſſiſ...
5 Nullius apud eos majora, quam Maſiniſſae regis N...
midarum haberi merita. Huic imputari victum Ann...
balem, huic captum Syphacem, huic Carthaginem del...
tam, hunc inter duos illos Africanos tertium ſervat...
6 rem urbis referri; tamen cum hujus nepote bellum mo...
in Africa geſtum adeo inexpiabile, ut ne victum qu...
dem memoriae avi donarent, quin carcerem ac trium...
7 phi ſpectaculum experiretur. Hanc illos regibus omni...
bus legem odiorum dixiſſe, ſcilicet quia ipſi tales rege...
habuerint, quorum etiam nominibus erubeſcant, aut pa...
ſtores Aboriginum, aut aruſpices Sabinorum, aut exu...
les Corinthiorum, aut ſervos vernaſque Thuſcorum, aut,
8 quod honoratiſſimum nomen fuit inter haec, Superbos.

atque

ue ut ipſi ferunt conditores ſuos lupae uberibus altos,
omnem illum populum luporum animos, inexplebiles 8
uinis atque imperii, divitiarumque avidos ac jejunos
ere.

AP. VII. Se autem, ſeu nobilitate illis comparetur, 1
iorem illa colluvie convenarum eſſe, qui paternos ma-
s ſuos a Cyro Darioque conditoribus Perſici regni,
ernos a Magno Alexandro, ac Nicatore Seleuco, con-
ribus imperii Macedonici, referat: ſeu populus illorum
eratur ſuo, earum ſe gentium eſſe, quae non modo
ano imperio ſint pares, ſed Macedonico quoque obſti-
nt. Nullam ſubjectarum ſibi gentium expertam pere- 2
a imperia, nullis unquam niſi domeſticis regibus pa-
e, Cappadociam velint, an Paphlagoniam recenſere,
us Pontum an Bithyniam, itemque Armeniam majo-
minoremque: quarum gentium nullam neque Ale- 1
der ille, qui totam pacavit Aſiam, nec quiſpiam ſuc-
rum ejus, aut poſterorum, attigiſſet. Scythiam duos 3
uam ante ſe reges, non pacare, ſed tantum intrare
, Darium & Philippum: aegre inde fugam ſibi ex-
ſe, unde ipſe magnam partem adverſus Romanos vi-
n haberet. Multoque ſe timidius ac diffidentius bella 4
tica ingreſſum, cum ipſe rudis ac tiro eſſet. Scythas
ter arma, virtutemque animi, locorum quoque ſolitu-
bus vel frigoribus inſtructos, per quae denuntiaretur
ns militiae labor ac periculum. Inter quas difficulta- 5
ne ſpes quidem praemii foret, ex hoſte vago, nec tan-
pecuniae, ſed etiam ſedis, inope. Nunc ſe diverſam 6
conditionem ingredi. Nam neque coelo Aſiae eſſe
peratius aliud, nec ſolo fertilius, nec urbium multi-
ne amoenius; magnamque temporis partem, non ut
itiam, ſed ut feſtum diem acturos, bello dubium fa-
magis an uberi: ſi modo aut proximas regni Attalici 7
, aut veteres Lydiae Ioniaeque audierint, quas non
ugnatum eant, ſed poſſeſſum: tantumque ſe avida ex 8
tet Aſia, ut etiam vocibus vocet. adeo illis odium

Roma

Romanorum incuſſit rapacitas proconſulum, ſectio p-
9 *blicanorum, calumniae litium. Sequantur ſe modo -*
titer, & colligant, quid ſe duce poſſit efficere ta-
exercitus, quem ſine cujuſquam militum auxilio, ſua
unius opera, viderint Cappadociam caeſo rege cep-
qui ſolus mortalium Pontum omnem Scythiamque p-
verit, quam nemo ante tranſire tuto atque adire -
10 *tuerit. Nam juſtitiae atque liberalitatis ſuae -*
ipſos milites, qui experiantur, teſtes refugere: & -
indicia habere, quod ſolus regum omnium non pate-
ſolum, verum etiam externa regna hereditatibus pro-
munificentiam acquiſita poſſideat, Colchos, Paphl-
niam, Boſporum.

1 Cap. VIII. Sic excitatis militibus, poſt an-
tres & viginti ſumpti regni, in Romana bella -
2 ſcendit. At in Aegypto mortuo rege Ptolema-
ei qui Cyrenis regnabat Ptolemaeo, per lega-
regnum & uxor Cleopatra regina, ſoror ipſi-
3 defertur. Laetus igitur hoc ſolo Ptolemae-
quod ſine certamine fraternum regnum recepiſ-
in quod ſubornari & a matre Cleopatra, & fav-
principum, fratris filium cognoverat: ceter-
infeſtus omnibus, ſtatim ubi Alexandriam ingr-
4 ſus eſt, fautores pueri trucidari juſſit. Ipſum qu-
que die nuptiarum, quibus matrem ejus in ma-
monium recipiebat, inter apparatus epularum
ſolennia religionum in complexu matris interfic-
atque ita torum ſororis caede filii ejus cruentus
5 ſcendit. Poſt quod non mitior in populares, -
eum in regnum vocaverant, fuit. Siquidem pereg-
nis militibus licentia caedis data, omnia ſangu-
quotidie manabant; ipſam quoque ſororem, filia e-
virgine per vim ſtuprata, & in matrimonium -
6 ſcita, repudiat. Quibus rebus territus populus
diverſa labitur, patriamque metu mortis, exul -
7 linquit. Solus igitur in tanta urbe cum ſuis re-

et

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ſis Ptolemaeus, cum regem ſe non hominum,
ſe vacuarum aedium videret, edicto peregrinos
ſollicitat. Quibus confluentibus, obvius legatis Ro- 8
manorum, Scipioni Africano & Spurio Mummio
& L. Metello, qui ad inſpicienda ſociorum regna
veniebant, procedit. Sed quam cruentus civi- 9
bus, tam ridiculus Romanis fuit. Erat enim &
vultu deformis, & ſtatura brevis, & ſagina ventris
non homini, ſed belluae, ſimilis. Quam foedi- 10
tatem nimia ſubtilitas perlucidae veſtis augebat,
prorſus quaſi aſtu inſpicienda praeberentur, quae
omni ſtudio occultanda pudibundo viro erant. Poſt 11
diſceſſum deinde legatorum (quorum Africanus,
dum inſpicit urbem, ſpectaculo Alexandrinis fuit)
jam etiam populo peregrino inviſus, cum filio,
quem ex ſorore ſuſceperat, & cum uxore, ma-
tris pellice, metu inſidiarum tacitus in exilium
proficiſcitur; contractoque mercenario exercitu
bellum ſorori pariter ac patriae infert. Arceſ- 12
ſitum maximum deinde a Cyrenis filium, ne eum
Alexandrini contra ſe regem crearent, interficit.
Tunc populus ſtatuas & imagines ejus detrahit.
Quod factum ſtudio ſororis exiſtimans, filium quem 13
ex ea ſuſceperat, interficit, corpuſque in membra
diviſum & in ciſta compoſitum matri die natali
ejus inter epulas offerri curat. Quae res non re- 14
ginae tantum, verum etiam univerſae civitati, acer-
ba & luctuoſa fuit; tantumque moerorem feſtiviſſi-
mo convivio intulit, ut regia omnis repentino lu-
ctu incenderetur. Verſo igitur ſtudio principum 15
ab epulis in exſequias, membra lacera populo
oſtendunt; & quid ſperare de rege ſuo debeant,
filii caede demonſtrant.

CAP. IX. Finito luctu orbitatis, Cleopatra cum 1
urgeri ſe fraterno bello videret, auxilium a De-
metrio rege Syriae per legatos petit; cujus ipſius
varii

2 varii & memorabiles caſus fuere. Namque De-
metrius, ut ſupra dictum eſt, cum bellum Par
intuliſſet, & multis congreſſionibus victor fui
repente inſidiis circumventus amiſſo exercitu
3 pitur. Cui Arſacides Parthorum rex magno &
gio animo miſſo in Hyrcaniam non cultum
tum regium praeſtitit; ſed & filiam in matrim
nium dedit, regnumque Syriae, quod per abſ
tiam ejus Trypho occupaverat, reſtituturum
4 mittit. Poſt hujus mortem deſperato reditu,
ferens captivitatem Demetrius, privatam etſi
lentam vitam pertaeſus, tacitus in regnum fug
5 meditatur. Hortator illi & comes Galliman
amicus erat; qui poſt captivitatem ejus a S
per Arabiae deſerta, ducibus pecunia compar
6 Parthico habitu Babylonem pervenerat. Sed
gientem Phrahates, qui Arſacidae ſucceſſerat, e
tum celeritate, compendioſos tramites occupat
7 retrahit. Ut eſt deductus ad regem, Galliman
quidem non tantum venia, verum etiam praemi
fidei datum; Demetrium autem & graviter ca
gatum ad conjugem in Hyrcaniam remittit,
8 ctioribuſque cuſtodiis obſervari jubet. Interje
deinde tempore, cum fidem illi etiam ſuſcept
beri facerent, eodem amico comite repetita f
eſt; ſed pari infelicitate prope fines regni ſui
prehenditur, ac denuo perductus ad regem,
9 inviſus a conſpectu ſummovetur. Tunc quo
uxori & liberis donatus, in Hyrcaniam, poe
lem ſibi civitatem, remittitur, taliſque aureis
10 exprobrationem puerilis levitatis donatur.
hanc Parthorum tam mitem in Demetrium
mentiam non miſericordia gentis faciebat, nec
ſpectus cognationis; ſed quod Syriae regnum
fectabant, uſuri Demetrio adverſus Antioch
fratrem, prout res, vel tempus, vel fortuna
exegiſſet. CAP.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Cap. X. Hic auditis, Antiochus occupandum 1
um ratus, exercitum, quem multis finitimo-
n bellis induraverat, adverſus Parthos ducit.
luxuriae non minor apparatus, quam mili- 2
r fuit: quippe LXXX millia armatorum ſequuta
t CCC millia lixarum, ex quibus coquorum,
iorum, ſcenicorumque, major numerus fuit.
genti certe aurique tantum, ut etiam gregarii 3
ites caligas auro figerent, proculcarentque ma-
am, cujus amore populi ferro dimicant. Cu- 4
rum quoque argentea inſtrumenta fuere. pror-
quaſi ad epulas, non ad bella pergerent. Ad- 5
ienti Antiocho multi orientales reges occur-
e, tradentes ſe, regnaque ſua, cum execratio-
ſuperbiae Parthicae. Nec mora congreſſioni 6
. Antiochus tribus praeliis victor, cum Baby
iam occupaſſet, magnus haberi coepit. Itaque
nibus ad eum populis deficientibus, nihil Par-
reliqui praeter patrios fines fuit. Tunc Phra- 7
es Demetrium in Syriam ad occupandum re-
um cum Parthico praeſidio mittit, ut eo pacto
tiochus ad ſua tuenda a Parthia revocaretur.
erim, quoniam viribus non poterat, inſidiis
tiochum ubique tentabat. Propter multitudi- 8
m hominum exercitum ſuum Antiochus per
itates in hiberna diviſerat: quae res exitii cauſa
t. Nam cum gravari ſe copiarum praebitione
injuriis militum civitates viderent, ad Parthos
iciunt; & die ſtatuta omnes apud ſe diviſum
ercitum per inſidias, ne invicem ferre auxilia
ſſent, aggrediuntur. Quae cum nuntiata An- 9
cho eſſent, auxilium proximis laturus, cum ea
nu, quae ſecum hiemabat, progreditur. In
nere obvium regem Parthorum habuit, adver-
quem fortius, quam exercitus ejus, dimicavit.
d poſtremum tamen, cum virtute hoſtes vince- 10

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

rent, metu ſuorum deſertus occiditur; cui Ph-hates exſequias regio more fecit, filiamque D-metrii, quam ſecum Antiochus adduxerat, cap-
11 amore virginis, uxorem duxit. Poenitere dei-dimiſſi Demetrii coepit: ad quem retrahend-cum turmas equitum feſtinato miſiſſet, Demetri-hoc ipſum metuentem jam in regno miſſi inve-runt; fruſtraque omnia conati ad regem ſuum -verſi ſunt.

LIBER XXXIX.

BREVIARIUM CAPITUM.

1 *Demetrius, interfecto fratre Antiocho, dum Aeg-tum tentat, Syriam amittit, & tandem crude-fato tollitur*

2 *Alexander, ex ignobili rex factus, dum fortun-ſuam non reverenter habet, foede perit interfec-a Grypo, qui matrem & fratrem extinguit.*

3 *Cleopatra regina mater in Aegypto graviſſimas turb-concitat: unde horrendae lanienae ex mulieri-ira, quarum interitus deſcribitur.*

4 *Peculiares tragoediae, quas Cleopatra inter ſuos exc-tat. Tandem illa a filio Alexandro occupata i-terficitur.*

5 *Alexander in exilium agitur, revocato Ptolemaeo r-tho. Romanis ad orientalia regna excurrentib-Syria & Aegyptus vexatur.*

CAP. I.

1 ANtiocho in Parthia cum exercitu deleto, fra-ter ejus Demetrius, obſidione Parthorum li-beratus, ac reſtitutus in regnum, cum omnis Sy-
2 ria in luctu propter amiſſum exercitum eſſet; qua-

Parthic-

rthica ipſius ac fratris bella, quibus alter ca-
pis, alter occiſus erat, proſpere ceſſiſſent, ita Ae-
pto bellum inferre ſtatuit, regnum Aegypti
eopatra ſocru, pretium auxilii adverſus fratrem
um, pollicente. Sed dum aliena affectat, ut 3
olet fieri, propria per defectionem Syriae ami-
ſi Siquidem Antiochenſes primi, duce Trypho-
n, execrantes ſuperbiam regis, quae converſa-
ne Parthicae crudelitatis intolerabilis facta erat,
ox Apamenii, ceteraeque civitates exemplum
cuutae, per abſentiam ejus a Demetrio defece-
re Ptolemaeus quoque rex Aegypti, bello ab 4
dem petitus, cum cognoviſſet, Cleopatram ſo-
rem ſuam, opibus Aegypti navibus impoſitis,
filiam & Demetrium generum in Syriam pro-
iſſe, immittit juvenem quendam Aegyptium, Pro-
chi negotiatoris filium, qui regnum Syriae ar-
s peteret, compoſita fabula, quaſi per adoptio- 5
m Antiochi regis receptus in familiam regiam
et, nec Syriis quemlibet regem aſpernantibus,
Demetrii paterentur ſuperbiam: nomen juve-
Alexandri imponitur, auxiliaque ab Aegypto
gentia mittuntur. Interea corpus Antiochi in- 6
fecti a rege Parthorum in loculo argenteo ad
pulturam in Syriam remiſſum ſupervenit; quod
m ingenti ſtudio civitatium & regis Alexandri ad
mandam fabulae fidem excipitur. Quae res illi
agnum favorem popularium conciliavit, omni-
s non fictas in eo, ſed veras lacrimas exiſtiman-
us. Demetrius autem victus ab Alexandro, 7
m undique circumſtantibus malis premeretur,
poſtremum etiam ab uxore filiiſque deſeritur.
elictus igitur cum paucis ſervulis, cum Tyrum 8
ligione templi ſe defenſurus petiſſet, navi egre-
ens praefecti juſſu interficitur. Alter ex filiis Se- 9
ucus, quoniam ſine matris auctoritate diadema

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ſumpſiſſet, ab eadem interficitur; alter, cui prop
naſi magnitudinem cognomen Grypo fuit, re
matre hactenus conſtituitur, ut nomen regis p
nes filium, vis autem omnis imperii penes m
trem eſſet.
1 CAP. II. Sed Alexander occupato Syriae regn
tumens ſucceſſu rerum, ſpernere jam etiam ipſu
Ptolemaeum, a quo fuerat ſubornatus in regnu
2 ſuperba inſolentia coepit. Itaque Ptolemaeus, r
conciliata ſororis gratia, deſtruere Alexandri r
gnum, quod odio Demetrii, viribus ſuis acq
3 ſierat, ſummis opibus inſtituit. Mittit igitur i
gentia Grypo auxilia & filiam Thryphaenam Gr
po nupturam, ut populos in auxilium nepoti
non ſocietate tantum belli, verum & affinitate ſi
4 ſollicitaret. Nec res fruſtra fuit: nam cum omn
Grypum inſtructum Aegypti viribus viderent, pa
5 latim ab Alexandro deficere coepere. Fit den
que inter reges praelium, quo victus Alexand
Antiochiam profugit. ibi inops pecuniae, cum ſt
pendia militibus deeſſent, templo Jovis ſolidur
ex auro Victoriae ſignum tolli jubet, facetis joci
ſacrilegium circumſcribens: nam *Victoriam commo*
6 *datam ſibi ab Jove eſſe* dicebat. Interjectis deind
diebus, cum ipſius Jovis aureum ſimulacrum infi
niti ponderis tacite evelli juſſiſſet, deprehenſuſqu
in ſacrilegio concurſu multitudinis eſſet in fugam
verſus; magna vi tempeſtatis oppreſſus, ac deſer-
tus a ſuis a latronibus capitur, perductuſque ad
7 Grypum interficitur. Grypus porro, reciperato
patrio regno, externiſque periculis liberatus, inſi-
diis matris appetitur. Quae cum cupiditate do-
minationis, prodito marito Demetrio, & altero
filio interfecto, hujus quoque victoria inferiorem
dignitatem ſuam factam doleret, venienti ab ex-
8 ercitatione poculum veneni obtulit. Sed Grypus,
praedictis

paedictis jam ante inſidiis, veluti pietate cum ma-
e certaret, bibere ipſam jubet. abnuenti inſtat.
ſtremum prolato indice eam arguit, *ſolam defen-
nem ſceleris ſupereſſe* affirmans, *ſi bibat, quod filio
ulit.* Sic victa regina ſcelere in ſe verſo, ve-
no, quod alii paraverat, extinguitur. Parta igi- 9
r regni ſecuritate, Grypus octo annis quietem
ipſe habuit, & regno praeſtitit. Natus deinde 10
i. eſt aemulus regni, frater ipſius Cyzicenus, ea-
m matre genitus, ſed ex Antiocho patruo ſuſ-
ptus, quem cum veneno tollere voluiſſet, ut
aturius armis cum eo de regno contenderet, ex-
cavit.

CAP. III. Inter has regni Syriae parricidiales 1
ſcordias, moritur rex Aegypti Ptolemaeus, re-
o Aegypti uxori & alteri ex filiis, quem illa le-
ſet, relicto; videlicet quaſi quietior Aegypti
tus, quam Syriae regnum eſſet, quum mater
ero ex filiis electo, alterum hoſtem eſſet habi-
ra. Igitur cum pronior in minorem filium eſ- 2
, a populo compellitur majorem eligere. cui
ius quam regnum daret, uxorem ademit; com-
lſumque repudiare cariſſimam ſibi ſororem Cleo-
tram, minorem ſororem Selenen ducere jubet,
n materno inter filias judicio, cum alteri ma-
um eriperet, alteri daret. Sed Cleopatra non 3
n a viro repudiata, quam a matre divortio viri
miſſa, Cyziceno in Syria nubit; eique ne nudum
oris nomen afferret, exercitum Grypi ſollicita-
m, velut dotalem, ad maritum deducit. Par igi- 4
r viribus fratris Cyzicenus praelium committit,
victus in fugam vertitur, Antiochiamque ve-
t. Tunc Antiochiam Grypus, in qua Cyziceni 5
or Cleopatra, obſidere coepit; qua capta, Try-
aena uxor Grypi nihil antiquius quam ſororem
leopatram requiri duxit; non ut captivae opem

 ferret,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ferret, ſed ne effugere captivitatis mala poſſet, q
ſui aemulatione in hoc potiſſimum regnum in
ſerit, hoſtique ſororis nubendo hoſtem ſe ejus
6 fecerit. Tum peregrinos exercitus in certam
fratrum adductos, tum repudiatam a fratre, c
tra matris voluntatem extra Aegyptum nupt
7 accuſat. Contra Grypus orare, *Ne tam foedum*
cinus facere cogatur: a nullo umquam majorum ſuor
inter tot domeſtica, tot externa bella, poſt victoriam
feminas ſaevitum, quas ſexus ipſe, & periculis bel
8 *rum, & ſaevitiae victorum eximat: in hac vero, prae*
commune bellantium fas, accedere neceſſitudinem ſang
nis; quippe ipſius, quae tam cruente ſaeviat, ſoror
equidem germanam eſſe, ſuam vero conſobrinam; libe
9 *rum deinde communium materteram.* His tot nece
tudinibus ſanguinis adjicit ſuperſtitionem templ
quo abdita profugerit, *tantoque religioſius colen*
ſibi deos, quo magis his propitiis ac faventibus vici
tum neque occiſa illa, ſe virium quicquam Cyzice
10 *dempturum, nec ſervaturum reddita.* Sed quanto Gr
pus abnuit, tanto ſoror muliebri pertinacia acce
ditur, rata non miſericordiae haec verba, ſed am
ris eſſe. Itaque vocatis ipſa militibus, mittit q
11 ſororem confoderent. Qui ut in templum intr
verunt, cum evellere eam non poſſent, manu
amplexantis deae ſimulacrum praeciderunt. Tu
Cleopatra execratione parricidarum, mandata vi
12 latis numinibus ultione ſui, decedit. Nec mult
poſt repetita praelii congreſſione, victor Cyzice
nus uxorem Grypi Tryphaenam, quae paulo an
te ſororem interfecerat, capit; ejuſque ſupplici
uxoris manibus parentavit.

1 CAP. IV. At in Aegypto Cleopatra cum gra-
varetur ſocio regni, filio Ptolemaeo, populum in
eum incitat; abductaque ei Selene uxore, eo in-
dignius, quod ex Selene jam duos filios habebat,
exulare

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

1
culare cogit, arceſſito minore filio Alexandro, &
ge in locum fratris conſtituto: nec filium regno 2
pulisse contenta, bello Cypri exulantem perſe-
citur. Unde pulſo, interficit ducem exercitus
i, quod vivum eum e manibus dimiſiſſet; quan-
am Ptolemaeus verecundia materni belli, non
vibus minor ab inſula receſſiſſet. Igitur Alexan- 3
r territus hac matris crudelitate, & ipſe eam re-
uit, periculoſo regno ſecuram ac tutam vitam
teponens. Cleopatra vero timens, ne major 4
us Ptolemaeus ab Cyziceno ad reciperandam
gyptum auxiliis juvaretur, ingentia Grypo auxi-
& Selenen uxorem nupturam hoſti prioris ma-
i mittit, Alexandrumque filium per legatos in
gnum revocat. cui cum occultis inſidiis exitium 5
achinaretur, occupata ab eodem interficitur, ſpi-
umque non fato, ſed parricidio dedit: digna 6
orſus hac mortis infamia, quae etiam matrem
ro expulit, & duas filias viduas alterno fratrum
atrimonio fecit; & filio alteri in exilium acto
llum intulit, alteri erepto regno exitium per in-
ias machinata eſt.

CAP. V. Sed nec Alexandro caedes tam nefan- 1
inulta fuit. Nam ubi primum compertum eſt,
elere filii matrem interfectam, concurſu populi
exilium agitur, revocatoque Ptolemaeo regnum
dditur; qui neque cum matre bellum gerere vo-
iſſet, nec a fratre armis repetere, quod prior
ſſediſſet. Dum haec aguntur, frater ejus ex 2
llice ſuſceptus, cui pater Cyrenarum regnum
ſtamento reliquerat, herede populo Romano in-
tuto, decedit. Jam enim fortuna Romana por- 3
gere ſe ad orientalia regna, non contenta Ita-
e terminis, coeperat. Itaque & ea pars Libyae
ovincia facta eſt: poſtea Creta Ciliciaque pira-
o bello perdomitae in formam provinciae redi-

 guntur.

4 guntur. Quo facto & Syriae & Aegypti re
Romana vicinitate artata, quae incrementa
nitimis bellis quaerere ſolebant, adempto va
di arbitrio, vires ſuas in perniciem mutuam
5 verterunt: adeo ut aſſiduis praeliis conſump
contemptum finitimorum venerint, praeda
6 Arabum genti, imbelli antea, fuerint. Quo
rex Erotimus fiducia ſeptingentorum filior
quos ex pellicibus ſuſceperat, diviſis exerciti
nunc Aegyptum, nunc Syriam infeſtabat,
gnumque nomen Arabum viribus finitimis ex
guibus fecerat.

LIBER XL.

BREVIARIUM CAPITUM.

1 *Syri Tigranem Armenium regem ſibi deligunt.*
2 *Victo Tigrane, Antiochus Cyziceni filius creatur*
Syriae, quae poſtea in provinciae formam redigi

CAP. I.

1 MUtuis fratrum odiis, & mox filiis inimici
parentum ſuccedentibus, cum inexpiabili b
lo & reges & regnum Syriae conſumptum eſſ
ad externa populus auxilia concurrit, peregrin
2 que ſibi reges circumſpicere coepit. Itaque cu
pars Mithridatem Ponticum, pars Ptolemaeu
ab Aegypto arceſſendum cenſeret; occurreretq
quod Mithridates implicitus bello Romano eſſe
Ptolemaeus quoque ſemper hoſtis fuiſſet Syria
3 omnes in Tigranem regem Armeniae conſenſer
inſtructum praeter domeſticas vires & Parthica ſo
4 cietate & Mithridatis affinitate. Igitur accitus i
regnum Syriae per XVIII annos tranquilliſſimo re

gn

go potitus eſt; neque bello alium laceſſere, ne-
ce laceſſitus inferre alii bellum neceſſe habuit.
CAP. II. Sed ſicut ab hoſtibus tuta Syria fuit, 1
i terrae motu vaſtata eſt, quo centum ſeptuagin-
millia hominum & multae urbes perierunt. Quod
odigium mutationem rerum portendere aruſpi-
s reſponderunt. Igitur Tigrane a Lucullo victo, 2
x Syriae Antiochus Cyziceni filius ab eodem Lu-
llo appellatur. Sed quod Lucullus dederat, poſt- 3
a demit Pompejus: qui poſcenti regnum re-
ondit, *Ne volenti quidem Syriae, nedum recuſanti,*
turum ſe regem, qui XVIII *annos, quibus Tigranes*
riam tenuit, in angulo Ciliciae latuerit; victo autem
dem Tigrane a Romanis, alieni operis praemia poſtu-
. Igitur ut habenti regnum non ademerit; ita quo 4
ſerit Tigrani, non daturum, quod tueri neſciat; ne
rſus Syriam Judaeorum & Arabum latrociniis infe-
m reddat. Atque ita Syriam in provinciae for- 5
am redegit; paulatimque oriens Romanorum
ſcordia conſanguineorum regum factus eſt.

LIBER XLI.

BREVIARIUM CAPITUM.

1 *Parthorum origo, nominis obſcuritas, ſucceſſus, imperium.*

2 *Regni Parthici adminiſtratio. Parthorum ſermo, veſtes, arma, exercitus, praeliandi mos.*

3 *Mores domeſtici, ſepultura, religio, ingenium, virtutes & vitia.*

4 *Parthorum regum res geſtae paucis deſcribuntur.*

5 *Arſacis ſapientiſſimi Parthorum regis vita & mors placida.*

6 *Bactriani regni ſtatus ſub Eucratide, qui a filio opprimitur. Parthorum bellici ſucceſſus.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

CAP. I.

1 PArthi, penes quos, velut diviſione orbis cu
Romanis facta, nunc orientis imperium e
2 Scytharum exules fuere. Hoc etiam ipſorum v
cabulo manifeſtatur: nam Scythico ſermone P
3 *thi* exules dicuntur. Hi & Aſſyriorum & Med
rum temporibus inter orientis populos obſcuri
4 mi fuere. Poſtea quoque cum imperium orien
a Medis ad Perſas tranſlatum eſt, veluti vulg
5 ſine nomine, praeda victorum fuere. Poſtren
6 Macedonibus triumphato oriente ſervierunt:
cuivis mirum videatur, ad tantam eos felicitate
provectos, ut imperent gentibus, ſub quarum impe
7 veluti ſervile vulgus fuere. A Romanis quoque, tri
bellis, per maximos duces, florentiſſimis tempo
bus laceſſiti, ſoli ex omnibus gentibus non pa
8 ſolum, verum etiam victores fuere: quanqua
plus gloriae ſit, inter Aſſyria & Medica Perſic
que, memorata olim regna, & opulentiſſimu
mille urbium Bactrianum imperium emergere p
9 tuiſſe, quam longinqua bella viciſſe; praeter
cum gravibus Scythicis & vicinalibus bellis aſſidu
vexati variis periculorum certaminibus urgerentu
10 Hi domeſticis ſeditionibus Scythia pulſi ſolitudin
inter Hyrcaniam, & Dahas, & Arios, & Spart
11 nos, & Margianos furtim occupavere. Fines dei
de, non intercedentibus primo finitimis, poſte
etiam prohibentibus, in tantum protulere, ut no
immenſa tantum ac profunda camporum, veru
etiam praerupta collium, montiumque ardua oc
12 cupaverint. Ex quo fit, ut Parthiae pleraque fi
nium aut aeſtus, aut frigoris magnitudo, poſſidea
quippe cum montes nix, & campos aeſtus, infeſte
1 CAP. II. Adminiſtratio gentis poſt defectionen
2 Macedonici imperii ſub regibus fuit. Proximu
majeſtat

ajeſtati regum, populorum ordo eſt: ex hoc du-
s in bello, ex hoc rectores in pace habent. Ser- 3
o his inter Scythicum Medicumque medius &
utriſque mixtus. Veſtis olim ſui moris, poſtea- 4
am acceſſere opes, ut Medis perlucida ac fluida.
rmorum patrius ac Scythicus mos. Exercitum 5
on ut aliae gentes liberorum, ſed majorem par-
n ſervitiorum habent; quorum vulgus, nulli ma-
mittendi poteſtate permiſſa, ac per hoc omni-
s ſervis naſcentibus, in dies creſcit. Hos pari
a liberos ſuos cura habent; & equitare & ſa-
tare magna induſtria docent. Locupletiſſimus 6
quiſque eſt, ita plures in bello equites regi ſuo
aebet. Denique Antonio bellum Parthis infe-
nti cum quinquaginta millia equitum occurre-
nt, ſoli CCCC liberi fuere. Cominus in acie 7
neliari, aut obſeſſas expugnare urbes neſciunt.
gnant aut procurrentibus equis, aut terga
ntibus: ſaepe etiam fugam ſimulant, ut incau-
res adverſum vulnera inſequentes habeant.
gnum in praelio non tuba, ſed tympano datur. 8
ec pugnare diu poſſunt; ceterum intolerandi
rent, ſi quantus his impetus eſt, vis tanta &
rſeverantia eſſet. Plerumque in ipſo ardore cer- 9
minis praelia deſerunt, ac paulo poſt pugnam
fuga repetunt, ut, cum maxime viciſſe te pu-
, tunc tibi diſcrimen ſubeundum ſit. Muni- 10
entum ipſis equiſque loricae plumatae ſunt, quae
umque toto corpore tegunt. Auri argentique
llus niſi in armis uſus.

CAP. III. Uxores dulcedine variae libidinis ſin- 1
li plures habent; nec ulla delicta adulterio gra-
as vindicant. Quamobrem feminis non convi- 2
a tantum virorum, verum etiam conſpectum
terdicunt. Carne non niſi venatibus quaeſita 3
ſcuntur. Equis omni tempore vectantur; illis 4

 bella,

bella, illis convivia, illis publica ac privata o-
cia obeunt; ſuper illos ire, conſiſtere, merc
colloqui. Hoc denique diſcrimen inter ſervo
beroſque eſt, quod ſervi pedibus, liberi non
5 equis incedunt. Sepultura vulgo, aut avium,
canum laniatus eſt. Nuda demum oſſa terra
6 ruunt. In ſuperſtitionibus atque cura deoru
7 praecipua amnibus veneratio eſt. Ingenia g
tumida, ſeditioſa, fraudulenta, procacia; qui
violentiam viris, manſuetudinem mulieribus a
8 gnant. Semper aut in externos aut in domeſti
motus inquieti: natura taciti: ad faciendum, qu
ad dicendum, promptiores; proinde ſecunda
9 verſaque ſilentio tegunt. Principibus metu, n
pudore parent. In libidinem projecti, in cib
10 parci. Fides dictis promiſſiſque nulla, niſi q
tenus expedit.

1 CAP. IV. Poſt mortem Alexandri Magni, cu
inter ſucceſſores ejus orientis regna dividerent,
nullo Macedonum dignante Parthorum imperiu,
2 Staſanori externo ſocio traditur. Hi poſtea di
ctis Macedonibus in bellum civile, cum cete
ſuperioris Aſiae populis Eumenem ſequuti ſu
3 quo victo, ad Antigonum tranſiere. Poſt hu
a Nicatore Seleuco, ac mox ab Antiocho & ſ
ceſſoribus ejus poſſeſſi; a cujus pronepote Seleu
primum defecere, primo Punico bello, L. Ma
4 lio Vulſone, M. Attilio Regulo conſulibus. H
jus defectionis impunitatem illis duorum fratru
regum, Seleuci & Antiochi, diſcordia dedit; q
dum ſibi invicem eripere regnum volunt, pe
5 ſequi defectores omiſerunt. Eodem tempore etia
Theodotus mille urbium Bactrianarum praefect
defecit, regemque ſe appellari juſſit: quod exem
plum ſequuti totius orientis populi a Macedonib
6 defecere. Erat eo tempore Arſaces, vir, ſic

incerta

certae originis, ita virtutis expertae. Hic ſolitus 7
trociniis & rapto vivere, accepta opinione Se-
ucum a Gallis in Aſia victum, ſolutus regis me-
t, cum praedonum manu Parthos ingreſſus, prae-
ctum eorum Andragoram oppreſſit, ſublatoque
o, imperium gentis invaſit. Non magno dein- 8
c poſt tempore Hyrcanorum quoque regnum oc-
pavit; atque ita duarum civitatium imperio prae-
cus grandem exercitum parat, metu Seleuci &
heodoti Bactrianorum regis. Sed cito, morte 9
heodoti, metu liberatus cum filio ejus & ipſo
heodoto foedus ac pacem fecit; nec multo poſt,
m Seleuco rege ad defectores perſequendos ve-
ente, congreſſus, victor fuit: quem diem Par- 10
i exinde ſolennem, velut initium libertatis, ob-
rvant.

CAP. V. Revocato deinde Seleuco novis moti- 1
s in Aſiam, dato laxamento, regnum Parthi-
m format, militem legit, caſtella munit, civi-
tes firmat. urbem quoque nomine Daram, in 2
onte Zapaortenon condit: cujus loci ea condi-
o eſt, ut neque munitius quicquam eſſe, neque
noenius poſſit. Ita enim & praeruptis rupibus 3
dique cingitur, ut tutela loci nullis defenſori-
s egeat; & ſoli circumjacentis tanta ubertas eſt,
propriis opibus expleatur. Jam fontium ac ſil- 4
rum ea copia eſt, ut & aquarum abundantia ir-
getur, & venationum voluptatibus exornetur.
c Arſaces, quaeſito ſimul conſtitutoque regno, 5
on minus memorabilis Parthis, quam Perſis Cy-
s, Macedonibus Alexander, Romanis Romu-
s, matura ſenectute decedit. Cujus memoriae 6
nc honorem Parthi tribuerunt, ut omnes exin-
e reges ſuos *Arſacis* nomine nuncupent. Hujus 7
lius & ſucceſſor regni, Arſaces & ipſe nomine,
dverſus Antiochum Seleuci filium, centum mil-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

libus peditum & xx millibus equitum inſtructu
mira virtute pugnavit; ad poſtremum in ſocie-
8 tem ejus aſſumptus eſt. Tertius Parthis rex Pr-
patius fuit, ſed & ipſe Arſaces dictus. Nam, ſi
ut ſupra dictum eſt, omnes reges ſuos hoc n
mine, ſicuti Romani Caeſares, Auguſtoſque co
9 nominavere. Hic actis in regno quindecim ann
deceſſit, relictis duobus filiis, Mithridate & Phr
hate; quorum major Phrahates, more gentis, h
res regni, Mardos, validam gentem, bello d
muit, nec multo poſt deceſſit, multis filiis re
10 ctis. quibus praeteritis, fratri potiſſimum Mith
dati, inſignis virtutis viro, reliquit imperium: pl
regio, quam patrio deberi nomini ratus; potiuſq
patriae, quam liberis conſulendum.

1 Cap: VI. Eodem ferme tempore, ſicuti in Pa
this Mithridates, ita in Bactris Eucratides, mag
2 uterque viri, regna ineunt. Sed Parthorum fo
tuna felicior ad ſummum hoc duce imperii faſt
3 gium eos perduxit. Bactriani autem per varia bell
jactati, non regnum tantum, verum etiam liber
tatem amiſerunt: ſiquidem Sogdianorum & Dran
gianorum Indorumque bellis fatigati, ad poſtre
mum ab invalidioribus Parthis, velut exſangues
4 oppreſſi ſunt. Multa tamen Eucratides bella ma
gna virtute geſſit; quibus attritus, cum obſidio
nem Demetrii regis Indorum pateretur, cum ccc
militibus, LX millia hoſtium aſſiduis eruptionibus
vicit. Quinto itaque menſe liberatus Indiam in
5 poteſtatem redegit. Unde cum ſe reciperet, a filio,
quem ſocium regni fecerat, in itinere interficitur:
qui non diſſimulato parricidio, velut hoſtem, non
patrem interfeciſſet, & per ſanguinem ejus cur-
6 rum egit, & corpus abjici inſepultum juſſit. Dum
haec apud Bactros geruntur, interim inter Parthos
& Medos bellum oritur. Cum varius utriuſque
populi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

pouli caſus fuiſſet, ad poſtremum victoria penes Parthos fuit. His viribus auctus Mithridates Mediae Bacaſin praeponit, ipſe in Hyrcaniam proficiſcitur. Unde reverſus bellum cum Elymaeorum rege geſſit; quo victo hanc quoque gentem regno adiecit, imperiumque Parthorum a monte Caucaſo, multis populis in ditionem redactis, uſque ad flumen Euphratem protulit. Atque ita adverſa valetudine correptus, non minor Arſace proavo, glorioſa ſenectute decedit. 7 8 9

LIBER XLII.

BREVIARIUM CAPITUM.

Mithridatis, Parthorum regis, filius & ſucceſſor Phrahates a militibus interficitur.

Poſt Artabanum Mithridates, cognomine Magnus, regnat, qui bellum infert Armeniae; de cujus origine & primis regibus diſſerit Juſtinus.

Jaſonis & Armenii Armeniae conditoris elogia. Tigris fluvii origo.

Mithridati ejecto Orodes ſucceſſit, qui parricidiis & cladibus domi & foris exagitatur.

Phrahatis, filii Orodis, horrenda parricidia & varia fortuna. Auguſtus ab eo captivos Romanos & ſigna militaria repetit.

CAP. I.

Poſt necem Mithridatis, Parthorum regis, Phrahates filius ejus rex conſtituitur; qui cum inferre bellum in ultionem tentati ab Antiocho Parthici regni Syriae ſtatuiſſet, Scytharum motibus ad ſua defendenda revocatur. Namque Scythae in auxilium Parthorum adverſus Antiochum Syriae regem 1 2

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

regem mercede ſollicitati, cum confecto jam be
ſuperveniſſent, & calumnia tardius lati auxilii m
cede fraudarentur; dolentes tantum iis itin
fruſtra emenſum, quum vel ſtipendium pro ve
tione, vel alium hoſtem dari ſibi poſcerent,
perbo reſponſo offenſi fines Parthorum vaſtare c
3 perunt. Igitur Phrahates cum adverſus eos pr
ciſceretur, ad tutelam regni reliquit Himer
quendam, pueritiae ſibi flore conciliatum:
tyrannica crudelitate, oblitus & vitae praeteri
& vicarii officii, Babylonios, multaſque alias
4 vitates importune vexavit. Ipſe autem Phraha
exercitum Graecorum, quem bello Antiochi
ptum ſuperbe crudeliterque tractaverat, in bell
ſecum ducit; immemor prorſus, quod hoſti
eorum animos nec captivitas minuerat, & inſu
5 injuriarum indignitas exacerbaverat. Itaque c
inclinatam Parthorum aciem vidiſſent, arma
hoſtes tranſtulere; & diu cupitam captivitatis
tionem, exercitus Parthici & ipſius Phrahatis re
cruenta caede, exſequuti ſunt.

1 CAP. II. In hujus locum Artabanus, patru
ejus, rex ſubſtituitur. Scythae autem contenti
ctoria, depopulata Parthia, in patriam revertu
2 tur. Sed Artabanus bello Thogariis illato,
3 brachio vulneratus, ſtatim decedit. Huic Mith
dates filius ſuccedit, cui res geſtae *Magni* cogn
men dedere; quippe claritatem parentum, aem
latione virtutis accenſus, animi magnitudine ſupe
4 greditur. Multa igitur bella cum finitimis mag
virtute geſſit, multoſque populos Parthico reg
5 addidit. Sed & cum Scythis proſpere aliquoti
6 dimicavit, ultorque injuriae parentum fuit. A
poſtremum Ortoadiſti Armeniorum regi bellu
7 intulit. Sed quoniam in Armeniam tranſitum f
8 cimus, origo ejus paulo altius repetenda eſt. N

qu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ce enim ſilentio praeteriri tantum regnum fas eſt,
m fines ejus poſt Parthiam omnium regnorum
gnitudinem ſuperent. Siquidem Armenia a 9
ppadocia uſque mare Caſpium undecies centum
illia patet, ſed in latitudinem millia paſſuum
tingenta porrigitur. Condita eſt autem ab Ar- 10
nio, Jaſonis Theſſali comite; quem cum per-
dum propter inſignem periculoſamque regno ſuo
tutem Pelias rex cuperet, denuntiata militia,
Colchos eum abire jubet, pellemque arietis me-
rabilem gentibus reportare; ſperans interitum
i, aut ex periculis tam longae navigationis, aut
bello tam profundae barbariae. Igitur Jaſon 11
ulgata opinione tam glorioſae expeditionis, cum
eum certatim principes juventutis totius ferme
is concurrerent, exercitum fortiſſimorum vi-
rum, qui *Argonautae* cognominati ſunt, com-
avit: quem cum magnis rebus geſtis incolumem 12
duxiſſet, rurſus a Peliae filiis Theſſalia pulſus,
gna vi cum ingenti multitudine, quae ad famam
tutis ejus ex omnibus gentibus quotidie conflue-
, comite Medea uxore, quam repudiatam mi-
ſatione exilii rurſum receperat, & Medio pri-
gno, ab Aegeo, rege Athenienſium, genito,
lchos repetivit, ſocerumque etiam regno pul-
m reſtituit.

CAP. III. Magna deinde bella cum finitimis 1
ſſit; captaſque civitates partim regno ſoceri, ad
olendam ſuperioris militiae injuriam, qua & fi-
m ejus Medeam abduxerat, & filium Aegialium
erfecerat, adjunxit; partim populis quos ſecum
duxerat, aſſignavit. Primuſque humanorum poſt 2
erculem & Liberum, qui reges orientis fuiſſe
duntur, eam caeli plagam domuiſſe dicitur.
pulis quibuſdam Recam & Amphiſtratum, auri- 3
s Caſtoris & Pollucis, duces aſſignavit. Cum 4
Albanis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Albanis foedus percuſſit, qui Herculem ex Ita
ab Albano monte, cum, Geryone extincto, a
menta ejus per Italiam duceret, ſecuti dicu
quique memores Italicae originis exercitum
5 Pompeji bello Mithridatico *fratres* ſalutavere.
que Jaſoni totus ferme oriens, ut conditori,
vinos honores templaque conſtituit; quae
menion dux Alexandri Magni poſt multos
nos dirui juſſit, ne cujuſquam nomen in ori
6 venerabilius, quam Alexandri eſſet. Poſt mor
Jaſonis, Medius aemulus virtutis ejus, in ho
rem matris, Medeam urbem condidit, regnum
ex nomine ſuo Medorum conſtituit, ſub c
7 majeſtate orientis poſtea imperium fuit. Alb
vicinae Amazones ſunt; quarum reginam T
leſtrem concubitum Alexandri petiiſſe, multi
8 ctores prodidere. Armenius quoque & ipſe T
ſalus, unus de numero ducum Jaſonis, recoll
multitudine, quae amiſſo Jaſone rege paſſim
9 gabatur, Armeniam condit. a cujus montibus
gris fluvius modicis primo incrementis naſcit
interjecto deinde aliquanto ſpatio, ſub terras m
gitur, atque ita poſt quinque & viginti millia p
ſuum grande jam flumen in regione Sophe
emergit, ac ſic in paludes Euphratis recipitur.

1 CAP. IV. Igitur Mithridates rex Parthoru
poſt bellum Armeniae, propter crudelitatem a
2 natu Parthico, regno pellitur. Frater ejus Orod
cum regnum vacans occupaſſet, Babyloniam, q
Mithridates confugerat, diu obſidet; & fame co
3 ctos in deditionem oppidanos compellit. Mith
dates autem fiducia cognationis ultro ſe in pot
4 ſtatem Orodis tradit. Sed Orodes plus hoſtem
quam fratrem cogitans, in conſpectu ſuo trucida
eum juſſit; & poſthaec bellum cum Romanis geſſi
Craſſumque imperatorem cum filio & omni exe

cit

ci Romano delevit. Hujus filius Pacorus miſſus 5
ad perſequendas Romani belli reliquias, magnis
rebus in Syria geſtis, in Parthiam patri ſuſpectus
revocatur: quo abſente, exercitus Parthorum re-
lictus in Syria a Caſſio quaeſtore Craſſi cum omni-
bus ducibus trucidatur. His ita geſtis, non magno 6
post tempore Romanis inter Caeſarem Pompejum-
que civile bellum oritur: in quo Parthi Pompejana-
rum partium fuere, & propter amicitiam cum
Pompejo bello Mithridatico junctam, & propter
Craſſi necem, cujus filium in partibus Caeſaris
eſſe audierant; quem ultorem patris victore Cae-
ſare futurum non dubitabant. Itaque victis partibus 7
Pompejanis, & Caſſio & Bruto auxilia adverſus
Auguſtum & Antonium miſere: & poſt belli fi-
nem rurſum Pacoro duce, inita cum Labieno ſo-
cietate, Syriam & Aſiam vaſtavere; caſtraque Ven-
tidii, qui poſt Caſſium abſente Pacoro exercitum
Parthicum fuderat, magna mole aggrediuntur.
Sed ille ſimulato timore, diu continuit ſe, & in- 8
ſultare Parthos aliquantiſper paſſus eſt. Ad poſtre-
mum in ſecuros laetoſque partem legionum emiſit;
quarum impetu fuſi Parthi in diverſa abiere. Pa- 9
corus cum fugientes ſuos abduxiſſe ſecum legiones
Romanas putaret, caſtra Ventidii, veluti ſine de-
fenſoribus, aggreditur. Tum Ventidius reliqua 10
parte legionum emiſſa univerſam Parthorum ma-
num cum rege ipſo Pacoro interfecit; nec ullo
bello Parthi unquam majus vulnus acceperunt.
Haec cum in Parthia nuntiata eſſent, Orodes pater 11
Pacori, qui paulo ante vaſtatam Syriam, occupatam
Aſiam a Parthis audierat, victoremque Pacorum
Romanorum gloriabatur, repente filii morte, &
exercitus clade audita, ex dolore in furorem ver-
titur. Multis diebus non alloqui quemquam, non 12
cibum ſumere, non vocem mittere, ita ut etiam
mutus

13 mutus factus videretur. Poſt multos deinde
ubi dolor vocem laxaverat, nihil aliud quan
corum vocabat: Pacorus illi videri, Pacoru
diri videbatur, cum illo loqui, cum illo con
14 re; interdum quaſi amiſſum flebiliter dolebat.
longum deinde luctum, alia ſollicitudo miſeran
ſenem invadit, quem ex numero XXX filioru
15 locum Pacori regem deſtinet. Multae pelle
ex quibus generata tanta juventus erat, pro
16 quaeque ſollicitae animum ſenis obſidebant.
fatum Parthiae fecit, in qua jam quaſi ſolenn
reges parricidas habere, ut ſceleratiſſimus omn
& ipſe Phrahates nomine rex ſtatueretur.
1 CAP. V. Itaque ſtatim, quaſi nollet mori,
trem interfecit; fratres quoque XXX trucidat.
2 nec in filiis ceſſant parricidia. nam cum infe
ſibi optimates propter aſſidua ſcelera videret,
eſſet qui nominari rex poſſet, adultum filium
3 terfici jubet. Huic Antonius, propter auxil
adverſus ſe & Caeſarem latum, bellum cum ſe
cim validiſſimis legionibus intulit; ſed grav
4 multis praeliis vexatus a Parthia refugit. Qua
ctoria inſolentior Phrahates redditus, cum mu
crudeliter conſuleret, in exilium a populo ſuo p
5 litur. Itaque cum magno tempore finitimas
vitates, ad poſtremum Scythas precibus fatigaſ
Scytharum maximo auxilio in regnum reſtituit
6 Hoc abſente, regem Parthi Tiridatem quenda
conſtituerant; qui, audito adventu Scytharu
cum magna amicorum manu ad Caeſarem,
Hiſpaniam bellum tunc temporis gerentem, pr
fugit, obſidem Caeſari minimum filium Phral
tis ferens, quem negligentius cuſtoditum rapuer
7 Quo cognito, Phrahates legatos ſtatim ad Cae
rem mittit; *ſervum ſuum Tiridatem, & filium*
8 *mitti ſibi* poſtulat. Caeſar & legatione Phraha

audit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

uca, & Tiridatis poſtulatis cognitis (nam & ip- ſtitui in regnum deſiderabat, *juris Romano- futuram Parthiam* affirmans, *ſi ejus regnum ris eorum fuiſſet*) *neque Tiridatem dediturum 'arthis* dixit, *neque adverſus Parthos Tirida- ixilia daturum.*
9 Ne tamen per omnia ni- Caeſare obtentum videretur, Phrahati filium oretio remiſit; & Tiridati, quoad manere apud oianos vellet, opulentum ſumptum praeberi ſſ.
10 Poſt haec finito Hiſpanienſi bello, cum in m ad componendum orientis ſtatum veniſſet, m Phrahati incuſſit, ne bellum Parthiae vel- ferre.
11 Itaque tota Parthia captivi ex Craſ- n ſive Antonii exercitu recollecti, ſignaque his militaria Auguſto remiſſa.
12 Sed & filii pteſque Phrahatis obſides Auguſto dati: pluſ- Caeſar magnitudine nominis ſui fecit, quam s alius imperator facere potuiſſet.

LIBER XLIII.

BREVIARIUM CAPITUM.

omani imperii initia. Urbis origo. primi Italiae cultores & reges.

hea Numitoris filia Remum & Romulum parit, qui mira quadam ratione educati emergunt.

omaque condita, ſenatus conſtitutus, raptae Sabinae, vicini ſubacti. Phocaeenſes Tarquinii temporibus Maſſiliam condunt, Liguribus invidentibus.

'aria Maſſilienſium fortuna, & felices ſucceſſus.

Iaſſilienſium bella, & foedera. eorundem benevolentia & munificentia in Romanos.

CAP. I.

1 rthicis, orientalibuſque, ac totius propemo- m orbis rebus expeditis, ad initia Romanae urbis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

urbis Trogus, velut poſt longam peregrination
domum revertitur; ingrati civis officium ex
mans, ſi, cum omnium gentium res geſtas i
2 ſtraverit, de ſola patria taceat. Breviter ig
initia Romani imperii perſtringit; ut nec mod
propoſiti operis excedat, nec utique originem
bis, quae eſt caput totius orbis, ſilentio prae
3 mittat. Italiae cultores primi Aborigines fue
quorum rex Saturnus tantae juſtitiae fuiſſe tr
tur, ut neque ſervierit ſub illo quiſquam, ne
quicquam privatae rei habuerit; ſed omnia co
munia & indiviſa omnibus fuerint, veluti un
4 cunctis patrimonium eſſet. Ob cujus exempli
moriam cautum eſt, ut Saturnalibus exaequ
omnium jure paſſim in conviviis ſervi cum do
5 nis recumbant. Itaque Italia, regis nomine,
turnia appellata eſt; & mons in quo habita
Saturnius; in quo nunc, veluti a Jove pulſo
6 dibus ſuis Saturno, Capitolium eſt. Poſt h
tertio loco regnaſſe Faunum ferunt, ſub quo
vander, ab Arcadiae urbe Pallanteo, in Itali
cum mediocri turba popularium venit: cui Fau
& agros, & montem, quem ille poſtea *Palant*
7 appellavit, benigne aſſignavit. In hujus radici
templum Lyceo, quem Graeci *Pana*, Rom
Lupercum appellant, conſtituit: ipſum Dei ſi
lacrum nudum caprina pelle amictum eſt, quo
8 bitu nunc Romae Lupercalibus decurritur. Fau
fuit uxor nomine Fatua, quae aſſidue divino
ritu impleta velut per furorem, futura praen
nebat. Unde adhuc, qui inſpirari ſolent, *fatu*
9 dicuntur. Ex filia Fauni & Hercule, qui eod
tempore, extincto Geryone, armenta victoriae pr
mia per Italiam ducebat, ſtupro conceptus La
10 nus procreatur. Quo tenente regnum, Aeneas
Ilio, Troja a Graecis expugnata, in Italiam ve

ſtati

tamque bello exceptus, cum in aciem exerci-
ui eduxiſſet, ad colloquium vocatus, tantam
irationem ſui Latino praebuit, ut & in ſocie-
n regni reciperetur, & Lavinia in matrimo-
n ei data, gener aſciſceretur. Poſt commune 11
que bellum adverſus Turnum Rutulorum re-
ı, propter fraudatas Laviniae nuptias, fuit; in
& Turnus & Latinus interierunt. Igitur cum 12
eas jure victoriae utroque populo potiretur,
m ex nomine uxoris Lavinium condidit. Bellum 13
de adverſus Mezentium, regem Etruſcorum,
in quo cum ipſe occidiſſet, in locum ejus Aſca-
filius ſucceſſit; qui Lavinio relicto longam Al-
condidit, quae trecentis annis caput regni fuit.
AP. II. Poſt multos deinde urbis hujus reges,
oſtremum Numitor & Amulius regno potiti 1
Sed Amulius cum aetate priorem Numito-
oppreſſiſſet, filiam ejus Rheam in perpetuam 2
nitatem, ne quis vindex regni ſexus viri-
gente Numitoris oriretur, demerſit, addita
iiae ſpecie honoris, ut non damnata, ſed ſa-
os electa videretur. Igitur clauſa in luco Mar- 3
ro, duos pueros, incertum ſtupro, an ex
te conceptos, enixa eſt. Quo cognito Amu- 4
multiplicato metu proventu duorum, pueros
ni jubet, & puellam vinculis onerat, ex quo-
injuria deceſſit. Sed Fortuna, origini Roma- 5
roſpiciens, pueros lupae alendos obtulit; quae
lis catulis, diſtenta ubera exinanire cupiens,
icem ſe infantibus praebuit. Quum ſaepius 6
arvulos, veluti ad catulos, reverteretur, rem
tulus paſtor animadvertit, ſubtractoſque ferae
greges pecorum agreſti vita nutrivit. Mar- 7
ueros fuiſſe, ſive quod in luco Martis enixi
, ſive quod a lupa, quae in tutela Martis eſt,
iti, velut manifeſtis argumentis, creditum.

Nomina

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Nomina pueris, alteri *Remo*, alteri *Romulo* fue
8 Adultis inter paſtores, de virtute quotidiana c
9 tamina & vires & pernicitatem auxere. Ig
cum latrones a rapina pecorum induſtrie frequ-
terque ſummoverent, Remus ab iiſdem latro-
bus captus, veluti ipſe eſſet, quod in aliis pro-
bebat, regi offertur: crimini datur, quaſi gre
Numitoris infeſtare ſolitus eſſet. Tunc a re
10 Numitori in ultionem traditur. Sed Num
adoleſcentia juvenis permotus, & in ſuſpicion
expoſiti nepotis adductus, cum eum nunc lin-
mentorum filiae ſimilitudo, nunc aetas expoſi-
nis temporibus congruens, anxium tenerent,
pente Fauſtulus cum Romulo ſupervenit: a q
cognita origine puerorum, facta conſpiratione
adoleſcentes in ultionem maternae necis, & N
mitor in vindictam erepti regni armantur.

1 CAP. III. Occiſo Amulio, regnum Numi
reſtituitur, & urbs Romana ab adoleſcentibus c
2 ditur. Tunc & ſenatus centum ſeniorum,
Patres dicti ſunt, conſtituitur: tunc & vicinis c
nubia paſtorum dedignantibus, virgines Sabinae
piuntur; finitimiſque populis armis ſubjectis,
mum Italiae, & mox orbis imperium quaeſitu
3 Per ea adhuc tempora reges haſtas pro diadem
habebant, quas Graeci *ſceptra* dixere. Nam
ab origine rerum, pro diis immortalibus vete
haſtas coluere; ob cujus religionis memoriam
4 huc deorum ſimulacris haſtae adduntur. Tem
ribus Tarquinii regis ex Aſia Phocaeenſium juve
tus, oſtio Tiberis invecta, amicitiam cum R
manis junxit: inde in ultimos Galliae ſinus na
bus profecta, Maſſiliam inter Ligures & fe
gentes Gallorum condidit; magnaſque res,
dum armis ſe adverſus Gallicam feritatem tuent
ſive dum ultro laceſſunt, a quibus fuerant a
laceſſ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

æſſiti, geſſerunt. Namque Phocaeenſes exigui- 5
r ac macie terrae coacti ſtudioſius mare quam
eas exercuere: piſcando, mercando, plerunque
m latrocinio maris, quod illis temporibus glo-
: habebatur, vitam tolerabant. Itaque in ulti- 6
am oceani oram procedere auſi, in ſinum Gal-
m oſtio Rhodani amnis devenere. Cujus loci 7
enitate capti, reverſi domum referentes quae
erant, plures ſollicitavere. Duces claſſis Simos 8
'rotis fuere. Itaque regem Segobrigiorum, Nan-
n nomine, in cujus finibus urbem condere ge-
bant, amicitiam petentes conveniunt. Forte 9
die rex occupatus in apparatu nuptiarum Gy-
filiae erat; quam more gentis, electo inter epu-
genero, nuptum tradere illic parabat. Itaque 10
n ad nuptias invitati omnes proci eſſent, rogan-
etiam Graeci hoſpites ad convivium. Introdu- 11
deinde virgo, cum juberetur a patre aquam
rigere ei quem virum eligeret, tunc omiſſis
nibus ad Graecos converſa aquam Proti porri-
; qui factus ex hoſpite gener, locum condendae
is a ſocero accepit. Condita igitur Maſſilia eſt 12
pe oſtia Rhodani amnis, in remoto ſinu, vel-
in angulo maris. Sed Ligures incrementis 13
is invidentes Graecos aſſiduis bellis fatigabant.
i pericula propulſando in tantum enituerunt,
victis hoſtibus, in captivis agris multas colonias
ſtituerent.

CAP. IV. Ab his igitur Galli, & uſum vitae 1
tioris, depoſita & manſuefacta barbaria, & a-
rum cultus, & urbes moenibus cingere didice-
t. Tunc & legibus, non armis vivere, tunc 2
vitem putare, tunc olivam ſerere conſueverunt;
oque magnus & hominibus & rebus impoſitus
nitor, ut non Graecia in Galliam emigraſſe,
Gallia in Graeciam tranſlata videretur. Mor- 3

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

tuo rege Nanno Segobrigiorum, a quo locus c
ceptus condendae urbis fuerat, cum regno fi
ejus Comanus ſucceſſiſſet, affirmat Ligur quid
quandoque Maſſiliam exitio finitimis populis fu
ram, opprimendamque in ipſo ortu, ne mox v
4 *dior ipſum obrueret.* Subnectit & illam fabul
Canem aliquando partu gravidam locum a pa
precario petiſſe, in quo pareret; quo obtento,
rato petiſſe ut ſibi educare eodem in loco catu
liceret; ad poſtremum, adultis catulis, fultam
meſtico praeſidio, proprietatem loci ſibi vindi
5 *ſe. Non aliter Maſſilienſes, qui nunc inqui*
videantur, quandoque dominos regionum futu
6 His incitatus rex inſidias Maſſilienſibus
truit. Itaque ſolenni Floraliorum die mul
fortes ac ſtrenuos viros hoſpitii jure in urb
miſit, plures ſirpeis latentes frondibuſque ſup
7 tectos induci vehiculis jubet; & ipſe cum exe
tu in proximis montibus deliteſcit, ut quum no
a praedictis apertae portae forent, tempeſtive
inſidias adeſſet, urbemque ſomno ac vino ſep
8 tam armatis invaderet. Sed has inſidias mul
quaedam, regis cognata, prodidit, quae adul
rare cum Graeco adoleſcente ſolita, in ample
juvenis, miſerata formae ejus, inſidias aper
9 *periculumque declinare* jubet. Ille rem ſtatim ad m
giſtratus defert: atque ita patefactis inſidiis, cu
cti Ligures comprehenduntur, latenteſque de ſ
10 peis protrahuntur. Quibus omnibus interfecti
inſidianti regi inſidiae tenduntur. Caeſa ſunt cu
11 ipſo rege hoſtium ſeptem millia. Exinde Maſ
lienſes feſtis diebus portas claudere, vigilias age
ſtationem in muris obſervare, peregrinos rec
gnoſcere, curas habere, ac veluti bellum habea
12 ſic urbem pacis temporibus cuſtodire. Adeo ill
bene inſtituta, non temporum neceſſitate, ſ
rect

ce faciendi conſuetudine , ſervantur.

AP. V. Poſt haec magna illis cum Liguribus, 1
gna cum Gallis, fuere bella; quae res, & ur-
gloriam auxit, & virtutem Graecorum, mul-
icata victoria, celebrem inter finitimos reddi-
Carthaginienſium quoque exercitus, cum bel- 2
n captis piſcatorum navibus ortum eſſet, ſaepe
uerunt, pacemque victis dederunt; cum Hiſpa- 3
amicitiam junxerunt ; cum Romanis prope
nitio conditae urbis foedus ſumma fide cuſto-
runt, auxiliiſque in omnibus bellis induſtrie ſo-
s juverunt. Quae res illis & virium fiduciam
it, & pacem ab hoſtibus praeſtitit. Cum igitur 4
aſſilia fama rerum geſtarum, & abundantia opum,
virium gloria virente floreret, repente finitimi
uli ad nomen Maſſilienſium delendum, veluti
commune extinguendum incendium concur-
t. Dux conſenſu omnium Catumandus regu- 5
eligitur; qui, cum magno exercitu lectiſſimo-
n virorum urbem hoſtium obſideret, per quietem
cie torvae mulieris, quae ſe deam dicebat, ex-
ritus , ultro pacem cum Maſſilienſibus fecit; 6
itoque ut intrare illi urbem, & deos eorum ado-
e liceret, cum in arcem Minervae veniſſet,
nſpecto in porticibus ſimulacro deae, quam per
ietem viderat, repente exclamat, *illam eſſe, quae*
nocte exterruiſſet ; illam, quae recedere ab obſidione
iſſet. Gratulatuſque Maſſilienſibus, quod ani- 7
dverteret eos ad curam deorum immortalium
rtinere, torque aureo donata dea, in perpetuum
nicitiam cum Maſſilienſibus junxit. Parta pace, 8
ſecuritate fundata, revertentes a Delphis Maſſi-
nſium legati, quo miſſi munera Apollini tule-
nt, audierunt urbem Romanam a Gallis captam,
cenſamque. Quam rem domi nuntiatam publico 9
nere Maſſilienſes proſequuti ſunt ; aurumque

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

& argentum publicum privatumque contulerunt ad explendum pondus Gallis, a quibus redemptam
10 pacem cognoverant. Ob quod meritum & im munitas illis decreta, & locus ſpectaculorum i ſenatu datus, & foedus aequo jure percuſſum
11 In poſtremo libro, Trogus majores ſuos a Vo contiis originem ducere; avum ſuum Trogun Pompejum, Sertoriano bello, civitatem a Cn
12 Pompejo percepiſſe dicit: patruum Mithridatic bello turmas equitum ſub eodem Pompejo duxiſſe patrem quoque ſub Cajo Caeſare militaſſe, epiſto larumque & legationum, ſimul & anuli curan habuiſſe.

LIBER XLIV.

BREVIARIUM CAPITUM.

1 *Hiſpaniae nomen, ſitus, fertilitas, amnes, clauſtra forma, ſalubritas.*

2 *Hiſpanorum mores, primus dux Viriatus.*

3 *Equarum Luſitanicarum fabula. Gallaecorum origo, divitiae, & miranda.*

4 *Habidis, Gallaeciae & finitimarum regionum principis, hiſtoria, ſeu fabuloſa narratio, & prudens adminiſtratio. Geryonis, qui triplex fabulis dictus, regnum.*

5 *Carthaginienſium imperium. Praeclari eorundem duces violenta morte pereunt. Hiſpanos domat Caeſar Auguſtus.*

CAP. I.

1 Hiſpania ſicuti Europae terminos claudit, ita &
2 hujus operis finis futura eſt. Hanc veteres ab Ibero amne primum Iberiam, poſtea ab Hiſpano
3 Hiſpaniam cognominaverunt. Haec inter Africam & Galliam poſita, oceani freto, & Pyrenaeis monti-

ontibus clauditur. Sicut minor utraque terra,
utraque fertilior. Nam neque, ut Africa, vio- 4
to ſole torretur, neque, ut Gallia, aſſiduis ven-
fatigatur; ſed media inter utramque, hinc tem-
rato calore, inde felicibus & tempeſtivis imbri-
s in omnia frugum genera foecunda eſt; adeo
non ipſis tantum incolis, verum etiam Italiae,
bique Romanae cunctarum rerum abundantiam
ficiat. Hinc enim non frumenti tantum magna 5
pia eſt, verum & vini, mellis, oleique; nec
ri ſolum materia praecipua eſt, ſed & equorum
nices greges: nec ſummae tantum terrae lau- 6
da bona, verum & abſtruſorum metallorum
ces divitiae. Jam lini, ſpartique vis ingens;
nii certe nulla feracior terra. In hac rurſus 7
mium non torrentes rapidique, ut noceant, ſed
es, & vineis campiſque irrigui, aeſtuariiſque
ani affatim piſcoſi, plerique etiam divites au-
quod in balucibus vehunt. Uno tantum Py- 8
aei montis dorſo adhaeret Galliae; reliquis
tibus in orbem mari cingitur. Forma terrae 9
pe quadrata, niſi quod artantibus freti litori-
in Pyrenaeum coit. Porro Pyrenaei montis
ium ſexcenta millia paſſuum efficit. Salubri- 10
caeli per omnem Hiſpaniam aequalis, quia
s ſpiritus nulla paludium gravi nebula inficitur.
c accedunt & marinae aurae undique verſus
dui flatus, quibus omnem provinciam pene-
tibus, eventilato terreſtri ſpiritu, praecipua
minibus ſanitas redditur.

CAP. II. Corpora hominum ad inediam labo- 1
que, animi ad mortem parati. Dura omnibus
ſtricta parcimonia. Bellum, quam otium ma- 2
; ſi extraneus deeſt, domi hoſtem quaerunt.
pe tormentis pro ſilentio rerum creditarum 3
mortui. adeo illis fortior taciturnitatis cura,

 quam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

4 quam vitae. Celebratur etiam bello Punico ſer
illius patientia, qui ultus dominum inter torme
ta riſu exultavit, ſerenaque laetitia crudelitate
5 torquentium vicit. Velocitas genti pernix, i
quies animus. plurimis militares equi, & arm
6 ſanguine ipſorum cariora. Nullus in feſtos di
epularum apparatus. Aqua calida lavari, poſt ſ
cundum bellum Punicum a Romanis didicer
7 In tanta ſeculorum ſerie nullus illis dux magn
praeter Viriatum fuit, qui annis decem Roman
varia victoria fatigavit. adeo feris propiora, qua
hominibus, ingenia gerunt. Quem ipſum non ju
dicio populi electum, ſed ut cavendi ſcienten
declinandorumque periculorum peritum, ſequu
8 ſunt. Cujus ea virtus continentiaque fuit, ut, cu
conſulares exercitus frequenter vicerit, tantis r
bus geſtis non armorum, non veſtis cultum, ne
denique victum mutaverit, ſed in eo habitu, qu
primum bellare coepit, perſeveraverit; ut quiv
gregarius miles ipſo imperatore opulentior vid
retur.

1 CAP. III. In Luſitanis juxta fluvium Tagum
vento equas foetus concipere multi auctores pro
didere. quae fabulae ex equarum foecunditate &
gregum multitudine natae ſunt; qui tanti in Gal
laecia & Luſitania, ac tam pernices viſuntur, u
2 non immerito vento ipſo concepti videantur. Gal
laeci autem Graecam ſibi originem aſſerunt. Si
quidem poſt finem Trojani belli, Teucrum mort
Ajacis fratris inviſum patri Telamoni, quum non
reciperetur in regnum, Cyprum conceſſiſſe, atque
ibi urbem nomine antiquae patriae Salaminam con
didiſſe. Inde accepta opinione paternae mortis pa
3 triam repetiſſe. Sed quum ab Euryſace Ajacis
filio acceſſu prohiberetur, Hiſpaniae litoribus ap-
pulſum, loca, ubi nunc eſt Carthago nova, oc-
cupaſſe;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

oaſſe; inde Gallaeciam tranſiſſe, & poſitis ſedi-
; genti nomen dediſſe. Gallaeciae autem portio, 4
nphilochi dicuntur. Regio cum aeris ac plumbi
errima, tum & minio, quod etiam vicino flu-
ni nomen dedit. Auro quoque ditiſſima, adeo 5
etiam aratro frequenter glebas aureas exſcin-
nt. In hujus gentis finibus ſacer mons eſt, quem 6
ro violari nefas habetur; ſed ſi quando fulgure
ra proſciſſa eſt, quae in his locis aſſidua res eſt,
tectum aurum velut Dei munus colligere per-
ttitur. Feminae res domeſticas, agrorumque 7
lturas adminiſtrant; ipſi armis, & rapinis ſerviunt.
aecipua his quidem ferri materia, ſed aqua ipſo 8
rro violentior: quippe temperamento ejus fer-
m acrius redditur; nec ullum apud eos telum
obatur, quod non aut Bilbili fluvio, aut Chalybe
gatur. Unde etiam Chalybes, fluvii hujus 9
itimi appellati, ferroque ceteris praeſtare dicuntur.
CAP. IV. Saltus vero Tarteſiorum, in quibus Ti- 1
nas bellum adverſus Deos geſſiſſe proditur, in-
luere Cunetes; quorum rex vetuſtiſſimus Gar-
oris, mellis colligendi uſum primus invenit.
uic cum ex filiae ſtupro nepos proveniſſet, pu- 2
ore flagitii, variis generibus extingui parvulum
oluit; ſed per omnes caſus fortuna quadam ſer-
atus ad poſtremum ad regnum tot periculorum
iſeratione pervenit. Primum omnium cum eum 3
rponi juſſiſſet, & poſt dies ad corpus expoſiti re-
uirendum miſiſſet, inventus eſt vario ferarum
cte nutritus. Deinde relatum domum, tramite 4
guſto, per quem armenta commeare conſueve-
ant, projici jubet; crudelis prorſus qui procul-
ari nepotem, quam ſimplici morte interfici ma-
uit. Ibi quoque cum inviolatus eſſet, nec ali- 5
nentis egeret; canibus primo jejunis, & multo-
um dierum abſtinentia cruciatis, mox etiam ſui-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

6 bus objecit. Itaque cum non ſolum non noce-
tur, verum etiam quarundam uberibus aleretu
7 ad ultimum in oceanum abjici juſſit. Tum p
ne manifeſto quodam numine inter furentes aeſtu
ac reciprocantes undas, velut nave, non fluctu v
8 heretur, leni ſalo in litore exponitur. nec mul
poſt cerva affuit, quae ubera parvulo offerret. I
de denique converſatione nutricis eximia puei
pernicitas fuit, interque cervorum greges diu moi
tes ſaltuſque haud inferior velocitate peragravi
9 Ad poſtremum laqueo captus, regi dono datu
eſt. Tunc & lineamentorum ſimilitudine, & nc
tis corporis, quae inuſtae parvulo fuerant, nepc
10 agnitus. Admiratione deinde tot caſuum pericu
lorumque, ab eodem ſucceſſor regni deſtinatu
11 Nomen illi impoſitum *Habidis*; qui ut regnun
accepit, tantae magnitudinis fuit, ut non fruſtr
deorum majeſtate tot periculis ereptus videretur
quippe barbarum populum legibus junxit, & bo
ves primus aratro domari, frumentaque ſulco
quaerere docuit, & ex agreſti cibo mitiora veſci
odio eorum quae ipſe paſſus fuerat, homines coe-
12 git. Hujus caſus fabuloſi viderentur, niſi & Ro-
manorum conditores lupa nutriti, & Cyrus rex
13 Perſarum cane alitus proderetur. Ab hoc mini-
ſteria ſervilia populo interdicta, & plebs in ſe-
14 ptem urbes diviſa. Mortuo Habide regnum per
multa ſecula a ſucceſſoribus ejus retentum eſt.
In alia parte Hiſpaniae, & quae ex inſulis con-
ſtat, regnum penes Geryonem fuit. In hac, tan-
ta pabuli laetitia eſt, ut niſi abſtinentia interpellata
15 ſagina fuerit, pecora rumpantur. Inde denique
armenta Geryonis, quae illis temporibus ſolae
opes habebantur, tantae famae fuere, ut Hercu-
16 lem ex Aſia praedae magnitudine illexerint. Por-
ro Geryonem ipſum non triplicis naturae, ut fa-
bulis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

us proditur, fuiſſe ferunt; ſed tres fratres tantae
cordiae extitiſſe, ut uno animo omnes regi
erentur: nec bellum Herculi ſua ſponte intu-
, ſed cum armenta ſua rapi vidiſſent, amiſſa
o repetiſſe.

CAP. V. Poſt regna deinde Hiſpaniae, primi 1
thaginienſes imperium provinciae occupavere.
m cum Gaditani a Tyro, unde & Carthagi- 2
nſibus origo eſt, ſacra Herculis, per quietem
i, in Hiſpaniam tranſtuliſſent, urbemque ibi
didiſſent, invidentibus incrementis novae urbis
timis Hiſpaniae populis, ac propterea Gadita-
bello laceſſentibus, auxilium conſanguineis
thaginienſes miſere. Ibi felici expeditione & 3
ditanos ab injuria vindicaverunt, & majorem
tem provinciae imperio ſuo adjecerunt. Poſtea 4
oque hortantibus primae expeditionis auſpiciis,
milcarem imperatorem cum magna manu ad
cupandam provinciam miſere: qui magnis re-
geſtis, dum fortunam inconſultius ſequitur,
inſidias deductus, occiditur. In hujus locum 5
ner ipſius Hasdrubal mittitur; qui & ipſe a ſervo
ſpani cujuſdam, ulciſcente domini injuſtam
cem, interfectus eſt. Major utroque Annibal 6
perator, Hamilcaris filius ſuccedit. Siquidem
iuſque res geſtas ſupergreſſus, univerſam Hiſpa-
m domuit: inde Romanis illato bello, Italiam
annos ſexdecim variis cladibus fatigavit; cum 7
erea Romani miſſis in Hiſpaniam Scipionibus,
mo Poenos provincia expulerunt, poſtea cum
is Hiſpanis gravia bella geſſerunt. Nec prius, 8
rdomita provincia, jugum Hiſpani accipere po-
erunt, quam Caeſar Auguſtus, perdomito or-
, victricia ad eos arma tranſtulit, populumque
rbarum ac ferum, legibus ad cultiorem vitae uſum
ductum, in formam provinciae redegit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

PROLOGI HISTORIARUM

Philippicarum Pompeji Trogi.

Prologus Libri I.

PRimo volumine continentur haec. Imperiu[m] Aſſyriorum a Nino rege, uſque ad Sardana pallum. Poſt quem tranſlatum eſt per Arbace[m] ad Medos, uſque ad ultimum regem Aſtiage[m]. Is a nepote ſuo Cyro pulſus regno: & Perſa[e] regno potiti. Ut Croeſo Lydiae regi bellum i[n]tulit Cyrus, victumque cepit. Hic in exceſſu d[i]cti Aeolicarum & Ionicarum urbium ſitus; orig[i]neſque Lydorum, & in Italia Tuſcorum. Po[ſt] Cyrum, filius Cambyſes Aegyptum domuit. Re petitae Aegypti origines urbium. Exſtincto Cam byſe, Darius occiſis Magis regnum Perſicum acce pit: captaque Babylone, bella Scythica molitus eſt

Prologus Lib II.

SEcundo volumine continentur haec. Scythia[e] & Ponti ſitus; origineſque Scythiae, uſque ad bellum quo eſt inde pulſus Darius: qui poſt hanc fugam Graeciae bellum intulit, per Datin & Ti ſafernem; quod ſoli Athenienſes tenuere. Hic origines Athenarum repetitae, & reges uſque ad Piſiſtrati tyrannidem, qua extincta ratione vicere Perſas. Ut mortuo Dario filius ejus Xerxes bellum Graeciae intulit: ac repetitae origines Theſſaliae: expulſoque Graecia Xerxe, bellum ab Athenienſibus tranſlatum in Aſiam, uſque ad Xerxis interitum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

PROLOGUS LIB. III.

Tertio volumine continentur haec. Ut mortuo Xerxe filius Artaxerxes, pulſo interfectore patris Artabano, bellum cum defectore Aegypto habuit: primoque dux ejus Acchaemenes victus eſt; iterum per Agabazum Aegypto recepta. Graecis cum rege pacificatis, bella inter ipſos orta ſunt. Inde repetitae Peloponnenſium origines: ut ab Herculis poſteris Dorico populo occupata. Deinde bella Argolica & Meſſiaca: ſolitique Sicroniae & Corinthio tyranni. Bellum ... ſeum: & quod Athenienſes primo cum Boeotis, ... n cum Peloponneſiis geſſerunt.

PROLOGUS LIB. IV.

Quarto volumine continentur res Siculae, ab ultima origine, uſque ad deletam Syracuſis Athenienſium claſſem.

PROLOGUS LIB. V.

Quinto volumine continentur haec. Bellum inter Athenienſes & Lacedaemonios, quod Deceleicum vocatur, uſque ad captas Athenas. Ut pulſi ſunt Athenis triginta tyranni. Bellum quod Lacedaemonii in Aſia cum Artaxerxe geſſerunt, propter Griſſum initum. Hinc repetitum in exceſſu ... ri cum fratre bellum; & Graecorum qui ſub ... militaverunt.

PROLOGUS LIB. VI.

Sexto volumine continentur haec. Bellum Lacedaemoniorum geſtum in Aſia cum Perſicis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

praefectis, ducibus belli Herculide & Ageſilao uſque ad praelium navale factum Cnido: quo victis illis, Athenienſes repetiere imperium. Dei bellum Corinthiacum, & bellum Boeotium, qu Euctrix & Mantinae victi Spartani, amiſere impe rium. In Theſſalia deinde Jaſonis & poſt illun Alexandri Epirei coalitum atque extinctum impe rium. Tum ſociale bellum geſtum adverſus A thenienſes Achaeis, & Phodiis, & Byzantii Tranſitus hinc ad res Macedonicas.

PROLOGUS LIB. VII.

SEptimo volumine continentur origines Mace donicae, regeſque a conditore gentis Carano uſque ad magnum Philippum: ipſius Philippi re geſtae uſque ad captam urbem Mothonem. Additae in exceſſu Illyriorum & Poenum origines.

PROLOGUS LIB. VIII.

OCtavo volumine continentur res geſtae Philippi magni, poſt captam urbem Mothonem a principio belli Phocenſis, quod ſacrum vocant, uſque ad finem ejus: interfectumque huic bellum quod Philippus cum Calchidoniis urbibus geſſit, quarum clariſſimam delevit Olynthon. Ut Illyci reges ab eo victi ſunt; & Thracia atque Theſſalia ab eo ſubacta: & rex Epiro datus Alexander electo Aryba: & fruſtra Perinthos oppugnata.

PROLOGUS LIB. IX.

NOno volumine continentur haec. Ut Philippus a Perintho ſummotus. Bizanti origines, a cujus obſidione ſummotus Philippus, Scythiae bellum

llum intulit. Repetitae inde Scythicae res, ab temporibus, in quibus illa prius finierant, uſ-q: ad Philippi bellum, quod cum Mathea, Scy-ne rege, geſſit. Unde reverſus, Graeciae bel-n intulit: victuſque Cheroneae, cum bella Per-molirctur, praemiſſa claſſe cum ducibus, a iſania occupatis anguſtiis, nuptiarum filiae oc-is eſt, priuſquam bella Perſica inchoaret. Re-itae res inde Perſicae a Dario notho, cui ſuc-ſit filius Artaxerxes cognomine nemone: qui t fratrem Cyrum victum, pulſaque Gnido per nona claſſe Lacedaemoniorum, bellum cum agora rege Cyprio geſſit; origineſque Cyprii etitae.

PROLOGUS LIB. X.

DEcimo volumine continentur Perſicae res, ut Artaxerxes Annemon pacificatus cum Evago-rege Cyprio, bellum Aegyptium in urbe Ace mpararit: ipſe in Caduſiis victor: effectores in ia purpuratos ſuos perſequutus, primum Dopa-m praefectum Paphlagonaon origo repetita: in praefectum Helleſponti Ariobarzanen: dein-i in Syria praefectum Armeniae Orontem, in nnibuſque victus deceſſerit, filio ſucceſſore Ocho. deinde occiſis optimatibus Sidon accepit: Aegy-o bellum ter intulit. Ut poſt mortem Ochi gnarit Arſen. Deinde reus, qui cum Alexan-o Macedonum rege bello conflixit.

PROLOGUS LIB. XI.

UNdecimo volumine continentur res geſtae A-lexandri Magni, uſque ad interitum regis Per-rum Darii. Dictaeque in exceſſu origines & reges riae.

Prologus Lib. XII.

DUodecimo volumine continentur Alexan[d]
Magni bella Bactriana & Indica, uſque ad i[n]
teritum ejus. Dictaeque in exceſſu res a prae[fe]
cto ejus Antipatro in Graecia geſtae, & ab A[r]
chidamo rege Lacedaemoniorum, Moloſſoq[ue]
Alexandro in Italia, quorum ibi eſt uterque cu[m]
exercitu deletus. Additae his origines Italic[ae]
Apulorum, Samnitum, Sabinorum; & ut Zop[y]
rion in Ponto cum exercitu periit.

Prologus Lib. XIII.

TErtiodecimo volumine continentur haec. U[t]
mortuo Alexandro, optimates caſtrorum eju[s]
provinciarum imperia ſint partiti: ut veterani q[ui]
ab eodem lecti erant in colonias, moliti, relic[tis]
illis, in Graeciam redire, a Phithone ſint dele[ti].
Bellum Lamſacum, quod Antipater in Graec[ia]
geſſit. Bellum quo Perdiccas regem Ariarate[m]
occidit, & occiſus eſt. Bellum quo Eumen[es]
Neoptolemum & Craterum occidit. Additae [in]
exceſſu origines regeſque Cyrenarum.

Prologus Lib. XIV.

QUartodecimo volumine continentur haec. Be[l]
lum inter Antigonum & Eumenem geſtum
Quem ut Cappadocia expulit Antigonus, ſic Phry[y]
gia majore Aridaeum & Cliton: victus in Helle[s]
ponto navali bello. Repetitum rurſus bellum a
Eumene per Argyraſpidas, quo victus ab Antigo[
no, interiit. Ut in Macedonia Caſſander vict[o]
Polyperchontere, captaque ad fatorem mychia ma[
trem Alexandri Olympiadanae obſeſſam interfecit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

PROLOGUS LIB. XV.

QUindecimo volumine continentur haec. Ut Demetrius Antiochi filius Gazae victus eſt ab olemaeo. Ut Caſſander in Macedonia filium exandri regis interfecit: ac alterum Polyperco-tes. Ut Ptolemaeum vicit claſſe Demetrius: inque ab obſidione Rhodi ſummotus eſt. Re-tita in exceſſu origo Rhodiorum: unde digreſſus emetrius liberavit a Caſſandro Graeciam. Dein ter ejus Antigonus bellum cum Lyſimacho & leuco habuit. Repetitae Seleuci res, & regis diae Sandrocotti. Ut victus bello Antigonus teriit; reliquiaeque imperii ſunt a filio collectae. Leonimidiae inde Spartani res geſtae Corcyrae Illyrico, & in Italia, qui ablata Corcyra, rex aſſander interiit.

PROLOGUS LIB. XVI.

SExtodecimo volumine continentur haec. Ut mortuo Caſſandro, ortiſque inter filios ejus ertaminibus, Demetrius adjutor alteri adhibitus, occiſo eo, Macedoniae regnum tenuit: quo mox evictus a Pyrrho Epiri rege, tranſlatis in Aſiam bellis, captus a Seleuco deceſſit. Ptolemaeus nuncupato ſucceſſore filio Philadelpho deceſſit. Ut Lyſimachus in Ponto captus ac miſſus Andromache, rurſus in Aſia civitates quae ſub Demetrio fuerant, & in Ponto Heracleam occuparit. Repetitae inde Bithyniae Heracleoticae origines, tyrannique Heracleae Clearchus & Satyrus & Dionyſius, quorum filiis interfectis Lyſimachus occupavit urbem.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

PROLOGUS LIB. XVII.

SEptimodecimo volumine continentur haec. U Lyſimachus occiſo filio Agathocle, per nove cam Arſinoen bellum cum rege Seleuco habuit quo victus interiit: ultimumque certamen com militonum Alexandri fuit. Seleucus amiſſis i Cappadocia cum Diodoro copiis, interfectus eſt a Ptolemaeo fratre Arſinoes uxoris Lyſimachi, in cu jus vicem Ptolemaeus cognomine Ceraunus creatus ab exercitu rex, Macedoniam occupavit Bella cum Antiocho & Pyrrho compoſuit, dati Pyrrho auxiliis, quibus iret contra Romanos defenſum Tarentum. Inde repetitae origines re gum Epiroticorum, uſque ad Pyrrhum: ipſiuſqu Pyrrhi res geſtae, priuſquam in Italiam trajecit.

PROLOGUS LIB. XVIII.

OCtavodecimo volumine continentur res: Pyrrho Epirota in Italia geſtae contra Roma nos: Poſtque id bellum tranſitus ejus in Siciliam adverſus Carthaginienſes. Inde origines Phoeni cum, & Sidonis, & Veliae Carthaginumque res geſtae in exceſſu dictae.

PROLOGUS LIB. XIX.

UNdeviceſimo volumine continentur res Carthaginienſium in Africam per rubellum annorum geſtae: & in Siciliam, cum Selinum Temetegantum & Gametinam & Gelam ceperunt: quo bello Dionyſius Syracuſanus, Siciliae regnum occupavit. Bellum quod cum eo Phoeni per Homilconem geſſerunt, quod obſidione Syracuſarum exercitum & claſſem amiſit.

PRO-

PROLOGUS LIB. XX.

VIceſimo volumine continentur res geſtae Dio-
nyſii Siculi patris. Ut pulſis Poenis Italica bella
molitus. Inde repetitae origines Venetorum,
Graecorum, & Gallorum, qui Italiam incolunt.
ductiſque Dionyſii rebus ad interitum ejus, di-
e quas Anno magnus in Africa geſſit.

PROLOGUS LIB. XXI.

UNo & viceſimo volumine continentur haec.
Ut in Sicilia Dionyſius filius a patre amiſſo
ctarit imperium. Per Dionyſius jectus bellum
m Siculis geſſit: donec amiſſis liberis & fratri-
s Corinthum ſtatim oleonthe Carthaginienſium
lo ſit liberata Sicilia: mortuoque Piſiſtrato ite-
m facta ſeditione arceſſiti quam ad bello Car-
iginienſes obſederunt Syracuſas: quo bello Aga-
ocles nanctus imperium eſt.

PROLOGUS LIB. XXII.

Ecundo & viceſimo volumine continentur haec.
Res geſtae Agathoclis: ut a Poenis nanctus im-
rium, bellum cum ipſis geſſit, primum in Sici-
, dehinc victus, trajecit in Africam, ubi poſ-
ſa provincia Ophellam regem Cyrenarum inter-
cit. Ut rurſus in Siciliam reverſus, occupata
tius inſulae dominatione, cum revertiſſet in Afri-
m, amiſſis copiis, ſolus inde profugit in Sici-
m: belloque ibi repetitus, & cum Poenis pa-
m compoſuit, & diſſidentes a ſe Siculos ſub-
cit.

PRO-

PROLOGUS LIB. XXIII.

TErtio & viceſimo volumine continentur hae Ut Agathocles domita Sicilia, bellum in I lia Bruttiis intulerit. Repetitae inde Bruttioru origines: omnibus ſubactis, rex, ſeditione f exheredati ac nepotis oppreſſus, interiit. Inter per grinos deinde milites ejus & Siculos bellum m tum: quae cauſa Pyrrhum regem Epiri in Sicilia adduxit: bellaque Pyrrhus cum Poenis & Mame tinis ibi geſſit: & a Sicilia reverſus in Italiam, ctus praelio a Romanis revertit in Epirum.

PROLOGUS LIB. XXIV.

QUarto & viceſimo volumine continentur. Be lum quod inter Antigonum Gonatam & A tiochum Seleuci filium in Aſia geſtum eſt. Bellu quod Ptolemaeus Ceraunus in Macedonia cu Monio Illyrio & Ptolemaeo Lyſimachi filio h buit: utque Arſinoen ſororem ſuam imperio M cedonicarum urbium exuit. Ipſe, cum Belgi Gallorum duce congreſſus, interiit. Repetitae in de Gallorum origines, qui Illyricum occuparant atque ut ingreſſi Graeciam, Brenno duce, Delphi victi deletique ſunt.

PROLOGUS LIB. XXV.

QUinto & viceſimo volumine continentur haec. Ut Antigonus Gallos delevit: deinde cum Apollodoro Caſſandreae tyranno bellum habuit. Ut Galli tranſierint in Aſiam, bellumque cum rege Antigono & Bithynio gesserunt: quas regiones Felini occuparunt. Ut Pyrrhus ex Italia reverſus, regno

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

gno Macedoniae Antigonum exuerit: Lacedaeoniam obſederit; Argis interierit: filiuſque ejus exander Illyricum cum Mytilo bellum habuerit.

PROLOGUS LIB. XXVI.

Exto & viceſimo volumine continentur haec. Quibus in urbibus Graeciae dominationem Angonus Gonatas conſtituerit; Ut defectores Galls Magaris delevit: regemque Lacedaemoniorum rea Corinthi interfecit. Dehinc cum fratris ſui rateri filio Alexandro bellum habuerit. Ut princps Achajae Aratus Sicuonem & Corinthum & legara occuparit. Ut in Syria rex Antiochus, ognomine Soter, altero filio occiſo, altero rege uncupato Antiocho, deceſſerit. Ut in Aſia filius tolemaei regis ſocio Timarcho deſciverit a patre. Jt frater Antigoni Demetrius occupato Cyrenis egno interiit. Ut mortuo rege Antigono, filius us Seleucus Gallinicus regnum acceperit.

PROLOGUS LIB. XXVII.

SEptimo & viceſimo volumine continentur haec. Seleuci bellum in Syria adverſus Ptolemaeum. tem in Aſia adverſus fratrem ſuum Hieracem: uo bello Angurae victus eſt a Gallis. Utque ialli Pergamo victi ab Ataloziae Lambitunum ccciderint. Ut Ptolemaeus eum denuo captum nterfecerit; & Antigonum andro praelio navali rona vicerit, & a Gallinico fuſus, in Meſopoamia Antiochus inſidiantem ſibi effugit Artame iem. Dein poſtea cuſtode Stryponio, quo a Gais occiſo Seleucus quoque frater ejus deceſſerit, najoremque filiorum ejus Epacorios occiderit.

PRO-

PROLOGUS LIB. XXVIII.

OCtavo & viceſimo volumine continentur ha
Ut mortuo rege Epiri Alexandro Laudamia
Epirotae occiderint. Dictique in exceſſu Baſta
nici motus. Ut ex Macedonica Demetrius ſit
Dardanis fuſus quo mortuite KC. filii ejus Philip
ſuſcepit Antigonuſque Theſſaliae in Aſiam Caria
ſubjecit: & adjutis Achaeis contra regem Spart
tanum Cleomenem, cepit Lacedaemona: ami
ſoque regno Cleomenes Spartanos conſufug
Alexandriam, atque ibi interiit. Dictum in e
ceſſu bellum Illyricum, quod Romani geſſere cu
Teuta.

PROLOGUS LIB. XXIX.

UNndetriceſimo volumine continentur haec
Res geſtae Philippi regis adverſus Dardanos, &
Aetulos. Repetitaeque inde Creticae origines: Po
cujus inſulae ſocietatem, Philippus cum Illyriis
& rurſus Aetolis bello congreſſus eſt, adjuvantibus Romanis: Quo finito intulit Aetolis bellum.

PROLOGUS LIB. XXX.

TRiceſimo volumine continentur haec. Ut mortuo Ptolemaeo Utrufphonae, filius ejus Philopator Antiochum regem vicit. rapi ei poeamare gathocleae, corruptus deceſſit, relicto filio pupillo: in quem cum Philippo rege Macedonum conſenſit Antiochus. Philippi deinde geſta in Aſia, cum moviſſet Aetola bella. A quibus reverſus bellum habuit cum ducibus Romanis Sulpicio & Flaminio, quibus victus, pax. Tranſitus deinde

ad res

...res Antiochi, qui poſt regnum acceptum per-
...cutus defectores in Media Molonem, in Aſia
...ccheum, quem obſedit Sardibus; pacata ſu-
...iore Aſia Bactris tenus, in Romana bella de-
...ndit.

PROLOGUS LIB. XXXI.

...No & triceſimo volumine continentur bellum, quod cum Lacedaemonio Navide Titus Fla...minus & Philopoemen dux Achaicorum geſſit. ...n bellum quod cum Antiocho in Achaja per ...ilium conſulem, & in Aſia per Scipionem ...um eſt. Denique Annibalis ad regem ab Car...gine fuga. Bellum cum Acholis geſtum per ...dem Achilium, qui Antiochum Graecia expu...t.

PROLOGUS LIB. XXXII.

...cundo & triceſimo volumine continentur haec. ...efectio ab Achaeis Lacedaemoniorum & Meſ...orum, qua Philopoemen interiit. Roma...um in Aſia ducem ambo, adverſum Gallos ...um. Regis Philippi propter ablatas ſibi civita...e, alienatus in Romanos animus; & ob hoc al... filiorum Demetrius occiſus: Concitatique ab ...Baſternae, tranſire conati in Italiam. Inde in ...eſſu dictae res Illyricae, ut Galli qui occupa...t Illyricum rurſus redierunt in Galliam, origi...que Pannoniorum, & incrementa Daciorum, ... Ruboboſtem regem. In Aſia bellum a rege ...mene geſtum adverſus Gallium Ortiagonem, ...necem Ponticum, & Pruſiana adjuvante Pru...n Annibale Poeno. Res geſtae Annibalis poſt ...tum Antiochum. Et mox mortuo Seleuco filio

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

filio magni Antiochi ſucceſſit regno frater A tiochus.

Prologus Lib. XXXIII.

Tertio & triceſimo volumine continentur ha Ut cum Perſe Philippi filio, rege Macedonu Romani bellum geſſerint, quo capto deleta Epiros: Aetolicae civitates ab unitate corporis d ductae, inter Achaeos & Lacedaemonios cer mine orto: Bellum rurſum in Macedonia geſtu a Romanis cum ſeu Philippo.

Prologus Lib. XXXIV.

Quarto & triceſimo volumine continentur ha Bellum Achaicum quod Romani per Mac lum & Mummium geſſere, quo diruta eſt Cori thus. Bellum regis Eumenis cum Gallograecis, in Piſidias cum Selegenſibus. Res quas geſſit S riae rex Antiochus, & rex Aegypti Ptolemae Repetitae inde origines regum Cappadocum. piphanes ut mortuo Ptolemaeo, relicti ab eo fi duo Filometor & Evergetes, primum cum A tiocho habuere bellum, quod per Romanos fin tum eſt; deinde inter ſe, quo major eſt expulſ reſtitutoque, Romani inter frarres regna divi runt. Ut mortuo rege Syriae Antiocho, Dem trius cognomine Soter, qui Romae fuerat obſ clam fugit; occupataque Syria bellum cum T marcho Medorum rege habuit, Ariarathe re Cappadocum. Ut habita inter Ariaten & O phernem regni certamina. Ut mortuo rege Aſia Eumene, ſuffectus Attalus bellum cum Selege ſibus habuit, & cum rege Pruſia.

PRO

PROLOGUS LIB. XXXV.

Uinto & triceſimo volumine continentur haec. Bellum Ripaticum inter Cretas & Rhodios: tio Chidiorum adverſum Cerinenſes. Et adus Demetrium Sotera ſubornatus eſt Alexan-, tanquam genitus Epiphane Antiocho: quo o victus Demetrius, inviſum ſtultitia Alexanm bello vicit, adjuvante Ptolemaeo Filometore, eo bello interiit. Ut deinde orta Demetrio a ſint cum Diotoro Tryphone; expulſuſque a phone regno Syriae Demetrius. Repetit inde rioris Aſiae motus, factos per Areteum & cen Fartum.

PROLOGUS LIB. XXXVI.

Exto & triceſimo volumine continentur haec. Ut Cypro pulſus Syria Demetrio; captaque a this, bellum geſſit cum fratre ejus Antiocho nomine, ſed ut Antiochus interfecto Hyrca-, Judaeos ſubegit. Repetita inde in exceſſu go Judaeorum. Ut rex Aſiae Attalus Cenoſtraſubegit: ſucceſſoremque imperii Attalum Phinetora reliquit. Mortuo denique Philometore no Aſiae occupato, bellum cum Romanis geſ. qua pactus eſt.

PROLOGUS LIB. XXXVII.

Eptimo & triceſimo volumine continentur haec. Repetitis regum Ponticorum originibus, ut ulnum Mithridatem neupatora ſeries imperii decta ſit: Atque ut ingreſſus ille regnum, ſubegit ntum & Paphlagoniam, priuſquam in bella Roma-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Romana deſcendit. Dictaeque in exceſſu reg
Boſphoranorum & Colchorum origines &
geſtae.

Prologus Lib. XXXVIII.

OCtavo & triceſimo volumine continentur ha
Ut Mithridates eupatore occiſo Arathe C-
padociam occuparit; victoque Nicomede & M-
thino Bithyniam. Ut mortuo Ptolemaeo Phi-
metore. Ac frater ejus Aſcon accepto regno Aeg
pti ſeditione populi: deinde bellum cum uxo
ſua Cleopatra & cum rege Syriae Demetrio h
buit. Inde repetitum ut Demetrius captus ſi
Parthis, (bellumque) intulerit, qui cum exerc
ſuo deletus eſt.

Prologus Lib. XXXIX.

NOno & triceſimo volumine continentur hae
Ut extincto a Parthis Antiocho Sidete, fr
ter ejus Demetrius dimiſſus regnum Syriae rec
pit: ſubornatoque in bellum adverſus eum Al
xandro Zabbineo interiit: filiuſque Antioch
Gryppos, victo Zabbineo regnum occupavit. D
hinc cum fratre ſuo Antiocho Yzigeno bellum i
Syria Ciliciaque geſſit. Ut Alexandria, mortu
rege Ptolemaeo Phyſcone, filius ejus Ptolemae
Latyros, accepto regno expulſus eſt a matre C
prum; & in Syria bello petitus ab eadem, ſuff
cto in locum ejus Alexandrone: occiſa per Al
xandrum matre recepit Aegypti regnum. Ut po
Laphyrum filius Alexandri regnarit, expulſoqu
eo ſuffectus ſit Ptolemaeus Nothus. Ut Syria
Judaei & Arabes terreſtribus latrociniis infeſtarin
Mari Cilices piraticum bellum moverunt, quo
i

Cilicia Romani per Antigonum geſſerunt. Ut in Sia eracleo poſt mortem regis occuparint impe-m.

PROLOGUS LIB. XL.

QUadrageſimo volumine continentur haec. Ut mortuo Cypro rege, Cicycenus cum filiis is bello congreſſus, interiit. Hii deinde a filio zyceni eſebe extinctaque regubi Antiochorum mo, Tigranes Armenius Syriam occupavit. o mox victo, Romani abſtulere eam. Ut Ale-drìam poſt interitum Ptolemaei Latirii ſubſti-i ſint: ejus filia alteri data Cypros, cui poſt audii rogationem Romani abſtulerunt eam, alter itione flagitatus Alexandreae Romae profugit: lloque per Gabinium geſto recepit imperium: o mortuo ſucceſſit filius, qui cum ſorore Cleo-tra certamine inſumpto & Pompeium Magnum erfecit, & bellum cum Caeſare Alexandriae ſſit. Ut ſucceſſit ejus ſoror regno Cleopatra, ae inligato in amorem ſuum M. Antonio, belli ctiaci fine extinxit regem Ptolemeicorum.

PROLOGUS LIB. XLI.

UNo & quadrageſimo volumine continentur res Parthicae & Bactrianae. In Partilis, ut t conſtitutum imperium, per Aſſacem regem. ucceſſores deinde ejus Artabanus, & Tigranes ognomine Deus: a quo ſubacta eſt Media & Me-opotamia. Dictusque in exceſſu Arabiae ſitus. n Bactrianis itemrebus, ut a Diudoto rege con-itutum eſt: deinde quo repugnante Scythicae entes Sarancae & Aſiani Bactra occupavere Soc-ianos. Indicae quoque res additae, geſtae per Apollodorum & Menandrum reges eorum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

PROLOGUS LIB. XLII.

SEcundo & quadrageſimo volumine continent Parthicae res. Ut praefectus Partis Apraete Meſſenis bellum intulit in Babylonios & Seleuc niſſe victuſque Phyratis ſucceſſit rex Mithridat cognomine Magnus, qui Armenis bellum intul Inde repetitae origines Armeniorum, & ſitus. U varia complurium regum in Parthis ſucceſſion imperium accepit Orodes, qui Graſſum delevi & Syriam per filium Pacorum occupavit. I ſucceſſit Phrahates, qui & cum Antonio bellu habuit, & cum Tiridate. Additae res Scythica Reges Thoclarorum Aſiani, interituſque Sard carum.

PROLOGUS LIB. XLIII.

TErtio & quadrageſimo volumine continent origines (Priſcorum) Latinorum, ſitus urb Romae, & res uſque ad Priſcum Tarquiniur Origines (deinde) Liguriae & Maſſilienſium r geſtae.

PROLOGUS LIB. XLIV.

QUarto & quadrageſimo volumine continent res Hiſpaniae & Punicae.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

JACOBI BONGARSII
EXCERPTIONES
CHRONOLOGICAE,
AD
Juſtini Hiſtorias accommodatæ.

AD
JOANNEM NOELIUM.

QUod oculus olim Polyphemo, id nobis in hiſtoriarum lectione notatio temporum: quae apud Juſtinum nulla eſt. Quid itaque aliud eſſe dicemus, quam

Monſtrum, horrendum, informe, ingens, cui lumen ademptum?

Trogum ipſum negligentiae accuſandum, nemo mihi perſuadeat: Juſtini abbreviatoris facinus eſt. Ergo ne quid huic auctori a me deeſſet, ex Euſebii & Hieronymi chronico, ad optima & antiquiſſima exemplaria manuſcripta CL. V. Claudii Puteani, & doctiſſimi mihique amiciſſimi P. Danielis a me collato, excerpſi & exſcripſi, quae lucis aliquid afferre Juſtino noſtro poterant: non quidem omnia, ſed ſumma faſtigia rerum. Nam illud injuriam eſſet facere amico noſtro Laur. Bochello, a quo veteres chronologos emendatiores & auctiores exſpectamus. Comparavi autem cum Euſebio Georgium Monachum, cujus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Graecum codicem mecum vir eruditionis ſing
laris Franciſcus Pithoeus communicavit; & e n
ſtris Beroaludm, Funccium. Illi LXX. interprete
hi Hebraeos ſequuntur codices: tanta opinionu
varietate, ut Euſebio Nini regis annus prim
incurrat in annum mundi III. CXL. Georgio
CCLXXI. Beroaldo in annum M. DCCCCLX
Funccio in M. DCCCCVI. Hujus varietatis o
ginem pluribus perſequerer, niſi laborem iſtu
mihi amici illius noſtri levaret labor. Interi
lumen hoc tibi, cariſſime Noëli, accendi, 1
forte in hiſtoriae hujus tenebris aberres: &
illius

Trunca manum pinus regit, & veſtigia firmat;
ita haec velim amplectaris excerpta, quo tuti
poſſis & firmius ingredi: adferent tibi fortaſſcin h
jus auctoris lectione non parvum adjumentum. A
hiſtoriarum ſtudium ut accedas, requirit aetas tu
requirunt haec tempora, quibus mature firmare an
mum expedit conſtantibus exemplis: ea unde p
tas, niſi ex hiſtoriis? Hiſtoriarum autem cogn
tionem ſi inchoare a Salluſtii, Livii, Taci
lectione volueris, neque recte feceris, neque o
dine: ebrupta eſt, aut interrupta, in eorum l
bris, hiſtoriae ſeries. Ab hoc tibi auctore prin
cipium ſit hiſtorici ſtudii. Hic a Nino, qui pr
mus eſt τῶν εἰς ἱστορίαν καὶ μνήμην παραδεδομένων, a
Auguſtum Caeſarem, non ut Atticus apud M
Ciceronem ſeptingentorum, ſed ut Corn. Nepo
omne aevum, id eſt, duum millium annorun
memoriam, uno libro colligavit. Tu, Noël
dulciſſime, utere fruere hac qualicunque oper
mea, quae ſi promovendis ſtudiis tuis fuerit, ſa
tis magnum laboris mei fructum tulero, Vale.

EX

EXCERPTIONES CHRONOLOGICAE,

AD JUSTINI HISTORIAM ACCOMMODATAE.

EUSEBIUS.

Cum Divinam Scripturam diligenter evolveris, a nativitate ABRAHAM uſque ad totius Orbis DILUVIUM, invenies retrorſum annos DCCCCXLII. Item a DILUVIO, uſque ad Adam, ĪI. CCLII.

Anni mundi.	REGNUM ASSYRIORUM.		Anni mundi.	REGNUM HEBRAEORUM & Atheniensium.	
141	*Primus omni Aſia, exceptis Indis, regnavit* NINUS F. *Beli, annis*	52	3184	*Nini* xlIII. *anno natus* ABRAHAM, *vixit annos*	175
	de quo Iuſtinus, I. I. 7.			*de eo Iuſtinus*, 36. 2. 3. *Zoroaſtres clarus habetur*, I. I. 9.	
93	II. SEMIRAMIS, I. I. 10.	42	3283	*Abraham, cum centenarius eſſet, genuit filium* ISAAC. *is vixit ann.*	180
35	III. *Zameis, qui & Ninyas, ibid.*	38			
73	IV. *Arius*	30			
03	V. *Aralius*	40	3344	*Sexagenario Iſaac naſcitur* JACOB, *qui poſtea Iſrahel, a quo Iſrahelitae, qui nunc Iudaei, vixit ann.*	147
43	VI. *Xerxes, qui & Balaeus,*	30			
73	VII. *Armamitres.*	38			
11	VIII. *Belochus.*	35		*de eo*, 36. 2. 3.	
			3435	*Ioſeph natus: vixit an.*	110
				venditur a fratribus annum agens XVII. 36. 2. 6.	
46	IX. *Balaeus*	52			
98	X. *Altadas*	32			
30	XI. *Mamitus*	30			
60	XII. *Macchalaeus*	30	3609	MOYSES *naſcitur: vixit an.*	120
90	XIII. *Sfaerus.*	20			

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Anni mundi.				REGNUM ATHENIENSIUM.
3610	XIV. *Mamilus*	30	3644	XXXV. *anno Moyſis Cecrops regnat in Attica,* 2. 6. 7.
3640	XV. *Sparæthus*	40		
3680	XVI. *Aſcatades*	40	3689	*Moyſes*, lxxx *annum agens, dux itineris ex Ægypto Hebræorum gentis efficitur,* 36. 2. 11.
	Diluvium ſub Deucalione, Euſebius retulit in annum 35 *Cecropis. Juſtinus ad tempora Amphictyonis refert,* 2. 6. 10.		3694	*Athenienſ.* II. *Cranaüs* 2. 6. 8.
			3703	III. *Amphictyon,* 2. 6. 16.
			3713	IV. *Erichthonius*
3720	XVII. *Amyntes*	45	3763	V. *Pandion*
3765	XVIII. *Belochus*	25	3803	VI *Erichtheus* *Triptolemus frumenta diſtribuit,* 2. 6. 12.
3790	XIX. *Bellepares*	30		
3820	XX. *Lamprides*	32		
3852	XXI. *Soſares*	20	3853	VII. *Cecrops ſecundus. Hujus ann.* 22. *Dionyſius, qui & Liber pater, adv. Indos dimicans, Niſam urbem juxta Indum flumen condidit,* 12. 7. 6.
3872	XXII. *Lampares*	30		
3902	XXIII. *Pannias* *circa an. hujus* 16 *Tyrus condita. vide* 18. 3. 1.	45		
			3893	VIII. *Pandion*
3947	XXIV. *Soſarmus*	19	3918	IX. *Ægeus Pandionis F.* 2. 6. 14. *Sub quo Argonautarum navigatio,* 42. 2. 12. *Hercules conſummat certamina,* 2. 4. 18.
3966	XXV. *Mithræus* *Vexoris rex Ægypti, ſecundum Oroſ. lib.* 1. *cap.* 34. *de quo* 2. 3. 8. *Is,* 1. 1. 6. *antiquior Nino dicitur.*	27	3966	X. *Theſeus,* 2. 6. 15. *Cocalus in Sicilia,* 4. 2. 2.
3993	XXVI. *Tautanes*	32		XI. *Mneſtheus Peteo, Amazones Priamo tulere ſubſidium,* 2. 4. 31.
	LATINIS, *qui poſtea Rom. nuncupati ſunt, poſt tertium ann. captivitatis Trojæ, ſive ut quidam volunt poſt annum* VIII, *regnavit* ÆNEAS, *annos* 3. *Ante Æneam Ianus, Sa-*		4019	TROJA CAPTA. *Colligitur omne tempus a* 43. *ann. regni Nini, ad captam Trojam, anni* DCCCXXXV. *A nativit. Moyſis, an.* CCCCX.

Anni

[A]nni [m]un[di].	*turnus, Picus, Faunus, Latinus, in Italia regnaverunt, annis circiter CL.* 43. 1. 6. *Poſt Æneam Aſcanius, an.* 38. 43. 1. 13.		4019	XII. *Demophoon Theſei F.* 2. 6. 15.	33
				Pyrrhus Delphis in templo Apol. ab Oreſte occiditur, proditione ſacerdot. Machær. 17. 3. 7.	
025	XXVII. *Teutæus*	40	4042	XIII. *Oxinthes*	12
			4054	XIV. *Aphidas*	1
065	XXVIII. *Thineus*	30	4055	XV. *Thymœtes*	8
095	XXIX. *Dercylus*	40	4063	XVI. *Melanthus*	37
			4110	XVII. *Codrus Melanthi F.* 2. 6. 19.	21
135	XXX. *Eupales*	38			
173	XXXI. *Laoſthenes. Hujus anno* XIV *Carthago conditur a Didone. vide* 18. 5. 14.	45	4131	*Hoc interempto, regnum Erechthidarum deſtructum eſt, quod* CCCCLXXXVII *anni perſeverabat.*	
218	XXXII. *Piritiades*	30		*Poſt Codrum, Principes quos mors finiebat, quorum primus Medon Codri F.*	
248	XXXIII. *Oſratæus*	20			
268	XXXIV. *Oſratanes*	50			
318	XXXV. *Acrazapes*	42			
360	XXXVI. *Tonos Concoleros, qui vocatur Græce Sardanapalus,* 1. 3. 1.	20			
380	*Regnum Aſſyriorum deſtructum.*				

Omnes anni regni Aſſyriorum, a primo anno Nini ſupputantur M. CXL, inquit Euſebius: ex ipſa ratione uno anno minus prodit. Juſtinus habet M. CCC. Georgius Monachus, alia regum ſerie, M. CCCLX.

[A]nni [m]un[di].	REGNUM MEDORUM.		Anni mundi.	Olympiad.	GRÆCORUM & LYDORUM.
381	*Medorum primus* ARSACES *annis* 1. 3. 6.	28	4400		*Lycurgi leges in Lacedæmone, juxta Apollodori ſententiam, hac ætate ſuſceptæ,* 2.3.7. *&c.*
409	II. *Soſarmus*	30			
				1	OLYMPIAS PRIMA *a captivitate Trojæ an.* CCCCV. *Hic initium habet vera hiſtoria, nam ſuperiora variis ſunt implicita fabulis.*
			4424		
439	III. *Medidus*	40			

Anni mundi.			Anni mundi.		
	Circa Olymp. IX. *Lacedæmonii contra Meſſenios vicennale bellum habent*, 3. 4. *&c.*				*Varro apud Cenſor.*
			4449	6	*Athenis principes qui uſque ad mortem præerant, eſſe deſierunt. Et in* X *annos magiſtratuum conſuetudo verſa eſt: regnavitque primus Charops F. Æſchyli.*
4479	IV. *Bardyceas*	13			
			4480	14	*Bellum quod in Thyria inter Lacedamonios & Argivos geſtum eſt. de quo Prolog.* III.
			4484	16	CANDAULES, IV *rex Lydorum, regnavit annos* 17. I. 7. 14.
4492	V. *Dejoces*	54			
			4501		*Lyd.* V. *Gyges, an.* 25.
4546	VI. *Fraortes*	24	4517	24	*Athenis annui principes conſtituti ſunt*, 2. 7. 2.
4570	VII. *Cyaxares*	32	4605	46	*Solon leges ſcripſit Athenienſium, ut Gell.* XXXIII. *Tarquinii.* 2. 7. 4.
4602	VIII. *Aſtyages*	38			

Anni mundi.	MACEDONUM.		Anni mundi.	Anni ab urbe condita.	LATINORUM & ROMANORUM.	
4387	*Macedonum primus*, CARANUS, *annis* 7. I. 7.	28	4381		XIV. *Latinorum rex*, PROCAS *Silvius*, *ann.*	23
4415	II. *Cænus*	12	4404		XV. *Amulius, pulſo Numitore*, 43. 2. 1. *Hujus anno* XXIV *Remus & Romulus generantur Marte & Ilia*, 43. 2. 3.	44
4427	III. *Tyrimmas* *Theræi Cyrenem condiderunt circa* IV. *Olymp.* 13. 7.	38				
			4446		*Anno* III *Olymp.* VI, *ut alii*, VIII, ROMA *Palilibus, qui nunc dies feſtus eſt, condita*, 43. 3. 1.	
	Olymp. IX. MIDA *regnavit in Phrygia*, II. I 7. 4.				*Primus rex Romanus*	

4465

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

					ROMULUS, ut alii, 37. & interregnum uno anno.	38
465	IV. *Perdicca*, 7. 2. 1.	51				
			4484	38	II. *Numa Pompilius*, *ut alii*, 43.	41
516	V. *Argæus*, 7. 2. 2.	38	4527	79	III. *Tullus Hoſtilius*	32
			4557	111	IV. *Ancus Martius*, *ut alii*, 24.	23
554	VI. *Philippus*, 7. 2. 5.	38				
			4580	134	V. *Tarquinius Priſcus*, *ut alii*, 38.	37
592	VII. *Europus*, *ibid.*	62			*Maſſilia condita*, 43. 3. 4.	

Omnes anni regni Medorum, CCLIX, ſi Euſebii λογισμὸν ſequaur. Diodoro & Georgio in regum appellationibus & temporibus on convenit cum Euſebio, neque ipſi inter ſe conſentiunt.

nni un-	REGNUM PERSARUM.		Anni mundi.	Olympiad.	LYDORUM ET GRÆCORUM.
40	CYRUS *regnavit Perſis, ſubverſo Aſtyage*, 1. 6. 17.	30	4638	54	*Crœſus Lyd.* IX, *an.* 15. 1. 7. 3.
				55	*Piſiſtratus Atzenienſium tyrannus*, 2. 8. 6.
			4653	58	*Crœſus a Cyro captus eſt, & Lydorum regnum deſtructum, quod ſtetit an.* CCXXX.
70	II. *Cambyſes*, 1. 9. 1.	8			
78	III. *Fratres Magi*, *menſibus* 7. 1. 9. 9.				
79	IV. *Darius*, 1. 10. 9.	36	4709	72	*Darii ann.* XXX, *Bellum quod in Marathone geſtum eſt*, 2. 9. 7. *circa an.* V.C.CCLX. *Gellius, cui cum noſtra ratione non convenit.*
15	V. *Xerxes F. Darii*, 2. 10. 9.	20			
35	VI. *Artabanus, de quo* 3. 1. 2. *menſes* 7.		4721	75	*Xerxis ann.* VI. *Bellum in Thermopylis, & apud Salaminam navale certamen*, 10. 10. 12. & 2. 12. 21. *An. ab V. C.* CCXXII. *ut Gellius, & inſequenti ann. in Platæis & in Mycale*, 2. 14. 7.
36	VII. *Artaxerxes, qui Longimanus cognominabatur*, 3. 1. 3.	40			*Pauſan. damnatus*, 2. 15. 16.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

4776	VIII. *Xerxes II, menſibus* 2.	
	IX. *Sogdianus, menſ.* 7.	
4777	X. *Darius cognomento Nothus*	19
4796	XI. *Artaxerxes, qui cognominatus eſt Mnemon, Darii & Pariſatidis F.* 5. 11. 2.	40
	Cyri regis aſcenſus, de quo ſcribit Xenoph. 5. 11. 5.	
	Conon claſſi Perſicæ præficitur, 6. 1. 9.	
4836	XII. *Artaxerxes, qui & Ochus*, 10. 3. 1.	26
4862	XIII. *Arſes Ochi F.*	4
4866	XIV. *Darius Arſami F.*	6

4740	79	*Artax. ann.* IV, *Cimon juxta Eurymedontem Perſas navali pedeſtrique certamine ſuperat, & Medicum bellum conquieſcit*, 2. 15. 18. *Diod. retulit in an.* III. *Ol.* lxxvii.
4769	87	*Ejus an.* XXXIII, *initium belli Peleponneſiaci: quod Gellius refert in an. V. C.* CCCXXIX, *niſi legas* CCCXIX, 3. 6. 8.
4782	90	*Darii an.* V, *clades quæ Athenienſibus accidit in Sicilia*, 4. 5.
4786	91	*Ejuſdem an.* IX, *Alcibiades profugus abit ad Tiſapher.* 5. 2. 5.
4801	94	*Artax. an.* V, *Athen. ſuſtinent tyrannidem, ad an. fere V. C.* CCC. xlvii. *ut Gell.* 5. 8. 2. *Alcibiadem Pharnabazus interficit*, 5. 8. 14.
480	95	*An.* I. *qui fuit* 6. *Artax. Tyranni Athenis oppreſſi*, 5. 10. 9.
	140	*Clearchus Heracleæ Tyrannus, ann.* XII, *Diod.* 16. 4. 6.

Anni mundi.	MACEDONUM.		Anni mundi.	An. *ab V. C.*	ROMANORUM & SICULORUM.	
4618	VIII. *Alcetas*	29	4617	171	VI. *Servius Tullius*	34
4647	IX. *Amyntas*, 7. 2. 13	50	4651	205	VII. *Tarquinius Superbus*	35
					Pythagoras in Italiam venit, auctor Gellius. Laërtius Olym. lx. *floruiſſe ſcribit, vide Sol. c.* 21. *Plin. l.* 2. *c.* 8. *Iuſt.* 20. 4. 2.	
4697	X. *Alexander*, 7. 2. 1	43	4686	240	*Pulſi urbe reges.*	

Anni

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Anni mundi.			Anni mundi.		
4740	XI. *Perdicca*	28	4700	254	*Rom. reges imperaverunt annis* ccxl. *ſive, ut quibuſdam placet,* ccxliii. *Circa Oly.* 70. 71. *&c. Anaxilaus in Sicilia regnat, & poſt eum*
4768	XII. *Archelaus*	24			*Micythus, Olym.* 76. *Diod.* XI. *Iuſt.* 4. 2. 4. *Eodem fere tempore Gelo obtinuit Syracuſas, a quo victi Carthaginienſes,* 23. 4. 4.
4792	XIII. *Oreſtes*	3		*Oly.*	
4795	XIV. *Archelaus*	4	4794	93	*Circa finem imperii Darii Nothi, Dionyſius in Siciliam tyrannidem exercet, ann.* 38. 20. 1. *&c. anno ab V. C.* 347. *Gellius.*
4799	XV. *Amyntas*	1			
4800	XVI. *Pauſanias*	1			
4801	XVII. *Amyntas,* 7.4.3.	6			
4807	XVIII. *Argæus*	2			
4809	*rurſum Amyntas*	18	4811	97	*Vt Diodor. & Halic.* 98, *Galli Senones Romam invaſerunt,* 6.6.5. *ab V. C. anno* 365. *Livius.*
4827	XIX. *Alexander* 1, 7. 4. 5.	1			
4828	XX. *Ptolemæus Alorites*	4		103	*Vt Diodor.* 105. *Dionyſius rex Siciliæ anno* XXXVIII *moritur: Poſt quem Iunior Dionyſius regnum invadit.* 21. 1. 1.
4832	XXI. *Perdicca,* 7. 4. 5.	6			
4838	XXII. *Philippus circa ann. V. C.* CCCC. *ut Gellius,* 7. 5. 10.	10			*Is Ochi an.* X, *Sicilia pellitur,* 21. 2. 8.
4864	XXIII. ALEXANDER *Phil. F. Olym.* CXI. *ſedit an.* 12 *menſ.* 6, 11. 1. 7.	12			*Et ejuſdem* XXI, *Corinthum ſub fœdere navigavit,* 21. 5. 2.

Anni mundi.	*Oly.*	
	131	PERSARUM regnum ſtetit annis ccxxxii, 11. 14. 7. &c. Interfecto Dario, ALEXANDER regnum Aſiæ, anno regni ſui VII, occupat. Is XXXII ætatis ſuæ anno moritur in Babylone, 12. 16. 1. Poſt quem tranſlato in multos imperio regnavit.
	114	
4872	114	
4876		

		ÆGYPTO.	
4876	114	I. *Ptolemæus Lag. F.* 13. 4. 10.	40
		Lydiam & Thraciam & Helleſpontum Lyſimachus tenuit, 13. 4. 16.	
		a quo Lyſimachia in Thracia condita, 17. 1. 2.	
4916	124	II. *Ptolemæus Philadelphus,* 26. 2. 7.	38
4954	133	III. *Ptolemæus Evergetes, de quo* 26. 2. 1.	26
4980	140	IV. *Ptolemæus Philopator,* 29. 1. 4.	17
4997	144	V. *Ptolemæus Epiphanes,* 30. 2. 6: & 31. 1. 1.	24
5021	50	VI. *Ptolemæus Philometor,* 34. 2. 7.	35

Anni mundi.	*Oly.*	MACEDONIBUS.	
4876	114	XXIV. *Philippus, qui & Aridæus, frater Alexandri,* 13. 3. 1.	7
		Bellum Lamiacum, 13. 5. 1.	
4883	115	XXV. *Caſſander,* 15. 2. 12.	19
4902	120	XXVI. *Filii Caſſandri Antigonus (Iuſtino eſt Antipater, & Georgio) & Alexander,* 16. 1. 1, & 2.	4
4906	121	XXVII. *Demetrius,* 16. 1. 18.	6
4912	122	XXVIII. *Pyrrhus, menſ.* 7, 16. 2. 3.	
4913		XXIX. *Lyſimachus,* 16. 3. 2.	5
4918	124	XXX. *Ptolemæus cognomento Ceraunus,* 17. 2. 4: & 24. 1. 8.	1
4919		XXXI. *Meleagrus, menſ.* 2.	
		XXXII. *Antipater dies* 45.	
		XXXIII. *Soſthenes,* 24. 5. 13.	2
4921	125	XXXIV. *Antigon. Gonatas,* 25. 1. 1: & 26. 3. 8.	6
4957	134	XXXV. *Demetrius,* 28. 1. 1.	10
4967		XXXVI. *Antigonus,* 28. 3. 16.	15
4982	140	XXXVII. *Philippus,* 28. 4. 16.	14
4997		*cum quo Germani bellum geſſerunt ab V. C.* 551. *Eutr.*	
5024	151	XXXVIII. *Perſes,* 32. 3. 4. 33. *per tot.*	10
5026		*ab V. C.* 550, *bellum Perſicum.*	
5034	153	*Macedonum regnum defecit.*	

Anni

Anni mundi.	Oly.	SYRIÆ ET BABYLONIÆ.	
4888	117	I. *Seleucus Nicanor*, 15. 4. 1. &c.	32
917	124	*Seleucus, capto Demetrio in Cilicia*, SYRIÆ & ASIÆ *pariter imperavit*, 16. 2. 6.	
920	125	II. *Antiochus Soter*, 17. 2. 10.	19
939	129	III. *Antiochus, qui vocabatur Theos*,	15
954	133	IV. *Seleucus Callinicus*, 27. 1. 1.	20
74	138	V. *Seleucus Ceraunus*	3
77	139	VI. *Antiochus Magnus*, 29. 1. 3.	36
06		*Bellum Rom. cum Antiocho, anno ab V. C.* 560. *Eutr.*	
13	148 151	VII. *Seleucus, qui & Philopator*,	12
25		VIII. *Antiochus Epiphanes*, 34. 2. 7.	11

Anni mundi.	ASIÆ.	
4874	*Agathocles Syracuſis tyrannidem exercet, libr.* 22.	
4882	*In Aſia primus regnavit Antigonus*, 13.4. 14. &c.	18
4900	II. *Demetrius, qui & Poliorcetes*, 15.4.22. &c.	
4954	*Parthis a Macedonum imperio recedentibus, primus regnavit* ARSACES, 41.4.6.	
4963	*Anno ab V. C.* 517. *ut Eutrop. Hamilcar occiſus, cui ſucceſſit Haſdrubal*, 44. 5.6, & 7.	
4980	*ab V. C.* 534. *Annibal Imperator Carth.* 44. 5.8.	
5011	*ab V. C.* 534. *Bellum cum Gallogræcis.*	

ni un-	Oly.	ÆGYPTO.
2	159	*Ab V. C.* 606. *bellum Achaïcum*, 34.1.

Anni mundi.	Oly.	SYRIÆ ET ASIÆ.	
5036	154	IX. *Antiochus Eupator*, 34. 3. 1.	2
5038		X. *Dmetrius Soter*, 34. 3. 9.	12
5050	157	XI. *Alexander*, 35.1.7.	9

5056		VII. *Ptolemæus Euergetes*	29
5085	166	VIII. *Ptolemæus Fyſcon, qui & Soter*, 38. 8. 2. &c.	17
5102	170	IX. *Ptolemæus, qui & Alexander*, 39. 4. 1.	10
5112	173	X. *Ptolemæus Fyſcon, qui a matre fuerat ejectus*, 20. 5. 1.	8 30
5120	175	XI. *Ptolemæus Dionyſius*	20
5150	182	XII. *Cleopatra*	
5172	187	*Cleopatra & Antonius ſemet interficiunt: & Ægyptus fit Romana provincia.* *Lagidæi in Ægypto regnaverunt ann.* CCXCV.	

		menſ. 10.	
5060	160	XII. *Demetrius*, 35. 2. 2	3
5063		XIII. *Antiochus Sidetes*, 36 1. 8.	5
5072	163	XIV. *Demetrius iterum*, 38. 10. 11.	4
5076	164	XV. *Antiochus Grypus*, 39. 1. 9.	1
5088	167	XVI. *Antiochus Cyzicenus*, 39. 2. 16.	1
5106	171	XVII. *Philippus Antiochus in Parthos fugiens, Pompeio ſe deinceps tradidit, poſt quem Philippus captus eſt a Gabinio.*	2
5108		*Hucuſque Syria poſſeſſa per reges in Romanam ditionem ceſſit.* *Bellum Mithridaticum anno ab V. C.* 662. *ut Eutrop.* 37. 1. 7.	
5153	183	*Primus Rom. ſingulare imperium arripuit* C. JULIUS CÆSAR, *menſ.* 6.	4
5157	184	*Rom.* II. *Octavianus Cæſar* AUGUSTUS *menſ.* 6. *Ab eo, an. ab V.C.* 726. *ut Eutr. Hiſpania domita, Ianus clauſus*, 44. 5. 8.	

HAC-

HACTENUS EX TROGO JUSTINUS.

NOtaſſe me tempora, quae cum eo non omnino conveniunt, ipſe agnoſco; ut de conditione Tyri Carthaginis. Sed cum profeſſus ſim me Euſe-um & Hieronymum ſequi, non licuit ab eorum tione diſcedere. Tribuendum hoc duxi antiqui-ti, & eruditioni, & diligentiae illorum: cum aeſertim, in tanta novarum opinionum copia & rietate, quid potiſſimum ſequerer, non haberem: ſi novi alicujus hominis chronologiam potiorem xiſſem, fuiſſet ea novis rationibus multiſque con-rmanda: quod erat ab inſtituto noſtro alienum. oc enim volui, συγχρονισμοὺς regum, & clarorum rorum, aliquo modo ob oculos ponere. Quod ſucceſſit ex animi mei ſententia, bene eſt; ſin inus, laudanda eſt opera, qua & juventuti pro-ſſe, & auctorem ſi non optimum, ſaltem non alum, & in hiſtoria neceſſarium, illuſtrare volui.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

JOH. GEORGII GRAEVII
NOTAE
AD
JUSTINUM.

PRAEFATIO.

R*Em magni animi & corporis aggreſſus eſt*] Nihil facit corpus ad meditationes eruditorum. Pygmæus ſit an Polyphemus, qui ad ſcribendum ſe applicat, eſt perinde, modo valeat animo & ingenio; laboribuſque ferendis par ſit. Qui *corpus* hic accipiunt pro libro, iis Latinae linguae genius adverſatur. Non enim dixeris: *Rem magni corporis* ſeu *libri* aggredi. MS. Marquardi Gudii, & Iuntarum editio praeſtantiſſima, quam Bongarſius & alii editores non viderunt: *Rem magni animi & operis aggreſſus eſt.* Haec Juſtini eſt ſcriptura. Imitatur Livium, qui in praefatione: *Res eſt praeterea immenſi operis, ut quae ſupra quingenteſimum annum repetatur.* Quintil. Inſtitut. I, 4: *Quae vel ſola* (ars) *omni ſtudiorum genere plus habet operis, quam oſtentationis.* Ovid. IV. ex Ponto:

> *Quodque aliis opus eſt, hoc tibi ludus erit.*

Sic & Graeci ἔργον pro labore. Ariſtot. VII. de hiſt. animal. ἔργον μὴ συνήθει ὄντι καταμαθεῖν ταῦτα. *Res magni operis eſt rerum iſtarum inſolenti eas perdiſcere.* Contra οὐδὲν ἔργον notat *non eſt difficile* Philippus apud Stobaeum in Olynthia: Πύκτη τ' ἐπιτιμᾶν οὐδὲν ἔργον μαχομένῳ, hoc eſt *reprehendere pugilem pugnantem non eſt difficile.* Hunc locum H. Grotius ὁ πάνυ in Florilegio prava diſtinctione laborantem male interpretatus eſt: *Et caſtigare pugilem cum a pugna vaces*, conjungens οὐδὲν ἔργον μαχομένῳ. Sed Graecis haec loquendi ratio eſt ignota. Quin & hunc locum ex conjectura ſic dudum reſtituit Gronovius. Firmatur etiam auctoritate vetuſti codicis Anglicani, teſtante id editore Juſtini Oxonienſe.

Nonne nobis Pompejus] MS. Anglicanus: *non minus nobis.* Sed a vulgata non eſt recedendum. Nam & longe ſuavior eſt iſta interrogatio, & pluribus Manuſcriptis, iiſque vetuſtiſſimis, quibus praecipue Bongarſius uſus eſt, nititur. Sed nec loco movendum, quod in optimis libris, tam editis, quam manu exaratis reperitur: *videri debet.* Eſt enim hoc priſcae elegantiae. Cic. VI ad fam. ep. 6. *Quare, quando ut augures*

&

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

r aſtrologi ſolent, ego quoque au-ur publicus ex meis ſuperioribus raedictis conſtitui apud te auctori-item augurii & divinationis meae: ebet habere fidem noſtra praedictio. oc eſt ſi quid veri unquam dixi, oc verum eſt, quod tibi ſcribo, pro veriſſimo, quod certiſſime iturum eſt, habendum. Servius lpicius ad Cic. in IV ad fam. *Hem nos homunculi indignamur, quis noſtrum interiit, aut occiſus t, quorum vita brevior eſſe debet, m uno loco tot oppidorum cada-ra projecta jaceant.* natura haec hominum, ut neceſſario citius ſit pereundum, ut non poſ-it tam diu durare. Petron. *Hic ai neſcio quid debet eſſe.* quantum ctis & veris conjecturis aſſequi ſſum, hic eſt aliquid boni. ec vis eſt hujus verbi *debet* in ſimilibuſque locutionibus, ae frequentiores in Tullio re-riuntur. Sic & ſcripſit in hac efatione Juſtinus. ſententia eſt: lii ſcriptores ſibi videntur rem gni laboris aggreſſi eſſe, cum ius populi res geſtas memoriae ndant, Trogum Pompejum ſa-, ſi recte ſentimus, & judica-s, ſtupenda & pluſquam Her-ea audacia gentium omnium gines & facta deſcribenda ſuſ-iſſe, fatendum eſt nobis.

Cujus & Cato reddendam ope-] Non fruſtra manu exarati nes, *operam*, ut & Iuntina. preſſi nonnulli vetuſtiores ſub-uerunt *rationem* contra mem-narum fidem. Non eſt vero ile, ut docti viri monuerunt, cis verbis interjectis, eandem em uſurpaſſe Juſtinum. Ni-igitur contra vetuſtorum nium librorum, quos docti ſuluerant, conſenſum eſt im-tandum. Sicut enim Tullio *opera profectionis* recte dicitur opus, quod elaboravit in profectione. quod oſtendit, quomodo tempus, quo abfuit urbe, collocari', in XV ad Att 13. ſic & *opera otii* eſt opus, quod elucubravit in otio. quod declarat, quam bene ſit uſus otio. *Reddere* autem *operam*, pro *edere operam* ſeu *opus* cur non licuit dicere Juſtino, cum licuit Terentio Andr. III, 1. & Sueton. Domit. Et *reddere ludos*, pro edere, & *reddere juſta* Catoni pro *dare juſta*. Vere enim Celſus l. 94. de verb. ſignif. *Verbum reddendi quamquam ſignificatum habet retro dandi, recipit tamen & per ſe dandi ſignificationem.* Apud Petron. *apodixim defunctoriam reddere* eſt ſpecimen edere leve, ut recte vexatiſſimum locum expoſuit ὁ πάνυ Johannes Fredericus Gronovius lib. IV. Obſervationum. Nec alia vocis *reddere* notio eſt in illo loco, quem Vorſtius attulit ex Cic. ad fam. XVI. 10. *Tu Muſis noſtris para ut operas reddas.* Nam pro hoc Seneca dixit de Provid. c. 2. *edere operas*: *Ferrum iſtud, civili bello purum & innoxium, bonas tandem ac nobiles edet operas.* quamvis locutio integra aliud notet quam hic *operam otii reddere.*

In hoc tempore] Sic recte Vorſtius ex veteribus editionibus, quibus adſtipulatur Iuntina & liber Anglicanus.

LIB. I.

CAP. I. *Vexoris Aegypti*] Iunt. edit. *Seſoſtres.* leg. *Seſoſtris.* ut recte jam olim Turnebus. Sic enim Herodoto dicitur lib. 2. & Valer. Flacco lib. IV. v. 415.

> ------ *cunabula gentis*
> *Colchidos hic, ortuſque tuens: ut prima Seſoſtris*

Intule-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Intulerit rex bella Getis, ut clade ſuorum
Territus, hos Thebas patriumque reducat ad amnem
Phaſidis, hos imponat agris, Colchoſque vocari
Imperet.

Seſoſtrim eum Regem eſſe qui in obeliſco apud Amm. Marcell. XVI. dicitur *Rhameſtes*, ab Euſebio & Joſepho *Rameſſes*, a Manethone *Setoſis*; recte docuerunt Scaliger ad Euſebium, & H. Valeſius ad Ammianum Marcellinum. Iſtum Seſoſtrim autem eſſe Seſakum illum, qui templum Hieroſolymitanum diripuit, dubitare nos non ſinunt, quae Nobiliſſimus Marshamus de ejus aetate in Aegyptiorum Chronologia diſputavit accurate in Aegyptiaco Canone. Nam ante hunc Seſoſtrim Aegyptii nihil praeclari patrios extra fines geſſerant, nec tam victoriis, quam cladibus fuerunt nobiles. Quin in ipſa patria ſaepe peregrina Aethiopum & Arabum imperia per aliquot ſecula ſunt paſſi. Non mirum autem eum ſpoliaſſe hoſtilia templa. Non tamen propterea lupi, aut tyranni infamiam ſubiit. Nec movere nos debet, quod tam longe feratur vixiſſe ante Ninum. Decepit Trogum ut pleroſque alios mendaciſſimus Cteſias, qui primus Aſſyriorum regno tantam tribuit antiquitatem, ut ejus initia in ſecundum a diluvio ſeculum incidant. Cum ſatis certo conſtet cum ex ſilentio ſcriptorum antiquiſſimorum Moſis, auctoris libri Joſuae, Judicum, Samuëlis, Homeri, (qui, ſi tam illuſtre fuiſſet Aſſyriorum imperium, ut totius Aſiae fere per tantum tempus fuerit potitum, non potuiſſent non ejus mentionem facere, nec paſſi eſſent illi tam potentes reges, aut eorum praefecti, impune ſibi eripi fl rentiſſimas regiones a Joſua; tum ex teſtimonio Herodoti qui lib. 1. tradit Semiramide quinque generationibus floruiſ ante Nitocrin matrem Labynit quem Cyrus vicit, hoc eſt v ducentis annis ante Cyrum r gnum Aſſyriorum tum nondu fuiſſe ortum, cum a Cteſia ſcr bitur deletum fuiſſe. Ne dica id arguere inania regum, qui p Ninum & ejus uxorem comm morantur, nomina. Quand Aegyptus a Nino & Semiramid ſi Cteſiae credimus, ſubacta j gum hoc excuſſit? Altum de h omnibus in Aegyptiorum hiſt riis ſilentium. Nihil falſius con mentitia Aſſyriorum antiquitat Veriſſimum videtur, quod He dotus prodidit, per quingent annos Aſſyrios in Aſia ſuperiore r rum potitos eſſe. nec tamen v dentur regni hujus initia val fuiſſe clara, ſed perexigua. Tu autem floruit maxime, cum illi potentia in ſacris literis tantis la dibus extollitur, & factis ip oſtenditur. Quo autem tempo maxime in Hebraeorum libr commemoratur viguiſſe Aſſyri rum regnum, ſi Cteſiam ſequ mur, dudum nullum fuit, quipp quod ante fuerit a Medis exti ctum, penes quos rerum ſum mam tum per ducentos fere an nos fuiſſe credunt & tradunt. Se iſtarum notularum anguſtiae no permittunt ut haec pluribus pe ſequamur, quod alibi forte faci mus diligenter. Haec tantum hi libuit annotare, ut ſcrupulum exi mamus lectoribus, quem vir eru ditiſſimus movit, cum propte temporum rationes, ſecundun Cteſiae calculos falſiſſimos, repu diandan

andam cenſuit opinionem de ſoſtri, qui corrupto Vexori at ſubſtitutus.

Duos & quadraginta annos] um MSS. Bongarſianis, qui nnes praeter unum, *duo & trinta*, Anglicani accedant, in quis ſcribitur *triginta duo*, non vio cur id ſit reſpuendum. Diſnſiſſe in annis imperii Semiraidis Trogum ab aliis, nihil miri, m quidquid de Nino & Semiraide traditur ſit incertiſſimum.

Imperium Aſſyrii, qui poſtea i dicti ſunt, mille trecentis annis uere] Hoc eſt commentum eſiae, quo totum fere orbem cinavit. Verius Herodotus l. prodidit Aſſyrios Aſiae ſuperi imperaſſe annos DXX, cum edi primi ab iis deficere coepet. Hoc tempus incidit in Troum bellum, cum Gideon judex braeis praeeſſet. Hinc & Poryrius apud Euſebium de praeat. Euangelica Semiramidis atem ad Trojana refert tempo- Illam Herodotus ſcribit l. ante Nitocrin vixiſſe aetates nque, quae nondum annos entos conficiunt. Nitocris aun mater fuit Labyniti regis Baoniorum, cujus tempore Baon capta fuit a Cyro. Illam fal- Aſſyriorum regni antiquita- primus impugnavit Herman- Conringius, lumen Germa-, in Adverſariis Chronologicis Aſiae & Aegypti antiquiſſi- dynaſtiis; poſtea magnus Uſſe- Armachanus in annalibus eris Foederis labefactavit; & dem evertit illuſtris Marshas in Canone Chronologico. *us* & *Aſſyrius* Graeci & La- ſaepe confuderunt, ut & Salius & Bochartus docuerunt. Syriae nomen longe recentius eſt, quam Aſſyriae. Syri enim appellati ſunt a metropoli Tyro, quae Hebraeis Tſur dicitur, cum olim appellarentur Arimaei, Heſiodo & Homero Arimi; Aſſyrii vero in ſacris litteris ſunt filii Aſſur.

CAP. III. *Arbactus*] Iunt. *Arbacus*, quod propius a vero abeſt. Sribendum enim ut in prologis, & apud alios ſcriptores, quos laudat Bongarſius, *Arbaces*. Juſtinus cum Trogo in Medorum quoque regno, ut plerique alii, ſequitur Cteſiae fidem valde ſubleſtam, cum certiora ſint, quae de hujus regni ortu, & duratione tradit Herodotus lib. 1, cap. 95, & ſequentibus. Nimirum cum Aſſyriorum regnum inteſtinis tumultibus vexaretur ob caedem Sennacheribi, ab Aſſyriis defeciſſe Medos, & ſe in libertatem aſſeruiſſe, cumque ſuis fuiſſent legibus uſi aliquamdiu ſine rege, legiſſe tandem regem, qui dictus ſit Dejoces, qui Ecbatana condiderit, & regnum uſque ad fluvium Halyn protulerit, cui ſucceſſerit Phraortes filius, qui Perſas domuerit, ſed ab Aſſyriis caeſus fuerit, tantum abeſt, ut tum fuerit extinctum Aſſyriorum regnum: Phraortis filium, Dejocis nepotem, fuiſſe Cyaxarem, qui Ninum ceperit, & Aſſyrios domuerit. Hunc excepiſſe Aſtyagen filium, quem Cyrus vicerit, deieto regno Medorum, quod ſteterit 150 annos. Haec Cteſianis veriora eſſe multis adſtruit Marshamus in Canone Chronolog. ſaec. XVII.

Purpuram colo nentem] Non temere MSS. *purpuras colo nentem*. Horat. II, Od. 18:

- - - Nec Laconicas mihi
Trahunt honeſtae purpuras clientae.

Extru-

Extructa incenſaque pyra] Recte tres Anglicani, *ubi extructa incenſaque pyra*, quod Oxonienſis recepit, adſtipulante Iuntina.

CAP. IV *Cambyſi mediocri viro*] Cambyſen vilioris ſortis virum fuiſſe, quam exiſtimatur vulgo, Dio Chryſoſtomus, ſi ei credendum, oſtendit, qui oratione XV de ſervitute tradit, Cyrum ante regnum fuiſſe hominem qui candelis faciendis quæſtum fecerit: Ἢ οὐκ οἶσθα, ὅτι λυχνοποιὸς ἦν ὁ Κῦρος Ἀστυάγου, καὶ ὁπότε γε ἠδυνήθη, καὶ ἔδοξεν αὐτῷ, ἐλεύθερος ἅμα καὶ βασιλεὺς ἐγένετο τῆς Ἀσίας ἁπάσης. *An neſcis candelarum opificem fuiſſe Cyrum Aſtyagis filium, & liberum ſimul & regem factum eſſe totius Aſiae, & quando potuit, & quando ſibi viſum fuit.*

Regis arcanorum participi] Non ſolum Iuntae editio, ſed & MSS. legunt: *regis amico & arcanorum participi:* Quod male mutarunt editores, ut dudum praecepit Gronovius. Amici enim regum dicebantur olim, qui eis a conſiliis ſunt. In cap. 7. hujus libri: *Quo facto & amicum in adulterium uxoris ſollicitatum hoſtem ſibi fecit.* & c. 9. *Magum quendam ex amicis delegit.* lib. XII. 15. *Cum deficere eum amici viderent.* lib. 34. c. 3. *Cum cunctari eum videret, conſultationemque ad amicos referre.* Suet. Tib. 55. *Super veteres amicos ac familiares viginti ſibi e numero principum civitatis depopoſcerat, velut conſiliarios in negotiis publicis.*

Ad notam puer alluſit] Recte Oxonienſis ſecutus quatuor MSS. *puer* delevit, & Vorſtius cum Scheffero in ſequentibus: *infantis.* Sunt interpretum gloſſemata. *blandientis* eſt cum blandiretur in alludendo.

Nutrici Spacos poſtea nomen fuit] Juntae recte: *Spaco.* Herodotu Σπακώ, lib. 1. cap 110.

CAP. V. *Cum inter paſto eſſet, Cyri nomen accepit*] Non ſ lum editio Iuntae, ſed & an quus codex Bongarſii legun *Cum inter paſtores eſſet imperio Cyri nomen accepit.* Sic & cod Anglicanus. Sed alius *imperio uſ* Hanc veram eſſe hujus loci lecti nem puto, qua cauſſa redditu cur dictus ſit Cyrus, cum ant fuerit ei aliud nomen a paſtor & ejus uxore, a quibus educab tur, impoſitum. Docet id etia Herodotus lib. 1. cap. 113. Τὸν ὕστερον τοῦτον Κῦρον ὀνομασθέντα παραλαβοῦσα ἔτρεφε ἡ γυνὴ τοῦ β κόλου, οὔνομα ἄλλό κου τὸ καὶ οὐ Κ ρου θεμένη. *Alterum vero, q poſtea Cyrus appellatus eſt, ux bubulci ſibi ſumtum educavit, in poſito illi alio quopiam ac non Cy nomine.* & non longe poſt pue quem Cyrus flagellis cecidera Κατελθὼν δὲ ἐς πόλιν πρὸς τὸν πα τέρα, ἀποικτίζετο τῶν ὑπὸ Κύ ἤντησε λέγων δὲ οὐ Κύρου (οὐ γὰρ κ τοῦτο τοὔνομα) ἀλλὰ πρὸς τοῦ βουκό τοῦ Ἀστυάγεος παιδός. *In urbe vero cum contendiſſet apud patre queſtus eſt, quomodo a Cyro eſſ exceptus. non vero Cyrum appella vit. Nondum ei hoc erat nomen ſed filium paſtoris boum Aſtyagi* Non igitur primis annis, quo inter paſtores exegit, Cyrus fu dictus, ſed poſt illud tempus quo inter paſtores imperio era uſus in puerili illo ludo, Cyru demum fuit appellatus, ſive a pue ris cum quibus luſerat, ſive a vert parentibus, ſive a civibus. Narra deinceps Juſtinus, quomodo e illo imperio ſeu regno inter pue ros exercito fuerit agnitus ab avo *Mox rex inter ludentes ſorte dele ctus cum per laſciviam contumace flagellis*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

gellis cecidiſſet, a parentibus pue-
um querela eſt regi delata. Haec
ſunt accipienda, mox a paren-
us puerorum querelam eſſe re-
delatam, cum in illo imperio,
x ſcilicet inter ludentes ſorte de-
ctus, per laſciviam contumaces
gellis cecidiſſet. Vides igitur
n fruſtra *imperioſus* inveniri in
ris antiquis, quamvis emen-
tius legatur in uno *imperio uſus*:
ctiſſimi & amiciſſimi mihi,
m in vivis eſſet, viri emenda-
nem, qui conjicit ſcribendum
e, *Puer deinde cum inter paſto-*
eſſet in Perſis Cyri nomen acce-
, probare non poſſum, quia
tores illi, apud quos educaba-
, &. quibus cum verſabatur,
n erant Perſae, ſed Medi. in
edia enim natus erat Cyrus, in
edia expoſitus, in Media ad de-
num annum, quo imperium
er paſtores exercuit, commo-
us. vide Herodoti lib. 1. cap.
. Poſtea demum ad parentes in
ſiam remiſſus eſt, ubi non in-
paſtores egit, ſed ut regis Me-
um nepos, & Mandanes filius
te fuit habitus & educatus. vi-
cap. 122. ejuſdem libri. Et hoc
, quod ad eum ſcribit Harpa-
s, *eum ablegatum fuiſſe in Per-*
. Tum autem ei videtur hoc
men impoſitum fuiſſe in Per-
. Perſis enim Cyrus eſt ſol,
notarunt Cteſias & Plutarchus.
iam nunc *Chur* & *Churshid*
ad Perſicos poëtas ſolem ſigni-
are viri doctiſſimi monuerunt.
Animum minacem duntaxat in
fregit.] Vetuſtarum editio-
m lectionem, quae *minatione*
e ſe ferunt, quod & in Iunti-
legitur, minime ſequendam
co. *Animus minax* eſt ira per-
is, qui exitium minabatur &
rpago & Cyro. Non enim pla-

catum ejus animum & mitigatum erga Cyrum ſtatim fuiſſe, poſtquam eum agnoverat, patet ex Herodoto, qui cap. 120. libri 1. narrat, ut Aſtyages deliberarit cum Magis, tollendus ne Cyrus eſſet propter ſomnium, an vero ſervandus. Haec tantum verbo, ut in compendio, tangit Juſtinus. Sententia eſt. Aſtyagen iram illam minacem, ſi non erga Harpagum, ſaltem erga Cyrum compreſſiſſe. *Duntaxat* Latinis eſt ſaltem, minimum.

CAP. VI. *Apparatis epulis.*] Lectionem hanc aſſerit quoque quam ſaepe laudamus Iuntae editio. Neſcio autem cur hic Vorſtius tricetur. *Invitare* hic non eſt vocare ad epulas, ut vir doctus & alii exiſtimant, ſed vino epuliſque liberaliter hoſpites accipere. Caeſar 1. de bello Civ. c. 74. *Interim alii ſuos in caſtra invitandi cauſſa adducunt, alii ab ſuis abducuntur.* *Invitandi cauſſa* eſt ut benigne eos excipiant amiceque. Liv. 1, 9. *Invitati hoſpitaliter per domus, cum ſitum, moeniaque & frequentem tectis urbem vidiſſent,* hoc eſt, laute & comiter tractati. Hinc & qui libenter veſcuntur, & largius bibunt *ſe ipſos invitare* dicuntur. Salluſt. *cum ſe cibo vinoque laeti invitarent.* Plaut. Amphit. 1, 1. *Mira ſunt, invitavit ſe in coena pluſculum.* Sueton. Octav. 77. *quoties largiſſime ſe invitaret.* *Apparatae epulae* ſunt ſplendidae, lautae, opiparae. ut *apparatius coenare* apud Plinium in epiſtolis, & *profuſiſſimi obſoniorum apparatus* apud Sueton. Vitell. 10. Inferius 1x, 8. *Fuit rex armorum, quam conviviorum apparatibus ſtudioſior*

Tergiverſantes] Iuntae ſcripſerunt: *& in terra vergentes ferro*
egi,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

agi, ut in hoſtes jubet. Non male. vereor tamen ne haec ſint interpolata. Itaque hanc lectionem nec ipſe magnopere probo. Rationes tamen cur improbatur nequeo laudare. Quam diu pugnabant, terga non vertebant. Sed ſi accidiſſet, ut terga verterent, erat alia acies civium poſt hanc aciem collocata, quae terga vertentes retro ageret, ferrum in illos tanquam in hoſtes ſtringens. Si fugiſſet prima acies, terga vertiſſet hoſtibus, a quibus fugabatur, non civibus, qui a tergo pugnantium poſiti fugientes exciperent, & repellerent. Nihil tamen, ſilentibus MSS. mutandum cenſeo.

Ingens poſt neceſſitatem pugnandi animus exercitui ejus acceſſit] Friget hic τὸ *ejus*. Cur reſpuerunt ſcripturam veteris libri? *animus exercitui & vis acceſſit*. Vis eſt virtus, fortitudo. Virg. *Non ea vis animo*. Saepe ſic apud noſtrum & alios.

Initio regni Cyrus] Cyrus creditur primus rex fuiſſe Perſarum. Sed apud Aeſchylum in Perſis v. 767. duo commemorantur qui illam anteceſſerunt.

> Μῆδος γὰρ ἦν ὁ πρῶτος ἡγεμὼν στρατοῦ,
> Ἄλλος δὲ ἐκείνου παῖς τὸ δ᾽ ἔργον ἤνυσε.
> Τρίτος δ᾽ ἀπ᾽ αὐτοῦ Κῦρος, εὐδαίμων ἀνήρ.
> *Medus erat primus dux exercitus,*
> *Alter ejus filius opus perfecit.*
> *Tertius ab illo Cyrus felix vir.*

Tum reliquos inde Perſarum reges recenſet uſque ad Xerxem. Haec primus obſervavit Ill. Marſhamus in Canone Chronologico, qui & docuit illum Medum, qui

primus recenſetur in ſerie regu
Perſicorum, eſſe Darium Medun
cujus ſaepe meminerit Danie
qui non fuit Babylonius, ſed M
dus. Cujus etiam meminit Suida
cum ait, Μῆδος βασιλεὺς Περσα
Medus Babyloniorum rex. Et
Δαρεικόν: εἰσὶ μὲν χρυσοῖ στατῆρες
Δαρεικοὶ οὐκ ἀπὸ Δαρείου τοῦ Ξέρξου π
τρός, ἀλλ᾽ ἐφ᾽ ἑτέρου τινὸς παλαιοτ
βασιλέως ὠνομάσθησαν. Dar
ſunt ſtateres aurei, non a Dario Xe
xis patre, ſed ab alio quodam a
tiquiore rege denominati. Cum v
ro inter Cyrum & Darium H
ſtaſpis filium nullus alius fu
rit hujus nominis rex, nece
ſario Darius fuit, qui ante C
rum apud Perſas regnavit. Fu
iſte Darius Cyaxaris filius. Hi
Danieli dicitur VI, 1. filius Aſv
ri de ſemine Medorum. Cyaxa
eſt Aſverus, ut Scaliger de emen
temp. docuit. Is fuit Phraortis
lius, quem pater praefecit reg
Perſico, nomine ac poteſtate
gia, quia Perſae jam pridem e
cutere volebant jugum domi
tionis Medorum, teſte Herod
to, l. 127. Cyrus autem prim
vulgo Perſarum rex habetur,
quia pater ejus erat Perſa, cu
priores duo reges eſſent ge
Medi; & quia res & gens Per
rum ante tempora Cyri fuera
valde obſcurae, quas primus ill
ſtravit Cyrus homo Perſa. Secu
dus anonymus Perſarum r
apud Aeſchylum eſt Cyaxares X
nophontis, ut pluribus docet la
datus Marſhamus in Cano
Chronolog. in ſaec. XVIII.

Cum adverſus Babylonios bell
gereret] de Babyloniorum reg
nihil commemorat Juſtinus, n
haec de illius excidio & poſt r
bellionem ſub Dario Hyſtaſpis fil
cap. ultimo hujus libri. Ejus o
gi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ſine nihil eſt obſcurius , quam
amen erudite, ut cetera, ex Cano-
e Chronolog. regum Babylonio-
um Ptolemaei eruit Marſhamus,
raeclare de doctrina temporum,
quiſquam , meritus. Is Canon
omplectitur epocham ſive annos
abonaſſari, primi regis Babylo-
iorum. Is fuit Aſſyrius gente. A
mpore Nabonaſſari fuerant du-
ices reges Aſſyrii. Alii, qui
ini ſedem imperii habuerant,
ii qui Babylone regnarant. Hinc
ima pars Canonis continet re-
um Aſſyriorum & Medorum ſe-
em, uſque ad initium Cyri.
a complectitur annos 159. Alte-
Perſarum reges, uſque ad mor-
n Alexandri Magni annos 215.
totius regni Babylonici perio-
s fuerit annorum CDXXIV.
ide conſtat quoque Babyloniam
n eſſe tantae antiquitatis, ut
lgo creditur, & ſuperius tradi-
t a Juſtino. Originem debet
bonaſſari. Is vixit ſeculo XVII
ſt diluvium, anno circiter 750
e Chriſtum natum. Naboco-
arus Nabopolaſſari filius, qui
raeis dicitur Nabucodnoſor ma-
us, vel ſecundus, eam miri-
s operibus exornavit. Vide
rſham. ad ſec. XVII. Ultimus
byloniorum rex fuit Nabona-
s, quem expugnata Babylone
it Cyrus, & Carmaniae prae-
t, ut auctor eſt Beroſus apud
ephum lib. 1. contra. Appion.
de regibus Babyloniae, quo-
n meminit Canon Ptolemaei,
& de iis, quos Daniel com-
morat, vide Marſham. ad ſec.
1. & XVIII.

ic finis Medorum imperii fuit.
naverant annos CCCL] Imo
ndum calculum certiorem He-
oti, tantum annos CXXVIII.
erarunt. Sed Marſhamus docte
oſtendit quatuor Medicorum regum imperium fuiſſe centum quinquaginta annorum. Vide illius Canonem Chronologicum, ſaec. XVII.

CAP. VII. *Victuſque jam de ſe ſollicitus*] Jam pridem monuit Gronovius obſervationum lib. IV. reſtituendum eſſe ex MSS. *victuſque jam ac deſolatus*, h. e. deſertus, nudatus, exutus exercitu, caſtris, copiis omnibus. Vide c. 20. illius libri. Certiſſima eſt haec veterum librorum ſcriptura *deſolatus*, hoc eſt deſertus a ſuis, qui fuſi erant, & fuga, qua quiſque poterat, ſuae conſulebant ſaluti, rege relicto.

Urbs Barce.] Non eſt dubitandum de emendatione Bongarſii, qui cenſet legendum eſſe : *Urbs Barene*. Sic Cteſias : Καὶ ἔδωκε Κῦρος Κροίσῳ πόλιν μεγάλην Βαρήνην ἐγγὺς Ἐκβατάνων. *Et dedit Cyrus Croeſo urbem magnam Barenen prope Ecbatana.* In editione Iuntina veſtigia verae hujus lectionis deprehendere licet. In ea enim ſcribitur, *Urbs Beroea.*

Iuſſique cauponas & ludicras artes exercere] Veteres codices prae ſe ferre *cauponias & ludicras artes* olim monuit Valens Acidalius in lectionibus Vellejanis, & merito probavit, praefatus eodem modo formatam eſſe hanc vocem, ut *hiſtrionius* & *praeconius quaeſtus* apud Ciceronem, eamque inveniri apud Plautum, apud quem legatur *cauponius puer.* Sic & *lenonius* apud eundem Comicum Pſeud. II, 4. *oppidum expugnatum faxo erit lenonium.* Aſſeruit hanc lectionem etiam Cl. Schefferus. Sine haeſitatione illam recepi, ubi vidi in Iuntina dudum eam extitiſſe, quam ſequentes editores interpolarunt, quia hujus

vocis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

vocis rarioris exemplum eos fugiebat.

Fuere Lydis multi ante Croeſum reges variis caſibus memorabiles] Lydorum regnum eſt antiquiſſimum. Ab antiquo illius terrae rege Maeone patre Cybeles populi Maeones olim dicti, & quae poſtea Lydia vocabatur, appellata fuit Maeonia, ut conſtat ex Herodoto, Strabone & aliis. Primus Maeoniae rex fertur fuiſſe Menes, Jovis & Telluris filius, ut auctor eſt Dionyſ. Halic. antiqu. lib. I. Poſt ibi rerum potitus eſt Atys, cujus filius fuit Lydus, a quo mutato priſtino nomine dicti ſunt Lydi. Ab Atye vero prima regum Lydiae familia fuit Atyadarum dicta, ad quam pertinet Omphale, Jordani filia, uxor Tmoli, cui ſerviit Hercules tres annos. Atyadarum familiae ſucceſſerunt Heraclidae. Hercules tempore ſervitutis conſuevit cum Omphales ancilla, quae puerum ex illo ſuſtulit, cui Cleolao nomen. Vide Apollodor. Biblioth. Lib. 2. Cleolai nepos fuit Argon, Alcaei filius, qui extincta Atyadarum gente, regnum tranſtulit ad Heraclidas paulo ante bellum Trojanum. Herod. I. Cap. 7. Hi rerum potiti ſunt annos 505. Ultimus hujus familiae fuit Candaules Myrſi filius, de quo hic Juſtinus. Tertia familia regum Lydiae fuit Mermnadarum, cujus primus rex fuit Gyges, ultimus Croeſus, qui dicuntur imperaſſe Lydis annos 170. Haec in tyronum gratiam Pluribus exequitur iſta Cl. Marshamus Canone Chronologico Cap. 17.

Quam propter formae pulchritudinem deperibat.] Iuntina: *quam propter formae pulchritudinem nimium deperibat.*

Nuptiarum praemium] Et hi locus ſanitatem debet Gronovio qui in obſervat. II. cap. 25. egre gie reſtituit *pretium*. Quia caede pretium fuit nuptiarum, quo em quaſi & conſecutus eſt nupti reginae Candaules. Caedes enir non praemium nuptiarum fuit ſed nuptiae praemium caedi Nihil certius. vide, quae ibi fi mandae huic lectioni affert. I alia omnia it politiſſimus ille F ber, cujus memoria mihi ſem per erit deſideratiſſima. Nec t men perſuaderi poſſum ut a d ctoris mei ſententia diſcedan Nam licet demus *nuptiarum pra mium* poni pro nuptiali praemi ut *munus funeris* pro munere f nebri, tamen videtur ipſa hujus l ci ratio poſtulare, ut legam *nuptiarum pretium*. Caedes eni Candaulis non fuit praemium n ptiale, nam praemia nuptial offerebantur cum jam condition eſſent matrimonii acceptae, ſponſa in mariti manum conv niſſet, ſed pretium nuptiarum res, qua mulieres concilianti ut in nuptias conſentiant, quae viris puellas & illarum n ptias conficit. Sic veteres locu Florus. III, I. *Qui ubi diffiſus bus ſuis alienae cladis acceſſio f timet, pretium foederis atque am citiae, regem facit.* Sicut hic traditus fuit pretium amicitiae foederis, hoc eſt, traditione J gurthae ſibi conciliavit foedus amicitiam Romanorum Bocch ſic & caedes Candaulis fuit p tium nuptiarum reginae. Exe pla alia ſunt in promtu. vi Gronovium in obſervationib laudatis.

CAP. VIII. *Tamyris*] Iun illi Bongarſiano MS. adſentiu tur, qui ſcribit *Tomyris*. Et

omni

nnino ex Luciano & Herodo- ſcribendum ubique.

Dein poſtera die ſimulato metu, uaſi refugiens, caſtra deſeruiſſet, t vini affatim.] Hunc locum ex xonienſi & Iuntina ſic reſtitui: *ein poſtera die, cum, ſimulato etu, quaſi refugiens caſtra deſe- iſſet, vini affatim, & ea quae int epulis neceſſaria, reliquit. Cum* Iuntina interpoſui, *ita* auctoous mſſ. Anglicanis & Iuntina devi. Paullo ante eadem editio ntina: *Cum prohibere eos poſſet, dum Araxis fluminis tranſire per- ſit.* ſed *fluminis* irrepſit ex marne. Quis credat Juſtinum breatis tam ſtudioſum in eadem riodo iterato ſine neceſſitate urum eadem voce? continuo m ſequitur: *& ſibi faciliorem nam intra regni ſui terminos ra- & hoſtibus objectu fluminis fu- a difficiliorem.*

Et quodgravius dolendum] Oxonſis ex MS. *& quodgravius do-* probe.

yrum ad anguſtias uſque per- it] Optime Iuntae *produxit.* enim proprium verbum in re. Caeſar VII. de bello Gal- : *Cum fuga vehementi Volu- m longius produxiſſet.* Idem . de bell. civil. *Elicuit naves ianas, atque ex his longius pro- am unam quinqueremem & ores duas in anguſtiis portus ce-* Non potuit inveniri vox or & huic loco accommoda- , quam quae in Iuntina legi- cujus vim cum non intelli- nt ſequentes editores, id nutarunt in notius, ut ple- que fit. Interpolationum enim cipua cauſſa ignorantia priſcae antiae. Hinc recentiores aut riptores aut editores exquiſi- bus & parum tritis ſuppoſuerunt vulgatiora vocabula & locutiones. Nam quod ajunt *producere* eſſe porro ducere, veriſſimum eſt. An vero qui in fraudem pellicit, cedendo fugiendoque, donec perveniat in locum ubi inſidiae ſunt ſtructae, an non is perſequentem porro ducit, hoc eſt, eo producit, quo ſcit eſſe qui in inſidiis ſunt collocati?

CAP. IX. *Mergim*] Iuntae: *Smerdem*: MS. *Smergim.* Lege *Smerdim* ex Herodoto.

Nomine Cometem] Iuntina & nonnullae aliae: *Praexaſpen.* Ab Herodoto ſane Prexaſpes appellatur in Thalia c. 30.

Erat enim & oris & corporis lineamentis perſimilis] Iuntae: *Erat enim oris & corporis lineamentis perſimilis.* lege: *erat enim ei oris & corporis lineamentis perſimilis.*

In triennium permittunt] Iuntae & unus MS. *remittunt.* Quod probat Gronovius, & pluribus aſſerit Obſervat. lib. IV. 2. His accedunt tres Anglicani, in quibus *permittunt.* Retinenda vulgata, ſed non ideo retinenda, quod *permittere* ſignificet *remittere*, quem doctorum virorum errorem dudum rejecit acerrimi judicii vir Johannes Fridericus Gronovius in loco laudato; ſed quod duobus pluribusve nominibus nonnunquam apponatur verbum, quod ad ultimum tantum poteſt referri, cum ad praecedentia ſit aliud intelligendum. vide, quae de his locutionibus notavi ad Flori III. 21. Locus Auguſtini, quem Vorſtius attulit, nihil facit ad id, quum *permittere* contendunt poni pro *remittere*, confirmandum. Haec enim mens eſt Auguſtini: *Deus neque permittendo*, ſcilicet ut debeatur, hoc eſt, ut peccetur nimirum impune, *neque exigendo*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

quod debetur, hoc eſt, puniendo peccata) *injuſtus eſt. Permittunt* igitur Magi militiae vocationem, ſed ad tributa intelligendum *remittunt*.

At poſtremo] Ex Iuntina recepi *ad poſtremum*, quod & Oxonienſibus placuit ex MS. & Tanaquillo Fabro ex conjectura.

LIB. II.

CAP. I. *Illuvies aquarum*] Gronov. ad Liv. I, 4. ſcribendum cenſet & hic & in cap. 6. hujus libri, *eluvies*; quia *illuvies* ſordes ſint exterius adſperſae, *eluvies* vero inundatio.

Ubi educari facillime poſſent] Sic & Iuntina. Non audiendi ſunt illi codices, qui expungunt *facillime*. Aegyptiorum hoc fuit argumentum: Credibile eſſe, ibi primos homines prodiiſſe, ubi facillime potuerint propter coeli & ſoli benignitatem educari. *Facillime* eſt in magna rerum affluentia, quas ibi fert terra in tutelam hominum. Illa ſoli foecunditas, quam praedicant Aegyptii in verbis praecedentibus, ſignificatur. Portius latro in vita Terentii:

Nihil Publius
Scipio profuit, nihil illi Laelius, nihil Furius,
Tres per idem tempus qui agitabant nobiles facillime.

Ipſe Terentius Adelph. III. 4.

Quam vos facillime agitis, quam eſtis maxime
Potentes.

Theocritus Idyll. XI. 7.

Οὕτω γοῦν ῥᾷϛα διᾶγ᾽ ὁ Κύκλωψ ὁ παρ᾽ ἡμῖν.
Sic Cyclops apud nos facillime vixit.

Statim ad locorum patientiam animalia quaeque generaſſe] Sic recte Iuntina, quod & Oxonienſes MS. fidem ſecuti probarunt. vulgo: *animalia quoque generaſſe.*

Tot foſſis conciſa] Sic merito Gronovius legendum cenſet ex antiquis editionibus, ſuffragante Iuntina. Eadem in verbis praecedentibus: *adverſus vim decurrentium aquarum tantis inſtructa molibus.* optime, ſi veteres libri adſentiuntur. Vulgati: *adverſus vim incurrentium aquarum tantis ſtructa molibus.* Sed Aegyptum ſtruere molibus, quam Latine dicatur, viderint, qui vulgatam defendunt.

CAP. II. *Sine tecti muniment pecora & armenta habentibus, qui ſalvum eſſet,*] MSS. *quid inter ſylvas ſupereſſet.* editiones veteres *quid ſalvum eſſet*, quas ſequitu Berneccerus. Sed *inter ſylvas* quod retinent omnes MSS. no erat ejiciendum, ſed reponendum ſuo loco cum Iuntis, apud quo recte legitur: *Nullum ſcelus apu eos furto gravius, quippe ſine tect munimentoque pecora & arment inter ſylvas habentibus quid ſal vum eſſet, ſi furari liceret?* Hae rent hic viri eruditi ſine cauſſa Nam *inter ſylvas* Latiniſſime dic pro *in ſylvis* non puto exempli hoc declarandum, cum obvia ſin & trita. Nec fruſtra *inter ſylva* additur. Quid ſalvum eſſet, furari liceret, cum ſine tecto mu nimentoque in ſylvis perpetu degant cum pecoribus, *in ſylvis* inquam, in quibus facilius fure poſſunt latere, & graſſari minor cum periculo in illic agentium bona. Hinc ſemper ſylvae & luci fuerunt receptacula latronum aliorum facultatibus & vitae inſidiantium. Propterea callium & ſaltuum cura Romanis mandabatur magiſtratibus. Haec itaqu

verba

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

erba *inter ſylvas* augent id quod ixerat, Scythas non furari, quams furandi feneſtram quaſi apeant ſylvae, in quibus cum peoribus vivant ſemper ſine ullo cto & munimento. MSS. quoue tres Anglicani ſtabiliunt hanc ripturam, quamvis *inter ſylvas* on his verbis adjecta ſint, ſed quentibus. Sic enim in illis exre teſtantur Oxonienſes : *ſine cto munimentoque pecora & artenta habentibus, quid ſalvum inr ſylvas ſupereſſet, ſi furari liret?* Et ſane haec quoque non oteſt damnari lectio, quamvis lorum librorum, quos Aldus & inta ſunt ſecuti, ſit elegantior.

Non perinde ac reliqui mortales ppetunt] Iuntae cum nonnullis ISS. & edd. *Aurum & argenm perinde adſpernantur, ac relii mortales appetunt.* Adſtipulanr tres Anglicani.

Lanae iis uſus ac veſtium ignotus] IS. Anglicanus: *lanae iis uſus ad ſtitum ignotus.* Sed haec interolavit ſciolus, qui neſcivit per *διὰ δυοῖν lanae ac veſtes* dici pro *nea veſtes.* Nullis utuntur laneis ſtibus, ut Graeci, Romani, ac eraeque aliae gentes, ſed pelliis tantum. Hujus ſchematis ignotio viros doctos quoque in erorem induxit, ut haererent in quentibus, *pellibus tamen feri aut murinis utuntur.* ibi non ale Iuntae pro *utuntur* ſcribunt *ſtiuntur*, ſed male pro *ferinis* poſuerunt *felinis. Ferinae* pels ſunt majorum animalium, ut porum, urſorum; *murinae* ve minorum, ut vulpium, lepom, cuniculorum, ut recte moerunt viri docti.

Morum quoque juſtitiam edidit.] oc eſt, peperit. Cic. *qui nihil ſſunt dignum hominum auribus efficere atque edere.* Apud eundem eſt, *edere magnam ruinam, edere fructum.* Iuntina tamen : *morum quoque juſtitiam dedit.* & Oxonienſes ex duobus MSS. *morum quoque juſtitiam addidit.* Sed *addere juſtitiam* Latinis genus loquendi eſt inſolens.

CAP. III. *Miſſis primo lenonibus*] Repoſuerunt Oxonienſes ex tribus MSS. veterum editionum ſcripturam, *miſſis primo legatis*; quam & Iuntina agnoſcit. Sed cum *lena* in bonam accipiatur partem pro conciliatrice, ut apud Ovid. *maxima lena mora eſt*; & *lenocinium* apud noſtrum lib. XI. 12. *nec a ſe quicquam factum in hoſtis adulationem, nec quod in dubios belli exitus, aut in leges pacis ſibi lenocinia quaereret.* hoc eſt, quae facilius ſibi pacem ſint conciliatura, & veniam impetratura: & *lenocinari* ſaepe. Cic. de Orat. *Ipſa ſollicitudo commendat eventum, & lenocinatur voluptati*: cur non *leno* quoque in bonam accipiatur partem, pro pacis conciliatore? Igitur non repudianda lectio, quam in antiquiſſimis libris eruditi viri invenerunt.

In regnum ſe recepit] Angli ex tribus MSS. *in regnum trepidus ſe recepit.* Sic & editio Iuntina.

Per legatos denuntiantibus] *Denuntiantium*, Iuntae & MS.

CAP. IV. *Thermodonta*] Iuntae: *Thermodoonta.* Utrumque dicitur, *Thermodon* & *Thermodoon.*

Singulare omnium ſaeculorum exemplum auſae, auxere rempublicam ſine viris] Gronovius ex veſtigiis MSS. legit: *ſingulare omnium ſaeculorum exemplum auſae, rempublicam agere ſine viris, jam etiam cum contemtu virorum ſe tuentur*: Aut, quod elegantius exiſtimat: *ſingulare omnium ſaeculorum exem-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

plum auſae, rempublicam ſine viris, jam, &c. Obſerv. IV. 14.

Duae in his reginae fuere Martheſia & Lampeto] MS. unus Bongarſii: *Marceſia.* legendum, *Marpeſia*, ex Jornande & veteribus editionibus. Diodor. Siculus IV. 16. *Marpen* videtur appellare. Recte Voſſius *Lampedo.* & ſic Iuntina. Ceterum & Oxonienſes ex uno MS. pro *duae in his reginae* repoſuerunt *duces iis fuere.*

Orithya] Recte vidit Bongarſius legendum, *Otrere.* Corrupte apud Hyginum fab. 163. *Othrepte* dicitur.

In his duae Antiopae ſorores captae ſunt] Aſſentior Scheffero, qui *captae ſunt* perperam repetitum hic exiſtimat, cum id ἀπὸ κοινȣ̃ ex verbis proxime praecedentibus ſit repetendum. quod cum & mſſ. confirment, quid eſt cur dubitemus veterem eamque ſanam lectionem reponere?

Hortatur comites] Iuntina cum veteribus editionibus nonnullis, *hortatur comites in ultionem.* quod probat Vorſtius, & Oxonienſes receperunt ex tribus MSS. in quibus invenere. Sed non dubito, quin haec verba *in ultionem* a ſciolis & indoctis deſcriptoribus fuerint addita, qui ignorarunt *hortari* ſimpliciter eſſe confirmare, animare. Juſt. XI. 1. *Queis rebus velut medela quaedam interventus Alexandri fuit, qui pro concione ita vulgus omne conſolatus, hortatuſque pro tempore eſt, ut & metum timentibus demeret, & ſpe omnes impleret.* In ſeq. cap. 3. *In tranſitu hortatus Theſſalos fuerat.* In lib. XIV, 3. *Eumenes, qui auctor cladis erat, nec aliam ſpem ſalutis reliquam habebat, victos hortabatur.* C. Nep. Miltiad. 6. *Ut in decem praetorum numero prima ejus imago poneretur, iſque hortaretur milites, proeliumque committere.* Sane ſapit ſequiorum tempori Latinitatem *hortari in ultionem* Trogus, & qui ejus premit veſtigia, Juſtinus ſcripſiſſet, crede *hortari ultionem*, aut *ad ultionem* Poëtis tamen teſtimonium, fallor, denuntiare poſſunt, q veterum editionum lectione tuendam ſuſcipiunt. In auctari notarum ſuarum Schefferum qu que vulgatam defendere video.

CAP. V. *Verbera in aciem, non arma adferenda*] Iuntae cum al quot editis juxta & MSS. libris *non tela ferenda.* quod miror mu tatum ab editoribus recentior bus. Tela ſunt quaevis arma, u Juriſconſulti notarunt. Pro *ſica* pe ſuit Cicer. I. Catil. pro *haſta* Ovid XIV Metam. pro *cornu uri.* iden XI Metam pro *lapide.* pro *venabulo* Valer. Max. VI. 3. pro *funda* Liv. 28. *Fundis ut nunc plurimum, ita tunc ſolo eo telo utebantur.* Plin. IX. 45. *Solidas haben ungulas, quae non ſunt cornigera. igitur eis telum ungula eſt.* Ovid. VI Metam. 6871 de Borea:

--- *Quid mea tela reliqui*
Saevitiam & vires iramqu
animoſque minaces?

Ad tempora Jancyri Regis] Ex tribus MSS. Angli repoſuerunt *Janthyri.* ut nullum dubium ſit, legendum eſſe cum Salmaſio & Voſſio *Idanthyri*, aut *Indathyri.*

CAP. VI. *Quippe non advenae*] Iuntae: *advena.*

CAP. VIII. *Memores illati Athenienſibus belli & deſerti*] Haec lectio non poteſt tolerari. Megarenſes non bellum intulerant Athenienſibus, ſed Athenienſes inflammati a Solone Megarenſibus. Itaque cum nec belli illati nec deſerti poſſint dici memores fuiſſe,

iſſe, recte MSS. Anglicani pro *eſerti*, ſcribunt *veriti*; quibuſum ſentit Iuntina, ſed illa legit uoque *memores illati ab Athenienſibus belli.* quod ſi eſt ex anquis codicibus, probo; ſin, vulata lectio non eſt ſollicitanda. juſdem enim eſt ſententiae. Nec aec ellipſis infrequens eſt optiis ſcriptoribus. Tac. 1. Annal. *ed veteris populi Romani proſpera el adverſa claris ſcriptoribus meorata ſunt.* hoc eſt, a claris ſcritoribus. Sic & locutus eſt Sueonius aliique idonei Latinae linuae auctores.

Megaram contendit] MSS. & intae: *Megara contendit.* vide ronov. ad Liv. XXXI, 22.

Advocata concione] Leg. cum intina: *& advocata concione.* ſox eadem: *multitudo credula cenditur.*

CAP. X. *Cum bellum reſtauratur*] Recepi cum Oxonienſe litore ex membranis Anglicis: *m bellum inſtauraretur.* Gaudeo anc naevum ex Juſtino codicis teris ope deletum eſſe. Nam *reſtaurare* ignorant meliores atinae linguae auctores.

Quod jus & ordo naſcendi & tura ipſa gentibus dedit] Nihil c mutem. Senſus eſt, jus illud ccedendi parenti natu maximo io dediſſe & ordinem naſcendi, ia primus provenerat, & naram ipſam apud omnes gentes. aturale enim eſt, ut minor natu ater majori pareat, non vero ajor minori; quod eveniret, ſi inor majori anteferretur in ſucſſione & hereditate paternorum onorum, in primis regni. *Jus c dedit gentibus natura*, eſt jus oc omnibus gentibus inſevit nara, ut ſeniores praeferrentur juoribus.

Magiſtratui perſcribit.] Iuntae, aliaeque editiones: *Magiſtratibus.* uti & paulo poſt: *Magiſtratibus Spartanorum tradere*, approbante Gronovio. Magiſtratus enim in numero unitatis nunquam conſilium publicum, ſeu collegium, ſed ſemper unum hominem magiſtratum gerentem, aut officium notat. Sic cap. 15. hujus libri: *Magiſtratibus ſcribit Athenienſium.* & III. 3. *Regibus poteſtatem bellorum, magiſtratibus judicia.* Non aliter veteres & idonei Latinae linguae auctores. Nec eſt ut nos moveat exemplum, quod ex C. Nepote ad hanc obſervationem convellendam affert eruditiſſimus Vorſtius. Id enim repugnat & ipſius Nepotis & ceterorum omnium idoneorum ſcriptorum melioris ſeculi conſuetudini, quibus *magiſtratus* in unitatis numero non niſi unum hominem ſignificat; quando vero de collegio loquuntur, utuntur numero multitudinis. In Pelopida *maximum magiſtratum obtinere* dicitur Polemarchus, unus homo. Contra de collegio in eadem vita: *Diem legerunt, quo maximi magiſtratus ſimul conſueverunt epulari.* & ſic perpetuo. Hinc & *magiſtratum capere, gerere*, dicitur unus homo. Nullus itaque dubito & in Lyſandro legendum eſſe *maximos magiſtratus.* ſaepe enim librarii & correctores, ſecuti noſtri temporis depravate loquentium conſuetudinem, id corruperunt, ut in his Juſtini locis, etiam contra veterum librorum fidem. aut per *maximum magiſtratum* intelligitur Ephorus natu maximus, ſeu primus, cui libellum hunc tradidit, qui poſtea cum ſuis eum communicavit collegis.

Eaſdemque cera ſuperinducta

delet]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

delet] Iuntae : *eademque cera.* quod probo. Cera ſcilicet abraſa, ipſi tabellae ligneae, quae reſcire volebat ſuos cives, inſcripſerat Demaratus, eademque cera ſuperinducta deleverat, quae ſcripſit, ne ſi nulla cera illita fuiſſet tabulae, in manus Perſarum ubi incidiſſet, ſuum conſilium patriae ſignificandi apparatum bellicum adverſus Graeciam; aut ſi recens cera eſſet inducta, ſtratagema ejus proderetur. Non nego verba Juſtini obſcuriora eſſe. Videtur aut Juſtinus aliquid omiſiſſe, aut deſcriptores. Forte Trogus ſcripſerat: *Omnia in tabellis lignis magiſtratibus perſcribit eraſa cera, eademque ſuperinducta ſcripturam delet.* Cur vero recens cera magis prodere potuerit dolum, quam vetuſtior, rationes procul dubio plures potuiſſent dari, ſi conſuetudo tabulis ligneis utendi non exoleviſſet. Non odor tantum, ſed & color veterem ac recentem ceram diſtinxit. Cum igitur vetus cera diu ante illita in tabellis reperiebatur, nemo facile poterat ſuſpicari ſub illa cera aliquid latere recenter ſcriptum, quia vetuſtas cerae nihil tale prae ſe ferebat; cum recens cera, vacua litteris, facile potuiſſet ſuſpicionem movere, non fruſtra illam modo infuſam eſſe, ſed ſub illa procul dubio aliquid occultari, quod, ſi eraderetur, palam fieret. Haec mea de iſto loco ſententia. Apud Petronium: *Nondum umbraticus doctor ingenia deleverat.* hoc eſt, nondum perdiderat. *Delere ingenium* eſt extinguere vim ingenii. *Delinere*, pro *collinere* aut *illinere* non legitur apud ullum ſcriptorem veterem. Dein, licet reperiretur, quid tamen eſt *delinere*, aut *collinere ingenium?* Si ſcriberetur *hac vel ill[i] arte collinere ingenia*, poſſet fort[e] ferri, ad exemplum illius locutionis, *imbuere ingenium ſcientia* ſimpliciter vero *collinere ingenium* (nam *delinere* tanquam ignotum veteribus vocabulum plane eſt reſpuendum) non poteſt probari.

CAP. XI. *Ad poſtremum no[n] victi*] Nullus dubito hic excidiſſ[e] unam ſyllabam, quam ſequens earundem litterarum abſorpſit, u[t] ſaepe factum. Victi enim tandem ſunt utique, quia omne[s] ſunt caeſi. Legendum igitur cum Gronovio: *ad poſtremum non v[i] victi.*

Inter ingentes ſtratorum hoſtium catervas occiderunt] Mihi quoque hic locus diu fuit ſuſpectus. Noram enim, quod in Romanorum copiis eſſet cohors, id dici in barbararum gentium exercitu caterva. Sed poſtea tamen deprehendi *catervam* etiam uſurpari de multitudine caeſorum, ſeu mortuorum. Stat. Theb. XII.

--- Non longum caede recenti
Laetatus videt innumeris fervere catervis
Tellurem, atque una gentem exſpirare ruina.

CAP. XII. *Aut ſi hoc parum tutum exſtat*] Optime Gronovius: *Aut ſi hoc parum tutum eſt, a[t] vos commiſſo bello ite ceſſim.* Sic quoque Iuntina editio, & merito recepit Tanaquillus Faber.

Remos inhibete] Pulchre reſtituit Gronovius: *inhibere remis. Inhibere remis* eſt nautica locutio, qua ſignificatur nave non converſa retro remigare, quod faciebant aut appulſuri ad littus & portum, aut in proelio fugam adornantes. vid. Obſerv. ejus lib. IV. cap. ult.

CAP. XIII. *Aeſtimatione ſortis humanae, rerum varietate miranda*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

anda] Vidit Schefferus locum unc eſſe contaminatum. Labes imen omnis detergetur, ſi ſcri-ſeris : *Erat res ſpectaculo digna r aeſtimatione ſortis humanae, re-um varietate mirandae.* hoc eſt, rat res, unde poterat humana aeſti-nari ſors, propter tantam varie-tem & mutabilitatem miranda; nde poterat perſpici, quam fragi-s eſſet ſors humana, & quantis c quam miris varietatibus eſſet bnoxia. Editio Iuntina longius bit ab aliis libris, quae legit: *rat res ſpectaculo digna, & ad eſtimationem rerum humanae ſortis arietate miranda.* Si ex veteribus iembranis eſt profecta haec le-tio, non facile debet reprobari, ulgatae ſane praeponi; ſed tamen eriorem duco emendationem uam modo oſtendi, quippe quae on recedit a priſcis membra-is, niſi quod una littera per-eram omiſſa adjiciatur.

Inopia contraxerat & peſtem] ic recte legitur. hoc eſt, fames & nopia, ut fit, excitarat peſtem, n exercitu ſcilicet. Celſus lib. 3. *riſtitiam contrahere dici ur bilis a-ra.* Alia paſſim exempla ſunt obvia.

CAP. XIV. *Tantam famae ve-ocitatem fuiſſe*] Miror viro doctiſ-imo, quem vivum amavi, mor-uum colo, hic haeſiſſe aquam. Nihil frequentius Juſtino aliiſque ptimis ſcriptoribus in admiratio-ibus uti infinitivis, omiſſo *mi-andum eſt*, aut ſimile quid. In oc ipſo libro cap. 7. *Tantam in o virtutem fuiße, ut non tot cae-ibus fatigatus, non duabus mani-us amiſſis victus, truncus ad po-remum, & veluti rabida fera, entibus dimicaverit.* lib. VIII. 2. *antum facinus admiſiße ingenia mni doctrina exculta, pulcherrimis gibus inſtitutiſque formata, ut quid poſthaec ſuccenſere jure barba-ris poßent, non haberent.* Lib. XIV. 5. *Tantum eos degeneraviſſe a ma-joribus, ut, cum multis ſeculis mu-rus urbi civium virtus fuerit, tunc ſalvos ſe fore non exiſtimaverint, ni-ſi intra muros laterent.* Notavi non-nulla alia exempla in animadver-ſionibus ad epiſtolas ad Atticum, in quibus peccarant imprudentia hujus elegantiae aut librarii, aut correctores.

Ex integro bellum inſtituit] *Bel-lum inſtituere* quam Latine dica-tur, viderint peritiores. Mihi nullum dubium legendum eſſe: *ex integro bellum inſtruit*, quam-vis libri renitantur. Superius II, 10. *Igitur Xerxes bellum a patre coeptum adverſus Graeciam quin-quennium inſtruxit.* Eſt familiaris Juſtino locutio.

LIB. III.

CAP. I. *Et caedem patris, & ſe ab inſidiis Artabani vindicavit*] MS. *Et caedem patris, eneces fra-tris.* Iuntae : *Et caedem patris, & necem fratris, & ſe.* Quod cum & in aliis editionibus antiquis conſpiciatur, non puto eſſe reji-ciendum.

CAP. II. *Polybitae*] Iuntae cum Graecis, *Polydectae.* & pro *Cha-rillo*, *Charilao*, quos ſequor.

CAP. III. *Magiſtratibus judicia*] *Magiſtratus* in unitatis numero Latinis non denotare collegium magiſtratuum, ſed unum homi-nem magiſtratum gerentem ſupra docui. Verum viri doctiſſimi emendationem legentis, *in magi-ſtratus judicia per annuas ſucceſſio-nes*, probare nullo modo poſſum. Praetermitteretur enim, quod praetermitti nullo modo debe-bat, cui *dederit judicia in magi-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ſtratus : cum de ceteris dixerit, regibus dedit poteſtatem bellorum, ſenatui dedit cuſtodiam legum, populo dedit ſublegendi ſenatum poteſtatem, quomodo dicere potuit in magiſtratus judicia per annuas ſucceſſiones, non addito, cui haec judicia dederit. Non itaque movenda eſt codicum plerorumque ſcriptura: *magiſtratibus judicia per annuas ſucceſſiones.* niſi malis cum Iuntina: *magiſtratibus judicia & annuas ſucceſſiones.* Sed tamen vulgatam lectionem huic praefero. Per *magiſtratus* autem intelliguntur *Eph ri*, qui, etſi non de omnibus negotiis, de potiſſimis tamen & maximi momenti rebus judicabant.

CAP. IV. *Palantum*] Iuntae: *Phalantum.* Ut Graeci, quibus *Phalantus.* Et ſtatim iidem cum omnibus MSS. *filium Arati* pro *Araci.*

Cum per annos LXXX *gravia ſervitutis verbera*] Pauſanias in Meſſeniacis Meſſenicum bellum ſecundum anno XXXIX poſt primum fuiſſe motum tradit. Sed a Juſtino ſtat Euſeb. in Chronicis. quod confirmat Tyrtaei aetas, ut obſervat magnus Valleſius ad excerpta Diodori Siculi. Ipſe enim Tyrtaeus cecinit ſe tertia γενεᾷ ſeu aetate poſt primum bellum ab Athenienſibus miſſum eſſe ad Lacedaemonios. γενεὰ vero erat triginta annorum, ut tres γενεαὶ ſunt nonaginta anni.

CAP. V. *Quo adverſus ſervos dimicaturi*] Recte vidit Acidalius & Vorſtius, ſcribendum eſſe *quod adverſus ſervos.* & ſic Iuntina. legitur in eadem editione paullo ante *tanto conſpirantius* pro *conſpiratius.*

CAP. VI. *Conſilia Periclis ducis*] MS. & hic & paulo poſt *Tericli*, ut ſuperius *Candauli*, apud (Nep. *Neocli.* & infinita talia, qua pridem docti viri collegerunt.

LIB. IV.

CAP. I. *Frequenter & compl ribus locis*] Lege: *ex complurib locis.* ut & Iuntae.

Alias veluti tergum dantes imum deſidere] Iuntae quoqu *vorticibus mergi ac in imum deſider* Sed hoc gloſſema eſt natum verbo *Virgilius*, quod in MS legitur nonnullis. Id vero ſt dioſus aliquis margini allevera ſignificaturus eſſe locutionem Vi gilianam. Poteſt etiam interpr tatio eſſe magiſtri, qui ſic ha verba, *in imum deſidere*, exp ſuit, quae poſtea ex marginib in contextum irrepſit.

Hinc latratus auditus] Iunt cum nonnullis aliis impreſſis: *au ditos.* MS. *auditis.* lege: *latrat auditi.*

Promontoriorum altitudo ipſa i ſimilis] Iuntae: *ipſa ita ſibi ſim lis eſt.*

CAP. II. *Micalo*] Iuntae: *M cytho*, cum Herodoto & Macrobi

CAP. III. *Nulli tyranno*] Iu tae: *tyrannico.* Freinshemius: *Nu li tyrannorum patrandum.* Nihi muta. *Nulli tyranno comparandu* eſt nulli tyrannorum facinori com parandum. Eſt locutio antiqu & optimis ſcriptoribus familiaris quam pluribus aſſerit Gronov. a Liv. epit. XLVII.

Catinienſes] Iuntae: *Catinenſes.*

Cariade] Scripſi cum Iuntis *Chariade.* Graecis enim eſt Χαριάδας.

Et animi] Sic clare Iuntae, qu confirmant Bernecceri emendationem. Is enim primus hunc locum ſic reſtituit, cum antea legeretu

&

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

a nimia. aut, ut Bongarſius edi-
rat. *& animata.*

CAP. IV. *Ad miſericordiam com-
ovendam acquiſito*] Merito *ac-
iſito* ſuſpectum eſt Scheffero.
ualoris habitum acquirere ad
iſericordiam commovendam vix
ent aures Latinae. forte Juſtinus
ipſit: *ad miſericordiam commo-
ndam conquiſito.*

*Is audito genere belli jam incli-
to ſtatu*] Hujus loci emendatio-
m pulcherrimam & certiſſimam
bemus Oxonienſibus, qui ex
dicibus antiquis reſcripſerunt:
*audito in itinere belli jam incli-
to ſtatu.* Nihil verius. Merito
obavit quoque Schefferus ὁ μα-
καρίτης.

LIB. V.

CAP. I. *Myſteria Cereris, ini-
rum ſacra*] Adſentior Bernec-
o & Tanaquillo cenſentibus,
lendum eſſe *myſteria Cereris.
ullo* eſt nullo ritu, aut negotio.
cro nullo, quod Scheffero pla-
bat, hic locum habere non po-
t. Nemo enim ſic loquitur,
yſteria hoc ſacro inſignia ſunt.

Tantum odium] Iuntae: *odii.*
iidem XII. 3. *quantum mali*,
o vulgato, *quantum malum.*
in iidem: *conſumpti magis for-
nae varietate, quam vi victi ſunt.*
hod & in aliis antiquioribus edi-
nibus conſpicitur, & verum
. Victi utique ſunt Athenien-
, at non vi, ſed fortunae va-
tate ſunt conſumpti & exhauſti.
nc lectionem dudum etiam
onovius probavit.

CAP. II. *Graeciam obterendam*]
otime Angli, Scheffero applau-
nte: *Graeciam atterendam.* Suet.
Aug. *Attrito bellis civilibus patri-
nio.* & in Galb. *attritis facultati-
.*

Partaque cum amiſſis penſabant]
MSS. *penſare.* Iuntae cum non-
nullis aliis: *penſantem.* Quos ſe-
quor. Hic eſt ſenſus: Viderunt
tantum imperium eum recepiſſe,
quantum amiſerat. Imperatoriam
enim dignitatem, quam apud A-
thenienſes amiſerat, recuperave-
rat apud Lacedaemonios. Sic *ad-
verſa ſecundis penſare* apud Liv.
Flor. & alios. vide Gronov. Ob-
ſerv. IV. 13.

*Vocandos in portionem muneris
Ionios*] MS. *Iones.* Iuntae: *Ionas.
Muneris* non eſt mutandum in
oneris. Munus enim eſt onus. Sic
munera JCtis ſunt onera civilia.
Hyginus Gromaticus: *Scholae co-
hortibus primis, ubi munera legio-
num dicuntur, intra ſcamnum le-
gatorum contra aquilam dari debent.*
ubi *munera legionum* ſunt excu-
biae, vallum, foſſa, pabulum,
materia, lignorum aggeſtus, &
alia onera militaria. Tacit. I. Ann.
16. *ſolita munia* dicuntur. Hinc
munifex, qui munera ſeu onera
praeſtare cogitur, cui opponitur
immunis.

CAP. III. *Hanc operam civibus
venditat.*] Mallet vir doctiſſimus
cum antiquioribus editionibus:
hanc operam civibus vindicat. cui
minime hic auſcultandum. Quî
enim reſciſſent Athenienſes, quo
animo eſſet erga patriam, quam
ante tot cladibus affecerat; & qui
potuiſſent in animum inducere, ut
legatos ad eum mitterent, niſi
aut per litteras, aut certos homi-
nes eis ſignificaſſet, quid in eo-
rum gratiam apud Tiſſafernem di-
xiſſet effeciſſetque. hoc vero eſt
venditare operam civibus, quam
ſcilicet eis navarat apud Perſas. Si
quid novandum, mallem cum
Iuntina: *hanc operam civibus in-
dicat.* Sed nil venuſtius & pul-
chrius vulgata.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Qui cum inſita genti ſuperbia crudeliter in plebem conſuleret] Hoc eſt, cum in plebem ſaevirent, ac impotenter inhiberent imperium pro ingenio illius gentis, pro illa quae inſita eſt Atticis ſuperbia, ut quicunque ex iis, ſive ſint ex populo, ſive ex nobilibus, ad imperium provehuntur tale, ut ſoli rerum potiantur, ceteros cives premant, vexent, ſuperbeque habeant. Nihil hic video difficultatis, cur contra omnium codicum auctoritatem hic locus ſit interpolandus, aut mendae ſuſpectus habendus. Senatus non erat gens, ſed erat ex illa gente, cui inſita erat ſuperbia, de qua & ſaepe alii ſcriptores queſti ſunt. qui Thucydidem legerunt id non poſſunt ignorare. Praeterea nec in rep. Athenienſi nec Romana ſenatus fuit nobilitas. Multi legebantur ex plebe ſenatores, cum ſenatoria dignitas communicata fuit cum populo. Marius, Cicero, & quot alii, fuerunt ſenatores, ſed non nobiles, antequam ad majores magiſtratus eveherentur.

Athenas mittit] MS. & Iuntae: *ſcribit*. Sed cave vulgatum moveas. Nam *mittere* nonnunquam eſt ſcribere, & ſive literis, ſive nunciis miſſis ſignificare. Cic. XI ad Fam. 16. *Mitte ad lupum noſtrum, ut is nobis eas centurias conficiat*. & 11 ad Att. ep. 2. *Nam ita ad me mittunt, Nigidium minari in concione, ſe judicem qui non adfuerit compellaturum*. Sic & ἐπιςέλλειν Aelian. Var. Hiſt. 11. 5, & 19. & πέμπειν apud ſcriptores Novi Foederis.

CAP. IV. *Jam Seſto Mindarus*] Recepi hanc lectionem, quam firmant MSS. Anglicani, & probarunt Oxonienſes, & ante eos Voiſtius. Iſaaco tamen Voſſio τῷ πάνυ debetur laus hujus emend tionis. Iuntae quoque perinde multi codices: *Jam Zeſtromidar & Pharnabazus.*

Nunquam mediocribus nec in o fenſa, nec in favore ſtudiis] Iu tae quoque cum MSS: *offenſam favorem.*

CAP. VIII. *Obſidione circumd ta, obſeſſos fame urgent*] Iuntae *obſidione circumdatos fame urgen* Sic ſcripſit Juſtinus. *obſeſſos* eſt i terpretatio τȣ̃ *obſidione circumdat* quae poſtea ipſis Juſtini verbis fu immiſta. Mox *Tyraeeum* Iuntae hic & ubique recte ſcribunt.

CAP. IX. *Quod etiam ipſum a xilium cum miſeris eriperetur* MSS. nonnulli cum Iuntis: *Qu cum etiam ipſum auxilium unicu miſeris eriperetur.*

CAP. X. *In bellum Athenie ſes exarſiſſe*] Longe politius Br tanni ex vetere codice: *bellu Athenis exarſiſſe*. quod maxim probo.

CAP. XI. *Cum in bello fors pro lii utrumque fratrem pugnae obt liſſet*] Iuntina cum nonnullis alii *ſors proelii*, quod perperam pro bat Voiſtius. *Fors proelii* eſt fortu na proelii. Senſus eſt, cum fort in proelio frater in fratrem inc diſſet. Liv. 31. 4. *Caſtra quo for tuliſſet loco, ſine ullo diſcrimine au cura muniendi poſita*. Curt. IV. 15 *Plura ſimul abrupta a ceteris agm na, ubicunque alium alii fors mi ſcuerat, dimicabant*. Sorti hic nullus locus eſt.

LIB. VI.

CAP. I. *Merceturque ab his u differant bella, quam gerant*] MS. & Iuntae: *quae gerant*. lege cum Gronovio: *Merceturque ab his, quae differant bella, quae gerant.* Recte

Recte vidiſſe τὸ πάνυ MS. Angli-
anus oſtendit, ex quo receperunt
ıanc lectionem Oxonienſes. mox
ptime ex eodem MS. iidem: a
Tiſſaferne alienatum.

Tanquam non ad uninus ſummam mperii detrimentum omne perveiat] Non video, cur haec cuiquam ebeant eſſe ſuſpecta. ſenſus & vera ſunt elegantiſſima. quaſi non claes & damnum, quod hic vel ille raefectus regius faciat, pertineat d ſalutem unius imperii. Auguus in epiſtola ad Tiberium apud uetonium in Tib. 21. *Te rogo ut rcas tibi, ne ſi te languere audiemus, & ego & mater tua exſpimus, & de ſumma imperii ſui pulus Romanus periclitetur. Sum a reipublicae* eſt res quæ ſpectat tam rempublicam, ejuſque ſatem aut dignitatem. pro quo & epe dicitur *ſumma reſpublica.* Liv. xIV. 10. *Cujus imperio conſilioque mmam rempublicam tuendam mmiſerunt.* Cic. 5. ad Att. *Rogatus o ſententiam multa dixi de ſuma republica.* de hoc loquendi nere plura notavi ad ipſum llium.

Amiſſa bello patria] Eſt, quia triam propter proelium infeliter geſtum amiſerat. Nam poſt dem illam Conon ſibi ipſe vontarium indixerat exilium. vide nem capitis ſexti libri ſupeoris.

CAP. III. *Non tam ducum in proelio, quam militum aemulatio t*] Iuntae quoque ut omnes SS. *Non ducum in eo proelio, am militum aemulatio fuit.* Pro *am* mallem cum Berneccero reibere *ſed &*, ſi MSS. eo inclirent.

Sed alieni imperii viribus dimi-] Iuntae: *alienis viribus dimi-*

Eadem militum & omnium regum cura] Iuntae: *eadem militum & omnium civium cura.* Probo Sebiſii emendationem certiſſimam: *eadem militum & omnium remigum cura.*

CAP. V. *Praedarum ſumtu*] Nullam huic loco controverſiam moveo renuentibus libris omnibus antiquis. *Sumtus praedarum* eſt, qui contrahitur ex vendita praeda. Latine proprie *manubias* dici contendit Favorinus apud Gellium. Sed manubias fuiſſe pecuniam ex vendita praeda imperatori victori a Senatu in praemium virtutis donatam, quam tamen plerique impendebant in opera publica, Aſconio Paediano potius credo, idque alibi docebo pluribus. *Praedarum ſumtu & exercitu Perſarum* ſtatim his verbis exponit, *Perſarum manibus & ſpoliis Lacedaemoniorum.*

CAP. VI. *Exercitus ſui in Graecia detinerentur*] Iuntae: *diſtinerentur.* quod praeferendum vulgato eſſe nemo non videt paulo humanior. Tacit XIV. 25. *Quae facilius proveniebant, quia Parthi Hyrcano bello diſtinebantur.* Et IV Hiſt. 56. *Omnes exercitus ſuis quemque bellis diſtineri.*

Cum caedi ſuos jam ut victos videret] Poteſt defendi vulgata lectio, cujus eſt ſententia, cum caedi ſuos pro victis videret, ſive tanquam jam plane victos. Caeduntur in proeliis multi etiam, ſi acrius pugnatur, in victorum exercitu. Verum qui caeduntur ut victi, ſeu, ut Caeſar loquitur, pro victis, non pugnantes caeduntur, ſed aut terga dantes, aut ordinibus perruptis jam incompoſiti, ut adverſarios victores eſſe plane appareat. Verior eſt lectio librorum Anglicanorum, *cum caedi*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ſuos jam & victos videret, quibus ſuffragatur editio Iuntina.

CAP. VIII. *Sic illo veluti mucrone teli ablato duce Thebanorum, rei quoque publicae*] Diſtingue : *Sic illo, veluti mucrone teli, ablato duce, Thebanorum rei quoque publicae vires hebetatae ſunt.*

Nam & imperium non ſibi ſemper, ſed patriae quaeſivit] Locum hunc eſſe contaminatum recte monuit acutiſſimus vir, Tanaquillus Faber, & ante illum Sebiſius, qui pulchre vidit *ſemper* eſſe trajectum, conjecitque legendum eſſe : *Nam & imperium ſemper non ſibi*, (non ut amicus noſter ſcribebat *ſibi non ſemper*. haec enim longe alius ſunt ſententiae) *ſed patriae quaeſivit*. Quorum verborum eadem mens eſt, quae emendationis viri docti, qui contra librorum fidem intruſit *unquam*. Sed vera hujus loci lectio eſt in Iuntina, in qua venuſte : *Nam & imperium non ſibi, ſed patriae ſemper quaeſivit*. vides voculam hanc excidiſſe ſuo loco, quae nunc in illum repoſita omnes nebulas diſcuſſit. Facile enim qui Latine docti ſunt, vident hanc ejus eſſe ſedem genuinam.

CAP. IX. *Cum actoribus nobiliſſimis poetiſque*] Iuntae : *cum actoribus nobiliſſimiſque poetis*. Mox iidem cum aliis editionibus : *verſificatores oratoreſque meliores*.

LIB. VII.

CAP. I. *Pelegon pater Aſteropaei*] Sic hunc locum pridem reſtituit P. Leopardus, vir doctiſſimus, Emendat. XVII. 10. Sed diu ante Leopardum Iuntae ediderunt *Pelegonus*, cum tamen Bongarſius omnes codices manu exaratos, & veteres editiones *Telegonus* habere teſtetur. Ex quo bonitas & praeſtantia editionis Iuntae facile poterit aeſtimari.

Aedeſſam] Et hic Iuntae rectius ſcribunt *Edeſſam*. Graecis enim Ἔδεσσα dicitur, non Αἴδεσσα, quod Iſaacus Voſſius ad Melae lib. II. 3. docuit, qui & ibi oſtendit bene in MSS. eſſe *Aegeades*. Αἰγειάδαι enim dici dialecto Macedonica pro Αἰγειάτης.

CAP. II. *Europum*] Iuntae : *Aeropum*, ut Herodotus & Diodorus, quibus dicitur Ἀέροπος.

CAP. III. *Megabazus*] Iuntae : *Megabyzus* cum Herodoto.

Adhibitis in convivium ſuis ac filii uxoribus] Iuntae : *adhibitis in convivium ſuis ac filii uxoribus ac filiabus*.

CAP. IV. *Euryonem*] Iuntae *Eurynoem*. leg. *Eurynoen*. Mox in eadem editione pro *Cygnaea* legitur *Gygaea*, ut ſcribendum cenſuit Iſ. Voſſius ; & pro *Archideum* uti & Euſebius ac Oroſius, *Arideum*. Confirmat editio Vindobonenſis, niſi quod ſcribat *Aridaeum*.

CAP. VI. *Lariſſam capit. Himeram Theſſaliam*] Iuntae, ut pridem conjecit Bongarſius, *Lariſſam in Theſſalia non praedae cupiditate*. Quae lectio non eſt ſollicitanda. Nam Lariſſa capite Theſſaliae ſubjugata, ceteri cogebantur nolentes volentes jugum ſervitutis ſubire, & equites, quos imperabat Philippus, praeſtare. Paullo poſt iidem Iuntae itidem ut conjiciebat Bongarſius, *tutore virginis Arrymba*.

Troadam] Optime Faber *Troada*. & paullo poſt *acquiſiturum ſe ſperat*, legendum eſſe contendit, applaudente Iuntina.

LIB. VIII.

CAP. I. *Onomarchus*] Iuntae

Oeno

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

enomaus, cum Oroſio MS. & iis editionibus vetuſtioribus. Sed ꞏctius recentiores.

CAP. II. *Solum qui piacula exi- ꞏret extitiſſe dignum. Itaque diis ꞏroximus habetur*] Certiſſima eſt ꞏctio & interpunctio libri Britan- ꞏici: *Solum, qui piacula exigeret, ꞏtitiſſe. Dignum itaque, qui diis ꞏoximus haberetur.* quam merito ꞏtobarunt Oxonienſes & Cl. Schef- ꞏerus, cujus obitus rei litterariae ꞏlagam ingentem inflixit. Quis ꞏnim in vulgatis intelligit, qui ꞏatinam Linguam intelligit, *di- ꞏnum extitiſſe qui piacula exigeret?* ꞏuid enim eſt, ille dignus exiſtit, ꞏui ſcelera puniat? cum *dignus* ni- ꞏil hic loci eſt. Sed ſi interpun- ꞏas cum Britannico codice, nihil ꞏipereſt quod quenquam poſſit ꞏiorari. Hoc enim dicit Juſtinus, ꞏhilippum ſolum extitiſſe, qui ꞏxigeret piacula, quae orbis viri- ꞏus debebant expiari; ſeu ad quae ꞏindicanda totus orbis debebat ꞏonſpirare, ea ſolum Philippum ꞏuniiſſe. Nondum tamen perpur- ꞏatum hunc locum eſſe puto. ſcri- ꞏendum videtur: *ſolum qui piacu- ꞏum exigeret.* Id oſtendunt verba ꞏraecedentia: *quod orbis viribus ꞏpiari debuit.* Nam ſi *piacula* ſcri- ꞏiſſet Juſtinus, ſcribendum etiam ꞏuiſſet, *quae orbis viribus expiari ꞏbuerunt.* *Piaculum* autem eſt ꞏiaculare ſcelus, ſacrilegium ſcili- ꞏet illud. Si quis ſe vulgatam exi- ꞏimet poſſe tueri, ellipſi vocis ꞏriminis, ſceleris, facti, aut ſi ꞏquod aliud huic loco appoſitum ꞏntelligi queat, is, ſi rationem, ꞏt conſuetudinem emendate lo- ꞏquentium in conſilium adhibue- ꞏt, facile ſuam damnabit ſenten- ꞏam. Fac ſcripſiſſe non nemi- ꞏem: Ille vindex eſt religionis, ꞏle majeſtatis divinae & ſacrilegorum ultor, ille, quod orbis viribus expiari debuit, ſolus impietatem puniit. Qui Latine ſciunt, dicent illico ſcribendum fuiſſe, quae orbis viribus expiari debuit. Non alia eſt ratio hujus loci in Juſtino. Aut ſcribendum *piaculum*, aut, *quae orbis viribus expiari debuerunt.*

CAP. III. *In Cappadociam*] Iuntae: *Thraciam.* Mox iidem: *locare muros per civitates.*

CAP. IV. *Crudeſcente ira*] Iunt. *recrudeſcente ira.* Et ſtatim: *ut profeſſum ſe adverſum Phocenſes ducem Graeciae exhibeat.*

Qui ante inter ſe imperii, nunc Graeciae imperantis aemulos] Hunc locum perditum reſtituit praeclare Menſo Altingius, vir ampliſſimus, levi mutatione: *antea inter ſe imperii, nunc gratiae imperantis aemulos.* Qui ante de imperio contendebant, nunc de gratia Philippi certant, utri primum locum ejus gratiae teneant. Non videtur χαριέστατος Faber hunc locum bene perpendiſſe & meam cepiſſe mentem. Etſi nondum Graeciam ſubjugaſſet plane, tanta tamen Philippi erat auctoritas, ut ejus gratiam quaererent Graecarum civitatum legati, & tam contemtim haberentur in ejus aula, ac ſi eſſent viliſſimi aut civium Philippi aut clientium. Itaque merito dicuntur aemuli eſſe gratiae imperantis, qui certant, qui priores gratiae ferat apud Philippum, cum ante fuiſſent imperii Graeciae aemuli, hoc eſt, de principatu certaſſent.

Faſtidium agitat] Etiam Iuntae cum aliis editionibus: *faſtigium agitat.* Sed lectionem, quam ex MSS. Bongarſius reſtituit, docte aſſerit Gronovius Obſervat. lib. IV. 10. quem vide.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

CAP. VI. *Arrybam*] Iuntae, & hic & lib. xvii. 3. *Arrymbam*. Hoc Plutarchus in Alexandro fratris Olympiadis nomen fuiſſe tradit.

LIB. IX.

CAP. I. *Deinde ne unius urbis oppugnatione tantus exercitus tereretur*] Lege cum Iuntis: *teneretur.* hoc eſt, detineretur, occuparetur. Superius iii. 4. *Itaque cum contra praeſumptionem ſuam annis decem in obſidione urbis tenerentur.* & ii. 5. *Quippe conjuges eorum longa expectatione virorum feſſae, nec jam teneri bello, ſed deletos ratae.* Cic. xv. 1. ad Fam. *Septimum jam diem Corcyrae tenebamur.*

Cherſonenſium urbes] MS. *Cherſonenſi.* lege: *Cherſoneſi.* aut cum Iuntis: *Cherroneſi.*

CAP. II. *Non modo officii pretia dederit*] Iuntae: *non modo officii praemia dederit.* quod incautior arriperet facile. Sed *pretium*, ejuſdem notionis eſt nonnunquam. Phaedrus i. 8.

Qui pretium meriti ab improbis deſiderat
Bis peccat.

Florus iv. 11. *Haec mulier Aegyptia ab ebrio Imperatore, pretium libidinum Romanum imperium petit.* Idem lib. i. 1. *Puella pretium rem, quam gerebant in ſiniſtris, petierat.*

CAP. III. *Ne victis Athenienſibus bellum, veluti vicinum incendium ad ſe tranſiret*] Sic reſcripſi cum Oxonienſibus ex libro Britannico. Vulgata eſt ineptiſſima.

CAP. IV. *Quoniam rebus nequeunt ulciſci, verbis uſurpant libertatem*] Melius Iuntae: *quam rebus nequeunt ulciſci, verbis uſurpant libertatem.*

CAP. VII. *His ſtimulis irarum utrique*] Et hic Iuntae non male: *uterque.*

CAP. VIII. *Gratiam fingere i odio, inſtruere inter concordante odia*] Iuntae: *Gratiam fingere i odio, in gratia offenſam ſimulare inſtruere inter concordantes odia* Quod non temere ſpreverim, ſ MSS. accedat auctoritas. In alii vetuſtioribus editionibus haec verba *in gratia offenſam ſimulare* paullo ſuperius poſt *inſidioſus* leguntur. Ibi vero C. Barthius ad Claudianum ex MS. legit. *blandus per iram & in gratia.*

Inter haec eloquentia inſignis, oratio acuminis & ſolertiae plena] Haec & ſequentia longe correctius & plenius ex antiquo codice iidem Oxonienſes ediderunt. nimirum: *Inter haec eloquentia inſignis, oratio acuminis & ſolertiae plena, ut nec ornatui facilitas, nec facilitati inventio, nec inventionibus deeſſet ornatus.* optime & certiſſime. Priora, *inter haec eloquentia inſignis, oratio acuminis & ſolertiae plene*, firmat quoque Iuntina. Mallem tamen: *nec inventioni deeſſet ornatus.* Mox expunxi eodem codice jubente in his verbis, *Itaque vincendi ratio utrique diverſa,* τὸ *itaque.*

Hic aperte, ille artibus bella tractabat] Iuntinae, ut aliae vetuſtiores, nec non codices Britannici, & Sariſburienſis: *Hic aperta vi, ille artibus bella tractabat.* Unde Schefferus non male colligit, Juſtini ſcripſiſſe: *hic vi, ille artibus bella tractabat.* Sed non fruſtra in tot libris *aperta* legitur. Mihi videtur Juſtini manus eſſe: *Hic aperte & vi, ille artibus bella tractabat. Artes* ſunt ſtratagemata, quae *furta belli* dicuntur. Hinc *furtiva victoria* lib. xi. 6. eſt artibus & ſtratagemate parta; cui opponitur, quae aperte & vi eſt parta. Plaut. Amphit.

Id vi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

d vi atque virtute militum victum
tque expugnatum eſt oppidum. Se-
uentia Juſtini verba haec expli-
ant, Cum decipiuntur hoſtes,
rtibus bellum tractatur, ſeu ut
b. XI. loquitur, aſtu agitur, cui
ello convenire ibidem dicit oc-
ulta conſilia; cum palam fundun-
ır hoſtes, aperte & vi bellum
eritur.

Hic ubi exarſiſſet, nec dilatio ul-
onis nec modus erat] Probo & hic
intarum lectionem: *Huic, ubi*
carſiſſet, nec dilatio ultionis, nec
odus erat.

Patri mos erat etiam de convivio
hoſtem procurrere] Foedum cen-
onem, quem hic ſcioli aſſuerant
uſtino, reſecuerunt Oxonienſes
ptimarum membranarum ſubſi-
io, quos ego ſequor, & merito
udat Schefferus. Sic autem illi:
ater de convivio in hoſtem procur-
re. Mox iidem: *Alexander in*
nicos hoſtium more ſaevire. Sed
ia in ſequente periodo habetur
amicos regna exercebat, non eſt
ero ſimile eandem vocem in tam
ucis verſibus iterari a ſcriptore
ltiſſimo. Itaque ab aliorum co-
cum ſcriptura hic minime diſ-
edendum mihi eſſe putavi. *ſae-*
ire tamen recepi ex Britannicis
bris cum Oxonienſibus.

Parcendi victis filio animus &
omptior & honeſtior] Iuntina: *par-*
ndi victis filio animus & prom-
ior & honeſtior, ille nec ſociis ab-
nebat. quod & in Sichardi &
olonienſi editione legi auctor eſt
orſtius. Et ſane requirunt hoc
atris & filii virtutes & vitia per-
etuo ſibi collata & oppoſita.

Regnare ille cum amicis nolebat]
ptime Sebiſius: *Regnare ille cum*
nicis volebat. Philippus conſi-
ariis & ducibus ſuis multum
ibuebat, illorumque conſilium & auctoritatem in gerenda republica ſaepe ſequebatur; Alexander vero ſolus omnia adminiſtrabat, ſuperbeque ac crudeliter in eos, ut Clitum, Parmenionem, Philotam, alioſque, conſulebat.

LIB. X.

CAP. I. *Ariarates*] Iuntae: *Ariarchus.* Non longe abeunt MSS. in quibus: *Aralractus* & *Aratratus.* Vindobonenſis: *Ariaractos.*

LIB. XI.

CAP. I. *Reſiſti nullo modo poſſe*] MSS. *Siſti nullo modo poſſe.* hoc eſt, ſalvos eſſe non poſſe. Probat hoc dicendi genus & vindicat Gronov. ad Liv. IV. 12. quem vide.

Spe omnes impleret] Iuntae non abeunt a MSS. & editionum aliarum lectione: *in ſpem ſui omnes impelleret. Sui* tamen non agnoſcunt MSS. ſed aſſentior Berneccero.

CAP. II. *Soli Alexandro Lynciſtarum*] Nihili eſt haec lectio. Scribe cum Iuntis & aliis antiquis libris & hic & inferius: *Lynciſtae.*

Athenienſes & Lacedaemonios] Iuntae: *Thebanos.* Nec aliter legendum eſſe ſequentia declarant.

CAP. III. *Maternaeque cum his ſub Aeacidarum gente*] MS. Iuntae, & veteres editiones aliae: *ab Aeacidarum gente.* Hanc lectionem poſtulat Latinae linguae genius. Quid enim eſt, *neceſſitudo ſub Aeacidarum gente*? Inepte quoque interpreteris ſub Aeacidarum imperio. Mox Iuntae: *increpitis.*

CAP. IV. *Ut nihil amarius unquam ſint paſſi*] Non poſſum hoc loco probare codicis Anglicani, & qui eam laudant, ſcripturam.

Ea vero

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Ea vero haec eſt: *ut nihil amarius, quam ſint paſſi, deprecentur.* Plane haec adverſantur ſententiae hujus orationis, quae haec eſt, faeminas & ſenes ita ſtupris & contumeliis vexatos eſſe, ut nihil ullo tempore acerbius ſint paſſi; nec jam pro civibus ſe, tam paucis orare, qui ſuperſint, ut illis parcatur, ſed pro patriae ſolo. Haec liquida ſunt; illa non obſcura ſolum, ſed aliena cum ab hoc loco, tum ab ipſa Latina lingua. Quis enim ſic loquitur? *ita vexatus ſum, ut nihil amarius, quam ſum paſſus, deprecer.* Aut ſi quis ita loqueretur, a quo intelligeretur.

CAP. V. *Littore excederet*] Iuntae: *cederet.* Forte: *littori accederet.* Mox iidem & MS. *longinquae a domo militiae.*

CAP. VI. *Utrum admirabilius vicerit, an aggredi auſus fuerit, incertum eſt.*] Sic rectiſſime Iuntina, ut jam ante legendum eſſe viderat doctiſſimus Vorſtius. Vulgata eſt inſulſiſſima.

In campis Adraſtiis fuit.] MS. *Adraſties.* Iuntae: *Adraſtiae.* ut Graecis: Ἀδραστείας πεδίον.

CAP. VII. *Gordien*] Iuntae: *Gordieum.* Stephano Γορδίειον, aliis Γόρδιον. Dein: *Jugum plauſtri Gordii* apud eoſdem.

CAP. IX. *Ne deſperatio ſuis creſceret, circumvectus ſuos*] Valde ingrata eſt iſthaec repetitio *ſuis*, *ſuos*, in tam paucis verbis. Adſtipulor igitur praeſtantiſſimo Scheffero, conjicienti legendum eſſe: *ne deſperatio ſuccreſceret, circumvectus ſuos.*

Nec inventos illis toto orbe pares viros] Sic ante Modium Iuntae. Sed probat Gronovius aliarum editionum ſcriptionem: *Nec inventas illis toto orbe pares vires.* hoc eſt, exercitum, qui illis par ſit. ut ſuperius: *Ne Lacedaemoniis illae vires accederent*, hoc eſt, *copiae.* Nec infrequenter eadem notione in aliis locis uſus eſt noſter. Poſtea, *haberi & ſalutari ut reginas* MS. Iuntae, & aliae editiones.

Nec Darii ſegnis opera] Sic optime Iuntina, cum Bongarſio, Vorſtio, Scheffero.

CAP. X. *Barſenen*] Iuntae: *Barſinen* cum Arriano & Plutarcho. Dehinc: *Abdolonymus.* Mox: *applicito*, ut ſupra, iidem.

Pollicetur que praeſtaturum ſe ea Dario] MSS. *praeſentaturum.* Unde Gronovius: *polliceturque repraeſentaturum.* vid. lib. I. de Pecun. vet. cap. 6.

CAP. XII. *Cum matrem filiaſque ejus parvulas frequenter conſolaretur*] Qui *parvulae* potuerant dici, cum *adultas* dicat Curtius, Plutarchus θυγατέρας παρθένους, quarum alterutram, quam nimirum eligeret ipſe, Alexandro Darius obtulit, ut obſervavit ampliſſimus vir Gisbertus Cuperus Obſervat. lib. IV. c. 10. Cenſet is, aut Juſtinum erraſſe, aut librarios oſcitaſſe, & foedam mendam huic loco adſperſiſſe, Juſtinum vero ſcripſiſſe: *Cum matrem, filias, filiumque ejus parvulum frequenter conſolaretur.* Hunc Curtius nondum ſextum aetatis annum, cum caperetur, egreſſum eſſe ſcribit lib. IV. cap. 14. eique Ocho nomen fuiſſe. vide in laudatis illis Obſervationibus plura, quibus hic locus illuſtratur. Inter alia oſtendit Curtium ſentire cum Juſtino, cum Darii uxorem viſam ſemel tantum ab Alexandro tradit, quamvis in alia ſit ſententia Plutarchus & Appion Pliſtonices, qui tradant ex epiſtola Alexandri, nunquam ab Ale-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ndro viſam fuiſſe Darii uxorem.
ae epiſtola ſi genuina ſit, me-
o ei potius credendum eſſe,
tam aliis auctoribus, vere ait Cu-
rus. Sed alii viro ſummo non
ſſum adſtipulari, qui *frequen-*
hic poſitum exiſtimat, pro
ltis praeſentibus, cum τῷ *fre-*
enter hic non opponatur *ſolus*,
d *ſemel*.

CAP. XIII. *Cum etiam in otio*
nper parcior fuerit] Reſcripſi
m Iuntis, *cujus*, uti legendum
njecerat Bongarſius. Sueton.
Caeſar. *vini parciſſimus*.

CAP. XIV. *Ut pons Cydni flumi-*
s intercluderetur] Acidalius pul-
re vidit hanc lectionem ferri
on poſſe, & acute conjecit le-
ndum eſſe *intercideretur*. quod
m in Iuntina nunc repererim,
llus dubitavi recipere in ipſum
ntextum. Pro *Cydno* legendum
ſe *Lyco* docti quoque viri prae-
perunt.

In urbe deinde Suſa] Iuntae:
ſis. Optime. Sic enim melio-
s ſcriptores Graeci & Latini.

CAP. XV. *Credo ita diis immor-*
libus judicantibus] Varie hic lo-
s ſollicitatur a viris doctis. No-
m tamen MSS. fidem impugna-
. Sententia haec eſt: ita dii im-
ortales judicaverunt ſeu decre-
runt, ut finiretur Perſicum re-
num in terra eorum, qui ſuc-
ſſuri erant imperio. Fuiſſe ſci-
cet hoc ſingulare dei judicium,
decretum, ut Darius in Partho-
m agro interficeretur.

LIB. XII.

CAP. I. *Bellum Sopyrionis prae-*
cti ejus in Scythia continebatur]
ntae: *Zopyrionis praefecti ejus*
Scythia mors continebatur. Grae-
is Ζωπυρίων appellatur.

CAP. II. *Ita huic reſponſum Dodonaei Jovis urbem Pandoſiam, amnemque Acheruſium praedixerat*] Sequor Britannos, qui hic ex codicibus antiquis repoſuerunt: *ita huic reſponſum Dodonaei Jovis circa urbem Pandoſiam, amnemque Acheruſium praedixerat*. ſcilicet *inſidias*, quod ἀπὸ κοινοῦ repetendum. In vulgata nullus eſt ſenſus, quod & elegantiſſimus Faber animadvertit, & acute *circa* inſerendum eſſe conjecit, quod poſtea Angli in ſuis membranis invenerunt.

Morienſque, non in patria fuiſſe ſibi periculoſam mortem] *Periculoſa mors* quid ſit nemo dixerit. Mortui omnibus periculis ſumus defuncti. Quod morte nos afficit, aut propius admovet morti, periculoſum eſt, ut iter, expeditio, praelium, lucta, morbus, & quae ſunt mille alia. Sed ipſa mors non poteſt dici periculoſa. Unius litterae perverſio hunc locum turbavit, qui reſtitutus erit, ſi legas: *morienſque non in patria fuiſſe ſibi periculoſam ſortem*. hoc eſt, periculoſum oraculum, periculum non in patria ſibi impendere. In principio capitis dixit *fatorum pericula*. *Ad declinanda*, inquit, *fatorum pericula peregrinam militiam cupidius elegerat*. Jam vero in Italia didicit non in patria fuiſſe illa fatorum pericula, ſed in Brutiis ſortem illam ſibi fuiſſe periculoſam. *Sors* eſt oraculum: proprie tabula in ciſta condita, cui litterae erant inſcriptae, quae a conſulentibus extrahebatur, quales erant Praeneſtinae ſortes, de quibus Cic. 2. de divin. *Ex illa olea arcam eſſe factam, in eaque conditas ſortes, quae hodie Fortunae monitu tolluntur*. Dein *ſors* pro quovis oraculo, ſeu reſponſo oraculi. Cic. eod. libro: *Sors illa*

edita

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

edita eſt Croeſo: Croeſus Halyn penetrans magnam pervertet opum vim. Suet. Veſpaſ. *Apud Judaeam Carmeli dei oraculum ita confirmavere ſortes.* Claud. de bello Getico:

> *O ſemper tacita ſortes ambage malignae.*

Τὸ *ſors* autem in aliis quoque locis in *mors* tranſiſſe, vitio & inſcitia librariorum docuit ſummus vir & amicus Nicolaus Heinſius ad Faſtos Ovidianos, magno rei litterariae detrimento annos ante aliquot nobis ereptus, quem merito luget orbis eruditus. Ei hanc emendationem me probaſſe memini, qui etiam in notis ad Ovidii Faſtos oſtendit in antiquis membranis confundi *mors* & *ſors.*

CAP. III. *Exercitui ſui triduum luctum*] Iuntae cum MS. aliiſque editionibus: *triduo.* cap. 4. *Ob haec illi quatriduo perſeverata inedia eſt.* Sed nec *triduum* improbandum.

Thaleſtris ſive Minithea] Dele cum Iuntis *ſive Minithea.* Eodem modo Iuntae lib. XI. 4. *Harum Thaleſtris regina.*

Ne jejuna & deſtructa luxuria videretur] Interpretes hic ſilent. Vellem tamen docuiſſent, quid ſit *deſtructa luxuria.* Magnus is mihi erit Apollo, qui tam abſtruſam notionem eruerit. Sed erui non poteſt, quae non eſt. Interpolarunt hanc vocem. Juſtinus aut Trogus ſcripſit: *ne jejuna & reſtricta luxuria videretur. Reſtricta* eſt parca, cum nulli ſumtus fiunt in voluptates, epulas, delicias. Tacit. XV. 18. *Sed procul gravitas morum, aut voluptatum parſimonia. lenitati ac magnificentiae, & aliquando luxui indulgebat. Idque pluribus probabatur, qui in tanta voluptatum dulcedine ſummum im-*
perium non reſtrictum, nec per
verum volunt. Imperium non
ſtrictum eſt voluptatum abſtine
quod nullos ſumptus facit in v
luptates Cic. III. ad Fam. 8. *Si*
tua prolixa beneficaque natura
mavit aliquid poſterior annus p
pter quandam triſtitiam temporu
non debent mirari homines, cum
natura ſemper ad largiendum
alieno fuerim reſtrictior, & te
poribus, quibus alii moventu
iiſdem ego movear. Ubi vides
ſtrictior eſſe parcior. In hoc ſen
legitur & *adſtrictus* apud Juſtinu
lib. XLIV. 1. *Dura omnibus & a*
ſtricta parcimonia. Propert. II.
23.

> *Differet haec nunquam, nec p*
> *ſcet garrula, quae te*
> *Adſtrictus ploret ſaepe ded*
> *pater.*

Adſtrictus pater eſt attentus
rem, nimis diligens.

CAP. V. *Carpi ſe*] Iuntae aeq
ut Vindobonenſis omittunt *ſe.*
rectius abeſt.

CAP. VI. *In irae locum ſucce*
aeſtimatio] Ex veteribus editio
bus reſtituit *exiſtimatio* Gron
vius. vid. eum ad Liv. 34. 2.

CAP. VII. *Non tam oppidanis*
parcendo] Recepi hanc lectione
ex MSS. & Iuntarum editione,
qua tamen deſideratur *ſe.* Liqu
ex praecedentibus: *Cum ad N*
ſam urbem veniſſet oppidanis n
repugnantibus, fiducia religionis L
beri patris, a quo condita urbs era
parci juſſit.

Cum veniam ab hoſte inveniſſe
Admiſi hoc ex Iuntis & editio
nibus priſtinis, pro vulgato *acc*
piſſet. Invenire enim eleganter ſa
pe ſic uſurpatur. Superius III.
Atque unde periculum quaeſitu
fuerat, ibi maximam gloriam i
venit. Terent. Andria: *Ita fact*

lin

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ne ſine invidia laudem invenias.
lauton. *Labore inventa mea cui*
n bona. Similiter apud Graecos,
n ſacros, tum τὰς ἔξω ſcripto-
δυςεῖςκειν.
Gangaridas] Iuntae : *Gandaridas.*
CAP. VIII. *Nicaeam*] Iuntae
ceam. & ſtatim pro *Bucephalen*
nem, ut Plutarchus, *Bucepha-*
m. Mox in illa editione ſcri-
ur : *Andraſteas, Aſſacenos, Pra-*
, *Gandarias.* *Aſſaceni* populus
liae inter Cophem & Indum
vios, teſte Strabone & Arria-
: Τὰ ἔξω Ἰνδοῦ ποταμοῦ, inquit
, τὰ πρὸς ἑσπέραν ἐπὶ τὸν ποτα-
Κωφῆνα Ἀσσακηνοὶ καὶ Ἀσσα-
οὶ ἔθνεα Ἰνδικὰ ἐποικέουσιν. Aſ-
enorum caput erat Maſſaga.
Praſios, ſcribendum *Praeſios.*
a Plutarcho appellantur. Pro
ndarias vero *Gandaritas.* Graecis
δαρεῖται.
Ubi eum hoſtium ducenta millia
itum operiebantur] Odoratus
Schefferus vitium hujus loci
eteratum. Id vero Iuntinae
ſidio tolles, ſi cum illa legeris :
i eum cum CC millibus equitum
es operiebantur. Sane *hoſtium*
equitum non poſſunt hic in eo-
n loco morari recte. In fine
itis blanditur quidem conje-
ra Schefferi, *quorum munitio-*
us legentis, pro vulgato *quo-*
molitionibus; id tamen reſcri-
ndum non eſt, verum expo-
ndum, quorum caſtrorum ſtru-
ra, vel, ut Latinius dicam,
eribus. *Moliri caſtra*, pro po-
e, metari, non inſolens ve-
ibus, ſicut *moliri urbem* apud
g pro condere.
Ac ſi non militibus] Melius
ntae : *At ſi non militibus.*
CAP. IX. *Hiacenſanas Sileoſque*]
ntae cum MS. *Geſonas Sibaſque.*
Muris dejectis] Iuntae : *dejectus.*

Quod mihi atridet, quamvis alii tradant muros fuiſſe perfractos dolabris.

In Burſiam urbem trans Eufratem] Iſaacus Voſſius ὁ πάνυ conjecit εὐστόχως corrigendum, *Borſippam.* Sic ſane legitur apud Iuntas.

CAP. XIV. *Medicus Theſſalus*] Pridem Leopardus & Bongarſius hunc locum emendarunt, approbantibus Iuntis, qui ſcribunt: *Medius.* Sic enim Arriano, Plutarcho, & Diodoro, dicitur.

CAP. XV. *Alexandrum Lynciſtarum*] Reſcripſi ex Iuntis: *Alexandrum Lynciſtam.* Apud quos tamen *Lynciſten* hic conſpicitur formatione Graeca.

Judicia tamen] Sebiſii conjecturam hic minime poſſum laudare. Nam *judicium* hic eſt extremum judicium, extrema voluntas. Sententia haec eſt: etſi voce non eſſet heres declaratus, videbatur tamen haec eſſe voluntas extrema Alexandri, Perdiccam ſuum debere heredem eſſe, cui annulum regium tradiderat. Sic ſuperius lib. V. 3. *Cyro judicium patris injuria videbatur*, hoc eſt, extrema patris voluntas, ſive tabulis ſcriptis ſive voce, ſive ſigno data. Hunc locum jam dudum attulit Berneccerus, & alia ad eum notavit, ut mirer poſtea quoque viros doctos hic haeſitaſſe.

CAP. XVI. *Cum ingenti ſerpente volutari*] MSS. aeque ut Iuntae, *voluptari.* Sic & Quintil. declam. 3. quae inſcribitur *Miles Marianus: tribunus inter ſcorta voluptabitur?* Sic MS. Lipſii, vulgo *volutabitur.* Et Apul. IX Metamorph. *Cum ſuis adulteris voluptatur.* ſic MSS. & primae editiones, ut notarunt viri eruditi, ubi quoque in vulgatis, *volutabitur.*

Probo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Probo tamen ubique lectionem editorum librorum. Nam *volutari* ſaepe de rebus Venereis dicitur, ut exempla docent apud ampliſſimum Cuperum Obſerv. IV. 10.

Majus humana mortalitate opus utero tulit] Scribe: *majus humana mortalitate onus utero tulit.* *Onus* enim dicitur ſaepiſſime onus uteri, foetus. Ovidius: *Tendit onus matrem.* Exempla ſunt obvia, & vel ſexcenta apud ſolum Ovidium reperias.

Puer acerrimis literarum ſtudiis eruditus fuit] Iuntae: *Puer acerrimus.*

Praepetes] Optime membranae Fuldenſes: *perpetes.* ſuperius lib. V. *perpeti nocte.* Cum tamen viri docti tuentur vulgatam, velim mihi explicent, quid ſibi velint hic *praepetes.* Sed *tota die perpetes,* eſt tota die perpetuo ſederunt in illo culmine, ut nuſquam ſe hinc moverent. Plaut. Amph. I. I.

Neque ego hac nocte longiorem
me vidiſſe cenſeo,
Niſi item unam, verberatus quam
pependi perpetem.

LIB. XIII.

CAP. I. *Quod ut invictum regem, ita immortalem eſſe crediderant*] Nihil poterat dici rotundius, nil venuſtius. Illae devictae gentes, cum Alexandrum ex omnibus proeliis & periculis victorem ac ſoſpitem evaſiſſe audirent, crediderant utique invictum eſſe regem & nulla humana vi poſſe ſuperari; & quia illum invictum eſſe perſuaſum habebant, putabant quoque immortalem eſſe, & ne a morte quidem ſubigi poſſe. Non hoc credebant gentes, cum illis bellum inferret Alexander, alioquin manus cum eo non con-
ſeruiſſent; ſed poſtquam ab il
devictae audierant eum ubique i
victum eſſe, nuſquam offendiſ
Nihil in hoc acumine quod
prehendant, vel κϱιτικώτατοι Rh
tores reperient.

In annuo vectigali tributo trice
millia] Iuntae, ut placebat B
daeo, *triginta millia.*

Velut inopinatam praedam ſpect
bant] Non inepte Iuntae: *ſperaba*

CAP. II. *Nec minus mili*
quam invicem ſe timebant] Mir
qui potuerit tam inſulſa lect
tum diu ferri. Quid enim e
duces non erant ſecuri, nec m
nus milites *quam* invicem ſe
mebant? Illud *quam* quid ad re
facit? Merito itaque & cum Iu
tina, veteribuſque editionib
aliis, nec non MS. quem vic
Bongarſius, illud *quam* expun
Digitum autem non verterim, cu
antiquioribus editis legas *inter*
an cum MSS. *invicem ſe timeba*

CAP. III. *Ad mitigandum an*
mos] Sic Iuntae cum aliis editi
Male mutarunt qui hanc ſyntaxi
de qua vide Sanctium in Mine
va, & Voſſium in Ariſtarch
ignorarunt. lib. XXII. c. 8. *A*
perſequendum belli reliquias.

Ultro vocantem] Iuntae: *pr*
vocantem.

Omiſſa legatione militibus conſe
tiunt] Cave hic auſcultes viro p
litiſſimo, qui pro *militibus* ſubſt
tuendum contendit *peditibus.* *M*
les ſaepius accipitur pro pedite
& opponitur equiti. Caeſar: *Tr*
partito milites equiteſque in exp
ditionem miſit. vide Gronov. a
Liv. XXVIII, I. & Hermannu
Rhabodum Schelium ad Hyg
num de Caſtrametatione Roma
norum p. 88. qui annotavit pu
chre militem poni pro pedite
quia in pedite praecipuum rob
fuer

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

rit exercituum Romanorum; at contra poſterioribus ſeculis Conſtantino, & ſequentibus peratoribus, cum omnis vis rcitus in equitatu, equites mis appellatos fuiſſe.

CAP. IV. *Primo Ptolemaeo gyptus*] Gronovius ex MSS. *na Ptolemaeo Aegyptus.*

aſtrorum, exercitus, & rerum] Mallet & hic vir doctus ille: *renſium rerum & exercitus*. invitis ſane Muſis. *Res* apud trum alioſque noſtro meliores infrequenter eſt *bellum.* Suus XII. 22. *Non minorem re materiam in Italia, Africa, liaque, quam ille in Aſia & Perſis habiturus.* Sic *res gerere.* tat. *Res gerere & victos oſten civibus hoſtes.* Noſter XIX. 2. *hos res Carthaginienſium ea eſtate gerebantur.* hoc eſt, belhinc mox imperatores vocan- Hoc igitur vult Juſtinus, carum, exercitus, & rerum, hoc bellorum, earumque rerum ad bellum gerendum deſintur, curam Meleagro & Perae fuiſſe aſſignatam.

Mediae majori Acropatos] Iun- *Atropatus*, quod propius acet ad veram ſcriptionem. lendum enim *Atropates* ex Ar-, ut bene monuit Bongarſius.

ars ſorte venit] Bernecccerus, tius, Schefferus nobis volunt uadere, libris omnibus adveribus ſcribendum eſſe *ſorte it*, quia alibi ſic Juſtinus lour. Sed nihil inde efficies. & aliter potuit loqui ſecupraeſtantiſſimorum ſcriptorum oritatem, quibus *venire* eleer dicuntur bona, quae aut des cernimus, aut ſorte accius. Cic. pro Cluent. *Res mihi hereditate.* Idem III. Verrin. *Hereditas mihi venit a patre.* Mart. *Hereditas tibi trecenta venit.* Flor. II. 20. *Relictae regiis hereditatibus opes, & tota inſimul regna veniebant.*

Scyno] Iuntae: *Cyno.* Quod propius abeſt ab emendatione Scaligeri, qui reſtituendum cenſet *Coeno.* Sed *Cyno* tuetur CL. Perizonius animadverſ. Hiſtoricis cap. 10. ubi oſtendit ſcriptoribus poſterioribus *oe* ſaepe mutari in *y.* ſic pro *Moeſia* ſcribi *Myſia*, pro *Roemetalces* inveniri *Rymetalces*, pro *Poeticus*, quod eſt Sulpitiae gentis cognomen, *Pyticus.*

Terras inter amnes] Iuntae quoque cum MS. *Seres.* alii: *ſed res.* forte ſcripſerit Juſtinus: *ſedes.* Ut ſuperius: *ad novas ſedes quaerendas.* & ſic frequenter in aliis locis.

Parapamenos fines Caucaſi] Iuntae: *Parapamiſadas & fines.* Unde Voſſius: *Parapamiſios.* Gronovius probat quod in MS. repetit Bongarſius, *& finem.* hoc eſt, qui in ultimo Caucaſi fine degebant.

Aracoſſi] Iuntae *Arachoſii*, uti legendum olim Ortelius ſtatuit ex Diodoro. Quod firmatur & a Polyaeno.

Tleptolemus Perſas] Iuntae: *Neoptolemus Perſas.* cap. 6. hujus libri: *Adjutores ei dantur cum exercitibus frater Perdiccae Alcetas, & Neoptolemus.*

Archos] MS. *Archous.* Iuntae: *Arthous.* & pro *Arceſilaus* iidem, *Arcelaus*, ut Fabricius ad Oroſium.

CAP. VI. *Eodem congeſtis etiam ſervitiis & ſemetipſos praecipitant*] Elegantius & rotundius Iuntae: *Eodem congeſtis etiam ſervitiis ſemetipſi praecipitant.* Sic malunt veteres loqui, quam quod vulgo nunc placet, *ſemet ipſos.* Bene quoque Iuntae lib. XVI. 4. *Proinde*

conſulant

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

conſulant ſibi ipſi. Ubi vulgati libri, *ſibi ipſis.*

CAP. VII. *Cui nomen Battos propter linguae obligationem fuit*] Non video cur Graecam terminationem retineat, cum paullo poſt recte *Battus* ſcribatur. Vera eſt lectio Iuntinae, in qua habetur: *cui nomen Batto fuit.* vide quae notavi inferius ad lib. XXIX. cap. I,

Rex Theramenis inſulae] Vidit Bongarſius & Ortelius legendum *Therae inſulae.* Quod ipſum extat in editione Iuntarum, ut nullus in poſterum ſcrupulus ſit ulli relictus. Pro *Cirnus* vero legendum eſſe *Grinus*, qui tamen non ejus pater, ſed cognatus fuit, & pro *Ariſtaeo*, *Ariſtotele*, oſtenderunt viri doctiſſimi Bongarſius in notis ad hunc locum, Bochartus in Geographia ſacra, & Jonſius de ſcriptoribus hiſtoriae Philoſophicae.

Montem Cyran] Non ignoro nonnullos caſus accuſandi hujus inflexionis ſic formari, ut oſtendi ad Suetonium. Sed hic ſequor jure Iuntinam, quae *Cyram* ſcribit. ut & ſtatim *fontium ubertatem.*

Miſſos a patre Speo] Iuntae: *Hypſeo.* Et ſic legendum eſſe ex Diodoro Siculo & Apollonii Scholiaſte pridem obſervavit Iſaacus Voſſius.

Et apium & mellis uſum & lactis ad coagula] Olei quoque uſum reperiſſe Ariſtaeum auctor eſt Ariſtoteles apud Scholiaſten Theocriti ad Idyllium v. 53. ubi narrat nymphas nutriiſſe Ariſtaeum & docuiſſe olei & mellis colligendi uſum, Ariſtotele teſte. Ceterum pro *lactis ad coagula* ſcribitur in Iuntina *lactis coagulandi.* quod longius recedit a veſtigiis ceterorum librorum, quos ſequuntur merito editores. *Lactis uſus ad coagula*, eſt ratio lactis coagulan-
di, & ex coagulo caſeos premen-
di. Nam butyrum veteribus Grae-
cis & Romanis fuit ignotum, u
conſtat ex ſcriptoribus rei ruſti-
cae, qui illius conficiendi nullan
faciunt mentionem, & vetuſtiſſi-
mis Graecorum ſcriptoribus, qu
Scythas lac hac ratione coagula
tradunt, & quod ejus nomen igno-
rabant, butyrum vocant ἔλαιον γα-
λακτ@, *oleum lactis*, de quo al
bi plura.

Battus urbem Cyrenen condidi
Cujus poſteri per ducentos anno
ibi regnum tenuerunt, quod ſem-
per a patre deſcendit ad filium, ſ
tamen ut Batti & Arceſilai altern
dicerentur. vide Valleſium ad ex-
cerpta Peireſciana Diodori Sicu
p. 40.

LIB. XIV.

CAP. I. *Ut ultro bellum omn*
hortarentur] Aſſentior Gronovi
qui ad epiſtolam Senecae 12. ha
MSS. lectionem probat, que
vide. Ovidius:

Cupio non perſuadere quod horto

Centuriones principeſque confirm
rentur, exiſtimaturos] Depreher
dit hic turpem mendam ab edit
ribus praetermiſſam T. Faber,
veriſſime vidit legendum eſſe *co*
firmaret, & ſic plane olim Iunt
na.

Qui ſpem cruenti praemii fid
ſacramento anteponeret] MSS. omn
Modii & Bongarſii: *Qui ſpe*
cruenti praemii fidei ſacramenti a
teponeret. Quod merito Gron
vius IV Obſerv. 17. amplectit
hoc ſenſu: qui propter ſpem pra
miorum mallet ſanguine ducis
cruentare, quam fidem ſacrame
ti ſervare. *Fides ſacramenti* di

tu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ut *religio ſacramenti, religio* ...*sjurandi.*

...*abantium animos deterruit*] ...ae: *retinuit.* Quod ſane vul-...o praetulerim. Suet. Jul. 4. ...*antes & dubias civitates reti-*... *in fide.* & cap. 17. *Ad reti-*...*dam Pompeji neceſſitudinem ac* ...*ntatem.* Cic. 1. ad Fam. ep. 7. ...*m excellentem, & tibi tua* ...*ſtanti in eum liberalitate de-*...*tum, non nihil ſuſpicantem pro-*... *aliquorum opinionem cupidita-*...*uae te abs ſe alienatum, illa* ...*ola retinuiſti.* in ead. epiſt. *Quos* ...*ndo in eadem cauſa retinere po-*...*unt, invidendo abalienaverunt,* ...ent. Adelphis: *Liberalitate re-*...*e liberos.* Poteſt tamen & *de-*...*uit* ferri, ut ſit in aliam ſen-...iam perduxit, fidos ſibi red-...t. *Deterrere* enim ſaepe eſt ... ullius terroris & minarum ...ectu dehortari, diſſuadere, ra-...ibus compellere & perducere ...quid facias. Plaut. Mil. II. 3. ... *homo nemo deterruerit, quin ea* ...*n aedibus.* hoc eſt, mihi nemo ... perſuaſerit. Cic. II. de Orat. ...*n neque is, qui optime poteſt,* ...*rendus eſt ullo modo a cohorta-*...*e noſtra, neque, qui aliquid po-*..., *deterrendus.* Plura exempla ...t in promptu, ſed jam mo-...a exceſſimus harum notula-...a. Id tamen quod apud Iun-...extat, hic eſt efficacius & aptius.

...CAP. II. *Nunc patronos, pericu-*...*m Orientalium ſocios, nunc ef-*...*ia ſalutis ſuae*] Cur cum ſae-...s *nunc* & ante & poſt repeta-..., omiſſum hoc eſt ante *peri-*...*rum Orientalium ſocios.* Re-...ui id ex Iuntina, addito ex ...em vocabulo *operum*, quod in ...nnullis quoque MSS. habetur, ...Schefferus quoque vidit & pro-...it.

CAP. III. *Poſt damna matrimoniorum, & poſt conjuges amiſſas*] Haec inepta eſt ταυτολογία. Itaque *& poſt conjuges amiſſas* tanquam interpretationem praecedentium exſcindendam cenſet Berneccerus. Sed legendum cum Iuntis: *poſt damna patrimoniorum.* Haec ſunt, quae paulo ante dixit: *praemia longa militia parta.* & paulo poſt: *praemia tot bellorum.* &: *felicis militiae quaeſtus.* Quod enim aliud militibus patrimonium?

CAP. IV. *Quo toties vos ſacramento mihi devoviſtis*] Gronovius legit: *qui toties vos ſ. m. d.*

Quod maximum erat, ſeditionibus agitaſtis] Freinshemius ad Florum emendat: *quod proximum erat.*

Redditis eorum quae in victoria ceperat] Optime Iuntae cum aliis editionibus: *redditis quae in v. c.*

CAP. V. *Ad Olympiadem*] Iuntae: *Olympiada.* Mox iidem: *Cujus juſſu & Euridice occiditur, & rex Aridaeus ſex annis poſt Alexandrum potitur regno.*

CAP. VI. *Theſſalonice*] MSS. & Iuntinae: *Theſalonica.*

Nec vulnera, aut muliebriter vociferantem] Iuntae: *nec ante vulnera muliebriter vociferantem.*

Exſpirans capillis & veſte crura contexiſſe fertur] Quomodo capillis crura teguntur? MSS. *capillos.* unde Schefferus: *exſpirans capillis os, & veſte crura contexiſſe fertur.* Neſcio cur os texerit. Forte ſcripſit Juſtinus: *Exſpirans papillas veſte & crura contexiſſe fertur.*

LIB. XV.

CAP. I. *Apud Galaman*] Praeclare Iſaacus Voſſius: *Apud Gamalan* emendavit. Quod ſtabilitur,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

tur a Iuntis, in quibus plane: *apud Gamalam.*

CAP. II. *Incidit in Abderitas*] Sic quidem & Oſorius corruptis Juſtini codicibus deceptus. Sed legendum cum Freinshemio *Antariatas*. De iis enim hoc refert non ſolum Diodorus Siculus, ſed & Phaenias, Ariſtotelis diſcipulus, amicus Theophraſti apud Euſtath. ad Iliad. I. & Heraclides Lembus apud Athen. VIII. c. 2. Antariatarum ſedes fuit in finibus Dardaniae & Poeoniae. vid. Strab. lib. XVII. Abderitas vero coactos fuiſſe ranarum vi migrare, patriamque relinquere, nemo veterum tradidit. Quin Abdera diu poſt floruit veteribus incolis, in primis Democrito illuſtris.

CAP. IV. *In duas factiones deducuntur*] MS. & Iuntae: *diducuntur*. hoc eſt, dividuntur, ſcinduntur. Hoc eſt *diducere*, non *deducere*. Tacitus IV. Annal. 2. *Inſtabat quippe Sejanus, incuſabatque, diductam civitatem, ut civili bello.* hoc eſt, in duas partes ſeu factiones diviſam. In eod. libro: *diductus miles*. Probavit hanc lectionem Gronovius.

LIB. XVI.

CAP. I. *Quanquam in parricidio nulla ſatis juſta cauſa ad ſceleris patrocinia praetexi poteſt*] Hic Iuntina, & ex MS. Britanni rectius quam vulgatae, quae *ſatis* praetermittunt.

CAP. III. *Multae etiam domeſticae diſſenſiones fuere*] Antiquarum editionum ut & Iuntinae lectio eſt: *Multa etiam domeſticae diſſenſionis mala fuere.* non damnaverim. Alludit MS. *diſſenſionis multa belli fuere*. Pro *mala* ſcriptum eſt *multa*. *belli* ex praecedentibus irrepſit.

CAP. IV. *Diu re in ſenatu tractata*] Sic optimi libri, & quiden recte. In membranis, quas Modius vidit, ultima ſyllaba earudem litterarum perierat, ut ſaep factum. *Tractare in ſenatu* eſt deliberare. Suet. *Cepit amicos, cu quibus de rep. tractaret.*

Proinde conſulant ſibi ipſi, Jubeant abire ſe, ſi malint, vel cauſa populari ſocium remanere.] Hic locus eſt contaminatus. Quid hic *ſi malint?* Codex manu exarat Bongarſii: *an ſibi malint*. Reſcribe cum Iuntis: *proinde conſulant ſibi ipſi, Jubeant abire ſe, a malint ſocium cauſae popularis remanere.* *Si* natum eſt ex praecedente *ſe*. Cum & *an* in aliis libris reperiretur, mutatum eſt i *ſibi*; ſed cum hiaret oratio, additum *vel*.

LIB. XVII.

CAP. I. *Anguſtiis ſibimet incluſi videbantur*] Iuntae: *anguſti ſibi metis incluſi videbantur.*

CAP. II. *Non inſtrenue moriens* MSS. omnes, ut & Iuntae: *no ſtrenue moriens*. Ab omnibus tamen dicitur in proelio occubuiſſ in campis Cori. Sic paulo poſ rurſus Iuntae cum omnibus MSS *ambitioſus ad populares eſſet*. Quo mirum cur ſpreverint. *ad* enim pro *apud* infinitis locis apud priſcos ſcriptores ponitur. Liv. XXIV. 48. *Q. Statorio nomen fuit, qu ad regem remanſit.* Cicer. V. ad Fam. ep. 10. *Ad Caſarem meam cauſam agas.* Id. X. ad Att. *Ad m bene mane Dionyſius fuit.* Et ſi Terentius, Caeſar, aliique maxime idonei Latinae linguae auctores.

Omnique arte adulatur Eumen & Antigono, Demetrii filiis] Locum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

m hunc conclamatum mihi ὀλ-χως pro ſollertia ſui ingenii re-tuiſſe videtur Gronovius, cui t alia loca reſtituta debet omnis tiquitas: *Omnique arte adula-r Nicomedi, ne cum Antigono emetrii, & Antiocho Seleuci fi-s bellum habituro tertius ſibi ho-s accederet.* Hujus emendatio-s hanc reddit rationem, quod llus circa haec tempora Eume-s fuerit, quem vereri potuerit olemaeus. Sed Memnonem in cerptis Photianis narrare Nico-edem Bithynum fuiſſe Antigo-amicum, hoſtem Antiochi: cu-; illi haud dubie potuerit utilis è gratia, ſi nihil aliud, ad mo-ndum Antiochum. Nam cum obus iſtis ſimultates fuiſſe in-piabiles, quorum alter pater-um regnum vindicaverit, alte-us patrem ipſe interfecerit.

Ab Antigono naves ad exerci-m in Italiam deportandum mu-o petit] Melioris temporis ſcri-ores dicerent *naves mutuas pe-*. & id poſtulat Latinae linguae nius. Poſterioris tamen aetatis iptores hic receſſerunt a via ma-ibus & priſcae eloquentiae vi-a trita.

Vindicem regni reliquit, ne ab-cta in Italiam juventute] Iun-um editio non ſecus ac Fran-ci Modii membranae vocibus quot auctis legunt: *Vindicem m regni reliquit, pacificatus cum nibus finitimis, ne abducta.* In-ius XXIII, 1. *Agathocles rex iliae pacificatus cum Carthagi-nſibus.* Et VI, 2. *pacificari cum ero ſtatuit.*

CAP. III. *Andromachem Hecto-quam & ipſe matrimonio ſuo in iſione Trojanae praedae accepe-*] Quid eſt *matrimonio accipere?* uis ſic loquitur? Mss. *Andromachen Hectoris & matrimonio ſuo, quos in diviſionem.* In uno pro *quos* legitur *quam.* Et ſic plane Iuntae, uti omnino legendum eſt: *Andromachen Hectoris e matrimonio ſuo, quam ipſe in diviſione Trojanae praedae acceperat.* Andromachen, quam in matrimonio habuerat, Pyrrhus elocat Heleno Priami filio.

Pialis] Recte Iuntae: *Pielus.* Sic Pauſaniae dicitur.

Pyrrhum filium vivum admodum] Vidit Bongarſius legendum *bimum admodum.* Et recte vidiſſe virum excellentem Iuntarum illa praeſtantiſſima editio confirmat, in qua ſic, ut ille conjecerat, legitur. *Bimum admodum* eſt circiter, praeter propter bimum. in hac enim notione ſaepe legitur. cap. praecedente hujus libri: *poſt menſes admodum ſeptem.* Et lib. XI. *Inter haec octingenti admodum Graeci occurrunt.* Curtius: *Equites mille admodum.* Pro quo & alibi *quaſi* ponit; ut Graeci ὡσεί.

Glauci Regis] Legendum omnino, ut Iuntarum & G. Majoris editiones habent: *Glauciae*, confirmante Plutarcho. Poſt Iuntae: *uſque in adultam aetatem.*

LIB. XVIII.

CAP. I. *Inuſitata ante elephantorum*] Scribe cum Gronovio: *inviſitata elephantorum forma.* hoc eſt, beſtiae nunquam antehac viſae. Hoc enim Latinis eſt *inviſus* & *inviſitatus.* Quod ſaepe corruptum eſt in *inuſitatus.*

CAP. II. *Quo eum arceſſiri*] Mss. *arceſſi.*

Ad coenam invitatis aureae coronae miſſae ſunt, quas illi honoris cauſſa receptas] Mss. *hominis cauſa*, unde bene Freinshem. conjecit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

legendum eſſe, *omins cauſſa*. Sed male interpretatur, tanquam mali ominis fuiſſet hoſpitalia munera non admittere. imo quia victoriae indicium erat corona. Triumphantes enim coronabantur. Sic apud Livium lib. XXII, c. 37. de aurea victoria ab Hierone ſenatui miſſa *victoriam omenque ſe accipere*, dixit ſenatus, cum alia munera reſpuiſſet.

Cyneas] Scribendum *Cineas*, cum melioribus libris.

CAP. III. *Quaſi acceptiſſimum dii*] Mss. *placitiſſimum*. Quod merito probat Gronovius. Valer. Flacc. *placitosque deis ne deſerat actus*.

CAP. IV. *Gravem luctus imaginem renovant*] Iuntae: *renovet*. ut reſpondeat, quod ſequitur, τῷ *occurat*.

CAP. V. *Comitem ſe Eliſſae ſociumque praebuit*] Veteres editiones cum Iuntina: *comitem ſe Eliſſae ſociumque fortunae offert*. quod & Britanni in duobus codicibus repertum merito receperunt. inferius iidem: *hortatique ſunt, ut urbem ibi conderent*.

CAP. VI. *Cultiores victus*] Iuntae etiam cum aliis editionibus: *Cultiores moreſ victuſque*. Deinde in iiſdem eſt: *iturum ſe quo ſua & urbis fata avocarent*. Quod male repudiarunt recentiores editores. Mox Iuntae: *Cum inter caetera mala ſeſe laborarent*.

CAP. VII. *Propter ducem ſuum Maleum*] Puto legendum eſſe *Malchum*. Id enim eſt nomen Phoenicium & Hebraicum, uti non ſolum ex ſacro codice, ſed & aliis conſtat. Nam Porphyrio philoſopho, qui Phoenix fuit, nomen fuit, ut & patri ejus, Malcho. מֶלֶךְ, *Melech* autem, unde Malchus, Hebraeis *regem* ſignificat.

Ibi deos hominesque teſtari] Iu tae cum aliis: *teſtati*. Inferius dem: *Nec multo poſt affectati re accuſatus*.

LIB. XIX.

CAP. II. *Sappho*] Ms. & Iunt *Sapho*. Bene Voſſius: *Pſapho*.

Centum ex numero ſenatorum j dices deliguntur] Vides hic, quan judices ſint inſtituti, & quae fu rint eorum partes. Illorum pote tia poſtea valde crevit, ut apud R manos Gracchanis temporib Nunquam tamen penes illos f ſumma imperii, ut penes judic Hebraeorum; ut putavit vir m gnus, Samuël Bochartus in Ge graphiae ſacrae tom. II. Sed ſe per penes Suffetes & Senatum quamvis *Suffetes* ſignificet judic Apud Carthaginienſes tamen proprie dicebantur ſummi ma ſtratus, qui Romae conſules eran ii cum Senatu regebant rempubl cam. Ab his diſtinctus erat jud cum ordo hic inſtitutus: licet *Su fetes* etiam dicerentur, ut ex Liv conſtat. ſed non praeerat reipubl cae, non minus ſane quam Rom equeſter ordo, cum in eum tran lata eſſet judicandi poteſtas, quam vis & ii *fata fortunaſque princi haberent in manu*, ut Florus loqu tur lib. III, 17. Quin & illos ca 12. ejuſdem libri *regnaſſe* dixit, Liv. lib. 33. *Judicum Carthaginien ſium ordinem dominatum eſſe*. ho eſt, magna fuiſſe potentia, qu immoderate ſint uſi.

LIB. XX.

CAP. I. *Tarquinii a Theſſalis Spi nambris*] Recepi inſignem emen dationem Iſaaci Voſſii: *Spina Umbris*. Paulo ante ex Iuntis. E *Arpos*. Mox iidem *Caere* ſcri bunt, & *Thaliſci*.

CAP.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

CAP. II. *Cum primum urbem Si-* *ı cepiſſet*] Gronovius Obſerv. 1, legit: *Cum primam urbem Si-* *ıcepiſſet.*

Quaſi Deos ipſos ſecum advecturi *nt*] Omnino recipienda veterum odii membranarum lectio: *ave-* *ri eſſent.* Paulo ante ſcribe cum onovio: *longinquam militiam* *avati.* Nolebant ſuſcipere expe-ionem in tam longe a patria re-otam gentem. Aliud eſt *grava-* *militia*, aliud *gravari militiam.* *avatur militia*, cui militia gra- eſt, qui moleſtias ex ea capit; *avatur militiam*, qui eam recu-, non vult ſubire. Horat. IV. l. XI. *Pegaſus terrenum equitem* *avatus*, non eſt, ut exponit vir ctiſſimus & diſertiſſimus, cui ave moleſtumque erat ferre; c enim dicendum fuiſſet *terre-* *equite gravatus*: ſed nolebat pa- ſuſcipere ferendum equitem renum.

Magniſque ſapientiae incremen- *ornatus*] Quid eſt *ſapientiae in-* *mentis ornari?* Abhorrent ab hoc quendi genere Latinae aures. ge ex Mss. cum Gronovio: *Ma-* *is ſapientiae incrementis forma-* *s.* hoc eſt, cum ſic eſſet inſtitu-s & formatus a magiſtris, ut ma-os in ſapientiae ſtudiis feciſſet ogreſſus. lib. XVIII, 3. *Ab eo* *rmatus, cum medio noctis omnes* *unum campum proceſſiſſent.* VIII, *Ingenia omni doctrina exculta,* *lcherrimis legibus inſtitutiſque for-* *ta.* Ovid. III. Metam.

Talibus ignaram Juno Cadmeïda
dictis
Formarat. ---

orat. *Tenerae mentes formandae* *udiis.*

CAP. IV. *Sodalitii jure ſacra-* *ento quodam nexi*] Mss. *Sodalitii* *ris ſacramento quodam nexi.* Quod exoſculatur merito Gronovius Obſerv. IV, 17. praefatus ſodalitii juris ſacramentum eſſe illud vinculum quo continebatur ſocietas illorum, qui coïerant.

CAP. V. *Vergomum*] Haec barbari ſaeculi ſcriptura eſt. Recte Iuntae: *Bergomum.* Sicut & ſuperius *Abellani* pro *Avellani.*

LIB. XXI.

CAP. I. *Ut quibus conſortium regni debebat, ne ſpiritus quidem conſortium relinqueret.*] Controverſiam movent huic lectioni viri docti. Fateor *conſortium* poſſe ſine ſententiae detrimento ſemel deleri; ſed nec incommode, quin ἐν δυνάμει repetitur. Sic XXIII, 2. *nec invitam periculo ſpiritus ſui empturam, ut extremos viri ſpiritus exciperet.* Potuiſſet ſcribere: *nec invitam periculo ſpiritus ſui empturam, ut extremum viri exciperet.* Sed ſic maluit. Et haec vocum iteratio cum apud poëtas, tum apud oratores & hiſtoricos ſaepe vi ſingulari eſt. Sed τῷ *conſortium* expuncto legendum eſſe *ſpiritum*, viris doctis minime poſſum aſſentiri. *Conſortium* eſt cohereditas. *Conſortes* ſunt coheredes. Hoc igitur dixit Juſtinus, qui debebant eſſe cum eo heredes regni, illos ne communis hujus vitae uſura ſecum frui patiebatur: ſeu qui cum illo debebant regnare, eos ne ſecum quidem vivere ſinebat. Apud Ovidium in epiſt. Heroid *conſortes generis* dicuntur ejuſdem generis participes, ſive conſanguinei. Quidni ergo & *vitae conſortes* dici poſſint ii, qui ejuſdem vitae ſunt participes.

CAP. IV. *Ne perſona deſignata, non vitia correcta viderentur*] Iuntae, nonnullique alii editi libri: *ne perſona deſignata, ſed vitia correpta*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

vid. Senſus neceſſario requirit *ſed.* Lege itaque: *ne perſona deſignata, ſed vitia correcta viderentur.* Poſſet & *correpta* ferri, ut *correptus voce magiſtri* apud Horat. ſed praeferenda veterum codicum ſcriptura.

CAP. VI. *Verum etiam & crudeli animo*] Aut *etiam* aut *&* abundare bene monuit Schefferus. Excidiſſe autem vocem hic reponendam Iuntina nobis oſtendit, in qua legitur: *Verum etiam invido & crudeli animo.* Invidebant Hamilcari hanc laudem, quam ex legatione tam pulchre pro re patriae geſta ſibi pepererat.

LIB. XXII.

CAP. I. *Accituſque in civitatem.*] Quis illum accivit? Optime Iuntae: *aſcituſque in civitatem*, hoc eſt, cum civium numero & albo adſcriptus eſſet.

CAP. II. *Expoſitis ignibus Cereris*] Sebiſius corrigit *Cereris ignibus*, quod probat & firmat Gronov. IV. Obſervat. 4. Probarunt hanc emendationem poſtea quoque viri doctiſſimi Voiſtius & Tanaq. Faber. Sed Nicolaus Heinſius, vir & amicus ſummus, putat hic gravius librariorum crimen latere, foedeque interpolatum eſſe hunc locum, qui ſic poſſit reſtitui, ſi ſcribamus: *Tunc Hamilcari aris rex poſitis inſigni ceremonia tactiſque in obſequia Poenorum jurat. Ignes* hic ferri non poſſe putat. *Aris* hic excidiſſe vidit & Schefferus. Mihi non videtur nimis longe a libris omnibus eſſe diſcedendum. Quod fiet ſi legeris: *Tunc Hamilcari aris poſitis, & ignibus Cereris, tactiſque in obſequia Poenorum jurat.* Sic arae & ignes junguntur a Virgilio in verſu, quem laudat Berneccerus.

CAP. III. *Sententias inaudi* *mors Hamilcaris praevenit*] Cu Iuntis ſcribe: *inauditas ſententi* *Inauditae ſententiae* ſunt ſuffrag tacita illa, quorum paulo ante m minit.

CAP. IV. *Cum igitur victores Pe* *ni Syracuſas obſidione cinxiſſent, A* *gathocles cum ſe neque viribus p* *rem*] *Cum* hic repetitur inſcite, contra morem caſtae Latinitati Nonnulli Mss. *quod*, idque plac Scheffero. Sed rotunda eſt Iun nae ſcriptura: *Cum igitur victor* *Poeni Syracuſas obſidione cinxiſſen* *Agathoclesqueſe nec viribus pare* idque monui jam olim in editio mea prima.

CAP. V. *Quo veherentur*] S Iuntae, & poſtea: *victique vict* *res inſecuti ſint.* Ms. *utroque.* Hi bene Iuntae: *ultroque victores i* *ſint.*

Verum etiam urbes nobiliſſim Iuntae. *Verum etiam tributariae u* *bes nobiliſſimae.* Veram puto ha lectionem eſſe. Sequens cap oſtendit: *Cum domi foriſque eade* *fortuna Carthaginienſium eſſet, ja* *non tributariae tantum ab his urbe* *verum etiam ſocii reges deficieban*

Caſtra deinde quinto lapide a Ca *thagine ſtatuit*] Aſſentior Grono vio, qui ex Mss. probat *in quin* *lapide.* vid. I. de Pecun. vet. cap. Adſtipulantur Iuntae.

CAP. VI. *Crediturum adverſu* *profecturos prodigium eſſe*] Nullun hic in libris praeſidium. Vix ta men dubito legendum eſſe *adve* *ſum profecturis.* Nam *prodigiu* *adverſum profecturos* ſapit peſſi morum temporum conſuetudi nem, & illorum hominum, qu meliores ſcriptores aut non vide rant, aut non legerant attente Hinc & in ſequentibus dicit, *nun* *quia egreſſis acciderit, illis ad quo*

eatur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ur *portendere*. ſcilicet *adverſa*. c enim ἀπὸ κοινȣ͂ repetendum. m *portendere* ſine adjecto nome, quid ſignificet, non poteſt elligi, cum tam laeta quam auſta & triſtia portendi dican-. Porro in Iuntina paullo ante *portenti religio* non bene legi- *portenti viſio*. *Religio* eſt hic erſtitio, ut in lib. XVIII, 6. *enta ſacrorum religio*. unde *reoſus* pro ſuperſtitioſus in illo ere verſu:

Religentem eſſe oportet, religioſum nefas.

c eſt, ſuperſtitioſum. Sic viciſ- *ſuperſtitio* in bonam partem religione. lib. XXXIX, 4. *His necesſitudinibus ſanguinis adjicit erſtitionem templi, quo abdita ugerit*. pro quo in eodem li- cap. I. *religionem templi* dixit. *n Tyrum religione templi ſe defens petiſſet*. lib. XLI, 3. de Parthis: *ſuperſtitionibus ac cura Deorum ecipua amnibus veneratio*. hoc in iis quae religioſe colunt, ac Diis habent & venerantur, ecipue ſunt fluvii. Sed alia quo- hujus notionis exempla ſunt romptu.

dverſi que rebus ſuis commutatio- ſignificari] Iuntae una voce au-res: *laboribus adverſiſque rebus*. *Laboribus* eſt malis, aerumnis. I. ad fam. 9. *Cujus erga me ularem benevolentiam vel in la- meo, vel in honore perſpexi*. Id. , 10. *Multaque mihi veniebant entem, quamobrem iſtum labo- tibi etiam honori putarem fore*. ent. Andr. Act. V. ſc. 2. *Nonne te eret mei tantum laborem capere alem filium?* Vide ibi Donatum. IV. Aen. *Iliaci labores* ſunt mitates Trojanorum. Hor. III. n. 14. *defunctus laboribus*.

CAP. VII. *Aphellas*] Iuntae: *Opheltas*. Unde liquet recte Leopardum ex Plutarcho & Pauſania emendaſſe *Opheltas*, Emendat. XVII, 10.

CAP. VIII. *Profligatis in Aſia rebus*.] Haec non ceperunt viri docti. Non enim eſt *rebus profligatis*, ut Vorſtius exponit, rebus perditis, & afflictis; ſed plane contrarium, rebus feliciſſime geſtis in Africa, cum res feliciſſime ceſſiſſent in Africa, cum multum profeciſſet in bello, quod agebat in Africa, ut fere pro confecto haberetur. *Profligare* enim eſt multum proficere in aliqua re, ita ut paene ad exitum deducatur. Noſter XX, 4. *In juventute quantum profligatum ſit, victi foeminarum contumaces animi maniſeſtant*. hoc eſt, quantum in erudienda juventute profecerit Pythagoras. Cic. V. Tuſc. Quaeſt. *Profligata jam haec & paene ad exitum adducta eſt quaeſtio*. hoc eſt, de hac quaeſtione tantum jam egimus, ut pauca de illa ſuperſint dicenda. Seneca de brevitate vitae I, c. I. *Intellecturi in ipſo itinere, ſi modo rectum erit, quantum quotidie profligetur, quantoque propius ab eo ſimus, ad quod nos cupiditas naturalis impellit*. Frontinus Stratagem. II, ex. 20. *Quo genere cum profligari nihil videret*. Ancyranum monumentum: *Forum Julium, & baſilicam, quae fuit inter aedem Caſtoris & aedem Saturni, coepta profligataque opera a patre meo perfeci*. Vide Lipſium ad II Hiſtor. Taciti, contra Gellium diſputantem de hac iſtius vocis ſignificatione.

LIB. XXIII.

CAP. I. *Partem civitatium a ſe fiducia virium diſſidentem*] Veteres edi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

editiones, ut & Iuntina: *diſſidentium.*

CAP. II. *Adventus opinionis ejus concuſſi*] Optime Gronovius ex veteribus impreſſis libris legendum cenſet: *Adventus ejus opinione concuſſi.* hoc eſt, fama, ut ſaepe apud noſtrum.

Velut inteſtino ſingulorum bello impugnabatur] Britanni ex tribus Mss. repoſuerunt: *velut inteſtino ſingulorum membrorum bello impugnabatur.* hoc quoque vocabulum in vulgatis perperam omiſſum conſpicitur etiam in Iuntina.

Inter filium nepotemque ejus, regnum jam quaſi mortui vindicantibus] Non fert hoc Priſciani doctrina. Scribe cum Iuntis: *vindicantes.* & cum iiſdem ſtatim: *occiſoque filio.*

Cum morbi cura & aegritudo graviores eſſent] Varie hic locus corrigitur. Mihi, ſi quid mutandum, ſcribendum videtur: *Cum morbus, cura & aegritudo graviores eſſent.* aut ſi librorum ſcriptura non eſt ſollicitanda, dicendum non uno morbo impugnatum fuiſſe Agathoclem, qui omnes ingraveſcebant curis & aegritudine, quae ſenem macerabant. Morbus ſane & cura ac aegritudo tanquam duo mala, quibus Agathocles eodem tempore infeſtabatur ſaeviſſime, hic commemorantur, ut ex verbis ſtatim ſequentibus, & *inter ſe alterum alterius malo* (cura nimirum ſeu aegritudo & morbi) *creſceret*, conſtat.

Thexenam] Iuntae: *Theogenam.*

Maternum illi genus ſordidum atque adeo pudibundum fuit] Melius Iuntae, ut conjecerat Cl. Berneccerus, *pudendum fuit.*

Parvulum recollegit] Iuntae: *collegit.* Paullo ante pro *Hieroclyto*, recte Leopardus in Emendationibus, & Caſaubonus ad Diony Halicarnaſſ. emendarunt, *Hier cle.* qui & *a Gelone* legendum ce fuit. Vulgo *a Gelo.*

LIB. XXIV.

CAP. III. *Crinibus ſparſis*] La nis auribus hoc loquendi gen non poſſe placere puto. Eae eni norunt *paſſos crines*, non *ſparſ* & ſic Juſtinus ſcripſit. ſicut & li XXIV, cap. 8.

CAP. IV. *Augurandi ſtudio G li praeter caeteros callent*] Bong ſius mallet *clarent.* Sed pro vulg ta ſtat Valer. Max. VIII, 12. *Ab id negotium aptius explicari po confitendo, qui cottidiano ejus uſu c lebant.*

CAP. VI. *Ibi civitatem freque tia hominum fecit*] Sic ſcripſi cu Iuntis, ut & *admiratione majeſt tis*, pro vulgato *ad affirmatione majeſtatis.*

CAP. VIII. *Plus in Deo quam viribus reponentes*] Iuntae: *ponen* Alii male intruſere *ſpem.*

Maximum pervigiliae malum Iuntae: *pervigilii.*

LIB. XXV.

CAP. II. *Majeſtatem ſuam t tam*] Praeſtat cum Bongarſio, Iu tis, & aliis impreſſis legere, tari. Mox melius Mss. *vocati p invocati.*

CAP. III. *Repentinam fingit pr fectionem*] *Fingit* hic non eſt ſim lat, ut vult Cl. Schefferus, ſe adornat, parat, ut fingere fuga apud Plautum Captiv. II, I.

At fugam fingitis, ſentio qua
rem agitis.

& Lucilium: *Sed fuga fingitur,*
mido vadit pede percitus, hoc eſt, f

gar

n moliuntur, ut recte politiſſi-
s Guilielmus exponit. Sic &
icidia fingere pro ſtruere, para-
apud Senecam conſolat. ad
c. 26. *Quid dicam, nulla hic*
a mutuis furere concurſibus, nec
es claſſibus frangi, nec parricidia
fingi, aut cogitari, nec fora liti-
ſtrepere.

Amiſſi regni ſpeculaturus even-
Iuntae: *eventum.* Paulo an-
Gronovius legit: *in ditionem ac-*
t, pro *in deditionem.*

CAP. IV. *Item praelio navali*]
tae: *idem p. n.*

LIB. XXVI.

CAP. I. *Se quia liberandae pa-*
e auctor eſſe non poſſit] Iuntae:
qui liberandae patriae auctor eſſe
poſſit, deſertae ultorem fore.

CAP. II. *In exitium parricida-*
m] Iuntae: *in excidium parrici-*
um.

LIB. XXVII.

CAP. I. *Beronicen novercam ſuam*]
ibendum cum Iuntis: *Berenicen.*
aecis: *Βερενίκη.*

CAP. III. *Rex Bithyniae Eume-*] Graviter hic hallucinatus eſt
ſtinus, nec poteſt emendatione
vari, ut & Vorſtius vidit, & plu-
us adſtruit eruditiſſimus & ami-
ſimus Perizonius in Animadv.
ſtoricis cap. 11. ubi oſtendit nul-
m Eumenem fuiſſe inter Bithy-
ae reges; Nicomedem vero nun-
am cum Gallis pugnaſſe, ſed
ntra, ipſo adjuvante, Gallos in
ſiam primum perveniſſe, & ar-
iſſimam cum eo ſocietatem &
nicitiam iniiſſe, & perpetuo
inceps ſervaſſe: nec illum ae-
ualem fuiſſe Seleuco Callinico, &
ntiocho Hieraci, de quibus hic agat Juſtinus, ſed illorum avo Antiocho Soteri. Bithyniae regem tum fuiſſe Zielam Nicomedis F. ut non ſolum ex temporum ratione, ſed & prologis librorum Trogi pateat. Nam in hujus libri prologo legi ex emendatione Valeſii: *Utque Galli Pergamo victi ab Attalo Zielam Bithynum occiderint.* Gallos itaque non caeſos eſſe a rege Bithyniae, ſed ab Attalo Pergami dynaſta, de quo Livius quoque XXXVIII, 10. Plurifariam igitur peccare Juſtinum, dum pro *Attalo*, *Eumenem* deceſſorem illius nominat; deinde cum *Bithyniae regem* & *Bithynum* dicit, cum Pergami dynaſtam deberet dicere.

Non amici debito, quam hoſtis factus] Haec ſunt contaminatiſſima, ut recte viderunt viri docti. Sed in Iuntae editione optime legitur: *Non amicior dedito quam hoſti factus.* Quo nihil eſt verius.

Equo praecipitatus finitur.] Sic optimi libri editi juxta & manu exarati. Nec eſt quod cum viro doctiſſimo reſcribamus *finit.* Oraculum vetus apud Ciceronem ex ejus verſione:

Euthynous potitur fatorum munere leto;
Sic fuit utilius finiri ipſique tibique.

Seneca ep. 74. *Sive illi ſenectus longa contigit, ſive citra ſenectutem finitus eſt.* Valer. Max. IX, 12. *Sed atrocius aliquando Euripides finitus eſt.*

LIB. XXVIII.

CAP. I. *Filiam ſuam Ptiam*] Ms. *Bithiam.* Iunt. *Pythiam.* Lege, *Phtiam*, uti legendum ex Plutarcho docuit Bongarſius.

CAP. II. *A quibus tot bellis occidione*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

dione caeſi ſint] Iuntae: *a quibus tot bellis vexati, toties occidione caeſi ſint.* Sed haec interpolata credo, nec recedendum eſſe ab aliorum codicum lectione. *Bella* enim hic ſunt proelia, ut infinitis aliis in locis. Superius IX, 4. *Bello conſumptorum corpora ſepulturae reddidit.* Sed haec obvia ſunt.

Quam illi urbibus imperioque ſuo propoſuerant] Iuntae quoque cum Mss. Fuldenſibus: *urbibus.* Sed pro *propoſuerant*, legunt Iuntae, *praepoſuerant.*

Priusque ſua defendenda, quam aliena appetenda] Pulchre hunc locum ex veteribus codd. doctiſſimi viri reſtituerunt, adſtipulantibus duobus codicibus Britannicis.

CAP. IV. *Magiſque omnes publicam*] Copulam omittunt Iuntae. Efficacius ſane hic abeſt, ut in praecedentibus.

LIB. XXIX.

CAP. I. *Cui ex facinoris crimine cognomentum Philopator fuit*] Iuntae]: *Cognomentum Philopatori fuit.* Quae ſyntaxis noſtris temporibus inuſitatior, ideoque a ſciolis mutata, veteribus perfamiliaris fuit. Plaut. Proleg. Rudent. *Nomen Arcturo eſt mihi.* In Trinum. Act. II. Scen. II. *Lesbonico eſt nomen.* In Prologo ejuſdem fabulae: *Huic nomen Graece eſt Theſauro fabulae.* Ibid. *Nomen Trinummo fecit.* Menechm. Act. I. Scen. I. *Nomen fecit Peniculo mihi.* Plura cum apud hunc, tum alios optimae notae ſcriptores exempla ſunt in promptu.

In ſuorum quiſque majorum veſtigia intentis] Iuntae: *In ſuorum quibuſque majorum veſtigia nitentibus.* Acute hic quoque doctiſſimus Faber vidit *quiſque* corruptum eſſe. Britanni ſuppoſuerunt *cujuſque.* Sed ſequor Iuntas. In priori mearum notarum editione typographorum vitio ſcriptum fuit in Iuntina etiam legi *quiſque*, cum tamen in illa habeatur *quibuſque.* In codicibus autem antiquis *quiſque* ſcriptum fuit pro *queiſque.*

CAP. II. *Ne eodem tempore multis bellis detineretur*] Iuntae: *ne multis bellis eodem tempore gravaretur.* Sed praeſtat cum Fabro *diſtineretur.* Sic & legendum libro XXXI, 3. *ne uno tempore duplici bello Romanae vires diſtinerentur*. hoc eſt, diſtraherentur. Aliud eſt *detineri*, aliud *diſtineri.* Detinemur longo bello aut obſidione, diſtinemur duobus pluribusve bellis.

CAP. III. *Sed omnia illa levia fuiſſe*] Merito Modius probavit veterum editionum lectionem, quam & Iuntina prae ſe fert: *Omnia illa ludum fuiſſe.* & pluribus aſſeruit Gronovius Obſervat. IV, 10 ex Cicerone, Livio, aliis.

Et vetus Macedonum devicti Orientis gloria] Iuntae & aliae vetuſtae editiones: *& vetus Macedonum virtus.* quod cum & Britanni in optimo codice repererunt, merito cum illis recipio.

CAP. IV. *Nec non Illyriorum reges lateri ejus haerentes aſſiduis precibus promiſſa exigebant*] Iuntae rectius: *Nec non Illyriorum rex, lateri ejus haerens, aſſiduis precibus promiſſa exigebat.* Sane unius Demetrii meminit in capite ſecundo, qui Philippum in bella Romanorum impulerit. Iuntinam ſecuti ſunt Angli. Paulo ante: *Juncta cum rege Attalo ſocietate.* Iuntae: *inita cum rege Att. ſoc.*

LIB. XXX.

CAP. I. *Haec primo laborantis regiae*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

giae tacitae peſtes & occultae fuerint] Ms. Iuntae cum aliis vett. ed. *ſaec primo labentis regiae tacita peis & occulta mala fuerunt*. Lege: *Iaec prima labantis regiae tacita peis & occulta mala fuerunt. Laans regia* eſt minans ruinam. Sic *ibans diſciplina*, Liv. 1, 36.

CAP. II. *In ultionem Eurydicis*] untae bene: *Eurydices*. Eurydie enim Εὐρυδίκη Graecis eſt.

CAP. IV. *Orientis finem*] Ms. cum untis: *Orientis fine*.

LIB. XXXI.

CAP. I. *Traeda etiam domeſticis rat*] Mss. *praedae*, quos merito cenſet ſequendos Berneccerus.

Itaque Phoenicem, ceteraſque Syiae quidem] Legendum omnino *Phoenicen*, Φοινίκην. Phoenicem eſt a Phoenix. Sic autem nunquam dicta fuit regio. Hoc vitium ab omnibus editoribus praetermiſſum ſuperius quoque correxi. Statim ſcribendum, ut Schefferus monuit, *juris Aegyptii*.

CAP. II. *Virum ad proſpicienda cavendaque pericula paratum*] Non ſolum hanc lectionem Mss. Bongarſianorum probarunt Berneccerus & Schefferus, ſed Britanni in tribus codicibus repertam merito receperunt.

Igitur cum tota die in oculis principum legatique Romani, in foro Carthaginienſium obverſatus in ſupremum fuiſſet] Legendum: *In ſupremam fuiſſet*, ſcilicet diei horam. Sic enim Latini loquebantur. Lex XII tabularum apud Gellium: *Sol occaſus diei ſuprema tempeſtas eſto*. Varro IV de LL. *Suprema ſummum diei; hoc tempus duodecim tabulae dicunt occaſum ſolis*. Sic olim conjeci; poſtea didici Celeberrimum Gronovium in eadem eſſe ſententia, fuiſſeque dudum, cujus ſane conſenſu vehementer laetor.

Ut cum res exegiſſet, nec facultas fugam, nec inopia moraretur] Quomodo facultas fugam poteſt morari? quin facultas fugiendi promovet fugam. Videtur Juſtinus ſcripſiſſe: *nec difficultas fugam, nec inopia moraretur*. difficultas ſcilicet navigandi, ſi nulla navis eſſet parata & in promptu.

CAP. III. *Tantuſque adventu ejus ardor animis regis acceſſit*] Iuntae: *animo regis*. Sed nihil muta. Superius VII, 3. *Depoſitiſque hoſtilibus animis in affinitatis jura ſuccedit*. ubi male emendant: *hoſtilibus armis*. Et XXI, 6. *Mittunt ad ſpeculandos ejus animos Hamilcarem*. Sic & *epiſtolae* pro *epiſtola* frequens noſtro, & *cauſae* pro *cauſa*.

CAP. VI. *Variis aſſentationum adulationibus corrumpebantur*] Iuntae: *aſſentatorum*. Sed propius ab aliorum codicum lectione abeſt, quod in Pelerini codice fuit: *aſſentantium*. Hoc & Bongarſio arriſit.

Summa induſtria parabat] Iuntae: *ſumma ope & induſtria*.

CAP. VIII. *Armare milites ſuos*] Iuntae: *armari*.

Captas civitates inter ſocios diviſere Romani, aptiorem gloriam, poſſeſſiones voluptarias judicantes] Eſt locus ὕπουλος. Ms. & Iuntina, vetereſque aliae editiones: *Captas civitates inter ſocios diviſere, muneris Romani aptiorem gloriam, quam poſſeſſiones voluptarias judicantes*. Cenſeo ſcribendum. *Captas civitates inter ſocios diviſere, Romanis aptiorem gloriam, quam poſſeſſiones voluptarias judicantes*. Senſus enim poſtulat, ut exprimatur quibus aptior fuerit gloria, quam poſſeſſiones voluptariae; & confirmatur ſequen-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ſequentibus: *Quippe victoriae gloriam Romano nomini vindicandam, opum luxuriam ſociis relinquendam.* In antiquo libro ſcriptum fuit *Romani*, quod cum ab alio correctum eſſet ſuperſcripto *Romanis*, natum inde eſt apud alios deſcriptores, non exputantes quid *Romani* & *Romanis* ſibi velit, *muneris.*

LIB. XXXII.

CAP. I. *Quae glorioſa recordatio majus deſiderium libertatis augebat*] Omnino cum Iuntina legendum *magis deſiderium libertatis augebat. In majus augeri* nemo veterum dixit, *ut in majus extolli.*

Philopoemenes]Optime Mss. *Philopoemen*, quibus aſſentiuntur Iuntae. Sic enim dicitur, non *Philopoemenes*, Graecis.

Seu metu virtutis, vel verecundia dignitatis] Iuntae: *Seu metu virtutis, ſeu verecundia dignitatis.* Mox iidem: *Itaque laeti, velut in illo omne bellum confeciſſent. Laeti* vulgo deſideratur.

In carcerem ducto] Iuntae: *educto.* leg. *deducto.*

Ligortas] Et hic Iuntae rectius: *Lycortas.* Λυκόρτας Graecis.

CAP. II. *Seu inopia pecuniae compulſus, ſeu avaritia ſollicitatus, qua ſperabat ſe ſub ſpecie tributariae neceſſitatis excuſatius ſacrilegium commiſſurum, adhibito exercitu, nocte templum Didymaei Jovis aggreditur*] Vides ſenſum requirere, ut legatur, *quia ſperabat.* Dein ſcribendum cum Iuntis *Elymaei* Jovis templum. Ut & legendum ſtatuit Iſaacus Voſſius. Confirmat & Sulpitius Severus, praeter Polybium & Diodorum Siculum in excerptis Porphyrogenetae, lib. II. *Interea Antiochus, quem in Perſidem profectum ſupra memoravimus, oppidum Elymam, regionis illius opulentiſſimum, ſanumque ibi ſitum multo auro refertum diripere conatus, confluente undique ad defenſionem loci multitudine, fugatus.* Non confuderunt veteres Antiochos, ut Berneccerus ex Strabone, Hieronymo, Joſepho, & I Maccab. 6 ad Juſtini hunc locum, & Druſius ad Sulpitium notarunt, ſed docuerunt potius, & patrem Antiochum magnum nimirum, & filium, Antiochum Epiphanem fuiſſe ſacrilegos. Patrem Jovis ſive Beli Elymaei, filium Dianae Elymaeae templum compilaſſe, ut recte vidit Rupertus obſervat. ad Hiſtor. univerſal. cap. x.

Concurſu incolarum cum omni militia interficitur] Inſignis eſt & certiſſima emendatio Iſaaci Voſſii: *concurſu inſularium.* Sicut hic inſulares ſunt aeditui, cuſtodes, & incolae templorum, ſic Pomponio dicuntur *inſularii*, leg. XVI. De uſu & habitat: *Dominus proprietatis etiam invito uſufructuario, vel uſuario fundum, vel aedes, per ſaltuarium, vel inſularium cuſtodire poteſt. Intereſt enim ejus fines praedii tueri.* Confirmatur haec lectio in codice manu exarato, quem Bongarſius in variis teſtatur habuiſſe: *inſularium.*

Queſtum de injuriis Philippi] Iuntæ: *Queſtum injurias Philippi.* Paulo poſt iidem: *Nam & apud fratrem Perſem.*

Apud patrem nota abſolutionis cauſa offenſae fuit] Non nego hanc lectionem poſſe ferri. nec, ſi renuant veteres libri, quicquam hic tentem. *Nota* enim *abſolutionis* eſt infamis abſolutio. ut lib. XXXIX *infamia mortis* eſt ignominioſa mors. & XLI, *varia periculorum certamina ſunt*, varia periculoſa certamina. Blanditur tamen vehemen-

ementer Iuntinae editionis le-io, tanquam longe elegantior huic loco aptior: *Apud pa-em abſolutionis cauſa offenſae fuit.* auſa enim abſolutionis fuit mo-eſtia filii, & ex ea ſenatus in il-um ſtudia & amor, qui offendit atrem, uti & ſequentia arguunt: *ndignante Philippo plus momenti ud ſenatum perſonam filii, quam uctoritatem patris, ac dignitatem giae majeſtatis habuiſſe. Offen-e eſſe*, ut *laudi eſſe*, *opprobrio ſe*, *bono eſſe*, & mille talia. Prae-are auſim & in me recipere Tro-um ita ſcripſiſſe.

Igitur Perſeus] Iuntae: *Per-s.* Paulo ante: *apud fratrem erſem.* cap. ſeq. *Non minus ſcele-Perſae, quam innoxia Demetrii orte cruciabatur.* Dicebant *Per-us*, *Perſes*, & *Perſa*.

CAP. III. *Tunc & inſidiis cir-umventum ſuſpicari*] Iuntae: *in-diis ſe circumventum.*

In confluente Danubii & Sabi] ene Iuntae: *Savi.* Eſt hic libra-iorum poſterioris aetatis error, qui ubique eſt expungendus. Stul-e enim quis apud Catullum ſcri-ſerit hodie, quod in multis an-iquis libris legitur: *bibamus mea Lesbia*, pro *vivamus*.

Cum Orole rege] Iuntae: *Orode.* n epitome minori dicitur *Rubo-oſtes.* Hinc Iſaacus Voſſius le-gendum cenſuit, *cum Boerebiſte rege.*

CAP. IV. *Nec tum cum Roma-no tonantem bello Italia contremuit*] Scribe cum Iuntis: *nec cum Italia Romano tonante bello contremuit.* Bellum enim tonat, non impera-tores, qui fulmina quidem belli dicuntur. Superius lib. XXIX, 3. *Videre tonantem ac fulminantem ab occaſu procellam.* Flor. II. *Prima belli tempeſtas detonuit.*

LIB. XXXIII.

CAP. I. *Legiones plures numero*] Non plures numero legiones, ſed quatuor tantum conſcripſerant Romani, numerum autem militum in ſingulis legionibus auxerant. Nam cum 5200 pedites ex veteri inſtituto legere ſolerent, in has legiones ſena millia peditum conſcripſere, ut ex Livio XLII, 31 tradidit Perizonius, qui oſcitantiae hic accuſat Juſtinum Hiſtor. Animadverſ. cap. II. Mallem hoc in loco negligentiam hanc in librarios derivare, qui corrupere locutionem, quam non intellexerunt. Puto enim Juſtinum reliquiſſe: *legionis plures numeros conſcripſerunt.* Saepe enim *numeri* ſunt cohortes. Tac. I. Hiſt. 6 *Multi adhoc numeri e Germania, ac Britannia & Illyrico.* &c. ubi vide Lipſium. Nam & ibi hanc vocem corruperant ſcioli.

Decennis belli ſumptus] Firmat hanc Bongarſii correctionem Iuntina editio.

Conſul Sulpicius] Erraſſe hic Juſtinum, cum non Sulpicius, ſed P. Licinius Craſſus miſſus fuerit ad hoc bellum contra Perſen, olim notavit Glareanus, & pluribus adſtruit Perizonius Animadverſ. Hiſt. cap. II. teſtatus duo bella Macedonica, Philippicum & Perſicum confudiſſe Juſtinum, conſulemque P. Sulpicium Galbam, qui prius inchoavit, fallente memoria in poſterius contuliſſe; praeſertim cum apud ipſum Trogum, ab iſto conſule & imperatore ſuperius Macedonicum bellum coeptum lib. XXXV, ut ex prologo conſtat, legiſſet. vide ibi plura.

CAP. II. *Gladius e manu elapſus*] Iuntae: *gladius manu elapſus.* Mox eadem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

eadem editio: *Multis vulneribus exceptis ad ſuos cum clamore omnium revertitur.* Probo: *ad ſuos.*

Eumeni regi Bithyniae denunciatum] Praeſtantiſſimus Perizonius Animadverſ. Hiſt. cap. 11. docet Juſtinum hic erraſſe, non librarios, ut ſuperius lib. 27. 3. dum hunc Eumenem Bithyniae regem appellat, qui fuerit Pergami rex, Attali filius, ſocius atque amicus Romanorum praecipuus. Vide Liv. XXXVII. 39, 41, 43.

L I B. XXXIV.

CAP. III. *Amplo circulo incluſum, ut & amicos caperet, conſulere jubet*] Iuntae: *amplo circulo incluſum amicos capere, & conſulere jubet.* Quod mihi arridet. Sic *capere arbitros, generum*, apud Terentium & alios.

Haec auſteritas animum regis fregit] Ms. Iuntina, vetereſque editiones aliae: *aſperitas.*

Delatus in Syriam ſecundo favore omnium excipitur: regnumque ei occiſo pupillo a tutoribus traditur] Tutor fuit Lyſias. Is regnum non tradidit Demetrio, ſed a militibus interfectus eſt uterque, Lyſias & Antiochus, ut tradunt auctor Maccab. 1, 7. & Joſeph. Antiquitat. Jud. XIII, 16. Liv. epit. 46. *Hunc Antiochum puerum cum Lyſia tutore ejus Demetrius, Seleuci filius, qui Romam obſes miſſus fuerat, clam* (ſcilic. elapſus) *quia non dimittebatur a Romanis, interemit, & ipſe in regnum receptus.* Itaque hic legendum ſtatuo: *regnumque ei, occiſo pupillo & tutoribus, traditur.*

L I B. XXXV.

CAP. I. *Subornant Propolam quendam*] Gronovius Obſervat. IV, 10. & Rupertus Obſerv. ad Hiſt. univerſ. cap. 10. legunt, *Balam quendam.* Conſtat enim ex Strabone, Joſepho, Euſebio hunc regem dictum eſſe *Alexandrum Balam.* Apud Euſebium corrupte ſcribitur: Ἀλέξανδρος ὁ τοῦ Βαλᾶ, pro Ἀλέξανδρος ὁ Βαλᾶς, ut Rupertus docuit.

L I B. XXXVI.

CAP. I. *Civitates quae initio fraterni imperii defecerant*] Non dubitavi recipere lectionem elegantiſſimam & certiſſimam editionis Iuntinae: *civitates quae vitio fraterni imperii defecerant.* Quia nimirum in luxuriam lapſus male regnum adminiſtravit. *vitio*, id eſt, culpa imperii. Plaut. Aulul. IV, 10. *Quia vini vitio & amoris feci.* Horat. I. carm. 2. *Audiet pugnas vitio parentum rara juventus.*

CAP. II. *Unde & Aſſyriis regibus genus ex regina Semirami fuit*] Ms. & Iuntae: *Unde & Aſſyriis regibus genus & reginae Semiramidi fuit.* Conſtat ex lib. 1. cap. 2 Syros pro Aſſyriis accepiſſe veteres & cum iis confudiſſe, non Semiramidem ſolam, quamvis & hanc Syram fuiſſe, & apud Syros poſtea divinis honoribus affectam quam plurimi tradant.

Cum ſcabiem & vitiliginem paterentur.] Non reprehendo hanc incomparabilis Juriſconſulti Jacobi Cujacii emendationem, fide antiquorum librorum fultam. Non tamen fruſtra in antiquis editionibus legitur: *pruriginem.* in Iuntina vero & nonnullis aliis optime, ſi quid video, *porriginem.* Sic *ſcabiem* & *porriginem* jungit Juvenalis Sat. VI.

- - - *grex totus in agris*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Unius ſcabie cadit, & porrigine porci.

Et Lucilius: *Triſtem & corruptum ſcabie & porrigine plenum.* Eſt autem *porrigo* ſecundum Celſum proprie: *ubi inter pilos quaedam quaſi ſquamulae ſurgunt, eaeque a cute reſolvuntur, & interdum madent, interdum ſiccae ſunt.* Tribuitur tamen & iis porrigo, quorum totum corpus ſquamulis & ſcabie obſitum eſt, ut ex iis patet exemplis, quae attulimus.

Montem Synan occupat] Iuntae: *montem Synae*, ut *mons Soractis*, *Vergelli torrens*, *flumen Arethuſae*, & ſexcenta hujus notae apud optimos Latinae linguae auctores.

CAP. III. *Spatium loci ducenta jugera, nomine arcus dicitur*] Iuntae: *Spatium loci ducenta millia jugera, nomine Hyericho dicitur.* Praeclare Salmaſius ad Solinum: *Spatium loci ducentum jugerum Ierichus dicitur.*

Palmeto & opobalſamo diſtinguitur] Mss. *opobalſameta.* Iuntae: *opobalſameto.* Nimirum arboribus opobalſami & palmis ea planities eſt conſita.

In ea regione lacus eſt] Mss. & Iuntae: *In ea regione lacus eſt Aſphalti es.* Quos ſequor. In nonnullis Mss. eſt: *Non longe eſt lacus Aſphaltites.*

Niſi quae alumine illinatur] Mss. *niſi quae alumine illuſtratur.* Iuntae cum nonnullis vett. edd. *niſi quae alumine illutatur.* Quod non damnem temere. Eodem ſenſu *lutare* pro *illinere* Perſ. Sat. III,104. *Compoſitus lecto, craſſiſque lutatus amomis.* Et *delutare* Catoni de Re ruſtica c. 128: *Si habitationem delutare vis, terram quam maxime lutoſam vel rubricoſam ſumito. eo amurcam infundito, paleas indito, ſinitoque quatriduum fraceſcat. ubi bene fracuerit, rutro concidito; ubi conciderís, delutato.*

Manius Aquillius] Sic reſcripſi ex Faſtis Capitolinis.

LIB. XXXVII.

CAP. I. *Syria major*] Quaenam *Syria minor?* Optime Iuntae & alii impreſſi: *Phrygia minor*, quod & Bongarſius vidit.

Non vi hoſtili victus, ſed voluntaria morte, in avito regno ſenex herede filio deceſſit] Praeſtaret abeſſe *victus*, ſicuti in Iuntina editione recte abeſt.

CAP. II. *Aſſuetus feras curſu aut fugare aut perſequi*] Sicut conjecerat legendum eſſe Freinshemius, ſic olim legitur in optima Iuntina: *aſſuetus feras curſu aut fugere, aut perſequi.* Nihil verius. Quid enim diſcriminis inter *fugare*, & *proſequi?*

CAP. III. *Cum quibuſdam amicis regno profectus*] Iuntae: *a regno.* Forſan *e regno.*

CAP. IV. *Hieme deinde appetente*] Secutus ſum Britannos, qui hanc lectionem ex duobus codicibus eruerunt. vulgata: *hieme deinde imminente.*

Inter coaequales] Latinius Iuntina & alii impreſſi *aequales.* Aequales enim melioris aetatis ſcriptoribus ſunt ejuſdem aetatis homines, non *coaequales*, quod poſtea inolevit, ut & *concivis* pro *civis*, *contribulis* pro *tribulis.* Vide, ſi tanti eſt, quae notavi ad Luciani Soloeciſtam.

Mirarique ſe quod ei relata controverſia non fuerit, ſibi referatur] Ms. *mirarique ſe quoque cum ei.* Glareani editio: *mirarique ſe quae ei.* Scribe: *mirarique ſe, quod quae ei relata controverſia non fuerit, ſibi referatur.* Adſtipulantur Iuntae.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Philiamenem Paphlagonum regum nomine appellat] Non procul recedunt a vera lectione Iuntae: *Philaemenem*. Extrita enim unica litera ſcribendum *Pylaemenem*, ex Homero aliiſque oſtenderunt Glareanus in notis ad hunc locum, & Thomas Reineſius in variis lectionibus.

LIB. XXXVIII.

CAP. I. *Evocatum ab amicis velut ad ſecretum ſermonem*] Olim vidi legendum eſſe *ſevocatum*. Non enim evocabatur ab amicis, ſed ab illis ſevocabatur. *Sevocare* eſt ſeorſim vocare, quod ii faciunt, qui ſoli cum aliquo ſunt collocuturi, ut *ſeducere* eſt ſeorſim ducere, *ſecubare* ſeorſim ſolum cubare. Plaut. Menaechm. v, 9. *Sevocabo herum, Menaechme.* Men. *Ambo. quid vis?* Men. *Non ambos volo.* Ovid. *Sevocat hunc genitor, nec cauſam faſſus amoris.* Sueton. Cal. 36. *Egreſſus triclinio cum maxime placitam ſevocaſſet.* Cic. pro Muraen. *Facit ut rurſus plebs in Aventinum ſevocanda videatur.* Idem I. ad famil. ep. IX. *quoniam quidam nobiles homines inimicum meum me inſpectante ſaepe in ſenatu modo ſevere ſeducerent, modo familiariter amplexarentur.* Hanc emendationem cum communicaſſem cum celeberrimo & unico doctore noſtro Gronovio, oſtendit ſibi idem dudum veniſſe in mentem. Poſtea cum adhiberem Iuntinam, cognovi ſic dudum in illa fuiſſe lectum, uti & in aliis impreſſis, quod ex variis lectionibus Bongarſii liquet. Sane in Glareani editione legitur: *ſevocatum*. Nec puto in poſterum quenquam futurum, qui vulgati *evocatum* ſit patrocinium ſuſcepturus. Nihil enim eo hoc loco eſt abſurdius.

Aquilius & Manlius Maltinus] Vir ſummus Thomas Reineſius in epiſtola XXIII. ad Rupertum legit: *Aquilius & M. Acilius* e Vincentii Bellovacenſis lib. 6. ſpec. hiſt. cap. 101. quem vide. Iuntae legunt: *Aquilius Manlius, & Manius Attilius.*

Mithridates intelligens quantum bellum ſuſcitaret] Iuntae: *Mithridates intellecto quantum bellum ſuſcitaret.* Optime. Nihil frequentius noſtro eſt hac ratione loquendi.

CAP. IV. *Nec gravius vicino Italiae bello*] Iuntae: *vicinae.* & mox iidem: *multoque periculoſius acceſſiſſe Italico civile bellum.* quod praeferendum vulgato *eſſe*.

Cum inter hanc decretorum amaritudinem parendo, non tamen eos mitigaret] Ms. & Iuntae: *Cum hac decretorum amaritudine parendo.* Iuntae quoque *mitigarit.* Totus locus ſic eſt ſcribendus: *Cum interea huic decretorum amaritudini parendo, non tamen eos mitigarit.* *Decretorum amaritudo*, ſunt amara decreta: de quo loquendi genere plura ſupra notavi.

Raptam tamen ſibi eſſe victoriam ejus ab illis] Iuntae non invenuſte: *Raptum tamen ſibi eſſe victoriae jus.*

Populo Cappadocum pro libertate oblata Gordium regem orante, &c. ideo non obtinuiſſe] Non ferunt aures Latinae: *populo orante non obtinuiſſe.* Iuntae: *populos.* alii: *orantem.* Leg. *populos Cappadocum pro libertate oblata Gordium regem orantes, &c. non obtinuiſſe.* cap. 7. iidem Iuntae: *Seu populis eorum conferat ſuos.* Sic *Latini populi, Aequi Volſcique populi, Samnitium populi* apud Livium. De quo vide multa exempla apud Gronov. ad Liv. v. 34.

Ab

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Ab ipſis ventum obviam in eo] ntae: non agnoſcunt *in eo*. reus abeſſet.

CAP. VI. *Ne victum quidem memoriae patris donarent*] Iuntae: *memoriae avi*. Et hoc ratio poſtulat. tris nulla hic fit mentio, ſed *a-* & *nepotis*.

Quod honoratiſſimum nomen fuit ter haec] Iuntae & aliae vett. edd. *ter hos*.

CAP. VII. *Scythiae praeter ara*, &c. *vel frigoribus inſtructae*] ides haec non congruere cum otione obliqua. itaque aut legenum, *Scythiam inſtructam*; aut um Iuntis, *Scythas inſtructos*.

CAP. IX. *Trope fines regni ſui prehenditur*] Recepi ex Mss. & ntina *reprehenditur*. Quomodo gendum olim divinaverat Acilius ad Vellejum. Curtius: *reehenſi ex fuga Perſae*. Phaedrus: *apſum ſemel non ipſe poſſit Jupiter prehendere*.

LIB. XXXIX.

CAP. I. *Quaſi Parthica ipſius ac atris bella, quibus alter captus, lter occiſus erat, proſpere geſſiſſet*] um ille fratris bella geſſit? Mss. *eſſiſſent*. Leg. *ceſſiſſent* cum Iuntis. a & in Mss. lib. xl, 2. *Quod geſrit Tigrani non daturum*, pro vulato *quo ceſſerit Tigrani*.

In Syriam remiſſum pervenit] raeſtat Iuntinae lectio: *ſupervenit*. Inopinato venit & peropporune in illo mimo. Haec vis veri. *Grata ſuperveniet quae non ſpeabitur hora*. Sed apud Juſtinum aepius occurrit.

Jus autem omnis imperii penes matrem eſſet] Quam acute conjeerit Berneccerus, *vis autem omnis mperii penes matrem eſſet*, oſtendere Iuntae, apud quos ſic extat, ut & in codice manu deſcripto.

CAP. II. *Tryphenam*] Lege *Tryphaenam*, poſtulante & analogia, ſicut *leaena*, & uſu apud Petronium: *Lycam Tarentinum eſſe dominum hujuſce navigii, qui Tryphaenam exulem Tarentum ferat*.

Templo Jovis aureum ſimulacrum infiniti ponderis tacite evelli juſſiſſet] Ms. & Iuntae: *in templo Jovis*. Quod non intellexerunt, qui repudiarunt. *In* ſaepe ponitur pro *ex*. Florus l. III, 4. *bibere in oſſibus capitum*, hoc eſt, ex oſſibus. Senec. Agamemn. v. 878. *Merumque in auro veteris Aſſaraci trahunt*. Cic. I. ad fam. 6. *Me in ſummo dolore quem in tuis rebus capio*. Inſcriptio antiqua: *Statuam in aere auratam poſuere*.

LIB. XL.

CAP. I. *Et mox filiis inimicitiis parentum ſuccedentibus*] Cum in antiquioribus editionibus legatur *filiorum*, laborarunt viri docti in hoc loco conſtituendo & explicando. Diſcutientur omnes nebulae, ſi cum Iuntis legas, & *mox filiorum inimicitiis ſuccedentibus*. Ex margine irrepſit *parentum*. Facile enim intelligebatur filios hos eſſe eorum fratrum, qui mutuis odiis flagrarant.

CAP. III. *Exercitum Cypri ſollicitatum*] Mss. & Iuntae: *Grypi ſollicitatum*. Et hoc verum cenſeo. Sollicitantur enim exercitus aliorum, ut in noſtras tranſeant partes; non vero qui noſtris ſumptibus colliguntur in aliis regionibus.

Nihil antiquius quam ſororem Cleopatram requiri juſſit] Praetulerim Iuntarum ſcriptionem: *nihil antiquius quam ſororem Cleopatram requiri duxit*.

CAP. IV. *Cum gravaretur ſocio*] Lege

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Lege cum Gronovio: *gravaretur ſocium.*

LIB. XLI.

CAP. I. *Ad tantam eos felicitatem per virtutem evectos*] *per virtutem* deſideratur in Iuntis, & poſſet non incommode abeſſe. dein iidem cum aliis impreſſis: *ut non immenſa tantum jam ac profunda camporum.*

Cum gravibus Scythicis, & vicinalibus bellis aſſidue vexati] Mss. *Cum gravibus Scythis, & vicinalibus bellis aſſidue vexati.* hoc eſt, cum vexarentur a Scythis qui iis graves erant, & vicinalibus bellis. Superius IV, 3. *Catinienſes quoque cum Syracuſanos graves paterentur.* Horat. III, 5.

Adjectis Britannis
Imperio gravibuſque Perſis.

Et lib. I. carm. 9.

Quo graves Perſae melius perirent.

CAP. II. *Majorem partem ſervorum habent*] Iuntae & Ms. *ſervitiorum.* Sic ſcripſit Juſtinus lib. XXII. 6. *Eodem congeſtis etiam ſervitiis*, hoc eſt, ſervis. Ita & *miniſteria* pro miniſtris Tacit. XIII annal. *opera* pro operariis Horat. *accedas opera agro nona Sabino. Famulatio* pro famulis Apul. 6. Mer. & Graecis θεραπεία, Matth. XXIV, 45. pro θεράποντες. *matrimonia* Juſtinus XII, 3. pro uxoribus, & mille talia.

Pugnant autem procurrentibus equis, aut terga dantibus] Praeſtat Iuntas ſequi, qui legunt: *Pugnant aut procurrentibus equis, aut terga dantibus.*

CAP. III. *In ſuperſtitionibus atque cura deorum praecipua omnibus veneratio*] Inſigniter hunc locum reſtituit Gronovius, qui legit: *In ſuperſtitionibus atque cura deorum praecipua amnibus veneratio eſt.* hoc eſt, praecipue religioſe amnes & fluvios venerantur, quod ex Herodoto, Plinio, Tacito, Arnobio & aliis probat ſcriptoribus IV. Obſervat. 10.

CAP. IV. *Stagnori*] Ms. *Staganori.* Iuntae: *Staſanori.* optime, ut ſupra lib. XIII, 6.

CAP. V. *Jam fontium ac ſylvarum*] Iuntae: *Nam fontium & ſylvarum.* Sed nihil muta. *Jam* ſaepe venuſte uſurpatur in connexionibus. Cic. I. de orat. *Jam vero narrationem quod jubent veroſimilem*, &c. Idem 3 de finibus: *Jam membrorum, id eſt, partium corporis alia videntur propter eorum uſum natura eſſe donata.*

Sogdianorum & Drangaritanorum] Ms. & Iuntae: *Sogdianorum & Arachotorum, & Drangrianorum.* Arachoti ſunt Arachoſii. Nam Arachoſia dicitur & Arachotis, & incolae Arachoti. vide Strab. & Steph. ſuperius cap. XIII, 4. corrupte legitur *Aracoſſi* pro *Arachoti* aut *Arachoſii.*

LIB. XLII.

CAP. I. *Ortoadiſti Armeniorum regi*] Iuntae: *Artoadiſti.* Quod propius ad verum accedit. Appellatur enim, ut ex Strabone & Plutarcho Bongarſius oſtendit, *Artavaſdes*, ſicut & qui Tigrani poſtea ſucceſſit ejusdem nominis fuit, ut ex Joſepho & aliis liquet.

CAP. II. *Frudium & Amphiſtratum*] Iuntae: *Recam & Amphiſtratum.* Strabo ſane & Euſtathius Recam appellant.

CAP. V. *Magnum metum incuſſit*] Iuntae: *injunxit.* Sic *injungere* interdum eſt inferre. *Injungere injuriam*, Cic. 3. de Nat. Deorum.

m : *Ita ab inopia temeritatem in os, in homines injunxit injuriam.* *jungere detrimentum* eidem pro mnum inferre. *Injungere ini-icos* Livio.

LIB. XLIII.

CAP. I. *Totius propemodum or-rebus explicatis*] Iuntae, nec non teres editiones aliae: *expeditis.* iod elegans eſt. Nullus dubito iin *explicatis* ſit expoſitio τȢ *ex-ditis.* Solent enim minus trita, iae non intelligunt, delere li-arii & ſcioli, ac vulgatiora, & iae exponendi gratia ſunt adſcri-a, ſupponere. *Expedire* autem ѐpe eſt explicare, exponere. Cic. ooem. de natura deorum : *Sin tem quis requirit, quae cauſa s impulerit, ut haec tam ſero li-is mandaremus, nihil eſt quod pedire tam facile poſſimus.* Sal-ſt. Jugurth. v. *Priuſquam hujuſ-modi rei initium expedio.* Cic. de n. *Iſtiuſmodi autem res ornate lle dicere, puerile eſt: plane au-n & perſpicue expedire poſſe docti intelligentis viri.* P. Mela pro-m: *Ac primo quae ſit forma to-is, quae maximae partes, quo ſin-lae modo ſint, atque habitentur, pediam.* Plaut. Amphit. III. 2. *r dixiſti? inquies; ego expediam i.*

Montem, quem ille poſtea Pala-im appellavit, benigne aſſignavit] s. *Palantinum.* Iuntae: *Palati-m.* Scribe: *Palantium.* Feſtus: *lantium mons Romae appellatus , quod ibi paſcens pecus balare iſueverit: vel quod palare, id eſt, are ibi pecudes ſolerent. alii quod Hyperborei filia Palanto habita-rit, quae ex Hercule Latinum perit.* Virgil. VIII. Aen.

--- poſuere in montibus urbem
Pallantis proavi de nomine Pallan-teum.

vide ibi Servium.

Futura praemonebat] Gronovius praefert Ms. lectionem : *futura praecinebat. Canere* enim eſt vatum futura praedicentium. Juſtinus lib. XXX, 4. *Quo prodigio territis omni-bus vates cecinere.* Lib. III, 4. *Hoc enim modo recuperare illos patriam ſuam poſſe Apollinem Delphis ceci-niſſe.* Lib. VII, 6. *propter vetera Macedoniae fata, quae cecinerant u-no ex Amyntae filiis regnante, flo-rentiſſimum fore Macedoniae ſtatum.* XI. 7. *antiqua fata ceciniſſe.* XVIII. 5. *Cui cum inſpirati vates canerent.*

Poſt hac commune utriuſque bel-lum adverſus Turnum, &c. fuit] Rectius Iuntae: *poſt hac commune utrique bellum adverſus Turnum, &c. fuit.* Dein iidem: *Urbem ex nomine uxoris Lavinium condidit.*

CAP. II. *Addita injuriae ſpecie honoris*] Quid eſt *injuriae ſpecies?* dein unde pendet aut *honoris*, ſi *ſpe-cie* pertinet ad *injuriae*: aut unde *injuriae*, ſi refertur *ſpecie* ad *hono-ris.* Sine dubio legendum *addita injuria ſpecie honoris*, dum eam in perpetuam virginitatem demerſit; Virginum enim Veſtalium magnus erat honor. injuria illam affecit, cum invitam coëgit ſacerdotem eſſe.

Veluti ipſe eſſet, quod in aliis pro-hibebat] Vereor ne haec perverte-rint librarii. Num dicimus, ipſe ſum, quod in aliis prohibeo? imo ſic loquimur, & veteres ſic loque-bantur, ipſe ago, quod in aliis prohibeo. Cenſeo igitur Juſtinum ſcripſiſſe: *Veluti ipſe feciſſet, quod in aliis prohibebat.*

CAP. III. *Nuptum tradere illic parabat*] Iuntae: *ille.*

Itaque cum ad nuptias invitati omnes proceſſiſſent] Procedere ad nup-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

tias ſemper perinſolens mihi viſum & alienum a Latinae linguae indole. Si loqueretur de pompa nuptiali, cum in publico ducitur, nullus eſſet ſcrupulus. Sed de pompa hic ne ſit quod cogitemus, ſequentia vincunt, quae de invitatione hic loqui Juſtinum indicant: *rogantur etiam Graeci hoſpites ad convivium.* Jam quinam ſunt illi omnes qui ad nuptias erant invitati? Itaque ante multos annos hic locus mihi fuit ſuſpectus. Veram autem lectionem nobis ſervarunt Iuntae, apud quos rectiſſime legitur: *cum ad nuptias invitati omnes proci eſſent.* Qui ambierant virginem erant ex more gentis invitati, ut ex iis maritum ſponſa caperet & eligeret. Hoc oſtendunt ſequentia clare: *Introducta deinde virgo, cum juberetur a patre aquam porrigere ei quem virum eligeret*, nimirum inter procos. Nullus dubito Juſtinum ita ſcripſiſſe: nec cunctatus ſum ei ſuam reſtituere lectionem: nec in poſterum ullus dubitabit, quin recte reſtituerim, etſi dubitator ſit magnus, ſi modo hunc locum accurate expendet. Sed & pro *rogantur ad nuptias*, mallem *vocantur ad nuptias*. Lib. XII, 6. *amicos in convivium vocat.*

In captivis agris multas colonias inſtituerunt.] Ms. & Iuntae: *in captis agris.* Quis non probet?

CAP. IV. *Affirmante regulo quodam*] Iuntae: *affirmat Ligur quidam.*

Plures ſcirpeis latentes] Optime Gronovius: *plures in ſirpeis latentes.* Sirpeae enim erant cophini ex viminibus texti in plauſtris. Ovidius IV. Faſt. ex emendatione Salmaſii:

— *& in plauſtro ſirpea lata fuit.*

Nam & ibi legebatur *ſcirpea*. Varro IV. de R.R. *Sirpea quae virgis ſirpatur, id eſt, colligando implicatur, in qua ſtercus aliudve quid evehitur.* Cato ſaepius utitur.

Miſerata forma ejus] Iuntae, ut conjecerat Modius: *miſerata formam ejus.* Mox iidem: *inſidias aperit.*

LIB. XLIV.

CAP. I. *Nec ſumma tantum terrae laudanda bona*] Gronovius ſcribendum praecipit: *nec ſummae tantum terrae laudanda bona*, quae in ſummitate terrae proveniunt, quibus opponuntur *abſtruſorum metallorum latentes venae.*

Divites auro, quod in paludibus vehunt] Nihil verius Salmaſiana emendatione: *quod in balucibus vehunt.* Vide Exercitat. Plinianas. Tale eſt, quod nunc ex Guinea in Europam adfertur aurum.

CAP. III. *Salaminam*] Iuntae: *Salamina.*

Aut Chalybe tingatur] Iſaacus Voſſius, vir magnus, in notis ad Catullum *Chalybem* ait *fluvium eſſe inter Anam & Tagum*, qui a Ptolemaeo & Marciano dicatur Καλίπος vel Κάλιπος. Quod credo verum eſſe.

CAP. IV. *Huic cum ex filiae ſtupro nepos proveniſſe.*] Ms. *ex filiae aeſtu.* Scripſiſſe Juſtinum cenſeo: *ex filiae inceſtu.* Inde ſequitur *pudore flagitii.*

Incoluere Curetes] Nihil hic Curetibus loci. Corrige cum Iſaaco Voſſio: *incoluere Cynetes.* Sic dicebantur incolae Cunei promontorii proprie, qui poſtea fines ſuos protulerunt. Vide notas ejus ad Mel. III, cap. I.

Ad regnum tot periculorum miſeratione pervenit] Iuntae: *tot periculorum admiratione pervenit.* Ut paulo poſt: *Admiratione tot caſuum periculorumque ab eodem ſucceſſor regni deſtinatur.*

F I N I S.

INDEX
IN JUSTINUM
AUCTORE
JOAN. FREINSHEMIO,
cui
JOAN. SCHEFFERI
& aliorum accedunt.

Primus numerus librum, ſecundus caput cujuſque libri, tertius tmematia ſeu ſectiunculas aut verſiculos capitum denotat.

A tergo ponere partem exerc. 1, 6, 10. *pro quo mox* poſt terga. a frontibus 1, 6, 11. a principio Sicilia patria Cyclopum fuit 4, 2, 1. a faſtigio majeſtatis in ſervitutem redacta 13, 1, 5.
A caſtris profugus 22, 8, 8. Sicilia abire 23, 4, 9.
Ab hoſtibus, quam a filiis tutior. 10, 1, 7. Abdalonimus ex hortulano Sidoniae rex. 11, 10, 8.
Abderitae fugati a ranis, 15, 2, 1.
Abelani Chalcid. colonia 20, 1, 13.
Abeſſe paulum a capienda urbe. 2, 8, 5. abeſt metus, *non timet aliquis* 2, 10, 23.
Abjectus partus 11, 12, 6. abjectae epiſt. totis caſtris 14, 2, 1.
Ablegari. ablegatus in Perſas ab avo 1, 5, 8.
Abnuere totum 9, 2, 8. collationem 16, 3, 9. munus libertatis 38, 2, 8.
Abolere invidiae famam 8, 3, 7. cladem acceptam 31, 6, 8. maculam ſegnitiae 36, 1, 2. injuriam 42, 3, 1.
Abire in diverſa 42, 4, 8.
Aborigenes primi Italiae cultores. 43, 1, 4.
Abraham Damaſci rex. 36, 2, 3.
Abrupte agere, *hoc eſt*, *calide*, *inconſideranter*, 2, 15, 4.
Abſtinere manus, 8, 6, 4. abſtinere bello alicujus 12, 2, 11.
Abſtinentia alieni 2, 2, 12.
Abydenus pons, 2, 13, 5.
Acarnanes Alexandrum Pyrrhi, in regnum reſtituunt. 26, 3, 1. Romanos implorant contra Aetolos, 28, 1, 5. Soli Graecorum auxilia contra Trojam non miſerunt. 28, 1, 6.
Accedere ad montem, 12, 7, 8. acceſſit exercitui animus ingens, 1, 6, 12. acceſſerat quotidiano labori

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

bori fames 2, 13, 12. accedunt hae vires Lacedaemoniis 4, 3, 5. acceſſura illis (*quae ſubigerentur*) pro ignobili momento Macedonia 7, 3, 1. accedere viribus alicujus 8, 3, 14. acceſſere viribus Perſarum non mediocre momentum 11, 4, 12. acceſſit tantus ardor animis regis adventu alicujus 31, 3, 6.

Accendere animos in ſpem, 13, 7. 6. *hoc eſt, ſpe implere, ut auctor loquitur* 11, 1, 8. Accendi *ſubaudi* ira. 14, 6, 8. *Sic &c.* 2, 8, 9. accenſus incredibili ardore mentis 11, 5, 4. accendere aliquem oſtentatione divitiarum *pro excitare* 11, 9, 4. non odio, ſed dignitatis gloria accenſum eſſe 15, 2, 8. querelis accenditur ſenatus in aliquem 22, 3, 6. accenſus favore juvenis 35, 2, 3. accendi pertinacia 39, 3, 10. aemulatione virtutis 42, 2, 3.

Acceptiſſimus, *hoc eſt, gratiſſimus* 13, 2, 8. 18, 3, 9.

Accipere in manum, *hoc eſt, brachiis excipere*, Germ. *auff die arm nehmen*, 1, 4, 12. non accipere pacem, *non eſt recuſare, ſed non poſſe conſequi* 5, 4, 4. *ita affirmate.* accipere veniam ab aliquo, 12, 8, 6. provinciam. 13, 4, 12. & 21. *pro conſequi.* accipere, *pro admittere.* 11, 6, 9. *pro audire* 3, 7, 7. accipere herbam, *pro adhibere, ſive ſumere, quod Plinio frequens eſt*, 12, 10, 3. accipere exercitum. *id eſt, regendum accipere* 1, 6, 9. vulnus. *id eſt, cladem* 1, 8, 10. 5, 5, 3. *contrarium* dare vulnus, *ibid.* accipere nuntium 1, 9, 9. parvam manum. *id eſt, parvum exercitum* 1, 10, 21. cujus inter clariſſimos vindices urbis nomen accepimus, *id eſt, audivimus*, aut *legimus* 7, 1, 5. accipere patienter jugum ſervitutis 11, 14, 8. reſponſum. 12, 2, 8. Iracunde laudes paternas 12, 6, 6. in deditionem 12, 6, 18. 12, 7, 13. praecepta virtutis ab aliquo 25, 3, 6. partem regionis in portionem belli 28, 1, 1. in matrimonium aliquam 28, 3, 10. cladem 31, 6, 8. ignominiam bello 32, 3, 16. accipere opinionem veteris fabulae 13, 7, 7.

Acclinis parieti. 28, 4, 9.

Accuſari affectati regni. 18, 7, 18. 21, 5, 11. accuſare tarditatem alicujus 2, 15, 6. crudelitatem alic. 14, 6, 6.

Accuſativus cum infinitivo ut aliquid ſubaudiendum ſit. tantam in eo virtutem fuiſſe 2, 9, 19. tantam famæ velocitatem fuiſſe 2, 14, 9. tantum in uno viro fuiſſe momenti 5, 4, 12. tantum facinus admiſiſſe ingenia 8, 2, 12.

Accuſativi Graeci. Zopyriona 2, 3, 4. Jonas 2, 12, 1. Lacedaemona 5, 1, 3. Eleuſina 5, 10, 4. Conona 6, 1, 9. Macedonas 7, 2, 7. Phrygas 11, 7, 9.

Acer. acerrimis literarum ſtudiis eruditus 12, 16, 7.

Acerba & luctuoſa res 38, 8, 14.

Acerbas Eliſſae maritus, a Pygmalione occiditur. 18, 4, 8.

Aceſines amnis. 12, 9, 1.

Achaja. 3, 6, 13.

Achaei Peruſinorum conditores. 20, 1, 11. a Philippo ad Romanos deſciſcunt. 29, 4, 16. bellum gerunt cum Nabide. 31, 3, 3. cum Meſſeniis. 32, 1, 5. cum Romanis. 34, 2, 1.

Achaeorum inter ſe conſpiratio, fides, potentia. 34, 1, 1.

Acheron amnis Italiae. 12, 2, 14. Epiri 12, 2, 4. *ubi* Acheruſius amnis *dicitur adjectivo ab Acheronte deducto: quod non advertit Ortelius in voce Acheron.*

Aciem rumpere 1, 6, 12. in acie Perſarum plus praedae quam periculi.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

periculi. 11, 13, 11. in aciem procedere 14, 2, 1. in aciem deſcendere 14, 3, 1.
:cilius cos. Rom. Antiochum vincit. 31, 6, 5.
:quirere. acquiſiti viro regni termini 1, 2, 8. acquirere inimicis ſuis hoſtes 3, 6. 11. acquirere alicui periculum ex invidia, infamiam ex ſuſpicione proditionis 3, 7, 8. habitus ſqualoris ad miſericordiam commovendam acquiſitus 4, 4, 1.
:ropatos in diviſione imperii Alex. majorem Mediam conſequitur. 13, 4, 13.
ɛta *pro rebus geſtis* 12, 6, 17.
ɛtus, *hoc eſt, actiones.* 31, 2, 1. *Ita in orat. quae fertur Cicer. in Salluſt.* 4. *Item in ſecunda Agraria ſub fin.*
:cuit animos injuria, & indignitas. 3, 5, 4. vires militum labor. 20, 1, 2. ad acuendos ſuorum animos 24, 7, 10.
:culei ſagittarum ex aere. 9, 2, 13.
d inſtar. *vid.* I. libidinem, *hoc eſt, pro arbitrio.* 8, 9, 7. meliora patriae tempora ſe reſervare, 2, 10, 5. 28, 4, 9. poſtremum 6, 2, 12. 13, 8, 10. 14, 3, 1. 16, 4, 3. 24, 3, 9. 30, 3, 13. 44, 4, 4. pugnam, *hoc eſt, ut pugnaretur* 11, 13, 2. ſepulturam redimere. 2, 15, 19. ſua tuenda. 38, 10, 8. dilabi 2, 12, 19. *Ita Tacit. A.* 4, 73, 1. ad ſua tutanda digredi. ad terrorem omnium interficere aliquem 5, 9, 2. ad metum ceterorum 15, 3, 5. ad conſpectum alicujus, *dum aliquem conſpicis* 15, 3, 8. ad ſolatium alterius alicui aliquid adimere 38, 2, 6. ad reatum revocatus 4, 4, 4. *ob reatum, ut tanquam reus accuſaretur.*
daſpii ſubiguntur ab Alex. 12, 5, 9.
Addere. adduntur vocibus lacrymae 2, 8, 9. 4, 4, 2.
Addiſcere, *pro intelligere ex relatu aliorum.* 2, 3, 13.
Adduci in ſpem regni 3, 1, 2. eo uſque deſperationis adducere aliquem 3, 5, 6. adducere in ſummam deſperationem 18, 7, 6. in ſuſpicionem 43, 2, 10.
Adeſſe ſenatui graſſanti in populum 16, 4, 12.
Adhibere, *pro adjungere.* 8, 4, 6. in auxilium. 3, 6, 2. 6, 6, 7. in convivium 7, 3, 3. adhibere Lacedaemonios, *ut deprecentur pro aliis* 8, 4, 6. adhibere ludos 9, 4, 1. aliquem in conſilium 13, 6, 10. vim 14, 4, 8.
Adigere alicui ferrum 1, 9, 22. aliquem jurejurando 8, 4, 11. ſacramento 22, 4, 5.
Adjicere. imperio adjicere regionem, civitatem 1, 2, 8. 1, 9, 1. 5, 4, 6. adjecta laude terreſtris belli 5, 4, 7.
Aditus. omnes aditus obſidere 1, 5, 10. aditum regis obtinere 21, 6, 5.
Adjungere Africam Perſico regno, *id eſt, poſt ſubjugatum regnum Perſ. & Africam ſubjugare* 21, 6, 1.
Adjurare, *pro jurare.* 24, 2, 8.
Adjuvare bellum non gregarii militis opera, ſed imperatoriis virtutibus 5, 2, 1.
Adminiſtrare tutelam. 3, 2, 7, regnum. 4, 2, 5. majeſtas regni per ſervum adminiſtrata, *ibid.*
Adminiſtratio reip. Spartanae. 2, 2, 14. gentis 41, 2, 2.
Admirabiliter. 1, 8, 14. admirabile. 2, 2, 14.
Admiratio eſt alicui ſervatae virginit 2, 4, 17. admiratio tanta ejus fuit 20, 4, 18.
Admittere facinus, *pro committere.* 15, 2, 4. *ſubaudiendum autem* in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ſe: *quod interdum diſerte additur. V. ind. Nepotis.* admitti *ſubaudito* ad regem, 1, 3, 2. admittere equum equae 1, 10, 7. admittere ad conſpectum ſuum milites 12, 15, 2.
Admodum, *hoc eſt, circiter.* 11, 14, 11. 17, 2, 4. 18, 5, 5. 24, 1, 6. & 7.
Admodum puer. 3, 1, 3. 8, 6, 7. 36, 1, 8. *παντελῶς νέον dixit Strabo, lib. 17. pag. 548. lin. 10. & Diod. 20. 24. Sic Florus* 2, 6, 10. praetextatus admodum filius. *Item Nepos* 21, 1, 1. admodum adoleſcentulus, *pro quo idem alibi* peradoleſcentulus, 18, 1, 4.
Admoneri. dolore orbitatis admonitus 1, 5, 8. admoneri libertatis, *recuperandae puta.* virtute alicujus 2, 9, 5. admoneri exemplo alicujus ut tibi conſulas 4, 5, 11. admonere aliquem cognationis, ſacrorum communium 5, 10, 3. 11, 3, 1.)
Adoleſcentia vitioſa, 36, 1, 1.
Adoptare aliquem in ſucceſſionem regni 9, 2, 1.)
Adoptio teſtamenti. 38, 5, 4. *in teſtamento ſive per teſtamentum facta.*
Adorari ſoliti Perſarum reges. 6, 2, 1. ſe jubet Alex. 12, 7, 1.
Adores Damaſci rex, 36, 2, 3.
Adraſtii campi. 11, 6, 10.
Adreſtae ſuperantur ab Alexand. 12. 8, 9.
Adria urbs Italica Graecae originis 20, 1, 9.
Adſciſcere in matrimonium aliquam 38, 8, 5.
Adſtricta parcimonia 44, 2, 1.
Adſtruere, *pro ſtruere, hoc eſt, cumulare.* 23, 3, 13.
Adventare. 11, 1, 8. adventat dies 18, 3, 12.
Adverſis vulneribus cadunt Athen. 9, 3, 10. ex adverſo ſtant claſſes 2, 14, 8. adverſis numinibus tanto ſcelere 18, 7, 1.
Adverſus aliquem mitis 7, 6, 16. adverſus hoſtes iracundus *ib* adverſus al. melioris fidei eſſe 8, 2, 3.
Adulari aliquem. 8, 4, 8. adulatio hoſtis, *hoc eſt, qua hoſti adulamur.* 11, 12, 12. *ita* vulgi 13, 3, 2. magnitudinis alicujus 30. 4, 18.
Adulationis effectus, 31, 6, 3. & ſeqq.
Adulta aetas. 2, 6, 14. ad adultam aet. pervenire 3, 2, 5. uſque adultam ejus aetatem 17, 3, 21.)
Adulterium Alcibiadis 5, 2, 5.
Adulteria graviter apud Partho[s] punita 41. 3, 1.
Adulterare 43, 4, 8.
Adunare, *pro conjungere* 2, 12, 18 7, 1, 12. 15, 4, 22. 16, 2, 1. *pr[o] colligere.* 5, 9, 6. 11, 5, 4. 12, 2 16. 24, 1, 5. 24, 6, 2.
Advocare concionem. 2, 8, 8.
Aeacidae Herculis Thebani progenies. 11, 4, 5. plerumque intr[a] XXX. annos defuncti. 12, 15, 2 gens antiquiſſima. 12, 6, 3.
Aeacidas Moloſſ. rex. 14, 5, 9. regno pellitur. 17, 3, 17.
Aedeſſa Macedoniae urbs. 5, 1, 7
Aediles Corinthii. 21, 5. 7.
Aegeae urbs Macedoniae, qua[e] prius Aedeſſa. 7, 1, 10.
Aegeus Theſei pater. 2, 6, 14. 42 2, 13.
Aegialus Medeae frater. 42, 3, 1.
Aegre *pro vix* 2, 4, 32. aegre ab eo obtentum 12, 8, 6. aegre quievit precibus victus 18, 5, 6.
Aegritudo *pro moerore* 32, 2, 8. 38 2, 2. aegritudo animi 32, 3, 4.
Aegyptus a Cambyſe ſubacta. 1, 9 1. fecundiſſima. 2, 1, 8. *Hin[c] illud Auguſti decretum, apu[d] Tacit. A.* 2, 59, 5. magna impenſa regum munita 2, 1, 20. occupatu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

patur ab Alex. 11, 11, 1. in diviſione imperii Alex. Ptolemaeo cedit. 13, 4, 10. temperata ſemper fuit 2, 1, 6. ſtructa magnis molibus adv. vim incurr. aq. 2, 2, 20. foſſis conſciſſa *ibid.* ejus paludes prohibuerunt ab ipſa Scythas 2, 2, 14.

egyptiorum ſuperſtitiones. 1, 9, 2. cum Scythis contentio de vetuſtate generis. 2, 1, 5. ſtudia. aſtronomia, 20, 4, 3. & magia. 36, 2, 7. fœdus cum Rom. 30, 2, 9.

egypti rex Laced. juvat, 6, 2, 2, ideoque bello a Perſis petitur. 6, 6, 3.

egyptium mare. 2, 1, 19.

emilius Annibalem navali praelio vincit. 31, 6, 9. ejus pulchrum facinus, 31, 8, 7. Perſeum vincit 33, 2, 6. leges Macedonibus dedit 33, 2, 9.

emulari cui. 6, 9, 2. *ubi Modium vide.*

emulatio inter Cononem & Piſandrum 6, 3, 3. virium inter Athen. & Laced. 3, 2, 4. virtutis & animorum inter Laced. & Meſſen. 3, 5, 31. muliebris 14, 5, 2. gloriae bellorum cauſa. 17, 1, 8. aemulatio gloriae *praef.* 1, 1. aemulatio mutua 3, 5, 13. *ut* mutuus amor.

emulator virtutum Ageſilai Piſandrus 6, 3, 8.

emuli inter ſe Lacedaem. & Theb. 8, 4, 9. aemulorum odia. 5, 2, 5.

emulos removere. 13, 4, 6. aemulus regni. 9, 7, 3. *hoc eſt, competitor, & ut ſupra* 8, 3, 10. *particeps.* 11, 12, 3. aemulis imperii, gratiae imperantis (*ſic enim legendum arbitror*) 8, 4, 9.

eneas Latinos condidit. 20, 1, 12. in Italiam venit. 43. 1. 17. pugnans contra Mezentium occubuit. 43, 1, 21.

Aeolides inſulae nativis ignibus frequentes. 4, 1, 11.

Aeolus Siciliae rex. 4, 2, 2.

Aequales, *qui ſunt ejusdem aetatis* 9, 6, 6. 37, 4, 1.

Aequalitas difficilem electionem facit, 1, 10, 2. diſcordiam parit, vel auget. 13, 2, 3. patrimoniorum apud Spar. 3. 3. 3.

Aequo Marte; *hoc eſt, pari fortuna belli.* 3, 6, 9. aequis conditionibus pacem facere 22, 8, 15. aequis legibus pac. fac. 23, 1, 5, aequo jure pac. fac. 23, 1, 14.

Aequare convexa vallium 2, 10, 24. aequata patrimonia 3, 3, 3.

Aeſtimare, *pro deliberare* 8, 4, 10. utros potius dignetur, aeſtimat. 8, 4, 10. aeſtimare aliquos non veteri fama, ſed praeſentibus viribus. 30, 4, 10.

Aeſtuaria *vel pro ipſa exaeſtuatione, vel locis, per quae in flumina ex aeſtuans mare incurrit.* 44, 1, 17. Aeſtu. *ſubaudi curarum.* 11, 13 3. aeſtus, *pro nimio calore.* 12, 1, 2. *pro fluxu maris.* 12, 10, 6. aeſtus periculorum. 22, 3, 8. aeſtuare. *h. e. angi, dubitatione torqueri.* 1, 10, 15.

Aeeta Colchorum rex. 32, 3, 15.

Aetatis privilegium. 2, 10, 2. aetatis gradus 3, 3, 9. aetas militaris *pro aetatis milit. hominibus*, 5, 6, 5. ſupra aetatem virtus ejus admirabilis eſt 6, 5, 3. aetas imbellis *pro hom. imbell.* 6, 7, 1. effœtae aetatis viri 6, 7, 4. a parvula aetate 12, 4, 9. aetatis ſenioris rectores 29, 1, 8. aetas adulta. aetas immatura. *Vid.* immaturus.

Aethiopia 1, 2, 8. eam imperio adjecit Semiramis, *Ibid.*

Aetna Siciliae mons ignifer. 4, 1, 5. ejus rei cauſa 4, 1, 14. & 15.

Aetnaeorum bellum cum Syracuſ. 22, 1, 11.

Aetoli Brunduſium condunt. 12, 2, 7.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

2, 7. bellum in Graecia movent.
13, 5, 1. Chiorum exules reci-
piunt 26, 1, 5. partem Acarna-
niae Epirotis eripere conantur.
28, 1, 1. Romanis intercedenti-
bus ſuperbe reſpondent. 28. 2, 1,
bellum cum Philippo gerunt.
29, 1, 13. 29, 4, 5. Antiochum
in Romana bella impellunt. 30,
4, 19. 32, 1, 1. libertatem amit-
tunt. 32, 1, 2. Aetolorum 500.
paſtores 9000. Laced. caedunt.
24, 1, 6. Aetolorum civitatibus
pecuniam imperat Pyrrhus. 14,
1, 6. earum univerſus Senatus
Romam miſſus. 33, 2, 10.
Aevum, *pro aetate, vita.* 2, 4, 17.
in omne aevum *ibidem, ut Grae-
ci εἰς αἰῶνα τ̃ ἄπαντα. & omiſſa
praepoſitione,* omne aevum 14, 4,
14.
Affatim. 1, 8, 5.
Affectare imperium. 6, 1, 1. re-
gnum. 2, 15, 14. 18, 7, 18. 24, 5,
14. tyrannidem. 21, 5, 11.
Affectus varie his 12, 1, 5.
Afferre favorem vel odium *pro con-
ciliare.* 27, 1, 10. vim, *pro inferre*
18, 7, 8. afferre magnum malum
Siciliae 22, 3, 5.
Affici ſervilibus verberibus 1. 5, 2.
verberibus voluntariis 2, 8, 7.
Affirmatio. fidem facere affirma-
tioni ſuae 1, 7, 17.
Afflictae partes, *hoc eſt, debilitatae.*
13, 8, 9, res, *hoc eſt,* inclinatae,
ſive, ut Livius amat loqui, acciſae.
4, 5, 2. afflicta gemino vulnere
funerum 28, 3, 3. *ubi* vulnus *pro
dolore.*
Affluere, *pro accedere.* 26, 2, 1.
Affinitates connubiorum, 12, 12, 2.
Afri legatos ad Alex. mittunt. 12,
13, 1. bella cum Carthag. gerunt.
19, 1, 4. Carthaginienſibus ſtipen-
dium remittunt. 19, 2, 4. ad A-
gathoclem deficiunt. 22, 6, 13.
Dionyſio militant 23, 1, 11.
Africae vaſta regio. 13, 7, 3. caſtell
& urbes in planis, abſque moc
nibus. 22, 5, 5. deſcriptio. 44, 1
3. tertia pars mundi. 30, 4, 9.
Africanus Scipio. 31, 7, 1. African
egregia vox 31, 7, 5. moderati
in recipiendo filio. 31, 7, 5.
Agas Cyrenarum rex. 26, 3, 2.
Agathocles Lyſimachi, a patre oc
ciditur. 17, 1, 4.
Agathocles ex humili genere factu
Siciliae tyrannus. 22, 1, 1. bi
exul. 22, 1, 16. Syracuſas obſide
22, 2, 2. cum Pœnis bellum ge
rit. 22, 3, 8. in Africam trajicit
22, 5, 1. navibus incenſis ſpen
fugae ſuſtulit. 22, 6, 4. Poeno
caedit. 12, 6, 6. Cyrenarum re
gem interficit. 22, 7, 5. Poeno
Sicilia pellit. 22, 8, 3. ex Afric
fugit. 22, 8, 8. in Italiam trajicit
23. 2, 1. & 19. morbo corripitu
23, 2, 3. obit 23, 2, 12. Agath
divitiae. 23, 2, 6.
Agathocles Ptolem. Philop. ſcor
tum. 30, 2, 2.
Agathoclia meretrix ejus ſoror. 3c
1, 7.
Agenor Pithonis pater. 13, 4, 21.
Agere procul, *pro eſſe & degere,* 11
5, 2. *pro pellere.* 9, 4, 9. *ita* ager
in fugam. 16, 2, 3. in exilium
2, 9, 6. 16, 4, 4. 17, 3, 17. 20, 1
5. 22, 1, 16. 39, 5, 2. 39, 4, 10
ad naves. 2, 9, 17. currum circ
metam. 12, 10, 5.
Agere omnem vitam heſterno la
bori ſimilem 1, 6, 6. agere pri
mos annos in luxuria, in labori
bus 3, 3, 6. actis quindecim anni
in regno. 45, 5, 9. tutum exilium
alicubi agere 5, 9, 5. agere pueri
tiam alicubi 11, 4, 5. agere ani
mum alicujus praecipitem 18, 1
2. agere praedas 22, 6, 8.
Agere exilium, *pro degere in exilio*
3, 3, 12. conventum. 12, 13, 3.
praedas, *Beute machen.* 22, 6, 8

nepotem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

nepotem, *hoc eſt, gerere ſe nepotem* 1, 6, 17. tutorem. 7, 5. 9. nepotem magis quam victorem agere in aliquo. 1, 6, 16. propugnatorem ſceleris. 8, 2, 11.

gere, *pro tractare*, handelen. 2, 14, 10. *pro degere* 3, 3, 6. agi, *pecudum proprium, tergiverſantibus militibus nec inepte attribuitur*. 1, 6, 10.

ta res, *hoc eſt, geſta*. 4, 5, 4. *vide l.* 19. *&* 58. *de V. S.* male acta res *dicitur ibi pro* male geſta res. *Nimirum* agere *ſaepe eſt* gerere. actum melius cum rep. 9, 4, 9. nihil actum, ſi, *pro fruſtra*. 12, 3, 3. acta Alexandri *pro rebus geſtis*. 12, 6, 17. *Vide &* 12, 7, 13. nihil actum. 38, 1, 1.

tor, *pro hiſtrione*. 6, 9, 4.

geſilaus claudus altero pede. 6, 2, 5. Ageſ. res geſtae. 6, 4, 9.

ggerationes *pro aggerum confectionibus* 2, 1, 2.

ggredi rem magni & animi & operis, praef. 1. aggredi orbem terrarum *deſcriptione*. *ibid.* 2. eadem aggredi 1, 6, 1. aggredi aliquem *de eo qui hortaturus eſt*. 2, 13, 1. aggredi aliquem dolo. 3, 1, 2. aggredi eandem viam crudelitatis. 5, 10, 5. aggredi bella Scythica. 9, 2, 10.

gis rex Laced. 5, 2, 5.

gidis alterius bellum cum Antipatro. 12, 1, 9.

gitare, *pro agere*. 1. 5, 5. *pro cogitare*. 2, 12. 3. agitare animo, *idem*. 8, 3, 14. *pro tentare*. 14, 4, 12. *pro concutere, jactare*. 18, 6, 10. agitare convitiis. 14, 3, 8. agitatus ſtatus urbis variis diſcordiarum caſibus. 18, 6, 10. agitatus parricidiorum furiis. 24, 4, 8.

gitare faſtigium magnarum urbium, *hoc eſt, comparare inter ſe & quaſi librare, earum dignitatem, opes, potentiam*. 8, 4, 10. *ſicut ſimili fere phraſi Suet. Caeſ.* 47, 1. exigere pondus dixit. *Legendum potius* agitare faſtidium, *uti editum eſt. vid. Notas.*

Agitare imperia, *hoc eſt, agere*. 19, 2, 6. *Sic in Sueton. Veſp.* 1, 6. *eſt* agere publicum, *pro quo alii male*, publicanum. *Similis phraſis eſt in Tacito, Germ.* 26, 1. agitare fœnus, *& Livio* 1, 23, 7. agere regnum. *Haec ex Cl. Berneggeri, praeceptoris mei, Notis ad Suetonium.*

Agmen, *pro exercitu*. 2, 4, 12. 2, 10, 21. *ſic Liv.* 28, 7, 16. *& auctores paßim. vid. Barth. adverſ.* 72. *f.*

Ajax. 44, 2, 4.

Alba longa conditur. 43, 1, 23.

Albani ab Hercule conditi. 42, 3, 4. *Meminit horum & Florus* 3, 5, 46.

Alcetas Perdiccae frater. 13, 6, 15. ab exercitu hoſtis appellatur. 13, 8, 10,

Alcibiades dux Athen. in Cicilia. 4, 4, 3. revocatur ad reatum. 4, 4, 4. & 5, 1, 2. Elidem in exilium proficiſcitur. 5, 1, 2. Laced. ad bellum contra Athen. inſtigat. 5, 1, 4. ipſe eorum civitates ad defectionem compellit. 5, 2, 2. adulterata Agidis uxore, ad Darii praefectum confugit. 5, 2, 5. pulcher & eloquens. 5, 2, 6. ad Athen. partes redit. 5, 3, 1. ab exilio revocatur. 5, 3, 6. Laced. bello petit. 5, 3, 9. mari. 5, 4. 1. terraque vincit. 5, 4, 3. ingenti civium favore excipitur. 5, 4, 9. vincitur. 5, 5, 2. denuo in exilium abit. 5, 5, 8. interficitur. 5, 8, 12.

Alere. Alitur ipſis undis incendium 4, 1, 11. alere contentiones civitatum. 8, 1, 3.

Alexander Amyntae. 7, 2, 13. Aerſicorum legatorum libidinem ulciſcitur. 7, 3, 4. regnum Maced.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

egregie ampliat. 7, 4, 8.

Alexander alterius Amyntae. 7, 4, 5. Philipp. fratrem Illyriis obſidem dat. 7, 5, 1. inſidiis matris occumbit. 7, 5, 4.

Alexander, Olymp. frater Epiri rex. 8, 6, 7. Cleop. Philippi ducit. 9, 6, 1. bellum in Italia gerit. 12, 1, 4. 12. 2. 1. occiditur. 12, 2, 14. cum omnibus copiis 23, 1, 17.

Alexandri M. dux Sopyrion, cum omni exercitu a Scythis deletur. 2, 3, 4. 12, 1, 5. 37, 3, 2. Alex. M. cum Amazone concumbit. 2, 4, 33. ſuae ſtirpis ultimus, & quare. 7, 2, 4. Alex. prima rudimenta. 9, 1, 10. Athenas proficiſcitur. 9, 4, 5. caedis paternae conſcius. 9, 7, 1. comparatur cum patre. 9, 8, 13. incipit regnare. 11, 1, 9. Dux Graecorum fit. 11, 2, 5. Thebas diruit. 11, 4, 7. ab Athenienſibus duces & oratores petit. 11, 4, 10. Tyrum capit. 11, 10, 14. Jovis Hamm. filius ſalutatur. 11, 11, 7. Alexandriam condit. 11, 11, 13. Darium tertio vincit. 11, 13, 1. Perſis jugum ſervitutis impoſuit. 11, 14, 7. Perſepolim capit. 11, 14, 10. illacrymatur defuncto hoſti. 11, 15, 15. laetatur morte aemulorum regum. 12, 1, 5. habitum Perſicum ſumit. 12, 3, 8. ſaevit in ſuos. 12, 5, 1. Clitum interficit. 12, 6, 3. inedia mori vult. 12, 6, 15. vult adorari. 12, 7, 1. 11, 11, 11. Saxum, quod Hercules non poterat, expugnat. 12, 7, 13 Porum vincit. 12, 8, 5. in urbem hoſticam ſolus deſilit. 12, 9, 5. vulneratur. 12, 9, 12. Statiram Darii F. ducit. 12, 10, 9. aes alienum militum ſolvit. 12, 11, 1. eorum ſeditionem compeſcit. 12, 11, 8. ſatellites ex Perſis legit. 12, 12, 4. Ephaeſtionem ſepelit. 12, 12, 12. venenum bibit. 12, 13, 8. militibus valedicit. 12, 15, 2. moritur. 12, 16, 1. ejus elogium. 12, 16. per tot. mortem ejus conſequentia. 13. 1. & ſeqq. corpus ad Hammonem delatum. 13, 4, 6. Alex. etiam mortui reverentia apud ſuos. 13, 4, 4. 15, 2, 14. Graecorum exules reſtituit. 13, 5, 2. Athenas deleturus erat, ſi vixiſſet. 13, 5, 7. Alex. favor. 13, 6, 12. 14, 1, 8. terror apud Carthag. 12, 6, 1. poſt eum omnes duces faſtidiunt Argyraſpides. 14, 2, 7. Alex. militum opera magnus factus. 14, 2, 10. Alex. mortali manu cadere, fas non fuit. 14, 4, 12. Lyſimachum leoni objicit. 15, 3, 7. Sandrocottum interfici jubet. 15, 4, 16. ejus tota domus a Caſſandro ſublata 14, 6, 12. 15, 2, 3. 16, 1, 15. eodem modo vindicatur. 16, 2, 6. Alex. nomen, quaſi numen in auxilium vocatur a Maced. 24, 5, 9.

Alex. Magni filius Indorum rex. 12, 7, 10.

Alex. Lynceſtarum frater. 11, 2, 2. *hic Curtio eſt Alex. Lynceſtes.* 7, 1, 6. propter inſidias Alex. paratas in vincula conjicitur. 11, 7, 2. occiditur. 12, 14, 1.

Alex. Caſſandri. 16, 1, 5.

Alex. Pyrrhi. 17, 1, 3. caedem parentis ulciſcitur. 26, 2, 11. Macedoniam occupat. 26, 2, 12. & amittit. 26, 2, 13. reſtituitur. 26, 3, 1. ſororem ſuam in matrimonio habet, 28, 1, 1.

Alex. Perſei cum patre capitur. 33, 2, 6.

Alex. falſus, Βάλλης *dictus Joſepho*, Demetrium Syriae regno, & vita exuit. 35, 1, 9. & ſeqq. 29, 1, 6. occiditur. 35, 2, 4.

Alex. *Zebina* Joſepho dictus a Ptolem. Phyſcone in regnum Syriae ſubornatur. 39, 1, 5. occiditur. 38, 2, 7.

Alex.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

lex. Ptolemaei matrem interficit. 39, 4, 7. Propterea a populo in exilium pellitur. 39, 5, 2.
lexandri multi *pro ſimilibus Alexandri*. 13, 1, 15.
lexandria Aegypti conditur. 11, 11, 13. Carthaginis aemula. 21, 6, 3. aedificata a Cleomene. 13, 4, 11. Alexandrini regi ſuo tutorem a Rom. petunt. 30, 2. 9.
lexandria ad Tanaim conditur. 12, 5, 12.
lias. nuſquam alias. 4, 4, 1, 9. *ubi* alias *pro alibi, alio loco. Sed uſitatius eſt pro alio tempore.*
liena qui affectat propria ſaepe amittit. 39, 1, 3.
lienare, *pro occultare*. 18, 3, 9. alienatis rebus, *hoc eſt, recedente fortuna & mutato priore rerum ſtatu*. 13, 6, 10. alienare a ſe aliquem. 1, 7, 18. alienatus vocibus alterius. 6, 1, 7.
e ALIENO largiri, facile. 36, 3, 12.
liquantiſper in Scythiam proceſſit. 1, 7, 4.)
Allegare, *hoc eſt, praetexere*, Germ. *vorwenden*. 16, 1, 10. *l. 9. de procur.*
Alligare vulnus, *pro obligare*. 15, 3, 13. alligari in ſocietatis fœdera per. legatos 24, 1, 2.
Alloquio poſtremo aliquem dimittere. 19, 3, 11.
Alludere. infans veluti ad notam alluſit. 1, 4, 12. *quod* riſu cognoſcere, *eleganter dixit Virgil. Ecl. log. 4. in fin.*
Alpes a Tuſcis occupatae. 20, 5, 9. poſt Herculem a Gallis ſuperatae. 24, 4, 4. *falſo igitur hoc ſibi adſcribit Annibal apud Appian. in de Bell. Syriac. pag. 91. in fin.*
Altera, *pro alterutra*. 11, 12, 10. *non pro alia, meo quidem animo.* τὴν ἑτέραν τῶν ἑαυτοῦ θυγατέρων *habet Diod. 7. 54. Ita infr. 19, 5, 15.*
Alternare, *hoc eſt, variare*. 36, 4, 1.
Altius, *pro longius*. 42, 2, 7.
Amadas amicus Alexand. 12, 12, 8.
Amarior miniſter regni, quam ipſe rex, *hoc eſt, aſperior, immitior, officiorum tributorumve exactor*. 16, 1, 14. amarum ac triſte convivium. 12, 6, 13.
Amaritudo. 38, 5, 7.
Amazones Scythae. 2, 1, 3. earum origo. 2, 4, 1. & 27. mores. 2, 4, 4. quare ita dictae. 2, 4, 11. durant ad Alex. uſque. 2, 4, 32. ad quem earum regina proficiſcitur. 2, 4, 33. & 13, 37. Amazonum regio. 24, 3, 9.
Ambigere de regno. 1, 10, 1. ambigere cui rei primum occurras. 29, 4, 9.
Ambiguum periculum. 31, 8, 7.
Ambigeri regis ſubditi, tela veneno tingunt. 12, 10, 2.
Ambitio vulgi. *ſicut ſup.* adulatio vulgi. 12, 15, 11. *Vide quae notavit Cl. Berneccerus, ad Prolog. pag. 1.* ambitio popularis. 1, 1, 1. magna ambitione aegre obtinere. 1, 3, 2.
Ambitioſae pulchritudinis ſcortum. 30, 2, 2. ambitioſus apud populares. 17, 2, 6.
Ambri ſuperantur ab Alex. 12, 9, 4.
Amici, *hoc eſt, conſiliarii, proceres*. 34, 3, 3. *Ita forte*. 37, 3, 8. *(quamvis & hic ſpecialius, pro amaſiis, accipi poſſet)* & 38, 9, 5. & 42, 5, 7. *Vide Cl. Bernecceri Notam ad Sueton. Caeſ. 72. c. Ita* 9, 4, 5. & 12, 12, 8. amicos Alex. ad recipiendas Aſiae civitates mittit. 11, 10, 4. amicos longam veſtem ſumere jubet. 12, 3, 9. unus ex amicis Darii. 12, 5, 10.
Amicior. 2, 10, 13.
Amicitiam jungere. 9, 4, 5. 43, 5, 3. facere. 12, 7, 6.
AMICITIAE regiae fragilitas. 12, 6, 3. amicitiae jure patet alicui regia. 3, 1, 2. amicitiae regiae fiducia

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

fiducia aliquid facere. 12, 6, 3.
AMICITIAS utilitate, non fide colere. 9, 8, 9. AMICITIARUM jura, ſucceſſu a pieriſque, non fide, ponderantur. 22, 7, 3.
Amittere ſpem pacis. 11, 12, 5.
Ammonis templum. 1, 9, 3. 11, 11, 7. *reliqua vide in* Hammon.
AMOR memoriae juſte imperantium. 4, 2, 5. amor tantus Croeſi apud omnes urbes erat. 1, 7, 10.
Amovere aetatem imbellem *pro alio mittere.* 11, 10, 14.
Amphilochi Gallaeciae populus. 44, 3, 6.
Amphipolitana arx. 4, 6, 15.
Amphiſtratus Caſtoris & Pollucis auriga. 42, 3, 3.
Amphictyon rex Athen. 2, 6, 9.
Amplecti ſpe improba regnum totius Africae. 22, 7, 4. 29, 2, 2.
Ampliare regnum virtute, liberalitate Perſarum. 7, 4, 1. terminos imperii acquiſita urbe aliqua. 13, 6, 20.
Amplitudine rerum geſtarum invidia ſuperatur. 1, 2, 5.
Amplius, *tam magnitudinis eſt, quam continuam vocant, (ut alibi) quam numeri; ut* 3, 3, 5. non amplius una veſte *pro non pluribus quam una veſte.* 3, 3, 5. non amplius centum viri. 6, 7, 4. non amplius quam in biennii uſu. 17, 2, 14. *Vid. & Ind. in Nep.*
Amputare moras. 24, 7, 2. *quod Virgilio eſt* rumpere Aen. 9. 13. *& alibi*, dextram amputare. 2, 9, 18, 17.
Amulius fratrem regno pellit. 43, 2, 2. interficitur a Romulo. 43, 3, 1.
Amyntas Maced. rex. 7, 2, 13.
Amyntas alter Menelai filius. 7, 4, 3.
Amynt. dux Philippi in Aſia. 9, 5, 8.
Amyntas Alex. conſobrinus ab eodem interfectus. 12, 6, 14. *videtur autem fuiſſe idem cum ſuperiore.*
Amyntas Alex. praefectus, in diviſione imperii ejus Bactriano ſortitur 13, 4, 23.
Anaxarchus Philoſophus. 12, 13, 5
Anaxilaus tyrannus Siculus, in ſignis juſtitia. 4, 2, 4.
Anceps certamen, *hoc eſt, dubium* 2, 3, 11. 11, 9, 11.
Ancora, Seleuci & generis ejus naturalis nota. 15, 4, 9.
Andragoras regii Parthorum ſanguinis auctor. 12, 4, 12. ab Arſace oppreſſus. 42, 4, 9.
Andromache Hectoris. mox Heleni conjunx. 17, 3, 6.
Anguſtiae Thermopylarum. 2, 11, 2. 8, 4, 12. Salaminii freti. 2, 12, 18. anguſtiis ſibimet incluſi videbantur. 17, 1, 12.
Anhelans inopia, *hoc eſt, ſumma.* 9, 1, 6.
Animus ingens, 1, 6, 12. animus non deeſt alicui in auxilium ſui. 11, 9, 20. animum nubendi omittere. 2, 4, 5. animi plus alicui eſt quam alii. 11, 10, 13.
Animis, *pro animo.* 31. 3. 6. animorum *pro animi. & hoc pro audacia.* 11, 5, 13. animos, *pro animum. & hoc pro conſilio.* 11, 6, 1. ANIMOS injuria & indignitas acuit. 3, 5, 4. animos extollit nobilitas. 1, 4, 4. animorum alacritas magna eſt aliquibus. 2, 9, 11. tantis animis concurſum eſt. 3, 5, 13. tantum animorum. 6, 7, 5. hoſtiles animos deponere. 7, 3, 9. animi juveniles utrique erant. 17, 1, 11. animi minores quam. 18, 1, 2.
Animatus ſic. 3, 5, 12. circa aliquem animatus. 14, 1, 3.
Annibal Haſdrubalis. 19, 2, 2.
Annibal alter, ſive magnus, dux Carthag. 29, 1, 7. Romanos vincit. 29, 1, 7. iterum. 29, 4. 1. ad Antiochum fugit. 31, 2, 8. cui Rom. fraude ſuſpectus redditus. 31, 4,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

31, 4, 14. ſententiam tamen ſuam candide dicit. 31, 5, 5. vincitur ab Aemilio. 31, 6, 11. ad Pruſiam profugit. 32, 4. per ſerpentes victoriam procurat. 32, 4, 7. venenum haurit. 32, 4, 12. ejus encomium. 32, 4, 14. res geſtae. 44, 5, 2. s. Alex. non poſtponendus. 4, 9. annis 16. Italiae victor immoratur. 38, 4, 8.
nno eodem, quo Roma a Gallis capta, pax tota Graecia extitit. 6, 6, 5. anno eodem tres ſummi impp. mortui. 31, 4, 13. anno uno eodemque Athenae expugnatae, Darius mortuus, Dionyſius exul. 5, 8, 7.
ntandrus Agathoclis frater. 22, 7, 2.
nte diem, *pro ante dies, hoc eſt, aliquod tempus.* 6, 7, 7. *niſi eſt eodem die. ut ante Kalendas in l.* 13, *& l.* 56. 5. *de V. O.* ANTE experimentum belli nimium ſuis viribus fidit Xerxes. 2, 10, 15. ante jactum ſagittarum ad hoſtem veniunt Athen. 2, 9, 11. ante annum Trojanae cladis, *pro anno ante Trojanam cladem.* 18, 3, 5.)
nte omnia. *fur allen dingen.* 11, 2, 1. *loquitur ita Marcianus in l.* 23. *de probat. & Valens l.* 22, *de alim. legat. & Sueton. in Calig.* 21. 5.
ntecedere aliquos nobilitate. 33, 1, 1. aliquem aetate. 34, 3, 7.
nteire. omnes feminas mollitia corporis. 1, 3, 2. *ſic in malam p. uſurpatur. Alibi in bonam*, ut anteire viros virtute. 1, 2, 6.
nteponere ſpem praemii fidei ſacramenti. 14, 1, 10. periculoſo regno ſecuram & tutam. vitam. 39, 4, 3.
ntelucanum tempus. 1, 6, 2.
ntenor Venetorum conditor. 20, 1, 8.
ntigenes amicus Alexand. 12, 1, 18.

Antigonus in diviſione imperii Alexan. majorem Phrygiam conſequitur. 13, 4, 14. bellum cum Perdicca gerit. 13, 6, 8. Eumenem vincit. 14, 2, 2. iterum, & Argyraſpidas. 14, 3, 2. a quibus traditum. 14, 3, 11. in cuſtodia habet. 4, 4, 11. ſociis praedae partem negat. 15, 1, 2. rex appellatur. 15, 2, 10. occiditur. 15, 4, 22. Phil. & Alex. regibus, in omni militia ſocius. 16, 1, 12.
Antigonus modo dicti nepos. 17, 2, 10. a Ptolem. Macedonia pellitur. 24, 1, 9. revertitur. 25, 1, 1. Gallos caedit. 25, 2, 10. pellitur a Pyrrho. 25, 3, 5. Peloponnenſes ſubjugat. 26, 1, 2. Gallos caedit. 26, 2, 8. bellum Athen. infert. 26, 2, 10. Macedoniam amittit. 26, 2, 12.
Antigonus ultimus Philippi tutor. 28, 3, 10. diadema projicit. 28, 3, 12. juſſu pop. regnat. 28, 3, 16. Laced. vincit. 28, 4, 3. & Spartam capit. 28, 4, 12. moritur. 28, 4, 16.
Antiochia a Seleuco, ex nomine patris condita. 15, 4, 8. a Grypo capitur. 39, 3, 7. contra Demetrium conſpirat. 35, 1, 2. 39, 1, 4. ad filium ejus deficit. 35, 2, 3.
Antiochus Seleuci pater. 13, 4, 17. clarus inter Philippi duces. 4, 15, 3.
Antiochus *Soter*, Seleuci filius. 17, 2, 11. pacem cum Ptolemaeo facit. 24, 1, 9.
Antiochus *Deus*. 27, 1, 1.
Antiochus *Hierax*. 27, 2, 9. ab Eumene Bithyno vincitur. 27, 3, 2. a latronibus interficitur. 27, 3, 12.
Antiochus *Magnus* Aſiae rex adhuc impubes. 29, 1, 3. Aegyptum aggreditur. 30, 1, 4. 30, 2, 9. ab Ac-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ab Aetolis in Romana bella impellitur. 20, 4, 19. Aegyptum occupare ſtatuit. 31, 1, 1. vincitur ab Acilio. 31, 6, 5. donat Scipioni filium. 31, 7, 4. debellatur a Scipione. 31, 8, 9. interficitur. 32, 2, 2.
Antiochus *Epiphanes* Magni F. a Popilio circumſcribitur. 34, 3, 3.
Antiochus *Deus* Pſeud-alexandri filius a tutore Tryphone occiditur. 36, 1, 7.
Antiochus *Soter*, Demetrii frater Tryphonem regno exuit. 36, 1, 8. Judaeos ſubigit. 36, 1, 10. in Parthos ducit. 38, 10, 1. Babyloniam occupat. 38, 10, 6. occiditur. 38, 10, 10. corpus ejus remittitur a Parthis. 39, 1, 7.
Antiochus *Grypus*, *qui & Philometor*, Demetrii filius. 39, 1, 12. *Reliqua vide in* Grypus.
Antiochus *Cycizenus* modo dicti frater uterinus. 39, 2, 14.
Antiochus *Aſiaticus* Cyziceni F regno Syriae, quod Lucullus dederat, a Pompejo privatur. 40, 2, 4.
Antiope Amazonum regina. 2, 4, 20. captam ab Hercule ſororem traditis armis liberat. 2, 4, 25.
Antipater inter amicos Philippi. 9, 4, 5. Macedoniae praefectus. 11, 7, 1. Agidem & Spart. vincit. 12, 1, 12. cum ſupplemento tironum ad Alex. evocatur. 12, 12, 9. auctor necis Alex. & quare. 12, 14, 1. naſcendo regi tutor conſtituitur. 12, 2, 1. Graec. praeponitur. 13, 5, 8. Antigonum contra Perdiccam juvat. 13, 6, 9. Eumeni auxilia mittit. 14, 2, 4. Maced. inſidiis petitur, 14, 4, 11. amarior ſemper miniſter regni fuit, quam ipſi reges. 16, 1, 14.
Antipater ſuperioris nepos, matrem occidit. 16, 1, 1. regno exuitur. 16, 1, 19. interficitur a Lyſimacho ſocero. 16, 2, 4.
Antiquitas. 12, 2, 11. Siciliae fabuloſa, *hoc eſt*, *antiquorum de Sicilia narrationes*. 4, 1, 8. omni antiquitas fabuloſa. 2, 6, 7.
Antiquum. 39, 3, 6. *pro eo quod alicui maxime cura eſt. Angelegen. Aliter tamen exponit* Barth adverſ. pag. 338. pr. *ita in l.* 19 *§. filius de captiv. & poſtlim.*
Antiſtites, *pro ſacerdotibus.* 11, 11, 9.
Antonius bellum Parthis infert. 41, 2, 9. a Parthis vincitur. 24, 5, 3.
Anulus cum inſculpta anchora inventus in lecto matris Seleuci. 15, 4, 5. anuli curam ſub C. Caeſare Trogi pater habuit. 43, 5, 15. anulum ſuum Perdiccae tradit moriturus Alexander. 12, 15, 12.
Anxie, *hoc eſt, diligentiſſime.* 1, 4, 11.
Apamenii a Demetrio deficiunt. 39, 1, 4.
Aphellas Cyrenarum rex. 22, 7, 4.
Aperire portas refugiis aliorum 11, 4, 9. ap. portas adverſus aliquos. 28. 2, 2. aperire mandata regis. 18, 6, 4. conſilium ſuum omnibus. 22, 5, 1.
Aperto proelio dimicare. 3, 7, 15.
Apes Hieronem nutriunt. 21, 4, 7. apium uſus inventus. 13, 7, 10.
Apis Aegyptiorum Deus. 1, 9, 2.
Apollo Seleuci pater creditur. 15, 4, 3. virginum raptor. 13, 7, 7. pro Delphis ſuis contra Gallos pugnat. 24, 8, 4. Apollinis templum. 2, 12, 8. ſpoliatur a Phocenſ. 8, 1, 8. Apollini conſecratur gladius Pauſaniae, quo Philippus occidit. 9, 7, 13. campi Antiocheni dicuntur. 15, 4, 8. munera a Maſſilienſ. mittuntur. 43, 5,

43, 5,9. Apollinem leg. ſuarum auctorem facit Lycurgus. 3, 3, 10.
pollonia. 15, 2, 1.
pollonienſes pro Scythis auxilium a Philip. petunt. 9, 2, 1.
ppellare regem, *pro facere, aut declarare*. 13, 3, 1. *ita* hoſtem. 13, 10, 8. ſervitutem appellantes *pro ſervitute habentes*. 2, 4, 5.
pparare. apparatis epulis invitare aliquem. 1, 6, 5.
ppetere aliquem veneno. 37, 2, 5.
ppetitus inſidiis, *hoc eſt, petitus*. 7, 5, 4.
ppius Claudius, *vide* C.
pplicuit ad littus, *hoc eſt, appulit. Er iſt angelandt*. 2, 4, 21. applicitum. 2, 12, 2. applicare, *active, pro admovere*. 11, 15, 6.
ppulorum bellum cum Alex. Epir. 12, 2, 5. fatum. 12, 2, 10.
pricitas loci. 36, 3, 5.
ptus regno 11, 5, 2.
pud eum nulla ratio vincendi turpis 9, 8, 7. apud eum cupiditas non terminatur ullo modo. 21, 6, 4. apud aediles jurgari adverſus lenones. 21, 5, 7. apud aliquem condiſcipulatus. 12, 6, 7.
Aquilae duae in culmine domus naſcente Alex. 12, 16, 2. aquila aurea Clearcho in publicum prodeunti praelata. 16, 5, 9. aquila in acie Locrenſ. contra Croton. 20, 3, 7. in clypeo Hieronis. 12, 4, 10.
Aquila in auſpiciis quid ſignificet. 23, 4, 11.
Aquileja ab Iſtris habitata. 32, 3, 7.
Aquilius Cos. 36, 4, 10.
Aquilius Rom. legatus a Mithrid. vincitur. 38, 2, 8. & 14. idque in Bithynia. 38, 4, 6.
Arabiae pars in diviſione imp. Alex. Ptolemaeo cedit. 13, 4, 10. Arabes Erotimi virtute nobilitati. 39, 5, 8.
Aracoſſi in diviſione imp. Alex. Sibyrtio cedunt. 13, 4, 22.
Aracus juventutem ad ſobolem generandam domum remittendi auctor Spartanis. 3, 4, 8.
Arae 12. a veniente in Aſiam Alex. ſtatutae. 11, 5, 4. ad oſtium Indi. 12, 10, 6. arae in juramento tactae. 24, 2, 8.
Aratio inventa ab Ath. 2, 6, 5.
Arathis ſepulcrum pro templo colunt Syri. 36, 2, 2.
Araxes fl. 1, 8, 2.
Arbactus Med. praefectus. 1, 3, 2. rex fit. 1, 3, 6.
Arbiter pacis & belli Graecorum quomodo factus Perſarum rex. 5, 2, 11. *Arbitrium autem hic poteſtas eſt, ex ſola arbitri voluntate dependens, ut & alias*, arbitrium vitae & necis, *& ſimilia. contra* arbitrium pacis ſuſcipere, *eſt interponere ſe pro mediatore*. 22, 2, 5. arbiter, *pro teſte*. 24, 2, 5. *pro judice*. 27, 2, 4. ſine arbitris interficere aliq. 21, 4, 3. arbiter jurisjurandi. 24, 2, 5.
Arbitria principum pro leg. 1, 1, 2. *ita* 2, 7, 3. *libido regum pro ll.* arbitria *pro imperiis*. 1, 1, 2. *ita Tacit. A.* 6, 51, 5. *& aliis locis, quae demonſtrat Ind. in voce* Arbitr. arbitria regni permittere victori. 11, 12, 4. arbitria pacis ſuſcipere inter aliquos. 22, 2, 5.
Arcadiae regnator Ariſtaeus mellis uſum primus invenit. 13, 7, 10. *vide Virgil. in Georg.* Arcades Spartanos vincunt. 6, 6, 10.
Arcanorum regis particeps Harpagus. 1, 4, 6. *Ita apud Curt.* 6, 8, 14. arcanorum regis arbiter Philotas.
Arceſilaus in diviſione imp. Alex. Meſopotamiam ſortitur. 13, 4. 23.
Arceſſere. 1, 4, 5. arceſſere auxilia, 11, 10, 14.
Archagathus Agathoclis. 22, 5, 14 occiditur,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

occiditur. 22, 8, 14.
Archelaus Amyntae. 7, 4, 5. occiditur a fratre Philippo. 8, 3, 10.
Archeſilaus Archagathum occidit. 22, 8, 15.
Archidamus Lac. dux. 6, 6, 8.
Archidaeus Amyntae. 7, 4, 5. occiditur a fratre Philippo. 8, 3, 11.
Archos in diviſione imper. Alex. Pelaſgos conſequitur. 13, 4, 23.
Arctare, *pro circumſcribere, definire.* 39, 5, 7.
Arctus. arctiſſima cognatione junctus alicui. 8, 6, 4.
Arcus locus Judaeae, ubi balſamum naſcitur. 36, 3, 2. *Sed legendum videtur* Hierichus. *Vide Not.*
Ardent terrae nimio fervore ſolis. 2, 1, 6. ardere tanto odio alicujus. 8, 4, 5.
Ardor Spartan. ex carminibus Tyrtaei. 3, 5, 10. ardores aeſtivi ſolis. 2, 1, 6.
Ardui laboris opus. *praef.* 1, 2.
Areas Spart. dux contra Aetolos. 24, 1, 5.
Arei in diviſione imp. Alex. Staſanori cedunt. 13, 4, 22.
Argaeus rex Macedon. 7, 2, 2.
Argaeus Apollinis ex Cyrene filius. 13, 7, 7.
Argentifodinae in Thracia. 8, 3, 14.
Argenteis clypeis ornari Alex. milites. 12, 7, 5.
Argi receptaculum exulum Athen. 5, 9, 4. eloquentia Demoſthenis perſuaſi Athen. junguntur. 13, 5, 10. obſidentur a Pyrrho. 25, 5, 1.
Argonautae. 42, 2, 12. navem ſuam humeris per montes tranſportant. 32, 3, 16.
Argumentum, *pro ſigno, indicio.* 12, 15, 3. 15, 4, 9. 16, 5, 19. argumentis ſuperari. 2, 1. 21.
Argyraſpides. 12, 7, 6. vincuntur ab Antigono. 14, 3, 2.
Archaiſmi. glandem veſci. 2, 6, 5. *V.* veſci. nihil frui. 8, 2, 11. ultionem potiri. 9, 7, 12. *Cujus generis plura vide in* potiri.
Ariarathes Artaxerxis. 10, 1, 1.
Ariarathes Cappadocum rex. 13, 6, 1.
Ariarathes Artemenis, puer adhuc, Cappadoc. Rex. 29, 1, 4.
Ariarathes Cappad. rex fratrem Orofernem regno pellit. 35, 1, 2. contra Demetrium Syrum conſpirat. 35, 1, 6. Roman. juvat contra Ariſtonicum. 37, 1, 2. interficitur. 38, 1, 1.
Ariarathes ſuperioris F. ab avunculo Mithridate interficitur. 38, 1, 11.
Ariarathes modo dicti frater, a Mithridate vincitur. 38, 2, 2.
Ariarathes Mithridatis. 38, 1, 12.
Aridaeus Philippi, Alex. ſuccedit. 9, 8, 2. quamvis ab ipſo praeteritus. 12, 15, 9. nominatur pro ſucceſſore a Meleagro. 13, 2, 8. recuſatur a Ptolem. 13, 2, 11. rex appellatur a militibus. 13, 3, 1. necatur ab Olymp. 14, 5, 10.
Ariobarzanes rex Cappad. 38, 2, 12. a Tigrane pellitur. 38, 3, 4.
Ariſtaeus Cyrenen condit. 13, 7, 1. mellis uſum invenit. 13, 7, 10.
Ariſtides proditionem Pauſaniae detegit. 2, 15, 16.
Ariſtonicus Eumenis naturalis, 36, 4, 6.
Ariſtoteles Alex. Calliſthenisque praeceptor. 12, 6, 17. Ariſtoteles doctor inclytus omnium philoſophorum. 12, 16, 8.
Ariſtotimus Eliorum tyrannus. 26, 1, 4.
Arma Amazonum inter Herculis ſtipendia. 2, 4. 18. arma Parthorum. 41. 2, 5.
ARMIS, non pretio ſummovendus hoſtis. 6, 1, 6. ARMIS, non muris, defenſa Sparta. 14, 5, 6.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Arma movere. 2, 8, 1. arma, *pro bellis*. 7, 2, 7. arma convertere ab externis bellis velut in viſcera ſua. 3, 2, 1. arma transferre ad hoſtem. 42, 1, 5.
Armare ſagittas veneno, *hoc eſt, tingere, imbuere*. 12, 10, 2. *Ita*, ferrumque armare veneno, *&* calamos armare veneno, *Virg. Aen.* 9, 773. *&* 10, 140. armat aliquos fortuna in perniciem mutuam. 13, 1, 15.
Armati conveniunt Alex. amici. 13, 2, 4.
Armenii in diviſione imp. Alex. Phrataferni cedunt. 13, 4, 23. Armenii regni deſcriptio. 42, 2, 7.
Armenius Jaſonis comes. 42, 2, 10.
Arpi a Diomede conditi. 20, 1, 10.
Arripi adverſa valetudine, *pro corripi*. 41, 6, 13. arripit aliquem ſomnus. 11, 13, 1. arripere occaſionem. 27, 2, 7. materiam quietis. 30, 1, 7.
Arrogantiae effectus. 13, 8, 2.
Arruba a Philippo regno exuitur. 7, 6, 12. 8, 6, 7. regnum ſuum novis LL. inſtruit. 17, 3, 12.
Ars bellandi. 19, 1, 1. *Ita Flor*. 1, 3, 2.
ARTE quaeſitis remediis locorum vitia molliuntur. 2, 1, 6. artes, *pro dolis*. 42, 1, 18. artes imperatoriae, oratoriae. 6, 5, 5.
Arſaces omnes Parth reges dicti. 41, 5, 6.
Arſaces Parthorum rex. 41, 4, 8.
Arſacidas Parthorum rex. 35, 1, 3.
Arſinoe Cyren. regina cum genero concumbit. 26, 3, 6.
Arſinoe Lyſimachi uxor privignum veneno tollit. 17, 1, 4. a fratre in matrimonium petitur. 17, 2, 7. 24, 2, 1. in exilium abit. 24, 3, 9.
Artabanus Xerxem obtruncat. 3, 1, 3.
Artabanus Parthorum rex. 42, 2, 1.
Artamenes Cappadociae rex. 27, 3, 7.
Artaphernes Darii frater, litem inter Xerxem ac fratrem ejus dirimit. 3, 10, 9.
Artaxerxes *Longimanus*. 3, 1, 4.
Artaxerxes *Mnemon* Perſarum rex. 5, 8, 13. Darii F. 5, 11, 1. bellum cum fratre gerit. 5, 11. 5. Conona claſſi ſuae praeficit. 6, 1, 9. Graecos ab armis diſcedere jubet. 6, 6, 1. filios 115. habet. 10, 1, 1. ex quibus multos inſidias ſibi ſtruentes interficit. 10. 2, 5. *Artaxerxes Perſis idem quod* μέγας ἀρήϊος, *magnus bellator, ut docet Herodotus*. 6. 90. *ſive ut Ammian. Marcell*. 19, 4. *bellorum victor*.
Artemenes cum fratre Xerxe de regno diſceptat. 2, 10, 2.
Artemiſiae, reginae Halicarnaſſi, audacia. 2, 12, 23.
Artifex in ſeria & jocos. 9, 8, 8.
Arvas Moſis F. 36, 2, 17.
Aſcalonii cum Phoenicibus bellum gerunt. 18, 3, 5.
Aſcanius Aeneae F. 43, 1, 22.
Aſciſcere, *pro adſumere*. 42, 1, 18.
Aſia ſubacta a Cyro. 1, 8, 1. a Scythis. 2, 3, 1. iis per 1500. annos vectigalis. 2, 3, 17. in ditione Athen. 4, 3, 5, *dubium tamen. vide*, Graecia in dit. Athen. affectatur a Spartanis. 6, 1, 1. 6, 2, 7. vaſtatur ab Alcib. 5, 4, 6. Gallorum plena. 25, 2, 11. Aſia Perſarum juris. 9, 5, 8. Romanorum facta, eos corrumpit. 36, 4, 12. Aſiae civitates quaedam ab Amazon. ſubactae. 2, 4, 14. quaedam motu terrae abſorptae. 30, 4, 3. Aſia intra Taurum. 27, 2, 6. Aſiani milites Romanis impares. 31, 2, 12. Aſiaticae delitiae. 38, 7, 11. Aſia major. 15, 4, 1.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Aſpaſia Cyri pellex. 10, 2, 2.
Aſphaltites lacus. 36, 3, 8.
Aſper. Caelum aſperum. 2, 1, 13. gens laboribus & bellis aſpera. 2, 3, 7. aſperum prœlium. 5, 9, 10.
Aſpergi ſanguine alicujus. 14, 4, 11. aſpergere fundamenta murorum ſanguine. 28, 2, 10.
Aſpernari, *hoc eſt, dedignari*. 1, 6, 4.
Aſſentari. 12, 6, 2.
Aſſequi. virtute aſſequi, *ne ſegnior videare*. 2, 4, 27.
Aſſerere ſenatui quid. 38, 2. 5. ſibi originem Graecam. 44. 3. 2.
ASSIDUUM inter pares diſcordiae malum. 16, 3, 1.
Aſſignare alicui provinciam, *pro, decernere* 15, 4, 14. 15, 3, 15. cuſtodibus, *pro dare in cuſtodiam*. 14, 4, 21. Aſſignare *etiam proprie ſignificat ſpeciatim dividere, ut in coloniis*. 42, 3, 1. 43. 11. *ita Liv.* 4, 11, 9. *& ſaepius. Frontin. de Re Agrar. cap. de Agror. Qualitat. in princ. Plin.* 10, 50. *f. vide etiam Calvin. Lexic. Jurid. in voce* Ager ſubſec. aſſignare copias ducibus, *tradere perducendas aliquo*. 2, 13, 11. aſſignatur alicui cura caſtrorum. 13, 4, 5. aſſignare violentiam viris, manſuetudinem mulieribus. 41, 3, 7.
Aſſiſtere inter ceteros, *ſtare, conſiſtere*. 3, 1, 8.
Aſſuetus imperio, & immoderata licentia militari. 31, 1, 8.
Aſſumere ſocium cœptis, *quod* in ſocietatem aſciſcere *Curt.* 8, 6, 12. *dixit*. 1, 6, 1. aſſum. in matrimonium, *hoc eſt, ducere*. 2, 4. 24. in ſocietatem conſilii. 3, 1, 6. ducem. 3, 4, 8. aſſum. *pro ſumere*. 12, 3. 8. aſſumere comitem, 1, 6, 3. aſſumere aliquem ducem. 3, 4, 8. aſſumere aliquem in ſocietatem facinoris. 10, 1, 5. aſſumere habitum Perſarum, diadema 12, 3, 8. *pro quo mox ſimplex* ſumere 12, 3, 9. aſſumere mores Perſarum. 12. 4, 1.
Aſſyrii 1300 annis imperarunt. 1, 2, 3. *poſt* Syri *dicti*. ib.
Aſſyriorum rex Ninus. 2, 3, 18. Aſſ. ſtagnum a Phœnicibus habitatum. 18, 3, 3. Aſſ. regum origo Damaſcena. 36, 2, 1.
Aſteropaeus pro Trojanis pugnat. 7, 1, 5.
Aſtyagis ſomnium. 1, 4, 2. crudelitas in Harpagum. 1, 5, 6. bellum cum Cyro. 1, 6, 10.
Atheas Scytharum rex. 9, 2, 1. Phiippi aſtu vincitur, 9, 2, 16.
Athenae veluti templum literarum. 2, 6, 6. patria communis eloquentiae. 5, 9, 9. Minervae ſacrae. 2, 6, 9. ex integro conduntur. 2, 15. 1. capiuntur a Spart. 5, 8, 5. a Perſis dirutae, Perſicis ſpoliis. a Laced. Laconicis reſtituuntur. 6, 5, 10. alter oculus Graeciae. 5, 8, 4.
Athenienſes Amazones vincunt. 2, 4, 2. Athen. origo. 2, 6, 1. laus. 8, 2, 12. cupiditas imperandi. 2, 3, 5. 5, 1, 6. nomen unde. 2, 6, 9. bellum cum Dario. 2, 9, 7. 200 naves fabricant. 2, 12, 12. primam gloriam ex victoria Perſica reportant. 2, 14. 10. Xerxem vincunt. 2, 15, 20. bellum cum Laced. gerunt. 3, 2, 1. claſſem in Aegyptum mittunt. 3, 6, 6. Syracuſas obſident. 4, 4, 5. ſtatum mutant. 2, 7. 1. iterum. 5. 3, 5. omnem ditionem amittunt. 5, 7, 3. tyrannos exigunt. 2, 9, 6. 5, 10, 4. ab omnibus odio habentur. 5, 1, 10. vincuntur a Philippo. 7, 6, 7. 9, 3, 10. bellum *Lamiacum* in Graecia movent. 13, 5, 1. bellum cum Antigono gerunt. 26, 2, 01.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Athenienſes eloquentes. 5, 2, 6. ſuperbi. 5, 3, 6. periti rei nauticae. 6, 1, 8. Athen. virtus cum Epaminonda extincta 6, 9, 1. ſimultas cum Dorienſib. 2, 6, 16. bellum cum Antipatro. 13, 5, 6.
this, Cranai filia, Atticae nomen dedit. 2, 6, 8.
ttalus dux Philippi in Aſia. 9, 5, 8. Pauſaniae illudit. 9, 6, 6. ab Alex. interficitur. 12, 6. 14.
ttalus alius, Alex. dux. 13, 3, 2.
ttalus Pergami Rex. 29, 4, 8. P. R. heredem inſtituit. 36, 4, 5.
ttaminare, *pro contaminare, polluere.* 2, 2, 12. 21, 3, 5.
ttis Cranai filia Atticae nomen dedit. 3, 6, 8.
ttonitus fortuna majeſtatis prioris. 14, 6, 10.
ttritae vires. 16, 3, 6. attritus bellis. 41, 6. 4.
AVARITIA bellorum mater. 2, 2, 12.
Auctor, *pro Hiſtorico.* Praef. 2. *ita Liv.* 29, 25, 1. *pro ſuaſore.* 2, 9, 10. & 21. 2, 12, 15. 3, 3, 10. 3, 4, 8. *Ita Curt.* 4, 7, 39. *Quamvis* auctor *auguſtius quid ſit. vide Sueton. Tiber.* 27, 5, *pro duce.* 3, 4, 9. *ibi.* ſic ipſum ſpei ſuae, 1c. *auctorem, nam eodem loco, ibi,* naſcendi auctorem, *pro ſuaſore ponitur. pro cauſa.* 5, 4, 12. 14, 3, 4, 14. *pro teſte.* 11, 2, 8. *ita apud Flor.* 1, 16, 20. *pro inventore.* 5, 14, 1. auctores, *pro conditoribus.* 28, 1, 11. *Obſervanda & conſtructio* auctor non expectandi auxilii. 2, 9, 10. auctor maximi imperii ſubverſi & rurſum recepti. 5, 4, 12. auctor nuntii. 5, 7, 4. auctor conſiliorum 8, 2, 11.
Auctor capra. 7, 1, 9. auctor originis urbs. 21, 6, 2.
Auctoritate nominis ſui civitates ad defect. compellere. 5, 2, 2.
Aucupari abſentiam alicujus. 29, 4, 10.
Audacia muliebris. *vide M.*
AUDENDUM aliquid pro patria, vel cum periculo. 5, 9, 6.
Audire. audita regis fuga *audito regem fugiſſe.* 2, 13, 5. quibus auditis, *de his qui ad reges admittuntur.* 11, 3, 5.
Averſis tanto ſcelere numinibus. 18, 7, 1.
Auferre, conſpectum aufert metus & fumus. 26, 1, 6.
Augere praemiis. 2, 15, 1. augeri praemiis belli & gloria. 2, 15, 1. augere gloriam patriae. 2, 14, 10, augere cladem ſuorum dedecore captivitatis. 4, 5, 11. aucti viribus. 5, 5, 2. auget alicui animos exemplum alicujus. 11, 10, 13. hinc illi aucta inſolentia. 11, 11, 12. auctus auxiliis Gallorum. 20, 5, 6. auget metum haec res. 21, 6, 2.
Augurium. 17, 7, 5. augurandi ſtudium apud Gallos. 24, 4, 3.
Auguſto ſigna militaria remittuntur a Parthis. 43, 5, 12. Aug. Hiſpanos perdomuit. 44, 5, 13.
Auguſti omnes Rom. imp. dicti. 41, 5, 9.
Avidi praedarum Galli. 25, 2, 1. avidus vini. 9, 8, 15.
Avitus mos. 1, 1. 4.
Auraria. *hoc eſt, auri fodinae.* 8, 3, 12.
Aureae coronae. *vide C.*
Aurata veſtis Perſarum proceribus. 12, 3, 9.
Aureis compedibus vincti reges. 5, 11, 4. 11, 15, 1.
Aureum vellus. 42, 2, 11.
AURUM argentumque ſcelerum materia. 3, 2, 12. auri & argenti nulla cupido Scythis. 2, 3, 7. nullus uſus Parthis niſi in armis. 41, 2, 16. auri ferax Hiſpania. 44, 3, 8. Au-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

3, 8. Aurum Tholoſanum. 32, 3, 9.
Auſpicari rem ab aliquo, *pro incipere. a veteri more, quo pleraque auſpicato incipere ſolebant.* 5, 8, 12. 21, 1, 7. 38, 1, 1. *hinc.*
Auſpicium, *pro initio.* 27, 1, 1. 44, 5, 5. auſp. *pro quovis omine.* 15, 3, 14. felix auſpicium domino equus emiſit. 1. 10, 8. audito auſpicio, *hinnitus equi puta.* 1, 10, 9. non virtute, ſed auſpicio ſuperari. 1, 10, 17. bellantibus auſpicia ſui regis deſunt. 7, 2, 9. ſub auſpiciis alicujus militare. 8, 3, 2. auſpicia omnia regis Alexandri Antigono tradunt Argyraſpides. 14, 4, 17. auſpicia belli a parricidio incipere. 26, 2, 2. in auſpicia pugnae hoſtias caedere. 26, 2, 2. auſpicia regni a parricidio coepit. 27, 1, 1.
Auſpicatiſſima toto orbe urbs, *id eſt, feliciſſima.* 18, 5, 7. auſpicata ſedes. 18, 5, 16.
Auſpicatum male bellum. 4. 5, 3.
Auſpicato urbes condere. 8, 2, 11.
Authocus Apollinis F. 13, 7, 7.
Auxilia, *tam pro propriis viribus, quam ſociorum, inſuper pro machinis, pecunia, & quicquid bello gerendo eſt.* 1, 6, 10. *vide Flor.* 2, 8, 22. auxilium, *pro refugio.* 5, 9, 4. aux. ferre. 13, 6, 9. in aux. alicujus eſſe. 5, 11, 10. mitti in auxilia quorundam. 4, 4. 3. auxilia contrahere in Graecia, in Sicilia. 4, 4, 8. inſtar omnium auxiliorum in illo eſt. 4, 4, 7. auxilium alicui eripitur. 5, 9, 3. auxilia deprecari adverſus aliquem. 12, 2, 1.
Azelus Damaſci rex. 36, 2, 3.

B.

Babylon conditur. 1, 2, 7. vincitur a Cyro. 1, 7, 4. capitur a Seleuco. 15, 4, 11. ab Orode. 42, 4, 2. in diviſione imp. Alex. Peuceſti cedit. 13, 4, 23. Babylone mortuus Alex. 12, 15, 16. Babyloniorum ſtudium aſtronomia. 20, 4, 3.
Babylonia, pro Babylone. 1, 2, 7. 11, 12, 1. 12, 10, 1. 12, 13, 6. *vide Salmaſ. in Solin. pag.* 122. D. 2.
Bacabaſus Artabani conſilia prodit. 3, 1, 6.
Bacaſis Mediae praefectus. 41, 6, 11.
Bactriani Scytharum progenies. 2, 1, 3. 2, 3, 6. a Seleuco expugnantur. 1, 4, 11. libertatem & omnia amittunt. 41, 6, 3. Bactrianorum imperium 1000. urbium. 41, 1, 8. Bactriana ulterior in diviſione imp. Alex. priores praefectos retinet. 13, 4, 19. citeriorem Amyntas ſortitur: *niſi forte hic pro* Bactrianos, Barcanos, *ut apud Curt.* 3, 2, 9. *legendum ſit.* 13, 4, 23.
Balſami hiſtoria. 36, 3, 1.
Barba & capilli promiſſi ad movendam miſericordiam. 4, 4, 1. reorum habitus. 36, 4, 2. *adde Liv.* 27, 36, 4. & 44, 19, 5.
Barbaria, *pro regionibus barbarorum, ſicut hodie dicimus* die Barbaren, *Thucydidi.* 1, 1, 31. *& alibi, eſt* τὸ βαρβαρικόν. 12, 6, 16. *pro rudi & agreſti vivendi ratione.* 43, 4, 1. Barbaries *pro Barbaris.* 9, 5, 7. culti mores incultae barbariae collatione ſuperantur. 2, 2, 14. barbaria orientalis. 12, 3, 3. barbaria profunda. *Vid.* prof.
Barce. 1, 7, 7. alia ab Alex. condita. 12, 10, 6.
Barſene Alex. conjux. 11, 10, 2. *haec etiam Barſine per i ſcribitur.* 13, 2, 7.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

13, 2, 7. juſſu Caſſandri occiditur. 15, 2, 3.
Baſtarnae Getas vincunt. 32, 3, 16. Mithridati contra Rom. auxiliantur. 38, 3, 11.
Battus Ariſtaei muti cognomen. 13, 7, 1.
Belgius Gallorum dux. 24, 5, 1.
Bellicum canere, *hoc eſt, claſſicum.* 12, 15, 11.
Bellum, *pro proelio.* 2, 4, 29. 2, 12, 23. 9, 4, 4. 15, 4, 1. 18, 1, 11. 22, 8, 8. 24, 8, 1. bella longinqua, finitima. 1, 1, 7. bellum eſt alicui cum aliquo. 1, 1, 9. bellum Graeciae, *quod Graecia infert* 1, 7, 10. bellum Antigoni. 15, 4, 21. *quod geritur contra eum.* Armeniae. 42, 4, 1. profundae barbariei. 42, 2, 10. *quod eſt contra eam.* bella patrata non modo ultra ſpem gerendi, verum etiam ultra geſti fidem. 2, 6, 1. haec Xerxi belli cauſa nobiſcum eſt. 2, 6, 12, 5. bella domeſtica, externa. 5, 2, 12. bellum non diu dilatum, *pro proelio.* 6, 7, 9. bellum deſerere, repetere. 20, 5, 10.
BELLI certamen anceps. 2, 3, 11.
Belli tempeſtas. 3, 6, 12. *ita Flor.* 2, 6, 16. *&* 4, 2, 4.
BENEFICIA privata a publicis ſecreta. 31. 7, 5.
BENEFICIO fides obſtringitur. 2, 15, 14. BENEFICIIS qui vincitur, vere victus eſt. 11, 12, 8.
BENEFICII grata memoria. 3, 4, 18. quam ultionis honeſtior occaſio. 16, 3, 11. beneficio alicujus ſervatus, 1, 5, 8. beneficii ſui facere munus imperii. 13, 4, 9.
Bergamum. *Vide* Vergamum.
Beroe Pyrrhi nutrix. 17. 3, 19.
Beronice Cyrenaica Demetrium ſponſum interficit. 26, 3, 7.
Beronice a Seleuco privigno interficitur. 27, 1, 2.
Beronice Attali ſponſa. 36, 4, 1.
Beſſus Darii interfector excruciatur. 12, 5, 10.
Biformis Cecrops, & quare. 2, 6, 7.
Bilbilis Hiſpaniae fl. durando ferro aptus. 44, 3, 13.
Bithyniae pars Gallo-Graecia. 2, 2, 14.
Bitumen ex quo muri Babyl. 1, 2, 7. bitumine ſtratum intrinſecus ſolum Siculum. 4, 1, 3. bitumen apud Babylonem e terra exaeſtuat. 1, 2, 7.
Blande expergefactum reliquit. 15, 4, 17.
Boeotia. 2, 14, 3. vetus Macedoniae appellatio. 7, 1, 2. *modo vera ſit lectio, & non potius* Poeonia *legendum.* Boeoticum imperium perdunt Thebani. 3, 6, 10. Boeotii Heracleam condunt. 16, 3, 7.
Boeotii, *pro Thebanis.* 8, 4, 4.
Bomilcar Carth. dux cruci ſuffixus, 22, 7, 8.
Bovis corio tectum Carth. ſolum. 18, 5, 9.
Brachia muri, *hoc eſt, partes in longitudinem, brachiorum inſtar, porrectae.* 5, 8, 5. 5, 9, 12. *ita Liv.* 31, 26, 8. *τὰ σκέλη, crura, ſunt Graecis.*
Brennus Gallorum dux. 24, 6, 1. mortem ſibi conſciſcit. 24, 8, 11.
Brevi poſt tempore. 1, 7, 19.
Brixia a Gallis condita. 20, 5, 8.
Brunduſium. 3, 4, 12. ab Aetolis conditur. 12, 2, 7.
Bruttia mulier nomen dat genti. 23, 1, 12.
Bruttii cum Tarentinis bella gerunt. 12, 2, 1. Alex. Epirot. caedunt. 12, 12, 14. Graecorum ſuboles. 20, 1, 14. Brutt. geſta. 23, 1, 5.
Brutus & Caſſius Parthicis auxiliis adjuti. 42. 4, 10.
Bubares Perſa Amyntae Maced. *R.* filiam ducit. 7, 3, 9.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Bubulum caput in fundamentis Carthaginis. 18, 5, 15,
Bucephale urbs ex nomine equi. 12, 8, 8.
Bulſo Coſ. 41, 4, 4. *apud Liv.* 33, 10, 1. 33, 28, 6. 35, 9, 7. 40, 59, 4. *cognomen hoc Manliorum, Vulſo, per V. ſcribitur, ſed hoc fit ex cognatione literarum, de qua vide Lipſ. in de pronunt. ling. Latin. Ita* 32, 3, 8. *noſtro eſt Sabus, qui aliis Savus.*
Burſia urbs trans Euphratem. 12, 13, 4.
Byrſa quare dicta. 18, 5, 10.
Byzantium obſidetur a Philippo. 9, 1, 3. obſidio ſolvitur. 9, 2, 10.

C.

CAcumen ſummum montis. 1, 11, 5.
Cadere *pro perire in proelio frequentiſſimum.* ceciderunt cum hoc vires reip. 6, 8, 1. cadere *de eo, qui quocunque modo interficitur* 14, 4, 6. & 12. regnum cadit temeritate alicujus. 24, 4, 11.
Caduca bona. 19, 3. 6.
Caduſii. 10, 3, 4.
Caedem edere. 2, 11, 3. Caedere hoſtias *pro immolare.* 11, 5, 6. *alibi.*
Caelum aſperum. 2, 1, 22. caeli temperamentum. 2, 1, 10. eum ſi queant in caelo poſuiſſe cupiunt. 5, 4, 15. *Vide quoque* Coelum.
Caepio Coſ. Rom. propter ablatum aurum Tholoſ. punitus. 32, 3, 12.
Caeſaris bellum cum Pompejo. 42, 4, 8.
Caeſares omnes Rom. imp. dicti. 41, 5, 9.
Calcare gentem quam adeas. 12, 16, 11.
Calida lavari a Romanis Hiſpani docti. 44, 2, 7.
Callent, *hoc eſt, ſolertes ſunt in eo genere.* 25, 4, 3.
Calliſthenes Alex. a morte revocat. 12, 6, 17. interficitur. 12, 7, 3. 15, 3, 2.
Calumnia, *pro falſa & captioſa interpretatione.* 42, 1, 3. *ita capiendum eſt verbum, calumniari in l. pen. ff. ad exhib.*
Cambyſes Aſtyagis gener. 1, 4, 4.
Cambyſes Cyri F. 1, 9, 1
Campani a Graecis conditi. 20, 1, 14. bellum gerunt cum Syrac. 22, 1, 12.
Campi Themiſcyrei. 2, 4. 2. *de his Salluſt. Incer.* 25, 21. Marathonii. 2, 9, 9. Adraſtii. 11, 6, 10. campus Cirrhaeus Apoll. ſacer. 24, 1, 3.
Candaules rex Lydorum. 1, 7, 14.
Canere bellicum. 12, 15, 11. Apollo cecinit, *id eſt, praedixit.* 3, 4, 14. fata cecinerant. 7, 6, 1. oracula cecinerunt. 11, 7, 4.
Canina veſci ſolitum Carthagine. 19, 1, 10.
Canis femina. 1, 4, 10. Perſis Spacos. 1, 4, 14.
Canis cum Calliſthene caveae incluſus. 15, 3, 5.
Capere, *pro recipere, amplecti.* 2, 10, 19. 2, 13. 10. *pro occupari, metaphora ab urbibus, &c. ad animum.* 2, 9, 10. *ita fere* 2, 14, 7. *pro recipere.* 15, 7, 9. *pro decipere.* 8, 5, 1. 13, 6, 5. capere arma. 2, 11, 15. gaudium. 10, 1, 3. praedam 5, 4, 8. ſpem. 6, 7, 1. conſilium. 34, 4, 1. 10, 1, 4. 36, 1, 3. *ubi* cap. conſ. pellere, *pro pellendi,* animum vincendi. 7, 2, 10. *Ita fere* impetum moriendi. *Suet. Oth.* 9, 6. *ita Senec. epiſt.* 78. ſaepe impetum cepi abrumpendae vitae, *vide indic. Taciti in capere,* capi amore. 7, 3, 9. cupidine. 12, 7, 13. capere exem-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

exemplum ex amicis quid hoſtibus cavendum. 1, 10, 18. omnium animos capere. 2, 13. capere triſtitiam ex incenſa, laetitiam ex recuperata patria. 6, 5, 8. capere ſpem occupandae urbis 6, 7, 1. captus fraude alicujus. 8, 5, 1. captus dolo. 18, 6, 5. capit aliquem fiducia. 2, 9, 10. aequor non capit aliquem, *non ſufficit alicui.* 2, 13, 10. Sicilia, Italia. non capit aliquem. 20, 5, 14. capit aliquem luxuria divitiarum. 2, 14, 6. capit aliquem metus. 11, 1, 5. cupido urbis potiundae. 11, 7, 4. captus amoenitate fluvii. 11, 8, 3. capi admiratione rerum. 11, 10, 1. captus ſomno. 15, 4, 17. capit aliquem amor faciendi aliquid. 18, 5, 13. capit aliquem tantus ardor. 20, 3, 4. capere bellum cum aliquo. 24, 1, 4. ſomnum 32, 3, 16.

Capeſſere fugam. 6, 3, 11. 8, 2, 4. pugnam. 2, 11, 2. praelium. 2, 12, 21.

Capillus, & barba promiſſi ad movendam miſericordiam. 4, 4, 1. reorum habitus. 36, 4, 2.

Capital, *hoc eſt, capitale facinus.* 2, 7, 8. *Ita Plaut. in Menaechm.* tametſi capital fecerit.

Capitolium Jovis templum. 43, 1, 9.

Cappadoces abſque rege vivere non poſſunt 38, 2, 11. a Perdicca victi, conjuges ſeque ipſos & omnia ſua perdunt. 13, 6, 2.

Cappadocia. 2. 4, 2. a Philippo occupatur. 8, 9, 6. a Mithrid. 37, 3, 3. 38, 1, 12. in diviſione imp. Alex. Eumeni cedit. 13, 4, 16. Armenii regni limes eſt. 2, 42, 9.

Caprae pro ducibus ante ſigna. 7, 1, 0.

Captivae naves. 5, 7, 2. claſſis. 2, 8, 3.

Captivitas. 3, 5, 2. 11, 3, 7. 11, 14, 11. captiv. jus. 4, 3, 3. dedecus. 4, 5, 12.

Captare riſum. 21, 5, 5. captare non reciperandi regni ſpem, ſed ſalutis latebras. 25, 3, 8.

Caput Cyri in utrem ſanguine plenum conjicitur. 1, 8, 13. Ptolomaei, lancea fixum in acie circumfertur. 24, 5, 6. Pyrrhi, ad Antig. defertur. 25, 5, 2.

Caput, *pro homine.* 12, 9, 6. *pro duce.* 1, 3, 3. loramenti, *pro extremo apice.* 11, 7, 16. *pro principe urbe aut metropoli. Ita* caput Aegypti Alexandria. 11, 11, 13. Perſici regni Perſepolis. 11, 14, 10. totius orbis Roma. 43, 1, 3. Latinorum Alba. 43, 1, 23. *Similia in Indice Floriano.* Imperii Alex. Macedonia. 13, 6, 11 caput bubulum, mox equinum inventum in fundamentis Carth. 18, 5, 15. & 16. nefandiſſimum caput *pro nefandiſſimo homine.* 18, 7, 10.

Caranus. 7, 1, 7. primus Maced. rex. 7, 1, 11. 33, 2, 7.

Caranus Philippi, ab Alex. fratre interficitur. 11, 2, 3.

Carere omni ſervorum miniſterio 2, 13, 10.

Caria. 13, 4, 15. 13, 6, 14.

Cariades dux Athen. in Sicil. 4, 3, 6.

Carmina Tyrtaei. 3, 5, 9.

Carpere, *hoc eſt, paulatim debilitare,* 1, 2, 15. carpi ſermonibus ſuorum 12, 5, 1.

Cartolo Carth. a patre in crucem tollitur. 18, 7, 15.

Carthaginienſes. Siculum imperium tentant. 4, 2, 6. 5, 4, 5. 18, 2, 11. 20, 5, 10. pelluntur. 22, 8, 3. redeunt. 23, 2, 13. legatos ad Alex. mittunt. 12, 13, 1. Perſis parent. 19, 1, 13. Graecas literas SÇto prohibent. 20, 5, 13.

duces

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ducem ſuum, Hannonem cum tota familia interficiunt. 21, 4, 1. Hamilcarem tacitis ſuffragiis damnant. 22, 3, 6. Bomilcarem patibulo affigunt. 22, 7, 8. Hamilcarem Rhodanum injuſte interficiunt. 21, 6, 7. Romanis auxilia mittunt. 18, 2, 1. Syracuſas obſident. 22, 4, 1. bellum cum Pyrrho gerunt. 23, 3, 4. vincuntur a Maſſil. 43, 5, 2. imperium Hiſpan. primi occupant. 44, 5, 1. homines immolant. 18, 6, 12. 19, 1, 10. canina veſcuntur. 19, 1, 10. conſulem habent. 1, 2, 9. & dictatorem. 19, 1, 7.

Carthag. origo. 18, 3, 1. 18, 5, 14. aetas. 18, 6, 9. Carthago capitur. 18, 7, 16.

Carthago nova in Hiſpania. 44, 3, 5.

Carus. carius alicujus pretium facere. 16, 4, 19.

Caſſander Antipatri venenum ad necem Alex. habet. 12, 14, 6. in diviſione imp. Alex. ſatellitibus praeficitur. 13, 4, 18. regni adminiſtrator fit. 14, 5, 3. Olymp. necat. 14, 6, 12. bellum contra Antig. inſtruit. 15, 1, 4. omnem Alex. familiam interimit. 15, 2, 3. & ſeqq. 16, 1, 15. rex appellatur. 15, 2, 12. moritur. 15, 4, 25. Caſſandri domus Alex. poenas luit. 16, 2, 5.

Caſſander, *forte alius*, Cariae praeficitur. 4, 4, 15.

Caſſandrea urbs. 24, 2, 1. 24, 3, 3.

Caſtigare, *pro increpare*. 2, 15, 11. caſtigare milites. 12, 11, 7. *ſequitur* nunc lenibus verbis monere. *pertinet ergo &* caſtigare *ad verba*. a regina caſtigati. 18, 6, 4.

Caſtigatio, *pro increpatione*. 1, 6, 15.

Caſpium mare, *vide* M.

Caſſius Parthos caedit. 42, 4, 7.

Caſtor & Pollux Locrenſib. adſunt. 20, 2, 12.

Caſtra Alex. ſolito magnificentiora. 12, 8, 16. caſtra amittere. 4, 5, 1. capere. 2, 14, 6. irrumpere. 2, 11, 15. metari. 1, 8, 4. ponere. 14, 2, 1. caſtrorum luſtratio apud Maced. 13, 4, 8. tribunatus. 13, 4, 17. caſtrorum eorundem homines. 3, 2, 2.

Caſtrenſe exilium, *pro perpetua militia*. 14, 4, 14.

Caſus quaſi germani, *hoc eſt, admodum ſimiles*. 27, 3, 14. caſus tam indignae fortunae. 27, 1, 5. caſus varius utriuſque populi fuit. 41, 6, 6.

Catinienſes contra Syrac. implorant Athen. 4, 3, 4. 4, 4, 1.

Catonis fortitudo. 33, 12, 1.

Catumandus Maſſil. obſidet. 43, 5, 6.

Caucaſus regni Parthici limes. 41, 6, 13. Cauc. accolae ſubiguntur ab Alex. 12, 5, 9. in diviſione imp. Alex. Extarchi cedunt. 13, 4, 21.

Cauſa belli Graec. cum. Perſ. 2, 12, 5. cauſas belli adverſus potentes quaerere, Romanis uſitatum. 30, 3, 1. 34, 1, 3. cauſa & origo bellorum Cyro quae res fuerit. 1, 7, 2. cauſa non Darii, ſed exempli, communiſque omnium regum. 11, 15, 12, in altero juſtitiae ejus, in altero utilitatis cauſa verſatur. *ibid. cauſa* occidendi alicujus. 12, 6, 5. virtutis cauſa aliquem provehere. 13, 4, 11. cauſa veniendi in Italiam inteſtina diſcordia fuit. 20, 5, 7.

Cauſari inclementiam caeli. 9, 2, 7.

Cautum eſt, ur recumbant ſervi cum dominis. 43, 1, 4.

Cecrops Athen. rex biformis. 2, 6, 7.

Cedere alicui regnum, pellicem 10, 2, 3.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ro, 2, 3. imperium. 22, 7, 4. egno. *idem.* 29, 2, 6. *ita.* 1, 10, 12. cedere Italia, fonte. 21, 5, 7. terris. *ibid.* cedit alicui tribunatus caſtrorum, *id eſt, evenit, datur.* 13, 4, 17. ceſſit admiratio n ſatisfactionem. 15, 3, 9. cedere alicui victoriam. 32, 4, 7. in ditionem alicujus. 33, 2, 7.

lebrare theatra, *id eſt, frequenter ire ad theatra.* 6, 9, 4.

leritas equi Alex. 15, 3, 11. Sandrocotti Indi. 15, 4, 16.

nſeri. 9, 2, 9. 11, 11, 8. *ita Tacitus O.* 39, 8. *vide Notas & Calvini Lexic. Jurid. in voce* Cenſere. cenſere, ut abeatur Sicilia. 2, 5, 2. *ubi* cenſere *idem quod ſuadere.* cenſeri virtute, duritia corporis, opibus, *pro aeſtimari.* 9, 2, 9. hoc ſe patre cenſeri jubet, *pro ejus filio haberi ſe.* 11, 11, 8. cenſeo expectari aliquid. 13, 2, 5.

ra ſuperinducta delere. 2, 10, 13.

raunus Clearchi Heracl. F. 16, 5, 11. Ptolemaei cognomen. 24, 1, 1.

re in Italia, Graecae originis. 20, 1, 12.

reris ſacra initiorum. 5, 1, 1.

reris ignes tangere in juramento. 22, 2, 8.

rtare juſtitia cum aliorum crudelitate. 4, 2, 4. certant ſecum ipſi, utrum, an. 5, 4, 13.

rtamina *pro bellis.* 7, 2, 6. 7, 6, 6. 29, 3, 5. *pro praelio.* 22, 7, 7. certamen Olympium. 7, 2, 14. certamen (*de regno*) defertur ad judicem. 2, 10, 9. certamen Olympicum. 12, 16, 6.

rtior quandoque inſperata victoria, quam ſperata. 20, 5, 3. certiorem alicujus rei facere aliquem. 2, 13, 7.

rva puerum alens. 44, 4, 10.

Cervicibus Aſiae & Graeciae, regnum Maced. imponitur. 6, 9, 7. eſſe in cervicibus, *ſicut nos quoque dicimus, auff dem halſe liegen,* 29, 3, 7. cervicibus jugum ſervitutis excutere. 15, 4, 12.

Ceſſare. non ceſſare quoad aliquid facias. 16, 1, 15.

Ceſſim ire, *pro cedere.* 2, 12, 7.

Chalcid. aliquot populorum Ital. conditores 20, 1, 13.

Chalybs fl. Hiſp. durando ferro aptus. 44, 3, 9. *hinc Sidon. carm.* 2. *verſ.* 46.

Chalybes hujus accolae. 44, 3, 9.

Charillus Lycurgi ex fratre nepos. 3, 2, 5.

Charybdis fabula unde orta. 4, 1, 13.

Cherſonenſium civitates a Phil. expugnatae. 9, 1, 7.

Chion & Leonides tyrannicidae. 16, 5, 12.

Chodion Arſinoes legatus ad Ptolem. 24, 2, 7.

Choraſmi ſubiguntur ab Alex. 12, 6, 18.

Chreſtus Bithyniae rex. 38, 4, 11.

Cibus Scytharum. 2, 2, 8. Bruttiorum. 23, 1, 10. Parthorum. 41, 3, 3.

Ciere bellum, *pro praeliari.* 2, 12, 23. *Ita,* cientes praelium, *Liv.* 10, 28, 8. *&* pugnam ciens, *Tacit. A.* 3, 41, 5. *&* belli ſimulacra ciere, *de ludicra & imaginaria pugna, Virg. Aen.* 5, 585. *&* 674. *quod ex Lucretii quarto exceptum dicit Macrob.* 6, 1. ciere bellum, *pro inſtruere.* 22, 7, 6.

Cilicia occupatur ab Alex. 11, 11, 1. *quamvis ſuſpecta ſit haec mihi lectio. vide Notas. Bongarſius Rhodum ſuſpectam habet, injuria fortaſſis.* in diviſione imp. Alex. Philotae cedit. 13, 4, 12. mox Philoxeno. 13, 6, 16.

Cimbri Mithrid. auxiliantur contra

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Rom. 38, 3, 11. Cimbri Germani. 38, 4, 18. Cimbricum bellum, rapti a Rom. auri Tholoſani poena. 32, 3, 13.
Cimon Athenienſ. dux. 2, 15, 19.
Cingere obſidione. 9, 1, 2. 13, 5, 8. 14, 6, 22. 3, 4, 1.
Circa ſe, *pro in ſe, erga ſe.* 14, 1, 3.
Circumdata obſidio. 5, 8, 1. munitio. 4, 4, 5. circumdare murum urbi. 1, 2, 7. circumdata viae ſilva. 1, 6, 4.
Circumfluentibus quietae felicitatis inſignibus, *id eſt, abundantibus.* 18, 7, 10.
Circumire ſuos *dicuntur duces in acie.* 11, 13, 6.
Circumſcribere ſacrilegium, *hoc eſt, palliare, tegere.* 39, 2, 6.
Circumſpicere, *ſubaudi* animo, *hoc eſt, conſiderare, perpendere.* 14, 2, 6. 21, 5, 10. peregrinos reges, *ſicut Germani: Sich nach frembder hulff umſehen.* 40, 1, 1. latebras. 1, 3, 4. fugam. 2, 12, 26. externa auxilia. 22, 5, 4. novas cauſas belli 31, 1, 8.
Circumſtrepit undique formido belli. 6, 5, 7.
Circumvehi exercitum *ſc. equo.* 11, 9, 3.
Circumvenire, *hoc eſt, decipere.* 1, 8, 13. 27, 1, 7. circumventus inſidiis alicujus. 10, 1, 7. a tot exercitibus circumventus. 16, 2, 6. ancipiti periculo circumventus. 26, 1, 10. 32, 4, 7. circumventus dolo. 27, 1, 7.
Circumvolant aliquem aves. 11, 7, 5.
Cirnus Ariſtaei pater. 13, 7, 2.
Cirrhaeus campus Apollini ſacer. 24, 1, 4.
Citato gradu, *hoc eſt, celeriter.* 11, 2, 5. curſu, *idem.* 2, 9, 11. 11, 15, 3. 14, 6, 5. impetu. 4, 1, 9. itinere mittere. 5, 8, 13. citato agmine. 24, 8, 12.
Civile bellum Caeſ. & Pompeii. 42, 4, 8.
Civili fraude, *hoc eſt, civium (Flori* 3, 22, 14. *appellat* domeſticam 12, 6, 12.
Civis *pro conterraneo.* 11, 4, 4. 1[illegible] 15, 6. *ein Landsman.* cives tui. 1[illegible] 7, 12.
Civitas in civibus, non aedifici[illegible] poſita. 2, 12, 14. *Et hoc praete[illegible] derunt Rom. cum Carthaginem d[illegible] lere vellent. auctor Appian in [illegible] Bell. Pun. pag. 52. f. Vide [illegible] Strab. lib. 8. pag. 246. qui poeta[illegible] citat qui totas regiones urbis n[illegible] mine appellarunt.*
Civitates, *pro populis.* 32, 1, 2. 41, [illegible] 10. 42, 5, 5. *Ita Caeſ. 2. Bell. Ga[illegible] ſub fin. Carnutes, Andes, Tur[illegible] nes, quae civitates, &c. & ali[illegible] ſaepius. vide Scalig. in Euſeb. pa[illegible]* 136. 1. civitatem percipere, *h[illegible] eſt, jus civitatis accipere.* 43, 5, 13
Clarere. clarent Scythae virorum imperio, feminarum virtutibus 2, 1, 2.
Clarus domi Alcibiades, *hoc eſt notus, nobilis etiam potens,* 5, 2, 3. *Caeterum hic Alcib. ſi hoc nomen pro Scauri ponas a Salluſt. Jug. 15. 6. planiſſime deſcribitur Porro elegantius hoc loco loquitu[r] Juſtinus, quam ipſe fortaſſe credi[derat]. inter claros enim magis era[t] hic Alcib. quam inter bonos, u[t] loquitur Tacit. H. 2. 10. 2. Salluſt. Jugurth. 2. 1. Liv. 27. 8* clara femina patris nomine 14, 6, 3.
Claſſis Xerxis 2, 10, 20. claſſem facere. 4, 3, 5. *vide etiam in F.*
Claudere alicui portas. 9, 1, 2. claudere ſe Daphnae. 27, 1, 4.
Claudius pacem cum Pyrrho diſſuadet. 18, 2, 10.
Claudus pede. 3, 3, 5. 6, 2, 5.
Claudicare inceſſu. 6, 2, 6. claudicat regnum imperio. *ibid.*
Clauſum vehiculum, *hoc eſt, undi*-

que *tectum.* 11, 15, 3, clauſi *pro obſeſſis.* 6,5,7. clauſus in cavea. 15, 3, 5.
eadae Theb. oratio ad Alex. 11, 4, 1.
earchus Heracl. tyrannus. 16, 4, 4. occiditur. 16, 5, 10.
ementia Cyri in Croeſum, utrique utilis. 1, 7, 8. clementia mitis. 18, 9, 10.
eofis regnum concubitu Alexandri redimit. 12, 7, 11.
eomenes rex Spart. 28, 4, 7.
eomenes Alex. juſſu Alexandriam aedificat. 13, 4, 11.
eopatra Phil. conjux ſuperinducta Olympiadi. 9, 7, 2. ab ipſa necatur. 9, 7, 12.
leopatra Philippi, Alex. Epir. uxor. 9, 6, 1 a Perdicca in matrimonium petitur. 13, 6, 4. ejus apud Maced. auctoritas. 14, 1, 7.
leopatra Demetrii *Nicatoris*, mox fratris ejus conjux. 36, 1, 9.
leopatra Mithridatis Tigranis uxor. 38, 3, 3.
leopatra Aegyptia duorum fratrum uxor. 23, 8, 2. a poſteriore repudiatur. 38, 8, 9. ad generum ſuum confugit. 39, 1, 5.
leopatra proximae filia, matris pellex. 38, 8, 16. regno praeponitur. 39, 3, 1. majorem F. pellit. 30, 4, 1. a minori necatur. 39, 4, 7.
leopatra hujus F. Cyziceno nubit. 39, 3, 4. ſororis juſſu interficitur 39, 3, 14.
lientela *pro clientibus.* 8, 4, 8.
litus ab Alex. inter pocula occiditur. 12, 6, 3.
ludere ſanguinem, *pro ſiſtere.* 15, 3, 13.
lytus amicus Alex. dimittitur. 12, 12, 8. *hic etiam* Clitus *per i ſcribitur.* 13, 6, 15.
Coaequales. 23, 4, 9.
Coagulum quis invenerit. 13, 7, 10.
Cocalus primus Sicil. rex. 4, 2, 2.
Coccinea paludamenta. 20, 3, 8.
Cocto latere murus. 1, 2, 5.
Codomannus, qui poſtea Perſ. rex & Darius. 10, 3, 7.
Codrus rex Athen. 2, 6, 19.
de Coelo miſſus. 5, 4. 10. coelo tenus extollere, *hoc eſt, ad coelum uſque.* 12, 6, 2. *Vide & ſup.* coelum.
Coepi *per pleonaſmum.* cum prohiberi coepiſſet *pro cum prohiberetur* 14, 5, 9. *Vide & Ind. in Nep.* coepit cenſere. 4, 5, 2. *cenſuit.*
Cogere aliquos in pacem. 32, 4, 8.
Cogitata res. 21, 4, 4. *vide Cl. Bernecc. Cap. Suet.* 75, 8. *a.*
Cogitare imperia. 19, 2, 6. *ita fere* hoſtem, fratrem. 42, 4, 4. *quamvis alii priori loco* agitarent *reſcribunt; nec male, ut opinor.* cogitare non minus in ſecundis adverſa, quam in adverſis ſecunda. 31, 2, 2. non cogitare rei utilitatem. 31, 6, 1.
Cognatio Dario juncta cum priſtinis regibus fuit. 1, 10, 13. cognatio Bubaris *pro affinitate.* 7, 4, 1. arctiſſima cognatione junctus alicui. 8, 6, 4.
COGNITIO virtutis, ignoratione vitiorum, minus proficua. 2, 2, 15.
Cognito, *hoc eſt, ubi cognitum eſt.* 2, 5, 13. 27, 3, 8. 32, 1, 12. 32, 3, 16. *ſimilia vide inf.* in Petito & Quaeſito.
Cognominare, *pro nominare.* 4, 2, 1. 7, 1, 1. 15, 2, 11.
Cognoſcere, *pro reſcire.* 3, 5, 4. cognoſcere adulterio aliquam. 5, 2, 5. 22, 1, 13.
Cohors regia, *die Leibgwardy.* 5, 11, 9. cohors Alexandri. 17, 2, 2.
Coire cum al. *pro ſocietatem inire.* 5, 1, 8. *pro convenire.* 9, 6, 1. in hunc locum res tot coiere

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

mirae. 4, 1, 7.

Colchi Iſtrorum conditores. 32, 3, 15.

Colere amicitias utilitate, non fide. 9, 8, 9.

Collatio, *pro comparatione*. 2, 2, 14. *pro contributione ſeu indictione*. 16, 3, 9.

Colligere infamiam, *pro haurire, trahere*. 3, 4, 10. vocem & ſpiritum, *hoc eſt, recitere*. 6, 8, 11. corpus. 33, 2, 2. infirmitatem ex aegritudine. 38, 2, 2.

Colliſio. ex colliſione partus abjecti mortua. 11, 12. 6.

Collocare filiam, *pro elocare*. 9, 6, 2.

Colluvies populi paſſim collecta. 2, 6, 4.

Colluvio hominum. 5, 6, 6. *ſic & alluvio dicitur*.

Colonia Maced. in Aegypto. 11, 11, 13. in Indis. 13, 4, 21. Herculi ſacra. 16, 3, 4. colon. erga conditores ſuos amor. 28, 1, 6. 31, 8, 1. 37, 1, 1.

Comanus regulus Gallus. 43, 4, 4.

Commeſſatio, *Schlafftrunck*. 12, 13, 7. *vide Cl. Bernecc. Domitian.* Sueton. 21, 4,

Cometes. 1. 9, 7.

Cometes inſignis magnitudinis apparet. 37, 2, 2.

Comitari, *paſſive*. 30, 2, 4.

Comitate & obſequio gratiam Tiſſaphernis demeretur Alcib. 5, 2, 5. *adde Curt*. 8, 8, 12.

Comitatior, *hoc eſt, qui plures habet comites*. 27, 2, 7.

Commeatus. marinis commeatibus hoſtes intercludere. 4, 4, 5. commeatus maligne praebere. 5, 2, 14. *ante dixerat* ſtipendia praebere. commeatibus inſtruere aliquos. 16, 3, 11. prohibere commeatus. 18, 7, 6. commeatum a populo petere, *id eſt, abeundi licentiam*. 18, 7, 9.

Commendare aliquem apud alterum, *hoc eſt, fidei ejus committere, ſive deponere (ut explica Vlp. in l. 186. de V. S.)* 35, 2 1. commendat eum pulcritud formae. 36, 2, 11.

Commentum, *pro arte, invent* 23, 3, 1. 32, 3, 8. 32, 4, 7. *pr conſilio, ein anſchlag*. 21, 4, 2 *pro inventione, ſive modo inveniendi*. 22, 4, 3.

Commercium pecuniae petere d piratica 9, 1, 5.

Commilitium. 5, 10, 3. *vide Savaron. in Apollin. pag*. 462. *in Flor*. 4, 4, 3.

Committere bellum, *pro pugnam* 5, 4, 1. 22, 8, 8. praelium. 2 14, 9. & *pro incipere*. 2, 12, 7 15, 4, 22. 22, 6, 6. *adde Flor. Ind. Ita Virg. Aen*. 5, 113. committere alicui ſummam belli. 1, 6 8. judicium de ſe religioni & fortunae. 1, 10, 3. ſalutem navibus. 2, 12, 15. tutelam filiorum alicui. 4, 2, 5.

Commovere miſericordiam. 4, 4, 1.

Communicare cum peregrinis, *neutraliter pro converſari*. 36, 2, 15.

Commune Graeciae concilium. 8, 1, 4. communis eloquentiae patria Athenae. 5, 9, 9. communis libertatis vindex adjuvandus. 5, 10, 1. communis hoſtis communibus viribus ſummovendus. 9, 3, 7. communi facto levantur crimina. 12, 10, 10.

Commutare cum aliquo loricam. 3, 1, 8.

Comparatio Epamin. cum telo. 6, 8, 2. Cononis cum tempeſtate. 6, 2, 16. item Xerxis. 7, 4, 7. Aetolorum cum Romanis 28, 2, 4. Philopoemenis cum Flaminio. 31, 3, 4 Rom. cum Mithrid. 38, 7, 1. in comparatione damnatorum pluris fuit ultio quam injuria. 3, 7, 6.

Com-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

omparare. fortunae Candauli nullus comparandus. 1, 7, 14. facinus nulli tyranno comparandum. 4, 3, 1.
mparativus pro poſitivo. V. infra dexterior. petulantius. 7, 3, 4.
omparatum par ducum. *verbum gladiatorum. vide Lipſii Saturnalia.* 2, 19. *p. & Cl. Bernecc. ad Caeſar. Sueton.* 10, 3. *b. Ita Liv.* 30, 28, 6. Scipio & Annibal. velut ad ſupremum certamen comparati duces. componere, *vocat Petron. in Satyr.*
ompedibus aureis fratrem ſuum vincit Artaxerxes. 5, 11, 4. Darium duces ſui. 11, 15, 1.
ompellere in fugam *pro pellere.* 4, 4, 9, ad defectionem compellere civitates. 5, 2, 2. compulſus a populo regnum ſuſcepit. 7, 5, 10. compelli ad hanc neceſſitatem. 8, 1, 10. compulſus precibus amicorum redire. 9, 7, 6. 12, 13, 5.
ompendium per ducere maria ad navigationis commodum. 2, 10, 26.
ompenſatio mercium, *hoc eſt, permutatio*, in uſu Laced. 3, 2, 11.
omperit, *audit, diſcit. Sie erfahrts.* 2, 4, 26.
omperta ſtupri, *hoc eſt, manifeſta, & quaſi convicta.* 11, 11, 5. *ita Liv.* 22, 57, 2.
ompeſcere petulantiam alicujus ferro. 7, 3, 6.
ompetere, *pro ſimul petere, & hinc* competitores. 13, 2, 1.
ompingere in vincula. 16, 4, 17.
omplecti animo conjugem & liberos. 12, 3, 2.
omplorationem edere. 11, 9, 16.
omponere, *pro diverſa colligere.* Praef. 3. hiſtoriam, *pro conſcribere.* Praef. 1. inſidias in montibus. 1, 8, 11. non compoſitum hoc eſt in dulcedinem fabulae ab antiquis, *pro confictum.* 4, 1, 17. compoſitis ordinatiſque Macedoniae rebus. 8, 6, 3. componere leges, ſenatum, annuos magiſtratus, reip. formam. 17, 3, 12. pacem cum aliquo. 18, 2, 6.
Comprehendere epiſtolas, *pro intercipere.* 20. 5, 12. comprehenſus morbo toto corpore. 23, 2, 4. lue peſtifera. 32, 3, 9.
Comprimere bellum. 5, 10, 6.
Comum Italiae, Gallorum colonia. 20, 5, 8.
Concedere aliquo, *hoc eſt, proficiſci.* 3, 4, 12. 5, 6, 10. 12, 13, 4. in imperium alicujus, *hoc eſt, venire in poteſtatem.* 4, 2, 3. concedere alicui vitam, patrimonii partes, & urbem aliquam. 1, 7, 7. alicui victoriam. 15, 2, 6. concedere in matrimonium alicujus. 24, 2, 10. in lectum alicujus. 26, 3, 7. concedebat adduci ſe poſſe ut Romanis pareat. 30, 3, 9. concedere vocationem quinquennii. 38, 3, 9.
Conceptio per plures viros maturior, ex ſententia Spartanorum. 3, 4, 6. *Adde Strabonem lib.* 6. *pag.* 193.
Conciliare, *pro parare.* 5, 2, 7. conciliat aliquem alicui cognatio alicujus. 7, 4, 1.
Concilium Graeciae. 8, 1, 4. a Phil. lectum. 9, 5, 2.
Concio. ad concionem vocare. 14, 1, 10. in concionem vocare. 16, 1, 9.
Concipere iram animis. 5, 10, 13. concepit Olympias Alexandrum non ex Philippo, ſed ex ſerpente. 11, 11, 3.
Concitor belli. 9. 6, 21. *ita* concire milites, *Liv.* 3, 53, 4. *quamvis in reliquis edition.* concitator *reperiatur, proximiore ad*

Juſtini

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Juſtini genium formula , ut & 5, 1, 1.
Concordare. 1, 10, 1. 27, 3, 7. *a Muſica petita tranſlatio , ſicut apud nos ubereinſtimmen.*
CONCORDIAE vires. 16, 2, 1. 34, 1, 1. concordiam alicujus deprecari, *id eſt, conſenſum*. 17, 2, 9.
Concubia nox. 22. 8, 9.
Concurrere. 3, 5, 14. 29, 3, 2. & 5. *proprie eſt praelium auſpicari, quod curſu fere fieri ſolebat, ut telorum jactum anteverterent, ut* 2, 9, 11. *quale exemplum erat in Tacit. A.* 6, 3, 5. *Appian. de bell. Parth. pag.* 159, 2. *& aliis. vel aliquando, ut citius ad gladios, tanquam certiora gravioraque tela, devenirent, quae verba fere ſunt Taciti, alio quodam loco. Tertia ratio eſt Appiani, in de bell. Civil. lib.* 2. *pag.* 477. *b. vel, quoniam pro curſu plurimum concitantur tela, teſte Liv.* 34, 38, 3. concurrere ad arma. 3, 5, 3. 12, 1, 6. concurrunt vires totius Orientis ad unam urb. oppr. 5, 1, 9. concurrunt omnia regna Gr. ad commune incend. exting. 5, 1, 5. concurrere inter ſe *pro praeliari*. 13, 1, 15. populi concurunt ad aliquem, *id eſt, decurrunt, opem implorant*. 19, 11, 9. praelio concurrere. 30, 4, 15.
Concurſus. Barbarorum concurſu interficiuntur Amazones. 2, 4, 16.
Condere, *pro occultare*. 24, 6, 4. *ita Virg. Aen.* 4. 177. *pro ſepelire.* 7, 2, 1. *pro reformare, & quaſi ex integro condere (ut noſter* 2, 15, 1. *loquitur)* 18, 4, 1. 19, 1, 1. *ita accipiend. Plin.* 6, 14. *p.* condere regna. 2, 1, 3. urbes. 2, 4, 14. conditum dicitur genus hom. a Deucal. 2, 6, 11. velut novam civitatem legibus condere. 2, 7, 4. condere moenia. 2, 12, 4. urbem ex integro. 2, 15, 1. condere corpu[s] alicujus in templo. 12, 15, 7. co[…]loniam 16, 3, 7. conditur gen[…] urbis ex integro. 18, 3, 19. condere imperium Poenorum. 19, […] 1. condere intelligentiam ſo[…]mniorum 36, 2, 8.
Condicere inducias, *pro facere.* […] 7, 14. tempus, locum coeund[…] 15, 2, 16.
Condiſcipulatus. 12, 6, 7.
Conditio *pro ſtatu, ratione vivend[…]* 6, 3, 12. conditionem proponer[…] 1, 6, 6. conditio regionum. 2, […] 12. conditio naturalis fatorum. […] 2, 13. ſtatutis conditionibus *pa[…] puta.* 6, 1, 3. cum conditionib[…] pacis aliquem mittere aliquo. […] 4, 2. conditionem accipere. 1[…] 5, 4. conditiones pacis exponer[…] 30, 3, 8.
Conditor imp. Perſ. Cyrus. 2, 10, […]
Conducere militem. 9, 1, 9.
Conferre in hiſtoriam, *hoc eſt, hiſt[o]rice conſcribere.* Praef. 1. confer[re] ſe aliquo, *hoc eſt, proficiſci.* 3, […] 12. in aliquem aliquid, *hoc e[ſt] dare alicui quid.* 10, 1, 3. regnu[m] ſeptem virorum virtute quae[…]tum in unum collatum eſt. 1, 1[…] 11. collatis viribus praelium c[…]peſſere. 2, 12, 21. pecunia colla[…] ab univerſa Graecia in ſtipe[n]dium belli. 3, 6, 4. conferre cup[…]de ad praeſidium ſalutis ſuae. 1[…] 3, 9. ſtudium placendi a virgi[…] in matrem. 26, 3, 4.
Confertiſſimi, *hoc eſt, denſiſſimi.* […] 1, 13. 11, 14, 5. 12, 3, 5. 24, […] 9.
Conficere bellum, *hoc eſt, finire.* […] 14, 10. confici curis. 11, 13, […] conficere iter. 12, 3, 5. omne be[l]lum in aliquo. 32, 1, 7.
Confidere propriis viribus 3, 2, […]
Configere telo. 12, 13, 8.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Confirmare ſua voce aliquem *pro in officio continere.* 14, 11, 7. ſe invicem. 15, 2, 16.

Conflagrat coelum omne. 37, 2, 2.

Confluere. confluunt auxilia ad commune incendium exting. 1, 7, 9. confluunt bella velut conſpiratione quadam ad opprimendam Macedoniam. 7, 6, 4.

Confluens Danubii & Sabi. 32, 3, 8.

Confluentia auxilia, *ſunt undique convenientia.* 1, 7, 9. bella, *ſunt undique ingruentia.* 7, 6, 4.

Confoſſus multis vulneribus. 11, 15, 5.

Confugere, *pro fugere.* 14, 2, 2. *& hoc frequens eſt Latinis, adde & noſtratibus, compoſitum, pro ſimplici poni. vide etiam Senec. epiſt.* 58. *p.* confugere ad arma. 8, 5, 1.

Confundere. confuſa corporum lineamenta ſpatio temporis. 3, 5, 11. confuſus turba querelarum. *id eſt, perturbatus.* 32, 2, 3.

Congredi praelio. 4, 4, 9. 15, 2, 6.

Congreſſio, *pro praelio.* 6, 4, 12. 8, 1, 12. 11, 16, 10. 22, 3, 9. 27, 3, 2. 33, 1, 6. congr. navalis praelii. 2, 12, 8. nav. certaminis. 4, 5, 1. prima belli congreſſione, *hoc eſt, primo ſtatim conflictu.* 15, 1, 6. 31, 6, 7. congredi cum hoſte. 12, 16, 11.

Conjicere aliquem in carcerem. 2, 15, 19.

Conjunctio, *pro affinitate.* 6, 3, 8.

Conjuratio 7. Perſ. adverſus Magos. 1, 9, 19.

Conon Athen. dux. 5, 5, 4 victus. Cypri exulat. 5, 6, 10. & 6, 1, 7. claſſi Perſarum praeficitur. 6, 1, 9. Xerxem adorare noluit. 6, 2, 13. Athenas reſtituit. 6, 5, 9.

Conquievit animus caede ſatiatus. 12, 6, 5.

Conſalutare aliquem regem. 11, 7, 12.

CONSCIENTIAE vis. 8, 2, 4. conſcientia delictorum terreri. *ibid.* conſcientiam publicam purgare. 31, 4, 3.

Conſciſcere ſibi mortem, *hoc eſt, ſe ipſum interimere.* 13, 1, 5. 19, 3, 12.

Conſciſſa foſſis terra. 2, 1, 20.

Conſcribere exercitum ex colluvione hominum. 5, 6, 6.

Conſectari, *pro inſectari.* 2, 12, 20. 9, 7, 4. aliquem ſtricto gladio. *ibid.*

Conſentire in aliquem regem. 13, 4, 2.

Conſequi Graeci praeceptis philoſophorum nequeunt quod Scythis natura dat. 2, 2, 14. conſequi ultionem. 2, 4, 8. gloriam. 6, 3, 6.

Conſerere praelium. 7, 2, 12. 24, 5, 5. manum. 9, 8, 15.

Conſidere in regione al. 2, 4, 2. *Noſtri, ſich niederlaſſen zu wohnen.*

Conſilium, *hoc eſt, mentem, ſeine meynung.* 2, 10, 16. conſilii dubius. 2, 13, 1. conſilium in futura formare. 1, 10, 16. conſilia belli deteguntur. 2, 10, 18. conſilium inire pontis interrumpendi. 2, 13, 5. conſilio vincere aliquem, *perſuadere alicui.* 2, 13, 7. in conſilio deliberarunt, *in ipſo coetu conſultantium.* 11, 3, 8.

Conſiſtit in eo propoſitorum alicujus ſumma. 24, 4, 5.

Conſolatus. *paſſive.* 22, 9, 4.

Conſortium regni, ſpiritus. 21, 1, 7.

Conſpectioris ingenii, *hoc eſt, alacrioris, erectioris.* 11, 5, 3.

Conſpirare in necem alicujus. 16, 5, 12. in deſtinatam mortem. 20, 3, 4.

Conſpiratio, *pro concordia.* 34, 1, 1. conſpiratius, *hoc eſt, ardentius, & magis unanimi conſenſu.* 3, 5, 3.

Conſtare. conſtat apud aliquem

ratio

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ratio otii alicujus. *praef.* 5.* conſtant fatis praedicta. 12, 13, 5.
Conſtans fama. 25, 5, 4.
Conſtantia morientis Olymp. 24, 6, 12.
Conſtantia *pro animoſitate.* 13, 3, 8. 14. 1, 4. 15, 3, 9.
Conſtituere templum, *pro ſtatuere, aedificare.* 43, 1, 12. conſtituta dies. 1, 10, 7. conſtituere aliquem regem. 1, 10, 10. conſtituere ſedes in aliqua reg. 2, 4, 11. conſtituere fundamenta incrementorum creſcenti regno. 7, 1, 12. conſtituere unum regnum ex multis gentibus. 8, 6, 2. conſtituitur rex a pop. 10, 3, 5. conſtituere divinos honores & templa alicui. 42, 3, 6.
CONSUESCENDI, *hoc eſt, aſſueſcendi*, legibus taedium metus religionis evincit. 3, 3, 10.
Conſuetudo ſtupri. 8, 6, 6. conſuet. ſolennis. 9, 8, 9.
Conſules Carthag. 31, 2, 9.
Conſulere *pro deliberare.* 2, 15, 3. 34, 3, 3. *pro ſtatuere.* 1, 7, 10. 2, 15, 8. 5, 3, 6. *pro conſilium petere.* 3, 3, 11. 3, 5, 4. *pro mederi.* 6, 6, 2. *pro facere.* 42, 5, 4. oracula, *hoc eſt, interrogare.* 11, 11, 2. in rem, *hoc eſt, conſilia, opemque rei accommodam praebere.* 2, 15, 16. conſulere quid crudelius in aliquem. 1, 7, 10. gravius in aliquem. 2, 15, 8. laboribus Graeciae, *curare ut labores Graciae deſinant.* 6, 6, 1. conſultum velle ſaluti ſuae. 11, 14, 4. conſulere multa crudeliter. 42, 5, 4.
Conſulto cedere hoſtibus. 1, 10, 22.
Conſumere, *pro ſenſim conficere.* 12, 5, 8. conſumi, *pro perire, confici.* 5, 1, 10. 5, 6, 5. conſumpti bello, *pro praelio caeſis.* 9, 4, 4. praelium conſumit omnes. 3, 5, 11. conſumere urbem incendio. 5, 8, 4. conſumpta aetat corpora. 12, 8, 12.
Conſumere, *pro perficere.* 2, 1 6. 12, 5, 12. operis totius glo riam. 9, 8, 21.
Conſurgere in aemulationem. 1 15, 11.
Contemnere infantiam regis, *eſt, regem tanquam infantem.* 7 2, 7. legem & regem contem nere. 9, 5, 2. praedicta magorun 12, 13, 5.
Contemptum hoſtium ſibi deme re. 7, 6, 5.
Contemplatio liberorum *pro conſ deratione, reſpectu.* 7, 5, 7. cor templ. juſtitiae. 8, 3, 14.
Contendere, *hoc eſt, ire.* 2, 8, *proficiſci.* 5, 2, 2. 11, 2, 5. I contend. rus. 1, 2, 6. *pugnar* 5, 5, 5. *niti.* 6, 3, 8. *affirmare.* 4, 9. contendit manere *in Sicili* 4, 5, 4. contendebat ne. 6, 3, contendere vario ludicroru genere. 7, 2, 14. contendere ac verſus vires hoſtium, non ac v. calamitates. 11, 12, 13. don inter ſe contendere. 15, 2, contendere armis cum aliqu 24, 2, 4. equo, curſu, viribu 37, 4, 2.
Contentio inter Xerx. & Artem admodum fraterna. 2, 10, 1 contentio eſt inter aliquos d al. re. 2, 1, 5.
Contentus. non contenta regni te minos tueri. 1, 2, 8. contentu praeſenti ſtatu. 3, 1, 6. non con tentus ſummovere bella. 7, 6, 13
Continens, *terra, quae inſulis o ponitur. Thucyd.* 1, 1, 10. ἤπειρο *vocat. noſtrates das veſte lan* ex continenti, *continuo.* 1, 9, 19 5, 3, 7. 5, 5, 3. *Hinc hodiern Galli habent ſuum* incontinent.
CONTINENTIA morum bono rum mater. 2, 2, 10. contin Rom. exempla. 18, 2, 7. & 9

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

cont. Viriathi. 44, 2, 11.

ontingere. quod cum non contigiſſet, *pro non factum eſſet, non fieri potuiſſet.* 5, 9, 14. ſorte alicui contingit Occidens. 12, 2, 1.

ontinere. continentur ejus libris omnium ſec. res geſtae praef. 2. quos vincula, non caſtra continuerant. 5, 6, 9. parvus ad continendam civitatem exercitus. 5, 8, 11. quibus epiſtolis bellum Agidis continebatur. 12, 1, 4. contineri meretricis audacia non poteſt parietibus regiae domus. 30, 2, 1. continere ſe, *id eſt, non aggredi quos poſſis.* 42, 4, 6.

ontinuae mortes. *hoc eſt, parvo intervallo altera alteram ſubſequentes.* 16, 1, 1. *ita* cont. praelia. 31, 3, 1. frigora. 2, 2, 9.

ontinuare. non tantum bellorum continuaretur. 2, 2, 12. continuatis manſionibus. 13, 8, 5.

ontio, *pro coetus, berſamlung.* 22, 7, 11. *pro auditoribus.* 2, 8, 8. 2, 15, 9. 4, 4, 1. 11, 2, 8. 12, 11, 8.

ontinuari. 22, 7, 9.

ontra decus regium, *pro ſecus quam regem decebat.* 12, 12, 12. contra verſa vice. 1. 17.

ontrahere perjurium, *pro committere.* 3, 7, 15. *ita* nefas. 24, 3, 8. auxilia. *pro congregare & convocare.* 1, 6, 10. 4, 4, 8. 8, 5, 2. 12, 2, 13. *ita* milites. 12, 1, 9. & exercitum. 13, 3, 8. odium, *pro parere.* 5, 1, 6. *ita* invidiam. 5, 2, 4 & offenſam. 28, 1, 3. morbum ex dolore, *pro incurrere.* 10, 2, 7. *ita* offenſam. 17, 3, 16. & contemptum. 39, 1, 1. contracta Graecia. 2, 12, 19. inopia multorum dierum contrahit peſtem. 2, 13, 12. contrahere minus perjurii. 3, 7, 15. plus invidiae quam gratiae contrahit virtus alicujus ap. al. 5, 2, 4. contrahere exercitum & naves. 13, 5, 7. ſaginam corporis, oculorumque valetudinem ex luxuria. 21, 2, 1. ſenatum in gymnaſio. 22, 2, 10. fidiſſimos amicorum domum contrahere. 26, 1, 8. matrimonium contrahere. 26, 3, 3.

Contremere aliquem. 32, 4, 14.

Contribuere in unam cohortem, *hoc eſt, conjungere.* 12, 5, 8. *vide Lipſii notam 37. in Senec. 6. de benef. adde Liv.* 31, 30, 5. 23, 5, 5. 23, 19, 4. 33, 20, 8. 36, 35, 9. 39, 26, 2. *& Curt.* 5, 3, 26.

Controverſia inter Xerx. & Artemenem de ſucceſſione. 2, 10, 3. controv. referre, *pro movere.* 37, 4, 5. *Sic &* controverſiam referre de aliqua re. 2, 10, 3.

CONTUMELIA regis, ut parentis, aequo animo ferenda. 15, 3, 10. *Simile dictum extat in Liv.* 27, 36, 12.

Contumelioſus. 5, 4, 13.

Convaleſcere, *pro adoleſcere, robur acquirere.* 3, 2, 7. 3, 4, 1. 18, 4, 1. 36, 2, 18. convaleſcere ex vulnere. 5, 3, 4.

Convenire, *pro complacere.* 9, 5, 3. pax non convenit, *pro de pace non convenit.* 30, 3, 13. *vide etiam Nonium in* convenire. conveniunt vultus ſimilitudo, & expoſitionis tempora & paſtoris confeſſio. 1, 5, 4. quae pax non ipſis civitatibus convenit, ſed a victore fertur, non pax, ſed ſervitus habenda. 9, 5, 3. non convenire de praeda. 15, 4, 23. convenit alicui cum aliquo de pace. 21, 2, 6. convenerunt legati ad Antiochum. 31, 4, 3.

Convertere, *pro vertere.* 3, 2, 1. convertit, *pro vertit, hoc eſt, verſum eſt.* 36, 2, 16. *ita Salluſt. in Catil.* 6, 10. oculos, ſuſpenſa ora in aliquem convertere. 5, 4, 10. convertit exercitum Thebas. 11, 3, 6.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

converſum eſt auxilium eorum in exitium. 16, 4, 18. converti ad deſtinatum facinus *pro convertere ſe.* 21, 1, 6. convertere animum ad templa *ſcil. ſpolianda.* 24, 6, 4. convertit hoc in diſciplinam religionemque. 36, 2, 15. convertere vires ſuas in pernic. mutuam. 39, 5, 4.

Convexa vallium, *pro concavis, hoc eſt, cavae valles.* 2, 10, 24. *ita videtur uſurpare Virg. Aen.* 1, 314. & 4, 451.

CONVITIA non decent miſeros. 14, 4, 4.

Convitiis agitare, *pro inceſſere.* 14. 3, 8.

Convivia publica Spartae. 3, 3, 4. convivia credula habere inter ſe. 2, 10, 10.

Convulnerare, *pro vulnerare.* 2, 6, 20.

Copia *pro facultate.* 2, 12, 2. 34, 2, 1. *pro numero.* 3, 2. copia, *pro commeatu, cibariis.* 5, 8, 2. 38, 10, 8. *Ita Caeſ. de Bell. Gall.* 4, 4. *Frontin. Strateg.* 3, 4, 3. *Veget. de Re Milit.* 3, 3. *pro exercitu.* 12, 2, 17. 15, 2, 17. 23, 1, 17. *pro ſubſtantia, bonis.* 13, 6, 2. copiarum praebitio (*Commiſſ*) 38, 10, 11.

Corcyra a Ptolem. Pyrrhi, cum 60. tantum viris capitur. 25, 4, 8.

Corinthii Laced. irati & quare. 5, 10, 13. Demoſth. eloquentia perſuaſi favent Athen. 13, 5, 10. Corinthi, concilium totius Graeciae. 9, 5, 1. 11, 2, 5. exulat Dionyſ. 21, 5, 2. Corinthus diruitur. 34, 2, 6.

Cornu, *pro acie.* 5, 11, 10.

Corona aurea, gratulationis ergo offertur Alex. a Tyriis. 11, 10, 10. *& hoc frequens fuit apud veteres. apud Curt. unum invenia exemplum.* 4, 5, 19. *& Diod.* 17, 84. *f.* 17, 49. *p. apud Livium prope infinita. vide* Liſ. *in Admirand.* 2, 9. Pauſaniae regicidae imponitur ab Olymp. 9, 7, 10. legatis Rom. donatur a Ptolem. 18, 2, 9. geſtatur a Clearcho Heracl. tyranno. 16, 5, 11. Coronis laureis milites ſuos inſtruit Philip. contra ſacrilegos. 8, 2, 3. coronae poſt victoriam ſumi ſolitae. 9, 4, 1. *ideoque etiam qui praedae partem Diis ferebant*, coronati *id agebant.* 18, 7, 13. ſub corona vendere. 8, 3, 3. 11, 4, 7. 34, 2, 6. coronas inter epulas ſolebant ſumere. 9, 4, 1.

Coronati vitrico ſuo occurrunt Lyſim. filii. 24, 3, 5.

Corpora ad ſepulturam poſcere, victoriae conceſſae ſignum Graecis. 6, 6, 9. *& hic mos ex Thucyd. paſſim apparet.* corpora duo fiunt de uno populo. 3, 2, 2. civitas per multa membra diſſipata in unum corpus redigitur. 5, 10, 11. veluti unum corpus Macedoniae fecit. 7, 1, 12. unum corpus equitum pedeſtriumque copiarum invicti exercitus facere. 7, 6, 9. unus ex corpore militum. 14, 2, 11. regem ex ſuo corpore creare. 18, 3, 9. Achaei unum corpus & unum imperium habent. 34, 1, 2.

Corpuſculum florum *pro faſciculo* Praef.

Corrigere veterem offenſam alicujus novis meritis. 35, 2, 3.

Corripere, *hoc eſt, invadere.* 15, 1, 9. corripi, *pro urgeri multitudine, ubermant werden.* 1, 9, 22. *pro comprehendi ad poenam.* 3, 1, 8. 12, 11, 8. correptus infirmitate. 28, 3, 2.

Corrumpi ab hoſte, *de eo cui praemia promittuntur.* 14, 1, 13.

Corruptus. corruptior vir muliere. 1, 3, 1. corruptus ſucceſſu rerum. 36, 1, 1.

Cothurni regum tragicorum. 16, 5, 11.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

anaus Athen. rex. 2, 6, 8.
aſſus (*vide Licinius*) cum omni exercitu caeditur. 42, 4, 5.
aterus in Antip. locum Maced. praeficitur. 12, 12, 9. naſcendo regi tutor conſtituitur. 13, 2, 14. regiae pecuniae cuſtos. 13, 4, 5. Antig. juvat contra Perdicc. 13, 6, 9. occiditur. *quamvis ibi legatur* Polyperchon, (*ſed hic Juſtini error eſt.*) 13, 8, 7.
eare magiſtratus. 3, 3, 2. ſibi odium apud regem aliqua re. 31, 4, 8.
edere ſe fidei medici. 11, 8, 5. cuſtodiam corporis ſui alicui. 12, 12, 3. aurum terrae. 18, 4, 6.
edibilia in eo omnia faciebat vigor. ing. 5, 5, 7.
edula convivia. 2, 10, 10.
emare mortuos. 9, 7, 11. 19, 1, 11. Alcib. vivus crematur. 5, 8, 14.
epundia inſtrumenti muſici genus. 30, 1, 9.
eſcere ad ſumma a ſordidis initiis. 2, 6, 1. ebrietate creſcente inter epulas. 7, 2, 3. creſcit deſperatio alicui. 11, 9, 3. crevit Alexander ſub Ariſtotele doctore. 12, 6, 8. creſcit ſeditio. 13, 3, 3. creſcunt alicui animi. 19, 1, 8. creſcit licentia. 30, 2, 1.
retenſes Demetrium *Soterem* in regnum reſtituunt. 35, 2, 2. Cret. legum celebritas. 20, 4, 4.
rimen facinoris. 2, 1, 5. crimini alicui dare. 8, 1, 5.
iminari aliquam rem apud aliquem. 6, 1, 4.
riminationes. 12, 14, 3.
itias Ath. tyr. ſaeviſſimus. 5, 9, 15.
roeſus rex Lydorum. 1, 7, 3. capitur. 1, 7, 5.
rotonienſes Graecorum colonia. 2, 3. vincuntur a Locrenſ. 20, 3, 6. Croton. torpor. 20. 4, 1. bellum cum Dionyſ. 20, 5, 1.
uci affixus a patre ſuo Cartolo. 18, 7, 15. crucibus ſupplicia luunt Scytharum ſervi. 2, 5, 7. & Hanno Carthag. 21, 4, 7.
Cruciat aliquem major ſolicitudo. 6, 3, 9. cruciatus tanto dolore. 12, 13, 9. cruciari ſcelere, innoxia morte alicujus. 32, 3, 3.
Crudelitas Parthica. 39, 1, 4. crudelitatem Aſtyagis perfidia compenſat Harpagus. 1, 6, 9. Cyro exprobrat Tamyris. 1, 8, 13. ob crudel. Mithrid. Parthus regno a ſuis pellitur. 42, 4, 1. CRUDELITATE alienantur ſocii. 22, 4, 1.
Crudeſcente ira. 8, 4, 4.
Cubantem caenare, inuſitatum Annibali. 32, 4, 14.
Culinarum inſtrumenta in exercitu Antiochi argentea. 38, 10, 4.
Cültus *pro forma veſtium*, *Gallice* la mode. 12, 3, 10. cultus literarum utrique ſimilis. 9, 18, 8. juxta cultum priſtinae fortunae haberi. 36, 1, 6.
Cultius progredi quam al. 3, 3, 5.
Cum. fortuna regis non eſt mutata cum duce, *una cum duce, quamvis mutatus dux ſit*. 2, 14, 4. cum amore popularium adminiſtrare regnum. 7, 2, 5. cum contemptu hoſtis in ferrum ruere. 11, 14, 1. cum belli comminatione aliquid poſtulare. 12. 2, 9. cum ſtupore regis ſine noxa diſcurrit exercitus. 12, 7, 8. cum ſummo labore & peric. 12, 7, 13. cum gratulatione reverterunt. 12, 8, 17. cum multis lacrymis & lamentatione flebili. 18, 6, 5. cum admiratione navigantium. 30, 4, 16.
Cumulus poſtremus domus ſuae ruinae acceſſit. 17, 1, 1. his malis deletus exercitus velut quidam aerumnarum cumulus acceſſit. 22, 7, 1.
Cupere aliquem perditum. 42, 2, 11.
Cuphithes Indi. 12, 8, 10.
Cupiditas Alex 21, 6, 4. IMPERII

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

odium parit. 5, 1, 6. DIVITIArum eſt, ubi & uſus. 2, 2, 11. cupiditas non terminatur apud hunc ullo modo. 21, 6, 4.

Cupitus, *hoc eſt, deſideratus*. 42, 1, 9. *ita* cupito reditu. *Vell.* 2, 43, 5.

CURA ſalutis, quam dignitatis potior. 5, 3, 4. curam habere annuli. 43, 5, 15.

Curare vulnera. 12, 8, 6. curatio vulneris. 12, 9, 13.

Curetes Hiſpani. 44, 4, 1. *Legendum potius* Cunetes. *vide Notas.*

Currere, *pro accurrere, advenire.* 9, 7, 10.

Curſum in Afr. dirigere *de itinere maritimo*. 22, 5, 1. 31, 2, 5.

Cuſtodire pacem cum aliquo factam ſumma fide. 31, 4, 6.

Cuſtos legum apud Spart. Senatus. 3, 3, 2. cuſtodes corporis etiam ex Perſis legit Alex. 12, 12, 4. cuſtodibus aſſignari, *pro tradi in cuſtodiam*. 14, 4, 21. cuſtodia regis, *hoc eſt, incolumitas*. 2, 6, 18. ad cuſtodiam corporis ſui ſatellitum auxilium obtinere. 2, 8, 10.

Cyclopes olim in Sicilia. 4, 2, 2.

Cydnus Ciliciae fl. 11, 8, 3. 11, 14, 4

Cygnaea Amyntae uxor. 7, 4, 5.

Cynaegiri Athen. virtus. 2, 9, 16.

Cyneas Pyrrhi legatus ad Rom. 18, 2, 7.

Cypriae virgines dotem vulgato corpore quaerebant. 18, 5, 4. Cyprus in ditione Ptolem. 15, 1, 5. Cypri, *pro in Cypro*. 6, 1, 7.

Cyra, mons Africae. 13, 7, 5.

Cyrene acquiritur a Ptolemaeo. 13, 6, 20. conditur. 13, 7, 1. nomen a virgine accipit. 12, 7, 11. Cyren. regnum teſtamento ad Rom. devenit. 39, 5, 4.

Cyrus exponitur. 1, 4, 7. nutritur a cane. 1, 4, 10. 44, 4, 16. Perſas concitat. 1, 6, 4. avo regnum aufert. 1, 6, 17. Babylonios vincit. 1, 7, 3. Croeſum. 1, 7, 5. caeditur a Scythis. 1, 8, 10. 2, 3, 3. 37, 3, 2. regnavit annos triginta. 1, 8, 14 ejus capiti inſultatur. 1, 8, 13.

Cyrus minor Lydiae praeficitur patre. 5, 5, 1. compedibus aurei vinctus. 5, 11, 4. bellum cum fratre gerit. 5, 11, 5. interficitur. 5, 11, 9.

Cyzicenus bellum cum fratre gerit 33, 2, 14. Tryphaenam interficit 39, 3, 17.

D.

DAci Getarũ ſoboles. 32, 3, 18

Daedali montes. 12, 7, 9.

Dahae ſubiguntur ab Alex. 12, 6, 18

Damaſco Syrac dux. 22, 1, 12.

Damaſcus urbs Syriae, ex nomine regis. 36, 2, 2.

Damnari caedis. 13, 5, 2. proditionis. 20, 5, 12. pecunia. 8, 1, 6. damnata omnia privata officia. 19, 2, 19

Danubii & Savi confluens 32, 3, 8

Daphne *Antiochiae ſuburbium*. 27, 1, 4.

Dara, urbs Parth. clariſſima. 41, 5, 2

Dardani, expugnantur a Phil. 8, 6, 3. compeſcuntur ab Antigono 28, 3, 14. aſſidui Maced. hoſtes 29, 1, 12. Maced. populantur & 20000. hominum abducunt 29, 4, 7. Dard. regis dictum de Ptolem. *Ceranno*. 24, 4, 11

Dare aeternitatem legibus. 3, 3, 11 timorem, *hoc eſt, facere, incutere* 3, 5, 13. terga, *hoc eſt, fugere*. 4, 1, 10. 12, 1, 11. 41, 2, 11. vulnus, *hoc eſt, cladem inferre*. 5, 5, 3. pacem, *hoc eſt, concedere*. 5, 8, 3. *ita* tranſitum. 9, 3, 1. poenas, *pro luere*. 18, 7, 18. libamenta, *hoc eſt, libare*. 10, 4. ſpiritum, *hoc eſt mori*. 39, 4, 7. (*ita Virgil. Aeneid.* 9, 704.) ultionem tot gentibus, *hoc eſt, tot gentes ulciſci*. 12, 9, 6. documenta, *hoc eſt, exemplum*. 3, 2, 8. dono. 3, 7, 9. criminis. 8, 1, 5. dare occidendum aliquem alicui. 1, 4, 6. ſpatium in poeni-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

poenitentiam. 1,9,19. victoriam facilem hoſtibus. 2,4,22. originem urbi. 2,6,4. nomen regioni. 2,6,8. nomen civitati Athen. 2,6,9. victoriam dare hoſti dolis ſuis, *facere ut hoſtis victoriam adipiſcatur*. 2,8,5. dare indicium 2,10,14. dare incrementum urbi 2,15,2. res dedit non timorem, ſed aemulationem mutuam. 3,5,13. quantum nunc admirationis, tantum antiquis terroris dedit. 4,1,16. dare victoriam. 5,2,14. dare vulnus. 5,5,3 *contrarium* accipere vulnus *ibid. utrumque de clade bellica.* dare civitatem peregrinis, libertatem ſervis, impunitatem damnatis. 5,6,5. dat haec res alicui incrementa egregiae indolis. 7,5,2. dat haec res gloriam alicui apud omnes nationes. 8,2,5. dare judices civitati. 9,4,8. dare alicui immunitates. 11,6,13. poteſtatem reſpirandi equis. 11,15,5. dare aliquot dies otio. 12,3,7. dare libamenta Oceano. 12,10,4. dabat illis tantam moriendi patientiam metus regis, dabat huic tantam exigendi ſupplicii conſtantiam diſciplina mil. 12,11,9. dare ſucceſſorem patri. 13,2,5 ferrum huc date, *pro porrigite*. 14,4,8. tales vobis exitus dent dii, quales vos ducibus veſtris dediſtis. 14,4,10. dare alicui venenum in remedia calamitatum. 15,3,6. dare experimenta ſui alicui. 22,1,11. haec res virtutis admirationem & immortalitatis fidem dedit illi. 24,4,2. dare pacem. 24,5,2. dat dilationem haec res. 24,7,5. ſpem alicui reſtituendae fortunae. 31,6,7. nihil dare gratiae 31,7,6. venenum alicui. 32,1,9. dare auxilium adv. aliquem. 38,5,3. diſcordia regum dedit illis impunitatem. 41,4,4.

Darius Hyſtaſpis, rex Perſ. fit. 1,10,6. fugatur ex Scythia. 1,10,23. 2,3,2. 7,3,1. contra Jancyrum Scytham bellum gerit. 2,5,9. Aſiam & Maced. domat. 2,5,12. vincitur ab Athen. 2,9,10. obit. 2,10,1.

Darius *Nothus* Perſ. rex. Laced. ſocius contra Athen. 5,1,7. moritur. 5,8,7. 5,11,1. Carthag. humanas hoſtias immolare, & canina veſci prohibet. 19,1,10.

Darius ultimus Perſ. Rex. 10,3,9. vincitur ab Alex. 11,6,10. iterum. 11,9,9. tertium. 11,14,1. ejus fiducia. 11,6,8. exercitus primo praelio. 11,6,11. ſecundo. 11,9,1. tertio. 11,12,5. induſtria in ordinando exercitu. 11,9,8. opes. 11,10,1. aureis catenis a ſuis vincitur. 11,15,1. & occiditur. 11,15,5. ſepelitur ab Alex. 11,15,16. ejus mors vindicatur. 12,5,10. filia Alex. nubit. 12,10,9. mater capitur. 11,9,12. & audito Alex. obitu, mortem ſibi conſciſcit. 13,1,5.

Dativis. vincere ſibi, patriae. 2,8,9. *id eſt, in commodum ſuum, patriae.* generandis ignibus materia. 4,1,3.

De regno, *hoc eſt, ex regno*. 2,10,18. de uno populo, *hoc eſt, ex uno*. 3,2,2. *ita* de Siculis, de Poenis, *pro Siculorum, Poenorum*. 22,6,6. de rege captivum facere. 7,2,11. de ſpectatoribus captivi facti. 34,2,5. de tergo, *pro a tergo*. 20,5,5. de piratica, *pro a piratica*. 9,1,7. de ergaſtulo ſervus. 1,6,2. duo de conjuratis. 1,9,21. unus de interfectoribus. 1,10,15. *ita partitioni inſervit.* trecenta millia de auxilis armavit. 2,10,18.

Decedere, *pro mori*. 1,1,10. 2,10,1. 1,4,2. 5,6,8. 1,7,4. 1,9,2. 2,9,8. 1,12,12. 6,12

12. 11, 18, 4. 3, 26, 3. 2, 28, 3. 2. & 9. 28, 4, 16. 34, 3, 5. 36, 2, 5. *Subaudiend. autem* de vita: *quod diſerte addit Cicero in Or. p. Rab. V. & Vallam.* 5, 95. deceſſit invidia obtrectationis. *praef.* 6. decedit Darius in ipſo apparatu belli. 2, 10, 1. non decedere a rebus geſtis alicujus & ſplendore gloriae. 6, 3, 8.

Decernere praelio. 13, 8, 4. decernitur claſſis ingens. 4, 4, 3. decernunt fortunam maris experiendam. 5, 6, 6. decernunt revocandum Ageſilaum. 6, 2, 17. decernere acie. 6, 7, 10. decernitur alicui bellum adverſus aliquem, *pro defertur, demandatur.* 23, 8, 10. 14, 1, 1. decernere occidendum aliquem. 14, 6, 7. decernere omnibus viribus. 23, 3, 8. decernitur alicui Aſia. 36, 4, 7.

Decimae praedae Tyrio Herculi mittuntur a Carthag. 18, 7, 7. Apoll. Delph. voventur a Croton. 20, 3, 3.

Declinare fatorum pericula. 12, 2, 4. declinatum eſt facinus, non vindicatum. 21, 4, 4. declinare victorem hoſtium exercitum. 26, 2, 7.

Decurrere ad aliquem *pro alicujus opem implorare.* 14, 2, 6. 16, 3, 4. decurrere per veſtigia paternae virtutis. 19, 1, 2.

Dedecus captivitatis. 4, 5, 12.

Dedignor aliquid facere. 7, 3, 8. dedignari connubia. 43, 3, 2.

Deditio. in deditionem accipere. 12, 9, 2. 12, 6, 18. 12, 7, 13. 25, 3, 6. per deditionem exercitum alicui tradere. 1, 17, 9.

Deditus, *qui dedidit ſe.* 26, 4, 2.

Deducere, *hoc eſt, deorſum ducere, ſicut,* degredi, *& hoc genus alia.* 2, 10, 25. *pro deferre, ſive inferre.* 13, 4, 6. deducuntur praeſidia hoſtium. 6, 3, 11. 28, 1, 6. deducta res eſt eo. 11, 4, 11. deducere praeſidia ab urbibus.

Deeſſe. deeſt rex ſolus ad pugnam 11, 13, 2. non deeſſe vindicta civium. 16, 4, 14. non defui fides oſtentis. 17, 1, 3.

Defectio, *pro imminutione.* 42 2, 1. SUBDITORUM ob domi norum diſcordiam impunita. 41 4, 5.

Defectus ſolis aut lunae, qui ſignificent. 22, 6, 3. 33, 1, 11.

Deferre, *pro ferre.* 1, 4, 10. *pr adferre, advehere.* 3, 3, 10. *pr indicare.* 31, 4, 7. certamen a judicem. 2, 10, 9. querelam ali cui, *pro queri.* 1, 5, 2. 9, 6, 8 deferri, *pro venire.* 3, 4, 11. 16 3, 7. *ita* delata. 18, 5, 8. delatus 20, 1, 10. defertur ad eum in dicio captivi. 11, 7, 1. regnum defertur alicui. 11, 7, 13. deferr ſummam imp. ad aliquem. 16 4, 16. deferre civibus ſuis no modica ſolatia. 19, 3, 4. deferr querelas de aliquo Carthagi nem. 22, 3, 2. deferri navibu Syracuſas. 22, 8, 11.

Deficere. deficit quotidie regi majeſtas, *decreſcit.* 3, 1, 1. defice re a fide ſocietatis. 3, 6, 4. defi cere ab aliquo ad aliquem. 11 2, 7. 11, 6, 14 non ſtudiis ali cujus quam annis defici *pro de ſtitui.* 12, 8, 14. deficere. *de mo riente.* 12, 15, 8.

Definire alicui praemia. 14, 1, 9

Deflere, *pro flere.* 18, 4, 14. *pro de plorare, queri.* 5, 7, 7. 5, 8, 1 19, 3, 2.

Deformes, *hoc eſt ſqualidi, & ſordidati.* 4, 4, 1.

Deformis militiae damnis, *hoc eſt ut* 6, 8, 3. *loquitur*, cladibus inſignis. 7, 3, 1.

Defungi ſomnio, *hoc eſt, ut Curt.* 3 1, 22. *fere loquitur*, implere ſor ten

tem ſomnii. 1, 5, 5. defungi reſponſo oraculi. 12, 2, 10. *Sic & fungi periculo.* V. fungi. parvo defungi *pro parum praeſtare, parum dare.* 9, 2, 8.
Degenerare a patre. 12, 4, 1. a majoribus. 14, 5, 8.
Degere vitam. 1, 7, 7. 3, 3, 7.
Dehoneſtari proelio foedae gentis. 7, 3, 8.
Dehoneſtamenta, *pro turpitudine.* 28, 2, 9.
Deidamia Aeacidae Epir. F. R. 14, 6, 4.
Dejicere murum, *pro diruere.* 5, 8, 5. 12, 9, 11.
Delabi equo. 33, 2, 1.
Delata, delatus. *vide* deferre.
Delectari aemulatione gloriae, varietate operis. praef. 1. 1.
Delere exercitum, *eſt ad internecionem caedere, auff das haupt erlegen.* 2, 3, 4. 2, 5, 2. 6, 4, 13. 11, 2, 8. 13, 3, 4. 19, 3, 3. moenia, *pro excidere.* 2, 12, 4. regna, *pro evertere.* 13, 2, 9. tabellas ligneas ſuperinducta cera. 2, 10, 14. manus illa deleta eſt imbribus & fulminibus. 2, 12, 10. ut cum exercitu deleretur. 2, 13, 5. delere omnem ſtirpem regiae ſobolis. 16, 1, 15. civitatem. 21, 2, 7. ignominiam bello acceptam virtute. 32, 3, 16.
Deligare, *pro ligare, alligare.* 3, 5, 10. *ita Liv.* 8, 7, 20. I lictor, deliga ad palum.
Deligere, *pro eligere.* 2, 15, 14.
Delinimentis animos ſolicitare. 21, 1, 5.
Delos inſula aerarium Graecorum. 3, 6, 4.
Delphicum oraculum. 2, 11, 8. 16, 3, 4. Delphos diripi jubet Xerxes. 12, 8. diripiunt Phocenſes. 8, 1, 8. idem tentat Brennus Gallorum dux. 24, 6, 6. Delphici templi deſcriptio. 24, 6, 8.
Demandare, *pro concredere.* 2, 12, 16.
Demaratus exul Laced. conſilia Xerxis detegit. 2, 10, 13.
Demaratus Pythagorae pater. 20, 4, 3.
Dementium privilegia. 2, 7, 9.
Demere. victoria demit alicui contemptum hoſtium. 7, 6, 5. demere alicui metum. 11, 1, 8. metum mortis. 11, 9, 16. invidiam praeteritorum contemptu praeſentium. 21, 5, 10. demere injuriam. 34, 1, 4.
Demerſit eam in perpetuam virginitatem. 43, 2, 2.
Demetrius *Poliorcetes.* Antigoni F. 15, 1, 6. rex appellatur. 15, 2, 10. patrem amittit. 15, 4, 22. Alex. Caſſandri interficit. 16, 1, 8. rex Maced. fit. 16, 1, 18. Seleuco ſe dedit. 16, 2, 6.
Demetrius alter prioris nepos Maced. & Epirum occupat. 26, 2, 13. neptem Pyrrhi ducit, jam uxorem habens. 28, 1, 2. moritur. 28, 3, 9.
Demetrius modo dicti patruus, a ſponſa ſua interficitur. 26, 3, 7.
Demetrius *Soter* Antiochi M. f. Syriae rex. 34, 3, 8. occiditur. 25, 1, 12.
Demetrius *Nicanor* ejus f. Alex. vincit. 35, 2, 4. capitur a Parth. 36, 1, 5. 38, 9, 2. fugam tentat. 38, 9, 4. & 9. dimittitur. 38, 10, 8. occiditur. 39, 1, 10.
Demetrius Illyriorum R. 29, 2, 1.
Demetrius Phil. ultimi f. a patre occiditur. 32, 2, 10.
Demetrius Indorum rex. 41, 6, 6.
Demiſſa, *hoc eſt, pertinentia, deducta.* 5, 8, 5.
Demophoon Theſei. 2, 6, 15.
Demoſthenes Athen. dux in Sicil. 4, 4, 11. mortem ſibi conſciſcit. 4, 5, 10.
Demoſthenes orator corruptus a

Perſis. 11, 7. exul revocatur ab Athen. 13, 5, 11.

Denique. 13, 2, 10. 23, 1, 17. *utitur autem hoc vocabulo auctor, ſicut Flor. 1, 16, 15. ubi vide Salmaſium. utitur & Papinianus l.13. de adopt.* denique, *pro breviter.* 2, 10, 24. 9, 3, 1. *Vide & ind. in Nep.*

Denique ad poſtremum victus eſt. 12, 16, 12. 37. 1, 9.

Denunciare bellum. 31, 1, 4. militiam cui. 42, 2, 10.

Denunciatio, *non ſimplex modo nuntium valet, ſed & ſententiam.* 5, 3, 8. *Ita apud Petron. in Satyr.* fulminatus hac pronunciatione.

Depenſum ſtipendium. 2, 2, 8.

Deperire, *hoc eſt, ardentiſſime amare.* 1, 7, 15.

Deponere, *pro exponere.* 4, 5, 9. bellum, *pro deſerere.* 5, 2, 14. imperium, *pro abdicare.* 21, 2, 4. 28, 3, 15. *ita* tyrannidem. 21, 2, 6. rudimenta pueritiæ. 7, 5, 3. tirocinii. 9, 1, 8. ſtudia belli. 1, 2, 11. metum ſomnii. 1, 4, 5. exercitum in terram. 4, 5, 8. hoſtiles animos. 7, 3, 9. offenſam erepti regni. 17, 2, 9. veſtes auratas. 20, 4, 11. hoſtilia odia. 22, 2, 3. militiae ſtudia. 30, 1, 3. barbariem. 43, 4, 1.

Depopulandus. 6, 5, 6. depopulatus, *paſſivè.* 42, 2, 1.

Deportare, *pro apportare.* 20, 2, 15. exercitum, *pro adducere.* 34, 2, 1. exercitum in Italiã, *pro tranſvehere, trajicere per mare.* 17, 2, 13. deportatus in Aegyptum *itinere terreſtri ſcil.* 26, 2, 7.

Deprecari aliquem, *pro precari, bitten.* 7, 6, 16. 4, 5, 12. 2, 1, 12. 8, 10, 16. 1, 27, 2. 9, 20, 2. 11, 20, 3. 1, 23, 2, 7. *pro precari, ne fiat, abbitten.* 8, 4, 6, & 7, 11, 3. 5, 11, 4. 10, 11, 10. *in utraque ſignificatione.* 11, 9, 14. deprecatum bellum. 8, 5, 5. *paſſive.*

Deprehendere aliquem in ſcelere. 7, 5, 4.

Deriſus aliqua re, *cum aliquid factum in ignominiam alicujus.* 9, 2, 10.

Deſcendere ad aliquem per ordinem ſucceſſionis *dicuntur regna.* 1, 4, 1. 1, 6, 12. 17, 3, 9. in bellum. 15, 1, 2, 15, 4, 21. 38, 8, 1. in praelium. 21, 2, 5. in ſordidiſſimum vitae genus. 21, 5, 3. in aciem. 14, 3, 1. in periculum belli. 15, 1, 2. in bella Romana. 38, 8, 1.

Deſciſcere, *hoc eſt, deficere.* 5, 1, 11.

Deſcribere, *pro notare, & ut Flor.* 1, 6, 5. *loquitur, in tabulas referre.* 9, 5, 4. deſcribere tributum in tutelam claſſis. 16, 3, 9.

Deſerere bellum, *pro omittere.* 2, 8, 1. 2, 12, 19. 5, 2, 11. 9, 2, 5.

Deſidentis, *hoc eſt, ſubſidentis.* 4, 1, 10. & 13.

Deſilire equo. 1, 10, 9.

Deſolatus, *pro deſerto, exuto caſtris & exercitu.* 11, 7, 1.

DESPERATIO interdum in virtutem vertit. 2, 14, 6. victoriae cauſ. Locrens. 20, 3, 6. deſperatione rerum pacem petere. 2, 13, 5. deſperationem in virtutem vertunt hoſtes. 2, 13, 6. magna deſperatio fuit apud eos. 5, 5, 3.

Deſtinato ſupplicio tradere. 8, 3, 11. deſtinatus ſupplicio dies. 9, 6, 4. velut deſtinato ſibi regi adulari. 12, 13, 2. deſtinare ſibi hoſtes aliquos. 20, 1, 4. ad deſtinatum facinus converti. 21, 1. 6. deſtinare aliquem regem. 42, 4. 14.

Deſtituere ſpem alterius, *eſt aliter quam pro ſpe illius ſe gerere.* 4, 5, 4. deſtitutus tranſitione militum. 26, 2, 10.

Detineri Romano bello in Italia. 18, 2, 5. detineri multis bellis eodem tempore. 29, 2, 8.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

etrahere ſtatuas, *pro dejicere*. 38, 8, 19. *ita Sueton. in Domit.* 13, 4. *vide Excurſ. Lipſi. ad Tacit. A.* 6.
etrectare praelium, *pro ſubterfugere*. 13, 5, 8.
etrimentum omne pervenit ad ſummam unius imperii. 6, 1, 5.
eucalion generis humani conditor. 2, 6, 11.
evehi per fluvium in oceanum. 12, 9, 1.
evincire aliquem beneficiis obſequiisque. 13, 6, 19. 14, 5, 4.
evorare oculis. 21, 5, 6.
evovere, *pro obſtringere*. 14, 4, 6. devovetur diris Alcib. 5, 1, 3. execrationibus deorum devoveri 5, 4, 14.
evota ſpolia. 9, 3, 4. capita. 14, 4, 10,
eus Perſarum Sol. 1, 10, 5. Dii patriae ultores. 2, 9, 21. regales. 11, 15, 10. patriae majeſtatis ultores. 10, 2, 5. perjuriorum vindices. 14, 4, 10. patrii. 24, 2, 5. ipſos deos ferre obviam, *ſigna ſimulacra*. 5, 4, 14. dii poenas repetunt, *dum in proelio aliquis cadit*. 2, 9, 21. diis praeternae majeſtatis ultoribus poenas dare parricidii. 10, 2, 5.
Dextera fidei pignus. 1, 5, 13. dexteram oſculandam praebere. 12, 15, 2. dexteram alicui ferendam dare. 11, 15, 13.
Dexterior, *pro dextro*. 2, 4, 11. *ita* dexterius cornu. 31, 8, 6. *ſic* ſiniſterior *Sueton. in Domit.* 17, 3.
Diadema Maced. reg. ante Alex. inſolitum. 12, 3, 8. ejus loco veteribus haſta. 43, 3, 5.
Diana pro Delphis pugnat. 24, 8, 5.
Dicere alicui legem parendi. 2, 3, 8. diras atque inferias. 14, 4, 13. non dico patrem, pacem certe civium tuorum ſpreviſti. 18, 7, 12. dicere alicui leges pacis. 30, 3, 9.
Dictatura apud Carthag. 19, 1, 7. *adde Frontin. Strateg.* 2, 1, 4. *ubi Stewech.* ducatores *legit, forſan non omnino bene. adde A. Gell.* 10, 24. *ex Caton. Orig.*
Dicterium Brenni. 24, 6, 5. Alex. 39, 2, 6.
Dictum reg. Dar. de Ptolem *Cerauno*. 24, 4, 11.
Didymaeus Jupiter ſpoliatus ab Antiocho. 32, 2, 1. *ſi modo bona eſt lectio. vide inf. in* Dodonaeo. *Legendum* Elymaeus *V. Not.*
Dido. vide Eliſſa.
Diduci in duas factiones. 15, 4, 23.
Diem de die proferre, *hoc eſt, de die in diem differre negotium*. 2, 15, 6. diem fungi, *pro mori*. 19, 1, 1. ante diem, *pro antea*. 6, 7, 7. in eam diem, *pro uſque ad illud tempus*. 8, 5, 13. *Sic &* poſt eam diem, *ibid.* dies haec finit alicui famem erroremque. 36, 2, 14.
Differre, *pro ſummovere*. 9, 6, 9. *ita Flor.* 4, 12, 25. differre populationis injuriam in tempus ultionis. 3, 7, 4. differri variis fruſtrationibus *pro in aliud tempus rejici*. 9, 6, 8.
Difficile, *adverbialiter, pro difficulter*. 27, 3, 1.
Diffidentia ſimulata, *deſperatio*. 1, 8, 10. *ſic* diffidere viribus ſuis. 4, 3, 4.
Diffidere armis 14, 9, 6. Macedonibus. 14, 7, 2. viribus propriis. 16, 4, 14.
Digeſta ſerie rerum. *praef*: 4.
Dignari. nullus dignatur imperium Parthicum. 41, 4, 1.
Dignatio, *hoc eſt, dignitas, ut quidẽ ſaepe uſurpatur, & hoc loco Bong. exponit. verum hic pro gratia poni exiſtumo, & ad Ptolem. referri* dignatio regis, *ita enim conjuncta ſunt*. 28, 4, 10.
Dignus imperator deerat tanto exercitui. 6, 2, 3.
DIGNISSIMO imperium relin-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

quit Alex. 12, 15, 8.
Dignitas imperatoria. 2, 9, 15. DIGNITATIS quam ſalutis minor habenda ratio. 5, 3, 4.
Digredi, *pro abire, diſcedere.* 9, 2, 23.
Dilabi ad ſua tuenda. 2, 12, 9. domum. 2 12, 28. in fugam. 16, 4, 19. *pro ſenſim diſſolvi, & peſſum ire.* 6, 2, 14. copiae dilabuntur in urbes. 13, 5, 1.
Diluvium tempore Deucalionis. 2, 6, 10.
Dimicare armis prope uſque interitum. 2, 7, 7.
Dimittere a bello, *pro remittere.* 3, 6, 3. ab armis dimitti, *hoc eſt, ſtatutis conditionibus adduci ut arma deponas.* 6, 1, 3. dimittere victos incolumes ſine pretio. 7, 6, 6. dimittere aliquam repudio. 11, 11, 5. dimiſſa a matre divortio viri. 39, 3, 3.
Diocles Athen. tyran. interficitur. 2, 9, 1. *hic tamen a Thucyd.* 6, 9. *& A. Gell.* 16, 21. *Hipparchus appellatur.*
Diomedes Brunduſii conditor. 12, 2, 7. & Arporum. 20, 1, 10.
Dionyſius Sic. tyr. bellum in Italia gerit. 29, 1, 3. 20, 5, 1. interficitur. 20, 5, 14.
Dionyſius minor Sic. tyr. 21, 1, 1. exulat Corinthi. 5, 8, 7. 21, 5, 2.
Diſcere, *pro reſcire.* 2, 10, 13. 14, 2, 4. 27, 1, 4. 29, 4, 1.
Diſcedere ab armis. 6, 5, 1. *id eſt, a bello deſiſtere.* diſcedere a proelio. 6, 7, 12.
Diſceſſus Xerxis ex Graecia. 2, 11, 1.
Diſcidium, *pro diviſione.* 23, 2, 11.
Diſcinctus tunica ſervili incedit. 29, 3, 1.
Diſciplina, *pro inſtitutione.* 11, 7. 7. militaris Alex. 12, 11, 9. Carthag. 19, 1, 1.
Diſcrepatio eſt inter aliquos, *id eſt, diſſenſio, lis.* 32, 2, 3.
DISCORDIAE effectus. 8, 4, 8.
DISCORDIAE malum inter pares aſſiduum. 16, 3, 1. diſcord. oblivio apud Athen jurejurando ſancita. 5, 10, 11.
Diſcrimen imperii inter ſe facere bello. 29, 2, 8. diſcrimen ſubire, *pro periculo.* 41, 2, 9.
Diſcurrere in duas partes, *pro dividi.* 13, 6, 17.
Diſcutere conſilia, *eſt detegere & impedire.* 2, 15, 16.
Diſpenſare bella, *hoc eſt, partiri.* 7, 6, 4.
Diſputationum aſſiduitate aliquid conſequi. 22, 4, 11.
Diſſeminare aliquid, cauſam morbi, *pro evulgare, in vulgus ſpargere.* 12, 13, 10.
Diſſenſio Graecorum. 2, 12, 18.
Diſſentire, *pro diſcrepare*, mortis ratio non diſſenſit ab hoc vitae propoſito. 6, 8, 10.
Diſſidere inter ſe bello. 24, 1, 1.
Diſſimulatus animus. 21, 1, 4.
DISSIMULATIO dolorem auget. 8, 6, 11. diſſimulatio belli. 5, 11, 4. per diſſimulationem. 5, 11, 5.
Diſſolvere leges, *abrogare.* 3, 3, 12. *ut Graeci* λύειν τοὺς νόμους. diſſolvere corpus Achaeorum. 34, 1, 5.
Diſtinguere. diſtinxit natura incrementa caloris ac frigoris regionibus. 2, 1, 11. diſtinguitur ſilva palmeto & opobalſamo. 36, 3, 3.
Diſtrahere merces. 9, 1, 6.
Diſtribuere milites in colonias. 12, 5, 8.
Ditare. terra non patrimoniis ditat Scythas. 9, 2, 7.
Diverſa, *hoc eſt, contraria.* 3, 4, 26. 15, 1, 1. & 9, 30, 1. 31, 5, 1. *Ita Salluſt. Catil.* 5, 9. *& auctores paſſim.* diverſis artibus quam, *pro aliis quam.* 6, 3, 6. e diverſo inſtructis hoſtibus, *pro e regione.* 30, 4, 6.
Dividere, *pro diſtribuere.* 8, 6, 1. Antig. argyraſp. exercitui ſuo dividit,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

vidit, *hoc eſt, inter exercitum ſuum, inter ordines ſuos.* 14, 4, 20. *Sic* 12, 1, 1. diviſa temporibus componere. *praef.* 4. dividere fundos omnium aequaliter inter omnes. 3, 3, 3. dividitur aliquid cum aliquo. 6, 9, 5. dividere vices noctium inter aliquas. 12, 3, 10. dividere aliquos exercitui ſuo. 14, 4, 20.
DIVISIO regnorum noxia. 21, 1, 2.
Divini honores Phalanto decernuntur. 3, 4, 18. conferuntur in Alcib. 5, 4, 13.
Divortium. per divortium decedere ab al. 2, 6, 14. divortio viri a matre dimiſſa. 39, 3, 3.
Divitiae Xerxis. 2, 10, 21. divitiarum luxuria unde primum Graecis. 2, 14, 7. DIVITIARUM cupido ibi eſt, ubi & uſus. 2, 2, 11.
Diutinus, *hoc eſt, diuturnus.* 37, 1, 4.
Divulgatur opinio in Macedoniam. 12, 5, 5. 42, 2, 11.
Doctrina, *pro inſtitutione.* 20, 4, 8.
Documenta legum primus in ſe dedit Lycurgus. *hoc eſt, quod aliis praecipiebat, ipſe primus fecit.* 3, 2, 8. *Simile eſt Claudiani monitum:*
In commune jubes ſi quid, cenſesve tenendum,
Primus juſſa ſubi.
Documenta pietatis in Cimone futurae magnitudinis indicia. 2, 15, 19. virtutis alicujus magna documenta exiſtunt. 2, 7, 31.
Dodonaeus Jupiter. 12, 2, 3. 17, 3, 4. 32, 2, 1. *Ultimo loco legendum* Elymaei. *V. Not.*
Dolendi Tyriorum caſus. 18, 3, 1.
Dolere repudium, ſtuprum. 9, 7, 2.
Dolis ſuis hoſti victoriam dant Megarenſes. 2, 8, 5. *Ita apud Tacit.* 2, 2, 1. Aſtus hoſtium ipſis in perniciem vertebat.
DOLOR ipſa diſſimulatione creſcit. 8, 5, 11. dolor orbitatis. 1, 8, 9.
Domeſtica gloria, *pro gentili, hoc eſt, ſuae gentis.* 2, 4, 28. bella, *pro civilibus.* 5, 2, 12. *ita* domeſt. vires. 21, 2, 5. 32, 1, 3. domeſt. judex, *pro cognato, & ex eadem familia.* 2, 10, 9. domeſtica ſedes. 12, 4, 3. domeſticis imperiis uti. 36, 1, 10.
Domi, *hoc eſt, in ſua civitate.* 2, 3, 11. 2, 5, 1. 5, 2, 3. 20, 5, 7. *hinc* domi nobilis. 5, 9, 6. *quo vocabulo & Cicer. pro Cluent. cap.* 23. *Curt.* 3, 13, 28. *Salluſt. Catil.* 17, 5. *utuntur.* domum ferre praedam, *id eſt, in patriam*, 12, 11, 1.
Domini Graeciae Athenienſes. 5, 6, 6.
Dominatio, *pro dominis, ſive ipſo dominorum collegio.* 5, 10, 5. vide etiam Ind. Flor. *pro imperio.* 3, 10, 9. 9, 3, 11.
Domus, *pro regia familia.* 12, 15, 1. 16, 1, 15. 16, 2, 5. 16, 5, 2. *Quomodo Xerxis familiam Thucydides.* 1, 22, 8. *οἶκον appellat, nec aliter vernacula noſtra.*
Donare ſtatuis equeſtribus *hos qui in praelio ceciderant.* 11, 6, 13. alicui cauſam. 32, 2, 4. donatus filio pater, *id eſt, patri condonatum propter filium.* 32, 2, 5. donare aliquem memoriae patris. 38, 6, 6.
Doricetes Thrac. R. 16, 1, 19.
Dorienſes bellum cum Athen. gerunt. 2, 6, 16.
Dorſum unum montis Pyrenaei. 44, 1, 9.
Dos nulla virginibus Spart. 3, 3, 8. DOTIS fraenis tenentur mariti. *ibid.* dotalem pecuniam corporis obſequio quaerunt Cypriae virgines. 18, 5, 4. dotes formae. 12, 12, 11.
Dotata ſanguine mariti. 1, 7, 19.
Drancae. 12, 5, 9. in diviſione imp. Alex. Statanori traduntur. 13, 4, 22.
Drangaritani. 41, 6, 4.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Dubito. non dubito facere, *pro non vereor*. 1, 9, 5.
Dubius conſilii. 2, 13, 1. dubiae res. 8. 2, 11.
Ducatus, *pro dignitate ducis, aut imperat*. 2, 15, 14. 9, 6, 8. 30, 2, 5.
Ducere, *pro credere, putare*. 2, 9, 10. *pro aeſtimare, rechnen*. 11, 1, 9. uxorem. *pro ducere abſolute*. 7, 6, 10. ſorte, *pro legere ſorte*. 21, 3, 5. duci paenitentia. 10, 2, 4. ducere caſtra non aliter quam patriam, neque pugnam aliud quam victoriam. 12, 4, 10. triumphum de ſe ipſo. 14, 4, 16. bellum. 15, 2, 15. turmas equitum. 43, 5, 12.
Dulcedo fabularum, earundem mater. 4, 1, 17. praedae. 5, 5, 2.
Dum, *pro donec*. 2, 3, 12. *& alibi*.
Duplico. duplicatae Lacedaemoniis vires opum Athenienſium acceſſione. 6, 1, 1.
Durare. Amazones uſque temp. Alex. duravere. 2, 4, 32. incendium Aetnae montis per tot ſecula durat. 4, 1, 5. durare corpus ad omnem virtutis patientiam. 37, 2, 9. exercitum ad patientiam laboris. 37, 4, 2.
Duriora. *h. e. fortiora*. 2, 1, 13. duriora corpora, ingenia, *id eſt, quae ferre poſſunt aſpera, ibid. praecedit*, quanto coelum aſperius.
Duritia corporis, non opibus cenſentur Scythae. 9, 2, 9.
Dux, ὁδηγὸς, *wegweiſer*. 7, 1, 9. 38, 9, 5. *vide, quae notavit Cl. Bernecc. ad Caeſ. Suet*. 31, 2. *d*.
Dux Graeciae Phil. 9, 4, 2. Alex. 11, 2, 5. opulenti populi dux, *de rege*. 2, 3, 10. dux belli *Miltiades*. 2, 9, 10. tanto agmini dux defuit. 2, 10, 21.
Duces *etiam plures in uno exercitu*. Xerxes tradit ducibus milites perducendos. 2, 13, 8. *Etiam integrae civitatis* duces *dicuntur*. 3, 2, 1. Alexander M. dux univerſae gentis Theſſalorum creatur. 11, 3, 2. veteres duces. 11, 3, 4.
Duces Athen. in exilium pelluntur. 11, 4, 11.

E.

EBrietatis intemperies Alex. morti obtenta. 12, 13, 10.
Ecbatana 12, 1, 3.
Edere caedem. 2, 11, 3. 31, 8, 7. ſtragem. 12, 5, 11. edere juſtitiam, *pro parere*. 22, 2, 10. hinnitum. 1, 10, 8. comploratione m. 11, 9, 13. clamorem. 12, 9, 6. egregium ſpectaculum hoſtibus. 13, 3, 10.
Edeſſa Maced. urbs. 7, 1, 7.
Edicere, *pro denuntiare*. 13, 4, 8.
Editiſſimus, *h. e. altiſsimus*. 12, 15, 2. 2, 1, 17. editior. 2, 1, 19.
Edocere, *h. e. certiorem facere*. 15, 4, 6. *ob oculos ponere*. 13, 3, 8.
Edomare. Aſia edomita. 2, 4, 26. *V. infra* perdomare.
Educatio liberorum apud Spart. 3, 3, 6. Lucan. 23, 1.
Effectus. effectu majora quam voto. 2, 6, 1.
Effeminata gens mollitie & luxuria. 1, 7, 13.
Efferre aliquos magnis funerum impenſis. 12, 1, 1.
Efficit ſexcenta millia paſſ. ſpatium montis. 44, 1, 9.
Effodere. oculum regis effodit ſagitta. 7, 6, 14.
Effoeta aetas, *pro ſenili, ita dicta quod foetui, hoc eſt, proli amplius non ſit apta*. 6, 7, 4.
Effundere, *pro impertinenter & abſque ratione impendere*. 6, 9, 3. Galli in Graeciam ſe effundunt, *h. e. irruunt, irrumpunt, ab aquarum vi petita metaph*. 24, 6, 1. effundi in laetitiam. 24, 3, 3. non

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

effundere orbitatis dolorem in lacrymas. 1, 8, 8. effuſa omnis multitudo obviam procedit. 5, 4, 9. effundere reditus publicos in apparatus ludorum. 6, 9, 2. in laetitiam effuſus. 12, 13, 7, effuſus obviam populus 23, 1, 7.
gere. eget nullis defenſorib. tutela loci. 41, 5, 3.
gerere. egeruntur moles arenarum. 4, 1, 6.
gredi in praelium. 2, 9, 9. egredi annos pubertatis. 22, 1, 4. 35, 2, 2.
jurare nomen patriae. 12, 4, 1.
labitur gladius e manu. 33, 2, 3.
laboratum a parentibus imperium. 1, 2, 11.
latus victoria. 15, 2, 10. elatus impetu fortunae, *id eſt, in altum ſublatus*. 35, 2, 4.
LECTIO inter aequales difficilis. 1, 10, 2.
lephantus ferus, ultro ſe offert Sandrocotto. 15, 4, 19. dux belli & praeliator. ibid. Eleph. terror Pyrrho victoriam adverſus Rom. dat. 18, 1, 6. Eleph. ſuos Gallis oſtendit Antig. terroris cauſa. 25, 1, 6.
leuſis. 2, 6, 12.
leuſina ſacra. 2, 8, 1.
lii tyrannidem patiuntur. 26, 1, 4. *Perperam enim ibi leg.* Epirorum.
limaei populi. 36, 1, 4. *legendum potius* Elymaei.
liſſa *alias Dido*. 28, 4, 3. in Africam fugit. 18, 5, 8. Carthag. condit. 18, 5, 14. mortem ſibi conſciſcit. 18, 6, 7. a Carthag. pro dea colitur. 18, 6, 8.
Ellipſis. ut differant bella quam gerant *ſubaud.* potius. 6, 1, 4. mittere per regna qui opin. ſerant, *ſubaud.* aliquos. 8, 3, 7. quarta die ſanitatem recepit, *ſubaud.* poſt. 11, 8, 9. Tam *omittitur ſequente* quam. 12, 8, 14.
Eloquentia Alcib. vitiorum tegmen. 5, 2, 7. Demoſth. 13, 5, 10. eloqu. patria Athenae. 5, 9, 9. eloqu. priſcae vir Trogus. Praef. 1.
Emanus Gallorum dux. 24, 7, 2.
Emathia, quae poſtea Maced. 7, 1, 1.
Emere omnia compenſatione mercium. 3, 2, 11. emere dilationem belli ab aliquo. 8, 4, 7. emere periculo ſpiritus ſui ut extremos ſpiritus alicujus excipias. 23, 2, 8.
Emergit nomen Macedonum inter otia Graecorum. 6, 9, 6. emergit inſula. 30, 4, 2.
Emerita ſtipendia, *id eſt, finita, cum ſtipendia facere ſeu mereri non amplius deberet*. 14, 3, 8. emeritae militiae. 11, 6, 4.
Emetiri multa millia paſſ. 11, 15, 5. emenſum tantum itineris. 42, 1, 2.
Emicat inter ceteros alicujus gloria. 2, 9, 15.
Emittere voces in caſſum. 11, 15, 6.
Emolumentum. ad hujus emol. pertinet. 9, 1, 2.
Enitere in tantum. 43, 3, 13. enituit virtutis indoles his regibus. 29, 1, 8.
Enixe, *hoc eſt, ſummo ſtudio*. 1, 11, 6. 15, 1, 4. nimis enixe. 5, 2, 10.
Enixus *paſſive pro nato*. 43, 2, 8. *Cujus generis plura vid. in* Participia.
Enuntiare, *hoc eſt, vulgare*. 5, 1, 1.
Eo, quo, *pro ideo, quia*. 3, 5, 3. eo deſperationis, *pro in tantam deſperationem*. 3, 5, 6.
Epaminondae virtus. 6, 4, 4. Spartam tentat. 6, 7, 1. moritur. 6, 8, 1. ejus encomium. 6, 8, 2. laus. 7, 5, 3.
Epeus Metapontum condit. 20, 2, 1.
Ephaeſtion. 12, 22, 11.
Epheſus ab Amazon. condita. 2, 4, 15.
Epigoni. 12, 4, 11. *Hoc primitus fuit nomen iis, quorum parentes ad Thebas*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

bas occubuere. vide Strab. lib. 7. pag. 225, *&* 9. 284, *&* 285.
Epiri hiſtoria. 17, 3, 1.
Epiſtolae, *pro epiſtola.* 1, 6, 1. 11, 12, 9. 17, 2, 9. 20, 5, 12.
Epulandus, *hoc eſt, devorandus.* 1, 5, 6. *Ita Virg. Aen.* 4, 602. patriſque epulandum apponere menſis.
Epularum immodico apparatu delectatus Alex. 12, 3, 11.
Equae Scythicae. 9, 2, 16. equus Phil. per domini corpus interficitur. 9, 3, 2. Alex. 12, 8, 4. ejus celeritas. 15, 3, 11, ex ejus nomine urbs conditur. 12, 8, 8. equus Trojanus. 20, 2, 1. equo feroci Mithrid. a tutoribus imponitur. 37, 2, 4. equorum uſus Parthis aſſiduus. 41, 3, 4. eq. in Hiſpan. copia. 44, 1, 7. praeſtantia. 4, 4, 32. equi ex vento concepti. 45, 3, 1. equus ſoli ſacer apud Perſas. 1, 10, 5. equinum caput in fundamentis Carth. inventum. 18, 5, 15.
Ergaſtulum. 1, 6, 2. *vide Lipſ. Elect.* 38, 2, 15.
Erichteus Athen. R. 2, 6, 12.
Erigi ad ſpem imperii. 6, 4, 4. fortunae prioris. 5, 5, 1. libertatis. 11, 1, 2. 24, 1, 3. erigere ſe ad ſpem libertatis. 11, 1, 1. quibus rebus erectus. 11, 1, 5. eriguntur animi militum adhortationibus. 22, 6, 1. erigi victoria. 23. 1, 1. erigi ſpe libertatis. 30, 3, 7.
Eripere populo conditionem ſervilem. 6, 3, 12. *Ita res quoque mala & incommoda* eripi *dicitur.* eripere victoriam hoſtibus. 6, 4, 13. eripi praeſenti morte. 13, 1, 3.
Erotimus Arabs 700. filiorum pater. 39, 5, 9.
Eructat flammas, vaporem, fumum, Sicilia. 4, 1, 4.
Erudiri ſtudiis literarum acerrimis. 12, 16, 7. erudiri ad virtutem praeceptis magiſtri. 16, 5, 13.
Erudiendi gratia, *paſſive, hoc eſt, ut erudiretur.* 17, 3, 11. *Ita Salluſt. Jug.* 62, 8. *& ibi notata*, ad imperandum. *ita* ad fructum capiendum, *in l.* Pratum. *de V. S.*
Erumpere in jurgia. 10, 2, 5.
Eſſe praeſto. 1, 6, 4. quaeſtioni. 2, 10, 15. contemptui. 3, 1, 1. praedae & rapinae. 3, 6, 4. ſpectaculo. 11, 13, 4. 28, 8, 16. admirationi. 12, 3, 5. exitio. 12, 7, 3. terrori. 14, 1, 4. fraudi 21, 3, 6. ſaluti. 23, 1, 15. pluris. 3, 7, 6. in occulto. 3, 3, 4. in ore, *hoc eſt, memorari.* 5, 4, 17. in auxilio alicujus. 5, 11, 10. in luctu. 39. 1, 1. in exemplum. 23, 3, 12. eſt alicui ſcientia belli, eximia admiratio ſervatae virginitatis. 2, 4, 17. pluris fuit ultio quam injuria. 3, 7, 6. eſt procul inſpicientibus ea natura loci. *videtur.* 4, 1, 18. ſunt in aliquo artes. 6, 5, 5. eſt mihi certamen. 7, 2, 6. quantum in illo fuit. 9, 2, 2. eſſe hujus conſtantiae, ut. 9, 4, 9. eſt vile paternum nomen apud filios. 10, 1, 7. eſt mihi bellum cum aliquo. 12, 2, 5. eſſe ſine lacrymis, & ſine ullo triſtioris mentis argumento. 12, 15, 3. eſt illi tanta magnitudo animi. 12, 15, 9. ſunt in theſauris, in annuo vectigali, tot millia. 13, 1, 6. eſſe ejus virtutis & venerationis. 13, 1, 10. eſt in aliquo ea magnitudo virium & ſapientiae, ea pulcritudo formae & proceritas corp. 13, 1, 11. eſſe ſine fide. 22, 1, 6. ſaluti ei fuit. 22, 1, 1. eſſe in imperio. 22, 3, 6. eſſe dubia fide. 33, 9, 8. eſſe partium Pompejanarum. 42, 4, 6. eſſe in partibus alicujus. *ibid.* eſt regnum muneris aliquorum. 42, 5, 8. eſſe tantae famae. 44, 4, 15.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ruſci bellum cum Aenea gerunt. 43,1,21.
vadit patronus plebis ex defenſore ſenatoriae cauſae. 16,4,10.
vaginare gladium. 1,9,9.
vagoras Cypri R. 5,6,10.
vander in Italiam venit. 43,10.
ucratides Bactrian. 41,6,1.
vehi ratibus ad al. 2,6,11.
venire alicui, *pro cedere, dari.* 13,4,16. 13,5,8. eveniunt vix denis armatis ſinguli hoſtes, ſi diviſio fiat. 11,13,7. evenit alicui ſorte provincia. 13,5,8.
ventilatur terreſtris ſpiritus. 44,1,10.
ventus audaciae ejus non defuit. *de proſpero eventu.* 2,9,12. eventus aliter fert. 2,13,3.
vergetae. 12,5,9,
ufrates fl. 1,12,10. 12,13. Parthici regni limes. 21,6,13. fl. Tigrim recipit. 42,3,11.
umenes. 13,4,10. Neoptolemum occidit. 13,8,8. hoſtis a Maced. judicatur. 13,8,10. vincitur ab Antigono. 14,2,2. denuo cum argyraſpid. 14,3,1. Antig. deditur. 14,3,12. 14,4,15. ab eoque in cuſtodia habetur. 14,4,24. Eumenis ſtratagema. 14,1,10.
umenes Bithyn. R. Antiochum Hieracem & Gallos vincit. 27,3,2. Aſiae majorem partem occupat. 27,3,6. Rom. auxiliatur contra Antioch. 31,8,5, contra Perſeum. 33,1,3, cum Pruſia bellum gerit. 32,4,2. Eum. in Rom. merita, & horum ingratitudo. 38,5,3. & 4.
umenes Demetrii F. 17,2,10.
vocare, *hoc eſt, nominatim vocare.* 12,12,9. *hinc* evocatorum 1,8. *apud Rom. nomen eſt, de quibus vide Lipſ. Mil. Rom.* 1.8. evocare aliquem e convivio. 7,3,4. evocantur omnium civitatum legati Corinthum. 9,4,1. 34,1,6.
Evolare in publicum. 2,7,10.
Europae major pars ſub Amaz. 2,4,14. Europae terminus Hiſpan. 44,1,1.
Europus regnum in Europa, *an* in Epiro? tenet. 7,1,6. Europus Maced. R. infans in cunis ad aciem ſuorum defertur. 7,2,8.
Eurydice Phil. mater. 7,4,5. maritum inſidiis petit. 7,4,7. filios Alex. 7,5,4. & Perdiccam per inſidias interficit. 7,5,6.
Eurydice Aridaei uxor. 14,5,1. occiditur ab Olymp. 14,5,10.
Eurydice Lyſimachi. 16,2,4.
Eurydice Ptolem. *Philopatoris* uxor, eademque ſoror, ab eo occiditur. 30,1,7.
Eurylochus ab Alex. interfectus. 12,6,14.
Eurymedon Athen. in Sicil. dux. 4,4,11. fortiſſime dimicans cadit. 4,5,8.
Euryone Amyntae F. 7,4,5.
Euryſaces Ajacis 44,3,5.
Ex adverſo ſtant claſſes. 2,14,8. ex integro urbem condunt Athen. 2,15,1. ex integro bellum adverſus Graecos inſtituit Xerxes. 2,15,17. ex altera parte, *pro ab altera parte.* 4,3,1. ex utraque parte, *hoc eſt, utrinque.* 4,4,12. ex continenti, *hoc eſt, ſtatim.* 11,4,12. ex perſona ſociorum inducias rumpere. 3,7,14. ex commodo utrorumque pax facta. 7,4,2. ex hac cauſa. 12,2,8. 12,13,3. ex deſperatione ſaluti redditus *pro poſt.* 12,10,1. ex quibus rebus arbitrabatur. 12,4,5. ex fuga pugnam repetere. 41,2,9. ex nomine alicujus urbem condere. 43,1,12. ex promiſſis pars accepta. 13,7,6.
Exacerbatus hinc. 10,2,5. exacerbat indignitas injuriarum aliquem. 42,1,5.

Exactus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Exactus. exacto menſe octavo. 13, 2, 9.
Exaequare vires partium. 5, 2, 12. utriuſque ordinis conditionem. 22, 4, 5. exaequato omnium jure. 43, 1, 4.
Exaeſtuo. exaeſtuat e terra bitumen. 1, 2, 7. exaeſtuat Ægyptus torrenti ardore ſolis. 2, 1, 16.
Examinis inſtar Aſiam implevere Galli. 25, 2, 11.
Exardeſcere, *ſubaudi ira.* 11, 10, 11. in bellum. 5, 10, 6. bellum exardeſcit ab Africa, ex Sicilia. 22, 5, 6.
Exauctorare, *pro dimittere.* 12, 12, 7.
Excedere, *hoc eſt, procedere.* 1, 2, 6. *ut* excurrere, *pro procurrere, apud Curt.* 3, 1, 3. ceteros excedere, *pro antecellere.* 13, 2, 3. excedere annos quatuordecim. 15, 2, 3. excedere modum hiſtoriae. 38, 3, 11. modum propoſiti operis. 43, 1, 2.
Excidere ſilvam. 1, 6, 4.
Excidium finitimorum. 2, 4, 8.
Excipi bello. 2, 5. 1. 11, 10, 12. 43, 1, 10. excipi magno civium gaudio. 6, 5, 8. excipere vices alicujus, *pro alicui ſuccedere.* 11, 5, 7. excipere aliquem tergo. 15, 4. 19. excipere extremos ſpiritus viri. 23, 2, 8. excipi majore virtute mulierum quam virorum. 25, 4. 6.
Excitus repentino tumultu. 2, 4, 22.
Excluſus Nilus, *aggerationibus puta.* 2, 1, 20.
Excruciare, *hoc eſt, exquiſitis ſuppliciis punire, excarnificare.* 12, 5, 11.
Excubare, *quo reddam aptius verbum non reperio, quam illud noſtrum, auſwarten.* 8, 4, 7. excubare alienis ſedibus.
Exculta omni doctrina ingenia. 8, 2, 12.
Excurrere, *de eo qui belli cauſa in remotiſſ. terras proficiſcitur.* 13, 5, 7.
Excuſare neceſſitatem belli, *id eſt, excuſandi ſui cauſa neceſſitatem afferre.* 18, 7, 16.
Excuſatius. 21, 1, 4. 32, 2, 1.
Excutere jugum ſervitutis cervicibus. 15, 4.
Execrari, *hoc eſt, deteſtari.* 13, 1, 17. execratio, *hoc eſt, devotio.* 3, 4, 1. 5, 4, 14. *hoc ſenſu Salluſt. in Catil.* execrationes inauditae, ultimaeque. 24, 2, 8.
Executum imperium, *paſſive.* 7, 3, 2.
Exemplum ſingulare omnium ſeculorum Amaz. 2, 4, 5. fragilitatis humanae Seleucus. 17, 2, 3. exemplo & inſtitutione legum, aeque clarus Lycurgus. 3, 2, 7. exemplum ſtatuere. 18, 7, 14. *quod Plaut. in Moſtell. verſ.* 110, 8. exempla facere *dixit.* exemplum id ſecuti poſteri. 1, 2, 12. exemplum capere ex amicis, quid hoſtibus cavendum. 1, 10, 10. exemplum alicujus imitari. 2, 12, 17. exemplo legum clarus. 3, 2, 7. exemplo prioris dominationis nihil terreri. 5, 10, 4. exemplo patris evocat civitatos, dux creatur. 11, 2, 5. 11, 3, 2. ad exemplum ceterorum humari, *id eſt, ut ceteri intelligerent, quid ipſis eventurum eſſet, ſi forte in proelio caderent.* 11, 6, 13 exempl. peſſimum ſtatuere in ſe. 14, 1, 12. cavendum alicui exemplum. 29, 2, 5. exemplum orationis inſerere alicui operi. 31, 3, 11. id exemplum ſequi. 41, 4, 5.
Exequi ultionem diu cupitam. 42, 1, 5.
Exequiae. 11, 2, 1. exequias proſequi. 11, 12, 6.
Exenterare leporem. 1, 5, 10.
Exercere judicium, *hoc eſt, poteſtate judicandi uti.* 8, 1, 7. piraticam. 8, 3, 13. 22, 1, 14. agrum. 2, 2, 2. cauponas, ludicras artes, lenocinias

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

nias. 1, 7, 12. regna in amicos. 9, 8, 17. nefandiſſima quaeque tyrannicae crudelitatis. 16, 4, 11. vitam ſeparatam a ceteris civibus. 20, 4, 14. ſaevitiam ſibi ſolitam. 21, 2, 9. ſtudioſius mare quam terras. 43, 3, 5.

xercitatio virtutis. 20, 4, 1.

xercitus Phil. ex peditibus Maced. & equit. Theſſ. 7, 6, 9. ex variis gentibus. 11, 1, 1. Alex. 11, 6, 2. exercitus magni otium periculoſum. 20, 1, 1. Xerxis contra Graecos. 2, 10, 18. Mardonii. 2, 13, 3. Graecorum contra Mardonium. 2, 14, 4.

xhaurire reliquias urbis caedibus & rapinis. 5, 9, 1. exhauſtum regnum continuis bellis. 7, 6, 3. exhauſtus longa obſidionis mora. 9, 1, 5. exhauritur Macedonia in ſupplementa militum. 12, 4, 5. exhauſta cicatricibus corpora. 12, 8, 12.

xhibere, *pro praeſtare*. 17, 5, 14. 27, 2, 12. vitam. 11, 10, 9. 22, 1, 3. populum alimentis, *pro inſtruere*. 9, 2, 7. exhibere ſe, *ſich ernehren*. l. 11. §. *ad exhib.* exhibere profeſſum ducem Graeciae adverſus aliquos. 8, 4. exhibere virtutem patriae. 16, 5, 13. pro auxilio bellum, pro fratre hoſtem. 27, 2, 10.

xigere, *pro requirere, poſtulare*. 5, 11, 6. 18, 6, 4. ultionem infantis, *pro ulciſci infantem*. 1, 4, 7. ultionem ab aliquo, *pro ſumere*. 9, 6, 8. 16, 1, 16. exigere piacula. 8, 2, 7. ſupplicium. 12, 11, 9. exacta pueritia *pro*, *tranſacta*. 12, 16, 8. exacto menſe. 13, 2, 5, exigere rationem rerum geſt. 19, 2, 6. poenas a ſingulis membris. 21, 4, 17. promiſſa aſſiduis precibus. 29, 4, 8.

xiguitas terrae, *pro anguſtia terrae*. 43, 3, 10.

Exilium. proficiſci in exilium. 5, 3, 8. 5, 5, 8.

Eximere. exempta comitate quam Graecorum literis didicerat. 11, 11, 12. exemptus digito annulus. 12, 15, 12. eximit haec res omnẽ cunctationem alicui. 30, 3, 5. eximere periculis. 35, 2, 1.

Exinanire diſtenta ubera. 43, 2, 5.

Exinde morem gens tenet, *pro ex eo*. 1, 2, 3. exinde caedes Perſ. ſecuta eſt, *pro poſt*. 11, 9, 10. 12, 7, 11.

Exiſtere, *pro eſſe*. 3, 4, 8. extiterunt illi omnium virtutum ornamenta. 7, 2, 14. *pro fuerunt*. ſolus extitit dignus. 8, 2, 6. non ignarus exiſtit. 9, 7, 1.

Exitus belli dubii. 11, 12, 12. tales vobis exitus dent dii. 14, 4, 10. exitus rei non invenitur diu re tractata. 16, 4. 2. exitus admirabiles urbis & initia. 16, 3, 3.

Exoleſcit favor. 36, 1, 8.

Exorari a caede filii, *hoc eſt, ne caedat filium*. 9, 7, 4.

Exornare claſſem. 5, 6, 1. convivium ludis. 11, 3, 11.

Exoſus, *active, pro eo qui odit*. 13, 8, 2. *atque is vocabuli uſus eſt antiquiſſimus*.

Expectare. non expectandum ut ab hoſte circumvenirentur. 2, 11, 12.

Expedire ſibi fugã alicunde. 38, 7, 3.

Expellere, *pro repudiare*. 9, 5, 9.

Expenſa in hos ſumtus tot talenta. 12, 11, 3.

Expergefactum blande reliquit. 15, 4. 7.

Experimenta virtutis. 15, 3, 1. 30, 4, 15. aetatis. 16, 1, 11. experimenta ſui dare alicui. 22, 1, 11. experimenta ejus tanta fuerunt. 36, 2, 10.

Experiri fortunam. 2, 11, 6. & 19. 5, 6, 7. expertus, *paſſive*. 8, 4, 5. *ita* experta virtus. 41, 4, 8. experiri animum alicujus. 14, 1, 11. experiri conceptionem per plures

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

plures viros. 3, 4, 5. experimenta virtutis. 7, 1, 1. experimentis plura reſervare. 11, 1, 9. experiri ſupplicia. 11, 3, 7. experiri pietatem filii in aliquo. 13, 1, 5. carcerem & ſpectaculum triumphi. 38, 6, 6.

Expers conſilii. 3, 4. 9.

Expiari hoc debet orbis viribus. 8. 2, 6. expiatur regni infamia ſupplicio alicujus. 30, 2, 8.

Explere contumelias honoribus, detrimenta muneribus, *pro penſare*. 5, 4, 16. expletur numerus militum. 5, 6, 3. nullas ſibi opes eſſe, quibus tantum regem expleat. 9, 2, 7. explebit ſpes omnium urbs capta. 22, 8, 6. explere pondus alicui. 43, 5, 9.

Explodere, *pro rejicere, reſpuere*. 12, 7, 4.

Exponere, *narrare*. 3, 7, 16. puerum, *eſt abjectum deſtituere*. 1, 4, 7. exponere, *anst land ſetzen*. 18, 1, 3. 22, 5, 2. exponere conditiones pacis. 30, 3, 8.

Expoſcere pacem Deorum. 18, 6, 12.

Expoſiti qui in inſignes viros evaſerunt, Cyrus. 1, 4, 7. Hiero. 23, 4, 6. Romulus & Remus 43, 2, 4. Habis. 44, 4, 5.

Expugnare, *pro debellare*. 3, 4, 11. 3, 5, 1. 8, 6, 1. 15, 4, 11. expugnat Theſſaliam. 7, 6, 7.

Exſanguis, *id eſt, bello fractus*. 31. 3, 1. 41, 4, 3. vires exſangues. 39, 5, 6.

Exſcindere urbem. 8, 3, 11. glebas aratro. 44, 3, 5.

Exſequi, exſecutum. *Vid.* exequi, executum.

Exſpirare, *hoc eſt, mori*. 6, 8, 13. 11, 15, 15. *ſubaudiendum autem* animam: *quod nonnunquam diſerte additur*.

Extarches, in diviſione imp. Alex. Parapammenos accipit. 13, 4, 21.

Extare, *pro eſſe*. 7, 2, 14. extant ejus prima experimenta virtutis in illis locis. 7, 1, 1. ne qu veſtigium tanti ſceleris extar 10, 2, 6.

Extendere pretium non ex eme tium commodo, ſed ex inin corum odio. 11, 4, 8.

Exterriti ſucceſſu rerum Alex. 1 21, 6, 1. exterritus periculo a cujus. 27, 1, 6. exemplo crud litatis. 27, 1, 9.

Extinctor regiae domus Caſſa der. 16, 1, 15.

Extinguere, *pro interficere*. 27, 14. 37, 7, 5. 43, 1, 16. extingu *hoc eſt, mori*. 13, 1, 1. extingu re ſeditionem. 11, 2, 4. exti ctus in ipſo flore aetatis. 13, 1,

Extollere. animos alicui extoll nobilitas. 1, 4, 4. extollit omn in majus fama. 2, 13, 2. extoll re pueritiam alicujus ſupra vi tutem veterum ducum. 11, 3, extollere caelo tenus magnitu dinem rerum ſuarum. 12, 6, extollere omnia in majus. 2 1, 8.

Extra hanc ſummam eſt. 9, 5, 6.

Extranei milites. 5, 9, 12.

Extruere inſidias, *pro ſtruere* 43 4, 8.

Exturbare omni ex animo memoriam alicujus rei. 15, 3, 11. *ſe legendum fortaſſe* extirpare. *Vid. Notas.*

Exuere aliquos caſtris. 8, 1, 12. urbe, imperio, provinciis. 31, 5, 9

Exultabundus. 18, 7, 10.

Exultare victoria. 1, 8, 9.

F.

FAbricius Luſcinius Rom. ad Pyrrhum legatus. 18, 2, 6.

Fabula de cane gravida. 43, 4, 6. de equabus vento concipientibus. 44, 3, 1. *quamvis hoc affirmare videatur Plin.* 3, 22. 8, 42. & 16, 26, 25. de Scylla & Charybdi. 4, 13

Fabulae

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Fabulae *pro narratiunculis & rumoribus*. 11,5,11.12,6,12.13,7,2. fabuloſa antiquitas. 4, 1, 8. FABULARUM dulcedo, earundem mater. 4, 1ʻ 17.
[Fa]cere amicitiam. 12, 2, 6. & 12. captivum. 7, 2, 11. claſſem, *pro comparare*. 4, 3, 5. diſcordiam. 5, 3, 3. fidem. 1, 7, 17. finem belli. 12, 8, 10. foedus. 12, 2, 12. genus, *hoc eſt, propagare ſobolem*. 9, 2, 16. impreſſionem, *hoc eſt, impetum dare*. 1, 6, 16. literas, *pro ſcribere*. 27, 2, 7. moram, *hoc eſt, morari*. 6, 2, 16. 12, 8, 4. 14, 2, 2. 16, 1, 6. 18, 1, 5. 33, 1, 10. nuptias. 7, 3, 9. pacem. 3, 9, 13. 4, 3, 7. 8, 4, 2. 12, 2, 6. 13, 6, 9. 22, 8, 16. 31, 1, 7. pactionem. 15, 2, 2. 15, 4, 21. parricidium, *pro committere*. 1, 9, 5. praelia, *hoc eſt, praeliari*. 1, 10, 21. 5, 4, 6. 11, 15, 4. 18, 1, 11. 17, 2, 7. 23, 3, 4. 30, 1, 6. quingenta ſtadia curſu, *hoc eſt, conficere, explere*. 11, 8, 2. regem. 9, 6, 1. 2, 11, 10. 9, 42, 4. 21. ſtipendia, *pro mereri*. 24, 4, 10. tumulum. 12, 12, 12. *ita Virg. Eclog*. 5, 42. & tumulum facite. electionem facere difficilem. 1, 10, 2. regionem facere vectigalem. 2, 3, 15. non facere poteſtatem pugnae. 2, 5, 10. facere bellum alicui. 3, 6, 5. ſocietatem cum aliquo. 5, 1, 7. facit in eo omnia credibilia vigor ing. 5, 5, 7. non magnam moram facere bello, *imbecillitate ſua facere ut brevi bellum finiatur*. 5, 6, 4. non moram facere rebus agendis. 6, 2, 16. facere Perſas victores. 6, 3, 7. facit hunc reſiduum ſpei patriae ſcelus matris. 7, 6, 2. facere templa, muros. 8, 3, 8. ſolita ſacra. 9, 4, 1. conjurationem cum aliquo. 10, 2, 5. poteſtatem alicui redimendarum captivarum. 11, 12, 1. pacem & amicitiam cum aliquo rege. 12, 2, 6. foedus amicitiamque. 12, 2, 12. metum & odium ſui facere apud aliquos. 12, 6, 12. non moram facere pugnae. 12, 8, 4. facere aliquem heredem regni. 12, 15, 8. facere fiduciam ſui militibus. 12, 16, 10. facere aliquid palam. 9, 7, 14. facere beneficii ſui munus imperii. 3, 4, 9. fac. magnos motus. 13, 5, 3. aliquem ex victore victum. 14, 4, 3. caedes principum. 14, 7, 1. inſidias. 16, 1, 10. officium regi inter ſatellites. 16, 2, 9. hoſtem ſe ſubitum facere ex ſocio. 16, 4, 10. facere moram certamini. 18, 1, 5. conſpirationem. 18, 5, 7. ſacrificium. 20, 2, 13. plus negotii. 21, 4, 4. pretium alicujus carius. 16, 4, 19. magnam ſpem omnibus de ſe. 22, 1, 12. ex inope repente dives factus. 22, 1, 14. facere regnum ſui muneris. 24, 2, 4. ſtipendia. 24, 4, 10. nec quicquam reſiduum alicui. 27, 2, 2. literas ad aliquem. 27, 2, 6. diſcrimen imperii inter ſe bello. 29, 2, 9. motum magnum parva manu. 30, 3, 2. alicui grave bellum. 32, 3, 5. miniſteria alicui. 32, 3, 16. facere ſingulas urbes juris proprii. 34, 1, 5. facere hoſtibus copiam pugnandi. 34, 2, 1. facere alicui exequias. 38, 10, 10.
Facies, *pro ſtatu & conditione rerum*. 8, 5, 8.
Facinoroſus. 24, 2, 1. facinoroſior. 16, 4, 6.
Facinus Himeranorum. 4, 3, 2. ſervorum Tyriorum. 18, 3, 17. Ptolem. 29, 1, 5. M. Catonis. 33, 1, 1. facinoris crimen. 29, 1, 5.
Factio, *pro partibus in quas diſſentiens reſp. aut quodlibet corpus ſcinditur*. 13, 5, 4. 15, 1, 9. 15, 2, 1. 5, 4, 23. 38, 4, 17.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Facultas, *pro divitiis.* 38, 2, 7. facultatem victoriae deprecari. 20, 3, 1.
Facundia Perdiccae. 13, 4, 1.
Faecunditas Gallorum. 25, 2, 1. Hiſpaniae. 44, 1, 4.
Faeda gens, *hoc eſt, ſordida, ignobilis.* 7, 3, 8. merces, *hoc eſt, mala & indigna.* 12, 6, 11. faeditas morientium, *pro copia mor.* 2, 13, 13.
Faemina canis. 1, 4, 10. faem. Perſicarum facinus. 1, 6, 14. Scyth. virtus. 2, 1, 2. faeminae in caſtris. 12, 2, 2.
Faliſci Chalcid. colonia. 20, 1, 13.
Fallere judicium hominum, *eſt, aliter ſe gerere quam illi judicaverant.* 2, 15, 21.
Falſus rex. 1, 9, 18. falſis nominibus aliena regna furari. 38, 2, 9.
FAMA in majus omnia extollit. 2, 13, 2. 14, 1, 2. famae celeritas in clade Mardonii. 2, 14, 9. in victoria Locrenſ. 20, 3, 9. famae loquacitas. 18, 4, 7. FAMA veteri non ſunt aeſtimandae gentes, ſed praeſentibus viribus. 10, 4, 10. fama venit ad exercitum. 2, 14, 8. fama loquitur hanc rem. 19, 4, 7.
Fames in Epiro propter caedem Laudamiae. 28, 3, 7. in Aegypto. 36, 2, 9.
Familia, *pro ſervis.* 15, 1. familia, *pro genere,* magna impp. gravis liberae civitati. 19, 2, 5.
Familiaritas, *pro arctiore amicitia.* 7, 3, 3. 16, 5, 16. familiarius noſſe meretricem. 27, 3, 12. familiariter praenunciat hoc ei. 20, 5, 12.
Fas, *pro jure.* 39, 3, 10.
Faſces epiſtolarum. 12, 5, 7.
Faſtidire, *pro dedignari.* 14, 2, 7. faſtidire milites ſuos. 12, 11, 7.
Faſtidium agitare alicujus. 8, 4, 9. *pro quo ſupra male Freinshemius,* agitare faſtigium.
Faſtigium majeſtatis regiae. 1, 1, 1. *vide Barth. Adverſ.* 13, 24 *pr.* a faſtigio tantae majeſtatis in captivit. redacta. 13, 1, 5. in tanto faſtigio regni collocatus 25, 4, 1.
Fata, *pro oraculis.* 14, 5, 6. 16, 3, 7 *ita* fatum. 7, 6, 1. 12, 2, 11. fatum, *pro morte, ut vocant, naturali.* 9, 8, 2. 39, 4, 5. *pro inevitabili lege.* 12, 15, 1. *ita* fatum urbis, *pro immutabili felicitatis interituſve ejus lege.* 12, 2, 6. *ita* fatum Trojae fuere Herculis ſagittae, *hoc eſt, fatum Tr. conſtitit, fuit, in ſagittis.* 20, 1, 16. *tria fata Tr. recenſet Plaut. Bacchid. verſ.* 17. fatalis locus, *hoc eſt, fato ſive immutabili neceſſitate deſtinatus.* 12, 2, 14. 12, 13, 3. *ita* fatale munus. 13, 4, 24. fatorum naturalis conditio 2, 2, 13. fatorum pericula declinari. 12, 2, 4 fata antiquitatis venerari. 12, 2, 11. fatorum auſpiciis aliquo deferri. 16, 3, 7. fati munere liberare. 22, 5, 7.
Fatigare aliquem per epiſtolas, *pro ſaepius interpellare.* 6, 2, 12. precibus. 1, 4, 10. 18, 1, 1. fatigare aliquem legationibus. 9, 3, 6. 18, 1. fortunam ſuam nimis onerando, *pro nimium confidere fortunae ſuae.* 12, 8, 15. fatigari bellis. 18, 3, 6. 43, 3, 1. 13. fatigari querelis ſociorum. 23, 1, 11. fatigare aliquem oſculis. 23, 2, 9. fatigatur Gallia aſſiduis ventis. 44, 1, 4. fatigare aliquos varia victoria. 44, 2, 7. variis cladibus. 44, 5, 6.
Fatua, Fauni uxor. 43, 1, 14.
Fatuari, quid ſit. 43, 1, 15.
Fauces, *pro iſthmo.* 4, 1, 1.
Faunus tertius Italiae rex. 43, 1, 10.
FAVOR hominum eodem quo fortu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

fortuna ſe inclinat. 5,1, 11. vulgi incertus. 13, 2, 2. favorem militũ ambitioſe venantur Alex. duces. 11,25, 11. favore omniũ procedere *pro cum favore omn.* 10, 3,3.
uſtulus paſtor Romuli nutritius. 43, 2, 7.
ıx nuptialis. 11, 1, 4.
elices obliviſcuntur humanitatis. 16, 5, 9.
emina. talis femina *pro* tam effeminatus vir. 1, 3, 3. *Vide ſup. &* Faemina.
era infantem nutrit. 1, 4, 10. 43, 2, 6. 44, 4, 10.
eraciſſima regio Aegyptus. 2, 1, 8. tyrannorum Sicil. 4, 2, 3.
erramenta, *pro inſtrumentis fabrilibus.* 20, 2, 1.
erre auxilium, *hoc eſt auxiliari.* 4, 3, 1. fructum, *hoc eſt, commoda reportare.* 4, 2, 4. pacem, *pro conſtituere cum imperio, ſicut* leges ferre *dicimus.* 9, 5, 3. fertur, *hoc eſt, dicitur.* 7, 1, 5. 14, 6, 14. ferre Cyro leporem, *pro* ad Cyrum. 1, 5, ferre graviter aliquid. 3, 3, 6, 3. inimicitiae tam longum otium non tulerunt 3, 7, 1. ferre ſociis auxilia. 3, 7, 15. *ita numerus plur. ſaepe pro ſing. ponitur.* non ferre conſcientiam, *male conſcium ſibi eſſe.* 5, 1, 2. non ferre indignitatem rei, *ibid.* ferre imbecillo animo fortunam ſecundam. 8, 1, 4. ferre poenam captivitatis truncata corporis parte, *pro dare, pendere.* 11, 14, 11. ferre utero. 12, 16, 2. ferre magno animo contumeliam regis. 15, 3, 10. palmam virtutis conſenſu omnium 15,3,16. ferre prae ſe *pro dicere.* 20, 4, 1. ſuffragia ferre de aliquo. 22, 3. 6. ferre magno animo crudelitatem alicujus. 22, 7, 9. ferre impetum aliquo. 25, 4, 2. fortunam magno an. 28, 4, 3. in bellum majorum gloriam. 30, 4, 15.
Ferrum *pro gladio frequentiſſimum.* 1, 6, 10. 1, 9, 19. ferrum & arma. 2, 2, 13.
Fervens aeſtus, *hoc eſt, efferveſcens & exurgens.* 4, 1, 10.
Feſſi bellis Graeci. 6, 6, 4. feſſus longa expectatione 2, 5, 2.
Feſtinato. 38, 10, 16.
Fides beneficio obſtringitur. 2, 15, 14. Perſarum tam in ſuos reges, quam Alex. 12, 12. 2.
Fidem facere. 1, 7, 17. ſervare. 4. 4, 1. fidei *non eadem in his notio. nam* fidem facere affirmationi ſuae. 1, 7, 17. *idem eſt quod facere ut affirmationi ſuae credatur: at* fidem ſervare *idem quod promiſſum ſervare, promiſſa facere.* fides oſtentis non defuit. 17, 1, 4. mortis ejus fides adfuit. 13, 1, 4. ea primum fides inopiae Scythicae fuit. 9, 2, 15. fides pacis non ſervata. 4, 4, 1. in fide tenet aliquos metus dubiae belli fortunae. 5, 7, 3. pactio ejuſdem fidei cujus deprecati belli promiſſio. 8, 5, 4. fides ſacramenti. 14, 1, 10. ſine fide eſſe. 22, 1, 6. fides dictis promiſſiſque nulla. 41, 3, 9.
Fiducia aliquem capit. 2, 9, 10. fiduciam alicujus habere. 6, 4, 10. fiduciam ſui facere militibus. 12, 16, 10.
Fieri. inſula Athenienſium fit. 2, 7, 13. *Ita* fieri *eodem modo conſtruitur quo* eſſe, *cũ caſu ſecundo puta.*
Fidior. 16, 5, 3.
Figere aliquem in crucem, *vel, ut alii codd.* in cruce. 21, 4, 17. *Vide &* ſuffigere. figere caligas auro. 38, 10, 3.
Figulus Agathoclis pater. 22, 1, 2,
Filiorum ingens numerus. 10, 1, 1. 39, 5, 9.

Filios

Filios interfecerunt, Lyſimachus. 17, 1, 4. Demetrii *Nicanoris* uxor. 39, 1, 11. Maleus Carthag. 18, 7, 15. Laudice. 37, 1, 4. Ptolem. *Thyſcon.* 38, 8, 18. & 20. Phrahates. 42, 5, 2.

Fines montis, *pro radicibus.* 13, 4, 21. FINES imperii tuebantur magis, quam proferebant veteres. 1, 1, 3.

Fingere ſomnum. 3, 1, 4. fingere gratiam in odio. 9, 8, 9.

Finire. finiebantur intra ſuam cuique patriam regna. 1, 1, 3. finire vitam ferro, ſuſpendio. 2, 5, 7. 9, 7, 12. 18, 6, 7. finivit hic dies Graeciae gloriam dominationis & libertatem. 9, 3, 11. finivit vitam pariter cum Perſarum regno. 10, 3, 7. finire imperium ultimo oriente, *pro imperium uſque ad ultimum orientem extenſum habere.* 12, 7, 4. finire orbis bella in uno capite. 12, 9, 6. privato periculo finire publicum. 26, 1, 9. finiri, *pro mori.* 27, 3, 12. finita eſt omnis ira alicujus, fuga alicujus. 28, 4, 13. finire bellum cum Aetolis. 29, 3, 6.

Firmare, *pro hortari & confirmare adverſus certum periculum.* 2, 11, 9. *Ita Tacit. in fin. Annalium*: In ea tempora natus es, quibus firmare animum expediat conſtantibus exemplis. *id eſt, propemodum aſſueſacere.* 3, 2, 9. firmare magnitudinem quaeſitae dominationis continua poſſeſſione. 1, 1, 7. regnum regalibus nuptiis. 1, 10, 14. firmat militum animos victoria. 7, 6, 5. firmare animos in obſidionis patientiam. 22, 4, 3.

Flagrare bello. 31, 3, 10. cupiditate alicujus rei. 38, 1, 1.

Flaminius Cos. 30, 4, 8. prorogato imperio. 31, 1, 6. Nabidem vincit. 31, 3, 1.

Flatus ventorum. 4, 1, 2.

Florere proventu clarorum virorum 13, 1, 12. fama rerum geſtarum, abundantia opum & virium gloria virente. 43, 5, 4.

Florentiſſimis temporibus. 41, 1, 7. *hoc eſt, ut Caeſar de Bell. Gall.* 1, 30, *loquitur*, florentiſſ. rebus. florentes opes Athenienſium. 5, 1, 8. florentes ſucceſſu rerum Carthaginienſes. 18, 6, 1. florentes imperio terrarum. 28, 3, 12.

Floraliorum, *ut Bacchanaliorum.* 43, 4, 9.

Flos aetatis ac victoriarum. 13, 1, 1. pueritiae. 42, 1, 5. flore aetatis inſignis. 5, 2, 6. florem virentem recentibus experimentis virtutis in bellum ferre. 30, 4, 15.

Fluere. ſupra vota res fluunt. 23, 3, 12.

Flumen, Armeniae Tigris. 42, 3, 11. Cappadociae Thermodoon. 2, 4, 2. Epiri & Italiae Acheron. 12, 2, 4. Gallaeciae Bilbilis, & Chalybs. 44, 3, 13. Galliae Rhodanus. 43, 3, 12. Indiae Aceſines. 12, 9, 1. Luſitaniae Tagus. 44, 3, 1. Scythiae Araxes. 1, 8, 2. Iſter. 9, 2, 11. Phaſis. 2, 2, 1. Tanais. 12, 5, 12. flumina, ab exercitu Xerxis ſiccata. 2, 10, 19. Hiſpaniae aurum vehunt. 44, 1, 11. Scyth. in Moeotin, inde in Aegypt. & Pont. maria decurrunt. 2, 1, 18. flumina conſumuntur multitudine hominum. 2, 10, 22.

Fluxu ſanguinis deficere. 12, 9, 12.

Foedare regnum caedibus. 36, 4, 1.

Foedus. turpis ac foedus diſceſſus. 2, 11, 1. foeda gens, *ignobilis.* 7, 3, 9. *V. ſup.* faedus. foedus luctu funeris dies. 9, 6, 4. haec foeditas acceſſerat indignitati ſtupri. 9, 6, 5. foeda merces. 12, 6, 10.

Fons regni Macedonia, *hoc eſt, imp.*

np. *Alex. caput & principium.* 3, 6, 11.

ent, *pro eſſent.* 11, 3, 11.

is bellum gerere, *extra patr.* 2, , 20.

ma, *pro magnitudine, ſtatura.* 5, 4, 17. formae veneratio. 5, , 5. formae dignitatem *hoc ſen- dixit Tacit.* 12, 51, 5.

mare, *pro informare, edocere.* 18, , 10. urbem, *hoc eſt, ut Flor.* 1, , 25. *loquitur*, ſtatum urbi im- onere, *legibus & moribus inſtrue- e.* 5, 8, 6. *ita* regnum. 41, 5, 1. atum rerum. 9, 5, 1. & 14. 2, . conſilium in futura. 1, 10, 6. populum in obſequia prin- ipum. 3, 2, 9. principes ad ju- titiam imperiorum. *ibid.* urbem ormandam tradere alicui. 5, 8, 6. ngenia formata legibus inſtitu- iſque pulcherrimis. 8, 2, 12. for- nare rerum praeſentium ſta- um. 9, 4, 1. milites in diſcipli- nam Macedonum. 12, 12, 4.

tior cura taciturnitatis quam vi- ae. 44, 2, 3.

RTUNA, nimis onerando non ſt fatiganda. 12, 8, 15. quo ſe nclinat, eodem favor etiam ho- ninum. 5, 1, 11. VIRTUTE uvanda. 30, 1, 6. fort. Alex. 21, , 4. Rom. 33, 4, 16. 39, 5, 5. 3, 2, 6. fort. *pro ſtatu, condi- ione vitae.* 2, 10, 6. 14, 6, 10. ortunae inconſtantia. 35, 2, 4. rocella. 4, 5, 6. varietas. 26, 2, 14. ludibrium, Seleucus. 27, , 6. FORTUNAM publicam nagis quam privatam lugere onvenit. 28, 4, 6. ſecundam mbecillo animo ferunt Theb. , 1, 4. FORTUNA praeſenti contentos eſſe decet. 28, 2, 13. fortuna ita regente Magus in- terficitur. 1, 8, 23, fortunae ju- dicium de ſe committere. 1, 10, 3. fortunam maris experiri. 2, 11, 19. 5, 6, 6. fortuna regis cum duce mutata non eſt. 2, 14, 4. fortuna belli dubia. 5, 7, 3. for- tuna dedit illis paria omnia. 6, 2, 9. fortuna utrumque ab al- tero invictum ſervavit *ibid.* for- tunam obſidionis ſubire, *pro obſi- deri.* 14, 2, 3. fortuna apud hunc non terminatur ullo modo. 21. 6, 4.

Forum. *in medio* foro Carth. patibu- lo ſuffigitur Bomilcar. 22, 7, 8.

Fragilitatis humanae exemplum. 17, 2, 3.

Frangere animum minacem in aliquem. 1, 5, 5. defectio Io- num animos cet. fregit. 2, 12, 25. frangi malis. 3, 7, 1. 5, 8, 3. fractae opes Athenienſium. 6, 1, 8. franguntur animi. 22, 6, 7. fractus bello. 30, 4, 17. frangit regis animum auſteritas alicu- jus. 34, 3, 4.

Frater patruelis. 7, 6, 11. fratres in- terfecerunt. Phil. 8, 3, 12. & 13. Dionyſ. junior, 21, 1, 6. O- rodes Parthus. 42, 4, 4. Phraha- tes. 42, 5, 1.

Fraternus. contentio fuit adeo fraterna. 2, 10, 10. fraternum bellum *pro cum fratre.* 10, 2, 1. 38, 9, 1.

Fraudare milites ſtipendio. 6, 2, 11.

Fraudatae nuptiae, *hoc eſt, fraude interceptae.* 43, 1, 19. fraudare ſocios portione praedae. 8, 5, 6. fraudari mercede. 42, 1, 2.

Fraus concordiae. 22, 2, 2. *ſimulatio.*

Fremere, *pro dicere cum commina- tione.* 13, 5, 5.

Frequenter, *pro cum multitudine.* 4, 3, 6.

Fretum. Siculum. 4, 1, 9. Gadita- num. 44, 1, 2.

Frons. a frontibus. 1, 6, 11 *pro a fronte.*

Fructum ferre, *hoc eſt, commoda percipere.* 4, 2, 4. ſine fructu quae erant. praef. 3.

Frudius

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Frudius auriga Caſtoris. 42, 3, 3.
FRUGALITAS, virtutum genitrix. 20, 4, 10. inter leges Spart. 3, 2, 10.
Frui. praeda ingenti & parricidii voto frui. 8, 3, 11.
Frumenti ſatio reperta. 2, 6, 12.
Fruſtra. Aſiam fruſtra edomitam dicit, ſi Graecorum rapinis pateant. 2, 4, 26. ne fruſtra arma moviſſe viderentur. 2, 8, 1. ſpes non fuit fruſtra. 16, 2, 3.
Fruſtratus variis dilationibus. 8, 3, 8. variis fruſtrationibus differri. 9, 6, 8.
Fuga, *pro exilio*. 5, 9, 3. *ita Flor.* 3, 16, 5. *& Tacit.* 3, 24, 2. *&* 4, 70, 3. fugam capeſſere, *pro fugere*. 6, 3, 11. 8, 2, 4. tentare. 14, 3, 7. in fugam verti. *pro fugari*. 15, 4, 22. in fugam agere. 16, 2, 3.
Fultus praeſidio domeſtico. 43, 4, 5.
Fundamenta jacere. 15, 4. 20. fundamenta incrementorum valida conſtituere creſcenti regno. 7, 1, 12.
Fundata poſſeſſio, *hoc eſt, firmata, & ſtabilita*. 3, 4, 17. ſecuritas. 43, 5. 8.
Fundere exercitum. 7, 7, 5. Illyrios magna caede. 7, 2, 12. tantum ſanguinis fuſum eſt proelio. 11, 14, 2. tantum ſanguinis duobus proeliis fuſi. 11, 13, 9. quantum ſanguinis Macedonia ſit fuſura. 12, 15, 6.
Funditus victus, *auff das haupt geſchlagen*. 25, 3, 8.
Funere magnifico amiſſos milites honorat Alex. 12. 1, 1. publico incendium Romae proſequuntur Maſſilienſ. 43, 5, 10.
Fungi imperio, *hoc eſt, imperata exſequi*. 2, 4, 25. diem, *hoc eſt, mori*. 19, 1, 1. fungi periculis. 7, 4, 8. *pro quo & defungi dicunt*. fungi voto, *pro facere & praeſtare quod voveris*. 9, 2, 12.
Furentium morem imitantur di[...] ſidia. 13, 6, 17.
Furiae parricidiorum aliquem ci[r]cumveniunt. 26, 2, 5.
Furor id videtur. 18, 3, 10.
Furtiva victoria, *hoc eſt, qua[m] aſtu & dolis conſequimur*. 1[...] 6, 8.
Furtum, graviſſimum apud Scyth[as] crimen. 2, 2, 6.
Fuſus, *hoc eſt, victus & fugat[us]*. 3, 5, 6.

G.

GAditani Carthaginienſ. co[...] ſanguinei. 44, 5, 2.
Galama. *vide* Gaza. *Legendum* [...]*tius* Gamala.
Galatia. 37, 4, 6.
Gallaecia equorum ferax. 44, 3, [...] Gallaeci Graeci. 44, 3, 3.
Galli, Romam capiunt. 6, 6, 5. 2[...] 4, 2. 28, 2, 6. legatos ad Ale[x.] mittunt. 1, 13, 1. multas in I[ta]lia urbes condunt. 20, 5, 8. t[o]tam fere Italiam occupant. 2[...] 2, 6. Ptolem. *Ceraunon* caedu[nt] 24, 5, 6. apud Delphos pereu[nt] 2, 4, 8. caeduntur ab An[ti]gono. 25, 2, 10. ab Eum[e]ne. 27, 3, 2. cum Maſſil. be[llum] gerunt. 43, 5, 1. Galli Scordiſ[ci] 32, 3, 5. Tectoſagi. 32, 3, [...] Gallorum res geſtae. 4, 1. mul[ti]tudo & virtus. 25, 2, 11. avidit[as] 25, 2, 1. virtus. 27. 2, 12. per[fi]dia. ibid. ſtudium. 24, 4, 3. G[al]lorum ferae gentes. 43, 3, 8. G[al]lia, ab Hiſpanis Pyren. montib[us] diviſa. 44, 1, 3. aſſiduis ven[tis] inquieta. 44, 1, 4. Gallia Tra[ns]alpina. 38, 4, 9.
Gallograeci Bithyniae pars. 25, [...] 14. bellum cum Antig. geru[nt] 26, 2, 1. Mithrid. auxiliant[ur] contra Rom. 38, 3, 11.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

llimander amicus Demetrii, & ejus fides. 38, 9, 5. & 9.
ngaridae. 12, 8, 9.
rgoris Curetum rex. 44, 4, 2. *legendum potius* Cunetū. *Vide Not.*
udere mutuarum rerum commercio. 18, 5, 8.
udium reportare parentibus, *id eſt, aliquid de quo gaudeant.* 11, 14, 12. *Sic* odium, amor, cura *pro his in quæ affectiones iſtæ feruntur. Vide* Odium.
za, *ita enim non* Galama. *legend. ut Bongarſ. docet.* 15, 1, 6.
droſiii 13, 4, 22.
elo Siciliae tyrannus. 23, 4, 4.
ener, *pro ſororis marito.* 18, 4, 8.
enerasse, *id eſt, inſtar ſtirpium* terras homines *produxiſſe credidere veteres.* 2, 1, 6. *Sic &* generare animalia. 2, 1, 18. generare ſubolem ex aliquo. 2, 4, 33. *V. &* Gignere. generandis ignibus materia. 4, 1, 9.
enitivi *varia vis.* bella Atheniensium, *id eſt, cum Athenienſibus gerenda.* 3, 6, 10. *Sic bella* Meſſeniorum. 3, 6, 5. bellum Alexandri. 12, 5, 9. hortamenta virtutis, *pro ad virtutem.* 3, 5, 9. proelium Siciliae *pro in Sicilia.* 5, 1, 4. promiſſio deprecati belli. 8, 5, 4. laetitia victoriae. 9, 4, 1. *id eſt, propter victoriam.* jurgia patris *pro cum patre.* 10, 2, 5. dolor amiſſi exercitus. 12, 1, 5. poenae temere illati belli. 12, 2, 17. pudet Alexandrum nutricis. 12, 6, 10. *Noſtri, Erſchamet ſich fur ihr.* ululatus dei, *pro in honorem dei.* 12, 7, 8. ſucceſſio regni *pro in regnum.* 13, 1, 13. munus concubitus *pro concubitu.* 15, 4, 4. naufragium repentinae tempeſtatis. 16, 3, 10. offenſa ereptiregni, *id eſt, odium propter ereptum regnum.* 17, 2, 9. majorem gloriam alicujus victoriae quam laetitiam habere, *id eſt, ex aliqua victoria.* 18, 1, 8. appulſus terrae *pro ad terram.* 18, 5. 1. ſumptus praedarum *id eſt, ex praedis.* 6, 5, 9. nuptiarum ſumptus *pro in nuptias.* 21, 4, 2. origo Antiochi *pro ab Antiocho.* 5, 2. 4. latrocinium maris *pro in mari.* 43, 4, 5.
GENITRIX. virtutum frugalitas. 20, 4, 10.
Gens, Cappadocum ſine rege vivere neſcit. 28, 2, 11. Scytharum innoxia. 12, 2, 17. gentes nationeſque. 1, 1, 1. 8, 6, 2. gentes variorum populorum. 7, 1, 12. gentium terror Xerxes. 3, 1, 1.
Genus *pro ſubole.* 2, 4, 27. 9, 2, 16. urbis, *pro incolis.* 18, 3, 19. generis vetuſtas. 2, 1, 5 genera arborum & frugum pro condit. reg. variata. 2, 1, 12. audito genere belli. 4, 4, 8. genus varium ludicrorum. 7, 2, 14.
Gerere ſe regem. 32, 3, 1. *ita Flor.* ger. ſe matrem. 1, 1, 3. gerere cupiditatem inſatiabilem. 27, 1, 11. gerere ingenia feris propiora quam hominibus. 44, 2, 7.
Germani quaſi caſus, *hoc eſt, admodum ſimiles.* 27, 3, 14.
Germen, *pro ſtirpe, ſobole.* 18, 3, 19.
Geryon. 4, 3, 16. 44, 4, 19.
Geſteani. 12, 8, 9.
Geſtire, *pro flagranter cupere.* 2, 9, 4. 7, 6, 8. 8, 3, 13. 29, 1, 13.
Getae ſuperati a Gallis. 25, 1, 3. Dacos condiderunt. 32, 3, 18.
Gignere ex aliqua. 2, 4, 24. 9, 8, 2.
Giſco Hamilc. fil. 19, 2, 1. in exilium pellitur. 22, 7, 10.
Gladio filium conſectatur. Phil. 9, 7, 4. gladius Philippicida Apollini conſecratur ab Olymp. 9, 7, 13. gladio ſua ſponte evaginato Camb. occumbit. 1, 9, 8. gladium amittere ignominioſum. 33, 2, 3.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Glaucus Illyr. rex. 17, 3, 19. *rectius* Glaucia. *Vid. Notas.*
Gliſcere, *pro oriri.* 12, 15, 12.
Gloria, bellorum finis Scythis. 2, 3, 7. navalis, ex antiquo penes Athen. 5, 4, 7. 6, 1, 8. bellicae laudis penes Maced. 7, 2, 6. glor. bellica Carthag. 18, 6, 10. 18, 7, 19. gloria recepti regni. 1, 10, 1. gloria patriae cum aliquo nata & extincta. 6, 8, 3.
GLORIOSIUS eſt repellere bellum, quam non admittere. 11, 6, 9.
Gn. Servilius. *vide S.*
Gnara artis. 11, 7, 7.
Gobryas. 1, 9, 22.
Gordie Phryg. urbs. 11, 7, 3. *rectius* Gordium, *vel* Gordieum, *vel* Gordion. *V. Not.*
Gordius Phryg. rex & ejus hiſtoriä. 11, 7, 5.
Gordius Cappadox. 38, 1, 1.
Gorgias amicus Alex. 12, 12, 8.
Gradus aetatis. 3, 3, 9.
Graeci Xerxem vincunt. 2, 15, 21. veteres Perſarum hoſtes. 11, 9, 4. totam fere Italiam habitant. 20, 1, 5. Rom. ſe jungunt contra Phil. 30, 3, 8. Trojam capiunt. 43, 1, 17. Graecorum philoſophia natura Scytharum inferior. 2, 2, 14. *Juſtinus ſic:* Graeci longa ſapientium doctrina, praeceptiſque philoſophorum, conſequi nequeunt quod Scythis natura dat. exercitus contra Mardonium. 2, 14, 4. virtus. 5, 11, 10. otia Maced. imp. cauſa. 6, 9, 6. ſcripta comitatem docent. 11, 11, 12. Graecis pacem injungit Artaxerxes. 6, 6, 1. Graecus ſermo. praef. 1. Graecae hiſtoriae. *ibid.* Graeca diſcere, *id eſt, linguam Gr. ibid.* 4. Graeca leguntur lingua Lat. *id eſt, res Graecae. ib.* 1. Graece leguntur Latina. *ib.* Graeci nominis Italiam poſſidentes. 20, 1, 4.
Graecia major in Italia. 2, 2. Graeciae partem majorem aquarum illuvies abſumit. 2, 6, 10. regnum affectat Pauſanias. 2, 15, 14. bellum inteſtinum. 3, 2, 1. aerarium Delos. 3, 6, 4. commune concilium. 8, 1, 1. janua Thermopylae. 8, 2, 8. laus. 8, 4, 7. fatalis dies. 9, 3, 11. dux Philippus. 9, 4, 2. Alex. 11, 2, 5. vires. 9, 5, 6. omnia Graeciae regna concurrunt. 5, 1, 5.
Graecia, *pro Graecis.* 13, 5, 3.
Gramina, *pro herbis.* 36, 4, 3.
Grandis exercitus. 41, 4, 8.
Graſſari adverſus Deos. 1, 9, 6. quoniam ferro in homines non poterat, in aedificia igne graſſatur. 2, 12, 11. graſſatur ſenatus in populum. 16, 4, 12. graſſari ſaevitia. 21, 2, 2. graſſatur humor peſtiferus per omnes nervos 23, 2, 4. graſſari in aliquo arte aliqua. 38, 6, 1.
Grate accipere munus. 11, 10, 10. gratius hoc habeo. 29, 5, 6.
Gratia. parem gratiam habere ab utriſque. 2, 7, 5. gratiam quaerere ap. al. 5, 11, 7. gratia obſequendi ſe alicui inſinuare. 5, 2, 5. in gratiam reverti. 16, 1, 7.
Gratiarum actio ab hoſte ſupervacanea. 11, 12, 11.
Gratulabundus patriae. 6, 8, 13. *Talia nomina eundem caſum adſciſcunt, quem verba unde ſunt derivata. Sic* meditabundus bellum. 38, 3, 7.
Gratulari. vires ejus acceſſiſſe ſibi gratulabatur. 13, 5, 15. gratulari in acie caeſis. 28. 4, 4.
Gratus apud regem. 12, 14, 1. grata voluntas, *pro grato animo.* 24, 6, 10.
Gravare obſidionem multitudine *hoc eſt, graviorem & minus tolerabi-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

abilem *facere*. 14, 2, 2. gravari onginqua militia; *vel, ut Gronovius legendum putat*, longinquam militiam. 20, 2, 12. gravati praebitione copiarum, injuiis militam. 38, 10, 8. ſocio egni, *vel, ut Gronovius legenum putat*, ſocium regni. 39, , 1.

ve praelium, *hoc eſt, magnum, ngens*. 18, 7, 1. bellum gravius. , 6, 6.

vis, *pro moleſte imminente*. 4, 3, . nuptiae graviores repentinis uneribus. 16, 5, 3.

egarius miles in potentiſſimum egem evadit. 13, 4, 11. gregaiam militiam ſortitus. 22, 1, 8.

egatim, *hoc eſt, catervatim*. 13, , 2.

ypus Demetrii f. 39, 1, 12. Syiae regnum caeſo Pſeudo-Alex. ecuperat. 39, 2, 7. bellum cum ratre gerit. 39, 2, 15. *& deineps*.

ges. 1, 7, 17, 7.

lippus. 4, 4, 7.

ptis Segobrigiorum R. f. 43, 3, 16.

H.

HAbere, aliquem, *hoc eſt, tractare. halten*. 36, 3, 6. ante oculos, *hoc eſt, in recenti memoria*. 5, 6, 1. 41, 2, 6. bellum aut pacem. 38, 4, 1. curas, *ſorg haben, hoc eſt, caute agere*. 43, 4, 5. fidem, *hoc eſt, credere*. 15, 1, 2. fiduciam alicujus, *hoc eſt, alicui fidere*. 6, 4, 14. in vinculis. 11, 7, 2. *ita Flor*. 2, 2, 31. mentionem, *quod alias* facere. 10, 2, 1. 13, 2, 10. neceſſe, *hoc eſt, cogi*. 4, 3, 3. neceſſe, bellum inferre. 40, 1, 6. potentiam, *pro tenere, poſſidere*. 6, 4, 1. quaeſtionem, *pro torquere*. 12, 5, 3. ſupplicia, *pro ſtatuere*. 12, 14, 4. terras, *pro poſſidere*. 13, 4, 20. obvium aliquem. 1, 6, 1. & 2. receptacula habere caſtra ſociorum. 2, 4, 30. convivia inter ſe. 2, 10, 10. habere fidem alicujus ſuſpectam. 3, 6, 3. milites ſparſos ſine inſidiarum metu. 5, 5, 2. aliquem ſuſpectum proditionis. 5, 9, 12. Philippus obſes habitus Thebis. 6, 9, 7. habere capras ante ſigna. 7, 1, 9. aliquem ducem coeptorum, auctorem regni. *ibid*. habetur id apud Perſas pignus & foedus hoſpitii. 7, 3, 3. habitus obſes Thebis. 7, 5, 3. habere majora obſequia in aliquo. 8, 6, 6. habere equos praeparatos. 9, 7, 9. habere aliquem in vinculis. 11, 7, 2. originem alicunde. 12, 4, 12. poteſtatem diſcedendi. 14, 1, 4. rem tacitam. 20, 3. doctrinam matronarum ſeparatam a viris. 20, 4, 8. coetum conjurationis. 20, 4, 14. habere non honeſtiorem pueritiam quam principia originis. 22, 1, 2. non habere in fortunis quod amittas, nec in verecundia quod inquines. 22, 1, 7. incertum, utrum munimentum loci, an majeſtas dei plus hic admirationis habeat. 24, 6, 7. habet ſtatua plus praedae in pondere quam in ſpecie. 24, 7, 10. habere bellum cum aliquo. 28, 4, 13. conſilium de bello. 31, 5, 1. habet hoc plurimum momenti. 31, 5, 5. habere fiduciam in aliquo. 31, 7, 2. odium ex ſuperbia. 36, 1, 1. habetur benigne & juxta cultum priſtinae fort. 36, 1, 6. habiti ludibrio legati. 37, 4, 9. habere pari cura ſervos ac liberos. 41, 2, 5. habetur res gloriae. 43, 3, 6. habere curam epiſtolarum, legationum, anuli. 43, 3, 12.

Habis Hiſp. R. 44, 4. per tot.
Habitus, *pro veſtimentis.* 12, 3, 8.
Habitus ſqualoris, *hoc eſt, forma, ſpecies.* 4, 4, 1. *pro veſtitu vili.*
Hactenus, *hoc eſt, ea lege, ſub illa conditione. So fern.* 39, 1, 12.
Haerere in conjectura, *eſt rem conficiendo non aſſequi.* 20, 10, 16. haerere lateri alicujus. 29, 4, 8.
Halicarnaſſi regina Xerxi auxiliatur. 2, 12, 23.
Hamilcar Magonis. 19, 1, 2. in Sicilia cum omni exercitu perit. 4, 2, 7. 19, 2, 1.
Hamilcar alius ſocietatem cum Agathocle jungit. 22, 2, 6. ideoque a Carthag. tacito ſuffragio damnatus. 22, 3, 6. opportune moritur. 22, 3, 7.
Hamilcar Giſgonis. 22, 3, 6. Agathoclem vincit. 22, 3, 10. Syracuſ. obſidet. 22, 4, 1. occiditur. 2, 7, 1. 22, 8, 2.
Hamilcar Rhodanus explorator Carthag. apud Alex. 21, 6, 1.
Hamilcar Carth. in Hiſp. imperator. 44, 5, 5.
Hammon Jupiter. 11, 11, 2. Alex. pater creditus. 11, 11, 7. 12, 11, 6. in Hamm. templo ſepeliri vult Alex. 12, 15, 7.
Hannibal. *vide in A.*
Hanno Hamilcaris primi F. 19, 2, 1.
Hanno dux Carth. contra Dionyſ. 20, 5, 11. tyrannidem affectat. 21, 4, 1. & propterea cum tota familia interficitur. 21, 4, 7. & 8.
Hanno alius contra Agathoclem. 22, 6, 5.
Harioli conſulti ab Aſtyage. 1, 4, 1.
Harpagus Aſtyagis amicus. 1, 4, 6. Cyrum ſervat. 1, 4, 7. 1, 5, 6. & adverſus Aſtyagem concitat. 1, 5, 9. Medorum exercitum prodit. 1, 6, 9.
Harpalus Alexandrum Athenas fugit. 13, 5, 9.
Hasdrubal Magonis. 19, 1, 2. ejus virtus & laudes. 19, 1, 6.
Haſdrubal ſuperioris F. 19, 2, 2.
Haſdrubal *Annib. pater* a ſervo necatur. 44, 2, 5.
Haſta, Graecis σκῆπτρον, antiquis pro diademate. 43, 3, 5.
Hebetatae vires reip. 6, 8, 2.
Helenus Priami filius. 17, 3, 6.
Helenus Pyrrhi. 18, 1, 3. ex filia Agathoclis. 23, 3, 2. abeunte ex Italia patre, Tarenti cuſtos relinquitur. 25, 3, 4. arceſſitur a patre. 25, 3, 6 poſt cujus necem Antigono deditus ab eodem in regnum remittitur. 25, 5, 2.
Hellanicus Elius contra tyrannum Ariſtotimum conſpirat. 26, 1, 9.
Helleſpontus. 5, 4, 17. regio Helleſponti. 17, 1, 1.
Heraclea obſidetur ab Athen. 13, 5, 8.
Heraclea *Pontica.* 16, 3, 3. & ſeqq. ſub regno tyrannorum. 16, 5, 18. Heracleotarum egregium factum. 16, 3, 11.
Heraclitus Agathoclis cum patre in Africam trajicit. 22, 5, 1. occiditur. 22, 8, 13.
Hercule a audacia. Praef. 2.
Hercules Amaz. arma afferre jubetur. 2, 4, 18. ab expugnatione ſaxi cujuſdam in India terraemotu prohibetur. 12, 7, 12. Hiacenſanas Sileoſque in India condidit. 12, 9, 2. primus Alpes ſuperavit. 24, 4, 4. Orientis R. fuit. 42, 3, 2. Latinum genuit. 43, 1, 6. Geryonis armenta rapuit. 44, 4, 21. Herculis ſagittae fatum Trojae fuere. 20, 1, 16. ejus militia ab Alex. ſuperata. 14, 4, 6. Herculi ſtatuam vovit Philip. 9, 2, 10.
Hercules Thebanus Aeacidarum genitor. 11, 4, 5.
Hercules Tyrius. 11, 10, 10. ejus ſacerdos primus a rege. 18, 4, 1.

ei

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

i Carthag. praedarum decimas
nittunt. 18, 7, 7.
rcules Alex. ex Barſine F. 11, 10,
. ab ipſo praeteritus. 12, 15, 9.
um Olymp. in Pydnam urbem
ugit. 14, 6, 3. ibique captus a
Caſſandro in Amphip. arce cu-
toditur. 14, 6, 15. ejuſque juſſu
occiditur. 15, 2, 3.
rcyllides Laced. dux. 6, 1, 2. A-
iam invadit. 6, 2, 4.
rcynio Aegypti R. 6, 2, 1. claſſe
& commeatu Laced. juvat. 6, 2,
. ideoque bello ab Artaxerxe
petitur. 6, 6, 3.
reditas ſcientiae paternae. 36, 2,
11. *quae rara eſſe ſolet. unde in ſuo*
ngeniorum examine ſolertiſſimus
ille Iuan Huard: Coſa es, inquit,
muy uſada entre los hombres, pa-
gar el hyo la mucha ſabiduria del
padre. hereditas regni alicui tra-
dita. 10, 3, 1.
ncenſanae ab Hercule conditi,
Alex. ſe dedunt. 12, 9, 2.
arbas Maxitanorum R. Eliſam
n matrimonium petit. 16, 6, 1.
ems, *pro tempeſtate*. 2, 2, 4.
emat exercitus. 38, 10, 9.
erax Antiochi cognomen. 27, 2,
9.
ero Siciliae R. 13, 4, 3.
eroclytus, Hieronis pater. 23,
4, 4.
meranorum ſcelus. 4, 3, 1.
ppias Athen. tyrannus. 2, 9, 2.
ab Athen. in exilium agitur. 2, 9,
5. Perſarum dux adverſus pa-
triam. 2, 9, 7. occumbit. 2, 9, 21.
ppolochus Ath. tyrannus ſae-
viſſimus. 5, 9, 14.
ppolyte Amazon. 2, 4, 23. uxor
Theſei. 2, 4, 24.
ppolytus Theſei ex Hippolyte F.
2, 4, 24.
ſpani propiora feris quam homi-
nibus ingenia gerunt. 44, 2, 9.
ſpania Romanae urbis horreum.
44, 1, 5.
Hiſpania Europae terminus. 44, 1,
1. ab Hiſpano nominata. 44, 1, 2.
Hiſpaniarum legati ad Alex. 12,
13, 1.
Hiſpanienſe bellum. 42, 5, 11.
Hiſpanus Hiſpaniae nomen dedit.
44, 1, 2.
Hiſtoriam ſcribere, arduum. *Praef.*
2. in hiſtoriam conferre res Grae-
co ſermone. *Praef.* 1. hiſtorias
componere Latino ſermone. *ib.*
Hiſtorici Graecorum. *Praef.* 3.
Hoc indignior caedes quod, *pro eo*
indignior. 7, 5, 8.
Homines immolati Carthagine.
18, 6, 12. donec a Dario inhibi-
tum. 19, 1, 10. hominum favor eo-
dem quo fortuna inclinat. 51, 1, 11.
HONESTIOR occaſio beneficii,
quam ultionis. 16, 3. 11.
Honor maximus ſenibus habitus
Spartae. 3, 3, 9. *ipſe auctor ſic*,
maximus honor ſenum fuit,
non divitum. 3, 3, 9. honores di-
vini Palanto a Partheniis decreti
3, 4, 18. honores humani, di-
vini. 5, 4, 13. honoris cauſa reci-
pere munus. 18, 2, 9. honos ſe-
cundus a rege. 18, 4, 5.
Honoratus locus. honoratiorem
locum nuſquam ſenectus habet
quam Spartae. 3, 3, 9. honora-
tus ducatu. 9, 6, 8.
Horrere nomen alicujus. 28, 2, 12.
Hortari, *hoc eſt, compellare*. 11, 3, 1.
pro conſolari & animare. 14, 3, 4.
hortandus. 11, 9, 13. hortante
ſucceſſu, *hoc eſt, ut Sueton. Ner.*
20, 4. *loquitur, blandiente profe-*
ctu. 24, 4, 6. hortantibus primae
expeditionis auſpiciis. 44, 5, 5.
hortatur milites ſuis ſcribere, *pro*
ut ſuis ſcriberent. 12, 5, 6. hor-
tari in vindictam patriae. 26,
1, 8.
Hortamenta virtutis. 3, 5, 9.
Hoſpitii jus. 43, 4, 9. hoſpitii
pignus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

pignus ac foedus apud Perſas id habetur. 7, 3, 3. hoſpitaliter ingredi ad penates. 8, 3, 4.

Hoſtes appellati a Maced. exercitu. 13, 8, 10. hoſtium miniſterio poſſeſſio Tarenti Partheniis fundatur. 3, 4, 17. hoſtes ipſorum armis vincere. 5, 2, 11.

Hoſtia. 34, 4, 8.

Humana mortalitas. 12, 16, 2. humani, *pro hominibus*. 42, 3, 2. humani ingenii mos eſt, quo plura habet, eo plura cupere. 6, 1, 1. humanorum ſacrificiorum immanitas. 18, 6, 11.

Humanitas Alex. erga defunctam Darii uxorem. 11, 12, 6.

Humilima quaeque tutiſſima. 21, 5, 3. *ita figurate. at proprie*, humilimo ſolo aqua diutiſſime immorata. 2, 1, 17. humiliores. 27, 3, 5. *infirmiores.*

Humoris nutrimenta ignem Aetnae alunt. 4, 1, 12.

Hydaſpes amnis Indiae. 13, 2, 20.

Hymeri, Phrahatis vicarii, ſuperbia & crudelitas. 42, 1, 5.

Hyperides Athen. legatus ad Pelopon. 13, 5, 10.

Hyrcania ab Alex. ſubigitur. 12, 3, 4. in diviſione imp. ejus Philippo cedit. 13, 4, 23. ejus amplitudo. 1, 6, 17. Hyrcanorum maxima gens. *ibid.*

I.

JAcent urbes in planis campis. 22, 5, 5.

Jacere fundamenta. 15, 4, 20.

Jactare ſe alicui. 18, 7, 10. 24, 5, 3. jactari per varios caſus. 3, 4, 11. jactare *pro ſaepius dicere*. 12, 12, 5. jactari per multa bella. 41, 6, 3.

Jactura illa inter damna numerata non eſt. 1, 5, 11.

Jactus ſagittarum. 2, 4, 11. 2, 9, 11.

Jam tunc, *hoc eſt, ex illo ſtatim tempore, ſchon damals.* 13, 5 *Ita Plin. lib.* 16. *cap. ult.* q jam tum magnitudine electa jam, *pro amplius*, nec jam ten bello. 2, 5, 2. 11, 15, 12. *porro*, jam ipſa Italiae vicini 4, 1, 16. jam literarum ſtudiu 6, 8, 9.

Jancyrus, Scythiae rex. 2, 5, 8.

Jaſonis hiſtoria. 42, 2, 2.

Iberus Hiſpaniae fl. 44, 1, 2. in Iberia, quae jam Hiſpania. *il*

Idem alicui. *ut* in eundem ip morem. 2, 4, 10.

Jejunus divitiarum animus, *pro ſe per famelico & cupido.* 38, 6,

Ignis mundum genuit. 2, 1, ignes cerei in juramento ta 22, 2, 8. ignes Aetnae per tui. 4, 1, 11. ignibus gener dis apta Sicilia. 4, 1, 3.

Ignoratio vitiorum virtutis cog tione magis proficua. 2, 2, 15.

Ilium regio Trojanorum. 43, 1, Ilium delatus Alex. interfec rum heroum manibus parent 12, 5, 12. Ilienſium & Ro mutua gratulatio. 1, 8, 1.

Illacrymari mortem, *pro morti.* 12, 6.

Illibata libertas. 28, 4, 2. 32, 2,

Illecebrae. 2, 13, 12. 12, 7, *ab illiciendo dicta. Dicuntur cadavera.* 2, 13, 12. *quod aves beſtias illiciant, ut exercitum quantur.*

Illudere Deos, *pro ludum face verſpotten.* 16, 5, 12.

Illuſtrare, *pro celebrem reddere.* reg majorum illam illuſtrarunt. 16, 3. illuſtravit Trogus res geſt omnium gentium. 43, 1, 1.

Illuvies aquarum. 2, 1, 14. maj rem populorum Graeciae pa tem abſumit. 2, 6, 10.

Illyrius Macedo. 13, 8, 10.

Illyrii bella cum Maced. gerun 7, 2, 7. cum Amynta. 7, 4, caedu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

caeduntur a Philippo. 7, 6, 7. ſunt ſub ditione Macedonica. 11, 1, 6. in exercitu Alex. 11, 9, 4. in cujus imp. diviſione Philoni aſſignantur. 13, 4, 12.

nago quaedam larium & domeſticae ſedis in caſtris. 12, 4, 3.

nbecillo animo ferre fortunam ſecundam. 8, 1, 4.

nbutus odio Romanorum a pueritia. 29, 1, 7.

milco Carthag. dux in Sicil. amiſſo exercitu. 19, 2. mortem ſibi conſciſcit. 19, 3, 12.

mmanitas frigoris. 2, 1, 6. a tanta immanitate non revocat aliquem paterna majeſtas. 10, 1, 6.

mmaturus juvenis. 1, 2, 1. 12, 4, 11. 24, 4, 10. immatura aetas. 7, 6, 3. 29, 1, 7. *ἄωρον ἄνδρα dicit Plutarch. in Erotic. cap. 9. &* immaturam virginem *Vlp. l. 25. de injur.* immatura mors. 7, 2, 5. immaturae aetatis puer. 30, 4, 12.

Immemor. non immemores priſtinae gloriae. 9, 3, 10.

Immenſa militia, *hoc eſt, quae neque modum neque finem habet.* 38, 4, 18. immenſa millia ferorum populorum. 38, 4, 15. immenſae corporum vires. 2, 3, 7.

Immergere ſe in confertiſſimos hoſtes. *quod Virgil. ſignificantius* injicere *dixit Aen.* 2, 408. *&* ruere *Aen.* 10, 729. 11, 14, 5. immergere manum in os leonis. 15, 3, 8.

Imminere Macedoniae majore belli mole. 29, 4, 10.

Immittere aliquem, *hoc eſt, ſubornare.* 9, 7, 1. immittere aliquos ut aliis bellum faciant. 3, 6, 5. immiſſis militibus aliquos ſpoliare. 21, 3, 7. immittere indices. 32, 2, 9.

Immoderatum imperium. 5, 1, 5.

Immorari pacandae Aſiae tot annos. 2, 3, 16. *Noſtri, So viel jahr. damit zubringen.*

Immori tormentis pro ſilentio. 44, 2, 3.

Immortale odium eſt alicui cum aliquo. 29, 1, 10.

Immunitas omnium rerum praeter militiae Maced. ab Alex. conceditur. 11, 1, 10.

Impatientius dolere. 12, 15, 3. 32, 3, 2.

Impellere in ſpem. 11, 1, 8. impellit bellum inferre Athenienſibus Laced. Alcibiades. 5, 1, 4. impulſi in caedem regis. 1, 9, 18. impellit Artaxerxem parricidium parricidio vindicare. 3, 1, 3. impellente fato. 4, 5, 4. Lacedaemoniorum regem impellit ultro bellum facere Athenienſibus. 5, 1, 3. impellere aliquem ad facinus. 9, 7, 8. in bellum. 13, 5, 9. impulſus ad ſpem regni hoc prodigio. 15, 4, 18. impellere in bellum. 28, 1, 4.

Impendens ruina, *hoc eſt, imminens.* 17, 1, 5.

Impenſa. 2, 1, 20. 9, 2, 5. 12, 11, 1. impenſas belli alio bello reficit Philip. 9, 1, 11. impenſae obſidionis portionem ab aliquo petere. 9, 2, 5. impenſa propria ſolvere aes al. 12, 11, 1.

Impenſe humati ad ceterorum exempl. 11, 6, 13.

Impenſius exornatus. 21, 3, 7.

Imperare naves, *hoc eſt, pro imperio petere.* 13, 5, 7. pecunias. 14, 1, 6. imperatur ei perpetua pudicitia ſacerdotio. 10, 2, 4.

Imperatoria dignitas. 2, 9, 10. imperatoriae artes Iphicratis. 6, 5, 5. imperatoria arte ceſſante, totus belli apparatus inutilis. 31, 4, 15. imperatoriae virtutes Alcibiadis. 5, 2, 1. Amyntae Maced. regis. 7, 4, 4. imperatoria ars ceſſat. 31, 4, 9.

Imperatorum magnae familiae

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

graves liberis civitatibus. 19, 2, 5.
Imperium primum regium. 1, 1, 1. Aſſyrium ad Medos transfertur. 1,3, 6. imp. Scytharum illuſtre. 2, 1, 2. Aſiae ter quaeſivere Scythae. 2, 3, 1. Parthicum & Bactr. Scythae condiderunt. 2, 3, 6. Baeotiorum Thebani perdunt. 3, 6, 10. Siciliae tentant Carthag. 4, 2, 6. & Athen. 4, 3, 5.
Imperium, *pro juſſu.* 2, 11, 7. *hinc* imperio fungi, *eſt imperata exſequi.* 2, 4, 25. imperiorum juſtitia, *hoc eſt, juſtitia in imp. obſervanda.* 3, 2, 9, in imperium concedere, *hoc eſt, in poteſtatem venire.* 4, 2, 3. imperium ſibi quaerere. 1, 1, 7. imperio abſtinere. *ibid.* imperium immaturo tradere. 1, 2, 1. palam tractare. *ib.* imperium venit ad aliquem. 1, 4, 7.
Imperii nimia cupiditas odium parit. 5, 1, 6.
Impetus Parthorum validiſſimus. 41,2,13. impetum omnem belli convertere in aliquem 2, 5, 13. non minore impetu fortunae deſtructus quam elatus. 35, 2, 4. impetũ fert Pyrrhus eo. 25, 4, 2.
Impio ſanguine luere poenas. 8,1,13
Implere omnes ſpe. 11,1,8. implere regionem religionibus. 11,7,14. implere officium exſequiarum. 33,4,2, 8. impleta regia fletibus. 23, 2, 11.
Impleta divino ſpiritu. 43, 1, 8.
Impliciti duobus bellis. 3, 6, 11.
Implorare. 22, 2, 3. 23, 1, 17. 27, 2, 6. imploratus contra aliquem. 4, 3, 1. imploratus ad alicujus rei auxilium. 22, 1, 3. imploratus in anxilium. 23, 3, 1. implorare auxilium alicujus 27, 2, 6. fidem ſocietatis 34, 2, 8.
Imponere tributum. 2, 3, 15. finem tributi pendendi. 2, 3, 18. neceſſitatem deponendi belli. 5, 2, 14. praeſidium caſtello. 6, 6, 6. regnum Macedoniae cervicibus Graeciae velut jugum ſervitutis. 6, 9, 7. imponit finem lacrymis neceſſitas profectionis. 23, 2, 12. imponitur alicui neceſſitas aliquid faciendi. 31, 4, 9. imponere omnibus metum novarum rerum. 34, 2, 6. impoſitus eſt magnus nitor hominibus & rebus. 33, 4, 2. imponere alicui nomen. 44, 4, 9.
Impoſſibile. 2, 4, 18.
Impotens alicui, *pro in aliquem* 26, 3, 4.
Impreſſionem facere, *hoc eſt, impetum fac.* 1, 6, 16. impreſſionem dare, *dixit Liv.* 4, 28, 8.
Improviſus expugnat regionem. 7, 6, 9.
Improba ſpes. 22, 7, 4.
Impubes adhuc Antioch. *Magnus* Aſiae R. fit. 29, 1, 3, impuberes armantur Athenis. 5, 6, 3.
Impunitas ſtupri. 9, 7, 8.
Imputare alicui quae alius facit. 38, 5, 8. imputari alicui victum Hannib. 38, 6, 5.
In, *pro contra.* 5, 1, 7. *pro erga.* 12, 12, 2. in adulterium ſolicitare. 1, 7, 18. auxilium venire. 2, 12, 1. bellum proficiſci. 2, 11, 9. caſtra irrumpere, 2, 11, 15. majus omnia extollit fama. 2, 13, 2. manum accipere. *vid. ſup. in* A. matrimonium aſſumere, *hoc eſt, ducere.* 2, 4, 24. matr. dare. 1, 4, 4. 1, 7, 1. plana deducere. 2, 10, 25. publicum progredi. 2, 8, 7, pugnam ire. 2, 9, 11. praelium egredi. 2, 9, 9. regno ſuſceptus, *hoc eſt, patre regnante.* 2, 10, 1. regnum ſuſceptus, *hoc eſt, in ſpem regni.* 2,10, 3.
rem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

rem conſulere. 2, 15, 16. in ſpeciem. 26,2,2. in ſumma, *hoc eſt, Gallice enfin, ad poſtremum.* 13,8,8. 28, 3, 8. in ultionem mortis pugnare. 2, 11, 16. in uno viro maximum interdum ad imperia momentum. 5, 4, 12. in dulcedinem fabulae compoſitum. 4, 1, 17. in ſupplementa militum exhauritur regio. 12, 4, 5. in ſucceſſores Alexandri manſit haec conſuetudo. 12, 4, 7. velut in finem victoriae. 12, 8, 16. in monumenta rerum a ſe geſt. urbem condere. 12, 10, 6. in diſciplinam Maced. formare milites. 12,12, 4. in annuo vectigali, in theſauris ſunt tot millia. 13, 1, 10. in dies gravior crudeliorque. 21, 5, 1. in modum triumphi. *Vid.* Modus. in morem vinearum excol. arbores. 36, 3, 4. in auctores facinus vindicare. 37, 3, 8. in ſenatu alicui locus ſpectaculorum datus. 43, 5, 10. in omnia frugum genera. 44, 1, 1. in orbem. 44, 1, 8. in exemplum hoc fuit. 23, 3, 11. in illo fregit animum. 2, 5, 5. in illo nepotem, victorem egit. 1, 6, 16.

Inaudita, *hoc eſt, audita.* 22, 3, 8.

Incedere, *pro intrare.* ſi jam inceſſit, excedere jub. 34, 3, 1. incedere equis. 41, 3, 4.

Incendere. incenſa juventus virtute & gloria ſenum. 6, 7, 10. incenſus aliqua re. *de eo qui aurum alicujus concupiſcit.* 18, 4, 8. incenſa feritas eorum ſucceſſu felicitatis. 23, 1, 16. incenſus ſtudio aemulationis Alexandri. 29, 3, 8. incenditur regia luctu. 38, 8, 14.

Incendium Aetnae per aliquot ſaecula durans. 4, 1, 5. in incendium mittere ſe & divitias ſuas. 1, 3, 5.

Incendium *metaph. ita* Incendium belli ad vicinos tanſit. 9, 3, 5. velut ad commune incend. extinguendum auxilia contra Cyrum confluunt. 1, 7, 9. velut ad exting. comm. incend. omnia regna Graeciae concurrunt. 5, 1, 5. *Sic &* 43, 5, 4. veluti vicino incendio excidio urbis alicujus terreri. 14, 5, 6.

Incertum belli. 38, 1, 9. *ita Tacit.* 4, 23, 6. *Non enim dicunt* incertitudo. *V. lib. de Latinit. m. ſuſp. c.* 7.

Incertum ſtupro, an ex Marte. 43, 2, 4. *ſimilem loquendi formulam apud Florum,* dubium an, *vide in ipſius Indice.*

Inceſſit omnes ſtupor & admiratio. 22, 6, 11.

Incidere in eadem vitia. 36, 1, 9.

Inclementia coeli. 9, 2, 7.

Inclinare. inclinato ſtatu. 4, 4, 4. 8. *Sic Cic. l.* 1. *ep.* 1. *ad fam.* inclinata res eſt. inclinat ſe favor hom. eodem quo fortuna. 5, 1, 11. inclinatio fortunae fit cum eo. 5, 4, 12. inclinatus in aliquam rem animus. 18, 1, 2. inclinata acies. 44, 1, 5.

Includitur Scythia Ponto. 2, 2, 2. 1. includere urbem murorum praeſidio. 14, 5, 6.

Inclytus omnium Philoſophorum Ariſtoteles. 12, 16, 8.

Incompoſiti, *hoc eſt, palantes, & ut Flor.* 1, 17, 9. *appellat* inconditi. 1, 3, 4.

Incredibile quantum. 8, 2, 5. 36, 2, 18. *Vide Vechneri Hellenolexiam pag.* 85, *& ſeqq.* incredibile prorſus tanta patientia ceſſiſſe eo. 1, 10, 12. incredibile dictu eſt, ut, 12, 9, 8.

Incrementa infima. 6, 4, 4.

Increpare, *pro caſtigare verbis.* 11, 3, 5. *pro objicere.* 11, 3, 9.

Increſcere. mirus tumor increvit animo. 11, 11, 12.

Incumbere, *hoc eſt, invehi.* 4, 1, 6. *de vento dictum.*
Incutere populo metum. 42, 5, 11. ſuperſtitionem. 9, 7, 11. incuſſit aliquibus odium Romanorum rapacitas proconſulum. 38, 7, 8.
Index *de homine qui aliquid defert.* 32, 2, 9. indice prolato. 39, 2, 8.
India invaditur ab Alex. 12, 7, 4. in diviſione imp. ejus priores praefectos retinet. 13, 4, 19. jugum excutit. 15, 4, 12. occupatur ab Eucratide. 41, 6, 6.
Indiae nemo praeter Semiram. & Alex. bellum intulit. 1, 2, 9. *Strabo tamen lib.* 15. *pag.* 496. *Cyrum iis in locis belligerantem facit.* India, *pro Indis.* 15, 4, 12.
Indicae coloniae in diviſione imp. Alex. Pithoni traduntur. 13, 4, 21.
Indicere, *pro praecipere.* 12, 3, 1. 24, 3, 4. indicere bellum alicui. 2, 3, 8.
Indigna res, *pro injuſta & indignatione digna.* 27, 1, 8. indignior. 7, 5, 8. indignum. 7, 5, 7. indigna illo faſtigio mors. 11, 15, 14.
Indigne. 7, 6, 3.
Indignitas animos acuit. 3, 5, 4. indignitas, *pro infami ſcelere.* 9, 6, 6. indignitatem rei non ferre. 5, 1, 2.
Indoles imperatoriae dignitatis in Themiſtocle etiamnum adoleſcente apparet. 2, 9, 15. ind. egregia Alex. Amyntae. 7, 2, 13. Philippi primi. 7, 5, 2.
Indoleſcere tactum, *hoc eſt, dolore affici ex tactu.* 12, 13, 9.
Indubitata mors. 12, 15, 1.
Inducere, *pro trahere, illicere.* 14, 1, 5. 18, 1, 1. argento phaleras. &c. *hoc eſt, ornare, variare, beſchlagen* 12, 7, 6. inductus precibus, ſpe. 18, 1, 1. inducere ceram deſuper. 21, 6, 6. inducere vehiculis in urbem. 43, 4, 7. *quae ſignificatio maxime propria.*
Induciae. rumpere inducias. 3, 7, 14. condicere inducias. *ibid.*
Indulgentia, *pro gratia regia.* 1, 9, 13. 11, 3, 6.
Indulgere non plus quam ſextario vini. 32, 4, 10.
INDURATI armis Illyriorum Macedones praeſtantiſſimi milites evadunt. 7, 2, 6. INDURATUS multis expeditionibus Ageſilai exercitus, hoſtem facile vincit. 6, 4, 13. INDURATA aſſiduis bellis Maced. virtute, facile vincuntur Athen. 9, 3, 10. indurati ad labores bellicos quomodo Bruttii. 23, 1, 9. indurati periculis laboribuſque. 12, 4, 10.
Indus fl. 13, 4, 20.
Induſtria gens. 1, 7, 12.
Indutiae. *ita enim ſcribendum, non* induciae: *vide magnum illum Grotium de jure belli lib.* 3. *cap.* 21. *num.* 2. tacitae. 6, 7, 1. indutias condicere. 3, 7, 14.
Iners. non inerti neque incruento bello cadere. 5, 1, 9.
Inertia principum contemptum parit. 36, 1, 9.
Inexpiabile bellum. 38, 6, 6. 40, 1, 1.
Inexplebiles ſanguinis atque imperii. 38, 6, 10, inexplebile deſiderium. 31, 8, 4.
Inexpugnabilis exercitus. 37, 4, 2.
Infantilia blandimenta. 17, 3, 20.
Inferiae, *hoc eſt, victimae inferis ſive manibus datae.* 14, 4, 13. 18, 4, 13. 18, 6, 6. *ita Virgil. Aen.* 10, 528.
INFFRIORES auxilio levandi ab eo qui utrorumque libertati imminet. 5, 2, 12. *& hoc Philippus facit.* 8, 1, 3. inferiores, *pro imbecillioribus. ibid.* inferior aliquo felicitate, non virtute. 12, 1, 10. haud inferior velocitate. 44, 4, 8.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ferre bella. 1, 1, 4. 1, 3, 4. 1, 8, 1. 2, 4, 4. 2, 4, 26. 2, 9, 7. 5, 1, 4. *& paſſim.* invidiam, *pro parere.* 8, 1, 10. deſperationem. 22, 7, 7. inferre reliquias alicujus majorum tumulis. 11, 15, 15.
ıferi maris ora. 20, 1, 7.
ıfeſtare greges. 43, 2, 9.
ıficere pocula veneno. 21, 4, 3.
ıfinita magnitudo, *pro inſigni & rara.* 15, 4, 2. *ita* infiniti ponderis ſimulacrum. 39, 2, 7. *ita* infinitum pretium *dixit Ulp. in l. 61. ff. ad l. Falcid. &* infinitam aeſtimationem. *l. 40. de damn. infect. &* infinitam pecuniam. *l. 192. de V. S.*
nfini ivus, pro imperfecto. 30, 1, 5. 31, 4, 12. *pro praeſenti.* 36, 4, 2. 41, 3, 4. 5, 7, 4. 2, 3, 7. *pro gerundio.* cupido Herculis acta ſuperare. 12, 7, 13.
Infirmitas, *pro morbo.* 2, 15, 6. 11, 8, 6. 16, 2, 8. 26, 3, 2. 28, 3, 2.
Inflatus, *hoc eſt, tumidus, ſuperbus.* 2, 10, 23. 33, 1, 3.
Infligere detrimenta civitati. 3, 5, 8.
Influit amnis per med. urb. 11, 8. 3.
Infrequens multitudo, *non magna.* 2, 4, 21.
Infulae, *pro regio inſigni.* 11, 10. 6. *pro ſacerdotali.* 18, 7, 9. 24, 8, 3. 11, 10, 6. infulae *potius pro inſignibus ſupplicum accipiendae ſunt. Quod ipſum quoque Freinshemium agnoviſſe Berneggerus in Notis teſtatur. Mirum igitur quod hic ſecus ſcripſit.*
Infuſcatur gloria victoriae macula ſaevitiae. 12, 5, 5. infuſcare glorioſam militiã ſeditionibus. 12, 11, 7.
Ingenia Hiſpan. feris quam hominibus propiora. 44, 2, 9. INGENII humani mos eſt, quo plura habeat, eo plura cupere. 6, 1, 1. INGENIORUM ingenuorum & ſervilium differentia. 18, 3, 14. ingeniis gentis juſticia culta, *id eſt, natura gentis.* 2, 2, 5. *Hinc paulo poſt n.* 14. hoc illis naturam dare. ingenium ejus ſpondet magnum virum. 7, 6. 1. ingenio Punico cum ea egerunt. 18, 6, 2.
Ingens dulcis aqua, *hoc eſt, ingens copia dul. aquae.* 10, 7. ingens pecunia. 11, 8, 7. ingentibus animis proelium committitur. 11, 9, 8.
Ingerere imperia recuſanti, *auff dringen.* 6, 8, 7. inger. ſe oculis, *quod Salluſtius in Jug.* 31, 12. incedere per ora *dixit.* 18, 7, 9, ingerere ſe eo ubi hoſtes confertiſſimi ſunt. 11, 14, 5. ingerere omnibus frugalitatem. 20, 4, 10.
Ingredi bella, *pro aggredi.* 38, 7, 7. pronam ad regnum viam. 1, 5, 9. imperium. 7. 6, 1. ingredi ad penates publicos privatoſque hoſpitaliter. 8, 3, 14. ingredi diverſam conditionem belli. 38, 7, 6.
Inhiare Aſiae. 27, 3, 4.
Inhibere remos. 2, 12, 7.
Injicere ardorem militibus, *hoc eſt, addere, animare milites.* 3, 5, 10. injicitur his metus ex dolore, & illis ſtupor ex gaudio. 6, 7, 12. 25, 1, 7.
Inimicitiae longum otium non ferunt. 3, 7, 1.
Inire concubitum, *ſicut inire matrimonium.* 2, 4, 9. bella. 8, 2, 11. 12, 11, 6. 15, 1, 9. convivia. 36, 4, 2. ſocietatem. 37, 4, 3.
Initiari ſacrorum ſolennibus. 11, 7, 14.
Initia. primis initiis. 1, 2, 4. inter initia. 21, 1, 3. prima initia proſpera fuerant. 4, 3, 6.
Initiorum noctes quare inſtitutae Athenis. 2, 6, 13. nullo magis quam ſilentio ſolennes. 5, 1, 1.
Injuria animos acuit. 5, 5, 4. ex

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

injuria vinculorum decedere. 43, 2, 4. injuria militiae. 42, 3, 1. *active*, parentum. 42, 2, 5. *paſſive*.
Injurioſum. 18, 7, 16.
Innati. eodem innati ſolo. 2, 6, 4.
Innocentiam ſimulare. 5, 11, 4.
Innoxia gens. 12, 2, 17. mors. 32, 3, 3.
Inopiam recreare, *hoc eſt*, *ſublevare*. 9, 1, 8.
Inopia dilabuntur bella. 6, 2, 14. inopia multorum dierum contrahit peſtem. 2, 13, 12.
Inopinantes. 2, 4, 19. 2, 5, 5.
Inopinatum bellum. 2, 10, 13.
Inquies, *pro inquieto*. 44, 2, 6. *ita Salluſt. Hiſt.* 1, 1, 6. *ita Tacit. Annal.* 3, 4, 1.
Inquietus in motus externos. 41, 3, 3.
Inquirere, *pro quaerere* 3, 4, 10.
Inſatiabilis alicujus rei. 1, 8, 13.
Inſcitia ducum, cladium cauſa. 4, 5, 7.
Inſequi delicta, majeſtatem, vires, regnum. 38, 8, 1. *perſequi*.
Inſidiae in inſidiatores verſae. 13, 8. 6.
Inſidiarum fraus. 1, 8, 9. 7, 5, 6. *ita* inſid. fallacias *dixit Flor*. 1, 16, 13. inſidias inſtruere. 24, 2, 1. extruere, *idem*. 43, 4, 8. inſidiis mandare aliquam rem, *eſt*, *illam per inſidias tentare*. 5, 2, 5. per inſidias interficere. 16, 1, 8. inſidias facere, inſidias occupare. 16, 1, 10. inſidias alicui parare, inſidias in aliquem vertere. 16, 4, 8. in inſidias deductus. 44, 4, 5.
Inſidiis perit Alex. 12, 13, 10.
Inſidiari libertati alicujus. 8, 1, 3.
Inſidioſus alloquio. 9, 8, 8.
Inſignia majeſtatis, *hoc eſt*, *ornamenta regia*. 10, 1, 3.
Inſignis annus aliq. re, *hoc eſt*, *notabili*, *memorabilis*. 5, 8, 7. 6, 6, 5. 6, 8, 3. 11, 10, 8. non virtutibus, ſed cladibus inſignis praeter ceteros. 11. 10, 8. inſignis paucitas aliquorum. 13, 7, 4.
Inſimulare, *hoc eſt*, *accuſare*. 5, 1, 1. 21, 5, 11.
Inſinuare ſe alicui, *hoc eſt*, *gratiam & bene volentiam illius nanciſci*. 5. 2, 5.
Inſita, *hoc eſt*, *innata*. 5, 2, 6.
Inſoleſcunt animi rebus ſecundis. 31, 8, 7.
Inſolitus feminis habitus. 12, 3, 6.
Inſperata victoria, ſperata quandoque certior. 10, 5, 3.
Inſpicere, *pro perluſtrare*, *Germanice beſehen*. 38, 8, 16. ad inſpicienda ſociorum regna legatos mittunt Rom. 38, 8, 12. & ad inſp. ſociorum res. 39, 1, 4. ad inſpiciendam rem legatos mittere. 2, 15, 7.
Inſpirari. 43, 1, 15. inſpirati, *vates*, *hoc eſt*, *deo & ſpiritu pleni*. 18, 5, 7. *quod Ovidius ad poëtas*, *qui & vates dicuntur*, *tranſtulit in illis*:
Eſt Deus in nobis, agitante caleſcimus illo:
Sedibus aethereis ſpiritus iſte venit.
Inſtantius. 6, 2, 11.
Inſtar, *hoc eſt*, *ſimilitudo*, *ſpecies*. *hic autem pro vi & efficacia ſumitur*, in quo inſtar omnium auxiliorum erat. (*ita legend. nomen enim eſt*, *non adverb.*) 4, 4, 7. *vide etiam Ind. Flor.* inſtar civitatis. 18, 5, 11. *ita* inſtar equi *apud Sueton. in Caeſ.* 61, 3. inſtar obtinere. §. 1. *Inſt. de don. l.* 17. *de mort. cauſ. donat.* ad inſtar, *hoc eſt*, *ad ſimilitudinem*, *ad exemplum*. 36, 3, 2. *Servius tamen ad Aen.* 2, 15. & 6. 865. *ita dicendum negat. ſed ipſa illa ratio*, *quam adfert*, *contra ipſum pugnat.*
Inſtaurare comeſſationem. 12, 13, 7.
Inſtinctus in ululatus Bacchi Alex. exercitus. 12, 7, 8.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

aſtituere bellum ex integro, *hoc eſt*, *uti* 2, 10, 1. *loquitur*, reſtaurare. 2, 15, 17. leges, *hoc eſt*, *condere*. 3, 2, 7. aliquem heredem. 7, 2, 5. convivium. 12, 11, 6.
nſtituta, *pro legibus*. 3, 2, 4. bene inſtituta. 43, 4, 12.
nſtrenuus. 17, 2, 1.
nſtructus militibus. 6, 1, 3. omnibus imperatoriis virtutibus. 7, 4, 4. inſtructior opibus quam militibus. 17, 2, 13. inſtructus legibus *de eo qui leges cognovit & didicit*. 20, 4, 5. inſtructus ad obſidionem ferendam. 22, 4, 1. inſtructus viribus Aegypti. 39, 2, 4.
Inſtruere bellum, *hoc eſt*, *adornare*. 2, 10, 12. 8, 5, 2. 13, 5, 1. 15, 1, 4. 15, 2, 16. claſſem. 6, 3, 1. exercitum. 6, 6, 7. inſidias. 24, 2, 1. naves, *pro ad praelium parare*. 5, 4, 1. 29, 4, 4. victoriam alienam, *pro adjuvare*. 5, 2, 10. inſtructis decem millibus civium. 2, 9, 9. inſtruere milites ſuo ſtipendio. 5, 9, 9. inſtruere odia inter concordantes. 9, 8, 9. inſtructo paratoque exercitu opprimere Graeciam. 11, 2, 10. inſtruere aliquos commeatibus auxiliiſque. 16, 7, 11. ſtipendio, frumento inſtruere victorem. 22, 6, 12.
Inſtrumenta culinarum in exercitu Antiochi *Soteris* argentea. 38, 10. 4. inſtrumenta ſervilis metus. 2, 5, 4. inſtrumenta bellorum alicui ſunt opes. 9, 8, 5.
Inſtrumentum, *pro qualicunque ſupellectili*. 15, 1, 8. 15, 2, 7. 21, 5, 2. inſtr. regale. 23, 2, 6.
Inſtrumentum luxuriae muſica. 38, 10, 4. veſtes auratae. 20, 4, 11. proxima quaeque victoria inſtrumentum ſequentis. 1, 1, 8.
Inſula nova e mari enata. 30, 4, 2.
Inſulares, *id eſt*, *qui inſulam ſeu ſeparatam ab aliis domum inhabitant*. 32, 2, 2.
Inſultare, *pro exultare*. 2, 10, 10. inſultare fortunae hoſtium. 5, 7, 1. inſultare apud victos. 9, 4, 3. inſultare eos paſſus eſt. 42, 5, 8.
In tantum, *hoc eſt*, *adeo*, *eouſque*. 41, 1, 11. 43, 3, 12. *utitur & Vellej*. 1, 9, 3. & 1, 13, 7. & 2, 14, 12. in totum. 32, 1, 9.
Intacti ab alieno imperio, *qui non infeſtantur*. 2, 3, 1. intactae ab aliis gentibus. 2, 3, 30. agros intactos relinquere. 3, 7, 8.
Intelligi, *pro animadverti*. ne intellectos ſe ſentiant. 2, 8, 2.
Integer. ex integro condere urbē. 2, 15, 1. ex integro bellum inſtituere, 15, 17. integer viribus. 27, 3, 2.
Intelligentia ſomniorum, *pro ſcientia interpretandi ſomnia*. 36, 2, 8.
Intemperies ebrietatis. 12, 13, 10.
Intendere, *ſubaudi mentem*. 1, 8, 9. *Videtur potius ἀπὸ κοινοῦ repetendum* orbitatis dolorem, *& conjungendum cum his*, in ultionis ſolatia. intendere oculos in vultum alicujus 11, 8, 8. animum ad favorem alicujus conciliandum. 20, 1, 4. opes ſuas ad occupandam dominationem. 21, 4, 1. vulnera alicui. 24, 3, 8. intendere ad nuptias alicujus. 13, 6, 4.
Intentus in aliquid. 2, 12, 18. 20, 5, 5. 19, 1, 8. intentus magnis rebus. 30, 1, 1.
Intentare verbera. 2, 5, 5.
Inter initia. 11, 2, 4. 21, 1, 3. inter ſolis ortum. 1, 10, 4. inter epulas & pocula. 12, 6, 6.
Intercapedo. 21, 3, 11.
Intercedere, *pro vetare*, *inhibere*. 41, 1, 11. 16, 4, 12. 34, 3, 3.
Intercidere, *pro perire*. 2, 4, 16. & 33, 3, 4, 4. 6, 9, 1.
Intercipere aliquem *ne ſcil. aufugere & elabi poſſit*. 5, 8, 13. Joſeph clam interceptus. 36, 2, 6.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

interceptus repentina morte. 37, 1, 6.
Intercludere reditum alicui. 2, 5, 10. 2, 13, 5. intercludere hoſtes. 2, 13, 6. intercludere hoſtes marinis commeatibus in urbe clauſos. 4, 4, 5. intercluſa voce. 11, 8, 4. intercluditur pons fluminis. 11, 14, 4. *ſi modo vera lectio: id quod non videtur. V. Notas.*
Interdicere omnem opem humanam, *videtur hic dicere auctor, quod meliores*, igni & aqua. 5, 4, 15. aqua & igni arcere *dicit Tacit.* 3, 23, 3. *&* 50, 6. interdicere alicui conſpectum alterius. 41, 3, 2. patriam alicui. 16, 4, 5.
Interdum, *pro interim.* 11, 9, 2.
Interfector, *hoc eſt, percuſſor.* 1, 3, 6. 2, 9, 2. 11, 11, 9. 16, 1, 17. *utitur hoc vocabulo etiam Plin.* 7, 29. *p.* 1. *&* 14. 22. *m. & Curt.* 8. 7. 36.
Interjectis diebus, *hoc eſt, poſt aliquot dies.* 3, 7, 5. 5, 4, 2. *ita* interjectis menſibus. 38, 1, 6. & interjecto tempore. 1, 5, 8. 1, 7, 11. 2, 6, 1. 2, 15, 6. 4, 4, 1.
Intermittere omnia officia militaria. 25, 1, 9.
Interneciva odia. 6, 6, 2. 11, 9, 4. internec. bellum. 26, 2, 5.
per Internuntios data reſponſa. 1, 2. 12. cum rege Perſ. agit Conon. 6, 2, 14.
Interpellare, *pro prohibere, interrumpere.* 15, 3, 3. 18, 5, 7. 27, 2, 10. 44, 4, 20. *Ita apud Senec. in Conſol. ad Marc. cap.* 22. Accuſatores queruntur mori Cordum. interpellantes quod coegerant, *quod verbum quia non intellexit, peſſime detorquet in novis (vere novis) cogitationibus ad Tacit. A. pag.* 472. *p.* 1.
Interponere. interpoſita pactione bella componere. 7, 6, 4. 22, 3, 3.
Interrumpere pontem. 2, 13, 5.
Interſtratum bitumen. 8, 2, 7.
Interventus. 11, 1, 7.
Inteſtinum bellum. 3, 4, 2. inteſtinum malum. 5, 3, 9.
Intractabilia loca frigore. 24, 4, 2.
Intrinſecus. *Inwendig.* 4, 1, 3.
Introitus Xerxis in Graeciam terribilis. 2, 11, 1.
Invadere, *hoc eſt, occupare.* 5, 8, 12. *pro aggredi.* 6, 2, 11. invadit illum ſeditio militum. *ibid.* invaſit terror nominis Alex. in univerſum orb. terr. 12, 13, 2. invadere tyrannidem. 16, 4, 6. invadit animos tanta rabies. 26, 2, 3. invadit aliquem ſolicitudo. 42, 4, 14.
Invehi oſtio fluminis ſecundo aeſtu 12, 10, 6. alveo fluminis. 32, 3, 14.
Inveniri inferiorem ea parte virium qua ſuperior ſis. 6, 2, 14. nemo inventus eſt quem. 10, 1, 6.
Inventa Athenienſ. 2, 6, 5. Ariſtaei. 13, 7, 10. Gargoris. 44, 4, 2. Triptolemi. 2, 6, 12.
Inventione & exemplo legum aeque clarus Lycurgus. 3, 2, 7.
Invicem munera mittere, *pro ſibi invicem.* 2, 10, 10. invicem metuere, *pro ſe invicem.* 8, 3, 14. invicem ſe amplexae. 11, 9, 13. invicem ſe metuere. 13, 2, 2.
Invictae opinionis exercitus, *hoc eſt, exerc. pro invicto habitus opinione hominum.* 34, 1, 4. invictus ſicuti in hoſtem, ita & in mortem. 12, 15, 3. invicta juga Alpium. 24, 4.
Invideri, *imperſon.* 2, 15, 3. ſpei urbis invideri. *ibid.*
Invidia ex virtute. 5, 2, 4. invid. ſuperatur amplitudine rerum. 1, 2, 5. decedit apud poſteros. praef. 6. invidiae impetum declinare. 3, 7, 9. plus invidiae quam gratiae contrahit virtus alicujus ap. al. 5, 2, 4. invidia, *pro odio & mala exiſtimatione.* 12, 6, 12. invid. inferre. *vide* Inferre.

Invidioſa

nvidioſa oratio, *hoc eſt*, *or. ad invidiam movendam comparata.* 2, 8, 9.
nvidioſius, *hoc eſt*, *iniquiore animo.* 12, 3, 9. invidioſiora, *hoc eſt*, *odioſiora.* 12, 7, 1. invidioſus. 12, 14, 2. invidioſa tyrann. nomina. 21, 5, 9.
nviolatum nullum jus praetermittere. 8, 3, 13.
nviſus apud incolas. 36, 2, 15.
nvitare ſe epulis. 1, 6, 5. *ita.* 12, 13, 7. *ita Liv.* 1, 9, 8. *ipſe Juſt. priore loco habet*: invitat eosdem apparatis epulis. *ut non ſe, ſed alios invitaſſe Cyrum dicat. Sed & in altero loco non de ſui ipſius, ſed alterius invitatione agitur.*
nvocare nomen alicujus mortui cum multis lacrymis. 18, 6, 8. invocare aliquem in auxilium. 25, 2, 11.
nuſitata elephantorũ forma. 18, 1, 6.
nutilis turba, *timida & non exercitata.* 2, 11, 3.
ocus Mithrid. 38, 1, 11. Pſeud. Alexandri. 39, 2, 6.
ollas Antipatri venenum propinat Alex. 12, 14, 6. & 9.
ones vincuntur a Dario. 2, 5, 12. a Themiſtocle perſuaſi Xerxen in pugna deſerunt. 2, 12, 25.
oſeph Iſrahelis. 36, 2, 6.
phicrates 20. annorum adoleſcens, Athen. imp. 6, 5, 2.
pſe *poſt relativum.* quibus ne ipſis quidem animus defuit. 1, 9, 19.
rarum ſtimuli. 9, 7, 8. ira potentior fuit quam preces. 11, 4, 7.
re ceſſim, *hoc eſt*, *cedere.* 2, 12, 7. in pugnam. 2, 9, 11. obviam conatibus alterius. 2, 15, 16. ultum. 38, 5, 15. plauſtro. 11, 7, 11. ſuper equos. 41, 3, 4.
rrumpere in caſtra. 2, 11, 15.
ſmenias Theb. princeps. 5, 9, 6.
ſrahel Damaſci rex. 36, 2, 3.
ſter Scythiae fl. 2, 5, 10. 9, 2, 11. 32, 3, 16.
Iſtri unde appellati. 32, 3, 17. eorum origo. 32, 3, 15.
Iſtriani bellum cum Scythis gerunt. 9, 2, 1.
Ita, *id eſt*, *ea conditione.* ita remiſit illis bellum ut. 11, 4, 10.
Itali legatos ad Alex. mittunt. 12, 13, 1.
Italia olim Saturnia. 43, 1, 8. magna ex parte Graecis habitata. 10, 1, 3. fere univerſa a Gallis occupata. 28, 2, 6. nunquam ſatis fida Rom. 38, 4, 14. niſi Italicis viribus non ſubigitur. 31, 5, 7. Italiae & Siciliae vicinitas. 4, 1, 16. horreum Hiſpaniae. 44, 1, 5. primi cultores Aborigines. 43, 1, 4.
Italicum bellum Alex. Epir. 12, 1, 4. 12, 2, 1.
Iterare, *hoc eſt*, *repetere.* 5, 7, 6. 18, 1, 1. 29, 4, 1.
Iterato, *hoc eſt*, *iterum.* 5, 4, 2. 5, 9, 14. 11, 7, 11. 15, 2, 6. 16, 2, 1. 16, 3, 7. 18, 1, 11. 21, 2, 2. 6, 22, 7. 6, 43, 4.
Judaeorum Hiſtoria. 36, 1, 10.
Judas Iſrahelis. 36, 2, 5.
Judices Carthag. 19, 2, 5.
Judicari hoſtem ab aliquo. 41, 1, 1.
Judicium difficile eſt cujus laus prima ſit. 2, 9, 14.
Judiciorum poteſtas Spartae penes magiſtratus. 3, 3, 2.
Juga montis, *pro jugo*, *& hoc pro apice*, *cacumine.* 13, 7, 7. jugum ſervitutis. 11, 14, 8. jugum accipere. 44, 5, 7.
Jungere amicitiam. 9, 4, 5. 43, 5, 3. jungere aliquem alicui matrimonio. 2, 6, 7. junctus alicui vinculis ſocietatis. 6, 5, 10. junctus alicui arctiſſima cognatione. 8, 6, 4. jungere ſe cauſae alicujus. 9, 3, 5. pacem amicitiamque cum aliquibus. 9, 4, 5. diei noctem pervigilem. 12, 13, 7.

Corinthum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Corinthum eloquentia ſua jungere Athenienſibus. 13, 5, 10. jungi alicui, *pro jungere ſe, de ſocietate bell.* 15, 4, 24. jungere ſocietatem cum aliquo. 22, 2, 6. jungere affinitatem cum aliquo. 24, 2, 8. conſortium regni. 24, 2, 4. junctus regis lateri. 30, 2, 4.
Jupiter Hammon. 11, 11, 2. Dodonaeus. 12, 2, 3. 17, 3, 4. 32, 2, 2. Didymaeus. *ib id* Jupiter ſecundus Italiae R. 43, 1, 9. Jovis filium ſe nuncupat Clearchus. 16, 5, 8.
Juramenti apud veteres ſolemnia. 22, 2, 8. 24, 2, 8. *Sed ipſa vox* juramenti *tamen hic non extat: nec eſt ea tam antiqui aevi. V. c. 22. lib. de Lat. m. ſuſp.*
Jurare in obſequia alicujus. 13, 2, 13. non in regis, ſed ducis nomen. 24, 51, 14.
Jurgare cum aliquo. 9, 7, 3.
Jus, *pro ditione.* 9, 1, 3. 9, 5, 8. 31, 1, 2. juris Athenienſium urbs habita. 8, 1, 3. juris Mithridatis eſſe coepit Cappadocia. 38, 3, 3.
Jus captivitatis. 4, 3, 3. cognationis, (*hoc eſt*, neceſſitudo, *ut explicat Paulus l. pen. in fin. de juſt. & jur.*) 8, 6, 8. familiaritatis. 7, 3, 33. 16, 5. 15. hoſpitii. 43, 4, 9. jus ſodalitii. 20, 4, 14. in aequo jure fratres relinquit pater. 2, 10, 8. materno jure & avito vincere. *ibid.* jure amicitiae patet alicui regia. 3, 1, 2. jura pietatis plus valent ap. bonos quam opes. 3, 2, 6. jura populi, *pro republica, imperio.* 5, 3, 7. jura affinitatis. 7, 3, 9 jure cognationis obtinere aliquid. 28, 1, 2. in jure ſocietatis retinere aliquem. 29, 4, 9. jure belli civitates factae populi Rom. 31, 1, 3. jura patriae non liberis tantum, verum etiam vitae ipſi praeponuntur. 31, 7, 5. non jure defenſionis, ſed patrocinio pudoris obtinere veniam. 32, 2, 4. juris proprii facere ſingulas urbes. 34, 1, 5. jure victoriae potiri populo aliquo. 43, 1, 12.
Jus gentium & naturae, majorem ex filiis parenti ſuccedere. 16, 2, 8. 21, 1, 2. 34, 3, 7.
Jus humanum, *hoc eſt, naturale ſive gentium.* 18, 4, 8.
Jusjurandum Spart. de legib. Lycurg. non mutandis. 3, 3, 11. de Meſſenia expugnanda. 3, 4, 1. Graecorum, de Thebis diruendis. 11, 3, 10. jurejurando aliquem obligare. 3, 3, 11. *alibi* obſtringere ſacramenti religione. *Vid.* Obſtringere. jurisjurandi religione ſolvi. 3, 3, 12.
Juſtinus Romae ſcripſit hanc epitomen. *Praef.* 4.
Juſtitia imperiorum, *hoc eſt, in imp. obſervanda.* 3, 2, 9. morum, *hoc eſt, rectitudo.* 2, 2, 10.
Juſtitia religione permixta multum ad incrementa pop. facit. 36, 2, 18.
Juſtitia Scytharum. 2, 2, 5. ingeniis Scytharum culta, non legibus. *ibid.*
Juſtus. juſto matrimonio ſuſcepti. 10, 1, 1. juſtus heres. 15, 2, 14. juſtior rex aetatis experimentis, cauſis. 16, 1, 11. juſtus rex jam videtur. 36, 4, 7.
Juvare fortunam virtute. 30, 1, 6.
Juvenes matronali habitu amicti. 7, 3, 6.
Juventus, *pro juvenibus.* 2, 4, 2.
Juxta nocturnum viſum, *id eſt, ut per ſomnum viderat.* 1, 7, 1.

L.

LAbare, *hoc eſt, nutare, vacillare.* 14, 1, 3. *ita Virgil. Aen.* 5, 432.
Labes, *pro ruina.* 30, 4, 3. *pro initio*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

initio ruinae. 17, 1, 5. *vide lexic. Calvini in hac voce.*
ibi in luxuriam. 1, 7, 13. 20, 4, 5. in ſegnitiem. 21, 2, 1.
abienus cum Parthis ſocietatem contra Rom. init. 42, 4, 10.
abor militiae facilior frugalib. 3, 2, 10. labore militum vires acuuntur. 20, 1, 2. laboribus Graeciae conſulere, *id eſt, calamitatibus.* 6, 6, 1.
aborare, *hoc eſt, conari, niti.* 21, 5, 10. diſcordia. 4, 3, 1. peſtilentia. 16, 3, 4.
ac in potu Scythis. 2, 2, 8. & Bruttiis. 23, 1, 10. lactis uſus ad coagula inventus. 13, 7, 10.
acedaemonem ire. 2, 15, 4. muris cingitur. 14, 5, 6. nunquã ante Antig. *Philippi ultimi vitricum*, captia. 28, 4, 14.
acedaemon. *tam pro regione quam urbe ponitur, quod notavit & Strabo lib. 8. pag.* 253.
acedaemonii ad Thermopylas. 2, 11, 2. Laced. bellum gerunt cum Athen. 3, 2, 1. 3, 6, 8. 3, 7, 2. & 14. 5, 1, 4. Meſſen. 3, 4, 1. 3, 5, 3. 6, 10. Perſis. 2, 15, 13. 5, 11, 6. 6, 1, 4. 6, 2, 7. Thebanis. 6, 4, 3. 6, 6, 7. Athen. monent ne urbem reficiant. 2, 15, 2. Pauſaniam damnant. 2, 15, 16. Meſſenem expugnant. 3, 5, 1. oraculi monitu ducem ab Athen. petunt. 3, 5, 5. auxilia Athen. tanquam ſupervacua, domum remittunt. 3, 6, 3. inducias cum Athen. faciunt. 3, 7, 1. denuo. 3, 7, 13. vindices ſe libertatis Graec. profitentur. 5, 2, 13. Athenas capiunt. 5, 8, 6. Aſiam ingrediuntur. 6, 1, 4. auxilia a R. Aegypti petunt. 6, 2, 1. Ageſilaum in Aſiam mittunt. 6, 2, 7. revocant. 6, 2, 17. vincuntur ab Epaminonda. 6, 4, 5. iterum. 6, 7, 12. tertium. 6, 7, 10. accuſantur apud commune Graeciae concilium, & damnantur. 8, 1, 4. & 7. Philippum ſoli Graecorum contemnunt. 9, 5, 3. 28, 4, 1. ab Alex. ad Perſas deficiunt. 11, 2, 7. omnem ferme Graeciam commovent. 12, 1, 6. Byzantium condunt. 9, 1, 3. & Tarentum. 20, 1, 15.
Lacerari verberibus. 1, 10, 15.
Lacerti, *pro brachiis.* 11, 6. 7.
Laches Athen. dux in Sicil. 4, 3, 6.
Lacrymae ad movendam miſericordiam efficaciſſimae. 4, 4, 2. lacr. Alex. in morte uxoris Darii. 11, 12, 6. in morte ipſius Darii. 11, 15, 14. lacrymis aliquem deprecari. 12, 8, 10. lacrymae pro contumacia habentur. 8, 5, 10.
Lacrymare. 12, 15, 3.
Laetitia pabuli tanta. 44, 4, 12. laetitia ſerena. 44, 2, 4.
Laevinus cos. Rom. a Pyrrho vincitur. 18, 1, 6.
Laevin. praet. Rom. contra Philip. 29, 4, 5.
Lagus Ptolemaei pater. 13, 4, 10.
Lamachus Athen. dux in Sicil. 4, 4, 3. occumbit. 4, 4, 5.
Lamachus Athen. dux ab Heracleotis hoſtibus ſuis inſigne beneficium accipit. 16, 3, 11.
Lampeto Amazonum regina. 2, 4, 12.
Lamponius Athen. dux in Sicil. 4, 3, 5.
Lanaſſa neptis Herculis, Pyrrhi Achillis fil. uxor. 17, 3, 4.
Laniatus avium aut canum Parth. ſepultura. 41, 3, 6.
Lanificium. 2, 4, 10. Athen. *inventum.* 2, 6, 5.
Lapis. quinto lapide caſtra ſtatuere. 22, 6, 9.
Lares, *pro domibus.* 12, 4, 3. patrii lares. 4, 3, 3.
Largiri de alieno, facile. 36, 3, 9. largiuntur magnos ſpiritus patria & penates. 6, 7, 5. largiri deos opor-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

oportet hominibus. 24, 6, 4.
Lariſſa nobiliſſima urbs a Philip. capitur. 7, 6, 7.
Lariſſaea ſaltatrix Aridaei ex Phil. mater. 9, 8, 2. *quae a Ptol.* Lariſſaeum ſcortum *appellatur*. 14, 2, 11.
Laſcivit plebs nimio otio. 16, 4, 3.
Latere. vitia morum latent ſub umbra eloqu. 5, 2, 7. res aliquem non latet. 13, 8, 6.
Latini ab Aenea conditi. 20, 1, 12.
Latinus Herculis filius. 43, 1, 16.
Latratus in Siculo freto. 4, 1, 13.
Latrocinium maris, *pro piratica*. 43, 3, 3, 11.
Latus. lateri alicujus haerere. 29, 4, 8. lateri alicujus junctus. 30, 2, 5.
Lavari calida a Rom. didicerunt Hiſp. 44, 2, 7.
Laudamia ultima ex Aecidarum gente a pop. interficitur. 28, 3, 5.
Laudice Seleuci *Nicanoris* mater. 15, 4, 3.
Laudice Seleuci *Callinici* mater. 27, 1, 1.
Laudice Mithrid. ſoror & conjux, veneno, quod in ipſum paraverat, perit. 37, 3, 9.
Laudice Ariarathis uxor quoque filios necat. 37, 1, 4. & propterea a populo perimitur. 37, 1, 5.
Laudice Mithridatis ſoror Ariarathis *modo dicti filii*. 38, 1, 1. mox Nicomedis uxor. 38, 1, 4.
Lavinia Aeneae conjux. 43, 1, 18. ex cujus nomine
Lavinium urbs condita. 4, 3, 19.
Laumedon in diviſione imp. Alex. Syriam accipit. 13, 4, 12.
Laureae coronae militibus Phil. contra ſacrilegos pugnaturis. 8, 2, 3. tot bellorum laureae. 14, 4, 17.
Laxamentum. 41, 5, 1.
Laxare vincula. 14, 4, 1. laxat dolor vocem. 42, 4, 13.
Legare teſtamento, *pro relinquere*. 5, 11, 2.
Legati Achaeorum ad Pyrrhum. 25, 4, 4. Aetolorum necantur ab Appulis. 12, 2, 10. ad Ariſtotimum Eliorum tyr. 26, 1, 5. Afrorum ad Alex. 12, 13, 1. Antiochi ad Scipiones. 31, 7, 4. Argyraſpidum ad Antigonum. 24, 3, 11. Artaxerxis ad Graecos. 6, 6. 1. Athen. ad Alcib. 5, 3, 2. Philippum. 8, 4, 1. & 6. Pyrrhum. 25, 4, 4. Attali ad Rom. 30, 3, 5. Bruttiorum ab Agathocle decipiuntur. 23, 2, 1. & 2. Carthag. ad Alex. 12, 13, 1. ad Rom. 31, 4, 7. Catinienſium ad Athen. 4, 4. Corinth. ad Spart. 5, 10, 12. Dardanorum ad Ptol. *Cer.* 24, 4, 9. Darii *primi* ad Carthag. 19, 10. Dionyſ. ad Syrac. 21, 2, 6. Eumenis ad Antipatrum. 14, 2, 4. Gallorum ad Alex. 12, 13, 1. ad Antigonum *juniorem*. 25, 1, 3. ad Ptol. *Cer.* 24, 5, 1. Graecorum ad Phil. *primum*. 8, 4, 3. Corinth. 9, 5, 1. Hiſpaniarum ad Alex. 12, 13, 1. Ital. ad Alex. *ibid.* ad Pyrrhum. 23, 3, 5. Laced. ad Athen. 2, 2, 15, 3. & 7. ex ſententia Themiſt. vinciuntur. 2, 15, 8. ad Philip. 8, 4, 6. Locrenſium ad Spart. 20, 2, 11. Megabazi ad Amyntam Maced. necantur. 7, 3, 7. Meſſen. ad Pyrrhum. 25. 4, 4. Philippi I. ad Athen. 8, 4, 2. Philippi III. ad Annibalem a Rom. capiuntur & dimittuntur. 29, 4, 3. Phocenſ. ad Phil. 8, 4, 6. Phrahatis ad Caeſarem. 42, 5, 8. Pyrrhi ad Antigonum. 25, 3, 1. Rhodiorum ad Rom. 30, 3, 5. Rom. ad Aetolos. 28, 1, 5. ſuperbum reſponſum referunt. 28, 2. in Africam. 31, 2, 1. ad Antiochum. 31, 1, 2. iterum. 31, 4, 8. Annib. regi. ſuſpectum reddunt. 31, 4, 10. in Graeciam. 34, 1, 5. violantur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ab Achaeis. 34,3, 9. ad Mithrid. & Nicomed. 17, 4, 4. ludibrio habentur. 37, 4, 9. Sardorum ad Alex. 12, 13. 1. Siculorum ad eundem *ibid.* Tarentin. ad Pyrrh. 18, 1, 1. Theb. ad Spart. 5, 10, 12. Tyrior. ad Alex. 11, 10, 11. Vexoris ad Scythas. 2, 3, 8. uxorum ad eoſdem. 2, 3, 16.
Legationes, *pro legatis.* 8, 4, 3. 30, 3, 5. in legationem proficiſci. 2, 15. 6. legationes audire. 1, 4, 11.
Legere, *pro eligere.* 2, 7, 4. 13, 1, 13. *ita* lecta, *pro electis.* 2, 13, 3. 5, 3, 3. 13, 1, 13. legere ſortem vitae. 1, 6, 6. *ubi itidem pro eligere eſt.* legere concilium omnium veluti unum ſenatum ex omnibus. 9, 5, 2.
Leges nullae Athen. antiquis. 2, 7, 3. & Scythis. 2, 2, 5. populis omnibus antiquiſſimis. 1, 1, 2. leges Lycurgi. 3, 2, 7. *& deinceps.* legum Creticarum & Lacon. celebritas. 20, 4, 4.
Leges, *pro conditionibus pacis.* 5, 8, 6. leges pacis. 30, 3, 12. in leges pacis lenocinia quaerere. 11, 12, 12. *Vide & infra* Lex. leges alicujus reſpuere. 12, 1, 7. in leges alicujus tranſire. 12, 3, 8.
Leni ſalo. 44, 4, 8.
Lenocinia & artes ludicras, loco armorum exercere jubentur Lydi. 1, 7, 12.
Lenocinia, *pro, ut ſup.* 5, 11, 7. *appellat,* veniae patrociniis. 11. 12, 12. lenocinia quaerere in leges pacis. *ibid. pro quaerere ea quibus leges pacis faciliores reddantur.*
Lenones, *pro legatis.* 2, 3, 9.
Leo dormientem Sandrocottum lambit. 16, 4, 17. leo ferociſſimus ab inermi Lyſimacho interficitur. 15, 3, 8.
Leonatus naſcendo regi tutor conſtituitur. 13, 2, 14. in diviſ. imper. Alex. minorem Phrygiam ſortitur. 13, 4, 16. occumbit. 13, 5, 14.
Leonides Laced. R. 2, 10, 16. Thermop. contra Perſ. occupat. 2, 11, 12. poſt egregiam pugnam cum ſuis caeditur. 2, 11, 18.
Leonides Spart. regis frater Sicul. dux in Carthag. 19, 1, 9.
Leonides tyrannicida. 16, 5, 13.
Leontini. 22, 2, 2.
Leontiſcus Ptolem. filius. 15, 2, 7.
Leophron Rheginorum tyr. 21, 3. 2.
Leoſthenes dux Athen. 13, 5, 12.
Lepidus Aegyptio regi tutor datur. 30, 3, 4.
Lepori exenterato literae inditae. 1, 5, 10.
Levare auxilio. 5, 2, 12. levatur crimen communi facto. 22, 10. 10.
Lex. Legem parendi alicui dicere. 2, 3, 8. legem pacis alicui ſtatuere. 9, 5, 1. *In quibus* lex *pro conditione. Vide &* Leges. ſub legibus vivere aequo animo. 33, 1, 8. lege victi impenſas belli ſuſcipere. 31, 1, 5.
Libamenta dare Oceano. 12, 10, 4.
Liber pater. 12. 7, 6. orientis R. 42, 3, 2. Liberi patris militia ab Argyraſp. ſuperata. 14, 4, 9.
Liberalitas Pyrrhi. 18, 1, 20.
Liberare matrem infamia. 11, 11, 6. liberatus magno aeſtu. 11, 13, 3.
Liberatio, *hoc eſt, in libertatem aſſertio.* 5, 8, 12.
Libertas aliorum, tyrannorum ſervitus. 5, 10, 8. libert. militum nimia formidabilis. 13, 2, 2. libert. nullo pretio venalis. 2, 14, 3. libert. Aetol. ad Rom. uſque illibata. 32, 1, 2. Graec. expirat. 9, 3, 11. 39, 1, 9. libertate a Rom. donatur Graecia. 31, 3, 2. Macedonia. 32, 2, 9. libertatis Graeciae vindices. 5, 2. 13.

Li-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Libertatis poenas pendit Calliſthenes. 15,3,6. *Ita* libertas *eſt pro libertate loquendi*; *ut* moderatio, *pro moderatione animi*. uſurpare libertatem, *pro libere loqui*. 9,4,10.
Libido, *pro voluntate*. 2,7,3. *Sicuti ſuperioris aevi Germania Moedwill in bonam partem accepit*. *Saluſtius B. Cat.* Magis in decoris armis & militaribus equis libidinem habebant. *Et ſane ipſi vocis origini id conſentaneum eſt.*
Libido principum pro legibus. 1, 1, 2. & 2, 7, 3.
Licentia immoderata militaris. 31, 1,8.
Licinius Craſſus Cos. ab Ariſtonico vincitur. 36,4, 8.
Ligneae tabellae. 2, 10, 13. 21, 6, 6. lignei muri. 2, 12, 13.
Ligortas Achaeorum praefectus. 32, 1, 12. *Scrib. potius* Lycortas.
Ligures Maſſilienſium aſſidui hoſtes. 43, 3, 21. 43, 5, 1. 43, 4, 9.
Lineamenta oris, corporis. 1, 2, 2. 1, 9, 10. 3, 5, 11. lineamentorum alicujus ſimilitudo. 43, 2, 10. 44, 4, 9.
Linguae obligatio. 13,7,1. linguae uſum accipere. 13, 7, 2. linguae nodi ſoluti. 13, 7, 6.
Litare hoſtias. 20, 2, 14.
Literae occultae. 2,10,13. 21, 6, 6.
Literae Graecae, *hoc eſt*, *lingua Graeca*. 20, 5, 13. literas facere, *pro ſcribere*. 27, 2,6. literae Athenas veluti templum habent. 2, 6, 6. *Ubi pro tota doctrina*, *& artibus lib.* literarum ſtudium. 6, 8, 9. homo inter literas natus. *ibid.*
Littorales, *hoc eſt*, *littoris accolae*. 12, 10, 6.
Livius a Trogo reprehenſus. 38, 3, 18.
Lixarum in exercitu Antiochi ingens numerus. 38, 10, 2.
Loca bello opportuna occupanda. 4, 4, 8. ad locorum patientiam animalia generat natura. 2, 1, 11. locor. vitia quaeſitis arte remediis molliuntur. 2, 1, 6.
Locare juventutem in inſidiis. 2, 8, 2. locare magna pecunia templa facienda. 8, 3, 8. 16, 5, 23.
Locus. in locum alicujus eligere aliquem belli ducem. 6, 1, 7. in locum alicujus creatur dux. 8, 1, 14. in locum alterius praeeſſe aliquibus. 12, 12, 9. evocare aliquem in locum alicujus. *ibid.* locum unum competunt omnes, id eſt, *dignitatem*, *honorem*. 13, 2, 1. quo in loco poſitae ſint Syracuſae. 22, 5, 2. locum primum gratiae apud regem occupare. 31, 6, 1. poſt hunc tertio loco regnavit. 43, 1, 6. locus ſpectaculorum in ſenatu datus. 43, 5, 10.
Locri a Rom. ad Pyrrh. deficiunt. 18,1,9. ingentem Croton. exercitum caedunt. 20, 3, 6. expugnantur a Dionyſ. majore. 20,5,1. ſubiguntur a Dion. minore. 21, 2,8. & ſpoliantur. 21,3,8. Dion. ejiciunt. 21, 3, 10.
Longa militia, *pro longinqua*. 18, 1, 2, longum otium, *diuturnum*. 3, 7, 1.
Loquacitas hominum. 2, 15, 15.
Loquitur fama hanc rem. 18,4,7. loqui fortius quam facere. 28,2,14.
Loramenta. 11, 7, 16.
Loricae plumatae Parth. munimentum. 41, 2, 14.
Lucani bellum gerunt cum Locrenſ. 21,3,3. Pyrrhum in Italiam vocant. 18, 1, 1. a Bruttiis, progenie ſua, vincuntur. 23, 1, 5. Lucanorum mores. 23, 1, 8.
Luctuoſa, *hoc eſt*, *triſtia*, *lugubria*, *damnoſa*. 9, 3, 3. 38, 8, 21.
Luctus exercitui indictus. 12, 3, 1. Orodis ob caedem Pacori. 42, 4, 17. 1. nimius eſt contra decus re-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

regium. 12, 12, 12.
[L]ucullus ſummus Imp. 37, 1, 8. Tigranem vincit. 40, 2, 3.
[L]udi in conviviis. 12, 3, 11. inter epulas. 9, 4, 1. in nuptiis Cleopatrae Phil. filiae. 9, 6, 3. ludus ſunt illa omnia, ſi. 29, 3, 2.
[L]udibrium fortunae Seleucus, *Callin.* 27, 2, 7. ludibrium omnium aliquem reddere. 9, 6, 6. in ludibrium favoris aliquem oſtendere. 36, 1, 5.
[L]udibrium, *pro opprobrio.* 6, 1, 5.
[L]udicrorum genus varium. 7, 2, 14.
[L]udimagiſter ex rege Dionyſius. 21, 5, 8.
[L]uere ſupplicia, *hoc eſt*, *poenas dare.* 2, 5, 7. 8, 1, 11. poenas. 8. 1, 13. 16, 2, 5. *Exprimitur & modus ſupplicii*: *ut* luere ſupplicia crucibus. 2, 5, 6. *Additur & caſus tertius*, luere poenas alicui. 12, 2, 17.
[L]ues, *pro peſte.* 20, 5, 20.
[L]ugubri veſte induti Olympiadis accuſatores. 14, 6, 7. *ſcilicet ad concitandam mulieri invidiam. Tangit hunc morem etiam l.* 15. §. 27. *ff. de injur.*
Lupercus Rom. qui Graecis Pan eſt. 43, 1, 12. *Hinc*
Lupercalia. 43, 1, 13.
Lupa, Marti ſacra. 43, 2, 8. Romulum & Remum alit. 43, 2, 6. *Hinc*
Luporum animi Rom. 38, 6, 10.
Lupus Hieroni puero tabulam eripit. 23, 4, 9.
Luſcinius Fabricius. *vide F.*
Luſitanorum equorum celeritas. 44, 3, 2.
Luſtrationis caſtrorum apud Maced. mos. 13, 4, 8.
Luxuria Antiochi *Soteris* ducentis in Parthos. 38, 10. 2.
Luxuria, *pro luxu.* 3, 3, 4. *&* 5. *pro levitate quaſi & nequitia.* 5, 5, 7. *Vide A. Gell.* 7, 11. luxuria divitiarum. 2, 14, 7.
Luxus, *pro inutili veſtium magnificentia.* 12, 3, 9.
Lycaeus, qui alias Pan, Rom. Lupercus. 43, 1, 12.
Lycaonia dono Rom. Ariarathis filiis datur. 37, 1, 2.
Lycia in diviſ. imp. Alex. Nearcho evenit. 13, 4, 15.
Lycortas. Achaeorum dux. 32, 1, 12.
Lycurgus Spart. legiſlator. 3. 2, 4. auctorem legum ſuarum Apollinem Delphicum fingit. 3. 3, 10. easque voluntario exilio firmat. 3, 3, 12.
Lycurgus alius Spart. rex. 29, 1, 6.
Lydi rege Croeſo cum Cyro bellum gerunt. 1, 7, 3. ante Cyrum invicti. 1, 7, 13. rebellantes lenocinia & artes ludicras exercere jubentur. 1, 7, 12. Thuſcos condunt. 20, 1, 7.
Lydia in diviſ. Imp. Alex Menandro evenit. 13, 4, 15.
Lynciſtatum familia. 11, 2, 2. 11, 7, 1. 2, 15, 1. *Legendum potius* Lynciſtae. *V. Not.*
Lyſander Spart. dux. Alcib. vincit. 5, 5, 2. & Cononem. 5, 6, 4. Athen. omni ditione exuit. 5, 7, 3. ipſamque urbem obſidet. 5, 8, 1. & capit. 5, 8, 6. interficitur. 6, 4, 6.
Lyſias orator & exul Syrac. 500. milites ſuo ſtipendio conductos Athen. auxilio mittit. 5, 9, 9.
Lyſimachia urbs terrae motu evertitur. 7, 1, 2.
Lyſimachus in diviſione imp. Alex. Thraciae & Ponto praeficitur. 13, 4, 16. bellum contra Antig. inſtruit. 15, 1, 4. a Caſſandro ſociis in auxilium mittitur. 15, 2, 17. Leonem interficit. 15, 3, 8. & generum ſuum Caſſandri. F. 16, 2, 4. filium ſuum

Aga-

Agathoclea. 17, 1, 4. Pyrrhum Macedonia pellit. 16, 3, 2. Lyſimachi vita & laudes. 15, 3, 1. cum Seleuco bellum & comparatio. 17, 1, 8. mors. 17, 2, 1.
Lyſimachus ſuperioris f. ab avunculo Ptolem. occiditur. 24, 3, 7.

M.

MAcedones inter otia Graecorum emergunt. 6, 9, 6. regem infantem in cunis in aciem deferunt. 7, 2, 8. ſub Alex. omnium rerum praeter militiae immunes. 11, 1, 10. gaudent amiſſo Alex. 13, 1, 7. Olympiad. occidendam decernunt. 14, 6, 7. Macedonum indurata bello virtus. 3, 9, 9. virtus. 11, 6, 11. laus. 11, 9, 5. inſtituta ad comitatem. 11, 11, 12. reges. 7, 1, 12. ante Alex. diademate non uſi. 12, 3, 8. ſalutantur, non adorantur. 12, 7, 3. Maced. regum ſepulcra. 7, 2, 2. numerus. 33, 2. 7. virtus. 7, 1, 4.
Macedonia. 7, 1, 1. *& ſeqq.* caput imp. Alex. 13, 6, 11. Macedoniae nobilitas. 33, 1, 1. ſtatus turbatus. 14, 5, 8. Macedonia, *pro ex Macedonia.* 12, 1, 4. *vide Notam Bernegg. ad* 14, 5, 9,
Macedonici regni finis. 33, 2, 7.
Macies terrae, *pro ſiccitate & aſperitate.* 43, 3, 10.
Macula ſegnitiae, *id eſt, ex ſegnitia.* 36, 1, 1.
Maeotis. 1, 1, 9.
Magi regnum Perſ. invadunt. 1, 9, 9. occiduntur a ſeptem. 1, 9, 20. magorum Babyl. dexteritas in vaticinando. 12, 1, 3. magorum praedicta contemnere. *ibid.*
Magia Aegyptiorum ſtudium. 36, 2, 7. Zoroaſtris inventum. 1, 1, 9.
Magicae artes. 1, 1, 9.
Magis *comparative junctum.* 3, 2, 7. 12, 11, 2. *ita* magis clarior. *l. fin. C. de jur. domin. impetr. Plura id genus congeſſit Berneggerus in Notis ad* 3, 2, 7. non moenibus magis quam armis, *pro armis aeque ac moenibus.* 1, 10, 19. *ſic &* non magis virorum imperio quam feminarum virtutibus. 2, 1, 2. *vide &* 3, 2, 7.
Magnanimitas Alex. 12, 15, 4.
Magnificentia ludorum. 9, 6, 3.
Magnificentiora caſtra ſolito. 12, 18, 16. *majora.*
Magnitudo, *pro excellentia.* 2, 15, 19. *ita* magn. Alex. 12, 16, 4. 14, 5, 10. Mithrid. 37, 2, 1. *pro potentia.* 37, 4, 5. *pro mole corporis.* 11, 13, 5. *&* 8. magnitudo Cyri praenuntiata fuit. 1, 4, 3. magnitudine animi aliquid facere. 11, 12, 12. ea magnitudine virium & ſapientiae fuit in omnibus. 13, 1, 11. magnitudinis infinitae elephantus. 15, 4, 19.
Magnus, *pro multo.* 22, 7, 6.
Mago. 18, 7, 16. 19, 11, 1. Mago Carthag. dux Rom. auxilio miſſus. 18, 2, 1.
Machinari alicui exitium. 39, 4, 7. & 10.
Majeſtas regia. 1, 7, 7. 1, 9, 11. Africani. 31, 7, 9. majeſtas deorum vindicata per illum. 8, 2, 7. ſine majeſtate numinis Apoll. nihil geſtum. 8, 2, 11.
Major impetus, *hoc eſt, acerrimus, & cui reſiſti non poteſt.* 4, 1, 1. *ita* major caſus, *l.* 1. *de edendo.* major malitas. *l.* 5. *quod metus cauſa.* major vis, *l.* 3, 1. *naut. caup. & l.* 25, 6. *locati.* major. valetudo. 13, 2, 11. in majus omnia extollit fama. 2, 13, 2. 14, 1, 2. 25, 1, 8. *ita fere Liv.* 4, 1, 8. *&* 4, 34, 7. Athenarum reſtitutio in majus. 2, 14, 2.
Mala captivitatis. 3, 5, 2.
Male agere rem, *pro infeliciter.* 4, 5, 3.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

5, 3. *Vide & ind. Nep. in* male.
alum, *pro infortunio.* 17, 1, 5.
alum diſcordiae, *hoc eſt, pomum Eridis.* 12, 15, 11.
aleus Carthag. exul. 18, 7, 2. patriam obſidet. 8, 7, 6. filium ſuum cruci affigit. 18, 7, 15. occiditur. 18, 7, 18.
aligne praebere commeatus (*nicht zu lieb werden laſſen, durch den rauffen geben*) 5, 2, 14. *Ita Plinius.* 7, 50. Malignum & breve eſt hoc munus naturae (*vitam intelligit*) etiam in iis, quibus largiſſime contingit. *Ita Seneca benef.* 6, 34. maligne apertae fores.
alo. qui ſe feminam malit eſſe quam virum. 1, 3, 3. *ita Nepos*: Cupit ſe tecum affinitate conjungi, *pro cupit tecum aff. conjungi. V. ind. Nep. in* cupere, *&* poſtulare.
amma *etiam virorum eſt.* ſagitta ſub mamma trajectus. 12, 9, 12.
anat origo alicujus ab aliquo. 23, 4, 4.
andare, *hoc eſt, jubere dici. zuentbieten.* 24, 2, 4. inſidiis, *hoc eſt, uti inſid.* 5, 2, 5. mandare aliquem interficiendum. 5, 2, 5. mandare adoptionem, *pro mandare ut aliquis adoptetur.* 9, 2, 3. mandare alicui curam alicujus. 13, 6, 10. ultionem ſui violatis numinibus. 39, 3, 11.
andata alicui dare ad parentes ejus. 12, 15, 3. mandatis occultis ſocietatem inire cum aliquo. 31, 1, 7. mandatis alicui praecipere. 31, 2, 1.
ane. primo mane. 1, 10, 4.
anere. fortius manſiſſe, quam dimicaſſe. 1, 11, 11.
anes interfectorum placare. 20, 2, 6. manium pacem occupare. 20, 2, 7. manes obverſantur ante oculos. 26, 2, 5. manibus interfectorum poenas pendere. 36, 4, 2.
Manifeſto quodam numine. 44, 4, 7.
Manlius Bulſo Cos. 41, 4, 4. *vide etiam* B.
Manlius Maltinus a Mithrid. vincitur. 38, 3, 8. & 14. idque in Cappadocia. 38, 4, 6.
Manſiones, *pro itineribus*, (*hoc eſt contrarium pro contrario, quae quomodo idem quandoque ſignificent, dicit aliquid A. Gell. lib. 7. cap. 21.*) 13, 8, 5. manſiones *poſſunt etiam dici caſtra, quod in iis manetur. vide Liv.* 44, 38, 8. *idem ergo eſt continuatis manſionibus, quod cont. caſtris. vide Notam Bernegg. ad h. l.*
Manſuefacta barbaria. 43, 4, 1.
Manubiae, *pro omnibus quae bello capta ſunt.* 5, 10, 12.
Manumiſſio apud Parthos nulla. 41, 2, 9.
Manus abſtinere a proximis. 8, 6, 4. in manibus alicujus pueritiam agere. 12, 6, 11. *noſtri, auff jemandes armen. Sic* in manum accipere. 1, 4, 12. manu promptus. 23, 4, 11. manu fortis. 25, 4, 8.
Manus, *pro copiis, exercitu.* 2, 12, 10. 2, 13, 3. 12, 10, 1. 13, 5, 7. 28, 2, 5. *pro multitudine, turba.* 16, 3, 9.
Marathonii campi. 2, 9, 9.
Marcens quotidiana luxuria. 34, 2, 7.
Marcus Lepidus. *vide L.*
Mardi ſubiguntur ab Alex. 12, 3, 4. a Phrahate. 41, 5, 11.
Mardonius cum exercitu in Graecia remanet. 2, 13, 3. Olynthum expugnat. 2, 14, 1. vincitur & fugatur. 2, 14, 6.
Mare Adriaticum. 20, 1, 9. Aegyptium. 2, 2, 19. Caſpium. 42, 2, 9. inferum. 20, 1, 7. Mortuum. 36, 3, 6 Ponticum. 2, 1, 19. ſuperum. 4, 1, 1. 20, 1, 8.

Maria

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Maria pontibus a Xerxe ſtrata. 2, 10, 24.
Maris latrocinium, *pro piratica.* 43, 3, 11.
Margiani. 41, 1, 10.
Mars Amaz. pater. 2, 4, 13. item Rom. & Rem. 43, 2, 4.
Martê aequo diſceſſum eſt utrinque, *id eſt, aequo proelio.* 3, 6, 9. *Sic & dicunt* aperto Marte, coeco Marte dimicare. *Pro quorum priore noſter* aperto proelio *V.* Aperto.
Marſicum bellum. 38, 4, 16.
Marthesia Amazon. regina. 2, 4, 12. interficitur. 2, 4, 16.
Maſiniſſa Numid. rex Rom. ſocius. 33, 1, 3. Maſin. in Rom. merita. 38, 6, 6.
Maſſilia conditur. 43, 3, 8. & 20. inſidiis a Comano petitur. 43, 4, 8. obſidetur a Catumando. 43, 5, 6.
Maſſilienſes pro Phocenſ. conditoribus ſuis deprecantur. 37, 1, 1. cum Gallis & Liguribus bella gerunt. 43, 5, 1. Carthag. vincunt. 43, 5, 2. Romae incendium publico funere proſequuntur. 43, 5, 10. Maſſil. inſtituta. 33, 4, 15.
Mater Alex. *vide* Olympias. Darii. *vide* D. matres ſuas interfecerunt Antipater Caſſandri. 16, 1, 2. Alex. Aegyptius. 39, 4, 7. Grypus. 39, 2, 12. Ptol. Philopator. 29, 1, 5.
Materia ſcelerum auri argentique uſus. 3, 2, 12. *ubi* materia *pro occaſione: ſic &* materia ſeditionis. 11, 5, 3. Materia *vocatur* bitumen. 1, 2, 7. generandis ignibus ſoli Siciliae naturalis materia. 4, 1, 3. non minorem rerum materiam habère in Italia, quam alium in Perſis. 12, 2, 2. materia magna incrementorum eſt aliquid alicui. 13, 4, 23. materiam quietis avide arripere. 33, 1, 7. materia uberior (belli) Italia. 31, 5, 4.
Matrimonii origo. 2, 6, 7. In matrimoniis non habenda ratio pecuniae. 3, 3, 8. matrimonia, *hoc eſt, uxores.* 3, 3, 8. 3, 5, 6. 14, 3, 7. 18, 5, 5. matrimonii reticenda. 1, 7, 15. in matrimonium dare. 1, 7, 1. tradere. 1, 4, 4. matrimonio jungere marem feminae. 2, 6, 7. in matrimonium accipere aliquam. 17, 2, 14. in matrimonium recipere. V. Recipere. ex matrimonio alicujus liberos tollere. 17, 3, 4.
Matronarum ornamenta pudicitia, non veſtes. 20, 4, 12.
Matronali habitu amicti Maced. Perſicorum legatorum libidinem puniunt. 7, 3, 6.
Matura ex aliquo, *hoc eſt, vicina partui.* 13, 2, 5. matura ſenectute decedere. 41, 5, 5.
Maturare fugam. 2, 13, 7. *ita Virg. Aen.* 1, 141. opus. 2, 15, 5. & 7. *de hac voce vide Macrob. Saturn.* 6, 8.
Maturior conceptio, *hoc eſt, celerior.* 3, 4, 6. maturius, *celerius.* 3, 1, 3. maturior indoles. 6, 5, 4.
Maturum, *pro eo, quod ad perfectionem ſuam dudum pervenit, & jam corruptioni opportunum eſt.* 11, 5, 7.
Mauri Carthag. hoſtes. 19, 2, 4.
Maxitani. 18, 6, 11.
Medea conjux Aegei. 2, 6, 14. Jaſonis. 42, 2, 16. Colchos redit. 2, 6, 14.
Medea urbs. 42, 3, 8.
Medela. 11, 1, 7.
Medi quamdiu regnaverint. 1, 6, 18. ſubiguntur a Parthis. 41, 6, 9.
Medi, *pro regione Medorum.* 1, 6, 17. *Vide &* Parthi *&* Perſae.
Media major & minor. 13, 4, 13

Medic

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Medici imp. origo. 1, 3, 6. 42, 3, 8. finis. 1, 6, 18.
Mediocre, *pro modico, parvo*. 7, 3, 7. mediocris vir, *non illuſtri loco natus*. 1, 4, 4. haud mediocris fructus, *non exiguus, magnus*. 4, 2, 4. haud mediocris metus capit. 11, 1, 5. non mediocre momentum acceſſere viribus Perſarum. 11, 4, 12. non mediocre momentum partium. 31, 6, 12. non mediocris populus. 13, 3, 11. cum mediocri turba populárium venit in Ital. 43, 1, 6.
Mediolanum Gallorum colonia. 2, 5, 8.
Medio tempore (*mitler weil*) *hoc eſt, interea*, 4, 3, 1. 2, 4, 1. 3, 2, 6. medii itineris loca arida. 21, 10, 7. media potione, *dum bibit*. 12, 13, 8.
Meditabundus bellum. 38, 3, 12. *Ita Salluſt.* vitabundi tela. *Jug.* 60, 4, *&* claſſem. *Hiſt.* 3, 3, 7.
Medus Aegei ex Medea F. 2, 6, 14. *qui &* Medius *appellatur*. 42, 2, 16.
Megabazus ad ſubigendam Thraciam a Dario miſſus. 7, 3, 1. Bubarem cum exercitu in Maced. mittit. 7, 3, 7.
Megara a Piſiſtrato paene capitur. 2, 8, 5.
Megarenſes Athen. inimici. 2, 7, 7. ſtratagemate vincuntur. 2, 8, 3.
Mel inventum. 13, 7, 10. 44, 4, 2.
Meleager. 13, 2, 6. 13, 3, 2. ſummae rerum praeficitur. 13, 4, 5.
Melior, *hoc eſt, aptior*. 4, 2, 7. *ita Virg. Georg.* 1. 286. *& Aen.* 5. 68. *hoc eſt, fortior*. 9, 2, 4. *& ibi notata. Sicut etiam* bonus *pro forti ponitur.* ut *apud Salluſt. Jug.* 53, 10. *& Tacit.* 1, 3, 1. ad meliora patriae tempora ſe reſervare. 2, 11, 5. 28, 4, 9.
Memini. nec belli periculorum meminerant, *pro non cogitabant de bello gerendo*. 11, 5, 9.
Memorabile inclade Cyri. 1, 8, 12.
factum Solonis. 2, 7, 5.
in Memoriam alicujus facti revocari. *Vide* Revocare.
Menalippe Amazon ab Hercule capta. 4, 4, 23. traditis a ſorore armis redimitur. 2, 4, 25.
Menander in diviſione imp. Alex. Lydiam ſortitur. 13, 4, 15.
Menelaus *Alex. Magni abavus*. 7, 4, 3.
Menelaus Phil. primi frater. 7, 4, 5. ab eodem occiditur. 8, 3, 13.
Menelaus Ptol. primi frater a Demetrio primo captus fratri remittitur. 15, 2, 7.
Mentionem habere, *pro ment. facere*. 10, 2, 2. mentio orta rerum geſt. inter ebrios. 12, 6, 2.
Mentiri ſexum. 1, 2, 4. originem alicujus. 35, 2, 4.
Mercari ab aliquo ut differat bella 6, 1, 4. *quod alibi* redimere bellum. mercari pacem ingenti pecunia. 24, 4, 7.
Mercatus Olympiacus. 13, 5, 3. *Mercatus autem dicitur, quia tam celebri in conventu mercaturam & nundinas exerceri occaſio fuit. hinc quidam noſtrum vocabulum die Meſſe, a Miſſa derivatum, nec abſurde, putant, quod eo potiſſimum tempore, cum Miſſae legebantur, (quod priusquam viliores eſſe coeperant, bis aut ter quotannis fiebat) propter frequētiā eo venientium nundinae committebantur.*
Merces. tam foeda ei merces reddita. 12, 6, 10.
Mercenarius miles. 8, 1, 9.
Meretricis in aula Ptolem. potentia. 30, 2, 1.
Meretrix quaedam Antiochum Hieracem cuſtodia Ptolem. liberat. 27, 3, 11.
Mergere naves. 2, 12, 27. *quod alibi* ſupprimere.
Mergis, Cambyſis frater, ejus juſſu interficitur. 1, 9, 5.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Meritum alicujus in aliquem *de eo qui eſt male meritus*. 1, 6, 8.
Mero ſaucius. 24, 8, 1.
Meſopotamia in diviſione imp. Alex. Arceſilao ſorte venit. 13, 4, 23.
Meſſenia urbs. 3, 4, 1.
Meſſeni poſt decennalem obſidionem. 3, 4, 3. nec virtute, ſed inſidiis a Spart. expugnantur. 3, 5, 1. rebellant. 3, 5, 2. denuo vincuntur. 13, 5, 15. & rebellant. 3, 6, 1. legatos ad Pyrrhum mittunt. 25, 4, 4. Philopoemenem capiunt. 32, 1, 6. vincuntur ab Achaeis. 32, 1, 14.
Meſſes, *pro frugibus*, *frumento*. 24, 7, 6.
Metallorum in Hiſp. copia. 44, 1, 8.
Metapontini Graecorum coloni. 20, 2, 1. foedus cum Alex. Epirota jungunt. 12, 2, 12.
Metellus Rom. ad Ptol. legatus. 38, 8, 12.
Metiri vitae finem non annorum ſpatio, ſed imperii terminis. 17, 1, 12.
Metuentibus nulla quies. 2, 13, 11. 24, 8, 13.
Methona, *vide Mothona*.
Metus auxiliorum potentium major quandoque, quam qui ex hoſte eſt. 4, 3, 7. metus religionis taedium adſueſcendi legibus vincit. 3, 3, 10. metus capit aliquem. 11, 1, 5. metum alicui demere. 11, 1, 8.
Mezentius Aeneae hoſtis. 43, 1, 21.
Micalus, ſervus Anaxilai, & ejus liberorum tutor. 4, 2, 5.
Mida Phryg. rex. 11, 7, 14.
Midas Maced. regulus. 7, 1, 11.
Miles gregarius rex fit. 13, 4, 11. militum vires labore acuuntur. 20, 1, 2. miles, *pro militibus*. 5, 6, 8.
Militaria dona. 23, 4, 13.
Militaris diſciplina, *vide D.* militaris aetas. 5, 6, 5. militaris ſcientia. 5, 6, 9.
Militia, *pro expeditione*. 20, 1, 3. *pro exercitu*. 32, 2, 2. ad militiam Perſicam ire. 15, 4, 6. militia remotior. 12, 5, 6.
Militiae labor frugalibus facilior. 3, 2, 10. militiae vacatio Perſis a magis conceditur. 1, 9, 12. praeter hanc omnia Maced. ab Alex. 11, 1, 10.
Milo amicus Pyrrhi. 25, 3, 2.
Milo Laudamiae percuſſor. 28, 3, 8.
Miltiades Athen. dux Darium vincit. 2, 9, 13. in carcere moritur. 2, 15, 119.
Mindarus Laced. dux. 5, 4, 1.
Minerva, pro Delphis pugnat. 24, 8, 5. Maſſilienſium hoſtem terret. 43, 5, 6. Minervae ſacrae Athenae. 2, 6, 9. panificiis placatur. 20, 2, 7.
Minium in Hiſpania naſcitur. 44, 1. 9. 44, 3, 7.
Minithaea Amaz. regina. 12, 3, 5.
Minithya ultima Amaz. regina. 2, 4, 33. *eſt autem eadem cum ſuperiori.*
Miniſter regni amarior quam ipſe rex. 16, 1, 14.
Minor viribus, *hoc eſt*, *inferior*. 39, 4, 4.
Minuuntur animi Romanis. 31, 8, 8.
Minus. nihil minus quam bellum metuere. 7, 6, 9.
Miracula Siciliae. 4, 1, 8.
Mirus, *pro magno*. mirus tumor. 11, 11, 12.
Miſcere querelam publicam cum privatis caſibus. 5, 7, 6. victos victoribus affinitatibus connubiorum. 12, 12, 2.
Miſerari, *cum accuſat*. 8, 5, 13. 12, 5, 5. 27, 1, 5. 28, 4, 12. *pro miſereri; niſi forte ita legendum*, 5, 8, 7. 15, 3, 6. 43, 4, 11. miſerari vicem ſuam, vicem filiorum, *pro*

que-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

queri de fortuna. 8, 5, 13. miſerari caſum ſenis. 12, 5, 4.
Miſeratio alicujus tenet aliquem. 7, 2, 11.
Miſericordia alicujus permoveri. 5, 10, 7. miſericordiam movere. 4, 4, 1. miſericordia motus. 1, 4, 11. nulla miſericordia ſanguinis permotus. 10, 3, 1.
Miſeros convitia non decent. 14, 4, 4.
Miſſio. flagitare miſſionem. 12, 11, 5.
Mithridates Ponticus Hieracleinſium hoſtis. 16, 4, 8.
Mithridates alius Rom. ſocius. 37, 1, 2.
Mithridates *Eupator* ſuperioris F. 37, 1, 7. ejus pueritia. 37, 2, 4. adminiſtratio regni. 37, 3, 1. bellum cum Rom. cupit. 37, 4, 5. Ariarathen ex ſorore nepotem interficit. 38, 1, 11. ejus fratrem Cappadocia pellit. 38, 2, 3. Nicomedem filium regno pellit. 38, 3, 6. Rom. legatos vincit. 38, 3. 14. Mithridatis oratio ad milites. 38, 4. *per tot.* genus & nobilitas. 38, 7, 1. parricidia. 38, 1, 1.
Mithridates Parthorum R. 41, 6, 1.
Mithridates Parth. rex. cognomento Magnus. 42, 2, 3. regno a ſuis pulſus, a fratre interficitur. 42, 4, 4.
Mitigare. vix mitigatus eſt patri revocanti, *pro vix adductus eſt, ut ad patrem in regnum rediret*. 9, 7, 6. mitigare animum alicujus. 3, 3, 2. mitigare populum. 16, 1, 18. mitigato vultu. 18, 4, 9.
Mittere, *pro jacere*. 1, 3, 5. vocem, *hoc eſt, edere vocem*. 42, 4. 18. mitti in auxilia quorundam. 4, 4, 3. mittere malum diſcordiae inter aliquos. 12, 15, 11 mittere ſub jugum. 38, 4, 12. mittere ad corpus requirendum. 44, 4, 3.
mittit ſe venturum. 5, 3, 7. *pro, qui nuntiarent, ſe venturum.*
Mobilitas militum. 26, 2, 12.
Moderatio Ptolem. 15, 1, 7. moderatio ſimilis utinam reliquis mortalibus eſſet. 2, 2, 12. *in quibus* moderatio, *eſt pro moderatione animi. Sic & Val. Maximus.* 4, 1. *& alii ſaepius. Vide & noſtrum.* 1, 1, 1. moderate adminiſtrare regnum. 7, 2, 5. moderate regna dividere. 2, 10, 11.
Moderatus, *qui juſtam mediocritatem ſervat*. 7, 6, 16. moderata polliceri. 11, 1, 9.
Modicus, *pro exiguo*. 2, 3, 14. 7, 1, 1. modicae urbes. 9, 1, 1. non modica ſolatia. 19, 3, 4.
Modulari nervorum oblectamenta. 30, 1, 9.
Modus. in modum triumphi. 5, 7, 2. 16, 5, 6. modum ſtatuere ſumptibus nuptiarum. 21, 4, 5. in modum reorum. 36, 4, 2.
Moles, *pro aggeribus contra vim aq.* 2, 1, 20. *Sic Cic. 2. Off.* moles fluctibus oppoſitae. majori mole reparare bellum. 22, 3, 9.
Moliri, *pro aggredi*. 2, 15, 1. moliri aliquid in aliquem. 14, 4, 11.
Mollior labor, *hoc eſt, tolerabilior*. 12, 4, 4.
Molliri vitia locorum arte. 2, 1, 6.
Moloſſi, qui poſtea Epirotae. 17, 3, 3.
Momentum, *pro pondere, robore*. 11, 4, 12. 13, 6, 12. 17, 2, 11. *pro tempore*. 2, 14, 9. *pro vi, efficacia*. 5, 4, 12. ignobile, *pro re non magni laboris aut uſus*. 7, 3, 1. momenti tantum in uno viro. 5, 4, 12. brevis momenti culpa. 6, 3, 8. non modicum momentum victoriae in repentino metu hoſtis. 22, 5, 7.
Mons ſacer apud Nyſam. 12, 7, 7. Palatinus. 43, 1, 11. aureus in Hiſpania. 44, 3, 9. Zapaortenon in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

in Parthis. 41, 5. montes Daedali. 12, 7, 9. Riphaei. 2, 2, 1. montes in plana deducti a Xerxe. 2, 10, 24.
Monſtra in freto Siculo. 4, 1, 13.
Monſtrare, menſtro alicui arare. 2, 6, 5.
Moram facere rebus agendis. 6, 2, 16. *pro differre quae agenda ſunt.* non magnam moram facere bello. 5, 6, 4. *pro facere imbecillitate ſua ut brevi bellum finiatur. Simile illud Virgilii*, Pugnae nodumque moramque. una haec mora eſt illi a Graecia. 29, 2, 9.
Moratur ea res victoriam. 1, 10, 6. nec dicta res morata. 2, 2, 13. morari in radice montis *pro habitare*. 12, 5, 9. nec facultas, nec inopia moratur fugam. 31, 2, 4.
Mos Cypriorum. proſtituere virgines ſuas. 1, 5, 4. Graecorum, ut qui corpora caeſorum petit, pro victo ſit. 6, 6, 9. Lucanorum in inſtituendis liberis. 23, 1, 7. Macedonum ſalutare reges, non adorare. 12, 7, 3. Perſarum in eligendo rege. 10, 1, 2. Segobrigiorum in elocandis filiabus. 43, 3, 16. mos ingenii humani quo plura habet, eo plura concupiſcere. 6, 1, 1. mores Amazonum. 2, 4, 4. Hiſpanorum. 44, 2. *per tot*. Laconum ante Lycurgum ſoluti. 3, 3, 10. Parthorum. 41, 3. *per tot*. Philippi *primi*. 9, 8, 4. Scytharum. 2, 2, 3.
Morem veſtis exinde gens univerſa tenet. 1, 2, 3. more ingenii ſui. 8, 3, 15. in morem vinearum. 36, 3, 4. veſtis ſui moris. 41, 2, 4. armorum mos. *ibid.*
Mori, *de morte tantum naturali*. 11, 11, 9. moriens, *morti vicinus, animam agens*. 3, 3, 12.
Mors honeſtiſſima in caſtris hoſtium. 2, 11, 13. mors ambigua praedicta. 12, 2, 4. & 14.
Mortes. 12, 1, 5. 16, 1, 1. 19, 3, 6. morti ſuccumbere. 14, 6, 12.
Morſu navem detinet Cynaegirus. 2, 9, 18.
Mortales, *pro hominibus*. 2, 2, 7. *& ſaepius: quomodo & alii. V. Ind. in Nep.* mortali manu cadere. 14, 4, 12
Mortalitas. humana mortalitate majus opus. 12, 16, 3.
Mortuos cremare. *vide C.*
Moſes Joſephi. 36, 2, 11.
Mothona. 7, 6, 14.
Motus ſiderum. 1, 1, 9. diverſi motus animorum. 11, 1, 1. ne quis motus in Maced. oriretur, *pro tumultu*. 11, 7, 2. motum opprimere. 12, 1, 9. ex motu univerſorum conſilium ſumere. 14, 1, 3.
Movere arma. 2, 8, 1. bellum adv. al. 5, 2, 1. 13, 5, 1. moveri miſericordia. 1, 4, 11. domeſtica gloria. 2, 4, 8. ſeditionem movet fama adverſi belli. 2, 13, 1. movere aliquem *ut aliquid faciat*. 4, 4, 2. movere agmen. 7, 1, 9. motus. *der ſich bewagen laſt*. 9, 3, 8. movebat haec multitudo hoſtium Alexandrum. *id eſt, percellebat* 11, 9, 1. motus pietate mulierum. 11, 9, 15. moveri multitudine hoſtium, *pro terreri*. 11, 13, 8. moveri juſtis precibus. 12, 8, 16. bellum movet diſcordia. 16, 3, 1. moveri fortuna alicujus. 18, 3, 8. movendi belli occaſio. 22, 3, 8. motus pudore. 28, 3, 16. verecundia alicujus. 32, 2, 4.
Mox, *pro poſtea*. 43, 3, 4. *Ita Sidon. Apollin. carm.* 9. *verſ.* 53. *Rurſus noſter*. 2, 4, 4. 9, 7, 3. *Nec ſemper ad tempus refertur, ſed in erdum ad ſolum ordinem*. 12, 12, 11.
Muliebris aemulatio. 14, 5, 2. audaciae exemplum Artemiſia. 2, 12, 23.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

23. Eurydice. 14, 5, 4. Semiramis. 1, 2, 1.
Muliebriter. 1, 8, 2. 14, 6, 11.
Mulierum bello Spart. major virtus quam virorum. 25, 4, 6.
Multiplicato metu. 43, 2, 4. multiplicata victoria. 43, 5, 1.
Multitudo obſeſſorum ipſis nocet. 14, 2, 3. multitudo credula, *pro plebe*. 2, 8, 9. omnis multitudo obviam procedit. 5, 4, 9.
Mummius Cos. Achaeos vincit. 34, 2, 1. Sp. Mummius legat. Rom. ad Ptolem. 38, 8, 12.
Mundus. ſi mundi, quae nunc partes ſunt, aliquando unitas fuit. 2, 1, 14.
Municipes, *pro civibus*. 1, 12, 14.
Munificentia, *pro liberalitate*. 12, 11, 2. *pro magnificentia*. 25, 1, 4.
Munimenta hoſtibus bellique receptacula non extruenda. 2, 15, 2.
Munitiones, *pro operibus, loricis nemore & foſſis &c*. 4, 4, 5.
Murgantini Syrac. hoſtes. 22, 2, 1.
Mures Abderitas pellunt. 15, 2, 1.
Murinae pelles. 2, 2, 9.
Murus 6000 paſſuum intra 17 diem conſummatus. 12, 5, 12. muris quando primum incluſa Sparta. 14, 5, 6.
Mutare morem veterem nova imperii cupiditate. 1, 1, 4. veluti ſexum cum matre mutaſſet. 1, 2, 11. nihil mutato vultu. 1, 5, 3. mutare genus pugnae. 2, 5, 4. mutare nihil de legibus alicujus. 3, 3, 11. quid addendum, mutandum legibus. *ibid.* mutare ducem Alcibiadem Conone. 5, 5, 4. mutare locum ſepulturae. 7, 2, 4. rex non niſi morte mutatur apud Perſas. 10, 1, 2. corpus hominis, non virtutem regis mutare. 11, 1, 10. mutare vitam luxuria. 20, 4, 2. latrociniis. 22, 1, 5. mutantur imperia nova regum ſucceſſione. 29, 1, 1. mutata fortuna cum loco. 31, 5, 9. mutare cultum armorum, veſtis, victum. 44, 2, 8.
Mutuari de piratica commercium pecuniae. 9, 1, 5.
Mutuo. petere mutuo ab aliquo naves. 17, 2, 13.
Mutuus. mutua vulnera accipere. 13, 8, 8. mutuarum rerum commercium. 18, 5, 8. mutua virtutis aemulatio. 22, 4, 5.
Mycale mons, *ſive promontorium*, Aſiae. 2, 14, 7.
Myrtalis, quae poſtea Olympias, mater Alex. 9, 7, 13.
Myſteria Cereris evulgare nefas. 5, 1, 1.

N.

NAbis Laced. tyrannus. 30, 4, 5. multas Graeciae civitates occupat. 31, 1, 5. vincitur a Flaminio. 31, 3, 1. bellum cum Achaeis gerit. 31, 3, 3.
Nannus Segobrig. rex. 43, 3, 15.
Naſcendi auctor, *hoc eſt, conſilii ex cujus executione ipſi nati ſunt*. 5, 4, 9.
Naſceretur, *pro natus eſſet*. 13, 2, 11.
Naſci, *pro fieri, exiſtere*. 39, 2, 14. nata uti diſcordia inter aliquos. 15, 1, 1. naſcuntur nova bella ex integro. 15, 4, 25. 19, 1, 9. natus in ludibrium fortunae. 27, 2, 5.
Natura ad locorum patientiam animalia quoque generavit. 21, 2, 11. Scythis dat quod nec Philoſophia Graecis. 2, 2, 14.
Natura, *pro operibus naturae*. 2, 10, 25. loci, *hoc eſt, ſitus, forma, ingenium loci*. 4, 1, 18.
Naturae jus eſt, primogenitum ſuccedere. 2, 10, 2. 21, 1, 2.
Naturalia, *pro genitalibus*. 1, 4, 2. *pro ſponte natis*. 12, 7, 7. ſidera, *neſcio quomodo pro Sole & Luna*. 22, 6, 3.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

6, 3. naturalis materia, *hoc eſt ipſa natura apta.* 4, 1, 3. naturalis conditio fatorum, *de tempore mortis.* 2, 2, 13.
Navale bellum. 4, 4, 10. 6, 1, 7. navalis gloria vindicata. 5, 4, 7. navalis uſus manet Athenienſibus. 6, 1, 8.
Navis. navem hoſtilem amiſſis manibus morſu retinet Cynaegirus. 2, 9, 18. naves mercium. 9, 1, 8. roſtratae. 31, 6, 9. navium Xerxis numerus. 2, 10, 20. naves longae. 2, 4, 19. *& ſaepius.*
Ne quid mali deeſſet. 16, 5, 2. *frequens auctoribus locutio. Polli. in Gallien. cap. 6. & alii complures. ita Flor.* 3, 19, 11.
Nearchus in diviſione imp. Alex. Lyciam & Pamphiliam ſortitur. 13, 4, 15.
Nec non &c. 4, 1, 3.
Neceſſe habere, *hoc eſt*, *cogi.* 4, 3, 3. 16, 1, 10. 25, 3, 2. 40, 1, 6.
Neceſſarius. epulis neceſſaria. 1, 8, 5.
Neceſſitas animum auget. 1, 6, 13. *Ita Flor.* aucta neceſſitate virtus. 3, 3, 13. neceſſitatis vis. 16, 4, 5. neceſſitate auxiliorum ſolvere aliquem. 9, 2, 2. neceſſitas calamitatum tanta. 16, 4, 5.
Neceſſitudo, *hoc eſt*, *amicitia.* 11, 3, 1. *pro conſanguinitate.* 12, 15, 9. 39, 3, 10.
Nedum. vix patienter uni viro, nedum feminae parere. 1, 2, 1.
Nefandiſſima quaeque. 16, 4, 11. nefandiſſimum caput. 18, 7, 10. nefanda lues. 19, 3, 10.
Negare, *pro denegare.* 10, 2, 4. negare de aliquo. 22, 1, 15.
Negotium. nullo negotio, *pro facile.* 1, 7, 5. nihil negotii ſupereſſe, *pro rem eſſe fac.* 1, 10, 6. velut nihil negotii ſuſcepiſſent. 34, 2, 2.
Nemo Gallorum qui Delphos oppugnarunt, evaſit. 24, 8, 16.
Neoptolemus Eumenis ſocius. 13, 6, 15. proditor. 13, 8, 5. interficitur. 13, 8, 8.
Neoptolemus Olymp. pater. 7, 6, 10.
Nere purpuram colo. 1, 3, 2.
Neris ultima Aeacidarum. 28, 3, 4.
Nervi, *pro fidibus.* 30, 1.
Nex. ad necem quaeri. 17, 3, 18.
Nexi, *hoc eſt*, *vincti.* 21, 1, 4. 21, 2, 2. nexi ſodalitii juris ſacramento. 10, 4, 14.
Nexus, *pro nodo.* 11, 7, 4.
Nicaea urbs Indiae, ab Alex. condita. 12, 8, 8.
Nicanor in diviſione imp. Alex. Parthos ſortitur. 13, 4, 23.
Nicias Athen. dux in Sicil. 4, 4, 3. Syrac. duobus praeliis victos. 4, 4, 4. obſidet. 4, 4, 5. vincitur. 4, 5, 7. capitur. 4, 5, 11.
Nicomedes Pruſiae Bithyni F. patrem interficit. 34, 4, 5. inita cum Mithridate ſocietate Paphlagoniam occupat. 37, 4, 3. Cappadocia a Mithridate pellitur. 38, 1, 5. Paphlagoniae poſſeſſione privatur. 38, 2, 9.
Nicomedes prioris F. ex ſaltatrice. 38, 5, 15. regno a Mithridate pellitur. 38, 3, 6. ſupplex Romam venit. 38, 3, 7.
Nihil difficile perſuadere perſuaſis mori. 2, 11, 14. nihil ex victoria praeter gloriam concupiſcunt Scythae. 2, 3, 7. nihil parant quod amittere timeant. *ibid.* nihil frui, praeter *&c.* 13, 6, 3. nihil non, *hoc eſt*, *omnia.* 14, 5, 4. nihil aut privatae aut publicae rei. 8, 2, 11. per omnia nihil. 42, 5, 9.
Nilus. 2, 1, 20.
Ninus Aſſyr. R. 2, 3, 18. primus bellum geſſit. 1, 1, 5. totum Orientem vicit. 1, 1, 8.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Ninya Nini F. 1, 1, 10. ignavus, effoeminatus. 1, 2, 11.
Nitor magnus impoſitus eſt hominibus & rebus. 43, 4, 2.
Nobilitas Maced. 33, 1, 1. Mithrid. 38, 7, 1. nobilitas paterna maternaque animos extollit. 1, 4, 4.
Nocte concubia. 22, 8, 8.
Noctes initiorum quare inſtitutae. 2, 6, 13.
Noctes, *pro concubitu*. 12, 3, 10.
Noctua in haſta Hieronis. 23, 4, 19.
Nodi linguae, *pro vinculis, ſive impedimentis*. 13, 7, 6.
Nolani Chalcid. coloni. 20, 1, 13.
Nomen, *pro cauſa, reſpectu*. 13, 2, 8. 24, 3, 3. *pro fama*. 5, 2, 4. 22, 5, 6. 41, 1, 4. *pro ſolo titulo abſque vi*. 13, 2, 11. *ita Curt.* 4, 12, 13. *Salluſt. Rep.* 2, 65. *pro tota gente*. 5, 6, 4. 5, 8, 4. 25, 2, 10. 43, 5, 4. *Vide Vechn. Hellenol. pag.* 270. inviſum nomen, *pro inviſo homine*. 31, 2, 1.
Nomine Dionyſius. 21, 1, 1. Europus. 7, 1, 6. Hercules. 13, 2, 7. Hippias. 2, 9, 2. Nannus. 43, 3, 15. *Ita Plin.* nomine Hylas. 10, 16. *&* nomine Oleni. 10, 22. *& Vellej.* nomine Contrebiam. 2, 5, 2.
Nomina tyrannorum inviſa. 21, 5, 9.
Nominis ſui magnitudine plus efficit Caeſar, quam alius imp armis. 42, 5, 13. nominis ſui terrore plures quam armis vincit Alex. 11, 6, 15.
Nominibus falſis aliena regna furari. 38, 2, 9. *Tacit. Agr.* 30, 12. *ſimili fere phraſi, ſed diverſa ſententia*, rapere falſis nominibus imperia *dixit*. nomine proprio condicere inducias. 3, 7, 14. nullius nomine quam filii clarior. 12, 16, 3. non ſuo tantum, verum & patris nomine acceptiſſimus cunctis. 13, 2, 8. clara patris nomine. 14, 6, 3. nomine quam opibus amplior urbs. 22, 5, 6. nomine tutorio regnum adminiſtrare. 30, 3, 4.
Nomius Apollinis & Cyrenes F. 13, 7, 7.
Non modo, *pro non modo non*. 2, 1, 6. 9, 2, 6. *ita Cicero pro Flacc. cap.* 4. *pro Cluent. cap.* 34. *Livius.* 1, 40, 1. *&* 9, 19, 14. *l. unic.* 15. *C. de rei uxor. act. l.* 14. *de quaeſtion. Eodem modo*, non tantum. *l.* 1. 3. *V. O. Apud noſtrum rurſus* non ſpes modo remedii, ſed nec dilatio periculi inveniebatur. 11, 8, 4.
Nonas praedae Apollini vovent Locrenſes. 20, 3, 3.
Nota, *pro macula*. 3, 4, 7. nota abſolutionis, *pro abſolutione ipſa*. 32, 2, 7.
Novae res. 34, 2, 6.
Novercalia odia. 17, 1, 4. 34, 4, 1.
Novitas coloris, *pro colore inſueto*. 11, 1, 8.
Novitati regis periculoſum otium. 31, 1, 1. novitatem ſequi ſolenne ſociis. 22, 6, 13.
Novus populus, *hoc eſt, ignobilis & nuper cognitus, ſicut novus homo*. 36, 1, 3.
Novare aliquid. 33, 2, 8.
Noxa, *pro crimine*. 22, 7, 8.
Nubendo non proſperae tantum, ſed omnis fortunae ſocietas initur. 23, 2, 8.
Nubes belli. 29, 3, 1.
Nudum nomen. 39, 3, 3.
Nulla metuentibus quies. 2, 13, 11. 24, 8, 13.
Nullae hominum adverſus Deos vires. 2, 12, 10.
Nullo, *pro nulla re*. 5, 1, 1.
Numero 1200 naves, *an der zahl*. 2, 10, 23. *Ita Livius*. 2, 16, 10. trecenti numero. *Sic* nomine *ſupra*. unus ex numero ſuo, *unus ex ipſis*.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ipſis.5,9,2.tot numero.10,1,7.ex numero amicorum aliquem relinquere. 12, 10, 6. in numerum ſatellitum legere aliquos 12, 12, 4. plures numero. 33, 1, 2.

Numidae. 19, 2, 4. 22, 8, 10.

Numina ſuperum inferumque. 11, 15, 10.

Numitor a fratre regno pellitur.43, 2, 2. reſtituitur a Romulo. 43, 3, 1.

Nunc, *de tempore quod olim praeſens fuit cum res gereretur*.8,2,10. *Vide & v.* Praeſens. *Sic &* Etiam nunc. 28,3,13.

Nuncupare aliquem heredem. 12, 15,9, & 12.

Nuntiare per epiſtolas alicui aliquid. 14, 5, 3.

Nuntii ne rem prodant interfecti. 2, 15, 15.

ne Nuntius quidem ex clade Cyri ſuperfuit. 1, 8,12. nuntium trepidum referre. 31, 2, 8.

Nuptiae, *pro matrimonio*. 2, 5, 9. nuptias alicujus non obtinere. *ibid.* nuptiae Carthag. ſine dote. 3, 3, 8. nuptiarum ſumptibus decreto Carthag. modus ſtatutus. 21,4,5.

Nuſquam honeſtior mors quam in caſtris hoſtium. 2, 11, 13.

Nyſa urbs Indiae a Libero patre condita. 12, 7, 6.

O.

OB honorem virtutis, *pro in honorem (ut Flor. 1, 3, 1. loquitur)* 12, 8, 7.

Objectare alicui mortuo patrocinium alicujus, *hoc eſt*, *exprobrare*. 12, 6, 4.

Objectus. fluminis objectu fuga hoſtibus difficilior. 1, 8, 3.

Obire bella, convivia, officia publica & privata. 41, 3, 4.

Objicere hoſti tot millia ſociorum. 11, 14, 4. objicere aliquem canibus. 44, 4, 5.

Obligare civitatem jurejurando. 3, 3, 11. obligare ſe quibus aliquis vult obſecrationibus apud Deos patrios. 24, 2, 5.

Obligatio linguae, *pro vinculo, impedimento*. 13, 7, 1.

Oblitus, *cum accuſativo*. 30, 1, 8. obliti dignitatis ſuae, *non rationem habentes*. 4, 2, 5. obliti cladium ſuarum. 8, 4, 5. conjugum. 11,5,9. 12, 15, 9. juris humani. 18, 4, 8. oblitus magnitudinem nominis & majeſtatis. 30, 1, 8.

Oblivio injuriarum Athenis jurejurando ſancita. 5, 10, 11.

Oblocare operam, *pro locare*. 11, 10, 9.

Obrutus multis vulneribus. 12, 8, 5.

Obſecrationes, *pro execrationibus*. 24, 2, 5.

Obſervare aliquid religioſe. 7, 2, 9. aliquem regem obſervare. 11, 7, 11. obſervatur id ab omnibus. 21, 4, 5. obſervare aliquem diem ſolemnem. 41, 4, 10.

Obſides Romae regum filii. 32, 2, 4. 34, 3, 2. 34, 3, 6. 34, 4, 1. 42, 5, 13. obſides ſibi dari poſtulare in pignus futurae pacis. 7, 3, 2.

Obſequia principum, *hoc eſt*, *obſequia principibus debita*. 3, 2, 9. majora obſequia in aliquo habere. 8, 6, 6. in obſequia alicujus jurare. 13, 2, 13.

Obſidere, *pro adſidendo cuſtodire*. 1, 5, 10. obſidere animum alicujus. 42, 4, 21. praeſidia Macedonum obſidentur. 11, 2, 9. obſidere populum immiſſis militibus. 22, 2, 11. obſeſſus tot & tantis rebus. 29, 4, 9.

Obſidio Antiochiae. 39,3,6. Argorum. 25, 5, 1. Athenarum. 4, 4, 5. 5, 8, 1. Babyloniae. 42, 4, 2. Byzantii. 9, 1, 2. Carthaginis. 18, 7, 6. Daphnes. 27, 1, 5.

Heracleae.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Heracleae. 13, 5, 8. Meſſeniae. 3, 4, 1. Pydnae. 14, 6, 4. Syracuſarum. 4, 4, 5. 22, 2, 2. 22, 4, 1. 22, 8, 1. obſidione circumdata. 5, 8, 1. obſidione cingere. 9, 1, 2. obſidio gravatur multitudine. 14, 2, 3. ab obſidione recedere. 14, 2, 4.
Obſidio, *pro cuſtodia.* 15, 1, 3. 39, 1, 1. 2, 12, 6.
Obſiſtere votis alicujus. 3, 1, 2.
Obſtinatus venit aliquis ad aliquem. 14, 6, 9.
Obſtringere aliquem ſacramenti religione. 1, 9, 18. fidem alicujus beneficio. 2, 15, 14. ſe graviſſima execratione. 3, 4, 1. obſtringi jurejurando. 5, 10, 11. 11, 3.
Obterere. obterenda Graecia domeſticis bellis. 15, 2, 12.
Obtentus, *pro ſpecie, praetextu.* 5, 8, 12.
Obtinere. aegre obtineo admitti. 1, 3, 2. nuptias alicujus non obtinere. 2, 5, 9. obtinere auxilium ſatellitum ad cuſt. corp. 2, 8, 10. aditum regis. 21, 6, 5. alicui veniam. 37, 1, 1.
Obtrectationis invidia decedit. *praef.* 6.
Obvenit alicui hereditarium. 38, 5, 4.
Obverſari in oculis hominum. 31, 2, 3. ante oculos. 26, 2, 5.
Obviam ire conatibus alicujus. 2, 15, 16. obviam occurrere. 1, 6, 13.
Obvius. obvium habere aliquem. 1, 6, 2.
Occaſio beneficii honeſtior, quam ultionis. 16, 3, 11. occaſione utendum. 38, 5, 1. in occaſionem recuperandae libertatis ad ad arma concurrere. 12, 1, 6.
Occidere, *de his qui in proelio cadunt.* 2, 14, 8. 12, 4, 9. ſi quorum patres occidiſſent. 11, 4, 9. *id eſt, occiſi fuiſſent.* 17, 1, 2.
Occidione caedere. 22, 7, 2, 28. 2, 1, 28. 4, 12. occidere. 2, 14, 8.
Occiſus, *dictum de eo qui veneno periit.* 3, 2, 1.
Occultare aliquid novo habitu. 1, 2, 1.
Occumbit ſtella. 37, 2, 3.
Occupare, *hoc eſt, praevenire.* 12, 14, 6. 16, 1, 10. 34, 4, 2. 39, 4, 7.
Occupare bellum, *hoc eſt, prius inferre.* 2, 3, 10. 38, 10, 1. exercitum, *eſt in ſuam poteſtatem redigere.* 22, 7, 6. facinus, *pro celeriter exſequi.* 1, 9, 9. tranſitum, *pro celeriter rapere, priuſquam impediatur.* 2, 13, 7. occuparunt haec hiſtorici inter ſe ſegregati. *praef.* 3. occupare tyrannidem per dolum. 2, 8, 6. regnum inſulae. 4, 2, 2. occupavit pater generum filiae nuptiis. 9, 7, 7. occupavit nervos ejus rigor. 11, 8, 4. occupare claſſem. 11, 10, 3. occupare regem, *pro praevenire.* 12, 14, 6. inſidias, *id eſt, praevenire.* 16, 10, 10. manium pacem. 20, 21, 7. dominationem. 21, 4, 1. inſidias. 34, 4, 2.
Occupatus, *hoc eſt, praeventus.* 2, 12, 21. *oppreſſus.* 5, 8, 14. occupatus in aliis bellis. 1, 7, 11. 11, 2, 7. Meſſeniorum bello. 3, 6, 5. inſidiis alicujus. 7, 4, 7. in apparatu nuptiarum. 43, 3, 9.
Occurrere, *pro in memoriam redire.* 12, 6, 14. 40, 1, 2. occurrere obviam. 1, 6, 13. occurrere memoriae, *in mentem venire.* 14, 6, 10. cui rei primum occurrat, ambigit. 29, 4, 9.
Occurſum eſt. 13, 8, 6.
Oceano libamenta data. 12, 10, 4.
Ochus Artaxerxis Perſ. R. 10, 3, 1. ejus crudelitas. 10, 3, 2. & obitus. 10, 3, 7.
Octavius Perſeum capit. 33, 2, 6.
Oculus Graeciae Athenae. 5, 8, 4. oculi Graeciae duo, *Sparta puta & Athenae.* ibid.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Oculis aliquid devorare. 21, 5, 6. ſub oculis alicujus, *in conſpectu*. 1, 4, 5. vaticinari ac pene oculis videre. 12, 15, 6. in oculis hominum obverſari. 31, 2, 3. ante oculos obverſari. 26, 2, 5.

Oculorum laſcivia. 1, 3, 2. valetudo ex nimia luxuria. 21, 2, 1.

Odia procerum Alex. inter ſeſe. 13, 3, 6.

Odium arrogantiae Perdiccae plus nocet quam hoſtium vires. 13, 8, 2. odium parit nimia imperandi cupiditas. 5, 1, 6. odium Athen. & Perſ. paternum avitumque. 5, 1, 7. Dardan. & Maced. velut immortale. 29, 1, 2. Theſſal. & Theban. adverſus Phocenſ. 8, 4, 5. Hannibalis in Rom. 28, 1, 8. odium non regium, ſed hoſtile. 12, 5, 1. *Ita Liv.* 2, 58, 4. odiſſe plebem pluſquam paterno odio. *Adde noſtrum.* 17, 1, 4.

Odium, *pro eo quem odio proſequeris*. odium omnium pop. eſſe. 11, 3, 10. *Sic* amor *pro eo quem amamus*: cura *pro eo de quo curam gerimus*. odium internecivum cum Perſis. 11, 9, 4.

Oenanthe & ejus apud Ptolem. auctoritas. 30, 2, 3.

Offenſa, *quaſi pro omni moleſtia. latiſſime enim ſumitur, ut quae* favori *opponatur*. 5, 4, 18. 5, 5, 4. *pro odio*. 17, 3, 16. offenſae veteres ſimultatum ſunt inter aliquos. 2, 6, 16. offenſa erepti regni. 17, 2, 9. offenſam contrahere. 17, 3, 16. offenſa non depenſi ſtipendii. 22, 8, 8.

Offenſus alicui, *hoc eſt, inimicus*. 35, 1, 3. *ita Suet. Caeſ.* 19, 6. *& Tib.* 13, 5. offenſus ſuperſtitionibus Aegyptiorum, *id eſt, non probans, deteſtans eas*. 1, 9, 2. offenſus crudelitate alicujus. 22, 4, 1. offenſus aliquis quod non ex ejus arbitrio res geſta. 30, 4, 18.

Offerre ſe morti pro ſalute patr. 2, 6, 22. offerre ſe alicui ducem adv. patriam. 2, 9, 7. offert ſors proelii utrumque fratrem pugnae. 5, 11, 8. offerre ſe periculis temere. 9, 8, 15. offerre alicui matrimonium filiae, & regni portionem. 11, 12, 3. & 10. offerre ſe victorem pro amiſſo, *pro ſiſtere ſe*. 13, 1, 3. operam ſuam ad cuſtodiam ſalutis alicujus. 14, 1, 14. ſe militem expeditionis. 21, 6, 5. offerre pacem alicui, ſi emere velit. 24, 5, 1. offerre alicui pacem venalem. 25, 1, 3. offerre alicui Aſiam in praemium latae opis. 27, 2, 6. miniſterium conſilii ſui. 31, 5, 8. alicui oſculum. 34, 3, 2.

Officium. in officium alicujus ſubjicere aliquem. 12, 12, 5. officia alicujus ſibi vindicare. 14, 5, 2. officium facere regi inter ſatellites. 16, 2, 9. publ. & privata officia obire. 41, 3, 4.

Olei uſus inventus. 2, 6, 5.

Olympias Filia Neoptolemi. 17, 3, 14. Philipp. primi uxor. 7, 6, 10. repudiatur. 9, 5, 9. 11, 11, 5. percuſſorem ei immittit. 9, 7, 1. eumque in cruce pendentem coronat. 9, 7, 10. & gladium Apollini conſecrat. 9, 7, 13. Antipatrum criminatur. 12, 14, 3. Aridaeum & Eurydicem interficit. 14, 5, 6. necatur. 14, 6, 11. 15, 1, 3.

Olympias Pyrrhi. 28, 1, 1.

Olympiacus mercatus. 13, 5, 3.

Olympium certamen. 7, 2, 14. 12, 16, 6.

Olympus mons. 7, 4, 1.

Olynthii cum Maced. bella gerunt. 7, 4, 6.

Olynthus expugnatur a Mardonio. 2, 14, 1. exſcinditur a Phil. 8, 3, 11.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Omen. praeferre omen duplicis imperii. 12, 16, 5. hoc omen portendit alicui victoriam. 12, 16, 6.
Omittere animum nubendi. 2, 4, 5. non omittere aliquem, *pro non negligere.* 17, 2, 11. omittere ſpem victoriae. 20, 3, 4.
Omiſſis ducum officiis, *hoc eſt, praeter ipſorum ſollicitudinem.* 11, 9, 8.
Omnia caſtra, *hoc eſt, tota.* 2, 11, 16. *& ita* omne *pro* toto *ſaepius reperitur.* omnem vitam agere. 1, 6, 6.
Onerare honoribus, *pro ornare.* 54, 13. *Non tam pro ornare, quam pro explere, cumulare, hic poni videtur.* onerare ſe vino. 1, 8, 7. naves exercitu. 11, 5, 5. nimis onerare fortunam ſuam. 12, 8, 15. onerare vinculis. 43, 2, 4.
Onomarchus Phocenſ. dux. 8, 1, 14.
Onus undarum, *pro vi.* 4, 1, 1.
Opem omnem humanam alicui interdicere. 5, 4, 15.
Opera. eorum opera effectum eſt ne pacem acciperent, *pro per eos.* 5, 4, 4. operam oblocare. 11, 10, 9.
Opera Athen. voto majora. 2, 6, 1.
Operoſius, *hoc eſt, majori labore.* 38, 4, 13.
Opes, *pro viribus, potentia.* 6, 1, 8. 12, 3, 12. 13, 4, 25. 13, 6, 18. 16, 3, 7. 17, 3, 5. 18, 7, 19. 21, 5, 9. 22, 5, 6. 32, 1, 3.
Opum contemptus apud Scythas. 9, 2, 9.
Opinari durius de aliquo, *hoc eſt, ſentire & loqui.* 12, 5, 8. *ita* male opinari *Sueton. Aug.* 51, 4.
Opinio, *pro fama.* 8, 3, 8. 12, 5, 5. 12, 8, 2. 18, 5, 17. 13, 1, 12. 25, 2, 10. 31, 6, 14. 41, 4, 9. 44, 3, 5. *ita Caeſ. de bell. Gall.* 2, 24.
Opinio victoriae, *pro exiſtimatione ex victoria parta.* 25, 2, 10. *ita fere* opinionis invictae exercitus. 33, 1, 4.
Opobalſamum apud Judeos tantum natum. 36, 3, 1. *hodie & alibi provenit: ut Cairi, ſecundum relationem itinerariorum.*
Operiri, *pro exſpectare.* 12, 8, 10. 12, 13, 1. 13, 6, 15.
Opportuna bello loca occupanda. 4, 4, 8.
Opprimere *proprie eſt inopinantes & imparatos invadere.* 2, 8, 1. 2, 10, 13. 5, 5, 2. 11, 2, 10. oppreſſi ſervitute injuſta. 11, 1, 1. opprimere motum in ipſo ortu. 12, 1, 9. oppreſſit infamiam inſidiarum potentia. 12, 13, 10.
Opulentia Perſ. 2, 10, 22. 6, 2, 16.
Opulentius epulari. 3, 3, 5.
Opus, *pro labore.* 40, 2, 4. opus humana mortalitate majus, *de Alexandro.* 12, 16, 2.
Opus eſſe regem, *pro rege.* 11, 7, 10. *Ita Plaut. in Milite.* 4, 2, 69. talentum Philippum huic opus auri eſt. *& idem alibi,* opus eſt puero cibum. *adde A. Gell.* 17, 2. *& Nonium in voce* Offendere. *Accuſativus* regem, *qui in textu eſt, non a voce* opus *regitur, ſed reſpicit verbum praecedens* reſponderunt. *Vide Not.*
Oraculum. 2, 6, 16. de felicitate regni Maced. 7, 6, 1. de nodo Gordio. 11, 7, 4. *plura vide in* Reſponſum. oraculum Delphicum ejuſque deſcriptio. 2, 6, 15. ad oraculum Delphicum proficiſci. 3, 3, 11. oraculi diverſa ſententia fuit. 3, 4, 16. antiqua oracula cecinerunt. 11, 7, 4. oracula reſponderunt. 11, 7, 10. oracula Delphica praedicunt alicui inſidias. 12, 2, 3. ad oraculum Delphos legatos mittere. 20, 3, 1.
Oratio Mithridatis. 38, 4. oratio acuminis & ſolertiae plena, ut nec ornatui facilitas, nec facilitati inven-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

inventionum deeſſet ornatus. 9, 8, 10.
Oratorum apud Athen. auctoritas. 11, 4, 10.
Orba reſp. *hoc eſt, ſenatu privata, qui eſt inſtar patrum.* 21, 4, 3.
Orbis terrarum, *pro totius orbis terr. rebus geſtis.* praef. 2. orbis vires, *pro totius orbis.* 8, 2, 6. orbis terrarum princeps Graecia. 8, 4, 7. orbis terr. vindices. *ibid.* orbis imperii fundamenta jecit pater. 9, 8, 21. orbis terrarum ſpoliis referta urbs. 11, 14, 11. orbis bella finire in uno capite. 12, 9, 6. orbis terr. conventus. 12, 13, 3. orbis terr. victus. 13, 1, 14. orbis domitores. 14, 4, 20. *Vide & Ind. in. Nep.*
Orbitatis dolor. 1, 5, 8. 1, 8, 9. 42, 4, 17.
Orchomenii Theb. hoſtes. 11, 3, 8.
Ordinare aciem, *hoc eſt, inſtruere.* 11, 9, 8. ordinatis rebus Macedoniae. 8, 6, 3. ordinare aliquem in ſucceſſionem regni. 17, 1, 4. ordinare diſciplinam militarem. 18, 1, 1. ordinare tribunatus, praefecturas, ducatus. 30, 2, 5.
Ordinum ductores apud Alex. omnes ſexagenarii. 11, 6, 6. ordines ducere. *ibid.*
Ordo naſcendi obſervandus in ſucceſſionibus. 2, 10, 2. per ordinem ſucceſſionis deſcendit regnum ad aliquem. 1, 4, 1. 2, 6, 2. ordo civilis diſciplinae. 2, 6, 6. per ordines dividere adminiſtrationem reip. 3, 3, 1.
Oreſta, id eſt, Oreſtes. 17, 3, 7.
Oreſtes Agamemnonis Pyrrhum occidit. 17, 3, 7.
Oriens univerſus ſubactus a Nino. 1, 1, 8. a Cyro. 1, 8, 1. immoderate calidus. 2, 1, 6. orientis totius vires contra Athen. 5, 1, 9.
Orientalia auxilia. 14, 4, 18.
Origo regnorum. 1, 1, 4. Aegyptiorum. 2, 1, 5, Amazonum. 2, 1, 3. 2, 4, 1. Armeniorum. 42, 2, 7. Athen. 2, 6, 1. Bactrianorum. 2, 1, 3. Carthaginienſium. 18, 3, 1. Dacorum. 32, 3, 18. Epirotarum. 17, 3, 1. Gallaecorum. 44, 3, 3. Heracleae. 16, 3, 3. Iſtrorum. 32, 3, 15. Italiae populorum. 20, 1, 7. 20, 5, 8. Judaeorum. 36, 2, 1. Medorum. 1, 3, 6. 42, 3, 8. Parthorum. 2, 1, 3. 41, 1, 1. Perſarum. 1, 6, 18. Romanorum. 43, 3, 1. Scordiſcorum. 32, 3, 8. Scytharum. 2, 1, 5. Seleuci. 15, 4, 2.
Origo divitiarum apud Graecos. 2, 14, 7. lanificii. 2, 6, 5. matrimonii. 2, 6, 7. olei. 2, 6, 5. vini. *ibid.* originem alicujus requirere, *de ſtirpe.* 1, 6, 3. originem dare urbi. 2, 6, 4. de origine ſua conſulere oraculum. 11, 11, 2. originem divinitatis acquirere cupiens. 11, 11, 6. originem habere alicunde. 12, 4, 12. originem ducere ab aliquibus. 20, 1, 11. origini ſuae non parcere, *id eſt, illis a quibus originem quis ducit.* 23, 1, 7. originis ſuae auctores. 23, 1, 1. origo alicujus manat ab aliquo. 23, 4, 4.
Oriri. motus oritur. 11, 7, 2. ſeditio orta eſt. 11, 7, 9. orta mentio rerum geſt. inter ebrios. 12, 6, 2.
Orithya Amaz. regina. 2, 4, 17. Athen. bellum infert. 2, 4, 26.
Ornamenta omnium virtutum alicui exiſtunt. 7, 2, 14.
Orodes Parth. R. fratrem interficit. 42, 3, 4. & Craſſum cum exercitu. 42, 3, 3.
Orofernes Cappadox benefactori ſuo Demetrio inſidias ſtruit. 35, 1, 2, & 3.
Oroles Getarum R. ſuos male praeliatos qua poena affecerit. 32, 3, 18.

Oro-

ropaſta magus Perſ. R. 1, 9, 10.
rphei ſacra. 11, 7, 14.
rtoadiſtes Armen. R. 42, 2, 6.
rtus. in ipſo ortu opprimere motum. 12, 1, 9. in ipſo ortu prodigia magnitudinis ejus apparuerunt. 12, 16, 4. in ipſo ortu urbem opprimere. 43, 4, 3.
Os. non eſt illis in ore adverſa pugna Siciliae, ſed victoria Graeciae, *id eſt, non dicunt de adv. p. non mentionem ejus faciunt*. 5, 4, 7.
Os leonis, *pro rictu*. 15, 3, 8.
Ora civium, *pro oculis, conſpectu*. 5, 4, 10. 16, 5, 5. 36, 1, 5. ora ſuſpenſa convertere in al. 5, 4, 10.
Oſculantur Macedones Alex. dextram. 12, 15, 2.
Oſculum Popilio offert Antiochus. 34, 3, 2.
Oſſa patris in regnum ſuum refert Helenus Pyrrhi. 25, 5, 2. oſſa regum alicubi poni. 7, 2, 2.
Oſtanes vir ſagaciſſimus. 1, 9, 14. fraudem magorum detegit. 1, 9, 18.
Oſtendere, *pro exponere, narrare*. 2, 4, 26. oſtendere opes & negligentiam regis. 25, 1, 9.
Oſtentare praedam velut ſpolium victi hoſtis. 19, 3, 6. oſtentant urbes veſtigia Graeci moris. 20, 1, 6. oſtentant Metapontini in templo ferramenta Epei. 20, 2, 1.
Oſtenti prorſus genus. 10, 1, 6. *de re mira*.
Oſtium Iſtri in Scythia. 9, 2, 11.
Otia, *pro deſidia*. 6, 9, 6.
Otium novitati periculoſum. 35, 1, 1. otium in magno exercitu periculoſum. 20, 1, 1. otii quoque reddenda ratio. *Praef.* 5. otio corrumpuntur vires. 2, 15, 13. *Adde Vellej*. 2, 78, 4. otio nimio plebs laſcivit. 16, 4, 3. otium ac deſidia ſuperavit quos bella invictos praeſtiterant. 1, 7, 13.

P.

PAcare, *quaſi pro ſubigere*. 38, 7, 5. Pacificandum. 6, 1, 2. pacificator. 18, 2, 4. pacificatus. 23, 1, 1.
Paciſci cum aliquo nuptias filiae ejus, proditionis praemium. 2, 15, 14. 7, 4, 7. pacta mercede bellum ab aliquo redimere. 7, 5, 1. pacta ſalute. 8, 5, 3. paciſci ſibi perpetuum honorem ſacerdotii. 18, 5, 2. pacta ſocietate. 20, 5, 6.
Pactio cujus fidei. 8, 5, 4. pactionem interponere. 7, 6, 4. 22, 3, 3. pactionem facere. 22, 8, 3.
Pacorus Orodis. 42, 4, 6. interficitur. 42, 4, 14. immodice lugetur a patre. 42, 4, 17.
Paena, *pro malis, afflictionibus*. 3, 5, 2. paenas luere. 8, 1, 13. pendere. 8, 2, 4. 15, 3, 6. 32, 1, 14. 36, 4, 2. *Scribendum potius* poena. *Et vide inf.* Poena.
Paenitet. quorum ſi illos paeniteat *id eſt, quae ſi ipſis non ſufficiant*. 28, 3, 15. paenitere coeperunt. 11, 3, 3. paenitet me vitae. 13, 1, 5.
Paenitentia ductus. 10, 2, 4.
Paeonia. 7, 1, 5.
Palam haec facta ſunt. 9, 7, 14.
Palanthus. 3, 4, 8. *Potius* Phalantus *legendum*.
Palari, *pro ſparſim fugere*. 15, 3, 11.
Palatinus mons. 43, 1, 11.
Palanteum Arcad. urbs. 43, 1, 10.
Palmam ferre, *hoc eſt, principem locum*. 15, 3, 16. *ſicut* palmam tenere amicitiae regiae. 12, 6, 3. tot bellorum palmae laureaeque, *id eſt, victoriae*. 14, 4, 17.
Paludes prohibuere Scythas ab Aegypto. 2, 3, 12.
Paludamenta coccinea. 20, 3, 8.
Pamphylia in diviſ. imp. Alex. Nearcho evenit. 13, 4, 15.
Pan. 43, 1, 12.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Panaſagorus Scytha. 2, 4, 28.

Pandoſia urbs Epiri. 12, 2, 4. Italiae. 12, 2, 14.

Pangere pacem in tot annos. 3, 7, 1.

Panificia. 20, 2, 7.

Pannonia a Gallis occupatur. 24, 4, 3, 32, 3, 14.

Pannoſus, *hoc eſt, laceris veſtibus.* 2, 6, 19.

Paphlagonia in diviſ. imp. Alex. Eumeni datur. 13, 4, 16. occupatur a Mithrid. & Nicom. 37, 4, 3. Paphlag. regum nomen Philiamenes. 37, 4, 8. *vide ſimilia in Regum.* libertate donatur a Rom. 37, 2, 10.

Par ducum bene comparatum. 6, 2, 7. *ſimile a re gladiatoria: vide etiam ſupra* comparare. *ita* 17, 1, 9. *cui ſimile illud Flori.* 4, 2, 54. *& Plinii iſtud.* 8, 21. naturae nihil placuit eſſe ſine pari.

Par bellis, *hoc eſt, ſufficiens ad bella propulſanda, gewachſen.* 7, 4, 6. *ita* crudelitati. 16, 4, 13. *Simile Flori.* 1, 17, 1. aciei par univerſa juventus eſſe non potuit. 6, 7, 7, par fortuna priori bello. 18, 1, 11. cui par odium in aliquem eſt. 18. 4, 9. viribus par *alicui.* 22, 4, 1. inter pares aſſiduum diſcordiae malum. 16, 5, 1.

Parapammeni. 12, 5, 9. in diviſ. imp. Alex. Extarchi traduntur. 13, 4, 21.

Parare bellum alicui. 5, 11, 3. 8 4. 11. 16, 5, 1. parare deditionem, aciem. *hoc verbum neutri bene convenit, cum utrique debuiſſet.* 11, 12, 16. parare epulas. 1, 6, 5. *bene dictum. Inde* apparatus *abſolute pro apparatu conviviorum & epularum ponitur, ſicut in illo Horatii:* Perſicos odi, puer, apparatus. parare exercitum. 1, 5, 9. inſidias. 3, 1, 6. paro facere aliquid. 2, 13, 4. parare inſidias alicui. 10, 2, 5. 11, 7, 1. parare magnas opes. 16, 3, 7. parare ſe proelio. 26, 2, 2. paratus ad inediam, laborem, mortem. 44, 2, 1.

Parcere ſaluti in acie. 28, 4, 4. vitae pugnando. 32, 1, 5. vitae alicujus. 35, 1, 4.

Parcimonia, *pro frugalitate.* 3, 2, 10. 18, 4, 1. 23, 1, 9.

Parcus in cibum, *hoc eſt, modico cibo contentus.* 41, 3, 13. *Ita* parcus pecuniae. 6, 8, 6. *pro non cupido pecuniae, ut auctor ipſe exponit, mox num.* 7. *Ita* parciſſimum vini *Sueton. dixit Caeſ.* 53, 1. *& Aug.* 77, 1. parcior ſomnii. 11, 13, 2. *vel enim pro* cum *legendum ibi* cujus, *vel ſubaudiendū eſt* ejus, *aut* illius.

Parentare. multis caedibus alicui mortuo. 12, 15, 6. ſanguine ſuo manibus hoſtium. 13, 3, 10. uxoris manibus parentare ſupplicio alicujus. 29, 3, 12.

Parentatio Alex. ad tumulos heroum Trojae. 11, 5, 12. parentatio annua. 9, 7, 13.

Parentis contumelia aequo animo ferenda 15, 3, 10.

Parere, *pro ſummae poteſtati ſubjectum eſſe.* 1, 3, 3. praeceptis, *id eſt, adhortationibus & conſiliis,* parere. 3, 4, 15.

Parere. fabulae Scyllam & Charybdim peperere. 4, 1, 13.

Pariter, *pro ſimul.* regnum cum vita pariter amittit. 17, 2, 5.

Parmenio dux Philippi in Aſia. 9, 5, 8. Alex. a medico cavere jubet. 11, 8, 5. Perſicam claſſem occupat. 11, 10, 4. pecuniae praeficitur. 12, 1, 3. interficitur. 12, 5, 3. Jaſonis templa diruit. 42, 3, 7.

Parnaſus. 24, 6, 8.

Parricidium, *pro caede Principis.* 9, 7, 12. *Ita Curt.* 8, 8, 33. *Flor.* 4, 7, 2. *Tacit. Annal.* 4, 34, 7. parricidium *vocatur etiam cum nepos avo regnum eripit.* 23, 2, 7.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Parricidia nullam juſtam cauſam habere poſſunt. 16, 1, 4.
Partes. nullae partes conſiliorum relinquuntur alicui. 13, 3, 1.
Partheniae. 3, 4, 7.
Parthiae deſcriptio. 41, 1, 11.
Parthi Scytharum progenies. 2, 1, 3. Scythico ſermone exules. 41, 1, 2. Parthici imperii conditores, Scythae. 2, 3, 6. Parthi Perſici imperii ſucceſſores. 11, 51, 2. in diviſione imp. Alex. Nicanori ſorte veniunt. 13, 4, 23. Demetrium capiunt. 36, 1, 5. Syriae inhiant. 38, 9, 13. Antiochum occidunt. 38, 10, 14. ejus corpus in Syriam remittunt. 39, 1, 7. Pompejum juvant. 42, 4, 9. Antonium vincunt. 42, 5, 3. Parthorum crudelitas. 39, 1, 4. origo & hiſtoria. 41, & 42. ſuperbia. 38, 10, 5. Parthorum regum origo. 12, 4, 12. Parth. reges parricidae. 42, 4, 22. Parthi, *pro regione Parth.* 12, 3, 1.
Particeps arcanorum regis. 1, 4, 6.
Participare cum aliquo regnum. 34, 2, 8.
Participia temp. praeteriti verborum deponentium paſsive uſurpata. executum. 7, 3, 2. conſolatus. 22, 6, 4. enixus. 43, 2, 8. profeſſus. 8, 4, 4. aggreſſus. 7, 6, 5. expertus. 8, 4, 5. pactus. 8, 5, 3, 7, 1. deprecatus. 8, 5, 4.
Partiri, penſa inter virgines. 1, 3, 2.
a Parvula aetate, *hoc eſt*, *ab incunabulis*. 12, 10.
Parvus ad continendam civitatem exercitus. 5, 8, 11.
Parum conſulere reip. *pro non conſulere*. 2, 7, 9.
Parymae ſubiguntur ab Alex. 1, 5, 9.
Patefacere iter ferro quod aliter non patet. 2, 13, 6. inſidias. 43, 4, 9.
Patrem ſuum interficit Ptolem. *Phyſcon*. 29, 1, 5. Nicomedes Bithynus. 34, 4, 5. Bactrianorum rex. 41, 6, 7. Phrahates Parthus. 42, 5, 1. patrem vita functum ſua captivitate ad ſepulturam redimit Cimon. 2, 15, 19. patrem regis eſſe, regno pulchrius. 16, 2, 9. patres *S. R. nomen*. 43, 3, 2.
Patere, *pro obnoxium & opportunum eſſe*. 2, 4, 26. *vide etiam Ind. Flor. pro licere.* 22, 5, 10. *pro extendi*. 2, 2, 2. 42, 2, 9. patet multum Scythia in longitudinem & latitud. 2, 2, 2. patet iter. 2, 13, 6. patet Sicilia tota flatibus ventorum. 4, 1, 2. non patet domus alicujus muneribus. 18, 2, 7. patent bella his in illos. 22, 5, 9.
Pati aliquem infeſtum, *hoc eſt*, *habere infeſtum ſibi*. 9, 4, 4. 4, 3, 4. pati bellum. 1, 7, 10. pati aliquos graves. 4, 3, 4. aliquos hoſtes. 6, 5, 10. pati ſtuprum ab aliquo. 9, 6, 5. valetudinem majorem. 13, 2, 11. adverſa proelia alicujus. 16, 3, 6. bellum ab aliquo. 18, 2, 2. ſterilitatem, famem. 28, 3, 7. ſcabiem. 36, 2, 12. pati inſidias alicujus. 37, 2, 4. obſidionem. 41, 6, 4.
Patiens navigationis aqua. 36, 3, 7.
ad Patientiam locorum animalia quoque generavit natura. 2, 1, 11. magna patientia cedere aliqua re. 1, 10, 12.
Patibulo ſuffixus Bomilcar Poenorum dux. 22, 7, 8.
Patrare. bella patrata. 2, 6, 1.
Patria non liberis tantum, verum & ipſi vitae praeponenda. 31, 7, 6. patriae mandata amicitia privata potiora. 34, 3, 2. Patriae ipſa vita debetur. 18, 6, 4. patriae ab optimo quoque etiam ſpiritus ipſe debetur. 31, 4, 11.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

31, 4, 11. patriae potius quam liberis conſulendum. 41, 5, 13. pro pat. aliquid vel cum periculo audendum. 5, 9, 6. pat. conſpectus vires ſubminiſtrat. 9, 7, 5. patriae plura quam vitae debere ſe cenſet Leonidas. 2, 11, 6. patriae jura non liberis tantum, verum vitae ipſi praeponuntur. 31, 7, 5. de jure patriae nihil dicidi poteſt. *ibid.*

Patria Pyrrhi ignobilis, ipſius egregiis factis illuſtratur. 25, 5, 6.

Patria eloquentiae, Athenae. 5, 9, 9.

Patrimonium, *pro opibus, facultatibus.* 3, 7, 7. patrimonium patris, *hoc eſt, opes paternae.* 3, 4, 8. patrim. privatum, *quod pater adhuc privatus habuit.* 2, 10, 5. patrimoniis non ditat Scythia. 9, 2, 7.

Patrocinia veniae, *hoc eſt, media ad faciliorem veniam.* 5, 11, 7. ſceleris, *pro defenſione ſcel.* 16, 1, 4. patrocinium alicujus alicui mortuo objectare, *id eſt, exprobrare, quod aliquem defendiſſet ac laudaſſet.* 12, 6, 4.

Patroni appellantur Argyraſpides ab Eumene. 14, 2, 8.

Paucitas. 11, 9, 2. 13, 7, 4. 20, 3, 4. 20, 2, 5.

Paululum. 13, 8, 9.

Paulus Coſ. vincit Demetr. Illyr. R. 29, 2, 1. & Perſea Maced. 33, 5, 2.

Pauſanias Laced. 2, 15, 14. Byzantii conditor. 9, 1, 4. proditionis damnatur. 2, 15, 16.

Pauſanias Laced. R. motum Athen. componit. 5, 10, 6.

Pauſanias Laced. dux proditionis reus exulat. 6, 4, 7.

Pauſanias nobilis Macedo, Philippum interficit. 9, 6, 4. creditur immiſſus ab Olymp. 9, 7, 1. a qua etiam in cruce pendens coronatur. 9, 7, 10. & annua parentatione honoratur. 9, 7, 11.

Pax, *pro induciis longi temporis.* 3, 7, 13. & 14. *Sic etiam Liv.* 7, 20, 11 *illa confundit. Vide Alber. Gentil. de jure belli lib. 2. cap. 12.*

Pax deorum. 18, 6, 12. deae & manium. 20, 2, 7. *Ita* pax deum quaeſita, *Pollio in Gallienis cap.* 5. pacem deum expoſcere, *Livius,* 3, 5, 19. 5, 7, 7. *& alibi.*

Pax ſubita univerſae Graeciæ. 6, 6, 5.

Pacem ſtatuere. 25, 1, 1. facere. *vide F.* pacem petere, dare. 5, 8, 3. pacem alicujus ſpernere. 12, 1, 7. pacem offerre. 24, 5, 1. pacem dare. 24, 5, 3. pacem ab aliquo praeſtat alicui opinio victoriae. 25, 2, 7. 43, 5, 3. pacis ſimulatione deceptus. 36, 1, 4.

Peculatus Miltiadis. 2, 15, 19.

Peculiare donum, *hoc eſt, privatum, ſingulare.* 31, 7, 4.

Pecunia Alex. 12, 1, 3.

Pecunia, *pro opibus quibuſcunque.* 3, 2, 8. *Vide l. pecuniae.* 178. *de V. S. l.* 1. *in fin. de calumn. l.* 11. 2. *de recept. arb. Ita* pecuniae populi. *l.* 6. *de contrahend. empt.*

Pecuniae in matrimoniis non habenda ratio. 13, 3, 8.

Pecuniam ex rep. ſua amovet Lycurgus. 3, 2, 11. magna pecunia. 11, 12, 1.

Pedeſtre praelium, *hoc eſt, terreſtre, quod navali opponitur., non quod equeſtri, ut apud Liv.* 22, 49, 4. 4, 4, 4.

Pediculi Italiae populus. 12, 2, 12.

Pelaſgi in diviſ. imp. Alex. Archo ſorte obveniunt. 13, 4, 23. Pelaſgi olim, qui poſtea Macedones. 7, 1, 2.

Pelegonus. *rex Poeoniae.* 7, 1, 5.

Pelia Theſſal. R. 42, 2, 11.

Pelius Theſſal. mons. 13, 7, 7.

Pelli regno. 2, 9, 6. 8, 6, 4. pelli matrimonio alicujus ab aliqua. 9, 7, 12. 28, 1, 4. pulſa acies. 1, 6, 13.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

llicatus matris. 7, 4, 7.
:llices, *hoc eſt, concubinae*. 10, 1, L. *Vide l. Maſſurius*. 144. *de V. S.* pellicum regis Perſarum multitudo. 12, 3, 10.
:lles ferinae, murinae. 2, 2, 9. pellis arietis memorabilis in Colchis. 42, 2, 10.
elopidas Thebanus 6, 6, 7.
eloponnenſes bellum gerunt cum Athen. pro Spartanis. 3, 6, 5. pro Siculis. 4, 4, 12. per proditionem Antigono *ultimo* traduntur. 26, 1, 2.
'enatium conſpectus ſubminiſtrat animos. 6, 7, 5. penatus publici, privatique. 8, 3, 4
Pendere in cruce. 9, 7, 10.
Pendere poenas ſanguine & caedibus ſuis, *hoc eſt, dare, luere*. 8, 2, 4. 15, 3, 6. 32, 1, 14. 36, 4, 2. ſupplicia, *idem*. 11, 4, 2. tributa, *hoc eſt, ſolvere*. 5, 2, 9. 2, 3, 18.
Penes aliquem eſt imperium. 1, 1, 1. victoria. 41, 6, 6.
Penetrabilis, *quod facile penetrari poteſt*. 4, 1, 2. *Diverſa ſignificatione reperitur apud Virg. Aen.* 10, 780. *pro eo quod penetrat. ſicut apud Ammian.* 14, 26. impenetrabilis.
Penetrare. penetrat ad omnem aetatem hujus mali ſenſus. 5, 7, 5.
Penſare imperia parta cum amiſſis, *id eſt, tantum imperii rurſus adeptum eſſe quantum amiſeris*. 5, 2, 9. *Vide Notas*. penſare damna amiſſae Siciliae acquiſito Macedoniae regno. 25, 3, 6.
Pentheſilea Amaz. regina. 2, 4, 31.
Per, diſſenſionem. 4, 3, 1. divortium abſcedere. 2, 6, 14. dolum. 2, 8, 6. indulgentiam. 10, 1, 2. injuriam. 9, 4, 8. 9, 6, 5. inſidias. 2, 4, 3. 3, 5, 1. laſciviam. 1, 5, 2. miſericordiam. 8, 3, 10. noctem. 1, 8, 8. 12, 15, 3. plures viros conceptionem experiri. 3, 4, 6. quietem. 1, 9, 4. 12, 10, 3. 43, 5, 5. tormenta cogi. 2, 9, 3. varios caſus jactari. 3, 4, 11. per otium, *in otio*. praef. 4. *Sic* per quietem, per ſomnum videre, *pro in quiete, in ſomno*. 1, 4, 1. per noctem, *pro noctu*. 1, 8, 8. per omnia contumax, *id eſt, in omnibus*. 19, 1, 13. per ſimulationem pietatis. 38, 1, 3. per omnia nihil. 42, 5, 9. per ea tempora, *pro in temporibus*. 43, 3, 3. per omnes caſus ſervatus. 44, 4, 2.
Peragere plene ultionem patris. 11, 11, 8. peregiſſet facinus, niſi amici interveniſſent. 12, 6, 8. peraguntur reliquiae belli. 22, 8, 5.
Peranguſtus. 7, 1, 2.
Percarus. 12, 12, 11.
Percipere civitatem, *hoc eſt jus civitatis accipere*. 43, 5, 13. percepta jam parte ex promiſſis, *id eſt, accepta*. 13, 7, 6. quod honeſtius a paterno hoſte perceperit. 17, 2, 9.
Perculſa muliebri aemulatione. 14, 5, 2. perculſus metu. 31, 2, 1.
Percuſſor, *hoc eſt, interfector*. 9, 7, 9. 14, 6, 9. 24, 3, 8.
Percutere, *hoc eſt, interficere*. 9, 7, 13. *quod etiam in noſtra lingua obtinuit, ut 2. Samuel.* 1. *David inquit, interprete Luthero, hin unde ſchlage thn. hinc etiam homicidium Manſchlath appellarunt majores noſtri*, percutere ſecuri. 9, 4, 7. gladio. 9, 7, 12. percutere foedus cum aliquo. 42, 3, 4. 43, 5, 11.
Perdere. virtutem priſtinam. 1, 7, 13.
Perdicca Maced. R. 7, 2, 1.
Perdicca ſecundus. 7, 4, 5. matris inſidiis occumbit. 7, 5, 6.
Perdicca Alex. commilito annulum a morituro accipit. 12, 15, 12. ſummæ rerum præficitur a Maced. 13, 4, 5.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

4, 5. ſeditioſos necat. 13, 4, 8. provincias inter principes divi-dit. 13, 4, 9. Cappadoces vincit. 13, 6, 1. Alex. ſororem in ma-trimonium petit. 13, 6, 4. eo-demque tempore Antipatri filiã. 13, 6, 6. ideoque neutram obti-net. 13, 6, 7. bellum cum An-tigono gerit. 13, 6, 8. Aegyp-tum petit. 13, 6, 15. occiditur. 13, 8, 10. ab Argyraſp. 14, 4, 11. Perdiccae arrogantia. 13, 8, 2. conſtantia. 13, 3, 8. facundia. 13, 4, 1. ſententia de ſucceſſore Alex. 13, 3, 5.

Perdiſcere ſiderum motus. 20, 4, 3.

Perditiſſimus. 11. 5, 5.

Perdomare regionem aliq. 2, 3, 15.

Perducere milites, *de ducibus*. 2, 13, 8. quem ad anguſtias. 1, 8, 10.

Peregrinos recognoſcere, *vide* R.

Perfacundus. 22, 1, 9.

Perferri haec Alexandro jubet, *pro ſignificari, nuntiari.* 11, 15, 7.

Perficere bellum, *pro finire*, *patra-re.* 5, 2, 11.

Perfidia Philippi. 8, 3, 1. Partho-rum. 41, 3, 4.

Pergamum ſive Pergamus Aſiae ca-ſtellum. 13, 2, 7.

Pergere, *hoc eſt*, *proficiſci*. 6, 2, 12. 6, 5, 8. *pro ire.* 11, 15, 5. pergere in bellum adv. aliquos. 5, 3, 9. pergere ad regem. 6, 2, 12.

Pericles dux Athen. contra The-banos. 3, 6, 12. Spartam deprae-datur. 3, 7, 5. agros ſuos hoſtibus intactos ad vitandam ſuſpicio-nem, patriae donat. 3, 7, 9.

in Periculis timidus Xerxes. 2, 10, 24.

Periculoſo regno tuta vita potior. 39, 4, 5.

Peritus ad cavenda pericula Anni-bal. 31, 2, 3.

Perjurii poenae. 24, 3, 10.

Permittere, *pro committere.* adm niſtratio annuis magiſtr. permi ſa. 2, 7, 1. *Sic &* 3, 3, 2. permi tere arbitria regni victori. 11, 1 4. permittere poteſtatem alicu 41, 2, 5.

Permoveri miſericordia alicuju 5, 10, 7. 10, 3, 1. *Ita Tacit. A nal.* 3, 23, 1. permovere miſer cordiam. permotus adoleſcent alicujus. 43, 2, 10.

Permunire, *eſt munimentum ad f nem deducere, perficere.* 2, 15, *Ita* pervigere, *apud Tac. An.* 34, 9. *&* perſpectare *apud Sueto Domit.* 4, 7. *Adde l.* 166. 1. *V. S. Vide & infr.* Perrogatis, Perpetrare.

Peroſus. 17, 1, 4. *active. ut* exoſu

Perpenna Cos. Ariſtonicum vin cit. 36. 4, 9.

Perpeti nocte, *hoc eſt, tota.* 5, 7, 6. *It Plaut. Amphitr.* 1, 1, 124.

Perpetrare bellum, *pro finire.* 12, 3 2.

Perpetuitas. 3, 4, 16.

Perrogatis omnibus, *hoc eſt, cun omnium ſententiam rogaſſet.* 31 5, 2.

Perſae a Medis deficiunt. 1, 6, 9. bel lum gerunt cum Alex. 11, 9, 6 11, 5, 1. cum Athen. 2, 6, 3 cum Graecis. 2, 11, 4. 2, 14, 7 cum Parthis. 36, 1, 4. cum Scythis. 1, 8, 11. 37, 3, 2. Perſa in cuſtodes corporis ab Alex lecti. 12, 12, 4. Perſae in diviſ imper. Alex. Tleptolemo ſorte eveniunt. 13, 4, 25. Perſarum cla-des. 1, 8, 11. 37, 3, 1. 2, 9, 3. 2, 14, 7. 11, 9, 12. Deus. 1, 10, 5. gens obſcura quondam. 1, 4, 4. mos adorare regem. 6, 2, 13. mos in conviviis. 7, 3, 3. in ele-ctione regum. 10, 1, 2. Perſa-rum regum perſona ſub ſpecie majeſtatis occulitur. 1, 9, 11. Perſ. reg. habitum aſſumit Alex.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

12, 3, 8. Perſ. reg ultimus Darius. 10, 3, 9.
rſae, *pro Perſia, cum dicitur* in Perſas ablegare, ferre. 1, 5, 9. & 10. in Perſis genitus. 1, 6, 3.
rſepolis. 1, 6, 3. capitur ab Alex. 11, 14, 10.
rſequi belli reliquias. 22, 8, 15.
rſeverantia belli. 3, 4, 4.
erſeverare in bello. 4, 5. perſeverata illi inedia eſt quatriduo. 12, 6, 15. perſeverare in ſaevitia. 16, 4, 12. bellis continuis. 38, 4, 11.
erſeus Philippi, patrem ad parricidium impellit. 32, 2, 10. bellum cum Rom. gerit. 32, 3, 4. & undique auxilia contrahit. 32, 4, 1. vincitur & capitur. 33, 2, 5.
Perſicarum fœminarum facinus. 1, 6, 14.
Perſicum aurum. 2, 14, 7. 11, 5, 9. Perſicum imperium perpetuum. 11, 9, 8. Perſ. imp. finis. 11, 14, 7.
Perſimilis. 1, 9, 10.
Perſona regis apud Perſas ſub ſpecie majeſtatis occulitur. 1, 9, 11. quaerere de perſona regis, *id eſt*, *quis rex conſtituendus ſit*. 11, 7, 11. perſonam occiſi conſiderare, *quantus vir fuerit*. 12, 6, 5. ex perſona ſociorum inducias rumpere. 3, 7, 14.
Perſonat omnia ululatibus. 19, 2, 8.
Perſtringere initia Rom. imperii, *pro breviter exponere*. 43, 1, 2.
Perſuaſis mori nihil difficile perſuadere. 2, 11, 4.
Pertinet ad hujus emolumentum, egregie. 9, 1, 2. quod ad ultionem pertineat, *pro attineat*. 11, 15, 12. quod ad hoſtes pertinet. 19, 3, 7. pertinent illi ad curam deorum. 43, 5, 7.
Pertrectare caput. 1, 9, 17.
Pervenire ad adultam aetatem. 3, 2, 5. pervenire ad XXX. annos. 3, 4, 8. pervenit detrimentum omne ad unius ſummam imperii. 6, 1, 4. pervenit regnum ad aliquem per ordinem ſucceſſionis. 7, 4, 2. pervenire ad viginti annos. 8, 6, 7.
Pervigil nox. 12, 13, 7.
Pervigilium noctis, *eſt quando tota nocte vigilatur*. 13, 8, 6.
Pervincere, *pro obtinere*. 9, 7, 7.
Peruſini Achaeorum progenies. 20, 1, 11.
Peſtilentia. in Baeotis Heracleae urbis cauſa. 16, 3, 4. in Theramene Cyrenaicae urbis cauſa. 13, 7, 4.
Peſtilens ſidus. 19, 2, 7.
Peſtis ex fame. 2, 13, 12. *ita apud Flor*. 3, 5, 27. in Crotona & Metaponto ob violatum Minervae numen. 20, 2, 4. in Sicilia Carthag exercitum conſumit. 19, 2, 7. peſtis apud Carthag. nefarium remedium. 18, 6, 11. *in omnibus autem his locis* peſtis *pro peſtilentia ponitur: quod minus probatur quibuſdam, quos refellit Becman. in Orig. ling. lat. pag.* 834.
Peſtis, *pro quovis malo*. 20, 4, 6. 30, 1, 10. 36, 2, 12. *ita apud Livium pro incendio*. 35, 27, 6.
Petere auxilium ab al. 2, 4, 27. pacem. 5, 4, 4. petitur Perſia his apparatibus. 9, 5, 5. petere mutuo ab aliquo naves. 17, 2, 13.
Petitio regni. 1, 10, 17. *ut* petitio conſulatus *ap. Rom. cum tamen res valde diſcreparint*.
Petito, *hoc eſt*, *cum petiiſſet*, *ſive ſubaudiendum eſt*, hoc *aut* illo. 43, 5, 7. *ita apud Curt*. 6, 5, 29. 8, 12, 9. *& Liv*. 31, 39, 5. *& Tacit. Annal*. 2, 9, 1. *Similia vide ſupra in* Cognito.
Peuceſtes in diviſione imp. Alex. Babylonios accipit. 13, 4, 23.

Phar-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Pharnabazus. 5, 4, 1. 6, 1, 2.

Pharnax Mithrid. avus. 38, 6, 2. *rectius* Pharnaces.

Philiamenes Paphlag. regum nomen. 37, 4, 8.

Philippus Argaei primus hujus nominis Maced. R. 7, 2, 5.

Philippus Amyntae. 7, 4, 5. ſecundus hujus nominis Maced. R. 7, 5, 10. imperio Maced. Aſiam & Graeciam ſubjicit. 6, 9, 7. vincit Athen. 7, 6, 7. 9, 3, 10. Dardanos. 8, 6, 3. Illyrios. 7, 6, 7. Phocenſes. 8, 2, 3. Scythas. 9, 2, 14. Theſſalos. 7, 6, 8. Arrubam affinem ſuum regno Moloſſorum exuit. 7, 6, 12. 8, 6, 7. oculum amittit. 7, 6, 14. libertati Graecorum inſidiatur. 8, 1, 2. Cappadociam dolis ſubjugat. 8, 3, 6. Olynthum exſcindit. 8, 3, 11. fratres interficit. *ibid.* piraticam exercet. 8, 3, 13. 9, 1, 7. arbiter duorum regum, utrumque ſpoliat. 8, 3, 15. Phocenſes contra datam fidem caedit. 8, 5, 5. Byzantium obſidet. 9, 1, 2. vulneratur a Triballis. 9, 3, 2. fugatur a Scythis. 37, 3, 2. victoriae gaudium diſſimulat. 9, 4, 1. dux Graciae ſalutatur. 9, 4, 2. 11, 11, 5. pacis leges Graecis ſtatuit. 9, 5, 2. interficitur. 6, 9, 4. Alex. cum gladio inſectatur. 9, 7, 4. eumque filium ſuum eſſe palam inficiatur. 11, 11, 4. Philippi aetas. 9, 8, 1. comparatio cum Alex. 9, 8, 11. exiſtimatio apud Graecos. 8, 2, 5. favor apud ſuos etiam poſt mortem. 13, 2, 8. 13, 6, 6. laudatio Clito exitiabilis. 12, 6, 3. liberi. 9, 8, 2. moderatio. 7, 6, 15. mores. 9, 8, 4. nomen quaſi numen in auxilium vocatum. 24, 15, 9. perfidia. 8, 3, 1. 8, 5, 5.

Philippus Antigoni pater. 13, 4, 13.

Philippus Antipatri inter Alex. interfectores. 12, 14, 6. & 9.

Philippus Aridaeus, *tertius hujus nominis*, Maced. rex. 13, 3, 1.

Philippus Caſſandri Maced. R. *ejus nominis quartus*. 15, 4, 25. moritur. 16, 1, 2.

Philippus Demetrii. 28, 3, 9. Maced. R. *ejus nominis quintus*. 28, 4, 16. annorum 14 puer. 29, 1, 2. bellum gerit cum Aetolis. 29, 1, 13. cum Rom. 29, 2, 7. 30, 3, 7. 30, 4, 5. vincitur. 30, 4, 16. moritur. 32, 3, 4.

Philippus Lyſimachi ab avunculo Ptolem. occiditur. 24, 3, 7.

Philippus Lyſim. frater, ejuſque mors. 15, 3, 12.

Philippus Perſei cum patre captus a Rom. 33, 2, 6.

Philippus amicus Alex. in diviſ. imp. ejus Hyrcanos accipit. 13, 4, 23.

Philippus medicus Alex. 11, 8, 5.

Philo in diviſ. imp. Alex. Illyrios accipit. 13, 4, 12

Philoctetes Thurinorum conditor. 20, 1, 16.

Philomelus Phocenſ. dux templum Delphicum ſpoliat. 8, 1, 8. Thebanos caſtris exuit. 8, 1, 13.

Philopator, cogomen Ptol. 29, 1, 5.

Philopoemen Achaeorum dux inſidiis a Philippo petitur. 29, 4, 16. Flaminio comparatur. 31, 3, 4. capitur a Meſſeniis. 32, 1, 6. veneno perit. 32, 1, 11, inter ſummos imp. recenſetur. 32, 4, 13.

Philoſophia non praeſtat Graecis, quantum Scythis natura. 2, 2, 14.

Philotas Parmenionis quare interfectus. 12, 5, 3.

Philotas alius in diviſ. imp. Alexand. Ciliciam accipit. 13, 4, 12.

12. & iterum amittit. 13, 6, 16.
iloxenus ademptae Philotae Ciliciae praeficitur. 13, 6, 16.
ocenſes a Theban. apud commune Graeciae concilium accuſantur. 8, 1, 4. templum Delphicum ſpoliant. 8, 1, 8. a Philippo vincuntur. 8, 2, 4. conrra datam fidem caeduntur. 8, 5, 5. Phocenſium coloni Maſſilienſes. 37, 1, 1, 43, 32. Phocenſ. & Theban. odium. 8, 4, 5. 11, 3, 8.
ioenice in ditione Ptol. 15, 1, 5.
ioenices Tyri conditores. 18, 3. 2.
irahates Parth. R. 41, 5, 11.
irahates alter. 41, 1. *per tot.* Demetrium talis aureis donat. 38, 9, 6.
hrahates tertius patrem, fratres, & filium interficit. 42, 5, 1. Antonium vincit. 42, 5, 3.
hratafernes in diviſ. imp. Alex. Armenios accipit. 13, 4, 22.
hrygia major in diviſ. imp. Alex. Antigono traditur. 13, 4, 14. minor Leonato. 13, 4, 15. Phrygiae Eumenes praeficitur. 13, 6, 14.
hthia Pyrrhi neptis, Demetrii uxor. 28, 1, 2.
hyle caſtellum Atticum occupatum a Thraſybulo. 5, 9, 6.
hyton ab exercitu Maced. hoſtis appellatur. 13, 8, 10. *rectius leg.* Pithon. *Vid. Not.*
iacula exigere, *id eſt, poenas quibus delictum expietur.* 8, 2, 6.
Pialis Pyrrhi, Epiri R. 17, 3, 8.
Pietas Cimonis erga patrem. 2, 15, 18. mulierum. 11, 9, 15. patris & filii mutua. 16, 2, 9. pietas omnibus opibus potior bonis 3, 2, 6. *Auctor ſic*, jura pietatis plus valent apud bonos quam omnes opes. *Eſt autem hic* pietas *amor in proximos, cognatos, etiam in fratris filium.* pietatis documenta. 2, 15, 18. *ejus ſcil. quae in Cimone fuit erga defunctum parentem.* paterna pietas, *pro patris in filium amore.* 10, 1, 4.
Pigere, *pro paenitere.* 12, 6, 5. pigere eum facti coepit. 12, 6, 5. *alibi* paenitere coepit, *omiſſo accuſativo.* 11, 3, 3.
Pignus, *pro liberis.* 26, 1, 9. fidei veluti pignora habere vulnera corporis. 1, 10, 20. legatos tenere pignus. 2, 15, 8. in hoc pignus legatos retentos. 2, 15, 10. pignus fidei regiae dextra. 11, 15, 13.
Piratica apud veteres in laude. 43, 3, 11. piraticam exercet Agathocles. 22, 1, 14. Philippus ſecundus. 8, 3, 13. 9, 1, 5.
Piraeus, *portus Atheniens.* 5, 8, 5.
Piſae Graeca colonia. 20, 1, 11.
Piſandrus Laced. dux. 6, 3, 1.
Piſcatoria ſcapha Xerxes fugit. 2, 14, 10.
Piſiſtratus Athen. dux Megarenſes caedit. 2, 8, 3. patriam opprimit. 2, 8, 10.
Pithon in diviſ. imp. Alex. colonias in Indiis accipit. 13, 4, 21.
Placare viri manes. 18, 6, 6.
Placere. quibusdam placebat. *de conſultantibus.* 13, 6, 11.
Plaga coeli. 42, 3, 2.
Plato diſcipulos ſuos ad virtutem erudiit. 16, 5, 14.
Plauſtra Scythis pro domibus. 2, 2, 4.
Plauſtrum Gordii. 11, 7, 13.
Plataeenſes Athen. contra Darium ſocii. 2, 9, 9. Plataeae incenduntur a Xerxe. 2, 12, 11.
Plebs nimio otio laſcivit. 16, 4, 3.
Plena ſolertiae oratio. 9, 8, 10. plenus irae. 14, 4, 15.
Plumatae loricae Parthis. 41, 2, 15.
Pluralis numerus pro ſingulari. Solatia ultionis 1, 8, 9. ferre ſociis auxilia. 3, 7, 15. in auxilia quorundam mitti. 4, 4, 3. veniae patrocini

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

cinia quaerere. 5, 11, 7. ob haec decora. 10, 3, 3. epiſtolae, *pro epiſtola.* 11, 12, 9. *vide &* Epiſtola. regna Cleofidis. 12, 7, 9. herba in remedia veneni monſtr. 12, 10, 3. in monumenta rerum a ſe geſt. urbem condere. 12, 10, 6. dotes formae. 12, 12, 11. in remedia ferrum poſcere. 12, 13. 9. venenum alicui dare in remedia calamitatum. 15, 3, 6. patrocinia ſceleris. 16, 1, 4. hoſtilia odia deponere. 22, 2, 3.

Plus apud bonos pietatis jura, quam omnes opes valent. 3, 2, 6. plus hominum ferrum quam naturalis fatorum conditio abſumit. 2, 2, 13. plus nocet ducibus arrogantia ſua, quam hoſtium vires 13, 8, 2. plus patriae debemus quam vitae. 2, 11, 16. plus praeſidii in celeritate, quam in ſociis. 2, 9, 10. plus regio quam patrio nomini debent reges. 41, 5, 13. plus praedae quam periculi in acie Perſ. 11, 13, 11.

Poena. poenas imperati parricidii luere. 1, 3, 8. poenas repetunt dii, *dum in acie perit aliquis.* 2, 9, 11. poenas ſacrilegii ſanguine luere. 8, 1, 13, poenas violatae religionis pendere. 8, 2, 3. poenas parricidii dare diis. 10, 2, 5. poenam ferre. 11, 14, 11.

Poeni, *vide* Carthaginienſes.

Polliceri. multa pollicitus eſt deſe moderate. 11, 1, 9. non polliceri ſibi aliam victoriam, quam expertus ſis. 12, 12, 16.

Polybites Spart. R. 3, 2, 1.

Polydamas amicus Alex. 12, 12, 8.

Polyperchon amicus Alex. 11, 10, 1. dimittitur. 12, 12, 8. Graeciae & Maced. praeponitur. 13, 6, 9. occiditur. 13, 8, 7. *vide tamen ſupra vocem* Craterus. Olympiadi favet. 14, 5, 1.

Pompa. pompae ne quid deeſſet. 14, 4, 18.

Pompejus Mithrid. vincit. 37, 1, 8. Antiocho Syriam adimit. 40, 2, 4.

Pompejus Trogus. *vide T.*

Ponere tirocinia & incunabula, *hoc eſt, exire, exuere.* 12, 4, 6. poſita eſt civitas non in aedificiis, ſed in civibus. 2, 12, 14, ponere ſpem in ope alterius. 8, 4, 7. poſita eſt urbs inter Phryg. maj. & min. 11, 7, 3. 22, 5, 5. ponere caſtra. 14, 2, 11. poſitum templum in monte. 24, 6, 6. ponere ſedes alicubi. 44, 3, 3.

Poſito genu, *hoc eſt, flexo poplite.* 12, 9, 12. urbes in montibus poſitae, 22, 5, 5.

Pons Iſtri, *qui in Iſtro factus.* 2, 5, 10. pontem Abydo fecit Xerxes. 2, 13, 5. pons ſolutus tempeſtatibus. 2, 13, 9.

Pontem Cydni interrumpi non vult Darius. 11, 14, 4. pontibus maria ſternere Xerxes conatur. 2, 10, 24.

Ponticum mare. 2, 1, 19.

Pontus regio Scythis propinqua. 2, 2, 1. 12, 2, 16. in diviſ. imp. Alex. Lyſimacho datur. 13, 4, 16. Ponti ſinus ab Amaz. edomitus. 2, 4, 26.

Popilius Rom. legatus ad Antioch. 34, 3, 1.

Populatur agros villasque Brennus. 34, 6, 2.

Populus, *pro multitudine filiorum.* 10, 1, 6.

Porrigi, *hoc eſt, patere, extendi.* 42, 2, 9. porrigitur regio in latitudinem tot millia paſſuum. *ibid.* porrecta in orientem Scythia. 2, 2, 1. porrigit ſe fortuna Rom. ad orientalia regna. 39, 5, 3.

Porro, *pro verum aut vero.* 2, 10, 3. 9, 4, 6. 14, 3, 7.

Por-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ortendo. portenditur ei regnum. 11, 7, 7. portendit hoc omen ei victoriam. 12, 16, 6.
ortio, *hoc eſt, pars.* 5, 2, 9. *phraſin totam vide in* vocare. 12, 12. 4.
orto. ferrum & arma portare. 1, 3, 3.
ortus conſiliorum tutiſſimus. 23, 3, 8.
orus Ind. R. 12, 8, 1.
oſcere corpora interfectorum ad ſepulturam. 6, 6, 9. poſcere interrogationem tertiam. 11, 11, 10.
oſſe. non poſſe ferre potentiam victoris. 8, 2, 1.
oſſeſſio, *pro poſſeſſore.* 2, 15.
oſſidere regnum, *hoc eſt, eſſe Regem.* 2, 6, 15. Galli Italiam plurimis urbibus poſſident. 38, 4, 9. ignis cuncta poſſedit. 2, 1, 14.
oſt neceſſitatem pugnandi, *cum pugnare cogerentur.* 1, 6, 12. *Vid. & Ind. in Nep. in* poſt. amicior patriae poſt fugam, quam regi poſt beneficia, *quamvis in exil. pulſus eſſet, quamvis benific. accepiſſet.* 2, 10, 13. poſt arma & bellum locus legibus non relinquitur. 8, 1, 7. *pro cum arma ſumpta ſunt.* poſt nova paternae pietatis exempla. 10, 1, 4. pro, *poſtquam nova ex. edita ſunt.* poſt imperium tot annorum. 11, 14, 8. poſt annos tres ſumpti regni. 38, 8, 1. nec multo poſt tempore. 3, 3, 7.
Poſteritas. in poſteritatem. 2, 3, 76. *in poſterum.*
Poſtremum, *hoc eſt, poſtrema vice.* 14, 3, 12. ad poſtremum. *V.* ad
Poſtremus liber, *pro extremo, hoc eſt, fine libri.* 43, 5, 13.
Poſtulari reum alicujus criminis. 9, 4, 9. poſtulo aliquem cedere mihi aliquid. 10, 2, 3. *id eſt, volo, cupio. Vid. & Ind. in Nep.* in poſtulo.
Poſuiſſe, *pro ponere.* 5, 4, 15.
Potentia, *pro captu.* 12, 16, 1.
Potentia, ex vulgi adulatione. 13, 3, 2.
Poteſtas. poteſtatem pugnae non facere. 2, 5, 10. poteſtatem bellorum regibus permittere. 3, 3, 2. poteſtatem redimendorum captivorum alicui facere. 11, 12, 1. poteſtatem liberam diſcedendi alicui dare. 22, 4, 3.
Potior induſtria. 6, 1, 3.
Potiri adminiſtrationem regni. 37, 1, 4. regnum. 12, 7, 10. victoriam. 6, 4, 8. ultionem. 9, 7, 12. *ita Tacit. Annal.* 3, 73, 6. *Flor.* 1, 1, 28. *Salluſt. Jug.* 25, 10. *adde Nonium in caſus pro caſu.* potiri rerum. 32, 3, 8 *potiri* regno, *pro regnare.* 1, 2, 10. urbis potiundae cupido. 11, 7, 4. potitus ſaxo. 12, 6, 13.
Potiſſimum. ſub avi potiſſimum oculis. 1, 4, 5. & hoc potiſſimum facere Thebanos. 8, 4, 9. *Noſtri, und daß das e ben die Thebaner thun.* quem potiſſ. augurem conſuleret. 11, 7, 7. quod a tali potiſſimum vincetur. 11, 12, 8.
Praebere quaeſtum, *hoc eſt, eſſe quaeſtui.* 5, 4, 4. ubera, *hoc eſt, lactare.* 1, 4, 10. ſpeciem captarum matronarum. 2, 8, 2. riſum. 21, 5, 5. ſedem ſepulcris. 28, 3, 5. obſequium alicui. 38, 5, 4. equites regi. 41, 2, 6. opulentum ſumptum. 42, 5, 9. admirationem ſui. 43, 1, 10. nutricem ſe alicui. 43, 2, 5.
Praebitio copiarum. 38, 10, 8.
Praecidere aures alicui. 1, 9, 17.
Praecipere, *pro hortari.* 18, 6, 7.
Praecepta philoſophorum, *id eſt, doctrina.* 2, 2, 14. juxta praeceptum Themiſt. 2, 12, 25. *pro conſilio.* praeceptis parere. 3, 4, 15.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

15. praecepta virtutis. 15, 3, 6.
Praecipua materia ferri. 44, 1, 5.
Praecluſa voce. 12, 15, 12.
Praecipitatus equo. 27, 3, 12.
Praedae dulcedo cladis cauſa. 5, 5, 2.
Praedicare, *pro teſtari, dicere*. 11, 11, 4. 2, 1, 5.
Praeditus imperio. 41, 4, 8.
Praedixerat urbem & amnem reſponſum Jovis. 12, 2, 3. praedictis inſidiis. 39, 2, 8.
Praeficere aliquem ſacerdotio. 10, 2, 4.
Praefecti Alex. reges fiunt. 13, 4, 25. praefectus Sardanapali. 1, 3, 1.
Praefecturae, *pro ſatrapiis*. 13, 4, 25.
Praeferre. Athenienſium virtus ceteris praelata. 2, 14, 10. praeferre omen duplicis imperii *pro portendere*. 12, 6, 5. praeferre praedam religioni, aurum offenſae deorum. 24, 6, 5.
Praefrigidus, *hoc eſt, admodum frigidus*. 11, 8, 3.
Praefringere primam aciem telo. 6, 8, 2.
Praefulgere, *hoc eſt, ſuper omnes effulgere*. 14, 2, 6.
Praegustare potum. 12, 14, 9.
Praeliati ad ultimum. 5, 1, 18.
Praelium, *pro bello*. 3, 6, 7. 3, 7, 2. in praelium egredi. 2, 9, 9.
Praemonere futura. 43, 1, 8.
Praenuntio. praenuntiata fuit magnitudo Cyri eo, quod avus ejus per ſomnum vitem enatam ex naturalibus filiae vidit. 1, 4, 3.
Praeoptare, *hoc eſt, malle*. 8, 4, 5. 11, 14, 1. 16, 3, 5. *Uſurpat & Frontin. ſtrategem*. 4, 5, 22.
Praepetes aquilae. 12, 16, 5.
Praeponere. praepoſitus Medis. 1, 3, 2. praeponere aliquem genti. 1, 6, 17. praeponere aliquem alicui, *in controverſia*. 2, 10, 9. aliquem ſummae rei. 6, 2, 4.
Praeſens. ad praeſens tempus, *pro tum*. 1, 5, 7. praeſentes epulae, *quae tum fuerunt*. 1, 6, 6. *Eodem ſenſu mox* hodiernae epulae. *Et ſimile eſt quod ibidem* heſternus labor. in praeſenti. 14, 1, 13. *quod itidem eſt pro tunc temporis. Vide & Ind. in Nep. & ſupra* Nunc. praeſentia ſtudia in Perſas. 11, 3, 8. praeſens mors. 13, 1, 3.
Praeſidiae *populus*. 12, 8, 9.
Praeſidium, *pro auxilio*. 2, 9, 10. *pro tutela*. 2, 11, 6. praeſidii plus eſt in aliqua re. 2, 9, 10. praeſidium navium. 2, 12, 14. praeſidium imponere caſtello. 6, 6, 6. praeſidium fortunae aurum. 32, 4, 4.
Praeſto eſſe. 1, 6, 4.
Praeſtare. bella praeſtant invictos. 1, 7, 13. praeſtare aliqua re. 2, 1, 14. ea res quaeſtum praeſtat aliquibus. 5, 4, 4. praeſtat pacem alicui cognatio alicujus. 7, 4, 1. praeſtare numero militum. 9, 3, 9. praeſtat alicui pacem hujus victoriae opinio. 25, 2, 7. 43, 5, 3.
Praeſumere, *pro conjicere, augurari*. 6, 2, 11.
Praeſumptio, *pro fiducia, confidentia*. 3, 4, 3. animorum praeſumptio. 11, 5, 8.
Praetendere cauſas belli. 24, 1, 4. inſidias alicui. 29, 4, 12
Praeter damnati, *pro praeterquam*. 13, 5, 2. *ita Salluſt. Cat*. 36, 2.
Praeter illum nemo ditior, *pro ille nemo ditior*. 23, 2, 6. praeter ceteros inſignis ſolertia. 21, 6, 1.
Praeterire ſilentio. 42, 2, 8.
Praetermittere nullum jus inviolatum. 8, 3, 13. praetermittere ſilentio. 43, 1, 2.
Praeterquam incremento etiam origine gloriari. 2, 6, 3.
Praetexi nulla ſatis juſta cauſa poteſt in parricidio. 16, 1, 4.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

raetextu hoc bellum finit. 29,3,6.
raetorium regis, *pro tabernaculo regis.* 2, 11, 15. *Curtius.* 5, 1, 11. *etiam* praetorum *vocat. ſed in noſtro videtur eſſe pleonaſmus.*
raevenit mors alicujus ſententias de ipſo latas. 22, 3, 7. praevenire legationem morte. 32, 4, 9.
recario petere ab aliquo aliquid. 43, 4, 4.
Premere bello. 9, 2, 1. 16, 1, 29. 26, 2, 1. ſervitio. 15, 4, 14. neque hiberna frigora, neque aeſtivi ſolis ardores Aegyptum premunt. 2, 1, 7.
Pretio ſummovere hoſtem, non armis, indignum. 6, 1, 6. pretia officii dare alicui. 9, 2, 6. *ubi* pretia *pro merced.* pretium extendere. 11, 4, 8. pretium auxilii polliceri. 39, 1, 2.
Priapatius Parth. R. 41, 5, 8.
Pridem. 12, 6, 7. *de tempore proxime praecedente.*
Pridie conſtitutam diem. 1, 10, 7.
Primordium. 2, 1, 14.
Primus *pro praecipue.* cujus laus prima eſſet. 2, 9, 14. prima acies *pro prima parte aciei.* 4, 5, 7. *Subinde & redundat:* ut primam aciem telo praefringere. 6, 8, 2. prima initia. 4, 3, 6. 7, 5, 1. prima rudimenta. 7, 5, 3. primus flos aetatis 11, 6, 4.
Principum arbitria pro legibus. 1, 1, 2.
Princeps, *pro praeſtantiſſimo.* 2, 14, 11. *ita Flor.* 3, 14, 1.
Principia caſtrorum. 11, 6, 6. principia originis habere non honeſta. 22, 1, 2.
Principio rerum. 1, 1, 1. 2, 1, 14. principia mundi. 1, 1, 9. adventus. 23, 2, 1. originum. 20, 2, 3. a principio. 5, 8, 9. principium repetere ab origine. 2, 1, 1. illi principium cladis fuere. 2, 11, 3.
Prior aetate. 43, 2, 1.
Priſca eloquentia. *Praef.* 1.
Priſtinus, *pro priore*, priſtinam offenſam metuere. 22, 8, 8.
Privata beneficia a publicis ſecreta. 31, 7, 5. privatum patrimonium *quod pater adhuc privatus habuit.* 2, 10, 5. privatae fortunae mater. 2, 10, 6. avus maternus privatus. *ibid.* privatum hoſtem aliquem depoſcere, *id eſt, cum uno aliquo ſeparatim congredi velle.* 12, 8.
Privilegium aetatis 2, 10, 2.
Prius ebrietate quam bello vincuntur Scythae. 1, 8, 7.
Pro concione, *hoc eſt, in concione.* 8, 5, 9. pro ducatu, *hoc eſt, loco ducatus.* 2, 15, 14. pro Deo, *hoc eſt, tanquam Deum.* 11, 11, 11. 18, 6, 8. 20, 4, 18. pro Rege, *hoc eſt, tanquam Regem.* 11, 11, 11. pro tempore, *hoc eſt, pro conditione temporis.* 11, 1, 8. *ita Liv.* 30, 10, 6. *& Virg. Eclog* 7. *verſ.* 35. pro conditione regionum. 2, 1, 12. pro libertate quorundam bellum ſuſcipere. 5, 2, 9. pro conjunctione alicujus, *quia affinis alicujus ſis.* 6, 3, 8. pro ignobili momento accedere, *tanquam ignobile mom.* 7, 2, 1. pro amiſſo ſe victorem offerre. 13, 1, 3. pro victoribus vagabantur, *tanquam victores.* 24, 7, 5. pro ſilentio rerum creditarum immori tormentis. 44, 2, 3.
Probari. timuit ne non prabaretur. 9, 7, 14. probatur verecundia alicujus omnibus. 32, 2, 4. non probatur telum. 44, 3, 8.
Procacitas. 15, 4, 16.
Procedere in aciem. 11, 9, 1. 14, 2, 1. 20, 3, 4.
Procella fortunae. 4, 4, 6.
Proclamare, *pro exclamare.* 24, 3, 8.
Procreatus ex aliqua. 26, 3, 3.
Prodere, *pro deſerere.* 12, 5, 10 19, 3, 10. *pro tradere, ſcribere,*

ſcribere. 28, 4, 14. prodere memoriae. *idem*. 12, 6, 17. prodere exercitum ſibi creditum alicui. 1, 10, 22. 13, 8, 3. prodit recens cera dolum. 2, 10, 14. non immerito proditum eſt, *memoriae puta*. 2, 10, 19. documenta pietatis prodiderunt magnitudinem ejus futuram. 2, 15, 18. prodere fata civium, *pro aperire*. 3, 4, 14. prodere urbem alicui *pro tradere*. 5, 3, 8. ſceleris conſilia. 7, 4, 7. non prodere reſponſum, *pro non divulgare*. 8, 4, 11. prodere imperatorem ſuum *pro hoſti tradere*. 14, 4, 16. proditur (*ſc. memoriae*) urbs ab aliquo ſervata. 28, 4, 14. proditur Titanas bellum geſſiſſe 44, 4, 1.

Prodigia, quae in Alex. ortu evenere. 12, 16, 4. quae Hieroni obvenere. 13, 4, 9. & 10. in ortu Mithridatis. 37, 2, 2.

Prodigia, *pro ominibus*. 12, 16, 4.

Proditor, *hoc eſt*, *deſertor*. 22, 8, 14.

Proditum, *hoc eſt*, *ſcriptum*. 2, 10, 19. proditus *pro manifeſtato*. 21, 4, 6.

Prodere rem magiſtratibus *pro indicare*. 21, 4, 4. prodere aliquem, *pro monifeſtare*. 21, 4, 6.

Producere aciem. 11, 13, 1.

Proelium. *Vid. ſup.* praelium.

Proeliatum fuit, *deponens imperſonaliter*. 19, 1, 9.

Proferre diem de die, *hoc eſt*, *de die in diem differre negotium*. 2, 15, 6. fines, *hoc eſt*, *extendere*, *ampliare*. 41, 1, 11. *ita* imperium. 7, 1, 4. proferre fines imperii. 1, 1, 3. 20, 1, 2.

Profectio. 12, 1, 6. profectus regno, *pro ex regno*. 37, 3, 3.

Profeſſione aperta bellum parare. 5, 11, 5.

Profeſſus *paſſive*. 8, 4. 4. profeſſus ludimagiſtrum. 21, 5, 8. profeſſus ſe hoſtem. 29, 4, 1.

Proficiſci in bellum. 2, 11, 9. in legationem. 2, 15, 6. proficiſcitur tacitus. 8, 4, 10. *Noſtri*, *er reiſet weg davon*. quoad proficiſceretur. 18, 5, 9. *Ita ſine nomine loci ad quem itur*, *verbum hoc uſurpatur*.

Profligatis rebus, *hoc eſt*, *afflictis*, *ut ſupra*. 4, 5, 2. *loquitur*. 22, 8, 1. profligatum tantum in juventute, *de malis moribus ſublatis*. 20, 4, 13. profligatum bellum. 31, 7, 3.

Profugere, *pro transfugere*. 13, 8, 2.

Profundo ſubmerſae terrae. 2, 1, 17. profunda barbaria. 42, 2, 10.

Progredi in fletus. 12, 6, 8. in publicum. 2, 8, 7. cultius progredi *ſubaud. in publ*. 3, 3, 5. progredi ad colloq. 5, 10, 9.

Prohibere, *pro intercedere*. 5, 11, 4. aliquem ab aſpectu & colloquio alterius, *hoc eſt*, *non admittere ad aſpect. &c*. 6, 2, 1. 8, 2. Scythas ab Aegypto paludes prohibent. 2, 3, 14. prohibere finibus. 2, 5, 3. 14, 5, 9. acceſſu. 44, 3, 1. prohiberi edicto alicujus aliquid facere. 5, 9, 4. ab oppugnatione ſaxi terrae motu. 12, 7, 12. prohiberi in conſpectum venire. 14, 4, 21. prohibere commeatus. 18, 7, 6. tranſitum. 29, 4, 4. quod in aliis prohibet, ipſe eſt. 43, 2, 9.

Projicere ſe in undam. 11, 8, 3.

Projecta, *hoc eſt*, *effuſa*. 37, 3, 8. 41, 3, 13.

Promiſſio deprecati belli. *id eſt*, *promiſſo quod bellum gerere nollet*, *quia alii id deprecati eſſent*. 8, 5, 4.

Promittere barbam, capillum, *hoc eſt*, *permittere ut creſcat*. 4, 4, 1. promittunt vultus & blandientes oculi non minorem fidem quam jusjurandum. 24, 2, 10.

Promontoriorum Ital. & Sicil. par al-

par altitudo. 4, 1, 16.
Promotum eſt tantum his vocibus, *pro effectum eſt*. 5, 10, 4.
Promovere exercitum in regionem al. *pro movere, ducere*. 14, 1, 6.
Promptiſſimus, *hoc eſt, fortiſſimus*. 22, 2, 13. 29, 2, 5. 29, 3, 8.
Promptius regnum. 29, 2, 5.
Promptus ad injurias. 23, 1, 3. manu, *hoc eſt, fortis*. 23, 4, 11. in omne facinus. 22, 1, 8. in bella. 29, 3, 8.
Prona ad regnum via, *pro facili*. 1, 5, 9.
Pronus in utrumque. 23, 3, 6. pronior in aliquem. 39, 3, 2.
Pronunciantur hoc nomine Graece *pro vocantur, appellantur*. 4, 1, 7.
Propala, *pro propola*. 35, 1, 6. *Eſt potius nomen proprium. V. Notas.*
Propenſior pro Alex, *hoc eſt, in Alex.* 16, 1, 2. *Sed* pro *fortaſſe expungendum. V. Notas.*
Propiora feris quam hominibus ingenia. 44, 2, 7.
Proponere conditionem. 1, 6, 6. quo propoſito fecerit, *id eſt, quo conſilio*. 1, 10, 16. proponere ſibi ante oculos obſidionem, famem, ſuperbum hoſtem. 5, 7, 9. proponere mortem recuſantibus. 16, 5, 2. proponere ſedem urbibus imperioque ſuo. 28, 3, 5. propoſitum opus. 43, 1, 1.
Propoſitum vitae. 6, 8, 10. propoſitorum alicujus conſtitit ſumma in eo. 14, 4, 5.
Propulſare bellum. 35, 1, 10.
Propria ſaepe amittit, aliena qui affectat. 39, 1, 3.
Proprietas. de proprietate inſulae armis dimicare. 2, 7, 7. *Noſtri, wem ſie zugehorete.*
Propter littus, *hoc eſt, ad ſive prope littus*. 31, 2, 6. propter murum. 12, 9, 9.
Prorogare alicui imperium. 31, 1, 7.
Prorſus quaſi. 1, 7, 16. 2, 12, 9. 8, 1, 7. prorſus ut. 2, 1, 4. *Ita prorſus aliis voculis praemittitur. Sic* & 1, 2, 14. *Et valde noſter vocem hanc frequentat.* feliciores prorſus. 5, 7, 11. indignum prorſus. 7, 5, 7. immemores prorſus. 8, 2, 11. foedum prorſus. 8, 4, 7. mira prorſus audacia. 9, 4, 10.
Prorumpere in bellum. 24, 1, 2.
Proſequi, *pro comitari*. 14, 5, 19. 3, 11. proſequi exequias benigne. 11, 12, 6. lacrymis mortem. 11, 15, 14. rem publico funere. 43, 5, 9.
Proſpicere animo. 9, 1, 1. proſpicere pericula. 31, 2, 2. proſpicit fortuna origini Rom. 43, 2, 5.
Proſternere. quaſi tempeſtas cuncta proſternit. 6, 2, 16.
Proſtrata pudicitia, *hoc eſt, profligata & perdita*. 12, 7, 11.
Protarchi negotiatoris filius Syriae rex. 39, 1, 5.
Protegere inſidias riſu. 38, 1, 9.
Proterere ferro omnia. 24, 4, 6.
Protervior. 30, 2, 2.
Protis Phocenſ. dux. 43, 3, 7.
Proturbare in exilium, *pro exturbare, ejicere*. 3, 4, 12.
Provehere aliquem ex gregario milite, *pro evehere, promovere*. 13, 4, 11. provehere ad faſtigium mjeaſtatis. 1, 1, 1. ad excelſiorem dignitatis locum. 9, 5, 1. provehi ad felicitatem per virtutem. 41, 1, 6.
Provenire, *hoc eſt, naſci*. 2, 10, 44. 4, 4. *pro ſuccedere, evenire*. 7, 6, 10.
Proventus filiorum, *a provenire, quod eſt, naſci*. 2, 10, 4. 36, 2, 4. 44, 4, 3. clarorum virorum. 13, 1, 12.
Pro victo fugere. 23, 3, 9. pro victoribus. 24, 7, 5. *vide quae ad Sueton. Domitian.* 2, 9. *Bernecc.*
Providere omnia ſtrenue. 34, 2, 1. ſterilitatem ante multos annos. 36, 2, 9.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Provinciarum inter Alex. ſucceſſores diviſio. 13, 4, 9.

Provocare *pro elicere*. 20, 4, 7. *pro laceſſere*. 11, 1, 5. 6, 4, 11. hoſtem. 3, 7, 3. provocatus antea pari munere, *de eo qui ſimile munus acceperat*. 15, 2, 7. provocat miſericordiam haec aetas. 18, 6, 10. provocare rabiem alicujus. 24, 2, 6. arma. 28, 3, 13. provocatus crudelitate patris. 34, 4, 2.

Provocator. 10, 3, 3.

Provolvi genibus, *pro advolvi, accidere*. 11, 9, 14.

Proximi, *pro ſanguine aut adfinitate junctis*. 8, 6, 4. 11, 14, 3. *ita* proximitas *Ovidio Metam. fab.* 10. *eſt conſanguinitas. ſubaudiendum autem videtur* cognatione, affinitate, *aut ſimile quippiam. Dicuntur &* propinqui, *voce poſitivi gradus. unde &* propinquitas *dicitur, &* propinqua cognatio. *vide Ind. in Nep.* proximus regi dignitate. 12, 5, 3. proximam coelo reddere patriam rerum geſtarum gloria. 24, 5, 11.

Pruſias *Venator* Bithyn. R. cum Eumene bellum gerit. 32, 4, 2. a filio interficitur. 34, 4, 5.

Ptolemaeus *Lagi, qui & Soter, & Magnus*, venenata ſagitta ictus herba per quietem Alex. monſtrata ſanatur. 12, 10, 8. Aridaeum regem recuſat. 13, 2, 11. in diviſ. imp. Alex. Aegyptum & Arab. Africaeque partem accipit. 13, 4, 10. Cyrenen adquirit. 13, 6, 21. bellum cum Perdicca gerit. 13, 8, 1 cum Antigono. 15, 1, 4. Demetrium vincit. 15, 1, 6. & rurſus ab ipſo vincitur. 15, 2, 6. rex appellatur. 15, 2, 11. bellum cum Demetrio gerit. 16, 2, 1. regnum minori ex filiis tradit. 16, 2, 7.

Ptolemaeus *Philadelphus, qui D. Hieronymo* φερνοφόρος, regnum a patre accipit. 16, 2, 7. reconciliatur fratri. 17, 2, 9.

Ptolemaeus *Ceraunus*. 24, 1, 1. Seleucum occidit. 17, 2, 4. ſororem ducit. 17, 2, 7. 24, 2. & 3. *per tot*. ejuſque filios vita, ipſam regno privat. *ibid.* Maced occupat. 14, 1, 9. occiditur a Gallis. 24, 5, 6.

Ptolemaeus *Euergetes* bellum cum Antigono *minori* gerit. 26, 2, 1. Beronicen fratris filiam ducit. 26, 3, 2. ſorori a Seleuco *Callinico* obſeſſae auxilio venit. 27, 1, 6. Seleucum vincit. 27, 12, 6. ſub ſpecie ſororiae vindictae Aſiae inhiat. 27, 3, 4. Antiochum *Hieracem* ad ſe confugientem in cuſtodia habet. 27, 3, 11. interficitur a filio. 28, 4, 11. 29, 1, 5.

Ptolemaeus *Philopator* parricida. 29, 1, 5. ejus vita & obitus. 30, 1, & 2. *per totum*.

Ptolemaeus *Epiphanes*. 30, 2, 6. bello ab Antiocho petitur. 31, 1, 1.

Ptolemaeus *Philometor* ab Antiocho *Epiphane* avunculo ſuo bello petitur. 34, 2, 7. contra Demetrium Syriae regem Balam quendam juvat. 35, 1, 6. 39, 1, 5. mox contra hunc, Demetrii filium. 39, 2, 3.

Ptolemaeus *Evergetes, qui & Phyſco* ſuperioris frater. 34, 2, 8. rex Aegypti fit. 38, 8, 2. ejus mores & facinora. *ibid.* moritur. 39, 3, 1.

Ptolemaeus *Lathurus* regno a matre pellitur. 39, 4, 1, ſed poſt ejus mortem a populo revocatur. 39, 5, 2.

Ptolemaeus Apion Cyren. rex, P. R. haeredem inſtituit. 39, 5, 4.

Ptolemaeus Pyrrhi. 18, 1, 3. Antigonum *minorem* vincit. 35, 3, 8. occiditur. 25, 4, 6. ejus praeclara facinora. 25, 4, 8.

Publi-

Publicare reticenda. 1, 7, 15.
Publicatus, *pro detecto, patefacto.* 2, 15, 17.
Publice redemptum corpus, *id eſt, pecunia publica, pecunia totius populi.* 12, 2, 15.
Publicum, *pro eo quod omnes omnino homines concernit.* 18, 3, 18. publica pecunia *quae eſt populi & civitatis.* 4, 5, 1. publicae inter populos, non privatae inter duces bellandi cauſae ſunt. 31, 4, 7.
Publico funere Romae incendium proſequuntur Maſſilienſes. 4, 5, 10.
Pudet Alex. nutricis ſuae, *hoc eſt, pudore afficitur quod ſe tam male contra ipſam geſſerit, Er ſchamet ſich fur ihr.* 12, 6, 10.
Pudibundum, *pro pudendum.* 13, 4, 5.
Pudicitia verum matronarum ornamentum. 2, 4, 12. pudicitiae ſororis vindicta. 2, 9, 5. pudicitia ab omnibus viris. 10, 2, 4.
Pudor, *pro pudendo flagitio.* 3, 4, 7. *ita Ovidius*, Eveniat noſtris hoſtibus ille pudor.
Pudor regalis. 21, 5, 9.
Puella, *etiam quae peperit, dicta.* 43, 2, 5. *ita apud Tacit. A.* 16, 30, 3. *apud Virgil. etiam Paſiphaë* virgo *dicitur. Ecclog.* 6. *verſ.* 47, & 51. *vide etiam Servium.*
Puerorum Spart. inſtitutio. 3, 3, 6. Lucanorum inſt. 23, 1, 7.
Pugna. non facere poteſtatem pugnae. 2, 5, 10. pugnam capeſſere. 2, 11, 2.
Pulcher. tanto pulchrior haec victoria Antigono. 14, 4, 1.
Pulchritudo hominem commendat. 36, 2, 11. pulchritudo formae. 1, 7, 15. 13, 1, 11. puer honeſtae pulchritudinis. 8, 6, 5.
Pulmentum. 3, 3, 7.
Pulvinaria, *hoc eſt, lecti qui Diis ſternebantur.* 20, 2, 15. 24, 2, 8.
Punicum ingenium, *pro aſtuto, vafro, ſubdolo.* 18, 2, 4. 18, 6, 2. 31, 4, 4.
Purgare publicam conſcientiam, *id eſt, excuſare.* 31, 4, 3.
Purificare. 10, 3, 4.
Purpuram colo nere. 1, 3, 2.
Purpurea veſtis Perſis. 12, 3, 9. Clearcho Heracleotae. 16, 5, 10.
Putare vitem. 43, 4, 2.
Pydna capitur a Caſſandro. 14, 6, 5.
Pygmalion Tyr. R. ſororium ſuum necat. 18, 4, 8.
Pyra extructa & incenſa Sardanapalus perit. 1, 3, 5. *ita* & Eliſſa *Dido.* 18, 6, 6.
Pyraeus Athen. portus. 5, 8. *rectius* Piraeeus.
Pyrenaei montes inter Hiſp. & Gall. 44, 1, 3. & 12.
Pyrrhidae, *qui poſtea* Epirotae. 17, 3, 3.
Pyrrhus Achillis Epirotarum conditor. 17, 3, 3.
Pyrrhus Aeacidae, Epir. R. Demetrium regno Maced. exuit. 16, 2, 3. ſed. inde a Lyſimacho pellitur. 16, 3, 2. Ptol. *Ceranni* filiam ducit. 17, 2, 15. 24, 1, 9. in Italiam trajicit. 18, 1, 3. Rom. vincit. 18, 1, 6. 18, 1, 11. in Sicil. navigat. 18, 2, 12. ejuſque rex appellatur. 18, 2, 11. 23, 3, 2. Sicil. amittit. 23, 3, 10. Antigonum vincit. 25, 3, 5. Maced. occupat. *ibid.* facile adquirit regna, facile amittit. 25, 4, 3. cum Spart. bellum gerit. 25, 4, 6. cum 5000. Maced. Rom. ter vincit. 38, 4, 5. Pyrrhi infantis pericula. 17, 3, 18. vox de occiſo filio. 25, 4, 11. obitus & elogium. 25, 5, 2.
Pyrrhus modo dicti nepos. 28, 1, 1. regno Epiri a matre accepto, moritur. 28, 3, 1.
Pythagoras. 20, 4. *per tot.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Q.

QUadringenti tyranni Athen. 5, 3, 5.

Qualitas lineamentorum ſimilis. 1, 2, 2.

Quaerere, *pro adquirere.* 1, 9, 13. 2, 4, 9. 11, 10, 13. 12, 3, 12. 18, 4, 1. 41, 3, 3. 43, 3, 4. *Ita Salluſt. Jug.* 3, 3. *Ovid. de arte lib.* 2. *verſ.* 13. *Liv.* 1, 49, 2. pacem armis quaerere. 2, 4, 9. quaerere ſtipendia ab hoſte. 22, 8, 5. ſalutem fuga. 27, 3, 8. quaerere cauſas belli uſitatum Rom. 30, 3, 1. 34, 1, 3. quaerere liberos ex aliquo. 12, 3, 5. ſpatium conſummando operi. 2, 15, 6. ſubolem ex finitimis. 2, 3, 16. quaerunt ulciſci ſuos. 2, 11, 2. periculum quaerere alicunde. 3, 7, 9. *ſubaudiendus autem dativus.* quaerere gratiam. ap. al. 5, 11, 7. 9, 8, 9. favorem militum ambitione. 12, 15, 11. potentiam ex vulgi adulatione. 13, 3, 2. non amplius a fratre quaerere *pro requirere, poſtulare.* 17, 2, 9. quaerunt honeſte mori. 20, 3, 6. quaerere hoſtem domi, ſi extraneus deſit. 44, 2, 2.

Quaeſitum *hoc eſt, praeparatum, intentatum.* 3, 7, 10.

Quaeſitis arte remediis locorum vitia molliuntur. 2, 1, 6.

Quaeſito, *hoc eſt, cum quaeſiviſſet.* 32, 1, 12. *ſimilia vide ſupra in* Petito.

Quaeſtiones, *pro tormentis.* 12, 5, 3.

Quaeſtus, *pro adquiſitione, ſive ipſo adquirendi actu.* 9, 8, 6. *pro lucro.* 14, 3, 10. praebere quaeſtum, *hoc eſt, eſſe lucro.* 5, 4, 4. *Diverſa lectio hic eſt* praeſtare quaeſtum: *quam cum Berneggero ſecuti nos ſumus.*

Qualitercunque, *hoc eſt, utcunque* 2, 11, 11.

Quam, *ſubaudiendo* potius. 5, 1, 1. 6, 1, 4. *Apud Tacitum hoc frequens. Ita in l.* 7. *depoſ.* quam ſaepe. 13, 1, 13.

Quandoque *pro aliquando, olim.* 7, 5, 5. 43, 4, 3. & 5.

Quanto, tanto, *pro quanto magis, tanto magis.* 39, 3, 13.

Quanto ſerior mala fortuna, tanto amarior. 32, 1, 3.

Quaſi. quippe quaſi minus perjurii contraherent. 3, 7, 15. prorſus quaſi, *vide ſup. in* Prorſus. quaſi vero. 5, 10, 8. non quaſi victos, ſed veluti victoriae ſocios habere. 12, 12, 1.

Quatenus, *hoc eſt, quouſque.* 12, 10, 5.

Quatinus, *hoc eſt quoniam.* 12, 11, 6. *Ita in Sueton. videtur legend. Videatur etiam Acidalius in Vellej. ad* 2, 68, 4.

Quatridui religio apud Spart. 2, 9, 9.

Queis *pro quibus.* 11, 1, 7.

Querela eſt regi delata. 1, 5, 2. querelam publicam miſcere cum privatis caſibus. 5, 7, 7.

Queri crudelitatem regis. 1, 10, 17. queri de impunitate ſtupri ſui. 9, 7, 8.

Quidam Philomelus *pro quidam nomine Philomelus.* 8, 1, 8. *V. Ind. in Nep.*

Quies metuentibus nulla. 2, 13, 11. 24, 8, 13.

Quies, *pro ſomno.* 1, 9, 4. 12, 10, 3. 44, 5, 2.

Quieſcere. non quieturos poſt hanc victoriam Spartanos. 5, 2, 13.

Quin. non ceſſatum eſt quin aut terra aut mari invicem ſe trucidarent. 3, 7, 12.

Quinqueremis a Ptolemaeo Pyrrhi cum ſeptem viris ex ſcapha inſilientibus capitur. 25, 4, 9.

Quippe ut melius fuerit. 4, 3, 2.

Quiſque *additum eleganter ſuperlativis.* facillimis quibuſque (bellis) aggreſſis. 7, 6, 5. potentiſſimi quique. 9, 4, 9. *vide &* 11, 3, 7.
Quo. ut rogaret, quo ſuum exponeret. 1, 4, 12.
Quo plus habent homines, eo ampliora cupiunt. 1, 1.
Quo ſe fortuna, eodem etiam favor hominum inclinat. 5, 1, 11. *adde Liv.* 43, 22, 5.
Quodammodo complecti animo. 12, 3, 2.

R.

RAbies Gallorum. 26, 2, 5.
Radix montis. 12, 5, 9. 43, 1, 7.
Ranarum apud Abdéritas multitudo. 15, 2, 1.
Rapere. plus hom. ferrum & arma quam fatorum naturalis conditio rapit. 2, 13. raptus immatura morte. 7, 2, 5. rapere telum ab aliquo. 12, 6, 3.
Raptor virginum Apollo. 13, 7, 7.
Ratio, *pro forma & modo.* 6, 8, 10. 9, 8, 7. ratio apud aliquem conſtat otii alicujus. *praef.* 5. rationem alicui reddere alicujus rei. 16, 2, 8.
Reatus, *eſt reorum ſtatus. interdum etiam pro culpa ipſa ponitur. hic* ad reatum, *idem eſt quod ad dicendam cauſam.* 4, 4, 4.
Recedere. rupes in formam theatri receſſit. 24, 6, 8. recedere ab obſidione. 43, 5, 6.
Recentior ira *pro recens.* 1, 10, 19. *ita ſaepe comparativus pro poſitivo.*
Receptaculum, *pro loco in quem nos recipimus.* 2, 4, 30. 9, 1, 2.
Receptacula futuri belli non extruenda. 2, 15, 2.
Recipere, *pro accipere.* 9, 5, 9. *pro occupare.* 11, 10, 4. 11, 11, 1. recipere ab aliquibus jura populi. 5, 3, 7. *ubi vim denotat. ſequitur enim*, ni ipſi redderent. recipere civitates quae defecerant. 5, 4, 6. 6, 3, 12. civitates voluntarias. 5, 7, 3. exules. 5, 9, 4. ſpem recuperandae patriae. 5, 9, 5. recipere dominationem. 5, 10, 9. ſanitatem. 11, 8, 9. recipere in ſocietatem reges. 11, 10, 7. regiones ſine certamine *pro occupare.* 11, 11, 1. recipere in ſe tutelam. 28, 1, 1.
Recipere in matrimonium, *hoc eſt, ducere.* 1, 10, 14. 9, 5, 9. 10, 2, 2. 12, 10, 9. 22, 1, 13. 36, 1, 9.
Reciperare, *pro recipere aut accipere in mercedem ejus, quod dederat, dargegen bekommen.* 22, 2, 6. *ita* repromittere *infra.* reciperare ſanitatem. 32, 3, 6.
Reciperandus. 33, 2, 4.
Reciperatio. 30, 1, 7.
Reciperato regno. 36, 1, 1.
Reciprocantes undae. 44, 4, 7.
Recitare epiſtolam *pro legere.* 13, 5, 3. recitare ſententias. 22, 3, 6.
Recognoſcere exercitum, *eſt recenſere, luſtrare, & in armis exercere. noſtri munſteren & trillen vocant.* 3, 1, 8. *auctor habet* recognoſcere numerum militum & in armis induſtriam ſingulorum. *Porro* recognoſcere praedam. 11, 14, 9. peregrinos, *eſt diligenter, quid & unde venerint, exquirere.* 43, 4, 15. *nam* recognoſcere, *eſt rem cum cura examinare. ita in Proœm. Inſtit. fin.*
Recolligere parvulum. 23, 4, 8. gladium. 33, 2, 4. multitudinem. 41, 2, 8. captivos. 42, 5, 11.
Reconciliare gratiam pacis cum aliquo per aliquē. 7, 5, 1. reconciliata ejus gratia cum aliquo. 31, 4, 9.
Reconciliatio. 16, 1, 8.
Recordari ruinam urbis, captivitatem & ſervitutem omnium. 15, 7, 10.

7, 10. *& loquitur ita de rebus adhuc futuris.*

Recordatio rerum bene geſtarum deſiderium libertatis auget. 32, 1, 4.

Recreare inopiam, *pro levare.* 9, 1, 8.

Rectores triginta Athenis. 5, 8, 8. trecenti Thebis. 9, 4, 8.

Recumbere in convivio cum aliquo. 43, 1, 4.

Reddi, *pro fieri.* 29, 4, 3. redditur, *hoc eſt, praeſtatur & conſervatur.* 44, 1, 16. reddere ſepulturae corpora. 9, 4, 5. reddere aliquem ludibrium omnium. 9, 6, 6. reddere vota Herculi. 11, 10, 10. reddere foedam mercedem alicui. 12, 6, 10. reddere reliquias aliquorum paternis ſepulcris. 12, 8, 14. redditus ſaluti. 12, 10, 1. reddere rationem ſervitutis. 30, 3, 9.

Redigere in poteſtatem. 1, 8, 1. 9, 1, 2. 41, 6, 6. in exilium, *pro exigere.* 9, 4, 7. redigi ad tantam inopiam. 5, 6, 5. in priſtinam ſortem ſervitutis. 6, 5, 1. ad ſummam deſperationem. 6, 5, 7. eo redigi ut. 8, 4, 8. redigi in captivit. 13, 1, 5. in ditionem. 41, 6, 8.

Redimere ad ſepulturam. 2, 15, 19. bella, *hoc eſt, pecuniam dare ne fiant.* 6, 1, 6. 7, 5, 1. 7, 6, 4. pacem ab aliquo. 43, 5, 9. *& res eodem recidit, ſive dicas* redimere pacem, *ſive dicas* bellum redimere. *Senſus enim eſt, dare aliquam pecuniam, ut pax detur, & ne bellum amplius geratur. Ita dicunt* deprecari pacem, *&* deprecari bellum. redimere regnum concubitu. 12, 7, 9. redimere ſe auro a praedonibus. 27, 2, 12. urbem auro. 28, 2, 4.

Redundant haec ad aliquos. 22, 3, 5.

Referre, *pro adferre, deferre.* 25, 5, 2. *pro dicere.* 2, 10, 3. *ideoque male quidam locum corrigunt.* controverſiam, *hoc eſt, movere.* 37, 4, 5. referre nuntium trepidum. 31, 2, 8. victoriam de Romanis, aut aequas pacis conditiones. 31, 3, 9. nihil referre ad aliquem. 31, 4, 9. conſultationem ad amicos. 34, 3, 3. paternos majores a Cyro. 38, 7, 1.

Refertus regalis opulentiae. 2, 14, 6.

Reficere impenſas belli alio bello, *hoc eſt, inſtaurare, ſupplere.* 9, 1, 11.

Refixum corpus, *pro ſoluto & ablato a cruce.* 9, 7, 11.

Refugia montium, *pro refugiis in montes.* 2, 6, 11. refugium *hic videtur eſſe ipſe locus, ad quem refugitur. ait enim,* quos refugia mont. receperunt. refugiis quorundam aperire portas. 11, 4, 9. refugium ſalutis alicujus *dicitur ipſe homo.* 14. 2, 8. *ut* refugiũ *ſit ipſe ille ad quem refugitur.*

Regales dii, *vide D.* regalis pudor. 21, 5, 9.

Regere, *pro dirigere.* 1, 9, 23. remp. regere. 5, 10, 4. equum regere. 37, 2, 5. regnum regere. 37, 3, 1.

Reges antiqui quales. 1, 1, 1. reges ex praefectis Alex. 13, 4, 25. 15, 2, 10. reges Laced. 3, 3, 2. Rom. quales. 38, 6, 8. reges omnes odio Rom. 38, 6, 1. regis contumelia, ut parentis, aeqno animo ferenda. 15, 3, 10. regis mores omnis regia ſequitur. 30, 1, 2.

Regum Aegyptiorum nomen Ptolemaeus, *Aethiopum reginarum* Candace, *teſtibus Act. Apoſt.* 8, 27. *& Plin.* 6, 29. *f. Albanorum* Silvius *Livius lib.* 1. *regum Cappadocum* Ariarathes. *Gothorum, teſte Calvino in Lexico Jurid. voce Flavius,* Flavius. *Indorum* Taxiles, *teſte Curt.* 8, 12, 23. Paphlagonum Philiamenes. 37, 4, 8. Parthorum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

thorum Arſaces. 41, 5, 6. *Ponticorum* Mithridates & Pharnax Romanorum Caeſar & Auguſtus. 41, 5, 9. *Syrorum Adadus, teſte Joſepho Antiquit. lib. 7, cap. 6.*
Regnum oblatum recuſat Soſthenes. 24, 8, 14. regno periculoſo tuta vita potior. 39, 4, 5.
Regnum, *pro toto Alex. imperio.* 13, 6, 11. regnum tyrannorum, *pro poteſtate tyrann.* 16, 5, 18. regnum poſſidere. 2, 6, 16. tenere. 2,6,14. regno pell. 2,9,6.
Religio firmiſſimum legum vinculum. 3, 3, 10. religione quam armis tutior. 11, 7, 14. religione permixta juſtitia multum ad ſalutem populi facit. 36, 2, 18. religio quatridui apud Spart. 2, 9, 9. religioni judicium de ſe committunt ſeptem Perſae. 1, 10, 3.
Religio, *pro cultu.* 9, 2, 11. 12, 7, 6. *pro metu ex religione, hoc eſt, ſuperſtitione.* 22, 6, 1. *pro reverentia Deorum.* 8, 2, 4. *pro ſacris & ceremoniis.* 5, 1, 3. *pro ſuperſtitionibus.* 11, 2, 14. religio ſacramenti, jurisjurandi. 3, 3, 12. 14, 4, 8.
Reliqui mortales, *ceteri.* 2, 2, 12.
Reliquiae. oſſa poſtremaeque reliquiae alicujus. 2, 4, 13. reliquias poſterorum condi alicubi. 7, 2, 3.
Reliquias belli peragere. 22, 8, 6. perſequi. 22, 8, 15.
Relinquere. exercitu cum omni apparatu belli relicto. 2, 3, 13. *Noſtri im ſtich gelaſſen.* relinquere filios parvulos. 4, 2, 5. patriam relinquere alicui praedam. 4, 3, 3. non aliud ditionis Athenienſium, praeter urbem ipſam reliquit. 5, 7, 3. relinquere locum legibus. 8, 1, 7. relinquere aliquos incolumes. 12, 3, 3. ut nomen relinqueret his terris. 12, 5, 12. relinquere admirationem ſui hoſtibus. 12, 8, 16. relinquuntur alicui nullae partes conſil. 13, 3, 1. relictus alicui in auxilium. 13, 8, 3. relinquere gravem luctus memoriam. 34, 2, 4. ſepulturam eorum. 22, 8, 9.
Remanet regnũ penes unum 21, 1, 2.
Remiges & milites *ſubinde conjunguntur.* 6, 3, 9. 6, 9, 5.
Remittere alicui bellum, *pro condonare.* 11, 3, 5. 11, 4, 10. remiſſa alicui expeditio. 11, 1, 3. remittere alicui funera pro benef. 12, 6, 11. remittere tributum, ſtipendium. 1, 9, 12. 19, 2, 4. remittere militiae vacationem. 1, 9, 12. *pro permittere.*
Remotior militia. 12, 5, 6. remotus ſinus velut angulus maris. 43, 3, 12.
Removere hoſtem non bello, ſed pretio. 38, 4, 8.
Remus. 43, 2, 9.
Reorum habitus, barba & capillus ſubmiſſi. 36, 4, 2.
Reparare bellum tertium. 3, 6, 1. proelium. 3, 6, 7.
Repetere, *pro poſcere.* 19, 1, 4. bellum, *pro reſtaurare.* 12, 2, 13. poenas, *hoc eſt, exigere.* 2, 9, 21. certamen. 1, 6, 10. 7, 2, 8. principium ab origine. 2, 1, 1. originem urbis. 2, 6, 1. poenas repetunt dii patriae ultores. 2, 9, 21. convivium. 12, 14, 8. originem alicujus paulo altius. 42, 2, 7.
Replere regiam cognatorum caede. 10, 3, 1. omnes ſcenas repleverunt Thebani ſcelerum fabulis. 11, 3, 11.
Repleta, *hoc eſt, gravida facta.* 13, 7, 7.
Reponere plus in Deo quam in viribus. 24, 8, 2.
Reportare non tam gaudium parentibus, quam deteſtandum conſpectum ſui. 11, 14, 12. reportare exercitum in Italiam. 31, 3, 2.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Reprehendere, *pro rurſus prehendere*. 39, 9, 8.
Reprimere. hac repreſſi caſtigatione. 1, 6, 15.
Repromittere, *hoc eſt, contra promittere in gratiam & mercedem ejus quod nobis ab altero promiſſum eſt, hingegen verheiſſen*. 22, 2, 5.
Reputare, *pro aeſtimare, judicare*. 2, 15, 2. 11, 9, 2. 12, 5, 11. *pro cogitare*. 12, 6, 12. 32, 1, 3.
Requirere ab al, *pro interrogare*. 6, 8, 11. originem alicujus. 1, 6, 3. auctorem nuntii. 5, 7, 4.
Reſcindere, *pro abolere, refigere*. 14, 1, 5. vallum. 15, 5, 13.
Res, *pro cauſa ſive lite*. 43, 1, 4.
Res exigit. 5, 11, 6.
Res novae. 34, 2, 6.
Res geſtae. 2, 1, 1. 3, 2, 3. res magni & animi & operis *praef*. 1, 1, res Romanas in hiſt. conferre *ibid*. initio rerum. 2, 1, 6. principio rerum. 2, 1, 14. nec dicta res morata. 2, 3, 13. res afflictae, perditae. 4, 5, 2. perditae & deſperatae. 5, 6, 5. quibus rebus effectum eſt ut. 6, 9, 6. res Macedoniae componere & ordinare. 8, 6, 3. re autem vera, *cum preceſſit aliquid de falſa cauſa aut ſpecie*. 12, 13, 10.
Rem majorem ſuſpicantur homines, quanto occultior eſt. 2, 10, 25.
Rem inſpicere, *den augenſchein einnehmen*. 2, 15, 7.
Reſervare ſe ad meliora tempora, *pro ſervare*. 2, 11, 5. 28, 4, 9. reſervare plura experimentis. 11, 1, 9.
Reſidere in terris quibuſdã. 13, 7, 8.
Reſiduus. reſiduum hunc facit ſpei patriae ſcelus alicujus. 7, 6, 2.
Reſolvi in ſegnitiem torporemque. 6, 9, 2.
Reſpectus, *pro conſideratione*. 12, 10, 8. 7, 3, 4. 11, 1, 26.
Reſpicere annos militum, *pro conſiderare*. 12, 8, 11. reſpicere contra quem arma ſumpſeris. 13, 3, 9. reſpiciant vos dii. 14, 4, 10. reſpicere dominos miſericordiae humanitate. 18, 3, 8.
Reſpirare. reſpirandi poteſtatem dare equis. 11, 15, 5. reſpirandi ſpatium fugientibus. 18, 5, 7.
Reſpondere munificentiae alicujus. 13, 7, 6.
Reſponſum ab oraculo redditum Aetolis. 3, 4, 14. Alexandris. 12, 2, 3. Athen. 2, 12, 13. Baeotis. 16, 3, 4. Carano. 7, 1, 7. Cirno. 13, 7, 2. Crotoniatis. 20, 2, 6. 20, 3, 1. Dorienſibus. 2, 6, 17. Laced. 2, 11, 8. 3, 5, 4. 6, 2, 5. 14, 5. 6. reſponſum Dodonaei Jovis. 12, 1, 3. reſponſum accipere. 12, 2, 8. reſponſa fatorum. 14, 5, 6.
Reſpublica Achaeorum. 34, 1, 2. Laced. 3, 3, 1. Parthorum. 41, 2, 1. Scytharum. 2, 2, 3.
Reſpublica a populo transfertur ad ſenatum. 5, 3, 1. *paulo poſt*, imperium ad ſenatum transf. *Ergo* reſpublica, *idem quod* imperium. *Vocat &* jura populi. 5, 3, 7. *Deinde ipſi quoque cives dicuntur* reſpublica. 5, 8, 5. invadere remp. 5, 8, 12.
Reſpuere, *hoc eſt, aſpernari*. 12, 1. 7.
Reſtaurare, *pro inſtaurare*. 2, 10, 1. 3, 5, 2. 20, 5, 6. 31, 3, 8. *quod inepte dici putat Servius ad Aen*. 2, 15.
Reſtituere patriam civibus. 5, 10, 7. reſtituere exules. 5, 10, 8. reſtituere patriam. 6, 3, 7. *Noſtri wieder in den vorigen Stand bringen*. reſtituere populo dignitatem. 6, 3, 11. proelium 6, 4, 13. reſtituit quae incenſa fuerant. 6, 5, 9. reſtituere libertatem civitatibus. 6, 6, 1. aliquem in patriam.

triam. 9, 4, 8. victoriam & prope amiſſam gloriam ſuis. 10, 3, 3. reſtituere exules epiſtolis. 13, 5, 2. reſtituere ſe imperio alicujus. 27, 2, 3. civitates in integrum. 31, 1, 3. fortunam. 31, 6, 7. omnem ſumptum belli alicui. 31, 7, 8. aliquem in regnum. 35. 1, 3. bellum. 35, 1, 10. gentem in priſtinum ſtatum. 37, 4, 4.
Reſumere potentiam *pro recuperare.* 6, 4, 1. reſumere vires longo otio. 20, 5, 1. 24, 7, 1.
Reticenda matrimonii. 1, 7, 15.
Retinere. retenti in Bactriana priores praefecti. 13, 4, 19. retinere aliquem in jure ſocietatis. 29, 4, 9.
Retorquere ſcelus in auctorem. 34, 4, 2.
Retractus, *ſubaudi* ex fuga. 14, 3, 12. *Ita* retractus ex itinere, *Saluſt. Cat.* 39, 5.
Reverti in gratiam, *pro redire in gr.* 16, 1, 7.
Revocari in memoriam alicujus rei, *hoc eſt, recordari illius.* 1, 5, 3. 7, 1, 8. revocari ad reatum, *domum ſcil. & ad cauſam dicendam.* 4, 4, 4. revocantur animi ad ſpem certaminis a prioris fortunae procella. 4, 5, 5. revocari a bello ad judicium. 5, 1, 2. non revocat aliquem a tanta immanitate paterna majeſtas. 10, 1, 6. revocato ad bellum animo 12, 6, 18. revocari in concordiam. 13, 4, 2. revocare populum ad uſum frugalitatis. 20, 4, 5. aliquem in amicitiam. 31, 6, 6.
Revolvi in luxuriam. 30, 1, 7.
Rex Poenorum *dictus* Bomilcar, *qui tantum dux erat.* 22, 7, 7. *Ita apud Diodor. lib.* 10. *cap.* 33. *Amilcar etiam* rex *dicitur.*
Rhea Veſtalis Romuli & Remi mater. 43, 2, 2.
Rhegium unde dictum. 4, 1, 7. Rhegini diſcordia laborantes & auxiliis ſuis caeduntur. 4, 3, 1. Rheg. ſub tyrannis. 21, 3, 2.
Rhaetus, Tuſculorum dux, Rhaetiae nomen dedit. 20, 5, 9.
Rhodanus Gall. fl. 43, 3, 12.
Rhodanus Hamilcar. *vide H.*
Rhodus occupatur ab Alex. 11, 11, 1. terrae motu concutitur. 30, 4, 3. Rhodiorum legati Romae queruntur de Philippo. 30, 3, 5.
Rigent terrae frigoris immanitate. 2, 1, 6.
Riphaei montes. 2, 2, 1.
Robur Theſſalorum equitum. 7, 6, 8.
Robuſtiſſima pars exercitus. 25, 4, 6.
Rogari ſolent dii pro vita. 18, 6, 12. *Sic Phaedrus fab.* 41. damnum haud recuſant, tantum pro vita rogant. *et Plinius l.* 10. *ep.* 2. pro me rogabat. *Rurſus noſter* rogati ad convivium. 43, 3. *de quo v. cap.* 17. *Latin. ſ. ſuſp.* rogare ſummis precibus bellum, *pro rogare ut bellum geratur.* 8, 4, 7.
Roma conditur. 43, 3, 1 quando. 18, 6, 9. capitur a Gallis 6, 6, 5. 20, 5, 4. de Roma judicium Cyneae. 18, 2, 10. Romana urbs. 6, 6, 5. 44, 1, 5. *pro urbe Roma. ſic Virgilius* Parnaſſiae rupes, *pro rupe Parnaſſi.*
Romani bellum gerunt cum Achaeis. 34, 2, 1. Aetolis. 32, 1, 1. Antiocho *Magno.* 31, 6, 5. Mithridate., 37, 1, 7. 38, 8, 1. Perſeo. 33. *per tot.* Philippo. 30, 3, 7. Pyrrho. 17, 2, 13. 18, 1, 1. 23, 3, 1. Tarentinis, 17, 2, 13. Annibali inſidiantur. 31, 2, 1. dedi ſibi poſtulant. 32, 4, 3. ubique perſequuntur & mori compellunt. 32, 4, 12. Antiochum *Epiphanem* bello Aegyptio.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

gyptio abſtinere jubent. 34, 3, 1. Aſiaticis moribus corrumpuntur. 36, 4, 12. cauſas bellorum quaerunt. 30, 3, 1. 34, 1, 3. continentes. 18, 3, 7. & 9. facile de alieno largiuntur. 36, 3, 9. foedus cum Alex. Epir. habent. 12, 2, 12. foris invicti, domi fragiles. 31, 5, 13. imperandi cupidi. 24, 2, 2. in ſecundis moderati, in adverſis conſtantes. 31, 8, 10. lupa aliti, lupinos animos habent. 38, 6, 10. nihil niſi bello quaeſitum habent. 38, 5, 10. non, niſi ſuis armis, vinci poſſunt. 31, 5, 7. ſub jugum miſſi. 38, 4, 15. vincuntur ab Annib. 29, 7, 7. 29, 4, 1. a Pyrrho. 18, 1, 6. 18, 1, 11. 38, 4, 7. Romanorum arma audivere, non ſenſere Scythae. 2, 3, 5. *ita Flor.* 4, 12, 87. & 88. Rom. & Ilienſum conſanguineorum mutua gratulatio. 31, 8, 1.

Romulus. 43, 2, 9.

Roſtratae naves. 31, 6, 9.

Roxane Alex. conjux praegnans relicta. 12, 15, 9. 13, 2, 5. cum Olymp. & filio ſuo Pydnam fugit. 13, 6, 3. cuſtoditur Amphipoli. 14, 6, 13. interficitur. 15, 2, 4.

Rudes ad reſiſtendum populi. 1, 1, 4.

Rudimenta pueritiae deponere. 7, 5, 3. rudimenta tyrocinii deponere. 9, 1, 8. *eadem phraſis in Frontin. de Re Agrar. ſtatim a princip. in Sueton. Ner.* 22, 6. rudimenta ponere. *ſic &* tirocinia ponere. 12, 4, 6.

Ruere in bellum. 5, 2, 4. 8, 1, 26. 1, 3, in ferrum. 11, 14, 1. *ita Virg. Aen.* 10, 728. ruere. florentes opes Athenienſium ruunt. 5, 1, 8. ruere in mutuum exitium. 8, 1, 2.

Rumpere aciem. 1, 6, 12. foedus. 3, 7, 2. 32, 4, 2. inducias. 3, 7, 14.

Rurſum recipere, *pro recipere ſolum.* 5, 4, 12. *ita apud Flor.* 1, 3, 14. rurſus redire.

S.

Sabbathum Judaicum. 36, 2, 14.

Sabini Graecorum progenies. 20. 1, 14. Sabinarum virginum raptus. 43, 3, 3.

Sabus fl. 32, 3, 16. Sabi & Danubii confluens. 32, 3, 8.

Sacerdotes & reges iidem apud Judaeos. 36, 2, 18.

Sacra Eleuſinia. 2, 8, 1.

Sacramentum, *pro jurejurando.* 1, 9, 18. *pro formula in quam ſe obligant ſodales.* 20, 4, 14. ſacramento ſolvi. 12, 11, 5.

Sacrare. urbem Minervae. 2, 6, 9. ſeptimum diem jejunio. 36, 2, 14.

Sacrilegium Phocenſ. 8, 1, 8. Philippi. 8, 3, 4. Gallorum. 24, 8, 9. Antiochi Magni. 32, 2, 1. punitur. 32, 2, 2. Tectoſagorum punitur. 32, 3, 9. Romanorum, punitur. 32, 3, 12. & 13. Alexandri *Zebinae.* 39, 2, 5. & 7. punitur. *ibid.*

Saevus impetus, *hoc eſt, periculoſus, noxius.* 4, 1, 9. ſaevum, *pro adverſo & noxio, uſurpat etiam Tacit. A.* 2, 5, 2. & 2, 26, 5.

Sagaciſſimus prodigiorum. 36, 2, 8.

Sagillus Scyth. R. 2, 4, 27.

Sagina corporis, *pro pinguedine & craſſitie.* 21, 2, 1.

Sagittae Herculis. 20, 1, 16. ſagittae veneno armatae. 12, 10, 2.

Sagittare, *ſicut jaculari.* 41, 2, 6.

Salamina Cypri urbs. 44, 3, 4.

Salamine inſula. 2, 7, 7.

Salluſtius a Trogo reprehenſus. 38, 3, 28.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Saltatrix Lariſſaea Philippi Aridaei mater. 9, 8, 2. 13, 2, 11. ſaltatricis filius Nicomedes Bithyn. R. 38, 5, 15.
Saltus aeſtivi & hyberni. 8, 5, 7. *ita diſtinguuntur etiam. l. 67. de leg. 3, l. 3. 11. de adqu. poſſeſſ.* Saltus *autem ſunt loca paſcua, ut patet ex l. 20, 1. ſi ſerv. vindic.*
Salva pietate ſtupra matris ulciſci. 26, 3, 8.
Salus impp. in omnium manibus. 14, 1, 12. ſalutis cura quam dignitatis potior. 5, 3, 4. ad ſalutis alicujus cuſtodiam offerre operam ſuam. 14, 1, 14. *ubi* ſalus *pro vita. ſic* ſaluti parcere in acie, *eſt vitae ſuae parcere.* 28, 4, 4.
Salutare, *pro adorare.* 15, 3, 3.
Salutare aliquem, *pro certiorem de conſilio ſuo facere, aut etiam, ei valedicere.* 3, 4, 10. ſalutare aliquem regem, *pro nominare, appellare.* 1., 10, 9. 11, 2, 2. fratrem. 42, 3, 4
Samnites Pyrrhum evocant contra Rom. 18, 1, 1. Samnites Graeci. 21, 1, 14.
Samothracia. 24, 3, 9. 33, 2, 6.
Sandrocottus Ind. R. 15, 4, 13.
Sanguinaria bella. 29, 3, 3.
Sanguis. magno utriuſque exercitus ſanguine ſuperare aliquem. 22, 7, 6. *ubi* ſanguis, *pro caede.* ſanguine cariora arma. 44, 2, 5.
Sappho Haſdrubalis. 19, 2, 2.
Sardanapalus Aſſyr. R. ultimus. 1, 3, 1. nihil virile habuit, praeter mortem. 1, 3, 5.
Sardi legatos ad Alex mittunt. 12, 13, 1. Sardinia bello a Carthag. petita. 18, 7, 1. 19, 1, 3.
Sardes Lyd. metropolis. 14, 1, 7.
Sarmenta, *pro virgultis & materia viliore.* 2, 6, 19.
Satellites Alex. ex Perſis. 12, 12, 4. ſatellitibus poſt mortem Alex. Caſſander praeficitur. 13, 4, 18. ſatellitum auxilium ad cuſtodiam corp. ſui obtinere. 2, 8, 10.
Satiare. ſatia te ſanguine, cujus inſatiabilis ſemper fuiſti. 1, 8, 13. ſatiatus caede animus conquievit. 12, 6, 5. *Vid. &* ſaturare.
Satio frumenti reperta. 2, 6, 12.
Satisfacere, *eſt tantum facere, quantum irato ſatis ſit ad vindictam.* 15, 3, 9. *Vide Bernecc. ad Sueton. Caeſ.* 73, 4. ſatisfacere ſenatui, *pro defendere ſe.* 32, 2, 3.
Saturare ſe ſuppliciis, contumeliis aliquorum. 12, 12, 6. *Vide &* ſatiare.
Saturnalia. 43, 1, 7.
Saturnia quondam, quae nunc Italia. 43, 1, 8.
Saturnius mons, *a ſede Saturni.* 43, 1, 8.
Saturnus Aborig. R. 43, 1, 5.
Satyrus Heracl. tyrannus. 16 5, 18.
Saucius, *pro ebrio.* 1, 8, 8. mero ſaucius. 24, 8, 1.
Savus. *vide* Sabus.
Saxum mirae altitudinis, quod Hercules non poterat, Alex. capit. 12, 7, 12. & 13.
Scapha piſcatoria Xerxes fugit. 2, 14, 10.
Scelera ſceleribus tegere. 37, 3, 8. ſcelerum materia aurum & argentum. 3, 2, 12.
Sceleſtus in aliqua re. 8, 7.
Sceptra Graecis, quae Latinis haſtae. 43, 3, 5.
Sciens cavendi. 44, 2, 10.
Scientia belli. 2, 4, 17. rei militaris. 25, 5, 4.
L. Scipio *Aſiaticus* cos. 31, 7, 2. Antiochum vincit. 31, 8. 9.
Scipio *Africanus* fratris legatus. 31, 7, 2. ejus vox magnifica. 31, 7, 5. 31, 8, 10. legatus it ad Ptolem. Phyſcon. 38, 8, 12. ſpectacu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

ſtaculo eſt Alexandrinis. 38, 8, 16. moritur. 32, 4, 13.
Scipiones *modo dictorum patres* Hiſpania Poenos expellunt. 44, 5, 11.
Scipionum laus. 31, 7, 1.
Sciſcitari aliquem *pro ex aliquo.* 5, 7, 4. ſciſcitari oracula *pro conſulere.* 2, 11, 8.
Scolopitus Scytha domo pulſus. 2, 4, 1. Cappadociam occupat. 2, 4, 2. trucidatur. 2, 4, 3.
Scomma Brenni. 24, 6, 7. Alex *Zebinae.* 39, 2, 6. Mithridatis. 38, 11, 10.
Scordiſci Galli. 32, 3, 5.
Scortum, *de puero.* 9, 6, 6. 30, 2, 2. ſcortum regium appellata Cleoſis. 12, 7, 11.
Scribere res geſtas regum *praef.* 1, 2.
Scriptor tragoediarum. 3, 6, 12.
Sculpta eſt ancora in gemma. 15, 4, 4.
Sculptura. annulus ejuſdem ſculpturae. 15, 4, 5.
Scurrilis jocus. 24, 6, 5.
Scutum ſuum oſculatur moriens Epaminondas. 6, 8, 12.
Scyllae fabula unde nata. 4, 1, 13.
Scynus inter ſucceſſores Alex. 13, 4, 14.
Scythaeus inter ſucceſſores Alex. 13, 4, 23.
Scythae Aegyptum uſque victores veniunt. 2, 3, 14. Alex. praefectum caedunt. 12, 2, 6. 37, 3, 2. Amaz. auxilio contra Athen. veniunt. 3, 4, 27. ante Mithrid. invicti. 37, 3, 2. Aſiam domant. 2, 3, 15. cum Aegypt. de antiquitate contendunt. 2, 1, 5. cum ſervis ſuis bellum gerunt. 2, 5, 1. Cyrum occidione caedunt. 1, 8, 11. 37, 3, 2. Parthos vincunt. 42, 1, 9. Phrahatem in regnum reſtituunt. 42, 5, 5. Scytharum gloria bellica. 2, 3, 1. mores. 2, 2, 3. paupertas. 9, 2, 7. 9, 2, 18. reges Atheas, Jancyrus; regina Tamyris. *quos omnes vide ſuis locis.* Scythae gens innoxia. 12, 2, 17.
Scythiae ſitus 2, 1, 19.
Secernere. terra ab igne ſecreta. 2, 2, 15. ſecreta ſunt privata beneficia a rebus publicis. 31, 7, 5.
Sectari vitam, *forte, pro ſuſtentare, tolerare.* 27, 2, 9. *vide notas ad eum l.* ſectari luxurioſa convivia & magnificentiam epularum. 11, 10, 1.
Secum. 38, 10, 9. *apud ſe.*
Secunda proelia. 1, 10, 21. ſecundus alicui, non par. 11, 12, 14. ſecundus ab aliquo ſcientia rei militaris. 32, 1, 9. ſecundo favore excipi. 34, 3, 9.
Secundante vento. 26, 3, 4.
Securi inſidiis opportuni. 6, 6, 6. 21, 3, 10.
Securi percuſſi a Philippo Thebani. 9, 4, 7.
Securitas ex victoria naſcitur. 2, 11, 12. 13, 8, 5.
Securitas publica. 18, 3, 18.
Sedare. gliſcentem diſſenſionem haec res ſedavit. 12, 15, 12. ſedatur peſtis. 20, 2, 8.
Sedens, *pro quieto.* 31, 3, 9. *ita Virg. Aen.* 12, 15.
Sedes, *pro tabernaculo.* 2, 11, 15. ſedes *in plur. pro loco habitationis.* 3, 4, 10 *Ita Virg. Aen.* 6, 152. ſedes *pro tumulo dixit quod ibi manſuri eſſent manes.* quae illis ſedes, eadem origo eſt. 2, 6, 4. inquirere ſedes. 3, 4, 10. conſtituere ſedes alicui. 3, 4, 11. ſedibus ſuis expelli. 3, 4, 12. *In his* ſedes *eſt pro loco habitationis.* regni ſedem ſtatuere. 7, 1, 8. ſedes quaerere in Macedonia. 7, 1, 7. ſedes domeſtica. 12, 4, 3. in aliquas ſedes deferri. 16, 3, 7. ſedes novas quaerere. 20, 5, 8. ſedibus aliquos expellere. 20, 5, 7. avitas

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

7. avitas ſedes amittere. 20, 5, 9. ſedes belli Graecia non placet alicui. 31, 5, 3. ſedibus ſuis pelli. 43, 1, 5.
Seditio inter Phrygas. 11, 7, 9. Alex. milites. 12, 11, 5. altera, poſt ipſius mortem. 13, 3, 1. in exercitu Agathoclis. 22, 7, 7. 22, 8, 4. in Aegypto. 27, 1, 6. Macedonum adverſus Antigonum. 28, 3, 11. punitur. 28, 3, 16.
Segniores, *pro ſecurioribus*. 22, 7, 2.
Segnitia. 21, 2, 1.
Segobrigii. 43, 3, 8.
Sejungi, *hoc eſt*, *disjungi*. 4, 1, 18.
Selene Ptolem. fratri in matrimonium data. 39, 3, 4. mox ablata. 39, 4, 2. Grypo nubit. 39, 3, 6.
Seleucia Syriae urbs. 35, 1, 4.
Seleucus *Nicanor, aut Nicator*, ſummus caſtrorum tribunus. 13, 4, 17. bellum cum Antigono gerit. 15, 1, 4. Demetrium capit. 16, 2, 7. Seleuci origo & virtus. 15, 4, 1. poſteri omnes cum anchora in femore nati. 15, 4, 9. cum Lyſimacho comparatio & bellum. 17, 1, 8. victoria. 17, 2, 1. caedes. 17, 2, 4.
Seleucus *Callinicus ſuperioris nepos*. 28, 1, 1. vincitur a Parthis. 41, 4, 12. a Ptol. 27, 2, 5. a fratre ſuo. 27, 2, 13. obit. 27, 3, 13.
Seleucus Demetrii Nicatoris filius, a matre interficitur. 39, 1, 11.
Semel atque iterum. 1, 10, 21. inclinatus ſemel animus. 18, 1, 2.
Semianimis. 6, 8, 11. 12, 13, 9. *Utitur hac voce Virg. Aen.* 11, 635.
Semiramis. 1, 1, 10. res magnas gerit. 1, 2, 5. occiditur a filio. 1, 2, 10.
Semiramis. *ultimus caſus* a Simirami. 36, 2, 1.
Senatus, Athen. ſuperbus. 5, 3, 6. Graeciae, unus & ſupremus ex omnibus lectus. 9, 5, 2. Parthorum Mithrid. Magnum regno pellit. 42, 4, 1. Roman. inſtituitur a Romulo. 43, 3, 2. Spartanorum, legum cuſtos. 3, 3, 2.
Senatus-conſultum Carthag. de non diſcendis literis Graecis. 30, 5, 13.
Senes apud Spart. honoratiſſimi. 3, 3, 9.
Senes in caſu neceſſitatis arma capiunt. 5, 6, 3. 6, 7, 3. ſenibus maxime uſus in militia Alex. 11, 6, 4. 12, 11, 4.
Senſu hominis carere nimia ſagina. 34, 2, 7.
Sententiae in urnam conjectae. 22, 3, 6.
Sentire. Romanorum arma Scythae non ſenſere. 2, 3, 5.
Separatim. 1, 9, 16.
Septem magnates Perſae in caedem magorum conjurant. 1, 9, 19. regem ex ſe ipſis ſorte eligunt. 1, 10, 4. eorum moderatio. 1, 10, 9.
Septentrionalis pars frigidiſſima. 2, 1, 15.
Sepulta ſomno & vino urbs. 43, 4, 7.
Sepultura. 12, 2, 3. *oppoſ.* Τῷ *corpora obruere terra*. ſepultura Parthorum qualis. 41, 3, 6. ſepulturae cura veteribus maxima. 3, 5, 10. ſepulturam ipſam Thebanis vendit Philip. 9, 4, 6. ſepulturae tradere, *pro ſepelire*. 3, 5, 11. 12, 2, 15. ad ſepulturam redimere. 2, 15, 19.
Sequi judicium principum. 1, 10, 10. auctoritatem alicujus. 12, 1, 6. ſequi jus naturae. 21, 1, 2. fortunam inconſultius. 44, 5, 4.
Serena laetitia. 44, 2, 4.
Serere opinionem, *id eſt*, *famam*. 8, 3, 8. olivam. 43, 4, 2.
Series ſaeculorum magna. 44, 2, 7.
Sermo Parthorum qualis. 41, 2, 3. ſermone Graeco res in hiſt. conferre, *pro lingua. praef.* 1. 1. ſermo Lat. *ibid.*
Serpens ingentis magnitudinis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Alex. pater creditus. 11, 11, 3. 12, 16, 2.
Serpit vicinum malum ad aliquos. 31, 3, 3. peſtis ad plures. 36, 2, 13.
Servare fidem. 4, 4, 1. virginitatem in omne aevum. 2, 4, 17. pacem, quam fecere, non niſi ſex annis ſervaverunt. 3, 7, 13. non ſervare jus cognationis. 8, 6, 8. ſervare in aliquo auſpicium dignitatis ſuae. 11, 2, 2. ſervare bene inſtituta. 43, 4, 12. ſervatus per omnes caſus fortuna quadam. 44, 4, 2.
Servi Scytharum cum dominis bellum gerunt. 2, 5, 1. ſervi Laced. ad ſupplementum exercitus manumittuntur. 3, 5, 6. & eadem de cauſa ab Agathocle. 22, 4, 8. ſervi Tyriorum dominos interficiunt. 18, 3, 7. ſervi cujusdam Hiſpani fides, & in tormentis conſtantia. 44, 2, 5. 44, 5, 7. ſervorum exercitus Parthis. 41, 2, 6. ſervis ſuis nubere coguntur Heracl. feminae. 16, 5, 2. ſervi fiunt jure captivitatis. 4, 3, 3.
Servilia ingenia multum inferiora ingenuis. 18, 3, 4. ſervilia verbera. 2, 5, 4.
Servilius Rom. legatus in Africam. 31, 2, 1.
Servire armis, rapinis. 44, 3, 7.
Servitia, *hoc eſt, ſervi*. 13, 6, 3.
Servitus nulla ſub Saturno. 43, 1, 5. ſervitus regia. 8, 1, 3. ſervitus, non pax, quae non ipſis civitatibus convenit. 9, 5, 3. ſervitutis jugum patienter accipere. 11, 14, 8.
Serum auxilium in expectatione infantis erat. 7, 5, 10.
Sexus foemineus a periculis bellorum immunis. 39, 3, 9. veluti ſexum cum matre mutaſſet. 1, 2, 11. virilis ſexus nullus. 1, 4, 7.
Si. caſtigari ſi recuſarent. 18, 6, 4. *quod recuſarent*.
Sibyrtius in diviſ. imp. Alex. Aracoſſos & Gedroſos ſortitur. 13, 4, 22.
Siccare. flumina ab exercitu Xerxis ſiccata. 2, 10, 19.
Sicilia. 3, 7, 16. 4, 1, 1. Italiae vicinä. 4, 1, 16. prius Trinacria & Sicania nominata. 4, 2, 1. bello a Carthag. petitur. 5, 4, 5. Dionyſio paret. 20, 1, 1.
Sicubi. 2, 10, 24.
Siculi legatos ad Alex. mittunt. 12, 13, 1. Pyrrho totius inſulae imperium tradunt. 18, 2, 11. auxilium contra Carthag. a Spartanis petunt. 19, 1, 9.
Sicut erant cruenti ex ſuorum caede. 26, 2, 4. *ſic de praeſenti habitu loquuntur*.
Sicyon Peloponeſi urbs. 13, 5, 10.
Sidon Phoenicum colonia. 18, 3, 4. Sidon Phoenicibus quid ſignificet. *ibid*.
Sidoniae R. Abdalonimus, prius hortulanus. 11, 10, 8.
Significatum eſt. 2, 9, 7.
Signa militaria clade Craſſiana capta remittuntur a Parthis. 42, 5, 12.
Signum pugnae dare. 2, 12, 21. ſignum parcendi dare. 6, 6, 10. ſignum victoriae traditae. *ibid*.
Silei ab Hercule conditi, Alex. ſe dedunt. 12, 9, 2.
Silentium ſacrorum Eleuſiniorum. 5, 1, 1. ſilentio praeterire. 42, 2, 8. ſilentio praetermittere. 43, 1, 2.
Silvam excidere. 1, 6, 4.
Simplex mors. 44, 4, 4.
Simulacrum Jovis aureum infiniti ponderis Antiochiae. 39, 2, 7. ſimul. Panis quale. 43, 13. ſimulacris Deorum quare addantur haſtae. 43, 3, 6.
Simulare infirmitatem. 2, 15, 6.
Simulatione metus, Pacorum vincit Ventidius. 42, 4, 13. pacis decipitur Demetrius *Nicator*. 36, 1, 5.

Since-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Sincerius, *hoc eſt, verius.* 10, 1, 3.
Sine modo. 8, 1, 2. ſine noxa diſcurrit exercitus. 12, 7, 8. ſine reſpectu amicitiae necare al. 12, 10, 8. ſine ullo argumento, *non* ſine omni. 12, 15, 3. *vid. Ind. Nep.* ſine reſpectu pietatis. 18, 4, 8.
Singularis numerus pro plurali. Non is miles erat qui nomen Athenienſium tueretur. 5, 6, 8.
Siris urbs Ital. a Croton. expugnatur. 20, 2, 4.
Sitire ſanguinem. 1, 8, 13.
Situs Delphorum. 24, 6, 8. Maſſiliae. 43, 3, 20.
Sive naufragio. 2, 9, 12. *id eſt*, & naufrag.
Sociari parricidium *dicitur, cum ſocietatem parricidii quidam ineunt.* 10, 1, 6.
Societas. ſocietatis arctiſſimis vinculis junctus alicui. 6, 5, 10. in ſocietatem parricidii aliquem aſſumere. 10, 1, 5.
Sociorum virtute, non imbecillitate, potentia quaerenda. 2, 15, 11. ſocia civitas, *foederata.* 2, 9, 8. ſocia matrimonii & ſpei. 11, 7, 7. ſocius externus. 41, 4, 1.
Sogdiani in diviſ. imp. Alex. Scythaeo ſorte veniunt. 13, 4, 23. bellum cum Bactrianis gerunt. 41, 6, 4. in Sogdianis Bactrianiſque 12 urbes condit Alex. 12, 5, 13.
Sol Deus Perſarum. 1, 10, 5. ſoli Perſae equos ſacratos ferunt *ibid.* ſol ejus regionis toto orbe ardentiſſimus. 36, 3, 5. ſole violento torretur. Africa. 44, 1, 1.
Solatium. ultionis ſolatia. 1, 8, 9.
Solertior divitiarum quaeſtu quam cuſtodia. 9, 8, 5.
Solis ſacerdotium apud Perſas. 10, 2, 4. ſolem orientem qui primus vidiſſet, rex Tyri deſtinatur. 18, 3, 9. ſolis defectio milites Agathoclis terret. 22, 6, 2. ſolibus duobus mundus regi non poteſt. 11, 12, 15.
Solicitatus, *pro illecto.* 9, 1, 1. 23, 1, 10. ſolicitatus in adulterium uxoris alterius. 1, 7, 18. ſolicitare in partes ſuas aliquem. 2, 12, 1. ſolicitatae illecebris beſtiae. 2, 13, 12. ſolicitare aliquem in ſpem pacis, amicitiamque regis. 2, 14, 2. ſolicitare ſuſceptores. 8, 3, 8. ſolicitatus ſpe regni. 8, 6, 6. ſolicitatus paucarum urbium direptione. 9, 1, 1. ſolicitatus in Italiam a Tarentinis. 12, 2, 1. ſolicitare aliquem in ſocietatem armorum. 13, 5, 10. in favorem ſui moderatione. 13, 6, 19. ſolicitata plebs his verbis. 16, 4, 16. in auxilium ſolicitare. 16, 5, 1. ſolicitare in amicitiam aliquem. 18, 5, 8. animos delinimentis. 20, 1, 5. *in bella.* 29, 4, 5. ſolicitatus vacua poſſeſſione. 31, 3, 2. avaritia. 32, 2, 1. ſolicitare ad colloquium. 38, 1, 9.
Solicitus de regno, *adipiſcendo puta.* 1, 10, 6. ſolicitus ne tacendo parum reip. conſuleret. 2, 7, 9.
Solidus, *pro integro.* 30, 4, 3. ſolida navigia. 4, 1, 16. ſolido auro fuſae ſtatuae. 24, 7, 10. ſolidum ex auro ſignum. 39, 2, 5.
Solitudines Scythicae. 38, 7, 8. *hinc illud apud Curt.* 7, 8, 37. ſolitudo patris, *quod uxor & liberi ab eo diſcedunt.* 23, 2, 10.
Solitus. caſtra ſolito magnificentiora. 12, 8, 16.
Sollemnia Cereris ſilentium poſcunt. 5, 1, 1. ſollemnis dies nupt. 21, 4, 2.
Sollertia Eumenis. 14, 2, 13.
Solon Athen. legiſlator. 2, 7, 4. 3, 2, 4. ejus factum memorabile. 2, 7, 9.
Solū finium occupare latius. 38, 4, 7.
Solvere metu. 9, 2, 2. *Virg. Ecl.* 4. Irrita perpetua ſolvent formidine

dine terras. *Rurſus noſter* ſolvi religione jurisjurandi. 3, 3, 12. ſolvere neceſſitate auxiliorum aliquos. 9, 2, 2. ſolvere obſidionem. 9, 2, 10. ſolvi ſacramento. 12, 11, 5. ſolvere aliquem jurejurando. 14, 4, 6. ſolvere libamenta Veneri pro reliqua pudicit. 18, 5, 4. civitatem voto 21, 3, 5. matrimonium. 26, 3, 3.

Soluti mores, *hoc eſt*, *laxi*, *liberi*, *effraenes*. 31, 3, 10. ſoluti religione, *hoc eſt*, *liberati*. 3, 3, 12. ſolutus mero, *ebrius*. 9, 6, 6. ſolutus pons tempeſtatibus. 2, 13, 9. ſolutior libertas, *id eſt*, *major*. 13, 2, 2. ſolutus metu mortis. 14, 2, 5. neglecta omnia & ſoluta apud eos fuere. 34, 2, 2.

Somni cauſa aliquid ſubſternere vetitum pueris Spart. 3, 3, 7. ſomnus aliquem arripit. 11, 13, 1.

Somnium Alex. 12, 10, 3. Aſtyagis. 1, 4, 2. Cambyſis. 1, 9, 4. Catumandi. 43, 5, 6. Cyri. 1, 6, 1. Gaditanorum. 44, 5, 2. Laudices matris Seleuci. 13, 4, 3. Olympiadis. 12, 16, 2. ſomniorum intelligentiam primus Joſeph condidit. 36, 2, 8. ſomnio juſſus eadem aggredi. 1, 6, 1.

Sophene Armeniae regio. 43, 3, 11.

Sophocles Tragoed. ſcriptor. Athen. dux adverſus Spart. 3, 6, 12.

Sopyrion Alex. dux cum exercitu toto deletur a Scythis. 2, 3, 4. 12, 2, 6. 37, 3, 2. *Legendum potius* Zopyrion. *V. Notas*.

Sordes, *pro vili origine*. 13, 2, 11. *ſic* priſtinarum ſordium oblitus. 35, 1, 9.

Sordida militia, *hoc eſt*, *vilis & pudenda*, *verachtlich*. 14, 2, 7. ſordida veſtis ad movendam miſericordiam. 4, 4, 1. ſordidum genus Agathoclis. 22, 1, 1. ſordida initia plerarumque civitatum. 2, 6, 2. Macedonum 6, 9, 6. ſordidum matrimonium. 11, 9, 19. ſordida clientelae pars. 8, 4, 8. *id eſt*, *vilis pars clientum*. a ſordidis initiis ad ſumma creſcere. 2, 6, 1. ſordidum & obſcurum Macedonum nomen. 6, 9, 7.

Soror eadem & uxor. 17, 2, 7. 24, 2, 2. 30, 1, 7. 37, 3, 6. 39, 3, 3. 39, 4, 2.

Sororem ſuam occidit Ptolem. Philipp. 30, 7, 1. Mithridat. 37, 3, 9.

Sors mutata parvulorum. 1, 4, 13. ſortem vitae legere. 1, 6, 6. ſortis hum. aeſtimatione. 1, 13, 10. ſors ſervitutis. 6, 5, 1. ſortis extremae juvenis. 35, 1, 6.

Sorte diviſae provinciae inter Alex. ſucceſſores. 13, 4, 10. *hinc* ſortiri *eſt ſorte conſequi*. 13, 4, 15. 13, 4, 22. ſorte delectus rex inter ludentes. 1, 5, 1. ſorte contingit alicui Occidens. 12, 2, 1. ſorte venit alicui Aegyptus. 13, 4, 10. ſorte evenit alicui Graecia. 13, 5, 8. ſorte ducere, *pro legere*. 21, 3, 5.

Sortiri, *vide paulo ante in* Sorte. ſortiri felicius hoſtem quam cognatos 11, 15, 8. ſortiri Lyciam, *pro regendam accipere*. 13, 4, 15. ſortiri ſedes alicubi. 18, 5, 12. gregariam militiam. 22, 1, 8. matrimonium. 26, 3, 1.

Soſthenes Maced. a Gallis defendit. 24, 5, 12.

Spacos, Cyri nutrix. 1, 4 14.

Sparſi milites ſine inſid. metu. 5, 5, 2.

Sparta, *pro ditione Spart*. 3, 7, 5.

Sparta, Spartani. *vide Laced*.

Spatium in paenitentiam datum. 1, 9, 19. ſpatium conſummando operi quaerere. 2, 15, 6.

in Speciem caſtrorum. 26, 2, 2. ſub ſpecie venationis. 1, 5, 10. ſub ſpecie majeſtatis. 1, 9, 11. ſpeciem praebere captarum matro-

na-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

narum. 2, 8, 2. ſub ſpecie ſororiae ultionis. 17, 3, 4. ſpecie venandi. 38, 3, 8.
Specioſus, *pro pulchro*. ſpecioſus magis quam utilis grex. 14, 6, 3.
Spectaculo digna res, Xerxis ex Graecia fuga. 2, 13, 10. foedum prorſus & miſerandum ſpectaculum. 8, 4, 7. ſpectaculum deforme aliquem reddere. 15, 3, 4.
Speculari, *pro cernere*. 22, 6, 9.
Speculari conſilia alterius, *hoc eſt, explorare*. 11, 2, 4. actus. 31, 2, 1. animos. 21, 6, 1. eventus amiſſi regni. 25, 3, 7.
Spectare ſiderum motus. 1, 1, 9. regnum, theſauros. 13, 1, 8. & 10. ſpectare originem mundi. 20, 4, 3.
Spectata fides, *hoc eſt, nota & probata*. 4, 2, 5. *ita* ſpectata virtus. 3, 6, 12. ſpectata inter bonos moderatio. 1, 1, 1.
Spernere pacem alicujus, *pro nolle accipere leges pacis*. 12, 1, 7.
Spes, *pro fiducia* 4, 5, 5. ſpe aliquem implere. 11, 1, 8. ſpei urbis invidetur. 2, 15, 3. ultra ſpem gerendi patrata bella. 2, 6, 1. in ſpem regni adductus. 3, 1, 1. in ſpem fortunae prioris erigere aliquem. 5, 5, 1. magnae ſpei imperator. 6, 5, 4. ſpem ponere in ope alicujus. 8, 4, 7. ſpes eſt in pedibus, in lacertis. 11, 6, 7. ſpes metum vincit. 11, 9, 3. non eſt magna ſpes ſalutis. 14, 2, 5.
Speus Theſſal. R. 13, 7, 8. *Legendum potius* Hypſeus. *V. Notas*.
Spinambri Graeci, Tarquiniorum conditores. 20, 1, 11.
Spiramenta, *pro poris & meatibus per quos ſpiritus, hoc eſt, ventus, emittitur*. 4, 1, 6. 4, 1, 15.
Spiritus, *pro vento*. 4. ſpiritus majores largiuntur praeſentia quam recordatione ſui patria & penates. 6, 7, 5.
Spoliare regno aliquem. 8, 3, 15. fortunis, vita. 16, 1, 20. 35, 1, 9.
Spondere ſibi tantum de viribus ſuis, de fortuna. 3, 4, 1. ſpondebat ingenium ejus magnum virum 7, 6, 1.
Sponte. gladius ſua ſponte evaginatur. 1, 9, 8.
Spurius Mummius, *vide M.*
Squalor ad movendam miſericordiam. 4, 4, 1.
Stabula, *pro tugurio*. 1, 4, 10.
Stagnare, *pro denſari*. 36, 3, 9. *pro muniri*. 37, 2, 6.
Stare, *pro pugnare*. 5, 4, 12. *ita alicubi Virg.* ſtate viri. ſtant claſſes ex adverſo. 20, 14, 8. ſtare alicunde, *pro cum aliquo facere*. 5, 4, 12.
Statanor in diviſ. imp. Alex Dracas & Areos ſortitur. 13, 4, 22. *Legendum potius* Staſanor. *V. Not.*
Statira Darii filia, Alex. uxor. 12, 10, 9.
Statuae equeſtres. 11, 6, 13.
Statuere de aliquo crudelius, *pro decernere*. 2, 15, 10. 15, 10. *pro ſancire*. 3, 3, 7. pacem. 15, 1, 1. 5, 10, 8. diem ſtatuere. 1, 10, 4. horam. 1, 10, 8. tempus. 16, 4, 9. ſtatuit experiri fortunam maris. 2, 11, 19. ſtatutis conditionibus. 6, 1, 3. ſtatuere alicui legem pacis. 9, 5, 1. ſtatuere alimenta pueris, praemia patribus pro numero fil. 12, 4, 8. ſtatuitur his praefectus. 12, 4, 12. ſtatuere ſedes alicubi. 58, 5, 11. vectigal annuum. 18, 5, 14. exemplum in aliquo. 18, 7, 14. modum nuptiarum ſumptibus. 21, 4, 5. caſtra. 22, 6, 6.
Status urbis mutatus. 5, 8, 8. ſalvo ſtatu terrarum. 11, 12, 15. ſtatus urbis agitatus caſibus diſcordiarum. 18, 6, 10. regum. 42, 4, 15.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Sterilitas in Epiro ob caedem Laudamiae. 28, 3, 7.
Sternere, *hoc eſt, caedere*. 2, 11, 16. *ita Virg. Aen.* 7, 692. *&* 10, 181. *hinc* ſtrati hoſtes, *ſunt caeſi*. 2, 11. 18. ſternere maria pontibus. 2, 10, 24.
Stimuli irarum, *pro cauſis*. 9, 7, 8.
Stimulare. veteri odio regnorum ſtimulante. 30, 1, 4. ſtimulare ſuos in proelium. 30, 4, 8.
Stipatores, *hoc eſt, ſatellites*. 13, 4, 18.
Stipendium, *pro opera, ſervitio*. 2. 4, 18. *pro tributo aut pecunia voluntaria*. 22, 6, 13. *pro vectigali*. 19, 2, 4. pecunia in ſtipendium Perſici belli collata. 3, 6, 4. ſtipendia praebere claſſi *ſociorum*. 5, 2, 8. ſtipendio ſuo inſtruere milites. 5, 9, 9. non annos, ſed ſtipendia alicujus numerare. 12, 11, 5.
Stipendiarii reges. 11, 5, 3,
Stratagema Annibalis. 23, 4, 8. Aſtyagis. 1, 6, 10. Cyri. 1, 8, 5. Demarati. 2, 10, 14. Eumenis. 14, 1, 10. Harpagi. 1, 5, 10. Palanti. 3, 4, 13. Philippi. 8, 2, 3. Piſiſtrati. 2, 8, 2. & 4. Romanorum. 34, 1, 5. Spartanorum. 3, 7, 8. Tamyris. 1, 8, 10. Ventidii. 42, 2, 13.
Straton ſolus Tyriorum in communi dominorum ſtrage a ſervo ſuo conſervatus. 18, 3, 9. mox a caeteris rex creatur. 18, 3, 15. ejus progenies honoratur ab Alex. 18, 3, 19.
Stringere ferrum, *hoc eſt, nudare gladium*. 1, 9, 21. 38, 4, 3.
Struere fraudem. 24, 3, 3.
Studere Perſis, patriae. 6, 3, 4.
Studium, *pro affectu*. 5, 2, 7. *pro cupiditate*. 4, 3, 4. *ita Saluſt. Cat.* 11, 3. ſtudium majoris imperii. 4, 3, 5. ſtudia amicitiarum conciliare. 5, 2, 7. nunquam mediocribus ſtudiis ſuorum exceptus eſt. 5, 4, 18. ſtudia in Perſas. 11, 3, 9. ſtudia literarum acerrima. 12, 16, 7. in ſtudium partium ſuarum aliquem inducere. 14, 1, 5. ſtudium ad frugalitatem provocare. 20, 4, 7.
Studia Aegyptiorum. 2, 4, 3. 36, 2, 7. Gallorum. 24, 4, 3. Pythagorae. 22, 4, 3.
Studioſus apparatibus conviviorum. 8, 9.
Stuprum occaſionem praebet ejiciendae tyrannidis. 2, 1, 9.
Suadere parcimoniam alicui. 3, 2, 10.
Sub ſpecie majeſtatis regum Perſ. perſona occulitur. 1, 9, 1. ſub ſpecie venatoris Harpagi ſervus ad Cyrum commeat. 1, 5, 10. ſub obtentu liberationis. 5, 8, 12. ſub regno Perſarum eſt major pars Aſiae. 6, 1, 1. ſub militia patris. 9, 1, 8. ſub ſpecie inſidiarum interfecti. 12, 7, 2. ſub Ariſtotele doctore crevit. 12, 16, 8. ſub perſona regis ſubjici indignorum imperio. 13, 2, 12. ſub belli comminatione. 17, 3, 20. ſub belli denuntiatione. 18, 6, 1. ſub aliquo turmas equitum ducere, militare, anuli curam habere. 43, 5, 12.
Subdita rogo patris fax nuptiis filiae accenſa. 11, 1, 4.
Subeſſe. ſubeſt bellum. 5, 10, 15.
Subigere, *pro domare*. 2, 1, 17. 7, 3, 1. armis ſubigere. 2, 4, 2. ſubigi ſub jugum. 30, 3, 9.
Subjicere, *pro ſupponere*. 1, 9, 9. aliquem libidini alicujus. 9, 6, 6. ſubjici imperio indignorum. 13, 2, 12.
Subjectũ tali feminae tantum virorum. 1, 3, 3. ſubjecti campi. 2, 14, 2. ſubjectus in officium alicujus, *pro ſubſtituto*. 12, 12, 5. armis ſubjectus *pro ſubacto, ſubjugato*. 43, 3, 2.

Subi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Subire bellum. 11, 4. regiam ſervitutem. 8, 1, 3. fortunam obſidionis. 14, 2, 3. maculam infamiae. 27, 1, 3. periculum. 41, 2, 9.

Sublegere ſenatum, *pro ſupplere*. 3, 2, 2.

Submergere. ſubmerſae profundo terrae. 2, 1, 17.

Subnectere, *pro adnectere, addere*. 14, 1, 11.

Subornare, *pro monere, inſtruere*. 11, 11, 6 in bellum, *pro inſtigare*. 9, 7, 7. 14, 6, 6. in regnum. 39, 2, 1. ſubornat eum ad occupandum alterum. 12, 14, 6.

Subſtituitur dux in locum ejus. 11, 2, 5. ſubſtituere aliquem tutorem alicui. 36, 1, 7.

Subtrahere ſe pugnae. 2, 12, 25. periculo ſubtrahit aliquem equi fuga. 5, 11, 9.

Subvertere. brevis momenti culpa ſubvertit imperium. 6, 3, 8. ſubvertere mores patriae. 12, 5, 2.

Succedaneus alicui. 38, 6, 2.

Succedere, *pro ſe ſubjicere*. 9, 2, 2. ſuccedere in locum. 7, 1, 11. in regnum. 7, 2, 2. regno. 2, 4, 17. 17, 3, 16. ſucceſſio in patrimonium. 3, 4, 8. ſuccedere non numero tantum amiſſorum civium, ſed & dignitati. 3, 5, 7. ſuccedere in jura affinitatis. 7, 3, 9. ſuccedere externae dominationi. 8, 1, 2. *alibi* ſubire ſervitutem. ſucceſſit in locum irae exiſtimatio. 12, 6, 5. ſuccedere ſicut generi, ira & magnitudini patris. 19, 1, 2. Agathocles ſucceſſit magnitudini Dionyſii. 22, 1, 1.

Succenſere aliquid, *pro propter aliquid*. 8, 2, 12.

Succeſſu rerum corrumpuntur animi. 36, 1, 1. ex ſucceſſu continuae felicitatis homines nos eſſe obliviſcimur. 16, 5, 8. continuo totius temporis ſucceſſu. 1, 8, 14.

Succinctus viribus max. gentium, *hoc eſt, ſubnixus*. 6, 1, 2. 35, 1, 9.

Succumbere morti. 14, 6, 11. ſuccumbere vitiis eorum quos armis ſubegeris. 12, 4, 2.

Sudant arbores balſamum. 36, 3, 4.

Suffectus alicui, *hoc eſt, ſubordinatus, in locum alterius electus*. 5, 6, 1. 11, 10, 7.

Sufficere, *pro ſubſtituere in locum alterius, eligere*. 21, 1, 1, 22, 3, 12. 29, 1, 6. ſufficere in loca eorum quibus regnum ademeris novos reges. 11, 10, 7. ſufficere urbi abundantiam rerum, *pro ſuppeditare*. 44, 1, 4.

Suffigi in crucem. 18, 7, 15. ſuffigere patibulo. 22, 7, 8.

Sugambri vincuntur ab Alex. 12, 9, 4.

Suis. nec ſuis pepercit, *id eſt, cognatis*. 11, 5, 1. comitibus ſuis reſponſum, *pro illius*. 11, 11, 11. *reciprocum pro demonſtrat. Vide cap. 5, lib. de Latinit. f. ſuſp.*

Sulphureum ſolum Siculum. 4, 1, 3.

Sulpicius cos. contra Perſeum. 33, 1, 8.

Sumere arma. 2, 4, 5. coronas, unguenta. 9, 4, 1. ſumere veſtem longam. 12, 3, 9. *pro quo paulo ante* aſſumere. ſumere cibum. 12, 8, 6. conſilium ex aliqua re. 14, 1, 3. veſtem lugubrem. 14, 6, 6. ſpatium trium menſium in aliquid. 18, 6, 6. in manus altare. 24, 2, 8. virilem audaciam. 27, 2, 7. venenum. 32, 4, 8.

Summa belli, *hoc eſt, ſummum belli arbitrium*. 1, 6, 8. 13, 6, 11. in ſumma, *pro poſtremo*. 12, 8, 8. 37, 1, 8. ſumma auxiliorum tot millia. 9, 5, 5. ſumma propoſitorum alicujus conſiſtit in eo. 14, 4, 5.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Summa res, *pro ſumma imperii*. ſummae rei aliquem proponere. 6, 2, 4. *Sic* Nepos de ſummis rebus dimicare. 18, 10, 3. *pro de ſumma rerum, de ſumma imperii; adjectivum ſcil. pro ſubſtant. Vide & Ind. Nep.*
Summi impp. *hoc eſt, excellentiſſimi*. 37, 1, 8. *Ita* ſummus augurio, *apud Flor*. 1, 5, 2.
Summittere barbam, *hoc eſt, promittere*. 36, 4, 2. ſummittere ſe alicui. 13, 2, 3.
Summovere bella, *eſt illata tantum reprimere*. 2, 4, 4. 7, 6, 13. 9, 3, 6. hoſtem. 2, 3, 2. 29, 1, 13. *idem. explicat, hoc Flor*. 4, 12, 25. ſummovere aliquem ab Scythia turpi fuga. 2, 3, 2. ſummovere hoſtem pretio, non armis. 6, 1, 6. hoſtem a muris. 2, 10, 2. latrones a rapina, pec. 43, 2, 9.
Sumptus, *pro alimentis*. 42, 5, 10.
Sumptibus nuptiarum decreto Carthag. ſtatutus modus. 21, 4, 5. ſumptus belli. 5, 1, 7. praedarum, *id eſt, ex praedis*. ſumptus. 6, 5, 9. ſumptus deeſt funeri. 6, 8, 6. ſumptum viae dare alicui. 9, 2, 6.
Suniatus, Carthag. patriae proditor. 20, 5, 12.
Super haec, *pro praeter haec*. 4, 5, 3. 9, 4, 5. ſuper amnem condere urbem. 82, 5, 12. ſuper equos ire, conſiſtere, mercari, colloqui. 41, 3, 4.
Superare invidiam amplitudine rerum geſtarum. 1, 2, 5. ſuperari argumentis. 2, 21. ſuperantur culti mores incultae babariae collatione. 2, 2, 14. ſuperari beneficiis ab hoſte. 11, 12, 8. ſuperare Herculis acta. 12, 7, 13.
Superbia Parthorum. 38, 10, 5. ſenatus Athen. 5, 3, 6.
Superbia principum odium parit. 13, 8, 2. 36, 1, 1. & 9. 39, 1, 4.
Supereſſe *pro ſuperſtitem eſſe*. 2, 6, 11. ſupereſt unus ſceleri alicujus. 3, 1, 4. eo proelio ſuperfuit ſolus. 5, 6, 9. ſupereſſe caedibus *pro non una obtruncatum eſſe*. 17, 1, 7.
Supergredi claritatem parentum magnitudine animi. 42, 2, 2. *ſic* & 44, 5, 6.
Supermittere alicui, *pro addere, adfundere*. 12, 14, 9.
Superſtes alicui. 22, 8, 14.
Superſtitionis vis. 7, 2, 10. ſuperſtitionem incutere populo. 9, 7, 11.
Supertegere frondibus. 43, 4, 5.
Supervacaneus. 3, 6, 3.
Supervacanea gratiarum actio ab hoſte. 11, 12, 11.
Supervacuus. 3, 7, 4.
Superveniendum ſecuris & laetis hoſtibus. 2, 11, 12. 13, 8, 5.
Supervenire. 5, 8, 1. 14, 2, 1. 18, 1, 11. 18, 2, 11. *Utitur hoc verbo & Virg. Eclog*. 6. *verſ*. 20. alia legatio ſupervenit. 31, 1, 3. ſupervenit ad bellum. 8, 3, 15.
Supervivere alicui. 28, 3, 3. *utitur hoc verbo Flor*. 2, 2, 14. *ſic & dicunt* ſupereſſe alicui, & ſuperſtitem eſſe alicui. *Vide* ſupereſſe, & ſuperſtes.
Superum mare. 4, 1, 1. 20, 1, 8.
Supplere. quantum juventutis bello intercidat, mulierum foecunditate ſuppleri. 3, 4, 4. ſupplere exercitum junioribus. 12, 11, 4.
Supplementum. 3, 4, 5. 4, 4, 11. 12, 4, 5. 12, 12, 9. in ſupplem. venire. 3, 4, 5.
Supplementi gratia ſervi manumiſſi. 3, 5, 6.
Supponere juvenes in locum mulierum. 7, 3, 6.
Supprimere naves. 2, 9, 13.
Supra humanam potentiam. 2, 16, 1. ſupra humanum modum. 24, 8, 5.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

8, 5. ſupra aetatem regni avidus. 27, 2, 7. 37, 2, 5.
Supremus, in ſupremum, *id eſt, in veſperam*. 31, 2, 3.
Suſcipere dolorem amiſſi exercitus, laetitiam, *pro haurire, percipere*. 12, 1, 5. liberos. *pro generare*. 2, 10, 1. 9, 8, 3. 10, 1, 1. 11, 2, 3. 11, 10, 3. negotium, *eſt in ſe recipere*. 7, 4, 7. bella. 3, 6, 10. virum occidendum. 7, 4, 7. ſuſcepti ex variis matrimoniis. 9, 8, 3. ſuſceptus ab illa puer. 11, 10, 2. ſuſcipere pacis arbitria inter aliquos. 22, 2, 5. impenſas belli. 33, 1, 5. femina liberos ſuſcipit ex aliquo. 37, 1, 4.
Suſceptores, *qui templa facienda ſuſcipiunt & redimunt*. 8, 3, 8.
Suſiana gens in diviſ. imp. Alex. Scyno aſſignatur. 13, 4, 14.
Suſpecta interdum nimia indulgentia. 1, 9, 14. ſuſpectus proditionis. 5, 9, 12.
Suſpenſus, *pro dubio, ambigente*. 33, 1, 6. *pro ſollicito*. 31, 6, 14. ſuſpenſa ora, *hoc eſt, intentae facies, & admiratione defixae*. 5, 4. 10. ſuſpenſo metu. 19, 2, 11.
Suſpicio. falſa ſuſpicione parricidii oppreſſus. 3, 1, 6.
Suſtentare afflictas partes tranſitione ſociorum. 13, 8, 9.
Suſtinere bellum, *pro alere, ſuſtentare*. 5, 2, 10. 30, 4, 7. non armis tantum, ſed & muris. 2, 15, 9. *ubi alia verbi notio*. ſuſtinere oculis turbam hoſtium. 11, 9, 7. ſuſtinere agmen. 12, 9, 10. metum. 20, 1, 3.
Sybaris Cyri in expeditione ſua comes. 1, 6, 3. Perſis praeficitur. 1, 7, 1.
Sybaritani caeteros Graecos Italia pellere nituntur. 20, 2, 3.
Sycion Peloponneſi urbs. 13, 5, 10. *ſcribendum potius* Sicyon. *V. ſup.*
Sylla ſummus imperator. 37, 1, 8.
Symbolus, *pro ſymbolum*. 2, 12, 2.
Syna mons. 36, 2, 14.
Syracuſae obſidentur ab Athen. 4, 4, 5. ab Agathocle. 22, 2, 2. a Carthag. 22, 4, 1. capiuntur a Dionyſ. 21, 4, 1. Syrac. urbs de imperio Siciliae Carthag. aemula. 22, 3, 4.
Syracuſani Catinienſibus imminent. 4, 3, 4. 4, 4, 1. auxilium a Laced. petunt contra Athen. 4, 4, 6. Athen. vincunt. 4, 5, 6. bellum cum Dionyſ. minore gerunt. 21, 2, 4. eumdemque urbe pellunt. 21, 2, 8. denuo. 21, 5, 2.
Syri, qui prius Aſſyrii. 1, 2, 13.
Syri reges a Semirami orti. 26, 2, 1.
Syria occupatur ab Alex. 11, 10, 6. in diviſ. imp. Alex. Laumedonti cedit. 13, 4, 12. in provinciae formam redigitur. 40, 2, 6.
Syria Dea. 36, 2, 2.

T.

Tabellae ligneae. 2, 10, 13. 21, 6, 6.
Tacere de aliqua re, *pro nihil ſcribere*. 43, 1, 1.
Tacito, *pro tacite*. 18, 4, 9.
Taciturnitas, Hiſpanorum. 44, 2, 4. Parthorum. 42, 3, 10.
Tacitus, *pro tacite, ſecreto*. 1, 10, 16. 16, 4, 7. 21, 2, 8. 31, 2, 11. 31, 4, 6. 34, 3, 8.
Taedium conſueſcendi vincit metus religionis. 3, 3, 10.
Tagus Hiſp fl. 44, 3, 1.
Talis aureis in exprobrationem puerilis levitatis donatur Demetrius *Nicanor*. 38, 9, 11.
Tamen, *pro tantum*. 2, 3, 9. *ita Frontin. Strateg*. 1, 1, 4. *& Liv*. 29, 35, 12.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Tamyris Scyth. regina. 1, 8, 2. Cyrum caedit. 1, 8, 11.
Tanais fl. 12, 5, 12.
Tanaus Scyth. R. 1, 1, 6.
Tanto moderatius quam. 2, 10, 11.
Tantum. tantum virorum, *pro tot viris*. 1, 3, 3. tantum bellorum, *pro tot bellis*. 2, 2, 12. tantum animorum, *pro tantos animos*. 13, 5, 13.
Tarentúm occupatur a Partheniis. 3, 4, 11. Tarentini veteres Brunduſium migrant. 3, 4, 12. decipiuntur a Palanto. 3, 4, 13.
Tarentini Laced. propago. 20, 1, 15. auxilia petunt adverſus Bruttios ab Alex. Epirota. 12, 2, 1. adverſus Rom. a Pyrrho. 17, 2, 14.
Tarquinii Thuſcorum populi Theſſalorum ſoboles. 20, 1, 11.
Tarquinius Rom. R. 43, 3, 7.
Tarſus Cilic. urbs. 11, 8, 4.
Tarteſii Hiſpani. 44, 4, 1.
Taurus Aſiae mons. 11, 8, 2. 27, 2, 6.
Taxare, *hoc eſt*, *aeſtimare*. 5, 7, 11.
Taxiles Ind. R. 13, 4, 20.
Tectoſagi propter ſacrilegia peſte vexantur. 3, 9.
Tegere nefanda commenta, *pro occultare*. 21, 4, 2. ſilentio. 41, 3, 8.
Telamon Ajacis pater. 44, 3, 4.
Telegonus Poeoniae princeps. 7, 1, 5. *legendum* potius Pelegonus. *vid. Not.*
Temperamentum, *pro moderatione*. 2, 7, 5. temperamentum coeli non eſſe argumentum vetuſtatis. 1, 1, 10. temperamento aquae ferrum acrius redditur. 44, 3, 8.
Temperantia Annibalis. 32, 4, 14.
Temperare hoſpitum jocos. 7, 3, 4. ita temperare inter tacitam laetitiam & dolorem hoſtium. 9, 4, 3, temperare potum regis. 12, 14, 9.
Temperatus *de regione*. 2, 1, 16. temperatus calor. 44, 1, 1.
Tempeſtas, *pro tempore*. 15, 4, 20. 19, 2, 3. 20, 1, 5. 24, 4, 4. 20, 5, 12. *ita Salluſt. Cat.* 24, 3. *& Jug.* 3, 1. tempeſtas belli. 3, 6, 12. *ita Flor*. 2, 6, 16.
Tempeſtive, *hoſt eſt*, *opportune*. 34, 1, 3.
Templum Delphicum. 2, 12, 8. *plura vide in* D.
Templum ex domo Pythagorae factum. 20, 4, 18. templa Aegypt. a Cambyſe diruta. 1, 9, 2.
Templum quaſi literarum Athenae. 2, 6, 6.
Tempore interjecto, *vide* I. medio. *vide* M. in hoc tempore pro *nunc. Praef*. 6. tempus non eſt ad contrahenda auxilia. 8, 5, 2.
Tendere inſidias alicui. 43, 4, 10.
Tenere, *pro poſſidere*. 2, 6, 14. 2, 9, 2. 15, 1, 5. 43, 1, 17. palmam amicitiae, *hoc eſt*, *principem locum*. 12, 6, 3. tenet me miſeratio alterius, *hoc eſt*, *miſereor ipſius*. 7, 2, 11. teneri nullis legibus. 1, 1, 1. tenere morem veſtis exinde. 1, 2, 3. imperium tot annis. 1, 2, 12. teneri bello *pro detineri*, *occupatum eſſe*. 2, 5, 2. teneri religione quatridui. 2, 9, 9. tenere cacumen montis. 2, 11, 5. quae vos dementia tenet. 2, 12, 3. teneri decem annis in obſidione urbis, *pro detineri*. 3, 4, 3. teneri non potuit quin. *pro tenere ſe non potuit*. 6, 7, 10. teneri conſuetudine mulieris. 12, 4, 2. tenet aliquis nomen regis, alius imperium. 13, 2, 11. tenere regnum. 16, 1, 17. orbem terrarum. 17, 1, 12. teneri clauſum in regia, *pro tenere ſe*. 28, 3, 11. tenere regem devinctum illecebris geminae ſubolis. 30, 1, 3. tenet aliquem inexplebile deſiderium videndi. 31, 8, 4. tenet res aliquem anxium. 43, 2, 10.

Tentare imperium, *hoc eſt, ut Flor.* 2, 17, 4. *dicit experiri.* 4, 2, 6. 4. 3, 5. tentare fortunam. 21, 2, 6.
Tenus. coelo tenus quid extollere 12, 6, 2.
Terere. ne tantus exercitus unius urbis oppugnatione tereretur. 9, 1, 6.
Terga dare, *hoc eſt, fugere.* 12, 1, 11.
Tergiverſantes milites ferro in hoſtem acti. 1, 6, 10.
Terminari oblivione, *hoc eſt, perire obliv.* 22, 5, 14. terminatur apud hunc nec cupiditas, nec fortuna ullo modo. 21, 6, 4.
Termini regni. 1, 2, 7. in terminis Africae & Aegypti condita Alexandria. 21, 6, 4.
Terraemotus in Aſia. 30, 4, 1. in Cherſoneſo. 1, 1. Delphis. 24, 8, 9. in Europa. 30, 4, 1. in Helleſponto. 17, 1, 1. in Phoenicia. 18, 3, 3. in Syria. 40, 2, 1.
Terra obruere mortuos ſuos ſoliti Carthag. 19, 1, 11.
Terrena ſpolia, *hoc eſt, ex hominibus. opponuntur autem divinis & ſacris.* 24, 6, 5.
Terreſtre bellum. 4, 4, 10. proelium. 4, 5, 2. iter. 12, 10, 7.
Terribilior. 12, 6, 13.
Terror nominis Alex. invaſerat univerſum orbem. 12, 13, 2. Gallici nominis. 25, 2, 13.
Terrore nominis ſui plures, quam armis vincit Alex. 11, 6, 15. terror gentium Xerxes. 3, 1, 1.
Teſſerae, *hoc eſt, ſymboli.* 3, 5, 10.
Teſtari *pro affirmare, aſſeverare.* 12, 13, 3. teſtari Deos hominesque. 18, 7, 7.
Teſtamentum Darii *Nothi* Perſ. regis. 5, 11, 2. teſtamento regnum ſuum Rom. donat Attalus. 36, 4, 5. & Ptol. *Apion,* Cyrenarum R. 39, 5, 4.
Teſtimonium induſtriae habere apud poſteros. *Praef.* 6.
Teucer Telamonis. 44, 3, 4.
Texena Agathoclis uxor, ejuſque erga maritum fides & pietas. 23, 2, 6. &c.
Thaleſtris ultima Amaz. regina: 2, 4, 33. ad Alex. prolis quaerendae cauſa proficiſcitur. 2, 4, 33. 12, 3, 5. 42, 3, 9.
Thara Parthorum vicus. 11, 15, 1.
Thebae Athen. exulum receptaculum. 5, 9, 4. antiquae ſeveritatis urbs. 7, 5, 3. diruuntur ab Alex. 11, 4, 7.
Thebani bellum gerunt cum Athen. 3, 6, 10. cum Laced. 6, 4, 3. 6, 6, 7. cum Philippo. 9, 3, 5. cum Phocenſ. 8, 1, 9. Thebani Laced. aemuli. 8, 4, 9. ſervitutis Graeciae cauſa. 8, 1, 4. Boeoticum imperium tempore Perſici belli amittunt. 3, 6, 10. cum Epaminonda omnem virtutem & potentiam perdunt. 6, 8, 1.
Themiſcyrei campi. 2, 4, 2.
Themiſtocles clarus pugna Marathonia. 2, 9, 15. Athen. dux. 2, 11, 1. Jonas ab hoſtibus avertit. *ibid.* oraculum interpretatur. 2, 12, 14. Xerxem ſpecie benevolentiae decipit. 2, 12, 9. 2, 13, 6. primam belli laudem adipiſcitur. 2, 14, 11. Laced. ludificatur. 2, 15, 4. a civibus ingenti gaudio excipitur. 2, 15, 12.
Theodotus 1000 Bactrianarum urbium R. 41, 4, 6.
Theramene inſula. 13, 7, 2. apud Theramenen nova inſula emergit. 30, 4, 1. *ſed verum nomen inſulae eſt* Thera. *vid. Not. ad.* 13, 7, 2.
Theramenes unus ex 30. Athen. tyrann. propter clementiae & moderationis ſtudium a collegis interficitur. 5, 9, 2.
Theraſia inſula vicina Theramenae. 30, 4, 1.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Thermodoon fl. Cappadociae. 2, 4, 2.
Thermopylae. 2, 11, 2. 8, 2, 8. 8, 4, 12.
Theſaurus. in theſauris ſunt tot millia talentum. 13, 1, 9.
Theſeus Hippolyten Amaz. capit. 2, 4, 22. Athen. R. 2, 6, 15.
Theſpienſes. 11, 3, 8.
Theſpiae incenduntur a Xerxe. 2, 12, 11.
Theſſali Phocenſes odio habent. 8, 4, 5. & contra eos Philippum ducem eligunt. 8, 2, 1. Tarquinios condunt. 20, 1, 11. Demetrii morte exultantes, compeſcuntur ab Antigono. 28, 3, 14.
Theſſalia a Philippo ſubigitur. 7, 6, 8. Theſſ. auraria. 8, 3, 12.
Theſſalicus equitatus. 7, 6, 8.
Theſſalonica urbs Maced. 25, 3, 7.
Theſſalonice Philippi Aridaei filia. 14, 6, 4. Caſſandro nubit. 14, 6, 13. interficitur a filio. 16, 1, 1.
Theſſalorus Brenni dux. 24, 7, 2.
Theſſalus medicus Alex. venenum propinat. 12, 13, 7.
Theſſalus, *nomen gentile eſt, & nomen ejus proprium fuit* Medius. *V. Not.*
Thogarii bellum cum Parthis gerunt. 42, 2, 2.
Thraces aſſidui Maced. hoſtes. 7, 2, 6. ſub ditione Maced. 11, 1, 6. in exercitu Alex. 11, 9, 4.
Thracia a Dario ſubigitur. 7, 3, 1. in diviſ. imp. Alex. Lyſimacho datur. 13, 4, 16. Thraciae argenti fodinae. 8, 3, 15.
Thraſybulus pro patria pugnat. 5, 9, 6. tyrannos Athen. vincit. 5, 9, 10. iterum. 5, 9, 15. populum inclamat, & libertatis admonet. 5, 10, 1.
Thurii Alex. Epir. corpus publice redemptum ſepeliunt. 12, 2, 15.
Thurini a Philoctete conditi. 20, 1, 16.
Tiara, *pro pileo alto & turrito; non illo regio, ſed vulgari.* 1, 2, 3. *Vide Paſchal. de Coron. lib. 10. cap. 1. & 2.*
Tigranes Armen. R. 38, 3, 4. ſocietatem cum Mithrid. init adverſus Rom. 38, 3, 9. Syriae R. fit. 40, 1, 5. a Lucullo vincitur. 4, 2, 3.
Tigris fl. 42, 3, 11.
Timendus hoſtibus. 13, 6, 20.
Timentes etiam falſa pro veris habent. 31, 1, 9.
Timere de fide alicujus. 1, 10, 20.
Tiſſafernes Lyd. praefectus Laced. amicus. 5, 1, 7. ab Alcib. perſuaſus maligne cum iis agit. 5, 2, 14. amovetur praefectura. 5, 5, 1.
Tiſſafernes Artaxerxis praefectus. 6, 1, 2. removetur. 6, 1, 7.
Titanes bellum cum Diis gerunt. 44, 4, 1.
Titulus, *pro praetextu.* 5, 1, 8. 15, 4, 13. 30, 3, 7. *pro nomine.* 12, 11, 2. titulo officii, *hoc eſt; ſpecie officii.* 9, 7, 10. transfugae titulo Babyl. proficiſci. 1, 10, 16. magis in titulum imperii quam in victoriae praemium tributum imponere. 2, 3, 15. ex indicio titulorum ſepulturae tradi. 3, 5, 11. *ubi* tituli *dicuntur quae deligata fuerunt brachiis occiſorum, ut inde, quorum cadavera eſſent, agnoſceretur.* titulum libertatis in ſervitutem vertere. 15, 4, 13. titulus pacis. 22, 3, 4. titulo ferendi ſociis auxilii. 30, 3, 6. titulus belli honeſtus. 35, 1, 2.
Tleptolemus in diviſ. imp. Alex. Perſas ſortitur. 13, 4, 23.
Tolerare vitam. 43, 3, 11.
Toloſa Tectoſagorum patria. 32, 3, 9. Toloſanum aurum. *ibid.*
Tonans ac fulminans ab occaſu procella. 29, 3, 1. tonare bello. 32, 4, 10.
Torrens fretum, *hoc eſt, impetuoſum & tempeſtuoſum.* 4, 1, 9. torrens & rapidus curſus amnium. 44, 1, 7.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Torretur Africa violento ſole. 44, 1, 1.

Tot numero filii. 10, 17.

Toties rebellare, *pro ſaepius*. 11, 4, 10.

Totus in laetit. effuſus. 12, 13, 7. *vid. Ind. Nep.* non in totum. 32, 1, 9.

Totis caſtris, *pro in totis, aut per tota.* 2, 11, 16. 12, 4, 1. *ſimilis locutio in Virg. Aen.* 10, 356. *& Tacit.* 2, 21, 5. *& alibi ſaepius. alibi* univerſis caſtris.

Tractare bella artibus aperte, *hoc eſt, adminiſtrare.* 9, 8, 12. 22, 5. *ita* imperium. 1, 2, 1. *&* regna. 2, 4, 20. lanam. 1, 3, 3. vulnera *pro contrectare.* 12, 6, 8. rem in ſenatu. 16, 4, 2. de redimendo filio. 31, 7, 7. de Aſia. 37, 3, 4. tractare aliquem crudeliter. 42, 1, 4.

Tractus, *pro regione.* 20, 1, 14. 7, 3, 1.

Tradere epulandum, *pro apponere ep.* 1, 5, 6, in matrimonium, *hoc eſt, nuptum dare.* 38, 1, 4. 38, 3, 3. ſepulturae, *pro ſepelire.* 3, 5, 11. 12, 2, 15. tradere alicui exercitum. 1, 6, 9. 2, 13, 4. ducibus milites perducendos. 2, 13, 8. tradere victoriam. 6, 6, 10. aliquem ſupplicio olim deſtinato. 8, 3, 11. tradiderunt ei omnia vectigalia redituſque ſuos. 11, 32. tradere ſe cum magno auri pondere. 11, 10, 4. *pro dedere.* traditur alicui cuſtodia pecuniae. 13, 4, 5. tradi ſupplicio. 13, 4, 8. tradere alicui provinciam *pro deducere in provinc.* 13, 4, 11. traditur alicui cura claſſis. 13, 6, 16. tradere hominibus uſum apium & mellis. 13, 7, 10. tradere ſe victori. 14, 6, 5. 22, 8, 3. tradere aliquem in cuſtodiam. 16, 2, 4. tradere ſe in ſervitutem. 16, 4, 16. tradere aliquem alicui nuptum. 7, 2, 5. tradere uxorem. 17, 3, 6. aliquem ſupplicio. 28, 3, 16. ſe luxuriae. 30, 1, 2. tradere aliquem alicujus fidei poſtremis precibus. 31, 1, 2. mandata ſenatus alicui. 31, 4, 5. ſe fabricae artis aerariae. 26, 4, 4. ſe alicui in matrimonium. 38, 1, 4. ſe in poteſtatem alicujus. 42, 4, 3.

Traductus per ora civitatium. 36, 1, 5. traductus legibus ad cultiorem vitae uſum. 44, 5, 7.

Tragoediarum ſcriptor, dux belli. 3, 6, 12.

Trahere limum, *pro agere, ſecum ducere.* 2, 1, 20. *ita apud Curt.* 3, 1, 3. *pro abducere.* 2, 4, 1. *pro conſequi.* 2, 7, 5. *pro extrahere*; 2, 11, 17. ſtipendia, *proinde derivare.* 12, 4, 9. trahere parem gratiam ab utriſque. 2, 7, 5. communia civitatium auxilia ad vires ſuas. 3, 2, 3. traxit quasdam civitates ad Philippum metus belli. 9, 3, 8. trahit inde originem gens. 11, 4, 5. trahere ſtipendia patrum. 12, 14, 9. captivos aliquos trahere in triumphi modum per ora civium. 16, 5, 5. aegrum ſpiritum trahere. 28, 3, 3: ſuſpenſam omnium expectationem in favorem ſui. 33, 1, 4.

Trajicere *neutraliter, pro ſuperare, tranſire flumen aut mare.* 2, 13, 10. 8, 3, 6. 23, 1, 17. 31, 7, 4. *active, ut* trajicere copias 1, 8, 4. 20, 1, 1. exercitum. 18, 2, 12. 20, 5, 1. 29, 4, 1. *eſt cum exercitu mare aut fluvium ſuperare.* trajicere pecora, *eſt transferre, in ein andere weyde ſchlagen.* 8, 5, 7. tr. aliquem gladio, *hoc eſt, transfigere, transverberare.* 3, 1, 8. trajectus ſagitta. 12, 9, 12.

Transferre bellum a mari in terras. 4, 4, 3. in aliam gentem. 7, 6, 7. transferre in ſe vincula, *hoc eſt, ſuccedere in vincula loco alterius.* 2, 15, 20. transferre ſe a bello terreſtri in navale. 4, 4, 10. copias in aliquem reg. 2, 14, 3. tranſlatum bellum in Siciliam. 3, 7, 16.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

transferre arma ad al. 5,1,8. transfertur reſp *vel* imperium ad ſenatum. 5, 3, 2. & 5. transfert ſe victoria eo, unde ille ſtat. 5, 4, 12. transferre populos & urbes. 8, 5, 7. populos aliquo. 12, 5, 12. adminiſtrationem regni in aliquem. 14, 5, 3. ultionem ad liberos. 16, 1, 16. bellum alio. 29, 2, 8. in mare proelium. 32, 4, 6. ſigna ad aliquem. 35, 2, 4. conſilia ad inſidias. 39, 1, 9.
Tranſalpina Gallia. 38, 4, 9.
Tranſcendere montem. 11, 8, 2.
Tranſire, *pro perfugere*. 1, 5, 9. flumen, *pro trajicere*. 1, 8, 2. tranſire in leges eorum quos viceris. 12, 3, 8. in morem alicujus gentis. 12, 12, 1. tranſire ad aliquem. *parere alicui, imperium alicujus agnoſcere*. 14, 5, 10. 27, 2, 3.
Tranſitio, *pro defectione ab uno ad alterum*. 1, 5, 9. *ſic* tranſitione militum deſtitutus. 26, 2, 10.
Tranſitus, *pro itinere pervio*. 4, 1, 8. tranſitu prohibere. 1, 8, 2.
Transponere exercitum in Italiam. 23, 3, 8.
Triballi. Philippum vulnerant. 9, 3, 2. ſuperantur a Gallis. 25, 1, 3.
Tribunatus ſummus caſtrorum. 13, 4, 17.
Tribus, *improprie pro quavis hominum collecta multitudine*. 13, 3, 1.
Tributa in patrocinium ſcelerum remiſſa. 1, 9, 12. 21, 1, 4.
Tributaria neceſſitas, *pro inopia ex tributi penſione*. 32, 2, 1. tributariae civitates deficiunt, ab Athen. 5, 2, 3. 5, 7, 3. a Carthag. 22, 7, 3. a Cyro. 1, 7, 2.
Tributum imponere, *plane reſpondet illi noſtro*, *aufflegen*, *imperare*. 2, 3, 15. tributum deſcribere Graeciae in tutelam claſſis. 16, 3, 9.
Tridentum Ital. urbs a Gallis condita. 20, 5, 8.
Triginta Athen. rectores, in tyrann. degenerant. 5, 8, 9.
Trina bella, *pro tribus*. 41, 1, 7.
Trinacria, quae jam Sicilia. 4, 2, 1.
Triptolemus frugum repertor. 2, 6, 12.
Tripudianti ſimilis. *tripudium eſt, interprete Liv.* 1, 20, 8. *ſolemnis ſaltatus*. 11, 5, 10.
Trivium. in trivio docere pueros. 21, 5, 8.
Triumphus. de ſe ipſo triumphum ducere. 14, 4, 16.
Triumphatus, *proprie eſt, de quo triumphatum eſt*. 2, 15, 15. triumphatus, *pro devicto*. 41, 1, 5.
Triumphatum apud Carthag. 19, 1, 7.
Troas Olymp. ſoror. 7, 6, 13.
Trogus Pompejus priſcae eloquentiae vir, totius orbis hiſtorias 44 libris ſcripſit. *Praef*. 1. Salluſtium & Liv. reprehendit. 38, 3, 19. Trogi genus. 43, 5, 13.
Troja a Graecis expugnatur. 43, 1, 17. Trojae fatum Herculis ſagittae. 20, 1, 16. Trojae ruina optabilis. 31, 8, 3.
Trojani Romanorum conditores. 28, 1, 6. & Venetorum. 20, 1, 8. Trojanum bellum. 2, 4, 3. Trojanus equus. 20, 2 1.
Tryphaena Grypi uxor. 39, 2, 3. ſororem interfici curat. 39, 2, 14. ab ejus marito rurſus occiditur. 39, 3, 17.
Tryphon occupatum ſcelere regnum cum vita amittit. 36, 1, 7. Tryphon. 38, 9, 3. 39, 1, 4.
Tuendus. 2, 12, 19. 11, 10, 13. 25, 1, 2. 29, 4, 7.
Tueri nomen Athenienſ. *hoc eſt, gerere ſe pro fama & gloria Athen*. 5, 6, 9. terminos regni. 1, 2, 8. tueri advenas, *alere*. 2, 1, 6. *vide & Ind. Nep.* tueri memoriam alicujus, *ut eum alteri praeferas*. 12, 6, 3. tueri ſe moenibus urbis. 13, 5, 8.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Tumor, *pro ſuperbia.* 11, 11, 12.
Tumulus Ephaeſtionis ſumptuoſiſſimus. 12, 12, 12.
Tumultus. 2, 11, 16. belli. 32, 3, 11.
Tunc, *particula, uſitata admodum Juſtino, & interdum impertinenter, ut* 36, 3, 9. 36, 4, 5.
Turba. feminarum. 1, 2, 11. hominum, virorum. 11, 13, 10. querelarum. 32, 2, 3. cum mediocri turba populariem venit in Italiam. 43, 1, 6.
Turbatus adverſo proelio. 5, 1, 4. turbatus Macedoniae ſtatus. 14, 3, 8.
Turnus. 43, 1, 19.
Tuſci Lyd. ſoboles. 20, 1, 7. a Gallis pulſi. 20, 5, 8. Rhaetos condunt. 20, 5, 9.
Tuta vita periculoſo regno potior. 39, 4, 5.
Tutela. committere alicui tutelam filiorum. 4, 2, 5. tutela claſſis. 16, 3, 9.
Tutior religione, quam armis. 11, 7, 14.
Tutior ab hoſtibus, quam a filiis. 10, 1, 3. tutus adverſus hoſtes. *ibid*
Tutor Aegyptii regis Romanus. 30, 3, 4. tutores Arrybae publice conſtituti. 17, 3, 10. tutores regis Syriae pupillum occidunt. 34, 3, 9.
Tutrix filiorum mater. 28, 1, 1.
Tyberis. 43, 3, 7.
Tympanum ſignum pugnae apud Parth. 41, 2, 12.
Tympanum, *pro inſtrumento muſico.* 30, 1, 9.
Tyrannus Athen. primus Piſiſtratus. 3, 8, 6. tyranni Athenis triginta. 5, 8, 8. decem. 5, 10, 5. tyrannorum feraciſſima Sicilia. 4, 2, 3. tyrannidis apud Heracl. origo. 16, 4, 1. tyrannidem occupare. 2, 8, 6. & 10. tyrannorum nomina inviſa. 21, 5, 9.
Tyrannicidia. 2, 9, 1. 16, 5, 15. 26, 1, 13.
Tyridates Parth. R. ad Caeſ. profugit. 42, 5, 6.
Tyrocinii rudimenta deponere. 9, 1, 10. *vide etiam* Ponere *&* Rudimenta. *ita Livius.* 45, 37, 3.
Tyrtaeus poëta pede claudus Laced. dux. 3, 5, 5. Meſſenios debellat. 3, 5, 15.
Tyrus urbs auctor Carthag. 18, 5, 14. 21, 6, 2. occupatur ab Alex. 11, 10, 14. Tyrus vetus. 11, 10, 1.
Tyri vetuſtas. 18, 3, 5.
Tyrii Phoenicum propago. 18, 3, 2. a ſervis ſuis ad internecionem caeduntur. 18, 3, 7. ab Alex. quaſi denuo conditi 18, 4, 1.
Tyrii templi religio. 39, 1, 10.

V.

VAcare. nullus locus urbis a crudelitate tyranni vacat. 16, 16, 5. 6. vacans Aſiae poſſeſſio. 27, 3, 1. regnum vacans. 42, 4, 2.
Vacatio tributi & militiae Perſis a magis conceditur. 1, 9, 12. praeter vacationem militiae omnium rerum immunitas Maced. ab Alex. conced. 11, 1, 10. vacationem quinquennii civitatibus ſuis concedit Mithrid. 38, 3, 16.
Vadere obviam alicui. 11, 12, 15.
Valere. valet apud al. plus prior offenſa quam recentia benef. 5, 5, 5.
Valerius Laevinus. *vide.* L.
Valetudo major, *hoc eſt, morbus comitialis.* 13, 2, 11.
Valetudo oculorum ex nimia luxuria. 21, 2, 1.
Valetudine Aridaei abutitur uxor. 14, 5, 2. *in his omnibus* valetudo *dicitur pro valetudine adverſa, nec aliter.* 21, 2, 1.
Vallum, *pro caſtris.* 12, 4, 6.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Vallum reſcindere, *alii dicunt caedere.* 13, 5, 13.

Varia victoria, *hoc eſt, dubia.* 2, 5, 1. 3, 6, 9. 4, 2, 6. 19, 1, 9. 44, 2, 7. varia proeliorumfortuna. 3, 7, 12.

Variante fortuna. 10, 3, 8. victoria. 9, 1, 3.

Variata genera arborum pro regionum conditione. 2, 1, 12. variato reſponſo. 8, 4, 12.

Varietate rerum miranda res. 2, 13, 10. *Cicero.* 6, 2. *ad fam.* majore in varietate verſata eſt tua cauſſa. *Noſter* magis varietate fortunae conſumpti quam victi. 5, 1, 10. admirabili rerum varietate priſtinarum ſordium oblitus. 35, 1, 9.

Ubera praebere, *pro lactare.* 1, 4, 10. per ubera materna deprecari. 16, 1, 1. *ita apud Ovid. Metamorph.* 10. *fab.* 10.

Inſtat anus, canoſque ſuos & inania nudans
Ubera, per cunas alimentaque prima preatur.

Uberrima aeris & plumbi, *itemque* minio regio. 44, 3, 4.

Ubi, *pro quod.* 10, 1, 6.

Vectari equis. 41, 3, 4.

Vectigal annuum Carthag. pro ſolo urbis pendunt. 18, 5, 14. 19, 1, 5. remittitur. 19, 2, 4. *ſed hic* ſtipendium *vocatur.*

Vectigale, *quod vectigal, id eſt, tributum pendit.* 2, 3, 14. vectigale alicui. 2, 3, 17.

Vehere, *pro vehi.* 11, 7, 13. *Ita Sueton. Domit.* 11, 3. *Quadrigar. in* 6. *non* vehere *pro vehi; ſed modo participium* vehens *ſignificatione paßiva poſuit.* vehitur illuc mare toto undarum onere. 4, 1, 1. vehunt amnes aurum. 44, 1, 7.

Vel, *pro ſaltem, minimum,* ſi non militibus, vel ipſe ſibi parcat. 32, 8, 16.

Velle. urbi conſultum eſſe velle. 18, 6, 4.

Velut, *ſaepe metaphoram notat.* velut conſpiratione quadam 7, 6, 4. velut medela quaedam. 11, 1, 7.

Venationis commoda. 37, 2, 9.

Venatorio habitu literae arcanae ad Cyrum deferuntur. 1, 5, 10.

Venatus, *pro venatione.* 41, 3, 3.

Vendere ſub corona. *vide* C. vendere alicui victoriam carius. 5, 5, 6. vendere ſepulturam interfectorum. 9, 4, 6.

Venditabat hanc operam civibus ſuis, *hoc eſt, imputabat, jactabat apud cives ſuos, ſua opera id factum.* 5, 3, 1. venditatione gloriae ſuae tantarum urb. faſtidium agitat. 8, 4, 10. venditare ſe omnibus. 17, 2, 12.

Venditare, *pro prodere, & vendere.* 21, 6, 7.

Venenum in mucronibus ſagittarum. 12, 10, 2. venenum in remedium malorum datum. 15, 3, 6. veneni quo Alex. periit violentia. 12, 14, 7. veneno perit Alex. 12, 14, 6. Annibal. 31, 4, 12. Calliſthenes. 15, 3, 6. Philopoemenes. 32, 1, 11.

Veneratio formae. *vide* F.

Veneti Trojan. progenies. 20, 1, 8.

Venia. dementiae venia aliquid facere, dicere. 2, 7, 9. veniam belli polliceri, *pro polliceri bellum ſe non illaturum.* 8, 4, 11. orare veniam ſepulturae, *id eſt, gratiam.* 11, 15, 21. nulla venia illi eſt dilationis. 17, 2, 14.

Venire in auxilium alicujus. 2, 12, 1. 12, 9, 11. in poteſtatem. 11, 10, 3. in ſupplementum. 3, 4, 5. in contemptum finitimorum. 39, 5, 5.

Venire, *de imperio dictum, pro devolvi.* 1, 4, 7.

Ventidius Parthos vincit. 42, 4, 16.

Vento concipientes equae. 44, 3, 1.

Venti aſſidui in Gallia. 44, 1, 4. & Sicilia. 4, 1, 2.

Ver ſacrum. 24, 4, 1. *vide Livium.* 34, 43, 1.

Verbum. in verba alicujus jurejurando obſtringi. 14, 4, 3.

Vececundia Demetrii. 12, 2, 4. verecundia prioris amicitiae. 14, 4, 21.

Vergamum Ital. urbs a Gallis condita. 20, 5, 8.

Verona a Gallis condita. 20, 5, 8.

Verſificatores apud Athen. magno in pretio. 6, 9, 4.

Verſari in his cogitationibus. 38, 1, 1.

Vertere, *pro convertere.* 9, 2, 13. vertere deſperationem in virtutem. 2, 13, 6. vertere aes ſtatuae in aculeos ſagittarum. 9, 2, 13. contemptum hoſtis vertere in admirationem. 11, 3, 4. vertere terga. 11, 6, 11. vertere ferrum ab hoſtili bello in civilem ſang. 13, 6, 17. inſidias in inſidiatores. 13, 8, 6. 16, 4, 18. preces in iram. 14, 4, 9. favorem ſui in odium. 14, 7, 1. titulum libertatis in ſervitutem. 15, 4, 13. arma in ſemetipſos. 15, 4, 23. odium in miſericordiam. 17, 3, 21. admiratio vertitur in contemptum. 22, 6, 11. verſa in aliquem invidia temere commiſſi proelii. 22, 8, 8. vertere iter Delphos. 24, 6, 5. iram in aliquem. 9, 6, 8. arma in aliquem. 27, 2, 11.

Verti, *pro verſari, eſſe*, 14, 1, 7.

Verti in fugam. 2, 12, 26. 15, 4, 22. 39, 2, 7. furorem. 26, 2, 4. iram, poenitentiam. 12, 6, 7. timorem. 26, 2, 4. vertitur imitatio in luxuriam. 3, 3, 6. non in timorem, ſed in furorem verti. 26, 2, 2. vertuntur omnium animi in aliquem. 26, 3, 6. verti in miſericordiam naufragii repentina animorum mutatione. 27, 2, 3. ex dolore in furorem. 42, 4, 11.

Veſci, *cum accuſativo.* 2, 6, 5. 44, 4, 7. *ita apud Salluſt. incert.* 6, 14. *& Plin.* 10. 38, *f. ſimilia in Plauto. Pſeud. & Rudent.* qui id quod amat caret. *ita* uti aquam *in l.* 1. *ff. de fonte.* nihil egere *Cenſorin. in praefat. ad Q. Caerellium.*

Veſtigium, *pro ſigno, indicio.* 16, 1, 3. veſtigia Graeci moris oſtentant urbes. 30, 1, 6. in veſtigia majorum intenti. 29, 1, 8. per eadem veſtigia, qua veneris, patriam repetere. 32, 3, 7. veſtigia alicujus inſequi. 32, 3, 14. etiam per veſtigia feminarum, favor nominis Alex. quaeritur. 14, 1, 8.

Veſtis Aſſyriorum. 1, 2, 3. Parthorum. 41, 2, 4. Scytharum. 2, 2, 8. veſtis nulla Lucanorum pueris. 23, 1, 8. tantum una toto anno juvenibus Spart. 3, 3, 5.

Veto. vetat utroſque bellum parare. 8, 4, 11.

Veterum indicia de rebus Siculis. 4, 1, 8. & 13. & 16.

Vexari. 12, 14, 3. 17, 1, 3. 18, 2, 11. 18, 3, 3. 22, 3, 2. 42, 1, 6. 24, 5, 5. *de vi hujus verbi vide eleganter diſſerentem Agellium, ſive is A. Gellius eſt, lib.* 2. *cap.* 6. vexari ſtupris contumeliiſque. 11, 4, 3. bellis aliquorum. 18. 2, 11. terrae motu. 18, 3, 3. peſte, ſeditionibus. 20, 2, 4. diſcordia inteſtina. 28, 3, 7.

Vexatio, *pro labore. ſur ihre bemuhung.* 42, 1, 4.

Vexores Aegypt. R. 1, 1, 6. bellum indicit Scythis. 2, 3, 1.

Via, *pro ratione, ut* invenire viam. 1, 10, 13. 22, 4, 3. aggredi eandem viam crudelitatis. 5, 10, 5. eadem via tyrannidem invadere. 16, 5, 18.

Vice. verſa vice. 6, 5, 10. 13, 1, 7.

vices alicujus excipere. 11, 5, 7. vicem ſuam dolere. 28, 4, 4.
Vicentia Ital. urbs a Gallis condita. 20, 5, 8.
Vicinalia bella. 41, 1, 8.
Victima. ut pacis victimae trucidantur. 5, 10, 9. ultima perfidorum victima. 14, 4, 13.
Victoria inſperata ſperata quandoque certior. 20, 5, 3. victoria proxima inſtrumentum ſequentis. 1, 1, 8. 15, 4, 11. victoria ſecuros facit. 13, 8, 5.
Victoria Graeciae, *hoc eſt, de Graecia. vocabulum enim medium eſt, & tam de victis quam victoribus dici poteſt, ſicut alia non pauca.* 5, 4, 17. victoriam facilem hoſtibus dare, *id eſt, ita ſe gerere ut hoſtes facile vincere poſſint.* 2, 4, 22. victoria varia eſt aliquibus. 2, 5, 3. victoria fuit Lacedaemoniorum. 3, 5, 15. 6, 7, 11. victoria varia fuit. 3, 6, 8. diu victoria varia dimicatum. 4, 2, 6. victoria penes aliquos eſt. 5, 4, 1. victoriam tradere. 6, 6, 10. bellorum victoriae. 7, 6, 5. 11, 11, 10. victoria univerſarum terrarum. 12, 16, 6. victoriae majorem gloriam quam laetitiam habere. 18, 1, 7. victoria clementer utitur Antigonus. 25, 5, 3.
Victoria Dea. 39, 2, 5.
Videre per ſomnum, *pro ſomniare.* 1, 4, 1. per quietem, *pro eodem.* 1, 9, 4. 44, 5, 6. videre, *pro conſiderare, expendere.* 1, 6, 11.
Videri *videtur*, πλεονάζειν. 2, 4, 27. videri, *pro eſſe.* 29, 3, 36. 2, 8.
Viduitas. 3, 4, 3.
Viginti. ad viginti annos pervenire. 8, 6, 7. *pro ad vigeſimum.*
Vile eſt paternum nomen apud filios. 10, 1, 7.
Vincere bella. 41, 1, 8. vincendo fatigati Laced. occumbunt. 2, 11, 18. vincere aliquem jure materno. 2, 10. 8. vincere aliquem conſilio, *perſuadere alicui.* 2, 13, 7. taedium conſueſcendi vincit metus. 3, 3, 10. vinci pecunia. 6, 2, 12. vinci ſcelere ſacrilegii ab aliquo. 8, 3. 2. victi neceſſitate. 8, 5, 3. vincere omnes gloria. 12, 1, 10. vicit alicujus ſententia. 13, 2, 14. victus alicujus precibus, minis. 18, 5, 6. vicit ſtella cometes fulgore ſui nitorem ſolis, 37, 2, 3. vincere bella longinqua. 41, 1, 8. vincere crudelitatem torquentium ſerena laetitia. 44, 2, 4.
Vinci interdum, quam viciſſe melius. 4, 3, 2.
Vincere legatos, *in vincula conjicere.* 2, 15, 8.
Vincula in ſe transferre. 2, 15, 19. vinculis ſocietatis arctiſſimis junctus alicui. 6, 5, 10.
Vindex, *pro cuſtode.* 17, 2, 15. vindex regni. 43, 1, 2.
Vindices libertatis Graeciae Laced. 5, 2, 13. perjuriorum dii. 14, 4, 9.
Vindicare caedem patris, *hoc eſt, ulciſci.* 3, 1, 10. ſe ab inſidiis, *hoc eſt, tueri, eximere. ibid. vide notam Berneggeri ad.* 11, 9, 17. ſe a captivitate. 4, 5, 10. vind. ſibi regnum, *hoc eſt, capere & ſibi habere.* 2, 10, 21. 3, 2, 5. vindicare, *pro dirigere. modo ea vera lectio.* 11, 15, 2. vindicare facinus in auctores, *hoc eſt, vertere in auctores.* 37, 3, 9. *ſimile illud Flor.* 2, 6, 55. vindicare parricidium parricidio. 3, 1, 3. vindicare ſe gladio & voluntaria morte a captivitate. 4, 5, 10. vindicata priſca navali gloria. 5, 4, 7. vindicat matrem liberorum contemplatio a ſuppliciis, *id eſt, liberat.* 7, 5, 7. vindicata per hunc deorum majeſtas. 8, 2, 7. vindicare aliquem ab hoſtium crudelitate, *pro liberare.* 11, 14, 11. vindicare libertatem bello. 13, 5,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

5. vindicare ſibi officia alicujus. 14, 5, 2. ſibi regiam majeſt. 15, 2, 12. vindicare facinus. 21, 4, 4. vindicare regnum mortui *ſubaud.* *ſibi.* 23, 2, 5. Aſiam ut avitum regnum. 31, 8, 3. victoriae gloriam. 32, 8, 9. ſe in libertatem armis. 36, 1, 10. ſibi proprietatem loci. 43, 4, 4.
Vindicta pudicitiae ſororis. 2, 9, 5. finium 24, 4, 9.
Vini uſus Athen. inventum. 2, 6, 5. vino defenſi Delphi. 24, 7, 4
Violentiſſime, *hoc eſt, fortiſſime.* 25, 5, 1.
Virgines Laced. ſine dote nubunt. 3, 3, 8. Cypriae dotalem pecuniam corporis obſequio quaerunt. 18, 5, 4. virginum raptor Apollo. 13, 7, 7. virgines ſuas ſe proſtituturos vovent Locrenſes. 21, 2, 2. virgo. 13, 7, 8. *de ea, quae pepererat.*
Viri, *pro militibus, mannen.* 25, 4, 8.
Viriati laus & res geſtae. 44. 2, 8.
Virtus Agidis. 12, 1, 11. Cynaegiri. 2, 9, 16. foeminarum Arthemiſiae. 2, 12, 23. faem. Heraclienſium. 16, 5, 4. Spartanorum. 25, 4, 6. Gallorum. 25, 2, 13. 27, 2, 12. Graecorum. 5, 10, 10. & 11. Iphicratis. 6, 5, 3. Periclis. 3, 6, 12. Philopoemenis. 31, 3, 4. Ptolemaei. 13, 4, 11. regum Maced. 7, 1, 4. Viriati. 44, 2, 1. virtus invidiam parit 5, 2, 4. virtute juvanda fortuna. 30, 1, 6. virtute, non imbellicitate ſociorum potentia quaerenda. 2, 15, 11. virtute animi cenſentur Scythae, non opibus. 9, 2, 9. virtutis cognitio, vitiorum ignoratione minus utilis. 2, 2, 15. virtutum genitrix frugalitas. 20, 4, 10. virtus, *pro fortitudine ejus qui ne tormentis quidem a libertate deterreri poteſt.* 2, 9, 6. virtutis exercitatio. 20, 4, 1. virtutis aemulatio. 22, 4, 5. virtutis beneficia. 24, 5, 13. virtutis indoles. 29, 1, 8.
Vis, *pro numero.* 9, 2, 17. 12, 9, 8. vis ingens lini. 44, 1, 6.
Vires hominum adverſus Deos nullae. 2, 12, 10. vires militum labore acuuntur. 20, 1, 2. vires otio corrumpuntur. 2, 15, 13.
Vires, *pro potentia.* 3, 2, 3. viribus ſuis diffidere. 4, 3, 4. illae vires accendunt Lacedaemoniis. 4, 4, 3. vires totius Or. concurrunt. 5, 1, 9. viribus aucti. 5, 5, 2. vires ejus acceſſiſſe ſibi. 13, 5, 15. *Ita* vires, *pro exercitu. ſic &* vires parare. 30, 1, 5. vires Romanae detinentur duplici bello. 31, 1, 6. *deinde & pro opibus, nummis.* ea parte virium inferior. 6, 2, 14. privatis viribus adjuvare. 5, 9, 8. vires reip. opibus ſuis ſuperare. 21, 4, 1.
in Viſcera ſua arma convertit Graecia. 3, 2, 1. in viſcera ſua armatur Macedonia. 13, 6. 17.
Viſus, *pro viſione.* 1, 7, 1. viſus nocturnus, *pro ſomnio.* 1, 7, 1. *& ſimpliciter* viſus. 15, 4, 5.
Vitae ſortem legere. 1, 6, 6. vita regia, majeſtati regiae proxima. 1, 7, 7. vitam dare, eripere. 11, 15, 8.
Vita, *pro victu, ſive adminiculis ſuſtentandae vitae.* 11, 15, 8. *ita Galli, gagner ſa vie dicunt, & ganar ſua vida, Hiſpani. ita Gronovius in phraſi* vitam ſectari. 27, 2, 9. *vocem accipit.* vita debetur patriae. 18, 6, 4. vita tuta periculoſo regno potior. 3, 4, 5. vita cultior. 43, 4, 1.
Vitiligo. 36, 2, 12.
Vitiorum ignoratio plus proficit Scythis, quam in Graecis cognitio virtutis, 2, 2, 15. vita locorum. 2, 1, 6.
Ulciſci hoſtem, *pro ulciſci ſe de hoſte.* 3, 7,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

3, 7, 4. *ita Salluſt. Jug.* 33, 22. ulciſci crudelitatem alicujus perfidia defectionis. 1, 6, 9. ulciſci ſuos. 2, 11, 3. ulciſci bellum ſibi illatum. 2, 15, 13.

Ultio. exigere ultionem ab aliquo necati infantis. 1, 4, 7. in ultionem ſervati nepotis aliquid fac. 1, 5, 6. ultionem conſequi caeſi viri. 2, 4, 8. ultionem dare gentibus. 12, 9, 6.

Ultores patriae dii poenas ab hoſtibus patriae repetunt. 2, 9, 21. ultor ſacrilegii Thebanorum. 8, 2, 3.

Ultimus vetuſtate, *id eſt, antiquiſſimus.* 2, 1, 20. *ita* ultimus *pro primo V. Ind. in Nep.* ad ultimum proeliari. 5, 1, 9. ultimae terrae *pro remotiſſimis.* 12, 5, 8. ultima barbaria. 12, 6, 16. ultimus oriens. 12, 7, 4. ultima littora oceani. 12, 13, 1. ultima ſaeculorum memoria. 12, 16, 3.

Ultra patrium morem, ultra humanum morem. 17, 1, 4. non ultra quam pugnatum eſt. 20, 3, 8. ultra modum verae affectionis. 24, 3, 6

Ultro, *hoc eſt, ſua ſponte, non laceſſiti.* 2, 5, 13. *ita legend. in Flor.* 3, 10, 24.

Ululatus ſacri in Orgiis Bacchi. 12, 7, 9. *ita Ovid Metam. lib. 3. fab. 9. feſtiſque fremunt ululatibus agri.*

Unde, *qua ex cauſa.* 2, 14, 6. unde ſtetiſſet *pro a cujus partibus.* 5, 4, 12. 14, 1, 8.

Unguenta ſumere. 9, 4, 1.

Unitas mundi. 2, 1, 14.

Univerſis caſtris, *idem quod totis caſt.* 12, 5, 4. univerſae copiae, *totae.* 2, 3, 4. commune univerſorum bellum. 15, 2, 15. non ſingulorum, ſed univerſorum eſt hoc opus. 31, 4, 2.

Uno in viro maximum interdum ad imperia momentum. 5, 4, 12. unus de interfectoribus, *pro aliquis, quidam.* 1, 10, 15. unum deum credunt ſolem. 11, 10, 5. *non alium quam. Aliter* unus ex regis filiis. 3, 1, 4. aetas utrique una, *pro eadem.* 6, 2, 8.

Vocare in portionem muneris, *ſive, ut meo judicio bene legit Nob. Sobiſius* oneris, *hoc eſt, portiri munus, onus; cum aliquo.* 5, 2, 9. *ita* in partem curarum ab Auguſto ſe vocatum, *dicit Tiberius, apud Tacit.* 1, 11, 4. vocare in auxilium. 4, 3, 1. 5, 3, 3. 24, 5, 9. vocari in colloq. 6, 1, 3. vocare in convivium. 12, 6, 1. ad concionem. 14, 1, 10. 16, 4, 12. vocare urbem ex nomine alicujus. 15, 4, 8. vocant fata urbis aliquem aliquo. 18, 6, 5.

Vocontii Trogi majores. 43, 5, 13.

Volumen, *pro libro. Praef.* 4, 1, 10.

Voluntarius. verberibus voluntariis affectus. 2, 8, 7. voluntaria mors. 4, 5, 10. in voluntarium exilium proficiſci. 5, 5, 8. civitates recipere voluntarias. 5, 7, 3.

Vorago, *pro vorticibus, wurbel in dem waſſer.* 4, 1, 10.

Vortices Siculi. 4, 1, 1.

Voto majora Athen. opera. 2, 6, 1.

Votis non agendum, ubi pericula inſtant. 24, 5, 12. ad vota belli aras ſtatuere. 11, 5, 4. votis hoſtes vincere, *id eſt, plus vovere.* 2, 3, 3. votum intermittere. 21, 3, 2. voto publico fungi 21, 3, 3. ſupra vota res fluunt. 23, 13, 12.

Vovere decimas, nonas. 20, 3, 3.

Vox Africani. 31, 7, 6. 31, 8, 10. Alex. quaeſiti quem heredem faceret. 12, 15, 8. Dardanorum regis de temeritate Ptol. *Cerauni.* 24, 4, 11. Epaminondae morientis. 6, 8, 11. Gobryae. 1, 9, 22. Leonidae. 2, 11, 5. Philopoemenis morientis. 23, 1, 13. Pyrrhi

de

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

de nece filii ſui. 23,4,11. Tamyris in morte Cyri 1,8,13. Thraſybuli. 5, 10, 1. Tyrannicidae Athen. 2,9,4

Vox, *pro lingua, idiomate*. 11,15, 6. *pro oratione*. 14, 1, 5.

Urbs, *pro civibus*. urbes transferre. 8, 5, 7. urbi conſultum eſſe velle. 18, 6, 4. urbes ſe ei tradunt. 22, 8, 3.

Urere, *etiam de frigore dicitur*. 2, 2, 9. *ita Curt*. 7, 3, 20. *& Virg. Georg*. 1, 93.

Urgere fame obſeſſos. 5, 8, 1. urget immaturam aetatem alicujus inopia. 7, 6, 3. urgere fama & ferro. 14, 6, 5. urgeri bello. 38, 9, 1.

Uſque Aegyptum, *pro uſque ad Aegypt*. 1, 1, 6. *ita* uſque tempora Jancyri. 2, 3, 8. uſque interitum. 2, 7, 7. uſque terminos patriae. 5, 11, 11. uſque terminos Orientis. 7, 1, 4.

Uſque, *praepoſitio poſtpoſita*, ut terminos uſque Libyae. 1, 1, 5. eo uſque deſperationis adducere. 3, 5, 6.

Uſurpare libertatem, *pro libere loqui*. 9, 4, 10. imperium. 14,2,12.

Ut, *pro quod*, ſperatus ut dux belli legeretur. 5, 3, 3. *vide lib. de Latinit. f. ſuſp*. p. 247. pollicetur ut ponatur & inviolata maneat. 9, 2, 12 obſtrinxerunt ſe jure, ut Thebas diruerent. 11, 3, 11. incredibile dictu ut. 11, 9, 8.

Uti aliquo auctore conſiliorum, *pro habere*. 8, 2, 11. uti indulgentia. 11, 3, 6. armis, non precibus nec deprecatione. 11, 3, 7. uti oraculo violentius. 11, 7, 16. uti regibus, *pro habere*. 13,2,6. uti non meliore felicitate. 23, 3, 11. uti victoria mitius. 25, 4, 2. uti occaſione. 48, 5, 1.

Uſus frugalitatis. 20, 4, 5. uſus vitae cultioris. 43, 4, 1. uſus vitae cultior. 44, 5, 7.

Utica Africae urbs Tyr. colonia. 18, 4, 2.

in Utrem ſanguine humano plenum Cyri caput conjicitur. 1, 8, 13.

Utriſque, *pro utroque*. 41, 2, 3. *ita Flor*. 4, 12, 10. utraeque aures. 1, 9, 17. utrique Pauſaniam impuliſſe creduntur, *pro uterque*. 9, 7, 8. *vide & Ind. in Nep. Noſter rurſus* quae utraque. 12, 2, 4.

Vulgi ex adulatione, potentia quaeri ſolet. 13, 3, 2.

Vulgus ſine nomine. 4, 1, 4. *ita Salluſt. Cat*. 20, 8. vulgus ſenum, feminarum. 11, 4, 3. vulgus militum. 13, 1, 8,

Vulnus, *pro clade*. 1, 8, 2. 10, 2, 11. 19, 5, 5. 24, 4, 16. *ita Flor*. 3, 11, 1. vulnere funerum afflicta, *id eſt, dolore, aegritudine*. 28, 2, 3.

Vultus. nihil mutato vultu. 1, 5, 3. vultus ſimilitudo. 1, 5, 4. vultus promittit fidem, V. Promittere.

Uxoris erga Agathoclem egregia fides & pietas. 23, 2, 7. uxorem ſuam occidit Ptol. *Philopator*. 30, 1, 7. Mithridates. 37, 3, 9. 38, 1, 1. uxores liberoſque ſuos caedunt Galli. 26, 2, 4. uxores & liberi delinquentium interfecti. 10, 2, 6. uxores apud Perſ. conviviis adhibentur. 7, 3, 3. uxorum Heracl. ſervis ſuis nubere coactarum virtus. 16, 5, 5. uxorum querelis Scythae ex Aſia revocantur. 2, 3, 16. & Lacones ab oppugnatione Meſſen. 3, 4, 3.

Uxores ducendae, non pecuniae. 3, 3, 8.

X.

XErxes, *hoc eſt, δηΐ@ martius ſeu bellator, teſte Herodot*. 6, 90. cum fratre de ſucceſſione litigat. 2, 10, 3. bellum adverſus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Graeciam inſtruit. 1, 12. cum Leonida pugnat. 2, 11, 1. ad diripiendum templum Delphicum mittit. 2, 12, 8. Athenas incendit. 2, 12, 11. decipitur a Themiſtocle ſpecie benevolentiae. 2, 12, 20. 2, 13, 7. fugit. 2, 13, 10. bellum inſtaurat. 2, 15, 17. denuo vincitur & fugit. 2, 15, 20. trucidatur a ſuis. 3, 1, 3. omnem regionem inter Olympum & Haemum Maced. regi dono dat. 7, 4, 1. primus Judaeos ſubigit. 36. 3, 10. Xerxis copiae. 2, 10, 18. timiditas. 2, 10, 23. 2, 12, 24.

Y.

YLinos nobilis Scytha. 2, 4, 1. *vide etiam* Scolopitus.

Z.

ZApaortenon mons in Parthis. 41, 5, 2.

Zopyri facinus immortale. 1, 10, 15.

Zoroaſtres, *hoc eſt, ut Laërtius in prooem. vitarum ex Dione interpretatur, ἀστροθύτης, aſtrorum cultor.* aſtronomus fuit, phyſicus, & inventor magiae. 1, 1, 9. occiditur a Nino. 1, 1, 10.

FINIS.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22

W L O
13/11/72

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
139 G 22